

Begroting 2025

Verder werken aan
veerkracht en verbondenheid

Gemeente Maastricht

Colofon
Begroting 2025
Gemeente Maastricht

Samenstelling
Gemeente Maastricht
Team Financieel Beleid Ontwikkeling - Financiën
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	4
Financieel begrotingsbeeld	6
1 Beleidsbegroting	8
1.1 <i>Programmaplan</i>	8
Leeswijzer	8
Programma 1 Veiligheid	11
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	16
Programma 3 Economie	26
Programma 4 Onderwijs	37
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	44
Programma 6 Sociaal domein	61
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	85
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	98
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	109
1.2 <i>Paragrafen</i>	125
Lokale heffingen	125
Bedrijfsvoering	138
Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	142
Weerstandvermogen en risicobeheersing	144
Financiering	163
Verbonden partijen	167
Onderhoud kapitaalgoederen	191
Grondbeleid	212
2 Financiële begroting	219
2.1 <i>Overzicht van baten en lasten</i>	219
2.2 <i>Toelichting overzicht baten en lasten</i>	220
2.3 <i>Uiteenzetting financiële positie</i>	229
Bijlage 1 Samenstelling van het college van burgemeester en wethouders	253
Bijlage 2 Organisatieschema in 2025	254
Bijlage 3 Overzicht hercalculatie bouwgrondexploitaties per ultimo 2023	255
Bijlage 4 Overzicht subsidies	256
Bijlage 5 Overzicht EU-subsidies	276
Bijlage 6 Stand van zaken burgerinitiatieven	277
Bijlage 7 Grootstedelijke projecten	278
Bijlage 8 Raming algemene uitkering gemeentefonds	288
Bijlage 9 Mutaties meicirculaire 2023	289
Bijlage 10 Ambities coalitieakkoord 2022-2026	291
Bijlage 11 Verloop begroting per programma	301
Bijlage 12 Afkortingen	307

Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt de Begroting 2025. Wij zijn er trots op dat we u opnieuw een sluitende begroting kunnen aanbieden, met bovendien positieve perspectieven voor de komende jaren. Ook kunnen wij (extra) geld vrijmaken voor diverse ambities van dit stadsbestuur. Dat doen we wel behoedzaam en terughoudend, want hoewel het 'ravijnjaar' in Maastricht niet zo diep lijkt te zijn als gevreesd, moeten ook wij ons voorbereiden op dreigende tekorten. Er is simpelweg te veel onduidelijk als het gaat om de plannen van het nieuwe kabinet Schoof en de mogelijke bezuinigingen op specifieke uitkeringen (SPUK's). Desondanks zijn we als college blij dat we de eerder aangekondigde noodmaatregelen om de begroting sluitend te maken, niet allemaal hoeven inzetten. Het niet indexeren van de subsidies en het verhogen van de ozb zijn vooralsnog van de baan. We kiezen hiervoor omdat we als college vinden dat we eerst naar onze eigen uitgaven moeten kijken, en we het nu niet nodig achten onze verenigingen, instellingen en onze inwoners financieel te treffen met minder subsidies of de verhoging van de ozb.

Wel zetten we de noodmaatregel om onze eigen budgetten minder indexeren door, wat twee miljoen euro per jaar moet opleveren. Hierdoor vinden we (enige) ruimte om te investeren in onze en uw ambities voor stad en inwoners. In de Kaderbrief hebben we al aangekondigd dat onze ambities onverminderd hoog zijn. De komende jaren gaan we flink investeren in toekomstbestendige en duurzame onderwijshuisvesting voor alle leerlingen in de stad. Verder gaan we in 2025 echt werk maken van ontmoeting in onze wijken. Zoals u weet is 'verbondenheid' hét thema van ons coalitieakkoord. Daar zijn we al hard mee aan de slag op alle mogelijke gebieden, en we geven nu een extra impuls aan gemeenschapshuizen. In 2025 komen we met voorstellen voor de transformatie van gemeenschapshuizen. Daarvoor werken we nieuw beleid voor ontmoeting uit: wat is in welke wijk nodig in voor ontmoeting en hoe kunnen we als gemeente daar een bijdrage aan leveren? We zien dat steeds meer gemeenschapshuizen het water tot aan de lippen staat, terwijl er in sommige stadsdelen ook weer andere manieren van ontmoeting zeer succesvol zijn. Dat willen we bij elkaar brengen en we willen samen met de wijk of het stadsdeel bekijken wat de beste manieren van ontmoeten zijn. Op een aantal punten hebben we dit soort interactie met de wijken al gehad en weten we nu al waar extra impulsen nodig zijn. Voor die impulsen zijn in de voorliggende begroting middelen opgenomen. Deze zullen landen in de veerkracht-wijken en de prioritaire wijken uit ons Wmo-beleid. Een belangrijk onderdeel van de verbondenheid zijn de wijkservicepunten. Ook hierin gaan we investeren, maar pas na de bredere zoektocht weten we welk bedrag hiervoor nodig is.

Ook cultuur en sport zijn belangrijke pijlers onder de verbondenheid in een stad. Daarom maken we ook geld vrij voor versterking van het cultuurbeleid, om niet alleen de bestaande ambities verder vorm te geven maar ook bijvoorbeeld om nieuw beleid te ontwikkelen. Denk aan straatcultuur (jongeren), de rol van cultuur in de veerkrachtige wijken en de Health Campus. Bij sport beginnen we met de renovatie van binnensportaccommodaties, vaak ook horend bij scholen. Daarvoor is structureel geld nodig, dat we in 2028 voor het eerst inzetten. De fiets blijft een belangrijk onderdeel van onze stedelijke mobiliteit. Een stad om te ontmoeten is ook een bereikbare stad, vandaar dat we meer fietsstraten ontwikkelen. Om de vele fietsers in met name het stadscentrum beter te faciliteren, is in het coalitieakkoord al de ambitie uitgesproken om te komen tot een nieuwe fietsenstalling. Daarvoor lopen nu concrete gesprekken met de eigenaar van Entre Deux, die hopelijk leidt tot een stalling voor 800 fietsen. De afgelopen periode hebben we ons budget voor het onderhoud van vestingwerken meer dan volledig moeten inzetten voor de restauratie van de walmuur. Daarom wordt de komende jaren ook extra geld (kapitaalslasten) uitgetrokken voor onderhoud aan de andere vestigwerken.

Verduurzaming is een andere belangrijke ambitie van deze coalitie. De afgelopen twee jaar hebben we onze partners in de stad al meegenomen in onze ambities. Maar verduurzaming betekent ook dat we in eigen huis moeten kijken. Vandaar dat we inzetten op de verduurzaming van ons wagenpark en ons eigen vastgoed. Ons streven is om in 2030 een klimaatneutrale organisatie te zijn en dan zijn deze beide investeringen een stap in de goede richting.

Verduurzaming van het vastgoed betreft ook het Natuurhistorisch Museum. Een plek waar veel Maastrichtenaren gevoel bij hebben. Maar het onderkomen van onze mosasaurus Bèr is wel aardig aan het verstoffen, terwijl het museum wel een belangrijke rol heeft in de kennisoverdracht van onze cultuur- en natuurhistorie aan de vele bezoekers, maar zeker ook voor de toekomstige generaties. Als we het museum zien als een pareltje binnen onze geschiedenis, identiteit en stedelijke cultuur, dan is een opknapbeurt nodig. Verbouwing en vernieuwing kost tussen de 3 en 6 miljoen euro. Een bedrag dat we nu niet vrijmaken in de begroting, maar waarvoor -even na presentatie van de begroting- wel een voorstel uw kant op komt om dit te dekken vanuit het resultaat over 2024. Het college vindt het wel zo netjes u dit nu vast te melden.

Door een sluitend financieel perspectief én de gerichte investeringen werken we verder aan het Maastricht van morgen. U hoeft het nieuws maar te volgen om te zien dat lang niet overal sprake is van een rooskleurige financiële situatie. Ook in Maastricht willen we waken voor optimisme. Er is nu ruimte om ambities in te vullen, maar we blijven op onze hoede. We hebben immers gezien dat de bewegingen in Den Haag onvoorspelbaar zijn. Besluiten over -bijvoorbeeld- internationale studenten of het gemeentefonds, bezuinigingen op het gebied van onderwijs of het Groeifonds: ze kunnen zomaar roet in ons Maastrichtse eten gaan gooien. Maar zoals deze begroting aantoont, en zoals we ook al jaren laten zien, Maastricht houdt koers, ongeacht wat Den Haag ook mag besluiten. Daarom bieden wij u vol vertrouwen en vol ambities de Begroting 2025 aan.

Financieel begrotingsbeeld

Onderstaand volgt een samenvatting per programma van de lasten en baten per jaar. De mutaties in de reserves (stortingen en onttrekkingen) zijn in deze samenvatting afzonderlijk opgenomen.

Samenvatting programmabegroting 2023-2028							
(bedragen x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten							
1 Veiligheid	20.921	21.884	22.873	24.111	24.132	24.234	23.532
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	34.408	37.613	43.048	45.473	37.896	37.677	38.537
3 Economie	7.879	10.627	12.302	11.124	9.881	9.875	9.871
4 Onderwijs	12.716	12.898	14.253	14.940	14.949	15.652	16.886
5 Sport, cultuur en recreatie	50.357	53.208	59.601	54.875	55.045	54.256	55.543
6 Sociaal domein	278.026	259.571	282.467	271.736	266.562	266.142	264.678
7 Volksgezondheid en milieu	48.928	45.048	57.054	50.951	49.828	46.128	46.156
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	15.659	21.140	25.724	21.190	20.716	18.815	19.194
0 Bestuur en ondersteuning	109.267	125.058	122.134	134.618	133.434	133.356	130.910
Totaal lasten excl. toevoeging reserves	578.161	587.048	639.456	629.018	612.443	606.135	605.307
Baten							
1 Veiligheid	1.047	822	822	849	849	849	849
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	9.200	4.937	6.615	6.270	6.264	6.260	6.225
3 Economie	10.152	9.205	9.240	11.247	11.242	11.392	11.392
4 Onderwijs	6.581	5.943	7.033	7.194	6.705	6.705	6.705
5 Sport, cultuur en recreatie	14.070	11.490	11.156	10.910	11.025	11.128	11.128
6 Sociaal domein	103.284	81.087	89.238	78.839	80.963	81.019	80.535
7 Volksgezondheid en milieu	50.726	45.283	60.732	56.933	47.965	47.965	47.965
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.003	12.284	13.915	13.400	12.847	11.776	10.953
0 Bestuur en ondersteuning	407.034	422.739	434.859	447.878	429.006	431.352	433.569
Totaal baten excl. onttrekking reserves	607.097	593.790	633.610	633.520	606.866	608.446	609.321
Totaal saldo van baten en lasten	28.937	6.742	-5.846	4.502	-5.577	2.311	4.014
Toevoeging reserves	48.749	32.269	43.605	36.445	31.812	31.050	30.933
Onttrekking reserves	47.296	29.828	57.350	33.163	37.444	31.028	30.625
Geraamd resultaat	27.484	4.300	7.899	1.220	55	2.289	3.706

In de volgende tabel zijn de resultaten per programma inclusief de reservemutaties op de programma's opgenomen.

Saldo baten en lasten per programma							
(bedragen x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1 Veiligheid	-19.955	-20.999	-21.988	-22.988	-22.935	-22.958	-22.589
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-29.528	-33.745	-31.416	-38.811	-31.608	-31.176	-32.068
3 Economie	1.259	-250	-802	1.236	1.453	1.457	1.461
4 Onderwijs	-6.085	-6.955	-7.020	-7.746	-8.244	-8.947	-10.181
5 Sport, cultuur en recreatie	-36.995	-41.514	-43.142	-43.189	-44.219	-43.309	-44.605
6 Sociaal domein	-174.149	-177.272	-187.436	-193.213	-186.659	-186.388	-184.908
7 Volksgezondheid en milieu	749	372	-29	1.207	1.157	1.767	1.739
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-9.277	-7.410	-8.221	-6.762	-6.945	-6.909	-8.111
0 Bestuur en ondersteuning	301.465	292.073	307.953	311.486	298.055	298.752	302.968
Geraamd resultaat	27.484	4.300	7.899	1.220	55	2.289	3.706

Voor een toelichting op de budgettaire ontwikkelingen wordt verwezen naar paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van 1e bestuursrapportage 2024 naar begroting 2025'.

Infographics

BEGROTING 2025 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Hoeveel geld krijgt de gemeente en waar gaat dat naar toe? Op deze pagina ziet u in één oogopslag een kort overzicht van de inkomsten en uitgaven. Op 12 november vergadert de gemeenteraad over de begroting.

Zie ook www.gemeentemaastricht.nl.

INKOMSTEN / TOTAAL 666,68 MILJOEN EURO

VAN HET RIJK / 364,15

LOKALE HEFFINGEN / 111,35

ONTTREKING RESERVES / 33,16

ANDERE INKOMSTENBRONNEN / 158,02

(bv. Grondexploitatie, projecten, huren, bijdragen derden)

UITGAVEN / TOTAAL 665,46 MILJOEN EURO

BESTUUR EN ONDERSTEUNING / 134,62

VEILIGHEID / 24,11

VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT / 45,47

ECONOMIE / 11,12

ONDERWIJS / 14,94

SPORT, CULTUUR EN RECREATIE / 54,88

SOCIAAL DOMEIN / 271,74

VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU / 50,95

VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING / 21,19

TOEVOEGING AAN RESERVES / 36,44

Bedragen in miljoenen euro's

GEMIDDELD E LASTEN IN 2025

	GEMIDDELD OZB TARIEF WONINGEN	€ 451,21*
	RIJOLHEFFING EIGENAAR	€ 169,20
	RIJOLHEFFING GEBRUIKER	€ 58,92
	AFVALSTOFFENHEFFING (per gemiddeld huishouden)	
	VASTRECHT	€ 349,80
	RESTZAKKEN (30 restzakken van 50L)	€ 35,10
	HONDENBELASTING	
	EERSTE HOND	€ 75,96
	TWEDE HOND	€ 109,44

* OZB gebaseerd op WOZ-waarde koopwoningen

1 Beleidsbegroting

1.1 Programmaplan

Leeswijzer

Opbouw programmaplan

Algemeen

Programma's

De raad heeft in maart 2018 besloten dat het programmaplan met ingang van begroting 2019 aansluit bij de 9 hoofdtaakvelden uit het herziene BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten).

De 9 programma's zijn:

1. Veiligheid
2. Verkeer en vervoer
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)
0. Bestuur en ondersteuning

De (mutaties in de) reserves zijn in het programmaplan opgenomen onder de programma's en taakvelden waarop de mutaties inhoudelijk betrekking hebben.

Taakvelden

Gemeenten geven hun geld uit aan een breed scala aan deelterreinen, variërend van bijvoorbeeld onderwijshuisvesting, tot de gemeentelijke plantsoendienst of de jeugdzorg. Om te zorgen dat deze uitgaven geaggregeerd kunnen worden en vergeleken kunnen worden tussen gemeenten heeft het Rijk in het herziene BBV een uniforme set gedefinieerd. Deze eenheden noemen we 'taakvelden', die op hun beurt weer geclusterd kunnen worden in 9 hoofdtaakvelden (onze 9 programma's). Om het inzicht in de relatie tussen de 3 w-vragen (Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? en Wat mag het kosten?) te verbeteren is elk programma in deze begroting zowel beleidsmatig als financieel op taakveldniveau uitgewerkt.

BBV-indicatoren

In het herziene BBV is voorgeschreven dat gemeenten een basisset van beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en rekening. Om inzicht te krijgen hoe Maastricht scoort in vergelijking met andere gemeenten is bij elke BBV-indicator naast de Maastrichtse score ook de gemiddelde score weergegeven van gemeenten met een inwoneraantal tussen 100.000 en 300.000. Op waarstaatjegemeente.nl kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt.

Beleidsmatige context

Geeft een overzicht van de beleidsnota's, die een sterke relatie vertonen met het programma in de begroting.

Global Goals (SDG's)

Maastricht is Global Goals Gemeente en omarmt daarmee de Global Goals, de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen ook wel Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. De Global Goals (17 in totaal) vormen de wereldwijde duurzaamheidsagenda tot 2030 en bieden een kader voor het brede duurzaamheidsbeleid van de gemeente. Onder het kopje "Global

Goals (SDG's)" geven we aan welke Global Goals een relatie hebben met het voorliggende programma en de hierin aanwezige taakvelden.
 Separate raadsvoorstellen kennen op dit moment al een koppeling met de programma's uit de begroting. Door de Global Goals (SDG's) in deze begroting weer te koppelen aan de programma's/taakvelden ontstaat een getrapte beeld.

Voorbeeld

Het raadsvoorstel 'investering in de ontsluiting van de erfgoedcollecties Maastricht' heeft een relatie met begrotingsprogramma '5 Sport, cultuur en recreatie' (meer specifiek: taakveld '5.5 Cultureel erfgoed') dat weer is gekoppeld zijn aan bepaalde Global Goals (SDG's).

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
5.1 Sportbeleid en activering	3, 5, 17
5.2 Sportaccommodaties	3, 17
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	3, 4, 5, 8, 10, 11, 17
5.4 Musea	4, 11
5.5 Cultureel erfgoed	11
5.6 Media	4, 8, 10, 16
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	13, 14, 15

Per taakveld

Toelichting taakveld

Onder dit kopje is aangegeven welke taken van de gemeente het Rijk heeft ondergebracht bij dit taakveld.

Wat willen we bereiken?

Het doel van het taakveld op strategisch niveau wordt hier beschreven. Maastrichtse effectindicatoren zijn (indien mogelijk) eveneens opgenomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022-2026

Bijlage 10 vermeldt alle ambities uit het coalitieakkoord 2022-2026. Per taakveld wordt onder het kopje 'Ambities coalitie voor de periode 2022-2026' aangegeven met welke afzonderlijke ambities uit het coalitieakkoord, zowel op middellange termijn als voor de periode 2022-2026, het taakveld een relatie heeft.

Prestaties going concern

Dit kopje geeft aan wat we meerjarig doen vanuit het betreffende taakveld.

Aandachtspunten 2025

Wat heeft specifiek de aandacht in 2025 voor de raad of het college? Een antwoord op die vraag is lezen onder het kopje 'Aandachtspunten 2025'.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Geeft aan welke verbonden partij een bijdrage levert aan de realisatie van de doelstellingen van het taakveld. Het kopje is alleen opgenomen indien van toepassing.

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) privaat of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang wordt vertaald als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Binnen de gemeente kan een driedeling worden gemaakt in soorten van verbonden partijen, namelijk deelnemingen, publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies) en gemeenschappelijke regelingen.

Wat mag het kosten?

Onder dit kopje volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld en een toelichting van de belangrijkste ontwikkelingen tussen de verschillende jaren. Daar waar de verschillen klein zijn, heeft geen toelichting plaatsgevonden.

Totaaloverzicht kosten programma

Omvat het totaaloverzicht van het programma inzake lasten en baten. Daarnaast zijn de voorgenomen investeringen opgenomen.

Programma 1 Veiligheid

Taakvelden

- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

BBV-indicatoren ^{1,2}	Maastricht					Gemeenten 100.000 – 300.000 2023
	2019	2020	2021	2022	2023	
Aantal verwijzingen Halt per 1.000 jongeren 12-17 jaar ^{2a}	19	29	18	12	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners ^{2b}	3,4	2,4	2,2	3,5	3,7	3,7
Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners ^{2b}	6,7	5,6	5,0	5,4	5,3	4,9
Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners ^{2b}	2,9	1,8	1,1	1,4	1,5	1,3
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners ^{2b}	7,7	6,8	6,6	7,2	7,2	6,9

1) De BBV-indicatoren zijn wettelijk verplichte indicatoren. Gelet op het profiel van Maastricht (o.a. toerisme, studenten, evenementen, grensligging) is bij een cijfermatige één op één vergelijking van Maastricht met andere gemeenten soms een nadere duiding noodzakelijk. Daar waar de BBV-indicatoren bijvoorbeeld gerelateerd zijn aan het aantal inwoners, verblijven in Maastricht, naast de eigen inwoners, dagelijks een groot aantal bezoekers in de stad. Dit kan effect hebben op de cijfers.

2) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt: (2a) Bureau Halt; (2b) CBS.

Beleidsmatige context

- Coalitieakkoord 2022-2026 (juni 2022)
- Stadsvisie Maastricht 2040 (raad, januari 2022)
- Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2023-2026 (raadsbesluit 31 januari 2023)
- Meerjarenbeleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Limburg (Samen Veilig) 2024-2027 (AB VRZL 13 oktober 2023)
- Meerjarenprogramma Handhaven openbare Ruimte 2024-2028 (raadsbesluit 23 april 2024)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	16
1.2 Openbare orde en veiligheid	3, 5, 16

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

Wat willen we bereiken?

Samen met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) zet de gemeente in op het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten en rampen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties going concern

Via de VRZL zorgen we voor een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitvoering van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing en rampenbestrijding (inclusief bevolkingszorg) binnen haar werkgebied (Zuid-Limburg).

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- In het 2e kwartaal bespreken van de jaarrekening 2024 en de begroting 2026 van de VRZL. Deze geven een gedetailleerd overzicht van de programmaverantwoording 2024 en de financiële positie plus het programmaplan 2026 en de geplande uitgaven en uitkomsten van de VRZL. De raad wordt daarbij in de gelegenheid zijn zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van deze documenten.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)

Sinds de invoering van de Wet veiligheidsregio's zijn de brandweer en de rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionale schaal georganiseerd. De gemeente Maastricht draagt via een financiële bijdrage bij aan de instelling en instandhouding van de VRZL. Voorts draagt de gemeente zorg voor de lokale inzet van personele capaciteit (piketregeling) ten behoeve van de crisisorganisatie van de VRZL.

Wat mag het kosten?

Crisisbeheersing en brandweer (1.1)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	12.191	12.251	13.003	14.081	14.079	14.079	14.079
Baten	357	325	325	335	335	335	335
Saldo van baten en lasten	-11.834	-11.926	-12.678	-13.746	-13.744	-13.744	-13.744
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-11.834	-11.926	-12.678	-13.746	-13.744	-13.744	-13.744

Ontwikkelingen baten en lasten

De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) neemt met ingang van 2024 toe. Deze structurele verhoging wordt met name veroorzaakt door de verhoogde loonkosten. Verder is de gemeentelijke bijdrage geïndexeerd en is het effect van de Cao 2024 verwerkt.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid. Denk aan: toezicht en handhaving openbare orde en leefbaarheid; Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit; preventie van criminaliteit; opstellen en handhaven APV; veilige woon- en leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

Een veilige en leefbare woonomgeving voor onze inwoners. Een stad waar inwoners, ondernemers en bezoekers vanuit een zo veilig mogelijk gevoel kunnen wonen, werken en verblijven. Waar we gebiedsgericht en voor zover mogelijk informatie gestuurd werken aan de veiligheid en leefbaarheid van de stad.

Effectindicatoren ¹	realisatie					begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
<i>Objectief²</i>						
Schaalscore per 1.000 inwoners: slachtofferschap vermogensdelicten ³	23,7	14,3	12,8	18,2	17,8	≤ 17,8
Schaalscore per 1.000 inwoners: slachtofferschap High Impact Crimes (HIC) ⁴	3,3	2,1	1,3	1,5	1,7	≤ 1,7
Schaalscore per 1.000 inwoners: overlast ⁵	18,7	22,5	17,1	14,3	13,6	≤ 13,6
<i>Subjectief⁶</i>						
% Inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt	20,5	geen meting	18,7	geen meting	20,2	≤ 20,2
Rapportcijfer veiligheid in buurt	7,1	geen meting	7,3	geen meting	7,3	≥ 7,3
% Inwoners dat tevreden is over functioneren gemeente met betrekking tot aanpak leefbaarheid en veiligheid	38,5	geen meting	39,8	geen meting	39,7	≥ 39,7

- Deze tabel omvat de effectindicatoren zoals beschreven in het door de raad vastgestelde Meerjarenprogramma Veiligheid 2023-2026. Zoals in dit raadsvoorstel is toegelicht worden de effecten die aan het veiligheidsbeleid zijn verbonden (objectieve en subjectieve indicatoren) continu gemeten en dienen deze als algemene graadmeter om te beoordelen wat de effecten van onze inspanningen zijn. Daarnaast dienen deze indicatoren als sturingsmechanisme op basis waarvan wij onze focus bepalen.
- Bron politiecijfers 'waarstaatjegemeente.nl'
- De schaalscore vermogensdelicten omvat per 1000 inwoners het totaal van: inbraak garage/schuur/box, zakkenrollerij, autokraak, autodiefstal, (brom)fietsendiefstal.
- De schaalscore HIC omvat per 1000 inwoners het totaal van: woninginbraak, straatroof, overval.
- De schaalscore overlast omvat per 1000 inwoners het totaal van: overlast personen met verward gedrag, overlast zwervers, overlast jeugd en drugsoverlast.
- Bron Veiligheidsmonitor: deze landelijke monitor is een tweejaarlijks (in oneven jaren) terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026

3.C1	Uitbreiding van het aantal boa's, in te zetten op straat. Daarvoor kijken we ook naar vermindering administratieve lasten.
3.C2	Inzet boa's in de nachtelijke uren wordt opnieuw ingevoerd.
3.C3	Daarnaast meer handhaving ten behoeve van dierenwelzijn.

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026

3.C5 Na uitbreiding van het aantal fietsparkeerplekken striktere handhaving op foutgeparkeerde fietsen.

Prestaties going concern

- Uitvoeren Meerjarenprogramma Veiligheid 2023 – 2026 daarbij ligt de primaire focus op de aanpak van ondermijnende criminaliteit, veiligheidsgerelateerde overlast, veel voorkomende criminaliteit / criminaliteit met veel impact en de verbinding tussen zorg en veiligheid.
- Uitvoeren Meerjarenprogramma Handhaven openbare Ruimte 2024-2028 met als belangrijkste richtwaarden het waarborgen van de leefbaarheid, het dichterbij de stad en het zichtbaarder en bereikbaarder zijn voor inwoners, het zo effectief mogelijk inzetten van beschikbare capaciteit en het realiseren van een professionele en toekomstbestendige handhaaforganisatie.
- Uitvoering geven aan het handhaven/beschermen van de openbare orde en veiligheid op het gebied van betaald voetbal, coffeeshops, seksinrichtingen, drugspanden, straathandel, cameratoezicht, evenementen, uitgaan, ondernemen en demonstreren.
- Acute inzet bij incidenten of een crisis waarbij de openbare orde of veiligheid wordt bedreigd.
- De raad periodiek informeren over en de uitvoering van het jaarprogramma.
- Uitvoering geven aan het meerjarenprogramma 'Preventie met gezag' en het binnen dat programma geformuleerde plan van aanpak 'Kansen bieden, Grenzen stellen' met als doel te komen tot een integrale en domeinoverstijgende aanpak om te voorkomen dat jongeren en jongvolwassen (8-27 jaar) afglijden in de criminaliteit.

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen Uitvoeringsplan 2025 op basis van het Meerjarenprogramma Veiligheid 2023-2026 en de evaluatie van het uitvoeringsplan 2024. In het jaarlijks uitvoeringsplan geeft het college nader invulling aan de voorgenomen concrete inzet, acties en maatregelen rond de veiligheidsthema's uit het MJP tevens wordt daarbij aangegeven wat in het voorbije jaar is gedaan om de veiligheids-situatie in de stad te waarborgen of te verbeteren.
- Vaststellen geactualiseerd dierenwelzijnsbeleid in programma 7. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan ambitie coalitie 3.C3.
- Verdere implementatie professionalisering handhavingsorganisatie.

Wat mag het kosten?

Openbare orde en veiligheid (1.2)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	8.730	9.633	9.870	10.030	10.053	10.155	9.453
Baten	690	497	497	514	514	514	514
Saldo van baten en lasten	-8.040	-9.136	-9.373	-9.516	-9.539	-9.641	-8.939
Toevoeging reserves	140	69	69	0	0	0	0
Onttrekking reserves	59	132	132	274	348	427	94
Saldo mutaties reserves	-81	63	63	274	348	427	94
Resultaat	-8.121	-9.073	-9.310	-9.242	-9.191	-9.214	-8.845

Ontwikkelingen baten en lasten

In 2023 was sprake van een incidentele bijdrage vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) voor het afdekken van de formatieve inzet betreffende het ZVH, waardoor in 2023 sprake was van lagere lasten. In de jaren 2025 tot en met 2027 zijn de uitgaven voor de pilot wietteelt/het experiment gesloten coffeeshopketen voorzien.

In 2028 vervalt de decentralisatie-uitkering voor verward gedrag (POK-middelen) en het hieruit gevormde budget hetgeen leidt tot een daling van de lasten in 2028.

Mutaties reserves

De rijksbijdragen voor de pilot wietteelt/het experiment gesloten coffeeshopketen worden gestort in de hiervoor gevormd reserve. Deze reserve wordt in de periode 2025 tot en met 2027 ingezet ter dekking van de lasten. De onttrekkingen aan de reserves betreffen verder de jaarlijkse onttrekkingen aan de reserve productiemiddelen en de onttrekkingen aan de reserve aanpak radicalisering/jihadisme ter dekking van de lasten.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Programma 1 Veiligheid	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Crisisbeheersing en brandweer (1.1)	12.191	12.251	13.003	14.081	14.079	14.079	14.079
Openbare orde en veiligheid (1.2)	8.730	9.633	9.870	10.030	10.053	10.155	9.453
Totaal lasten	20.921	21.884	22.873	24.111	24.132	24.234	23.532
Crisisbeheersing en brandweer (1.1)	357	325	325	335	335	335	335
Openbare orde en veiligheid (1.2)	690	497	497	514	514	514	514
Totaal baten	1.047	822	822	849	849	849	849
Totaal saldo van baten en lasten	-19.874	-21.062	-22.051	-23.262	-23.283	-23.385	-22.683
Toevoeging reserves	140	69	69	0	0	0	0
Onttrekking reserves	59	132	132	274	348	427	94
Saldo mutaties reserves	-81	63	63	274	348	427	94
Geraamd resultaat	-19.955	-20.999	-21.988	-22.988	-22.935	-22.958	-22.589

Investerings 2024 – 2028

Begroting 2025		Bedragen x € 1.000										
progr.	omschrijving		economisch/maatschappelijk	afschrijvings-termijn	aparte votering	2024	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.j. (* d.w.z. jaarlijks terugkerend)	Totaal beschikbaar krediet
1	Camera-toezicht	Rendabel	M	10		84.000	360.000	10.000	10.000	0	pm	464.000

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakvelden

- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.3 Recreatieve havens
- 2.4 Economische havens en waterwegen
- 2.5 Openbaar vervoer

BBV-indicatoren

Het Rijk heeft geen BBV indicatoren bepaald, die gerelateerd zijn aan programma 2.

Beleidsmatige context

- Coalitieakkoord 2022 – 2026 (juni 2022)
- Stadsvisie 2040 (raad, januari 2022)
- Omgevingsvisie 2040 (raad, oktober 2020)
- Realisatieplan Parkeren op afstand (raad, november 2021)
- Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (NIBOR) 2024-2028 [raad, november 2023]

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
2.1 Verkeer en vervoer	3, 9, 11, 12, 13, 15
2.2 Parkeren	3, 9, 11, 12, 13, 15
2.3 Recreatieve havens	3, 9, 11, 12, 13, 14
2.4 Economische havens en waterwegen	3, 9, 11, 12, 13, 14
2.5 Openbaar vervoer	3, 9, 11, 12, 13, 15

2.1 Verkeer en vervoer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de taken die te maken hebben met de mobiliteitsinfrastructuur. Denk o.a. aan: verkeersbeleid; verkeersmaatregelen (verkeersborden, verkeersregelinstallaties, bewegwijzering en straatmeubilair t.b.v. verkeersregulering); aanleg, reconstructie en onderhoud van de verharde openbare ruimte; civieltechnische kunstwerken: inspectie, beheer en onderhoud bruggen, tunnels, spoorwegovergangen en dergelijke; verlichting wegen: aanleg en beheer en onderhoud.

Wat willen we bereiken?

In Maastricht willen we slimmer en groener reizen. Doel is te komen tot een goed bereikbare, klimaatneutrale stad waar het prettig is om in te wonen, te werken en te recreëren. Een stad met goede en veilige netwerkstructuren waarbij de verharde openbare ruimte veilig en schoon is.

Effectindicatoren		Realisatie					Begroting
Mobiliteit		2015-2019	2016-2020	2017-2021	2018-2022	2019-2023	2021-2025
Aandeel van het gebruik van actieve vervoerswijzen en OV gemiddeld per jaar (%) ¹	In Maastricht	65	64 ³	66 ³	69 ³	68 ³	69
	Van en naar Maastricht	26	23 ³	23 ³	23 ³	23 ³	24
Kwaliteit openbare ruimte ²		2019	2020	2021	2022	2023	2025
Waardering inwoners over schoonhouden openbare ruimte in de eigen buurt		Geen meting	6,6	6,4	6,1	6,1	6,1
Waardering inwoners over onderhoud wegen, paden en pleintjes in de eigen buurt		Geen meting	6,5	6,2	6,1	6,2	6,2

- Onder actieve vervoerswijzen wordt verstaan lopen en fietsen. De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data. Als gevolg van de beschikbaarheid van de benodigde data loopt verantwoording van deze indicator altijd een jaar achter.
Bron: CBS - OViN.
- Bron: Stadspeiling.
- De maatregelen in verband met corona hebben gevolgen gehad op de vervoerswijzekeuze in deze periode.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

2.M1	We werken verder aan het slechten van nog resterende oost-west-barrières, zoals het spoor, denk aan de ambities rondom de stationsomgeving. Hiervoor gaan we actief lobbyen richting het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (Mirt) van de rijksoverheid, in samenhang met de omvorming van Maastricht tot doorreisstation. Plannen van betrokken inwoners worden daarbij meegewogen.
2.M4	Randwyck is de plek in de stad waar we op markante plekken met bouwen de hoogte in kunnen. Daarbij stellen we eisen aan architectonische kwaliteit, zodat een aantrekkelijke skyline ontstaat. Om het gebied aantrekkelijker te maken gaan we met partners in gesprek over vergroening en het verminderen van het aantal parkeerplaatsen op maaiveldniveau. De aansluiting vanuit de A2 naar Randwyck vraagt tenslotte om verbetering.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

3.C6	Aandacht voor het verbeteren van de verkeersveiligheid in de wijken.
3.C7	Aandacht voor de (verkeers)veiligheid in de omgeving van scholen.
5.C6	In overleg met ondernemers en bewoners verkennen we of aanloopstraten in de binnenstad om te vormen zijn tot fietsstraten waar de auto te gast is, bij voorkeur binnen regulier onderhoud.
5.C7	In overeenstemming met bewoners en ondernemers Wyck autolouwer maken.
5.C8	Bij scholen geven we nadrukkelijker aan dat daar sprake is van een schoolzone waar passend rijgedrag bij hoort.

Prestaties going concern

- *Monitoring en beleidsontwikkeling*
We monitoren de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit, verkeer en parkeren en stellen jaarlijks een verkeersmonitor op. Mede op basis van deze monitor ontwikkelen we het mobiliteitsbeleid van Maastricht.
- *Stimuleren van fietsgebruik*
We breiden het aantal fietsparkeerplekken in de openbare ruimte elk jaar verder uit, soms is hiervoor het verplaatsen of verwijderen van parkeerplekken of laad- en losplekken nodig. Bij onderhoud aan wegen worden daar waar mogelijk de fietspaden verbreed en het comfort verbeterd, dit doen we in ieder geval op de hoofdfietsroutes en snelle fietsroutes.
- *Stimuleren van slimme en duurzame mobiliteit*
Om slimme en duurzame mobiliteit te stimuleren werken wij binnen de kaders van de Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg en het programma Zuid-Limburg Bereikbaar samen met regionale overheden en het Rijk in PPS-verband met werkgevers, (logistieke) dienstverleners, ondernemers en mobiliteitsaanbieders aan het concreet stimuleren van het gebruik van OV, fiets, elektrische- en deelmobiliteit. Dit doen we voor woon-werkverkeer door via de werkgeversaanpak richting werkgevers beschikbare alternatieven te promoten. We zorgen voor logistieke makelaars die met ondernemers de mogelijkheden voor duurzame bevoorrading bespreken, we breiden het aantal laadvoorzieningen, (deel)mobiliteitshubs en logistieke hubs uit. Ook zijn we blijvend in gesprek met onze OV-partners over verbetervoorstellen voor betere OV-verbindingen in stad en regio.
- *Beheer verkeersmanagementsystemen en topdagenregime*
Om het verkeer dagelijks in goede banen te leiden wordt gebruik gemaakt van diverse (technische) systemen en voorzieningen. Deze te beheren en te onderhouden voorzieningen betreffen o.a. verkeersregelinstallaties, selectieve afsluitingen, bewegwijzering en straatmeubilair. We coördineren en ontwikkelen doorlopend tevens het zogeheten topdagenregime voor 25 tot 35 dagen in het jaar waarop het verkeerssysteem een zeer groot verkeersaanbod zo goed mogelijk dient te verwerken.
- *Stationsomgeving*
Met onze partners werken we georganiseerd in diverse deelprojecten aan deze integrale gebiedsontwikkeling die opgenomen is in de Omgevingsvisie Maastricht. Als gemeente initiëren en coördineren we de samenwerking, geven we richting aan de inhoudelijke ambities en bewaken de samenhang en integratie van de diverse belangen in het gebied.
- *Kleinschalige infrastructurele maatregelen en aanpak en voorkomen verkeersonveilig gedrag*
Op eigen initiatief of op verzoek van bewoners of ondernemers voeren we voortdurend kleine verbeteringen door aan de buitenruimte en infrastructuur ten aanzien van drempels, paaltjes, oversteekplaatsen, wegversmallingen, bebording, etc. Ook leveren wij een bijdrage aan veilig verkeersgedrag en veilige schoolomgevingen door het realiseren van schoolzones met eventuele bijbehorende infrastructurele maatregelen.
- *Toetsen, adviseren*
Door het jaar heen komen er diverse initiatieven binnen bij de gemeente zoals bouwplannen, gebiedsontwikkelingen, evenementen en onderhoud en aanleg van kabels en leidingen. Bijna al deze plannen hebben een effect op het mobiliteits- en verkeerssysteem. Afhankelijk van de rol die de gemeente heeft en de fase waarin in het project verkeert toetsen wij deze plannen of adviseren wij hierin. Verder komen er andere meldingen binnen die binnen de daar voorgestelde termijnen van een reactie worden voorzien.
- *Reguleren van de openbare ruimte*
Wij reguleren de openbare ruimte door het uitgeven/beoordelen van vergunningen voor o.a. inritten, aanleg kabels en leidingen, standplaatsen, het tijdelijk plaatsen van voorwerpen op de openbare weg en door handhaving. Verder zorgen wij permanent (24/7) voor het toezicht op de Maasboulevardtunnel en zorgen we ervoor dat al onze bruggen en viaducten worden onderhouden en veilig blijven.

- *Onderhoud en beheer*
Om de kwaliteit van de openbare ruimte te waarborgen op de afgesproken (CROW) niveaus plegen wij structureel onderhoud aan verhardingen, civiele kunstwerken, infrastructurele elementen en openbare verlichting). Dit op basis van de in 2023 vastgestelde Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte. In de paragraaf kapitaalgoederen staat de meerjarenplanning van het groot onderhoud van wegen/ verhardingen en de openbare verlichting. Ook het schoonhouden van de openbare ruimte en de gladheidsbestrijding valt hieronder. Een aantal assets wordt gemonitord in termen van beeldkwaliteit.

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Opstellen plan van aanpak verkeersveilige schoolomgevingen
- Uitvoeren projecten vervangingsprogramma verkeersmanagement jaarschijf 2025:
 - Verkeersregelinstallatie kruispunt Av. Ceramique – R. Nafzgerstraat
 - Verkeersregelinstallatie kruispunt Limburglaan – Op-/ afrit Kennedysingel
 - Verkeersregelinstallatie kruispunt Limburglaan - Randwycksingel
- Uitvoeren projecten meerjarenprogramma groot onderhoud verhardingen jaarschijf 2025:
 - Reconstructies, waaronder: Fietspad Oeslingerbaan, Judeaweg en Bethlehemweg noordzijde Balijeweg, Papyrussingel en rotonde Brusselseweg, Kast. Neubourgweg vanaf Slotplein tot Kast. Oostlaan, Heienstraat en Oostplein.
 - Vervangen deklagen van diverse straten in de wijken: Beatrixhaven, Heugem, Heugemerveld, Witte Vrouwenveld, Meersenhoven, Sint-Pieter, Jekerkwartier.
- Uitvoeren projecten Mobiliteitsprogramma:

Voorgenomen projecten	Aanleiding	Maatregel
Papyrussingel	Fiets en verkeersveiligheid	Het opwaarderen van de weg met bijhorende inrichting conform de CROW-richtlijnen.
Oeslingerbaan en Rijksweg	Fiets en verkeersveiligheid	Het verbreden van fietspaden en het verbeteren van oversteken voor zowel de fietser als de voetganger
Meekoppelkansen meerjarenprogramma groot onderhoud verhardingen	Fiets, verkeersveiligheid en lopen	Kleinschalige aanvullende infrastructurele maatregelen
Fietsveiligheid rondom obstakels en fietsdoorsteekjes	Fiets	Aanpak obstakels en doorsteekjes verbeteren
Verkeersveilige schoolomgevingen	Fiets en verkeersveiligheid	Kleinschalige infrastructurele maatregelen.
Kleinschalige maatregelen die inspelen op de actualiteit	Fiets, lopen, inclusieve mobiliteit, verkeersveiligheid en openbaar vervoer	Diversen.

- Aanpak afrit 55 (Randwyck). Zie bijlage 7 grootstedelijke projecten: Brightlands Maastricht Health Campus (BL-MHC).

Wat mag het kosten?

Verkeer en vervoer (2.1)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	28.958	31.691	34.710	34.113	31.813	32.099	32.986
Baten	4.122	680	2.358	1.872	1.867	1.862	1.827
Saldo van baten en lasten	-24.836	-31.011	-32.352	-32.241	-29.946	-30.237	-31.159
Toevoeging reserves	2.396	2.445	2.580	2.671	2.845	2.985	3.079
Onttrekking reserves	1.278	1.914	5.130	3.346	3.250	3.609	3.732
Saldo mutaties reserves	-1.118	-531	2.550	675	405	624	653
Resultaat	-25.954	-31.542	-29.802	-31.566	-29.541	-29.613	-30.506

Ontwikkelingen baten en lasten

In 2024 en 2025 zijn lasten voor de brug Borgharen, de snelle fietsroute en mobiliteit geraamd. Deze worden gedekt door onttrekkingen aan reserves. De kapitaallasten stijgen in de komende jaren als gevolg van verwachte ontwikkelingen in het investeringsvolume voor verhardingen, verkeer en mobiliteit. De jaarlijkse bijdrage aan Zuid-Limburg Bereikbaar (ZLB) van € 0,800 mln. vervalt daarentegen met ingang van 2027.

De toename van de geraamde baten betreft de verhoging van de geraamde baten kabels en leidingen (bijdragen van nutsbedrijven) en de baten in het kader van SUP-regeling (Single-use plastic) die gemeenten met ingang van 2024 ontvangen. In 2023 was sprake van incidentele baten als gevolg van vrijval van middelen van Zuid-Limburg Bereikbaar (ZLB), subsidies en vergoedingen voor schades aan verkeersregelinstallaties.

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse stortingen in de reserves productiemiddelen openbare verlichting, productiemiddelen verkeersregelinstallaties en productiemiddelen (voertuigen) alsmede de stortingen in de reserve zwerfafval.

De onttrekkingen betreffen naast de jaarlijkse onttrekkingen aan de reserves productiemiddelen met ingang van 2025 de oplopende onttrekkingen aan de vanuit het rekeningresultaat 2023 gevormde reserve verhardingen ter dekking van de lasten. In 2024 is de inzet van de vanuit het rekeningresultaat 2023 gevormde reserves voor de brug Borgharen en snelle fietsroutes voorzien. Verder zijn in 2024 en 2025 onttrekkingen geraamd aan de reserve mobiliteitsfonds.

2.2 Parkeren

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren ontwikkeling en beheer van (afzonderlijke) parkeervoorzieningen. Denk o.a. aan: parkeerbeleid; inrichting en onderhoud parkeervoorzieningen; parkeermeters; fietsenstallingen.

Wat willen we bereiken?

We zetten het reguleren van autoparkeren in als een sturingsmiddel om duurzame vervoerswijzen te stimuleren en het aantal autoverplaatsingen in de stad te verminderen. Ons doel is de leefbaarheid in de stad te verbeteren en de kwaliteit van de openbare ruimte te verhogen.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
Aantal parkeerplaatsen op afstand (P+W en P+R) ¹	955	540 ²	540	723 ³	1.335 ⁴	1.335
<p>1. Bron: gemeente Maastricht.</p> <p>2. Het aantal parkeerplaatsen op afstand is op een lijn gebracht met de opgave uit het door de raad vastgestelde 'Realisatieplan parkeren op afstand'. Daardoor is de parkeervoorziening Stadspark geen P+W-terrein meer vanaf 2020.</p> <p>3. Het parkeerterrein Fort Willemweg (186 parkeerplaatsen) is in 2022 omgezet naar een P+W-voorziening.</p> <p>4. In 2023 zijn de overloopterreinen Gouvernement (217 parkeerplaatsen), Lage Frontweg/Gashouder (222 parkeerplaatsen) en Bozon-terrein (173-parkeerplaatsen) toegevoegd. Deze parkeervoorzieningen zijn alleen in gebruik geweest tijdens topdagen.</p>						

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026

5.C9	Verdere uitbouw van P&R-locaties aan de randen van de stad, waar mogelijk in slimme combinaties met andere ruimteclaims zoals zonneweides.
5.C10	In het centrum wordt een forse uitbreiding van het aantal fietsparkeerplaatsen gerealiseerd. Als dat op korte termijn niet mogelijk blijkt in bestaande panden wordt serieus gekeken naar een nieuwe ondergrondse stalling.

Prestaties going concern

- *Parkeerregulering*

Door het straatparkeren te reguleren sturen we erop om de verschillende doelgroepen op de juiste plek te laten parkeren.

- *Exploitatie, beheer en onderhoud straat parkeren*

Door beheer en onderhoud van parkeervoorzieningen en bijbehorende apparatuur zoals parkeer-automaten zorgen we voor goed functionerende parkeervoorzieningen. Ook worden parkeerplaatsen voorzien van mogelijkheden voor het opladen van elektrische voertuigen.

- *Monitoren afspraken met Q-Park*

Binnen een publiek-private samenwerking, de PPS Parkeren, stemmen we ons parkeerbeleid af met parkeerbedrijf Q-Park. Voor zover niet strijdig met de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) verkennen we de mogelijkheden om de parkeervoorzieningen te benutten voor fietsparkeren, deelmobiliteit en het laden van elektrische auto's.

- *Uitvoeren van de parkeeropgave uit de Omgevingsvisie Maastricht 2040 en Realisatieplan parkeren op afstand*

De parkeeropgave en het onderliggende Realisatieplan parkeren op afstand bevat maatregelen om de doelen uit de Omgevingsvisie te bereiken. Deze maatregelen zullen stapsgewijs worden uitgewerkt en gerealiseerd. Dit betreft onder andere het realiseren van een uitbreiding van PenR plekken en parkeren voor nieuwe functies op toekomstbestendige wijze borgen bij planontwikkeling op eigen terrein of op bestaande parkeerlocaties op loopafstand.

- *Exploitatie, beheer en onderhoud van fietsparkeerplaatsen*

We bieden fietsers de mogelijkheid om hun fiets te stallen onder toezicht in de stallingen aan de Kesselskade en Markt en bij station Maastricht. Daarnaast breiden we het aantal overdekte stallingen in het centrum de komende jaren met 3000 plekken uit.

Wat mag het kosten?

Parkeren (2.2)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	5.340	5.112	6.013	5.806	5.609	5.106	5.081
Baten	5.078	4.257	4.257	4.398	4.397	4.398	4.398
Saldo van baten en lasten	-262	-855	-1.756	-1.408	-1.212	-708	-683
Toevoeging reserves	2.041	1.374	1.045	1.068	1.069	1.068	1.069
Onttrekking reserves	723	836	1.628	785	688	685	660
Saldo mutaties reserves	-1.318	-538	583	-283	-381	-383	-409
Resultaat	-1.580	-1.393	-1.173	-1.691	-1.593	-1.091	-1.092

Ontwikkelingen baten en lasten

In 2023 tot en met 2026 is sprake van hogere lasten ten behoeve van de realisatie van meer fietsparkeerplaatsen. Voor de fietsstalling Entre Deux en topdagen worden met ingang van 2025 meer middelen beschikbaar gesteld (in totaal jaarlijks € 0,450 mln.).

Mutaties reserves

De stortingen en onttrekkingen betreffen de jaarlijkse mutaties in de reserves productiemiddelen parkeren en productiemiddelen (voertuigen). In 2024 wordt de reserve overloop ingezet ter dekking van een deel van de lasten voor meer fietsparkeerplaatsen en P&R-voorzieningen.

2.3 Recreatieve havens

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren havens voor de recreatieve scheepvaart.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke recreatieve havens (Bassin en jachthaven Hoge Kanaaldijk).

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties going concern

- We zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en het baggeren (gemiddeld 1x per 10 jaar). Beide havens zijn in erfpacht uitgegeven. Het onderhoud voor de jachthaven wordt door de hier gevestigde clubs gedaan. Bij het Bassin gebeurt het door de exploitatiemaatschappij 'Bassin BV'.
- Conform het gemeentelijk baggerplan is het baggeren van de jachthaven Hoge Kanaaldijk uitgevoerd in 2022. Periodiek wordt situatie gemonitord om te bepalen wanneer hernieuwd baggeren nodig is. Uitvoering gebeurt in afstemming met de gebruikers.

Wat mag het kosten?

Recreatieve havens (2.3)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	16	19	63	63	63	63	63
Baten	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-16	-19	-63	-63	-63	-63	-63
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-16	-19	-63	-63	-63	-63	-63

2.4 Economische havens en waterwegen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken ten behoeve van de (beroeps)scheepvaart en de bijbehorende infrastructuur. Denk bijvoorbeeld aan: baggerwerkzaamheden.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke economische havens (Beatrixhaven).

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties going concern

Onderhoud en baggeren

In de afgelopen jaren zijn bij de revitalisering van de Beatrixhaven kades gerealiseerd die in erfpacht zijn uitgegeven aan de aangrenzende bedrijven. Zij verzorgen het onderhoud. Wij monitoren de waterbodem en baggeren periodiek.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Onderzocht wordt in hoeverre er kan worden aangesloten bij een Provinciale en Limburgbrede havenaanpak, inclusief een uniforme havenverordening en havengelden. Besluitvorming is aan de orde in het vierde kwartaal van 2025.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Samen met de andere Limburgse gemeenten die een zakelijke binnenhaven hebben én de provincie wordt gewerkt aan een toekomstbestendige samenwerking van Limburgse binnenhavens. Hierbinnen wordt in 2025 uniformiteit nagestreefd op het gebied van onder andere een havenverordening, havengelden, walstroom en organisatie.

Wat mag het kosten?

Economische havens en waterwegen (2.4)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	94	791	2.262	5.491	411	409	407
Baten	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-94	-791	-2.262	-5.491	-411	-409	-407
Toevoeging reserves	1.884	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	1.884	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-1.884	0	1.884	0	0	0	0
Resultaat	-1.978	-791	-378	-5.491	-411	-409	-407

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere lasten in 2024 en 2025 betreffen de geraamde uitgaven inzake hoogwaterbestrijding. Met ingang van 2025 is rekening gehouden met kapitaallasten inzake investeringen ter bestrijding van hoogwater.

Mutaties reserves

De in 2023 nog niet voor de hoogwaterbestrijding ingezette middelen zijn in 2023 gestort in de reserve overloop en worden in 2024 onttrokken aan de reserve ter dekking van (een deel van) de lasten in 2024.

2.5 Openbaar vervoer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken op het gebied van openbaar vervoer en bijbehorende (omvangrijke) infrastructurele voorzieningen. Dit betreft: bus; taxivervoer; voorzieningen en informatievoorziening ter ondersteuning van het openbaar vervoer; busstation; OV-experimenten.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een toename van het gebruik van openbaar vervoer als duurzame vervoerswijze en als onderdeel van ketenverplaatsingen in combinatie met P+R-voorzieningen.

Effectindicatoren ¹		Realisatie					Begroting
		2015-2019	2016-2020 ²	2017-2021 ²	2018-2022 ²	2019-2024 ²	2021-2025
Aandeel van het gebruik van OV (%) ¹	In Maastricht	3	3	3	3	2	3
	Van en naar Maastricht	16	14	16	16	15	16

1) De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data. Als gevolg van de beschikbaarheid van de benodigde data loopt verantwoording van deze indicator altijd een jaar achter. Bron: CBS - OViN.

2) De maatregelen in verband met corona hebben gevolgen gehad op de vervoerswijzekeuze in deze periode.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

10.M3 Aansluiten bij en bevorderen van regionale, provinciale en landelijke initiatieven op het gebied van grensoverschrijdend openbaar vervoer, waarbij een betere en snellere openbaar vervoersverbindingen met Luik/Brussel en Aken.

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026

10.C1 (Behoeftte)onderzoek naar een betere en snellere openbaar vervoersverbinding (intercity) tussen Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen, met meer en latere vertrektijden.

Prestaties going concern

Stimuleren gebruik openbaar vervoer

Wij ondersteunen de Provincie Limburg bij de realisatie van haar railagenda (waaronder het intensiveren van de drielandentrein naar Luik). Verder nemen we deel aan de uitvoering van het programma Zuid-Limburg Bereikbaar met als opgave om het gebruik van het OV te stimuleren. Ook ondersteunen wij Arriva met het uitvoeren van haar concessie en zijn we betrokken bij de diverse integrale projecten zoals: Stad en Spoor/ Stationsomgeving en de Campusontwikkeling op Randwyck.

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Stad en Spoor / Stationsomgeving. Zie taakveld 2.1.
- Ov-studie alternatieve en toekomstbestendige bediening centrum
- Opwaarderen station Maastricht Randwyck. Zie bijlage 7 grootstedelijke projecten: Brightlands Maastricht Health Campus (BL-MHC).

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Verkeer en vervoer (2.1)	28.958	31.691	34.710	34.113	31.813	32.099	32.986
Parkeren (2.2)	5.340	5.112	6.013	5.806	5.609	5.106	5.081
Recreatieve havens (2.3)	16	19	63	63	63	63	63
Economische havens en waterwegen (2.4)	94	791	2.262	5.491	411	409	407
Totaal lasten	34.408	37.613	43.048	45.473	37.896	37.677	38.537
Verkeer en vervoer (2.1)	4.122	680	2.358	1.872	1.867	1.862	1.827
Parkeren (2.2)	5.078	4.257	4.257	4.398	4.397	4.398	4.398
Recreatieve havens (2.3)	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	9.200	4.937	6.615	6.270	6.264	6.260	6.225
Totaal saldo van baten en lasten	-25.208	-32.676	-36.433	-39.203	-31.632	-31.417	-32.312
Toevoeging reserves	6.321	3.818	3.625	3.739	3.914	4.053	4.148
Onttrekking reserves	2.001	2.750	8.642	4.131	3.938	4.294	4.392
Saldo mutaties reserves	-4.320	-1.068	5.017	392	24	241	244
Geraamd resultaat	-29.528	-33.744	-31.416	-38.811	-31.608	-31.176	-32.068

Investerings 2024 – 2028

Begroting 2025							Bedragen x € 1.000						
progr.	omschrijving		economisch/maatschappelijk	afschrijvings-termijn	aparte votering		2024	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.j. (* d.w.z. jaarlijks terugkerend)	Totaal beschikbaar krediet
2	Mobiliteit (reguliere mobiliteitsprogramma)	MUP	M	20			1.485.136	590.000	590.000	590.000	590.000	590.000	4.435.136
2	Meerjarenprogramma fiets en inclusieve mobiliteit	MUP	M	div.	v		8.408.739	1.084.999	1.084.999	0	0	0	10.578.736
2	Civil technische Kunstwerken	Rendabel	M	25			330.000	1.008.000	100.000	668.000	0	0	2.106.000
2	Kunstwerken sluisdeuren	Rendabel	M	40			301.000	0	0	0	0	0	301.000
2	Kunstwerken sluisdeuren	MUP	M	40			487.461	0	0	0	0	0	487.461
2	VR's	Rendabel	M	15			5.571.563	785.538	4.301.818	514.707	30.000	pm	11.203.626
2	Parkeren	Rendabel	E	div.			447.500	397.889	26.663	0	0	0	872.052
2	Fietsparkeren	MUP	M	20			500.000	0	0	0	0	0	500.000
2	Kw aliatieve impuls Stationsstraat/autoluwer Wyck	MUP	M	40	v		3.354.816	0	0	0	0	0	3.354.816
2	Autoluwer maken (o.a. Wyck)	MUP	M	20	v		3.471.995	0	0	0	0	0	3.471.995
2	Fietsstallingen & P&R	MUP	M	40			4.268.931	0	0	0	0	0	4.268.931
2	Verhardingen levensduurverlengend	MUP	M	25			13.770.826	9.873.487	9.873.487	9.873.487	9.873.487	9.873.487	63.138.262
2	Openbare verlichting	Rendabel	M	div.			11.961.854	785.000	795.000	1.008.000	0	0	14.549.854
2	Hoogwater veiligheid	MUP	M	20	v		8.137.489	0	0	0	0	0	8.137.489
2	NBOR civiele kunstwerken hoeg brök	MUP	M	20			0	1.084.999	4.339.994	0	0	0	5.424.993
2	NBOR civiele kunstwerken sierhekwerk	MUP	M	20			169.016	169.016	169.016	169.016	169.016	169.016	1.014.094
2	Markt Maas tunnel	MUP	M	div.			0	2.603.500	2.603.500	2.603.500	0	0	7.810.500
2	NBOR civiele kunstwerken caissondeur	MUP	M	20			54.250	379.750	0	0	0	0	433.999
2	NBOR Infrastructurele elementen	MUP	M	10			54.250	54.250	54.250	54.250	54.250	54.250	325.500
2	Onderhoud deklagen NIBOR	MUP	M	15			0	0	1.627.498	1.627.498	1.627.498	1.627.498	6.509.992
2	Onderhoud deklagen NIBOR	Rendabel	M	15			7.550.000	7.550.000	0	0	0	0	15.100.000
2	Openbare verlichting NIBOR	MUP	M	div.			0	3.254.996	3.254.996	3.254.996	3.254.996	1.000.000	14.019.983
2	Fietsstraatzone centrum	MUP	M	20			2.000.000	0	0	0	0	0	2.000.000
2	Uitbreiding P&R	MUP	M	40			1.000.000	0	0	0	0	0	1.000.000
2	SUP Zwerfafval	Rendabel	M	div.			311.235	465.960	600.000	600.000	0	0	1.977.195

Programma 3 Economie

Taakvelden

- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- 3.4 Economische promotie

BBV-indicatoren ¹	Maastricht					Gemeenten 100.000 - 300.000 2023
	2019	2020	2021	2022	2023	
Index functiemenging (FMI) voor wonen en werken ^{1a,2}	54,9	55,0	54,7	54,9	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar ^{1b}	133,1	136,3	143,4	148	Nog niet bekend	Nog niet bekend

1) Bron 'waarstaategemeente.nl' waarbij geldt: (1a) CBS BAG/LISA, (1b) LISA.
 2) FMI: 0% (milieu met alleen woningen), FMI: 50% (gemengd milieu waarbij aantal banen gelijk is aan aantal woningen), FMI: 100% (milieu met alleen bedrijven).

Beleidsmatige context

- Coalitieakkoord 2022- 2026 (juni 2022)
- Stadsvisie 2040 (raad, januari 2022)
- Economische Visie 2040 'Maastricht kiest voor kwaliteit & innovatie' (raad, 1 december 2021)
- Omgevingsvisie (raad, oktober 2020)
- Horecabeleid Maastricht (raad, vast te stellen op 24 september 2024)
- Evenementenbeleid (raad, 11 juli 2023)
- Visie vrijetijdseconomie Zuid-Limburg 2030 (raad, 12 mei 2020)
- Hotelbeleid (raad, 27 november 2018)
- Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (raad, 12 december 2017)
- Detailhandelsvisie 2016 (raad, 13 december 2016)
- Visie op de binnenstad 2030 (raad, 9 juni 2015)
- Structuurvisie Brightlands Maastricht Health Campus (raad, 16 december 2014)
- Visie bedrijventerreinen (raad, 19 november 2013)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden		Global Goals (SDG's)
3.1	Economische ontwikkeling	3, 4, 8, 10, 11, 12, 17
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3, 4, 7, 9, 11, 12, 13, 17
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3, 4, 9, 11, 12, 17
3.4	Economische promotie	3, 4, 9, 11, 12, 17

3.1 Economische ontwikkeling

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid. Denk o.a. aan: versterking van sectoren, lokale, regionale, bovenregionale, internationale op versterking van de economische structuur en op innovatie gerichte samenwerkingsverbanden, samenwerking met bedrijfsleven en kennis- en onderzoeksinstituten, ontwikkelen van stedelijke en wijkgerichte economische programma's.

Wat willen we bereiken?

Samen met onze partners zetten we in op een innovatieve, duurzame en weerbare Maastrichtse economie, met kansrijke banen nu en in de toekomst in een sterke kennisregio. Een inclusieve economie, waarbij ruimte is voor creativiteit en ondernemerszin met oog voor de leef kwaliteit en gezondheid van iedere inwoner. We versterken de identiteit en economische functionaliteit en we verleiden bezoekers ook andere delen van het centrum te bezoeken.

Effectindicatoren		Realisatie					Begroting
Werk ¹		2018	2019	2020	2021	2022	2025
Aantal oprichtingen en werkgelegenheidseffect	Vestigingen	974	982	1.055	1.115	1.138	Ambities nog te bepalen
	Werkzame personen	1.530	1.499	1.465	1.916	1.842	
Aantal opheffingen en werkgelegenheidseffect	Vestigingen	-597	-611	-697	-633	-678	
	Werkzame personen	-1.451	1.264	-1.535	-1.230	-1.524	
Aantal gevestigde bedrijven en werkgelegenheidseffect	Vestigingen	267	294	276	348	387	
	Werkzame personen	903	385	484	567	871	
Aantal vertrekkende bedrijven en werkgelegenheidseffect	Vestigingen	-279	-330	-308	-411	-409	
	Werkzame personen	-530	-545	-513	-549	-501	
Groeiende bedrijven en werkgelegenheidseffect	Vestigingen	795	709	746	995	732	
	Werkzame personen	3.268	3.005	2.160	7.868	2593	
Krimpende bedrijven en werkgelegenheidseffect	Vestigingen	514	527	492	666	486	
	Werkzame personen	-1.497	-1.726	-1.572	-3.726	-1.800	
Totaal aantal bedrijven en werkgelegenheidseffect	Vestigingen	10.617	10.952	11.278	12.088	12.074	
	Werkzame personen	73.680	75.050	75.539	77.101	77.046	
Beleving		2019	2020	2021	2022	2024	2025
% Studenten dat Maastricht als (zeer) prettig ervaart om in te wonen ²		Geen meting			88	89	Geen meting

1. Bron: Etil (op basis Vestigingsregister Limburg). Cijfers 2023 worden bekend in december 2024.
2. Bron: meting onder internationale studenten. Meting elke 2 jaar. Nulmeting in 2022. Eerste herhaalde meting in mei 2024.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken aan het versterken van de Brightlands Maastricht Health Campus en maken van Randwyck een aantrekkelijke wijk om te werken, te wonen en te recreëren. Belangrijke speerpunten zijn voorts het versterken van de binnenstad en versterken het vestigingsklimaat met als lijnen ondernemersklimaat, arbeidsmarkt en ruimte om te ondernemen.

Binnen het economisch beleid kiest Maastricht voor een breed portfoliebeleid waarbij kennis-economie, toerisme, congressen, creatieve- en maakindustrie, retail, internationale instituten en het zijn van een internationale studentenstad de basis vormen voor een krachtig economisch profiel. Circulaire economie, cultuur en creativiteit vormen daarbij belangrijke versterkende thema's.

Ambities coalitie voor de middellange termijn

2.M3	Een van onze grootste gebiedsopgaven is de doorontwikkeling van de Campus Randwyck, ook wel de Maastricht Health Campus genoemd. Hier moet tegelijkertijd de inmiddels belangrijkste economische motor van de stad kunnen doorgroeien en ook een aantrekkelijk en betaalbaar woon- en verblijfklimaat worden gecreëerd. Voor de huidige bewoners van Randwyck, maar ook om voldoende studentenwoningen te bouwen om de verwachte groei op te vangen.
2.M5	De Groene Loper wordt verbonden met de campus en het economisch cluster van de campus wordt doorgetrokken naar bedrijventerrein Maastricht-Zuid. De campus wordt verbonden met de omliggende wijken.
2.M6	Maastricht is een kennisstad. De universiteit en de Hogeschool Zuyd spelen niet alleen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van de kenniseconomie en de arbeidsmarkt, maar zijn ook van grote betekenis voor de ruimtelijke ontwikkeling van onder meer het centrum. We gaan met de kennisinstellingen in gesprek over hun rol en betekenis in het centrum, in de stad en in Zuid-Limburg. We bezien samen hoe we die rol kunnen bestendigen en tegelijkertijd tegemoet kunnen komen aan hun wens om huisvesting bij de tijd te brengen.
7.M2	We stimuleren kennis en vakmanschap op het gebied van gezondheid (zoals voeding en life sciences), duurzaamheid (zoals circulariteit) en creativiteit (zoals de kunsten en de creatieve industrie). Samen met de partners maken we dit zichtbaarder, meer toegepast en dat hiervan ook inwoners profiteren. Innovatie is het sleutelwoord, waarbij het gaat om kennis en vakmanschap op alle niveaus: MBO, HBO en WO.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

2.C2	We gaan actief het gesprek aan met de partners in Randwyck om tot een concreet plan voor gebiedsontwikkeling te komen, inclusief verbinding met aangrenzende wijken.
7.C1	Intensiever en meer gestructureerd overleg van het stadsbestuur noodzakelijk met de kennispartners in de stad.
7.C2	Samen met partners zoals de Health Campus en Liof-Acquisitie werken aan het aantrekken van bedrijven en industrieën die passen in het kennisprofiel van de stad, met speciale aandacht voor aansluiting bij de ontwikkelingen op en rond de Health Campus, in ieder geval in de vorm van het realiseren van een tweede 'incubator'.
7.C3	Mogelijkheden onderzoeken om een meer bij de (kennis)economische ontwikkelingen in de stad en bij het profiel van de stad passend opleidingsaanbod te stimuleren.
7.C4	Vergroten en promoten van het aanbod aan gratis taalcursussen Nederlands voor studenten. We gaan hierover in gesprek met de Universiteit Maastricht over de wijze waarop zij hun verantwoordelijkheid hierin invullen.
7.C10	Circulaire economie bevorderen en in samenwerking met ondernemers en Samenwerkende Industrierreinen Maastricht hiervoor concrete plannen maken.

Prestaties going concern

- Versterken van de binnenstad, hart van de stad
Samen met de bewoners, ondernemers en eigenaren van panden, ontwikkelen we uitvoeringsprogramma's, zodat wonen, winkelen, horeca en recreëren in de binnenstad in balans zijn en verschillende sfeergebieden biedt. Ter versterking van de identiteit, het economisch functioneren en de specialisatie van de kwartieren worden de uitvoeringsplannen komende jaren per sfeergebied uitgevoerd. Centrum Management Maastricht wordt gesubsidieerd ter stimulering van de economische ontwikkeling van het centrum van Maastricht.
- *Stimuleren van kennis, innovatie & vakmanschap (inclusief Brightlands Maastricht Health Campus)*
De gemeente zet zich samen met het Maastricht UMC+, de Universiteit Maastricht, de Provincie Limburg in voor de doorontwikkeling van de Brightlands Maastricht Health Campus, om de kennis-economie en het verdienvermogen van de stad en regio te versterken. We richten ons op het doortrekken van de Groene Loper, bedrijfsruimtes en faciliteiten voor startende en doorgroeiende bedrijven (incubator/accelerator), het realiseren van cultuurvoorzieningen en vergroening, het verminderen van maaiveld-parkeren, het opwaarderen van station 'Maastricht Randwyck', inclusief een nieuwe stationsnaam en het realiseren van studentenhuisvesting. Samen met de partners is besloten om in een businessplan een verdien- en governance-model uit te werken voor de haalbaarheid van één integrale aanpak voor de Brightlands Maastricht Health Campus (fysieke én economische ontwikkeling). De investeringsmiddelen vanuit de gemeente hiervoor bedragen € 5 miljoen (derde incubator) en € 10,5 miljoen (gebiedsontwikkeling), waarvoor voor beide de kredietvoting nog moet plaatsvinden.
Maastricht zet zich in voor de komst van de Einstein Teles-coop door middel van lobbyactiviteiten in samenwerking met de Provincie Limburg en relevante ministeries.
- Bevorderen van een aantrekkelijk ondernemersklimaat en creëren ruimte om te ondernemen en de arbeidsmarkt te stimuleren
Maastricht werkt samen met ondernemers, onderwijsorganisaties en bewoners, aan een gezonde en duurzame stad in een sterke kennisregio om Maastricht nog aantrekkelijker en toekomstbestendiger te maken. Daarbij horen een innovatief ondernemersklimaat, een gezonde, inzetbare beroepsbevolking, werknemers met adequate competenties en kwalificaties en ruimte om te ondernemen.
- Investeren in Regionale Economische samenwerking
Maastricht als centrumstad neemt deel aan de Economische Samenwerking Zuid-Limburg. We werken in het kader van de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg samen ten aanzien van detailhandel, kantoren en bedrijventerreinen. Op het gebied van vrijetijdseconomie wordt er ook op regionale schaal van Zuid-Limburg samengewerkt.
We geven uitvoering aan het regionale uitvoeringsprogramma arbeidsmarktbeleid.

Gemeente Maastricht voert de regie over het versterken van de Euregionale en internationale arbeidsmarkt van Zuid-Limburg. Wij ontwikkelen samen met Sittard-Geleen en Heerlen ten bate van het bedrijfsleven en kennisinstellingen instrumenten waarmee het makkelijker wordt om Euregionale en internationale werknemers en studenten aan te trekken en te behouden. Samen met Sittard-Geleen en Heerlen borgen wij zo de diensten voor werkgevers, werknemers en inwoners van het Expatcentre Maastricht Region, de Grensinfopunten Maastricht en Aken-Eurode en de services Grensarbeid Maastricht en Kerkrade. Er is een regionale samenwerkingsovereenkomst afgesloten zodat de gemeente Maastricht namens 16 Zuid-Limburgse gemeenten samen met de IND en het GemeenteLoket de dienstverlening voor internationals kan verzorgen. De IND, Belastingdienst en Sociale Verzekeringsbank zijn op locatie aanwezig en werken nauw samen met het ECMR en het GIP.

Maastricht werkt samen met regionale en Euregionale partners aan het versterken van de economie van de regio, die samenwerking heeft in 2024 een extra impuls gekregen met de middelen die het Rijk heeft toegekend via de Regio Deal waarvan de uitvoering is gestart in 2024. Maastrichtse projecten die in 2025 worden voortgezet zijn: Veerkrachtige wijkenaanpak Nazareth/Pottenberg; Makerspace & vitaliteitsincubator Randwyck Zuid; Werkplaats circulair textiel; Programmatische aanpak grensoverschrijdende en internationale arbeidsmarkt.

Uitvoeringsprogramma's

- Programma Circulaire economie 2023-2026

Het uitvoeringsprogramma versnelt de circulaire innovatie door creatieve, duurzame toepassingen van kennis te bevorderen, ondernemerschap te stimuleren en in te zetten op meer samenwerking in de Euregio. Binnen het programma ligt de focus op industrie, voedsel en textiel. We realiseren binnen de Regiodeal met alle partners een Circulaire Werkplaats Textiel, faciliteren initiatieven om voedselverspilling tegen te gaan en onderzoeken hoe we de circulaire ketens op bedrijventerreinen kunnen ondersteunen, verkorten en sluiten. Daarnaast is de ambitie om de eigen gemeentelijke impact te vergroten door de circulaire principes op te nemen in het proces van inkoop en aanbesteding.

Het programma Creatief ondernemerschap sluit aan bij deze keuzes, met name door koppeling van initiatieven van creatieve makers aan innovatief ondernemerschap op het gebied van duurzaamheid en gezondheid. Het programma richt zich daarvoor op de Brightlands Health Campus / gebiedsontwikkeling Randwyck, op de binnenstad en op de veerkrachtige wijken.

- Programma Studentenstad

We verbinden (internationale) kennisinstellingen, onderwijsinstellingen en studenten aan de stad door gezamenlijk ambities te delen en waar mogelijk gezamenlijk projecten uit te voeren en te ondersteunen. Eén van de onderdelen daarin is het uitvoeringsprogramma Studentenstad 2023-2026 met de actielijnen 'Verbondenheid en inclusiviteit', 'Economie en arbeidsmarkt' en 'Maatschappelijke bijdrage'. Vanuit het programma wordt ingezet op een intensivering van de samenwerking tussen MBO, HBO en WO.

- Regio Deal

Op 1 november 2023 tekenden het Rijk en de gemeenten Beek, Beekdaelen, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witter, Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen, Stein, Vaals en Valkenburg aan de Geul de Regio Deal. Kennis Maken is in 2023 gecontinueerd met een looptijd van drie jaar. De focus binnen dit project ligt in Maastricht op de Veerkrachtige wijken, studenten trekken samen op met de bewoners in de wijken, voeren onderzoek waarbij de resultaten kunnen worden toegepast.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen krediet voor het doortrekken van de Groene Loper naar Health Campus in Randwyck. De Raad worden voorgesteld het voorbereidingskrediet te voteren bij de eerstvolgende bestuursrapportage.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Naar aanleiding van een evaluatie van de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL) samen met de colleges van de andere Zuid-Limburgse gemeenten vaststellen van gewijzigde uitvoeringsafspraken.

Welke verbonden partij speelt een rol?

- Stichting Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL)

ESZL werkt samen met bedrijven en kennisinstellingen aan de economische structuurversterking in Zuid-Limburg. Een triple helix samengestelde 'Economic Board' verkent maatschappelijke uitdagingen en stimuleert economische kansen aan de hand van een strategische agenda voor Zuid-Limburg. Op basis van te vormen coalities wordt samengewerkt aan concrete projecten.

- MECC Maastricht BV

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een congres- en beurzencentrum. Hiermee vormt MECC Maastricht een belangrijke motor voor de regionale economie en het zakelijk toerisme in het bijzonder.

- Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM) B.V.

De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht en opereert binnen de industrie Verhuur van onroerend goed (niet van woonruimte).

Wat mag het kosten?

Economische ontwikkeling (3.1)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	4.092	4.668	5.908	4.950	4.859	4.856	4.852
Baten	905	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-3.187	-4.668	-5.908	-4.950	-4.859	-4.856	-4.852
Toevoeging reserves	1.153	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	338	0	1.277	75	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-815	0	1.277	75	0	0	0
Resultaat	-4.002	-4.668	-4.631	-4.875	-4.859	-4.856	-4.852

Ontwikkelingen baten en lasten

De uitgaven van de in 2023 niet bestede middelen is voorzien in 2024 waardoor in 2024 sprake is van hogere lasten.

Mutaties reserves

De onttrekking aan de reserves betreft de inzet van de reserve overloop die in 2023 gevormd is uit de in dat jaar niet bestede middelen.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op fysieke condities scheppen voor alle vormen van bedrijvigheid. Denk o.a. aan: grondexploitatie bedrijventerreinen; ontwikkeling en onderhoud van bedrijfslocaties en (her)ontwikkeling van bedrijfspanden; herstructurering en verduurzaming bedrijfslocaties.

Wat willen we bereiken?

Een goed vestigingsklimaat met voldoende werkruimte voor divers ondernemerschap. De stad moet daarbij met zijn werklocaties blijven faciliteren aan de flexibele behoefte aan ontwikkelruimte van aanwezige en nieuwe bedrijvigheid (grotendeels MKB).

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026

2.C7 Oplossingen worden gezocht voor het dreigend tekort aan bedrijventerreinen.

Prestaties going concern

- Verhuur bedrijvenunits in gemeentelijke bedrijvenverzamelgebouwen.
- Uitgifte van bedrijfskavels. Zie ook de paragraaf over grondbeleid.
- We adviseren over en/of ondersteunen internationale instituten op gebied van huisvesting (faciliterend)
- We zoeken oplossingen voor het dreigend tekort aan bedrijventerreinen. We faciliteren, ontwikkelen en revitaliseren werklocaties en bedrijvenparken.

Wat mag het kosten?

Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	-579	820	945	1.019	564	563	563
Baten	0	378	631	373	368	517	517
Saldo van baten en lasten	579	-442	-314	-646	-196	-46	-46
Toevoeging reserves	142	142	142	142	142	142	142
Onttrekking reserves	25	398	268	600	150	0	0
Saldo mutaties reserves	-117	256	126	458	8	-142	-142
Resultaat	462	-186	-188	-188	-188	-188	-188

Ontwikkelingen baten en lasten

De baten en lasten op dit taakveld betreffen met name de grondexploitaties. Het saldo van baten en lasten inzake grondexploitaties is op begrotingsbasis nihil omdat een eventueel saldo muteert op de voorraad grondexploitaties in de gemeentelijke balans. Het verloop van de baten en lasten inzake de grondexploitaties wordt bepaald op basis van de jaarlijkse hercalculaties (zie bijlage 3).

In 2024 tot en met 2027 zijn uitgaven ten behoeve van beleidsinitiatieven aanloopstraten voorzien. Deze worden gedekt middels onttrekkingen aan de gelijknamige reserve.

In 2023 was sprake van een positief resultaat op dit taakveld dat met name werd veroorzaakt door winstnemingen op grondexploitaties.

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse storting in de reserve beleidsinitiatieven aanloopstraten. De onttrekkingen betreffen de onttrekkingen aan de reserve beleidsinitiatieven aanloopstraten ter dekking van de opgenomen lasten.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Toelichting taakveld

Tot dit BBV-taakveld behoren de op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente. Denk o.a. aan: bedrijvenloket; stimuleren van en onderwijs aan startende ondernemers; aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven; financiële steunregelingen voor bedrijven.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Maastricht streeft naar een optimaal werkklimaat voor inwoners, bedrijven en organisaties, nu en in de toekomst en stemt de dienstverlening hier zo goed mogelijk op af. Daarbij streven we naar een goed vestigingsklimaat met voldoende werkruimte voor divers ondernemerschap. De stad moet daarbij met zijn werklocaties blijven faciliteren aan de flexibele behoefte aan ontwikkelruimte van aanwezige en nieuwe bedrijvigheid. Maastricht is een ondernemersvriendelijke gemeente die aantrekkelijk is voor (internationale) kenniswerkers, grenswerkers en praktijkgerichte werkers. We zijn toegankelijk voor de gevestigde en nieuwe ondernemers in de stad (grotendeels MKB).

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

7.M1 Ruimte voor starters en scale ups in en rond de Health Campus in Randwyck en bedrijventerrein Maastricht Zuid zodat het ecosysteem voor de innovatieve kenniseconomie versterkt wordt.

Ambities coalitie voor de middellange termijn

7.M3	We versterken een interessante mix van functies van horeca, retail, recreatie, cultuur, wonen en werken zodat de binnenstad van Maastricht verder groeit naar een ontmoetings- en verblijfsstad. Het hart van de stad is de plek waar behalve geconsumeerd, ook gemaakt, gewoond en gecreëerd wordt.
------	--

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026

7.C5	Accountmanagers voor MKB, meer faciliterend beleid. Team Ondernemen Maastricht versterkt haar accountmanagement functie. In het centrum versterken we de zogenaamde "straat-functie" van de accountmanager.
------	---

Prestaties going concern

- Team Ondernemen Maastricht (TOM)

Het TOM fungeert als loket voor de gehele gemeentelijke dienstverlening voor ondernemers waar zij terecht kunnen met vragen aan de gemeente op het gebied van ondernemerschap. We faciliteren ondernemers door een integrale dienstverlening door accountmanagers gericht op ondernemers, starters, MKB en grote ondernemingen.

- Starters, start-ups, incubators, broedplaatsen

We bereiden starters voor en faciliteren hen op hun start op de ondernemingsmarkt met voorlichting, bijeenkomsten, workshops en advies. De gemeente heeft een wettelijke taak (krediet en uitkering) voor begeleiding van starters vanuit de bijstand. Dit wordt uitgevoerd door Sociaal. Ondersteunende programma's voor startups worden uitgevoerd, in samenwerking met o.a. Maastricht Centre for Entrepreneurship and Innovation (UM) Ondernemers Klankbord, Starters Centrum Limburg, het Zelfstandigenloket.

- Internationale instellingen

Om internationale instellingen en instituten te binnen en te behouden, ondersteunt de gemeente bij de organisatie van congressen, het versterken van het (onderlinge) internationale netwerk, het aangaan van regionale samenwerkingen, of huisvesting in de (binnen) stad. De internationale instellingen en instituten maken deel uit van een kennisintensief ecosysteem dat de stad Maastricht internationaal op de kaart zet. Zo dragen bij aan de internationale naamsbekendheid en economische spin-off voor de stad en de verdere ontwikkeling van Maastricht als internationale kennisstad.

Wat mag het kosten?

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	1.217	1.806	2.026	1.760	1.063	1.061	1.061
Baten	688	519	519	535	535	536	536
Saldo van baten en lasten	-529	-1.287	-1.507	-1.225	-528	-525	-525
Toevoeging reserves	134	84	85	85	85	85	85
Onttrekking reserves	17	900	926	649	153	151	151
Saldo mutaties reserves	-117	816	841	564	68	66	66
Resultaat	-646	-471	-666	-661	-460	-459	-459

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere lasten in 2024 en 2025 houden verband met de extra lasten die worden gedekt door onttrekkingen aan de reserves noodfonds en TONK. In 2023 tot en met 2025 is sprake van een (geraamde) bijdrage aan Maastricht Aachen Airport.

Mutaties reserves

De mutaties betreffen de jaarlijkse stortingen in en onttrekkingen aan de reserves wervingsfonds acquisitie en productiemiddelen (markten). In 2024 en 2025 zijn daarnaast onttrekkingen aan de reserves TONK en noodfonds geraamd ter dekking van de hogere lasten in 2024 en 2025.

3.4 Economische promotie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente. Denk o.a. aan: promotionele activiteiten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en nieuwe werkers; aantrekken van overige instellingen ter versterking van het profiel van de gemeente; investeren in bovenlokale, regionale, landelijke en internationale kennis- en economische relatienetwerken; promotie toerisme.

Wat willen we bereiken?

We promoten Maastricht als een aantrekkelijke stad om te bezoeken als toerist of congres- en beursbezoeker, en om te werken, wonen en leven. We willen meer economische activiteiten in de stad door bedrijvigheid te stimuleren en meer economische dynamiek in de stad te krijgen.

Effectindicatoren	Realisatie ¹					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025 ²
Aantal overnachtingen zakelijk	450.000	180.000	130.000	260.000	350.000	400.000
Aantal overnachtingen toeristisch	955.000	685.000	905.000	1.132.000	1.202.537	1.198.284

1. Bron: CBS + aantal overnachtingen toeristenbelasting.
2. Begroting gebaseerd op prognose Rapport marktruimte Hotels Maastricht 2024

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026

7.C2	Samen met partners zoals de Health Campus en Liof-Acquisitie werken aan het aantrekken van bedrijven en industrieën die passen in het kennisprofiel van de stad, met speciale aandacht voor aansluiting bij de ontwikkelingen op en rond de Health Campus, in ieder geval in de vorm van het realiseren van een tweede 'incubator'.
7.C6	Stimuleren van actieve acquisitie van congressen, in eerste instantie via het Maastricht Convention Bureau.

Prestaties going concern

- Promotie
Door middel van economische promotie wordt ingezet op het versterken van Maastricht als ontmoetingsstad en het vergroten en verlengen van het zakelijk en toeristisch verblijf ook door de week en buiten de vakanties.
- Subsidiëren van de werving van congressen en beurzen
We subsidiëren de promotie- en acquisitietaak van het Maastricht Convention Bureau (MCB). Het MCB positioneert Maastricht voorts als internationaal als aantrekkelijke kennis- en congresstad.
- Subsidiëren economische promotie en marketing
Samenwerken met en subsidiëren Maastricht Marketing, die op basis van het convenant met hun activiteiten bijdragen aan het (toeristisch) positioneren van Maastricht. Er wordt een nieuw convenant afgesloten voor 2025-2030.
Tevens facilitering van activiteiten en evenementen die het imago van de stad versterken en/of tot meer bezoekers leiden, zoals TEFAF, Flikken Maastricht en de Amstel Gold Race.
- Uitvoering geven aan de Visie Vrijtijdseconomie Bestemming Zuid-Limburg 2030

Opstellen en uitvoeren in samenspraak met vertegenwoordigers van de sector van een uitvoeringsprogramma waarbij waarmee de regio Zuid-Limburg de komende periode aan de slag gaat.

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Heiligdomsvaart in vernieuwde opzet.
- Eerste evaluatie vernieuwde evenementenbeleid (geluidsnormen)
- Start voorbereidingen Maastrichtjaar.

Wat mag het kosten?

Economische promotie (3.4)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	3.149	3.332	3.423	3.395	3.395	3.395	3.395
Baten	8.559	8.309	8.090	10.339	10.339	10.339	10.339
Saldo van baten en lasten	5.410	4.977	4.667	6.944	6.944	6.944	6.944
Toevoeging reserves	44	50	44	44	44	44	44
Onttrekking reserves	79	150	60	60	60	60	60
Saldo mutaties reserves	35	100	16	16	16	16	16
Resultaat	5.445	5.077	4.683	6.960	6.960	6.960	6.960

Ontwikkelingen baten en lasten

Vanaf 2025 is in de baten rekening gehouden met hogere inkomsten uit hoofde van toeristenbelasting als gevolg van de verhoging voortvloeiende uit het coalitieakkoord 2022 - 2026.

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse mutaties in de reserves evenementenfonds en productiemiddelen (evenementen en voertuigen).

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Programma 3 Economie	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Economische ontwikkeling (3.1)	4.092	4.668	5.908	4.950	4.859	4.856	4.852
Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	-579	820	945	1.019	564	563	563
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)	1.217	1.806	2.026	1.760	1.063	1.061	1.061
Economische promotie (3.4)	3.149	3.332	3.423	3.395	3.395	3.395	3.395
Totaal lasten	7.879	10.627	12.302	11.124	9.881	9.875	9.871
Economische ontwikkeling (3.1)	905	0	0	0	0	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	0	378	631	373	368	517	517
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)	688	519	519	535	535	536	536
Economische promotie (3.4)	8.559	8.309	8.090	10.339	10.339	10.339	10.339
Totaal baten	10.152	9.206	9.240	11.247	11.242	11.392	11.392
Totaal saldo van baten en lasten	2.273	-1.421	-3.062	123	1.361	1.517	1.521
Toevoeging reserves	1.473	276	271	271	271	271	271
Onttrekking reserves	459	1.448	2.531	1.384	363	211	211
Saldo mutaties reserves	-1.014	1.172	2.260	1.113	92	-60	-60
Geraamd resultaat	1.259	-249	-802	1.236	1.453	1.457	1.461

Investerings 2024 – 2028

Begroting 2025						Bedragen x € 1.000						
progr.	omschrijving		economisch/ maatschappelijk	afschrijvings- termijn	aparte votering	2024	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.j. (* d.w.z. jaarlijks terugkerend)	Totaal beschikbaar krediet
3	2e Incubator Randwyck	MJP	M	20	v	5.000.000	0	0	0	0	0	5.000.000

Programma 4 Onderwijs

Taakvelden

- 4.1 Openbaar onderwijs
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

BBV-indicatoren ¹	Maastricht					Gemeenten 100.000 - 300.000
	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2022/ 2023
<i>Absoluut verzuim</i> Aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners van 5 – 18 jaar	3,1	1,6	2,0	4,3	7,2	6,1
<i>Relatief verzuim</i> Aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar dat ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners van 5 – 18 jaar	32	Niet bekend ²	16	16	17,8	27,7
<i>Vsv-ers</i> % Leerlingen VO en MBO van 12 - 23 jaar, dat voortijdig dus zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat	3,0	3,2	2,6	3,5	3,7	2,7

- 1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van DUO/Ingrado. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven, zoals gepubliceerd op genoemde website.
- 2) Relatief verzuim is in 2019/2020 niet gemonitord en de gegevens zijn derhalve niet bekend.

Beleidsmatige context

- Coalitieakkoord 2022-2026 (juni 2022)
- Stadsvisie 2040 (raad, januari 2022)
- Sociale visie 2040
- Onderwijsvisie Samen Leren in Maastricht (raad, 2019)
- Uitvoeringsagenda Educatieve Agenda Maastricht (raad, 2021)
- Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2027 (raad, 2023)
- Verordening Voorziening Huisvesting Onderwijs gemeente Maastricht 2021 (raad, 2021)
- Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs & Speciaal Onderwijs Kindcentra Maastricht 2020-2036 Actualisatie Integraal huisvestingsplan Primair- en speciaal onderwijs en binnensportaccommodaties Gemeente Maastricht 2025-2029 (Besluitvorming door de raad voorzien in 2024)
- Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs Maastricht 2025-2029 Onderwijsgebouwen en Binnensportaccommodaties (Besluitvorming door raad voorzien in 2025)
- Beleidskader Jeugd 2024-2028 Zuid-Limburg (Besluitvorming door raad voorzien in november 2023)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
4.1 Openbaar onderwijs	1, 3, 4, 5, 10, 12, 13, 17
4.2 Onderwijshuisvesting	4, 10
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1, 3, 4, 5, 10, 12, 13, 17

4.1 Openbaar onderwijs

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar onderwijs. Het bevoegd gezag over het openbaar onderwijs in Maastricht ligt bij de schoolbesturen kom KomLeren en LVO. Volgens artikel 23 lid 4 van de Grondwet ziet de gemeente erop toe dat er voldoende algemeen vormend lager onderwijs in een genoegzaam aantal scholen wordt gegeven (als ouders er om vragen).

Wat willen we bereiken?

In haar toezichthoudende rol let de gemeente erop dat openbare scholen toegankelijk zijn voor iedere leerling en elke leraar en dat het openbaar onderwijs niet gebaseerd is op een godsdienst of levens-overtuiging. Er zijn wel openbare scholen die vanuit bepaalde onderwijskundige uitgangspunten lesgeven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

11.M2 Brede scholengemeenschap aan beide zijden van de Maas.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

11.C6 Brede scholengemeenschappen met een zo ruim mogelijk aanbod van opleidingen aan beide zijden van de Maas.

Prestaties going concern

- De raad heeft overlegrecht over het openbaar onderwijs met de schoolbesturen kom Leren en LVO over de jaarstukken van hun openbare scholen. De raad gebruikt dat overlegrecht jaarlijks om toezicht uit te oefenen op het in stand houden van de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs en om de continuïteit van de instelling te waarborgen.
- De raad keurt hun statuten goed en doet een bindende voordracht voor de toezichthouder met het aandachtsgebied openbaar onderwijs bij LVO wanneer dat aan de orde is.

4.2 Onderwijshuisvesting

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs. Denk o.a. aan: nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding van bestaande schoolgebouwen; verhuur van bijvoorbeeld een gymnastieklokaal; opstellen programma onderwijshuisvesting. Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. Gemeenten dragen onder andere de kosten van nieuwbouw en uitbreiding.

Wat willen we bereiken?

Goede en duurzame onderwijshuisvesting.

Zorgen voor een gezonde leef-, leer- en werkomgeving is een verplichting voor zowel de gemeente als de schoolbesturen. Onze schoolgebouwen moeten bijdragen aan de verduurzamingsopgave en de energietransitie. Met onze maatschappelijke partners hebben we afspraken gemaakt hoe we hier in gezamenlijkheid uitvoering aan geven. Dit is verwoord in de integrale huisvestingsplannen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

11.M2	Brede scholengemeenschap aan beide zijden van de Maas.
-------	--

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

11.C5	Onderzoek naar de bekostiging van de huisvesting van het PO en VO.
-------	--

11.C6	Brede scholengemeenschappen met een zo ruim mogelijk aanbod van opleidingen aan beide zijden van de Maas.
-------	---

Prestaties going concern

Uitvoering integraalhuisvestingsplan (IHP)

In 2024 is het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs & Speciaal Onderwijs kindcentra 2020-2036 geactualiseerd. Voor het voortgezet onderwijs is het vaststellen van het Integraal huisvestingsplan Voortgezet onderwijs voorzien in het eerste kwartaal van 2025. Deze plannen hebben zowel het karakter van een beleidskader als dat van een planningsinstrument ten aanzien van (nieuw)bouw, renovatie of uitbreiding van onderwijsgebouwen en voorzieningen voor het bewegingsonderwijs. Op basis van deze IHP's sturen we op de uitvoering de realisatie van Integrale Kindcentra, de beschikbaarheid van het voortgezet onderwijs en het op peil houden van de kwaliteit en de kwantiteit van onze onderwijsgebouwen en voorzieningen voor bewegingsonderwijs.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
aantal scholen PO	28	28	28	28	28	26 ¹
aantal scholen VO	7	7	7	7	8	8
aantal scholen (V)SO	6	6	6	6	7 ²	7

1) Rekening gehouden met een afname i.v.m. oplevering KKC Maastricht-West en KKC De Loper.

2) Het aantal scholen (V)SO is sinds 2023 toegenomen vanwege (tijdelijke) locatie CSN Maastricht aan de Rijksweg 70.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen verordening voorzieningen onderwijshuisvesting en bewegingsonderwijs gemeente Maastricht in vierde kwartaal.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Jaarlijks vaststellen geactualiseerde normbedragen Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2021.
- Jaarlijks vaststellen Programma en Overzicht Onderwijshuisvesting.
- IHP's PO en VO inclusief bewegingsonderwijs in 2025 in uitvoering:

Primair onderwijs

- Nieuwbouw Kernkindcentrum (KKC) Maastricht-West (oplevering voorzien eind 2024)
- (Ver)nieuwbouw Kernkindcentrum (KKC) De Loper (oplevering voorzien eind 2025))
- (Ver)nieuwbouw Satelliet kindcentrum (SKC) Scharn in voorbereiding)
- Uitbreiding met permanente bouwaard OBS De Binnenstad (in voorbereiding)

Voortgezet onderwijs

- Uitvoeren vastgesteld Integraal Huisvestingsplan VO Maastricht 2025-2029

Bewegingsonderwijs

- Nieuwbouw sportzaal Maastricht-West (in voorbereiding))
- Nieuwbouw gymzaal Scharn (in voorbereiding))
- Nieuwbouw gemeente gymzaal De Heeg (in voorbereiding)
- Nieuwbouw gymzaal De Groene Loper (in voorbereiding)

Wat mag het kosten?

Onderwijshuisvesting (4.2)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	4.793	4.663	4.851	5.095	5.504	6.278	7.512
Baten	795	349	349	360	360	360	360
Saldo van baten en lasten	-3.998	-4.314	-4.502	-4.735	-5.144	-5.918	-7.152
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	200	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	200	0	0	0	0
Resultaat	-3.998	-4.314	-4.302	-4.735	-5.144	-5.918	-7.152

Ontwikkelingen baten en lasten

De kapitaallasten stijgen in de komende jaren als gevolg van verwachte ontwikkelingen in het investeringsvolume voor onderwijshuisvesting. In 2023 was sprake van hogere baten door de verhuur van tijdelijk leegstaande klaslokalen.

Mutaties reserves

De onttrekking aan de reserves betreft een onttrekking aan de reserve overloop ter dekking van lasten in 2024.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen. Denk o.a. aan: onderwijsondersteuning: ondersteuning leerkrachten en directie; onderwijsachterstandenbeleid; afstemming passend onderwijs-jeugdhulp; volwasseneducatie; peuteropvang; leerling-zorg en leerlingbegeleiding; leerlingenvervoer; stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

Wat willen we bereiken?

Samen met de schoolbesturen in het onderwijs en andere relevante kindpartners zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige pedagogische basisinfrastructuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt, gelijke kansen heeft en zijn of haar talenten optimaal kan ontwikkelen om vervolgens volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018 /2019	2019 /2020	2020 /2021	2021 /2022	2022 /2023	2024 /2025
Schooljaar						
Aantal leerplichtigen van 5-18 jaar per 1 oktober ¹	11.759	11.631	11.313	11.387	11.587	11.725
Aantal uitgeschreven leerlingen zonder startkwalificatie (VSV) per 1 oktober	229	178	173	185	214	205
Jaar	2019	2020	2021	2022	2023	2025
% van alle peuters met door GGD geïndiceerde ondersteuningsbehoefte dat gebruik maakt van peuteropvang met VVE-programma (doelgroep)	72	75	82	88	64	70
% Peuters en basisschoolleerlingen met het risico op (onderwijs)achterstand per 1 oktober ²	17	18	18	17	18	18

1) Bron van de indicator: Jaarverslag Leerplicht/RMC.

2) Hoe hoger dit percentage, hoe meer doelgroeppeuters (met VVE-indicatie) wij bereiken met een VVE-programma. De indicator is door het CBS i.o.v. ministerie OCW bepaald op basis van de omgevingskenmerken: opleidingsniveau van ouders, herkomst, verblijfsduur van de moeder in NL, wel of niet in de schuldsanering, het gemiddelde opleidingsniveau van de moeder op school. Bron: CBS, dashboard onderwijskansen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

11.M1 Bevorderen van kansengelijkheid, te beginnen in het onderwijs.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

11.C1 Aanpak laaggeletterdheid.

11.C2 Elk kind toegang tot boeken (inclusief stimuleren van bibliotheek op school), tot sport en cultuur.

11.C7 Onderzoek naar de wenselijkheid van meer internationaal aanbod in basis- en voortgezet onderwijs.

11.C8 Verder onderzoeken we mogelijkheden voor het aanbieden van schoolontbijt/schoollunch in het kader van gezond kindcentrum in beweging.

Prestaties going concern

- Samen met onze partners uitvoering geven aan de Educatieve Agenda 2025-2029. Deze agenda bevat concrete activiteiten om de ambities waar te maken uit de vastgestelde onderwijsvisie.
- Vormgeven en uitvoeren van Onderwijsachterstandenbeleid 2023. Inzet is de hoge kwaliteit van de VVE te behouden en te verbeteren en de doorgaande ontwikkellijnen verder te verbeteren om ontwikkelachterstanden bij jonge kinderen tegen te gaan.
- Deelname aan Gelijke Kansen Alliantie en Rijke schooldag om kansengelijkheid in Maastricht te bevorderen. Hierbij focussen we op deelname aan sport en culturele activiteiten van alle kinderen.
- Uitvoeren van wettelijke leerplicht, regionale RMC-taken en VSV-programma.
- Voeren van OOGO Passend Onderwijs-Jeugdhulp tussen Portefeuillehouders Onderwijs/Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland en onderwijsbestuurders om afspraken te maken tussen de verschillende partners over Jeugdhulp, Passend Onderwijs en Onderwijs.

- Inrichting van Integrale Kindcentra en herschikking van het Voortgezet Onderwijs in brede scholengemeenschappen. Dit op basis van de eerder genoemde IHP's worden voorbereidingen gestart voor de bouw of verbouw van schoolgebouwen en Integrale Kindcentra.

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Om de cyclus van laaggeletterdheid te doorbreken hebben we vanaf 2025 de wettelijke taak om regie te voeren op een gemeentelijke gezinsaanpak geletterdheid. We werken in deze aanpak samen met Centre Céramique, het onderwijs, de kinderopvang, Trajekt en de jeugdgezondheidszorg. De gezinsaanpak heeft als doel de cyclus van laaggeletterdheid te doorbreken en richt zich daarom op:
 - Het ondersteunen van ouders bij het stimuleren van de taalontwikkeling van hun (jonge) kinderen thuis;
 - Het ondersteunen van basisvaardigheden bij ouders zelf.
- Implementeren van de Wet van school naar duurzaam werk om jongeren met multiproblematiek beter te begeleiden.
- Opzetten van een nieuw regionaal VSV-programma.
- Oplevering van KKC De Loper en KKC Belfort.

Welke verbonden partij speelt een rol?

GR-Leerlingenvervoer

Maastricht organiseert vervoer van kinderen van thuis naar speciaal onderwijs in een Gemeenschappelijke Regeling-Leerlingenvervoer voor de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittem en Vaals (opstellen verordening, afgeven van beschikkingen en het contractmanagement met vervoerders).

GR-Leerplicht/RMC

Maastricht voert als centrumgemeente in een GR mede namens de Heuvellandgemeenten de leerplichtwet en RMC regelgeving uit en participeert daarvoor in keten- en zorgnetwerken. Maastricht voert de maatregelen uit het Regionaal Programma Voorkomen Voortijdig Schoolverlaten uit in Maastricht Heuvelland.

Wat mag het kosten?

Onderwijsbeleid en leerlingzaken (4.3)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	7.923	8.236	9.402	9.845	9.445	9.374	9.374
Baten	5.786	5.594	6.684	6.834	6.345	6.345	6.345
Saldo van baten en lasten	-2.137	-2.642	-2.718	-3.011	-3.100	-3.029	-3.029
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	50	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	50	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-2.087	-2.642	-2.718	-3.011	-3.100	-3.029	-3.029

Ontwikkelingen baten en lasten

De geraamde lasten stijgen met ingang van 2024 met name als gevolg van de hogere lasten voor leerlingenvervoer. In 2024 en 2025 is verder sprake van hogere lasten inzake het Nationaal Programma Onderwijs. Hier staan hogere baten in de vorm van een rijksbijdrage tegenover.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Programma 4 Onderwijs	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Onderwijshuisvesting (4.2)	4.793	4.663	4.851	5.095	5.504	6.278	7.512
Onderwijsbeleid en leerlingzaken (4.3)	7.923	8.236	9.402	9.845	9.445	9.374	9.374
Totaal lasten	12.716	12.898	14.253	14.940	14.949	15.652	16.886
Onderwijshuisvesting (4.2)	795	349	349	360	360	360	360
Onderwijsbeleid en leerlingzaken (4.3)	5.786	5.594	6.684	6.834	6.345	6.345	6.345
Totaal baten	6.581	5.943	7.033	7.194	6.705	6.705	6.705
Totaal saldo van baten en lasten	-6.135	-6.955	-7.220	-7.746	-8.244	-8.947	-10.181
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	50	0	200	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	50	0	200	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-6.085	-6.955	-7.020	-7.746	-8.244	-8.947	-10.181

Investeringen 2024 – 2028

Begroting 2025						Bedragen x € 1.000						
progr.	omschrijving		economisch/maatschappelijk	afschrijvings-termijn	aparte votering	2024	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.j. (* d.w.z. jaarlijks terugkerend)	Totaal beschikbaar krediet
4	Onderwijshuisvesting	MJP	E	40	v	12.774.670	9.510.159	21.627.011	41.086.640	49.788.752	40.877.858	175.665.090
4	Investeren in meer groene schoolpleinen	MJP	M	20		0	433.999	0	0	0	0	433.999
4	Onderwijshuisvesting rendabel	Rendabel	E	40		1.378.420	4.678.510	4.678.510	940.615	1.457.260	4.457.260	17.590.575

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Taakvelden

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureel erfgoed
- 5.6 Media
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

BBV-indicatoren ¹	Maastricht				Gemeenten 100.000 - 300.000 2022
	2012	2016	2020	2022	
% Inwoners van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week sport	48,4	48,5	49,6	46,2	44,2

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van Gezondheidsmonitor (GGD- en, CBS en RIVM). De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

Beleidsmatige context

- Coalitieakkoord 2022-2026 (juni 2022)
- Stadsvisie 2040 (raad, januari 2022)

Sport

- Businesscase 4 nieuwe binnensportaccommodaties (raad juni 2023)
- Plan van aanpak openbare sport- en speelvoorzieningen 2023-2026 (raad april 2023)
- Nota beweegvriendelijk Maastricht (raad, april 2021)
- Bouwstenennotitie Sport & Bewegen (college, december 2020)
- Uitvoeringsnota sport- en bewegingsstimulering (college, december 2020)
- Omgevingsvisie Maastricht 2040 (raad, oktober 2020)
- Nota actualisatie Sportaccommodatiebeleid (raad, 27 februari 2018)
- Tarievennota Sport (raad, 28 november 2017)

Cultuur

- Cultuurvisie Maastricht (raad, november 2019)
- Centre Céramique, Kumulus, Natuurhistorisch Museum: geactualiseerde visie en missie (raad, 29 febr. 2019).
- Middenzaal richting uitvoering (raad, april 2023)
- Visie Theater aan het Vrijthof 2024 – 2030 (ter vaststelling aan de raad in 4e kwartaal 2024)

Cultureel erfgoed

- Omgevingsvisie Maastricht (raad, oktober 2020)
- Welstandsnota Maastricht 2018 (raad, 30 januari 2018)
- Vestingvisie (raad, 25 januari 2011)

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

- Leidraad groen (raad, 2 maart 2021)
- Klimaatadaptatiestrategie (raad, 20 september 2022)
- Omgevingsvisie (raad, oktober 2020)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
5.1 Sportbeleid en activering	3, 5, 17
5.2 Sportaccommodaties	3, 17
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en –participatie	3, 4, 5, 8, 10, 11, 17
5.4 Musea	4, 11
5.5 Cultureel erfgoed	11
5.6 Media	4, 8, 10, 16
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	13, 14, 15

5.1 Sportbeleid en activering

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele- en amateursport. Denk o.a. aan: ondersteunen en stimuleren van sport en beweegactiviteiten; ondersteunen van sport- en beweegaanbieders; sport in de buurt en combinatiefuncties.

Wat willen we bereiken?

Ons hoofddoel is om meer Maastrichtenaren een leven lang te laten sporten en bewegen. In bepaalde buurten van Maastricht zetten we sport en bewegen in als middel om de veerkracht te verstrekken.

Effectindicatoren ¹	Realisatie			Begroting
	2018	2022	2024	2025
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat tenminste 12 keer per jaar deelneemt aan sport ²	60	62	Nog niet bekend	Geen meting
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat op tenminste 5 dagen per week een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit verricht ³	60	53	Nog niet bekend	Geen meting

1. Bron: Buurtmonitor. Metingen in 2018, 2022, 2024. Volgende meting in 2026.
2. RSO-norm (sportlessen op school tellen niet mee, sportactiviteiten in vakantie tellen wel mee).
3. NNGB-norm: % Maastrichtenaren van 18+ jaar dat op tenminste 5 dagen per week een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit verricht.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

9.M1	Verhogen sport- en beweegdeelname van de Maastrichtenaar.
------	---

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

9.C1	Voortzetten programma's Maastricht Sport in combinatie met partners.
9.C6	Koesteren grote sportevenementen.
9.C7	Gesprekken met MVV over talentontwikkeling en maatschappelijke verbinding.
11.C2	Elk kind toegang tot boeken (inclusief stimuleren van bibliotheek op school), tot sport en cultuur.

Prestaties going concern

- Het faciliteren, beheren, ondersteunen, exploiteren en organiseren van sporten in Maastricht samen met partners en sportclubs en verenigingen.
- Samen met partners uit de gezondheidszorg heeft Maastricht Sport op maat gemaakte sport en beweeg programma's opgesteld. Ook in 2025 kunnen inwoners van de stad deelnemen aan deze programma's om zo hun gezondheid en algehele fysieke en mentale gesteldheid te verbeteren. De focus ligt hierbij op doelgroepen die niet of beperkt terecht kunnen bij bestaande sportverenigingen.
- Continueren van het programma 'gezond kindcentrum in beweging'.
- Samen met kaleidoscoop worden er in de vakantieperiode activiteiten aangeboden voor kinderen uit Maastricht om zo de kinderen ook tijdens te vakantie op een laagdrempelige manier te stimuleren tot bewegen.
- Doorontwikkelen van het in 2024 gelanceerde digitaal sportplatform Beweeg in Maastricht en het Sport- en Beweegloket (gericht op verenigingsondersteuning) met de module clubbase.
- Uitvoering geven aan de in 2024 door de raad vastgestelde visie op Urban Sport & Cultuur.
- Programma Sport- en bewegingsstimulering. We continueren en verdiepen de bestaande programmaliijnen Onderwijs, Gezondheid en Zorg en Participatie met hier en daar accentverschuivingen en verbinden deze met het plan van aanpak Brede SPUK IZA/GALA, Preventie met Gezag, Veerkrachtige wijken aanpak en Sportakkoord II.
- Het aanbieden van een gevarieerd programma van lessen, zorgprogramma's en activiteiten in het Geusseltbad.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen startbesluit met daarin het proces (inclusief participatie) en planning nieuwe sport- en beweegvisie waarin ook de uitvoeringsnota sport- en bewegingsstimulering is opgenomen.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Personeelsbeheer Sport (SPBS)

Deze verbonden partij levert de personeelsleden ten behoeve van het Geusseltbad.

Wat mag het kosten?

Sport en activering (5.1)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	2.864	3.155	4.131	4.295	3.693	3.693	3.693
Baten	1.430	1.273	1.273	1.325	1.325	1.325	1.325
Saldo van baten en lasten	-1.434	-1.882	-2.858	-2.970	-2.368	-2.368	-2.368
Toevoeging reserves	305	305	306	319	319	319	319
Onttrekking reserves	12	100	689	900	298	298	298
Saldo mutaties reserves	-293	-205	383	581	-21	-21	-21
Resultaat	-1.727	-2.087	-2.475	-2.389	-2.389	-2.389	-2.389

Ontwikkelingen baten en lasten

De lasten waren in 2023 lager omdat een groot deel van de lasten ten laste kon worden gebracht van projecten die gefinancierd worden uit de Specifiek Uitkering Gala-gelden. In 2024 en 2025 is sprake van hogere lasten voor de combinatiefuncties die worden gedekt door hogere onttrekkingen aan de reserve combinatiefuncties.

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse stortingen in de reserves combinatiefuncties en productiemiddelen (voertuigen). De onttrekkingen betreffen de onttrekkingen aan de reserve combinatiefuncties.

5.2 Sportaccommodaties

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle accommodaties en voorzieningen voor bewegen en sportbeoefening. Denk o.a. aan: sporthallen, gymzalen, zwembad, buitensportaccommodaties en velden; openbare sport- en speelvoorzieningen zoals trapvelden, sportkooien, speelplekken, skatebanen etc.

Wat willen we bereiken?

In Maastricht zijn er verspreid over de stad kwalitatief goede en betaalbare sport- en beweegvoorzieningen die aansluiten bij de behoefte van de verschillende doelgroepen in de stad. Uitgangspunt hierbij is dat we streven naar een optimale bezetting van alle sportaccommodaties alvorens we overgaan tot nieuwe investeringen. Hiertoe bevorderen we het multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

9.M2 Gezamenlijk gebruik van sportaccommodaties als ontmoetingspunt in de wijk.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

6.C4 Er komt meer ruimte voor het uitdaagrecht, ofwel het 'right to challenge'.

9.C2 Verbeteren van de sportaccommodaties.

9.C3 Bevorderen van multifunctioneel gebruik van sport- en overige (wijk)accommodaties.

9.C4 Verbeteren van sport- en speelmogelijkheden in de openbare ruimte.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

9.C5	Right to Challenge voor organisaties die zelf verantwoordelijk willen zijn voor hun voorzieningen.
9.C8	Waar bij de buitensportaccommodaties al kwaliteitsslagen zijn gemaakt, is dat bij de binnensport nog niet het geval. De komende jaren investeren we daarom in onze gymzalen en sporthallen om ook deze faciliteiten aantrekkelijk te houden voor onze inwoners.

Prestaties going concern

- We geven uitvoering aan de nota Beweegvriendelijk Maastricht.
- Samen met betrokken partijen en inwoners uitvoeren plan van aanpak openbare sport- en speelvoorzieningen.
- Kwaliteitsverbetering binnensportaccommodaties. In navolging van de buitensportaccommodaties zetten we de komende jaren in op een kwaliteitsverbetering van onze binnensportaccommodaties. Hiervoor realiseren we innovatieve multifunctionele beweegruimten, die niet per definitie zijn gebaseerd op traditionele afmetingen en indelingen, maar die beter aansluiten bij de wensen en eisen van verschillende gebruikersgroepen (onderwijs én sport). Gezien onze wettelijke taak voor het faciliteren van het bewegingsonderwijs worden locatie en planning integraal afgestemd met de integrale onderwijs huisvestingsplannen (IHP) voor het Primair, Speciaal en Voorgezet onderwijs.

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Bij de nieuwe kindcentra Groene Loper en Belfort werken we samen met betrokken partijen (o.a. schoolbestuur, bewoners, Buurtnetwerk en kinderopvang) aan de integrale planontwikkeling van een (groene) beweegvriendelijke omgeving. In 2025 bereiden we dit uit met twee nieuwe locaties die voorkomen uit de actualisatie IHP PO van 2024.
- In 2025 voeren we groot onderhoud uit aan het Geusseltbad. Het zwembad zal hiertoe drie maanden gesloten zijn, hetgeen invloed heeft op de programmatie. Het streven is bepaalde lessen over te brengen naar andere zwembaden in Maastricht om zo enige continuïteit te verzekeren.
- We starten met de voorbereiding van de bouw van de nieuwe sporthal in Maastricht Oost en met de nieuwe binnensportaccommodaties die voortkomen uit de actualisatie van het IHP PO. We starten met de bouw van de nieuwe binnensportaccommodaties in Belfort, Scharn, De Heeg en Wittevrouwenveld.

Wat mag het kosten?

Sportaccommodaties (5.2)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	10.763	10.848	10.487	10.110	10.408	10.760	11.634
Baten	5.386	4.403	4.515	4.438	4.449	4.449	4.449
Saldo van baten en lasten	-5.377	-6.445	-5.972	-5.672	-5.959	-6.311	-7.185
Toevoeging reserves	130	130	130	130	130	130	130
Onttrekking reserves	205	271	409	171	170	171	170
Saldo mutaties reserves	75	141	279	41	40	41	40
Resultaat	-5.302	-6.304	-5.693	-5.631	-5.919	-6.270	-7.145

Ontwikkelingen baten en lasten

In 2023 en 2024 is sprake van hogere lasten die voornamelijk veroorzaakt worden door de hogere energiekosten en de compensatie van die energiekosten uit de reserve noodfonds. De kapitaallasten stijgen in de komende jaren als gevolg van verwachte ontwikkelingen in het investeringsvolume voor binnensportaccommodaties. In 2028 is een budget van € 0,435 mln. gevormd ten behoeve van het faciliteren van de wettelijke taak bewegingsonderwijs en sport.

In 2023 was sprake van hogere baten, omdat in 2023 nog een compensatie van het rijk werd ontvangen voor de hogere energiekosten bij sportaccommodaties.

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse storting in de reserves vervanging binnensportaccommodaties. De onttrekkingen betreffen de onttrekkingen aan de financieringsreserve afschrijvingslasten sport (dekking afschrijvingslasten) en in 2024 de onttrekking aan de reserve noodfonds.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en –participatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten als het (mee)maken van beeldende kunst, muziek, dans en toneel, het mogelijk maken en stimuleren. Denk o.a. aan: subsidiëren van podia voor muziek, dans en toneel; subsidiëren gezelschappen voor muziek, dans en toneel; accommodaties voor beeldende kunst; subsidies voor beeldend kunstenaars en projecten; kunstwerken in de openbare ruimte; subsidiëren van cultuuruitingen op het gebied van film en video; kunstzinnige vorming en cultuureducatie, bevorderen van een educatief aanbod; culturele manifestaties waaronder stadsbreed cultureel festival.

Wat willen we bereiken?

We willen in Maastricht een klimaat creëren waarin cultuurmakers (amateurs of professioneel) kansen krijgen en waarin het voor alle bewoners en bezoekers makkelijk is om cultuur te maken of mee te maken. Het imago van Maastricht als cultuurstad wordt verder geladen en versterkt waarbij de focus ligt op jeugd en de stad als podium. In bepaalde buurten van Maastricht zetten we cultuur in als middel om veerkracht te verbeteren.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal culturele instellingen met rijkssubsidie, die zijn opgenomen in BIS ¹	6	7	7	7	7	9
Aantal bezoekers gesubsidieerde professionele instellingen ^{2a}	110.000	Geen meting	1.100.000	Nog niet bekend	Nog niet bekend	Nog niet bekend ³
% Maastrichtenaren vanaf 18 jaar dat:						
- de afgelopen 12 maanden een culturele activiteit heeft beoefend ^{2b,4}	54	47	49	52	53	55
- de afgelopen 12 maanden minstens één keer per maand een culturele activiteit heeft beoefend ^{2b,4}	38	30	31	35	35	37
- de afgelopen 12 maanden een bioscoop of filmhuis heeft bezocht ^{2b}	Geen meting	41	60	67	70	72
% Kinderen van 6 tot 18 jaar dat:						
- de afgelopen 12 maanden een culturele activiteit heeft beoefend ^{2c}	Geen meting	Geen meting	53	65	69	71
- de afgelopen 12 maanden minstens één keer per maand een culturele activiteit heeft beoefend ^{2c}	Geen meting	Geen meting	42	52	54	56
- de afgelopen 12 maanden een bioscoop of filmhuis heeft bezocht ^{2c}	Geen meting	Geen meting	86	84	88	90
1. De Raad voor Cultuur adviseert het ministerie OCW over de toekenning van rijkssubsidies aan culturele instellingen in het kader van de Basisinfrastructuur (BIS). Dit gebeurt eens in de vier jaar (periode 2017-2020, 2021-2024 en 2025-2028)						
2. Bron: 2a) verslagen culturele instellingen; 2b) Stadspeling onder 18 jaar en ouder; 2c) Stadspeling aan ouders met kinderen tussen 6 en 18 jaar (voor elk kind apart beantwoord)						
3. Het begrote aantal bezoekers van gesubsidieerde professionele instellingen voor 2024 is geschat op 900.000. De ambitie voor 2025 dient nog te worden bepaald.						

4. Activiteiten zijn: een instrument bespelen, zingen, toneel, klassiek ballet of moderne dans, volksdans, tango, salsa, stijldans, street- of breakdance, cabaret of stand-up comedy, tekenen, schilderen of aan grafisch werk zonder computer, beeldhouwen, boetseren, potten bakken, sieraden maken of textiele werkvormen, film, videokunst, grafisch ontwerp met de computer of fotografie, verhalen, gedichten of weblogs schrijven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn	
8.M1	Vergroten van de mogelijkheden voor alle jeugdigen om cultuur te kunnen meemaken.
8.M2	Versterken van de verbinding tussen amateurs en professionals, omdat die dynamiek nieuw talent helpt ontdekken en de verenigingen vitaal houdt.
8.M3	Versterken van netwerk tussen culturele makers onderling en met maatschappelijke en economische partijen in de stad en regio, onder andere via faciliteren en stimuleren cross-overs om bijdrage te leveren aan vraagstukken van de stad.
8.M4	Bijdragen leveren aan vergroten veerkracht van de wijken in samenwerking met culturele partners.
8.M5	Met makers, instellingen en activiteiten impuls geven aan ontwikkeling van diversiteit van functies in binnenstad en daarmee een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het centrum als "place to become".
8.M6	De bijdrage van cultuur voor ambities Maastricht als "gezonde stad" meer uitwerken en zichtbaar maken

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026	
2.C3	Samen met partijen geven we verdere richting aan de ontwikkeling van de binnenstad, gericht op een mix van functies, waar ook wonen en cultuur onderdeel van uitmaken.
8.C1	We geven een impuls aan cultuureducatie, zoals de ondersteuning van het muziekonderwijs op scholen, zo mogelijk in samenwerking met amateurverenigingen.
8.C2	We ondersteunen en investeren meer in onze amateurverenigingen. Zij zijn van grote waarde voor de stad.
8.C3	We stimuleren de samenwerking tussen deze verenigingen met andere maatschappelijke organisaties in de buurt en met de professionele makers, instellingen en kunstopleidingen die onze stad rijk is. Zo ondersteunen we de veerkracht van inwoners en wijken.
8.C4	We stimuleren en ondersteunen initiatieven op het gebied van Maastrichtse taal- en cultuur.
8.C5	In 2024 organiseren we een Maastrichtjaar om de verbindende kracht van cultuur in de stad een impuls te geven.
8.C6	Inzetten op meer (tijdelijke) ruimte voor makers samen met maatschappelijke partners: leegstandsbeheerders, woningcorporaties en particuliere eigenaren.
8.C7	We houden vast aan de realisatie van een Middenzaal omdat dit de positie van de amateurkunst in de stad versterkt en hen een eigen podium geeft. We onderzoeken de realisatie in het theater aan het Vrijthof, omdat dit de voorkeurslocatie voor deze middenzaal is.

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026	
8.C8	We onderzoeken hoe de Bonbonnière weer een vitale rol kan vervullen in onze stad, bij voorkeur in een culturele context.
8.C9	De openingstijden van Centre Céramique worden verruimd.
8.C10	De subsidie voor de Muziekgieterij wordt conform afspraak tot 2024 stap voor stap verhoogd. In 2024 wordt bekeken wat structureel nodig is.
8.C12	We blijven met het Rijk en onze regionale partners samenwerken bij de verdere ontwikkeling van de stedelijke cultuurregio en reserveren middelen om de rijksregeling te matchen.
8.C14	We benutten de verbindende kracht van cultuur met onze maatschappelijke opgaven en de verbeeldingskracht van cultuur met gebiedsontwikkeling.
8.C15	We onderzoeken – in samenspraak met regio en Provincie - of een kandidatuur voor Culturele Hoofdstad in 2033 de verbindende kracht van cultuur in de (Eur)regio kan versterken en welke Zuid-Limburgse stad hiervoor het meest kansrijk is. Daarnaast gaan we actief op zoek naar meer culturele samenwerking over de grens.
8.C16	We stimuleren cultureel ondernemerschap bij onze culturele instellingen. We bekijken op welke manier we het Theater aan het Vrijthof intern kunnen verzelfstandigen.
11.C2	Elk kind toegang tot boeken (inclusief stimuleren van bibliotheek op school), tot sport en cultuur.

Prestaties going concern

- We nemen als stad een actieve rol middels het Theater aan het Vrijthof en Centre Ceramique. Beide instellingen bieden een breed en divers toegankelijk aanbod voor bewoners en bezoekers. We koersen op interne verzelfstandiging van deze instellingen met als doel een meer branche-eigen bedrijfsvoering te kunnen realiseren en daarmee het cultureel ondernemerschap te kunnen bevorderen om zo nog meer impact te hebben in en voor Maastricht.
- We borgen onze gemeentelijke culturele basisinfrastructuur verder door het subsidiëren van de functies van poppodium (Muziekgieterij), filmhuis (Lumière Cinema) en ateliervoorzieningen (Stichting Ateliers Maastricht).
- We investeren in de culturele infrastructuur om de verbinding tussen de professionele instellingen en cultuurparticipatie te versterken en om zo een aantrekkelijke cultuurstad te blijven. In de vierjarige cultuurplanperiode (2025 – 2028) zijn twee accenten gezet waarop we gaan sturen: het eerste accent is een verbreding van het culturele bereik naar de Maastrichtse jeugd, met een bijzondere focus op jongeren tot 12 jaar. Elke jongere in Maastricht moet de kans hebben om met cultuur in aanraking te komen. Het tweede accent is de stad als podium. De stad als canvas voor uiteenlopende kunst disciplines.
- Binnen de gemeente wordt de inzet en betekenis van cultuur in de domeinen van zorg, welzijn, onderwijs en stedelijke ontwikkeling verder uitgebouwd. De kracht van cultuur wordt ingezet in buurten en wijken.
- Via het atelierbeleid borgen we dat de voorraad permanente ateliers betaalbaar en toegankelijk blijven voor (startende) kunstenaars en creatieve makers.
- We stimuleren cultuurproductie en presentatie via diverse projectsubsidies, o.a. Maastrichtse Taal en Cultuur, KIOR, projectenregeling amateurkunsten en de eenjarige projectsubsidie dynamiek.
- Via verschillende subsidieregelingen ondersteunen we zowel professionele als amateurs in het Maastrichtse cultuurveld.
- We bieden cultuureducatie (Kaleidoscoop) en via maatwerk ondersteuning van het muziek-onderwijs op school.
- We bieden een subsidieregeling voor projecten die de (vernieuwing van) cultuurparticipatie bevorderen, stad-breed en in de buurten, dit doen we onder meer via cultuurmakers Maastricht.

Die aanpak wordt versterkt door uitvoering te geven aan het collegebesluit voor de Specifieke uitkering “impulsmiddelen jongerencultuur” gericht op het realiseren van culturele activiteiten met, voor en door jongeren en het realiseren van een of meerdere plekken waar die activiteiten plaats kunnen vinden.

- Na de evaluatie van de transitie van Kumulus naar zelfstandige kunstscholen in 2023 is uitvoering gegeven aan de subsidieregeling kunstscholen vanaf het culturele seizoen 2024-2025. De financiële ondersteuning van de kunstscholen zetten we voort voor de seizoenen 2024-2025, 2025-2026 en 2026-2027. Daarnaast ondersteunen we de kunstscholen bij het opstellen van een toekomstgericht 5-jarenplan, gericht op een financieel en organisatorisch duurzame bedrijfsvoering.
- Theater aan het Vrijthof faciliteert amateurverenigingen in het tonen van hun podiumkunsten in het theater en Oxygen Academy en Oxygen gezelschap als artist in residence.
- Maastricht neemt een trekkersrol in de Stedelijke Cultuurregio Zuid. Hierin werken we aan de versterking van de culturele infrastructuur van onze regio. In de samenwerking met het Rijk ligt de focus voor 2025-2028 voor onze regio op ruimte voor talentontwikkeling, toegankelijkheid van het aanbod en de maatschappelijke waarde van cultuur.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen Meerjarenplan Centre Ceramique 2026 – 2030 in vierde kwartaal.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Voorbereiden realisatie Middenzaal in het Theater aan het Vrijthof. De raad wordt hierover geïnformeerd conform de regeling majeure projecten.
- Voorbereiding van het Maastrichtjaar in 2026.
- We onderzoeken of we in 2025 op onze basisscholen een pilot kunnen starten met tweetalig onderwijs, waarbij kinderen één uur per week les in het Maastrichts krijgen.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)

Deze verbonden partij voert civiele diensten (horeca) uit voor het Theater aan het Vrijthof. Ook organiseren zij in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan het Vrijthof culturele evenementen in Maastricht.

Stichting Centre Ceramique

Deze stichting werd op 1 december 2022 opgericht en heeft als doel om Centre Ceramique te (onder)steunen. Bijvoorbeeld bij het werven van fondsen. Voor meer details: zie paragraaf verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (5.3)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	17.754	17.651	19.091	17.652	18.417	17.004	17.353
Baten	6.266	4.867	4.470	4.089	4.089	4.088	4.088
Saldo van baten en lasten	-11.488	-12.784	-14.621	-13.563	-14.328	-12.916	-13.265
Toevoeging reserves	854	359	380	388	388	388	388
Onttrekking reserves	506	762	2.015	766	362	350	321
Saldo mutaties reserves	-348	403	1.635	378	-26	-38	-67
Resultaat	-11.836	-12.381	-12.986	-13.185	-14.354	-12.954	-13.332

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere lasten in 2024 worden onder meer veroorzaakt door uitgaven inzake het noodfonds, het

stimuleren van de Maastrichter taal die worden gedekt uit de reserve noodfonds resp. de reserve overloop. Bij het Theater aan het Vrijthof is ten behoeve van de renovatie van de horeca 1ste verdieping in 2025 eenmalig een last geraamd die wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve overloop. Vanaf 2025 wordt geen rekening meer gehouden met geraamde lasten en baten inzake cultuurparticipatie (w.o. fonds cultuurparticipatie te Utrecht). Voor de exploitatie van de middenzaal van het theater zijn vanaf 2025 extra lasten geraamd. In de jaren 2024 tot en met 2026 zijn uitgaven geraamd ten behoeve van (onderzoek naar) de verzelfstandiging van het theater. Voor het Maastrichtjaar is in 2026 een eenmalige last geraamd van € 1,00 mln. Ten behoeve van de versterking van het cultuurbeleid wordt met ingang van 2025 € 0,135 mln. aanvullend ter beschikking gesteld.

“De exploitatietekorten van de Timmerfabriek drukken op de begroting van cultuur. Gewerkt wordt aan een oplossing voor het exploitatietekort.”

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse stortingen in de reserves reuzenfestival, Heiligdomsvaart, groot onderhoud theater, groot onderhoud KUM/CC (Kumulus) en productiemiddelen (theater). De onttrekkingen betreffen de jaarlijkse onttrekkingen aan de reserves productiemiddelen. In 2024 zijn onttrekkingen geraamd aan de reserve overloop, de reserve reuzenfestival, de reserve jeugd cultuurfonds en de reserve noodfonds ter dekking van de hiervoor in 2024 geraamde lasten. In 2025 is de onttrekking aan de reserve Heiligdomsvaart geraamd.

5.4 Musea

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur. Denk o.a. aan: musea, exposities; archeologie, heemkunde; historische archieven.

Wat willen we bereiken?

Vanuit het accent van de stad als podium is het doel om musea en presentatie-instellingen in Maastricht meer naar buiten te laten treden en hun presentatie aantrekkelijk te maken voor een breder publiek.

De twee gemeentelijke musea Natuurhistorisch museum en Maastricht Museum hebben specifieke doelstellingen op het gebied van collectiebeheer, educatie/presentatie voor een breed publiek en het stimuleren van onderzoek/reflectie over Maastrichtse identiteit (MM) en biodiversiteit (NHM)

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026

8.C11 We gaan actief museumbeleid voeren en reserveren daarvoor een bescheiden bedrag.

Prestaties going concern

- We subsidiëren musea maar ook de aanwezige presentatie instellingen en de ZZP'ers in de cultuur- en kunstsector in onze stad indien zij zich inzetten op het vlak van externe gerichtheid (actief naar buiten treden van beeldende kunst, erfgoed en museale collecties; meer zichtbaarheid in de stad) of verbinding en samenwerking (tussen de diverse spelers in het veld, ook met de minder voor de hand liggende partners).
- We stimuleren de musea om mensen meer mee te laten doen, bijvoorbeeld bij het ontsluiten van hun collecties en archieven.
- We ondersteunen het onderzoek naar de collecties van de musea onder meer via een samenwerkingsovereenkomst tussen het Maastricht Museum met de Universiteit Maastricht.
- Het museumbeleid voor de twee gemeentelijke musea, het Natuurhistorisch Museum (NHM) en het Maastricht Museum (MM), is gericht op cross-overs tussen beeldende kunst en erfgoed;

- In de foyers van Theater aan het Vrijthof vinden regelmatig expositie plaats van kunstenaars met een binding met Maastricht. De expositie zijn tijdens de openingstijden van de Uitbalie vrij toegankelijk. In juni vindt jaarlijks een expositie plaats van de afstudeerstudenten scenografie van Toneelacademie Maastricht, als onderdeel van Festival Gemaakt.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Om het Natuurhistorisch Museum Maastricht een vernieuwingsimpuls te geven wordt op basis van het in maart 2024 opgeleverde masterplan een investeringsplan opgesteld.

Wat mag het kosten?

Museum (5.4)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	737	834	1.952	1.857	1.757	1.757	1.757
Baten	246	240	315	454	454	454	454
Saldo van baten en lasten	-491	-594	-1.637	-1.403	-1.303	-1.303	-1.303
Toevoeging reserves	118	18	18	19	19	19	19
Onttrekking reserves	0	0	100	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-118	-18	82	-19	-19	-19	-19
Resultaat	-609	-612	-1.555	-1.422	-1.322	-1.322	-1.322

Ontwikkelingen baten en lasten

Het in 2023 niet bestede budget voor het opstellen van museumbeleid wordt in 2024 ingezet. Dit wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve overloop. In 2024 en 2025 is een voorbereidingskrediet beschikbaar voor het Natuurhistorisch Museum. De (interne) reorganisatie bij het Centre Céramique leidt tot een verschuiving van de personele lasten van taakveld 5.6 Media naar dit taakveld. Hierdoor stijgen de lasten op dit taakveld. Bij de baten is met ingang van 2025 rekening gehouden met hogere inkomsten uit het Maastricht Museum.

Mutaties reserves

De onttrekking betreft de onttrekking aan de reserve overloop ter dekking van de kosten van het opstellen van museumbeleid in 2024.

5.5 Cultureel erfgoed

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed. Denk aan: historische gebouwen, archeologische vindplaatsen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte; subsidie, beheer, onderhoud, toezicht en handhaven van cultureel erfgoed; het (digitaal) zichtbaar maken van cultuurhistorische waarden.

Wat willen we bereiken?

Het cultureel erfgoed van Maastricht is van belang voor de identiteit, de ruimtelijke kwaliteit en de eigenheid van de stad en als kunstuiting op zich. Ook is het een belangrijke economische factor. Daarnaast voelen mensen zich gezonder in een prettige ruimtelijke omgeving met een historische gelaagdheid. We werken dan ook aan het behouden, beleven en betekenis geven van ons erfgoed via restauratie, openstelling en samenwerkingen.

Wat doen we daarvoor?

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

8.C13	We koesteren ons religieus erfgoed en bekijken hoe we onze monumentale kerkgebouwen via herbestemming kunnen behouden voor de toekomst. We reserveren ook hier middelen om regelingen te matchen via een Maastrichts kerkenprogramma (onderhoud en herbestemming).
8.C14	We benutten de verbindende kracht van cultuur met onze maatschappelijke opgaven en de verbeeldingskracht van cultuur met gebiedsontwikkeling.

Prestaties going concern

- Bescherming en instandhouding
 - Onderhoud en restauratie van de vestingwerken
 - Advisering bij plan- en gebiedsontwikkelingen, visievorming en bouwinitiatieven op het gebied van cultureel erfgoed (monumenten en archeologie) en cultuurhistorie.
 - Beoordeling van aangevraagde vergunningen.
- Kennisontwikkeling en –overdracht over de geschiedenis van de stad
 - Samenwerken met erfgoedpartners en burgers maar ook binnen internationale kennisnetwerken zoals Vicusgroep, EAA, CHNT, EFFORTS en MERAC.
 - Ontsluiten en analyseren van de beschikbare informatie in archeologische dossiers en rapporten.
 - Faciliteren van derden bij onderzoek naar de geschiedenis van onze stad.
 - Zichtbaarder maken van erfgoed door deelname aan (eu)regionale projecten zoals Via Belgica en LBK-project westelijk Zuid-Limburg, maar ook door eigen presentaties en exposities in bijvoorbeeld Centre Céramique.
- Stimuleren van de inzet van erfgoed bij transformaties en gebiedsontwikkelingen.

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Restauratie walmuur en rondel (afrondingsfase en publiek toegankelijk maken).
- Uitvoeringsprogramma kerkenvisie vormgeven en via samenwerking met de geloofsgemeenschappen uitvoeren.

Wat mag het kosten?

Cultureel erfgoed (5.5)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	1.623	1.944	4.854	2.014	1.611	1.809	1.808
Baten	34	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-1.589	-1.944	-4.854	-2.014	-1.611	-1.809	-1.808
Toevoeging reserves	200	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	368	0	3.124	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	168	0	3.124	0	0	0	0
Resultaat	-1.421	-1.944	-1.730	-2.014	-1.611	-1.809	-1.808

Ontwikkelingen baten en lasten

De werkzaamheden aan de walmuren en vestingwerken leiden tot hogere lasten in 2024 en met ingang van 2024 ook tot hogere kapitaallasten. Ten behoeve van het Kerkenprogramma zijn in 2024 en 2025 lasten geraamd ten bedrage van € 0,400 mln.

Mutaties reserves

Een aanzienlijk deel van de lasten ten behoeve van de walmuren en vestingwerken wordt in 2024 gedekt door een onttrekking aan de reserve overloop die is gevormd uit de in voorgaande jaren niet bestede budgetten voor de walmuren en vestingwerken.

5.6 Media

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers. Denk o.a. aan: bibliotheken; lokale omroep; lokale informatievoorziening (bijvoorbeeld m.b.v. ICT).

Wat willen we bereiken?

Een 'lokaal toereikend media-aanbod', journalistiek verantwoord en onafhankelijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties going concern

- We bekostigen een lokale publieke omroep.
- In de bibliotheek in Centre Ceramique en haar nevenvestigingen in Heer en Malpertuis blijven we in zetten op digitale inclusie, bestrijding van laaggeletterdheid, bevorderen van leesvaardigheid en burgerparticipatie. Door het samengaan van deze speerpunten met de andere activiteiten van Centre Ceramique is er in Maastricht sprake van een volwaardige openbare bibliotheek, zoals vereist vanuit het Rijk.
- In de nevenvestigingen van de bibliotheek in Heer en Malpertuis gaan we van start met activiteiten in kader van Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Mensen die moeite hebben met digitale vaardigheden kunnen vanaf dan ook in deze vestigingen terecht om geholpen te worden.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Advies uitbrengen aan het Commissariaat voor de Media over de aanwijzing van de lokale publieke omroep (vijfjarige periode per juli 2025) in het tweede kwartaal 2025.

Wat mag het kosten?

Media (5.6)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	7.184	6.788	6.565	6.609	6.606	6.602	6.600
Baten	674	684	560	581	685	789	789
Saldo van baten en lasten	-6.510	-6.104	-6.005	-6.028	-5.921	-5.813	-5.811
Toevoeging reserves	45	45	46	47	47	47	47
Onttrekking reserves	25	100	25	25	25	25	25
Saldo mutaties reserves	-20	55	-21	-22	-22	-22	-22
Resultaat	-6.530	-6.049	-6.026	-6.050	-5.943	-5.835	-5.833

Ontwikkelingen baten en lasten

De (interne) reorganisatie bij het Centre Céramique leidt tot een verschuiving van de personele lasten van dit taakveld naar taakveld 5.4 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie. Hierdoor dalen de lasten op dit taakveld. Met ingang van 2024 wordt rekening gehouden met hogere energielasten ten behoeve van de door Centre Céramique te maken draai naar meer cultureel ondernemerschap. Die draai moet leiden tot hogere baten met ingang van 2027.

Mutaties reserves

De stortingen en onttrekkingen betreffen de jaarlijkse mutaties in de reserve groot onderhoud KUM/CC (Centre Céramique).

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie. Denk o.a. aan: natuurbescherming, onderhoud bos, heide en overige natuurgebieden; aanleg, onderhoud openbaar groen inclusief plaatsen en onderhouden van kunstwerken in de openbare ruimte; aanleg en onderhoud van openbaar water; aanleg en onderhoud van recreatievoorzieningen; volkstuinverenigingen.

Wat willen we bereiken?

Maastricht wil zich wapenen tegen de gevolgen van de klimaatverandering met burgers die zich op wijk- en buurtniveau betrokken voelen bij het beheren, omvormen en vervangen van het groen. We willen door meer groen verkoelen in hete zomers en meer water opnemen bij hevige hoosbuien. De bomen en planten zorgen voor meer zuurstof en minder koolstofdioxide (CO₂). Meer groen nodigt ook uit tot beweging dat een bijdrage levert aan gezondere inwoners en schept ruimte voor planten- en diersoorten in de stad. Maastricht wordt zo niet alleen klimaatbestendig, maar ook nog aangenamer en gezonder om in te wonen, te werken en te recreëren.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Waardering inwoners over parken en plantsoenen in de eigen buurt ¹	7,0	6,8	6,6	6,6	6,7	6,7

1)Bron: Jaarlijkse Stadspeiling in juni.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

2.M4 Randwyck is de plek in de stad waar we op markante plekken met bouwen de hoogte in kunnen. Daarbij stellen we eisen aan architectonische kwaliteit, zodat een aantrekkelijke skyline ontstaat. Om het gebied aantrekkelijker te maken gaan we met partners in gesprek over vergroening en het verminderen van het aantal parkeerplaatsen op maaiveldniveau. De aansluiting vanuit de A2 naar Randwyck vraagt tenslotte om verbetering.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

5.C5 We zetten in op het vergroenen van de gehele stad, met bijzondere aandacht voor het centrumstedelijke gebied en biodiversiteit. Op die manier kunnen we hittestress tegengaan, het opnemen van water bevorderen, ons bomenbestand uitbreiden en een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving creëren die beweging stimuleert.

5.C13 Investeren in meer groene schoolpleinen.

Prestaties going concern

- (Bouw)initiatieven in de stad toetsen op de effecten voor groen, ecologie en openbare ruimte.
- Het beheer en onderhoud van de groene parken, plantsoenen, hagen en bomen en deze vervangen indien daar noodzaak toe is.
- Het op eigen initiatief en in participatie met derden vergroenen van de stad.
- Realiseren bijenlinten en bloemenweides.
- Vergroening van buitenruimte ten behoeve van scholen, kinder- en buitenschoolse opvang.
- Bijdragen aan natuur-inclusieve landbouw.
- Bijdragen aan collectieve (stads-)landbouw.
- Ondersteuning buurtinitiatieven op gebied van vergroenen en verhogen van de ecologische kwaliteiten van de stad, onder andere via samenwerking met het CNME.
- Realisatie school- en geboortebosjes.

- Inzetten op natuur-inclusief (ver-)bouwen.
- Inrichting(splannen) waardevolle gebieden & vrijvallende gronden.
- Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma 2022-2028 Rivierpark Maasvallei, waaronder het zorgen voor veerdiensten en het routenetwerk.
- Faciliteren van projecten in handen van de coöperatie Naar Buitengoed.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
Onkruid in groen (uitgedrukt in CROW kwaliteitsniveau)					B	B
Toename aantal strekkende meter bijenlinten, bloeiende bermen en weides ten opzichte van voorgaand jaar	2.000	11.000	5.000	26.600 ¹	7.186	10.000
Toename aantal groene schoolpleinen ten opzichte van voorgaand jaar	geen meting	5	6	5	11	5
Toename van het aantal bomen ten opzichte van voorgaand jaar	50	600	191	1048	633	750

1) 25.000 meter hiervan bestaat uit akkerflora op een voormalig sportterrein.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen geactualiseerde Omgevingsvisie in tweede kwartaal, waarin opgenomen vergroeningsambitie in de openbare ruimte als onderdeel van (her-)bouwplannen.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen inzet en/of aankoop gronden voor natuur-inclusieve landbouw en/of natuurontwikkeling in relatie tot de Limburgse Aanpak Landelijk Gebied.
- Vergroenen centrum-stedelijk gebied. Onder andere: Stokstraatkwartier, Jekerkwartier, Wyck, Capucijnenstraat/Batterijstraat/Bogaardenstraat in combinatie met fietsparkeren;
- Vergroenen bij herstructurering corporaties: o.a. Old Hickoryplein fase II, Misericordeplein, mogelijkheden Pottenberg/Frankenstraat/Nazareth/Heugemerveld;
- Ontsteden en vergroenen bij infra: o.a. Limburglaan en Scharnerweg.
- Vergroening van bestaande schoolpleinen o.a. Letterdoes, Maaskopkes, Oda, Manjefiek.
- Extra vergroening nieuwbouw/grootschalige renovatie: Belfort, Groene Loper, Scharn, Dynamiek Geboortebosjes: Noord (boven hoeve Rome) & Noord-West (bij voedselpark Caberg).
- Minder maaien en inzaaien bloeiende weides ten behoeve van vergroting biodiversiteit o.a. Klokbekestraat, Klinkhegge, Pomerollaan, nieuwe plekken bij het Recessenplein;
- Uitbreiding bijenhotspots: o.a. bij de UM en Vroenhovenweg en Verssdaal en bloeiende bloembollenstrook Tapijn aan de kant van de Prins Bisschopsingel;
- Herinrichting groenzone nabij Funvalley, Viegenpark en bermen langs de akkers Hazendans.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)

Op basis van een jaarlijkse dienstverleningsovereenkomst ontwikkelt en beheert het CNME voor de gemeente de ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied. Daarnaast betrekken zij de burgers door middel van educatie en voorlichting bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving. 2025 staat in het teken van de renovatie van de Natuurtuinen Jekerdal, om de fysieke plek voor natuur- en duurzaamheidseducatie te borgen in samenwerking met MIK-PIW groep

Grensoverschrijdend Uitvoeringsprogramma Rivierpark Maasvallei

Dit is een samenwerking van provincie Limburg, Nederlandse grensmaasgemeenten Maastricht, Meerssen, Stein, Sittard -Geleen, Echt, Susteren en Maasgouw alsmede de natuurorganisatie Staatbosbeheer en Natuurmonumenten. Samen met de Belgische partners provincie Limburg (B), de Belgische Grensmaasgemeenten Lanaken, Maasmechelen, Dilsen-Stokkem, Maaseik en Kinrooi en

Regionaal Landschap Kempen & Maasland. In gezamenlijkheid uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma 2023 t/m 2028.

Wat mag het kosten?

Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	9.432	11.989	12.521	12.338	12.553	12.631	12.698
Baten	34	23	23	23	23	23	23
Saldo van baten en lasten	-9.398	-11.966	-12.498	-12.315	-12.530	-12.608	-12.675
Toevoeging reserves	187	187	194	198	198	198	198
Onttrekking reserves	15	15	15	15	47	76	97
Saldo mutaties reserves	-172	-172	-179	-183	-151	-122	-101
Resultaat	-9.570	-12.138	-12.677	-12.498	-12.681	-12.730	-12.776

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere lasten vanaf 2024 worden met name veroorzaakt door aangepaste ramingen met betrekking tot onderhoud van groenvoorzieningen (NIBOR). Besloten is tot een impuls ten behoeve van het structureel verhogen van het onderhoudsbudget en voor het uitvoeren van projectmatige boomvervangingen.

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse stortingen in de reserve productiemiddelen (voertuigen). De onttrekkingen aan de reserves hebben betrekking op de reserve financieringsreserve afschrijvingslasten. In de jaren 2026 tot en met 2028 is een onttrekking aan de reserve speelvoorzieningen geraamd ter dekking van de lasten voor die speelvoorzieningen.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Sport en activering (5.1)	2.864	3.155	4.131	4.295	3.693	3.693	3.693
Sportaccommodaties (5.2)	10.763	10.848	10.487	10.110	10.408	10.760	11.634
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (5.3)	17.754	17.651	19.091	17.652	18.417	17.004	17.353
Museum (5.4)	737	834	1.952	1.857	1.757	1.757	1.757
Cultureel erfgoed (5.5)	1.623	1.944	4.854	2.014	1.611	1.809	1.808
Media (5.6)	7.184	6.788	6.565	6.609	6.606	6.602	6.600
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)	9.432	11.989	12.521	12.338	12.553	12.631	12.698
Totaal lasten	50.357	53.208	59.601	54.875	55.045	54.256	55.543
Sport en activering (5.1)	1.430	1.273	1.273	1.325	1.325	1.325	1.325
Sportaccommodaties (5.2)	5.386	4.403	4.515	4.438	4.449	4.449	4.449
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (5.3)	6.266	4.867	4.470	4.089	4.089	4.088	4.088
Museum (5.4)	246	240	315	454	454	454	454
Cultureel erfgoed (5.5)	34	0	0	0	0	0	0
Media (5.6)	674	684	560	581	685	789	789
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)	34	23	23	23	23	23	23
Totaal baten	14.070	11.490	11.156	10.910	11.025	11.128	11.128
Totaal saldo van baten en lasten	-36.287	-41.718	-48.445	-43.965	-44.020	-43.128	-44.415
Toevoeging reserves	1.839	1.044	1.074	1.101	1.101	1.101	1.101
Onttrekking reserves	1.131	1.248	6.377	1.877	902	920	911
Saldo mutaties reserves	-708	204	5.303	776	-199	-181	-190
Geraamd resultaat	-36.995	-41.514	-43.142	-43.189	-44.219	-43.309	-44.605

Investeringen 2024 – 2028

Begroting 2025						Bedragen x € 1.000						
progr.	omschrijving		economisch/maatschappelijk	afschrijvings-termijn	aparte votering	2024	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.j. (* d.w.z. jaarlijks terugkerend)	Totaal beschikbaar krediet
5	Sportaccommodaties / sportvoorziening De Heeg	MUIP	E	40	v	1.437.422	10.528.067	16.339.319	16.532.558	0	0	44.837.366
5	Binnensportaccommodaties	MUIP	E	40	v	0	0	0	14.500.000	1.750.000	8.750.000	25.000.000
5	Upgrade sportpark Jekerdal	MUIP	M	25	v	900.549	0	0	0	0	0	900.549
5	Vergroening openbare ruimte	MUIP	M	20		1.841.925	1.500.000	500.000	500.000	500.000	500.000	5.341.925
5	Ontmoetingsplekken in wijken i.c.m. sport en bewegen	MUIP	M	10		0	433.999	0	0	0	0	433.999
5	Middenzaal	MUIP	E	40		500.000	900.000	4.700.000	7.589.076	0	0	13.689.076
5	Collecties depots	MUIP	M	25		25.000	0	0	0	0	0	25.000
5	Verhuizing Kumulus naar Centre Céramique	Rendabel	M	20		50.224	0	0	0	0	0	50.224
5	Vernieuwing Natuurhistorisch Museum Maastricht	Rendabel	M	20	v	0	0	5.322.510	0	0	0	5.322.510
5	KIOR (restant 2013/2014)	MUIP	M	5		22.000	0	0	0	0	0	22.000
5	NBOR Bomen	MUIP	M	40		1.123.409	1.123.409	1.123.409	1.123.409	1.123.409	1.123.409	6.740.452
5	Maastricht musuem	Rendabel	M	10		350.000	0	0	0	0	0	350.000
5	Speelvoorzieningen	Rendabel	M	10		0	299.180	281.622	197.072	176.514	pm	954.388
5	Kunstgrasvelden	MUIP	M	15	v	0	1.301.998	0	0	0	0	1.301.998
5	Vestingw erken	MUIP	M	40		5.781.000	0	0	0	0	0	5.781.000
5	Vestingw erken Vief K6p	MUIP	M	25		0	750.000	0	0	0	0	750.000

Programma 6 Sociaal domein

Taakvelden

- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.2 Wijkteams
- 6.3 Inkomensregelingen
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
- 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+
- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

BBV-indicatoren ¹	Maastricht					Gemeenten
	2019	2020	2021	2022	2023	100.000 - 300.000 2023
Aantal banen per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	908	913	935	944	Nog niet bekend	Nog niet bekend
% Netto arbeidsparticipatie in Maastricht ²	63,0	61,5	64,1	64,6	66,1	73,2
% Werkloze jongeren 16 t/m 22 jaar ³	2	2	1	1	Nog niet bekend	Nog niet bekend
% Kinderen tot 18 jaar dat leeft in gezin dat moet rondkomen van bijstandsuitkering	9	9	9	9	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Per 10.000 inwoners, aantal personen 18+ jaar met bijstandsuitkering	382	485	494	407	407	405
Per 10.000 inwoners, aantal personen 15 t/m 64 jaar met lopende re-integratievoorziening	158	139	154 ⁷	191 ⁷	187	170
% Jongeren 12 t/m 21 jaar met delict voor rechter	1	1	1	1	Nog niet bekend	Nog niet bekend
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp	17,2	16,7	17,6	17,1	16,1 ⁷	14,3 ⁷
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming ⁴	2,0	1,9	1,8	1,7	1,4 ⁷	1,3 ⁷
% Jongeren 12 t/m 22 jaar met jeugdreclassering ⁵	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3 ⁷	0,4 ⁷
Per 10.000 inwoners, aantal Wmo-cliënten met maatwerkarrangement ⁶	1.000	1.020	930	980	970	740

- 1) Bron 'waarstaatjemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van CBS. De in de tabel ontbrekende meetgegevens zijn nog niet gepubliceerd op deze site.
- 2) % Netto arbeidsparticipatie = % van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. van potentiële beroepsbevolking.
- 3) Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
- 4) Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt.
- 5) Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen.
- 6) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen Wmo.
- 7) Voorlopig cijfer van CBS

Beleidsmatige context

- Coalitieakkoord 2022-2026 (juni 2022)
- Stadsvisie 2040 (raad, januari 2022)
- Sociale visie 2040
- Aanvalsplan armoede en schuldhulpverlening 2020-2024 (raad, 27 oktober 2020)
- Beleid Wet sociale werkvoorziening (WSW) 2008 (raad, 27 mei 2008)
- Beleid Participatiewet met bijbehorende verordeningen (raad, 17 mei 2016 en 29 december 2023)
- Beleidsplan Maatschappelijke ondersteuning 2023-2026, Maastricht-Heuvelland (raad, 25 april 2023)
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 (Gewijzigde verordening geldend van 09-02-2024 t/m heden met terugwerkende kracht vanaf 01-01-2024)
- Beleidskader “Versterken sociale en maatschappelijke basisinfrastructuur door vrijwillige inzet” (raad, 27 oktober 2020)
- Beleids- en uitvoeringsplan Maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2024 – 2026
- Beleidskader “Nieuwe stadsgezichten: van opvang tot integratie” (raad, 9 januari 2024)
- Regiovisie geweld in afhankelijkheidsrelaties 2024-2031 (raad, 28 mei 2024).
- “Zicht op Thuis”, Beleidsplan 2021-2024, Maastricht-Heuvelland (raad, 31 mei 2022)
- Beleidskader Jeugd 2024-2028 Zuid-Limburg (Besluitvorming door raad voorzien in november 2023)
- Verordening Jeugdhulp Maastricht-Heuvelland

Ambitie coalitie voor de middellange termijn

(niet gekoppeld aan specifiek taakveld binnen programma 6)

1.M3 Om de gewenste omslag binnen het sociaal domein (inclusief de veerkrachtige wijkenaanpak) te kunnen maken, om te werken vanuit en om samen te werken met mensen en buurten is eerst groot onderhoud nodig. De basis moet op orde. We moeten meer grip krijgen op de instroom en de uitstroom in de diverse regelingen, zodat we ondersteuning kunnen garanderen voor de mensen die het echt nodig hebben. We zetten onze inzet om meer grip te krijgen op het aantal en de kwaliteit van de aanbieders voort, om zo meer grip te krijgen op de uitgaven. Daarvoor hebben we ook betere data nodig. Zodat we weten wat de effecten zijn van ons beleid en tijdig kunnen bijsturen. Dit gaat allemaal niet vanzelf, daar is tijd en menskracht voor nodig.

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17
6.2 Wijkteams	3, 4, 7, 11, 12, 13, 17
6.3 Inkomensregelingen	1, 2, 4
6.4 Begeleide participatie	8, 10, 11
6.5 Arbeidsparticipatie	8, 10, 11
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	3, 17

Taakvelden		Global Goals (SDG's)
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	3, 17
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	3, 17
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	3, 17
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	3, 17

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie. Denk o.a. aan: vrijwillige inzet, vrijwilligers en – mantelzorgondersteuning; welzijnswerk; preventie (bijv. eenzaamheidsbestrijding, of op het gebied van GGZ); gemeenschaps- en buurthuizen; algemeen toegankelijke voorzieningen (dagbesteding ouderen, ontmoeting/ontplooiing), toegankelijkheid voorzieningen (inclusie); toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang; noodopvang vluchtelingen; vreemdelingen. Het onderdeel Burgerparticipatie (niet vallend binnen sociaal domein) en Gebiedsgericht Werken worden toegelicht in taakveld 0.1 (Bestuur).

Wat willen we bereiken?

Maastricht wil een stad zijn waar iedereen zich thuis voelt en waar onze inwoners de mogelijkheid hebben om volwaardig te kunnen deelnemen aan de samenleving. We gaan uit van positieve gezondheid en willen dat inwoners in kwetsbare posities zelf regie kunnen voeren over het eigen leven en kunnen omgaan met de uitdagingen in het leven. Een sterke, sociale leefomgeving moet hieraan ondersteunend zijn en ervoor zorgen dat niemand wordt buitengesloten. De kwaliteit van de sociale leefomgeving is medebepalend voor gelijke kansen en de kwaliteit van leven van onze inwoners.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
% Inwoners dat zich (zeer) voldoende in balans voelt ^{1,2}	74	70	70	71	71	72

1. Bron: Stadspeiling

2. Positieve gezondheid. Hoe gaat het met iemand lichamelijk en mentaal? Vinden mensen hun leven prettig en zinvol? Doen mensen mee in de maatschappij?

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

7.M4 We willen dat iedereen die dat kan, ook aan de slag gaat. Iedereen heeft talenten. We zoeken naar mogelijkheden om ieders talent maatschappelijk in te zetten, door middel van betaald werk, opleiding of vrijwilligerswerk. We helpen mee in de zoektocht naar creatieve oplossingen. Daaraan te werken is een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgevers, overheden, onderwijsinstellingen en werknemers.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

1.C5 Vrij toegankelijke, laagdrempelige, wijkgerichte voorzieningen, die een sociale basis voor ontmoeting en ontwikkeling vormen.

Prestaties going concern

Uitvoering geven aan:

- De verordening Professionele instellingen op het gebied van Welzijn en Zorg 2001. Op basis hiervan worden professionele activiteiten gesubsidieerd zoals, welzijnswerk, preventie, informatie en advies.
- De subsidieregeling Versterken sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet gemeente Maastricht 2025. Met deze regeling worden de activiteiten voor de vrijwillige inzet gesubsidieerd.
- De ondersteuningsregeling Gemeenschapshuizen ten behoeve van een gemeentelijke bijdrage aan inventarissen en bij exploitatietekorten.
- De subsidieregeling Mantelzorgwaardering, gemeente Maastricht 2021 e.v. Hiermee wordt elk jaar een geldelijke waardering verstrekt aan mantelzorgers.
- Het beleidskader Nieuwe Stadsgezichten. Met behulp van een integrale aanpak die ervoor zorgt dat nieuwkomers worden opgevangen en integreren in onze samenleving.
- Het uitvoeringsprogramma Taal en participatie 2024-2027 (wet inburgering 2021) waarmee het integratieproces voor statushouders duaal is ingericht met een combinatie van taal en participatie het liefst gericht op betaald werk.
- De gemeentelijke opvang van ontheemden uit de Oekraïne, (nood)opvang van asielzoekers en (tijdelijke) opvang van uitgeprocedeerden middels een bed-bad-broodvoorziening.
- De lokale aanpak eenzaamheid, waarmee een meldpunt tegen eenzaamheid is vormgegeven alsmede diverse activiteiten worden uitgevoerd om eenzaamheid tegen te gaan.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen Beleidskader Sociale Basis

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Implementeren beleidskader Sociale Basis waaronder vaststellen subsidieregeling (Sociale Basis) onder andere over de vrijwillige en professionele inzet.
- Realiseren van fysieke sociale kaarten voor de inwoners als aanvulling op de digitale sociale kaart (DKS).
- Vaststellen richtlijnen aanbesteding leerroutes wet inburgering 2021.
- Vaststellen richtlijnen aanbesteding maatschappelijke begeleiding wet inburgering 2021
- We werken samen met de uitvoering en samenwerkingspartners aan het door ontwikkelen van de dienstverlening rondom inburgering met extra aandacht voor participatie en een zachte landing in de wijk.
- Uitvoering geven aan het beleids- en uitvoeringsplan Maatschappelijke Ontwikkeling. Met een nadere uitwerking van mantelzorgondersteuning en de wijze waarop we hoe in het Maastrichtse sociaal domein invulling geven aan het werken in gebiedsgerichte teams/netwerken.
- Uitwerking voorstel intensivering 'ontmoeten'. In 2025 komen we met voorstellen voor de transformatie van gemeenschapshuizen. Daarvoor werken we nieuw beleid voor ontmoeting uit: wat is in welke wijk nodig voor ontmoeting en hoe kunnen we als gemeente daar een bijdragen aan leveren?
- Uitvoering geven aan de concretisering van de taakstelling Subsidies Sociaal Domein, waarbij in 2025 € 750.000 en in 2026 € 1.500.000 wordt bezuinigd. Voor deze begroting is deze opdracht nader geconcretiseerd in voorstellen voor 2025 tot en met 2028.

Voorstellen taakstelling subsidies sociaal domein

1. *Verlaging van de beïnvloedbare subsidies professionele instellingen vanaf 2026 voor een bedrag van € 559.912 olopend tot € 759.912 in 2028.*

In overleg met de betreffende instellingen wordt bekeken welke activiteiten verminderd of gestopt kunnen worden. Hierbij zoeken we naar activiteiten met de minste impact op de ambities van het coalitieakkoord; echter impact kan niet voorkomen worden. Specifiek zal ook worden gekeken naar efficiencyvoordelen die kunnen ontstaan door bijvoorbeeld een intensievere samenwerking tussen instellingen. We hanteren een bandbreedte van 4% tot 8% per instelling in 2028 waarbij het totaal in ieder geval zal leiden tot bovenstaande bedragen.

2. *Budgetplafond verlagen vrijwillige inzet met € 91.480 in 2025 (7,5% van het huidige budget) en €182.960 vanaf 2026 (15% van het huidige budget).*
Voorstel is om het budget vanaf 2025 met 7,5% te verlagen. In 2025 gaan we de regeling aanpassen zodat deze beter aansluit op aanpalende subsidieregelingen. Hiermee wordt voorkomen dat subsidieaanvragers van meerdere regelingen voor vergelijkbare activiteiten subsidie kunnen aanvragen.
3. *Subsidies organisaties algemeen toegankelijke dagbesteding verlagen met gemiddeld 6% door het maken van een passende subsidieregeling met een budgetplafond.*
De organisaties die algemeen toegankelijke dagbesteding aanbieden worden nog niet gefinancierd op basis van een subsidieregeling. Door een gerichte regeling te maken kan beter gestuurd worden op de kosten.
4. *Teruggang van 2 locaties naar 1 locatie van de Masters waarmee de subsidie met €105.000, - gekort kan worden.*
Zoals bekend, staan beide locaties van de Masters onder druk vanwege huisvestingskosten. Inzet van de Masters en gemeente is om in 2025 één locatie open te houden (en meerjarig te zoeken naar nieuwe mogelijkheden). Hierdoor kan het in de begroting opgenomen subsidiebedrag ten opzichte van 2024 worden verlaagd.
5. *Inzetten IZA/GALA-middelen voor een bedrag van € 300.000 voor 2025 en voor €200.000 voor 2026 en 2027.*
We ontvangen de komende jaren extra middelen om twee landelijke zorgakkoorden uit te voeren: GALA en IZA. Deze middelen zijn bedoeld voor extra investeringen in bijvoorbeeld preventie en sociale basis. Uit deze middelen kunnen enige activiteiten, alsmede de ambtelijke inzet die we thans uit 'eigen' middelen bekostigen voor de periode van de looptijd worden gefinancierd.
6. *Inzet vrijval budget overhead CJG van €70.000.*
Door een andere berekening van de overhead is structureel ruimte beschikbaar in het budget CJG.
7. *Inzet van de zgn. GAS-middelen (Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden) voor een bedrag van €50.000.*
We ontvangen extra middelen van het rijk voor intensivering van het armoedebeleid. Hiervoor wordt momenteel een nieuw beleidskader ontwikkeld. We verwachten dat de huidige budgetten en een deel van dit extra budget voldoende zijn om het armoedebeleid te intensiveren, waardoor €50.000 van het extra jaarlijks budget van €350.000 vrij kan vallen.
8. *Afwikkeling afrekeningen voorgaande jaren.*
Jaarlijks worden vele subsidies lager vastgesteld dan begroot doordat activiteiten niet of deels zijn uitgevoerd. Hierdoor is er jaarlijks een fors overschot. Aangezien van tevoren niet te voorspellen is welke subsidie lager wordt vastgesteld, kan dit niet heel specifiek begroot worden. Door jaarlijks wel de post "afwikkeling afrekeningen voorafgaande jaren" mee te nemen in de begroting als inkomsten wordt voorkomen dat onnodig fors bezuinigd moet worden op specifieke subsidies.

Voorstellen	2025	2026	2027	2028
Verlaging beïnvloedbare subsidies professionele instellingen		€ 559.912	€ 559.912	€ 759.912
Budgetplafond verlagen vrijwillige inzet met 7,5% oplopend tot 15%	€ 91.480	€ 182.960	€ 182.960	€ 182.960
Langjarige incidentele subsidies dagbesteding omzetten naar regeling met budgetplafond + budgetplafond verlagen met 6%		€ 82.128	€ 82.128	€ 82.128
Afbouw locaties Masters van 2 naar 1	€ 105.000	€ 105.000	€ 105.000	€ 105.000
Inzetten van IZA/GALA-middelen voor bestaande gesubsidieerde activiteiten en voor de ambtelijke inzet	€ 300.000	€ 200.000	€ 200.000	-
Inzetten vrijval budget overhead CJG	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000
Inzet GAS-middelen voor subsidies armoedebeleid	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Afwikkeling afrekeningen voorgaande jaren	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000
Totaal	€ 866.480	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Anti Discriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)

Anti Discriminatie Voorziening Limburg (ADV Limburg) is een onafhankelijke stichting die voor 27 van de 31 Limburgse gemeenten de Wet op de gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen (Wga) uitvoert. In deze wet is geregeld dat elke gemeente een onafhankelijk meldpunt moet hebben waar burgers discriminatie kunnen melden.

Vanaf 1 juli 2026 treedt een nieuwe antidiscriminatie wet in werking. Hiermee wordt een centralisatie tot een landelijke vereniging gerealiseerd. De financiële middelen op de Algemene Uitkering worden dan niet meer uitgekeerd aan de Gemeente Maastricht.

Op het moment werkt het ministerie van BZK aan een nieuwe taak voor gemeenten waarin preventie van discriminatie centraal staat. De invulling en bijhorende financiën worden in 2025 bekend gemaakt. Daarnaast wordt in 2025 een heroverweging gemaakt op het takenpakket van ADV en op welke wijze deze wordt afgenomen (inkoop of subsidie).

Wat mag het kosten?

Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	23.035	16.331	22.620	13.401	12.690	12.671	12.680
Baten	15.310	219	11.387	229	229	229	229
Saldo van baten en lasten	-7.725	-16.112	-11.233	-13.172	-12.461	-12.442	-12.451
Toevoeging reserves	410	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	2.358	1.354	1.517	15	0	0	0
Saldo mutaties reserves	1.948	1.354	1.517	15	0	0	0
Resultaat	-5.777	-14.758	-9.716	-13.157	-12.461	-12.442	-12.451

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere lasten en baten in 2023 en 2024 houden met name verband met de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. In 2024 is sprake van hogere lasten ten behoeve van de veerkrachtige wijkaanpak die worden gedekt door een onttrekking aan de reserve overloop. In 2025 zijn uitgaven in het kader van het noodfonds, de innovatieopdracht samenleven en het investeringsfonds duurzame sociale infrastructuur geraamd. Deze worden gedekt door onttrekkingen van de hiervoor gevormde reserves. Op de budgetten voor subsidies is met ingang van 2025 een daling voorzien (oplopend van € 0,750 mln. in 2025 naar € 1,500 mln. met ingang van 2026). Ten behoeve van het ontmoeten in gemeenschapshuizen worden met ingang van 2025 extra middelen beschikbaar gesteld (€ 0,050 mln. in 2025 en daarna € 0,150 mln. per jaar). Hiermee is een investeringsbedrag in gemeenschapshuizen mogelijk van € 1,2 mln.

Mutaties reserves

In 2023 zijn de niet aan de veerkrachtige wijkaanpak bestede middelen gestort in de reserve overloop. In 2024 worden deze middelen aan de reserve onttrokken ter dekking van de lasten inzake de veerkrachtige wijkaanpak. De onttrekkingen aan de reserves betreffen in 2024 en 2025 verder de reserve innovatieopdracht samenleven, investeringsfonds duurzame sociale infrastructuur en de reserve noodfonds.

6.2 Wijkteams

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen gericht op informatie en vraagverheldering en het geleiden naar de juiste vorm van individuele dan wel collectieve ondersteuning. Denk o.a. aan voorlichting, advisering, cliëntondersteuning, toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen, preventie, vroegsignalering.

Wat willen we bereiken?

We willen dat inwoners die ondersteuning nodig hebben de toegang tot deze voorzieningen goed kunnen vinden en adequaat worden geholpen. Daar waar nodig organiseren wij sociale voorzieningen, zoals voorlichting, inlooppunten en informatie en advies dichtbij inwoners op wijkniveau.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026

1.C3	Deze nieuwe werkwijze, te beginnen in twee gebieden, betekent ook dat we gaan bezien of de dienstverlening niet langer wordt geconcentreerd aan de Randwycksingel maar in het kader van schaalverkleining op termijn niet beter stap voor stap meer naar de wijken toe wordt gebracht.
1.C4	De toegepaste methodiek in de 50-gezinnen-aanpak (doorbraakmethode) wordt waar nodig verbeterd en doorgezet. Preventie en vroegsignalering krijgen hierbij meer aandacht.

Prestaties going concern

- Het maken van afspraken en subsidiëren van een stichting voor de uitvoering van de wettelijke taak onafhankelijke cliëntondersteuning ter versterking van de positie van inwoners met een zorgvraag.
- Het maken van afspraken en financieren van de praktijkondersteuner huisartsen (POH) Jeugd voor het bieden van ondersteuning aan kinderen en ouders.
- Het maken van afspraken en financieren van laagdrempelige inloopvoorzieningen in de buurt ten behoeve van mensen met ernstig psychiatrische problemen
- Het maken van afspraken en financieren van de uitvoering van het beleid met betrekking tot mensenhandel.
- Het maken van afspraken en financieren van de wettelijke taak m.b.t. Geweld in Afhankelijkheidsrelaties en Veilig Thuis via een meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en de opvolging van deze meldingen.
- Het realiseren van de ketenaanpakken “valpreventie” en “welzijn op recept” in het kader van het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA).

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitvoering geven aan de acties uit het in 2024 vastgestelde uitvoeringsplan Maatschappelijke Ontwikkeling, zoals het verknopen van de gemeentelijke kennis en kunde aan de gebiedsgerichte uitvoeringsnetwerken van onze strategische partners binnen het sociaal domein.
- Het bieden van informatie en advies over gemeentelijke sociale voorzieningen regelingen, onder andere via de digitale en fysieke sociale kaart.

- Veerkrachtige wijkenbenadering. Zie taakveld 0.1 Bestuur.

Welke verbonden partij speelt een rol?

GGD Zuid-Limburg

De GGD Zuid-Limburg voert de wettelijke taken in het kader van de Wet publieke gezondheid uit voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Daarnaast is de GGD Zuid-Limburg opdrachtnemer voor de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg 0-18 (JGZ), Vangnet OGGZ (bemoeizorg) en Veilig Thuis. Veilig Thuis valt onder 6.2

Wat mag het kosten?

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (6.2)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	17.943	18.764	21.607	21.079	21.161	21.242	21.326
Baten	2.732	2.406	2.595	2.709	2.721	2.752	2.752
Saldo van baten en lasten	-15.211	-16.358	-19.012	-18.370	-18.440	-18.490	-18.574
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	249	75	75	75	75	75	75
Saldo mutaties reserves	249	75	75	75	75	75	75
Resultaat	-14.962	-16.283	-18.937	-18.295	-18.365	-18.415	-18.499

Ontwikkelingen baten en lasten

In de primaire begroting 2024 was nog geen rekening gehouden met de in de loop van 2023 doorgevoerde reorganisatie. De actualisatie van de formatieplannen naar aanleiding van de reorganisatie leidt op dit taakveld tot een toename van aan dit taakveld toegerekende personele lasten. Hier staat op andere taakvelden binnen het sociaal domein een daling tegenover. In 2024 is een budget van € 0,700 mln. beschikbaar voor het uitvoeringplan jeugd.

Mutaties reserves

De onttrekkingen betreffen de onttrekkingen aan de reserve TOZO ter dekking van de uitvoeringkosten TOZO.

6.3 Inkomensregelingen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen. Denk o.a. aan: inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet; adviezen in verband met de bijstandsverlening; IOAW (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers); IOAZ (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen); gemeentelijk armoedebeleid.

Wat willen we bereiken?

We willen dat alle inwoners door middel van een basisinkomen in hun primaire behoeften kunnen voorzien, waardoor de bestaanszekerheid voor onze inwoners versterkt wordt. Tevens willen we sociale uitsluiting van kwetsbare groepen als gevolg van hun inkomen voorkomen.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
Aantal huishoudens met een inkomen tot 110% wettelijk sociaal minimum ¹	7.902	7.770	7.600	7.500 ²	nog niet bekend	nog niet bekend ³
% Toe-/afname aantal Pw-uitkeringen	-2,4	5	-5	-2,9	0,0	2,9 ⁵

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
inclusief kleine regelingen ⁴						
1. Bron: CBS. 2. Realisatie 2022: voorlopig cijfer CBS. 3. Een ambitiecijfer voor deze indicator in 2025 ontbreekt nog, daar de landelijke inschatting op dit moment niet voorhanden is. 4. Bron: gemeente Maastricht (SZMH). 5. Ambitie ministerie SZW/CPB voor 2025. De voorspelling op grond van een eerste voorzichtige inschatting o.b.v. landelijke cijfers is een stijging van het bijstandsvolume in 2024 met 2,9%.						

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

7.M5	We onderzoeken om naast de landelijke bijstandsnorm mensen meer ruimte te geven om bij te verdienen en gebruiken daarbij goede voorbeelden uit de rest van het land.
------	--

Prestaties going concern

- Uitvoering geven aan het Aanvalsplan armoede en schuldhulpverlening 2020-2024 “De knoop ontwarren” totdat het nieuwe armoedekader is vastgesteld.
- Verstrekken van een passende inkomensvoorziening (bijstandsuitkering, bijzondere bijstand en lokale minimaregelingen) aan mensen die daar recht op hebben. Met oog voor rechtmatigheid en doelmatigheid en met bijzondere aandacht voor kinderen in armoede.
- Passende schuldhulpverlening bieden aan inwoners (particulieren en ondernemers) met problematische schulden.
- Vanuit de vroegsignalering in een zo vroeg mogelijk stadium inwoners met betalingsachterstanden benaderen om te voorkomen dat betalingsachterstanden uitgroeien tot problematische schulden.
- Faciliteren van preventieve activiteiten, zoals financiële educatie en financiële bewustwording jongeren.
- Inzetten van financial coaches voor uitkeringsgerechtigden om een stabiele inkomenssituatie voor hen te bevorderen en hun inzicht te verschaffen in de financiële gevolgen van herintreding op de arbeidsmarkt.
- Verhogen van het gebruik van armoedevorzieningen voor mensen die hiervoor in aanmerking komen.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
Aantal verstrekkingen bijzondere bijstand/declaratieregelingen ¹						
- Eenmalig ²	5.387	5.487	5.390	5.397	5.212 ³	3.756 ⁴
- Periodiek ⁵	2.413	2.200	2.210	2.112	2.057	2.200
Aantal keren dat kinderen geholpen zijn met materiele verstrekkingen via Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Fietsbank ⁶	2.655	1.696	2.108	2.459	2.926	2.700
Aantal leerlingen dat deelneemt aan Moneyways ⁷	geen meting	geen meting	80	80	495	715
Aantal cliënten maatjesprojecten schuldhulpverlening ⁸	159	115	184	209	202	232

1. Bron: gemeente Maastricht (SZMH).
2. De aantallen betreffen huishoudens.
3. Omgerekend naar aantal unieke inwoners (inclusief kinderen) is dit (afgerond) 7.600.
4. Declaratieregeling 1 is komen te vervallen in 2024, deze is vervangen door het Volwassenenfonds.
5. De aantallen betreffen unieke inwoners.
6. Bron: Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Fietsbank.

7. Bron: Scholen.
8. Bron: Humanitas en Trajekt.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Een besluit over de herijking van de strategie en de kostenstructuur van de Kredietbank Limburg wordt door het Algemeen Bestuur van de Kredietbank Limburg in 2024 genomen. Naar aanleiding daarvan wordt de begroting gewijzigd. Deze begrotingswijziging wordt in het eerste kwartaal van 2025 ter vaststelling voorgelegd aan de raad.
- Er wordt een nieuw beleidskader armoede ontwikkeld. Het nieuwe kader wordt in het derde kwartaal van 2025 ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Op basis van het huidige beleidskader en subsidieregelingen subsidies verlenen aan organisaties op het gebied van armoede.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH)

SZMH is de gezamenlijke sociale dienst van vijf van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Namens die deelnemers voert de gemeente Maastricht de Participatiewet en aanverwante regelingen uit.

Kredietbank Limburg (KBL)

Kredietbank Limburg biedt hulpverlening aan inwoners die door hun schulden in de problemen zijn of kunnen komen en voert daartoe het minnelijk schuldhulpverleningstraject uit, verwijst door naar de rechtbank voor een WSNP-traject en biedt budgetbeheer of beschermingsbewind. Ook geeft Kredietbank Limburg educatie op het gebied van financiële vaardigheden, om te voorkomen dat inwoners (op latere leeftijd) problematische schulden opbouwen. Daarnaast verstrekt Kredietbank Limburg sociale kredieten.

Wat mag het kosten?

Inkomensregelingen (6.3)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	84.026	73.807	78.342	75.892	75.711	75.713	75.715
Baten	74.383	72.488	68.920	69.549	69.563	69.596	69.596
Saldo van baten en lasten	-9.643	-1.319	-9.422	-6.343	-6.148	-6.117	-6.119
Toevoeging reserves	4.373	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	5.370	58	4.431	58	58	58	58
Saldo mutaties reserves	997	58	4.431	58	58	58	58
Resultaat	-8.646	-1.261	-4.991	-6.285	-6.090	-6.059	-6.061

Ontwikkelingen baten en lasten

In de primaire begroting 2024 was nog geen rekening gehouden met de in de loop van 2023 doorgevoerde reorganisatie. De actualisatie van de formatieplannen naar aanleiding van de reorganisatie leidt op dit taakveld tot een afname van aan dit taakveld toegerekende personele lasten. Hier staat op andere taakvelden binnen het sociaal domein een stijging tegenover. In 2023 en 2024 is sprake van hogere lasten met betrekking tot noodfonds die worden gedekt door een onttrekking aan de gelijknamige reserve. De wijziging van het verdeelmodel BUIG leidt tot een structurele daling van baten met ingang van 2024.

Mutaties reserves

De mutaties in 2023 en 2024 betreffen met name de dotaties en onttrekkingen aan de reserve noodfonds. Aan de reserve TOZO worden jaarlijkse middelen onttrokken ter dekking van de lasten die in het kader van de afwikkeling van TOZO worden gemaakt.

6.4 Begeleide participatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid: beschut werken; bestaande werkverbanden sociale werkvoorziening, bestaande Wsw- en begeleid werken- dienstbetrekkingen.

Wat willen we bereiken?

Voldoende geschikte arbeidsplaatsen voor (arbeidsgehandicapte) inwoners die zijn aangewezen op arbeid onder aangepaste omstandigheden en/of om mensen in staat te stellen zich te ontwikkelen naar een volgende stap op de weg naar werk.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
Uitvoering en afbouw Wsw in arbeidsjaren ¹	739	690	630	585	542	454

1. Bron: MTB. Een arbeidsjaar is het aantal dienstbetrekkingen op basis van een volledige werkweek over het gehele kalenderjaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

7.C9 Iedereen moet mee kunnen doen, ook de mensen die moeilijker toe te leiden zijn naar de arbeidsmarkt. We zetten in op activering van deze groep, met toeliding naar werk waar mogelijk.

Prestaties going concern

- Zorgdragen voor uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening in afbouw.
- Realisatie en plaatsing van nieuw beschutte werkplekken.
- Verder optimaliseren re-integratie keten met aandacht voor de rol van de MTB hierin (ingegeven door de krimp van de Wsw).

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Invulling geven aan de landelijke opdracht om de kanteling van de ontwikkelstructuur in te zetten ter ondersteuning van de meeste kwetsbare groepen in de Participatiewet

Welke verbonden partij speelt een rol?

MTB

MTB is de uitvoeringsorganisatie Wsw voor Eijsden-Margraten, Maastricht en Meerssen als mede leerwerkbedrijf voor de zes Maastricht-Heuvelland gemeenten.

Wat mag het kosten?

Begeleide participatie (6.4)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	23.590	22.964	25.570	23.718	23.720	23.393	21.693
Baten	11	5	5	6	6	6	6
Saldo van baten en lasten	-23.579	-22.959	-25.565	-23.712	-23.714	-23.387	-21.687
Toevoeging reserves	282	282	282	282	282	282	282
Onttrekking reserves	81	23	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-201	-259	-282	-282	-282	-282	-282
Resultaat	-23.780	-23.218	-25.847	-23.994	-23.996	-23.669	-21.969

Ontwikkelingen baten en lasten

De mutaties in de begrote lasten worden veroorzaakt door mutaties in de integratie-uitkering participatie (op basis van de meicirculaire 2024).

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse stortingen in de reserve spaarvariant MTB. De onttrekking in 2023 betreft de onttrekking aan de reserve herstructurering MTB.

6.5 Arbeidsparticipatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte re-integratie- en participatievoorzieningen. Denk o.a. aan Work First, detachingsbanen, proefplaatsing, participatieplaatsen, jobcoaching en werkplekaanpassing, sociale activering, scholing en ontwikkeling.

Wat willen we bereiken?

Economische zelfstandigheid via regulier of gesubsidieerd werk naar vermogen. En wanneer dat (nog) niet lukt arbeidsparticipatie naar vermogen.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
Netto arbeidsparticipatie in Maastricht ¹	63,0	61,5	64,1	64,6	66,1	64,0

1. BBV-indicator met als meetbron 'waarstaatjegemeente.nl'.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

7.M4 We willen dat iedereen die dat kan, ook aan de slag gaat. Iedereen heeft talenten. We zoeken naar mogelijkheden om ieders talent maatschappelijk in te zetten, door middel van betaald werk, opleiding of vrijwilligerswerk. We helpen mee in de zoektocht naar creatieve oplossingen. Daaraan te werken is een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgevers, overheden, onderwijsinstellingen en werknemers.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

7.C7 Het Werkcentrum wordt in Centre Ceramique verder uitgewerkt tot laagdrempelige ontmoetingsplek voor alle vragen over arbeidsmarkt, onderwijs en de toeleiding naar werk.

7.C8 In de regio Zuid-Limburg werken we samen aan één werkgeversservicepunt dat onder de noemer werkcentrum de (digitale) toegangspoort wordt voor alle dienstverlenende organisaties waar ook werkgevers en werknemers toe behoren.

Prestaties going concern

- Uitvoeren van de ketensamenwerking re-integratie Participatiewet door de eigen uitvoeringsorganisaties.
- Creëren van mogelijkheden op de (Eu)regionale arbeidsmarkt.
- Op diverse manieren ondersteunen naar (gesubsidieerd) werk of participatie.
- Uitvoering geven aan het project "samen actief" waarbij samen met de regio inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt worden begeleid naar arbeid.
- Vanuit positieve gezondheid kijken naar de talenten van inwoners. We helpen inwoners met een uitkering aan een betaalde baan. Als dit niet mogelijk is dan zetten we in op participatie.
- Verder optimaliseren re-integratie keten.
- Invulling geven aan de landelijke opdracht om de kanteling van de ontwikkelstructuur in te zetten ter ondersteuning van de meeste kwetsbare groepen in de Participatiewet. Dit naar aanleiding van het landelijke rapport Berenschot over de infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
Aantal inwoners geplaatst in betaald werk ¹	320	268	403	377	289	280
Aandeel (%) volledige uitstroom uit Pw-uitkering naar betaald werk van totale volledige uitstroom uit uitkering ²	34	34	35,8	37	30	32
Aandeel (%) Pw-uitkeringsgerechtigden met inkomsten uit parttime werk ²	10	6,2	9,7	9,9	9,9	9

1) Bron: Podium24.
2) Bron: Gemeente Maastricht (SZMH).

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- In het kader van het Wetsvoorstel Participatiewet wordt een eerste concrete stap gezet om hardheden in de huidige Participatiewet weg te nemen door mensen centraal te stellen en uit te gaan van vertrouwen. Het wetsvoorstel is in februari 2024 verzonden naar de Raad van State. Het is op dit moment niet duidelijk wanneer de wet van kracht is. Zodra deze van kracht is worden, indien nodig, de verordening en de beleidsregels hierop aangepast.
- Doorontwikkelen en aanbieden van re-integratietrajecten voor inwoners met een korte én lange afstand tot de arbeidsmarkt.
- Hervorming arbeidsmarktinfrastructuur en ontwikkeling Werkcentrum Zuid-Limburg van de deelname aan de arbeidsmarktregio.
- Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft in april 2024 een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur. Daarin worden maatregelen voorgesteld ter verbetering van de gezamenlijke publieke en private dienstverlening voor werk en scholing aan werkzoekenden, werkenden en werkgevers. Deze maatregelen worden vastgelegd in de al bestaande SUWI-wetgeving, die naar verwachting gewijzigd wordt per 1 januari 2026. In 20225, het transitiejaar, wordt met de regio invulling gegeven aan deze hervorming.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH)

Zie taakveld 6.3.

Podium24

Podium24 is voor de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten hét aanspreekpunt voor werkgevers en verantwoordelijk voor de plaatsing en bemiddeling van mensen in/naar werk. Waaronder ook de uitvoering van gesubsidieerde arbeid en arbeidsmarktprojecten.

Annex

Annex is het re-integratiebedrijf van de zes gemeenten in Maastricht-Heuvelland en voert voor hen dienstverlening op dit terrein uit.

MTB

Zie taakveld 6.4.

Wat mag het kosten?

Arbeidsparticipatie (6.5)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	5.297	5.709	7.691	7.366	6.889	6.686	6.686
Baten	1.690	26	526	527	527	527	27
Saldo van baten en lasten	-3.607	-5.683	-7.165	-6.839	-6.362	-6.159	-6.659
Toevoeging reserves	2.228	0	500	500	500	500	0
Onttrekking reserves	182	370	1.791	1.114	642	437	437
Saldo mutaties reserves	-2.046	370	1.291	614	142	-63	437
Resultaat	-5.653	-5.313	-5.874	-6.225	-6.220	-6.222	-6.222

Ontwikkelingen baten en lasten

In de jaren 2024 tot en met 2026 zijn hogere lasten opgenomen ten behoeve van de ontwikkeling re-integratie en extra re-integratieactiviteiten. Deze worden gedekt door onttrekkingen aan de hiervoor gevormde reserves. De hogere baten betreffen de te ontvangen ESF-gelden. Deze worden in de reserve participatie en integratie gestort.

Mutaties reserves

Dit betreft de stortingen in en de onttrekkingen aan de reserves intensivering re-integratie en participatie en integratie.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo2015)

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfredzaam te blijven en te kunnen participeren voor mensen met beperkingen. (Wmo2015). Deze voorzieningen worden op basis van een beschikking verstrekt. Het gaat hier om de drie hoofdcategoryën: Woonvoorzieningen (roerend, onroerend en tegemoetkoming verhuiskosten), Rolstoelen (handbewogen en elektrisch) en Vervoersvoorzieningen (scootmobielen, collectief vraagafhankelijk vervoer, aangepaste fietsen, autoaanpassingen en financiële tegemoetkomingen).

Wat willen we bereiken?

We willen dat inwoners met lichamelijke of psychische beperking of mensen psychosociale problemen zoveel mogelijk meedoen in de samenleving en zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. De voorzieningen die we hiervoor verstrekken zijn passend (efficiënt en doelmatig) en dragen bij aan de kwaliteit van leven.

Effectindicator ¹	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025

Cliëntervaring

% Wmo-cliënten dat de Wmo-ondersteuning als passend ervaart ²	Geen meting	84	86	84	81	82
--	-------------	----	----	----	----	----

- 1) Deze indicator en de daarbij genoemde uitkomsten geldt voor taakveld 6.6, 6.71 en 6.81.
- 2) Bron: Gemeentelijke monitor sociaal domein. Bij deze indicator geldt dat de meetgegevens voor een bepaald jaar, gemeten zijn in het daaropvolgende jaar. Dus meetgegevens 2023 zijn gemeten in 2024.

Effectindicatoren	Realisatie				Begroting	Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025

Volumeontwikkeling¹

Aantal inwoners met woonvoorziening	1.464	1.440	1.535	1.588	1600	1.650
Aantal inwoners met rolstoelvoorziening	1.101	1.035	977	959	1000	950
Aantal inwoners met vervoersvoorziening	6.838	6.614	6.671	6.577	6000 ²	6.500

- 1) Voor alle aantallen geldt dat het gaat om het aantal unieke cliënten dat op enig moment in het betreffende kalenderjaar een maatwerkvoorziening Wmo2015 heeft (gehad).
- 2) De begroting van 2024 ging uit van een administratieve uitname van 900 scootmobielen i.v.m. de komst van de algemene voorziening scootmobielen. Naar nu blijkt zijn veel scootmobielers aanvullend in het bezit van een indicatie van Omnibuzz en blijven dus als unieke cliënt onderdeel van dit cijfer.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

4.C4	Doorstromen op de woningmarkt door het toevoegen van levensloopbestendige woningen voor senioren en betere communicatie over de voor- en nadelen van een mogelijke verhuizing.
4.C9	We onderzoeken of het WMO-beleid aangepast kan worden om bestaande complexen geschikt te maken voor langer thuis wonen en gezamenlijke voorzieningen.
4.C10	We stellen een woonzorgvisie op waarbij wonen en zorg aan elkaar verbonden worden voor diverse doelgroepen.

Prestaties going concern

- Uitvoering geven aan de verordening maatschappelijke ondersteuning. Op basis van deze verordening vinden toewijzingen van de ondersteuning aan burgers plaats. De situatie van burgers die zich met een ondersteuningsverzoek bij de gemeente melden, wordt zorgvuldig onderzocht. Bij het onderzoek wordt met voorrang gezocht naar oplossingen vanuit eigen kracht of personen uit het eigen netwerk of door middel van inzet van algemene voorzieningen.
- Maken en bewaken van contractafspraken met partijen die uitvoering geven aan woningaanpassingen en de verstrekking van rolstoelen
- Adviseren en richting geven aan de uitvoering van de vervoersvoorzieningen aan Omnibuzz ten behoeve van een adequate vervoersvoorziening van mensen met een Wmo-indicatie voor vervoer.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in 3e kwartaal 2025 Wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 gemeente Maastricht in het licht van de algemene voorziening wasverzorging.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Omnibuzz

30 Limburgse gemeenten werken samen binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz aan toekomstbestendig doelgroepenvervoer. Omnibuzz draagt zorg voor een goede uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie voor "Vervoer op Maat". Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en –beheer en heeft een ontwikkelfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten.

Wat mag het kosten?

Maatwerkvoorziening (WMO) (6.6)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	7.446	7.465	7.975	8.220	8.277	8.411	8.551
Baten	448	607	775	801	816	832	848
Saldo van baten en lasten	-6.998	-6.858	-7.200	-7.419	-7.461	-7.579	-7.703
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-6.998	-6.858	-7.200	-7.419	-7.461	-7.579	-7.703

Ontwikkelingen baten en lasten

Bij de baten en lasten wordt met ingang van 2024 rekening gehouden met hogere uitgaven voor vervoersvoorzieningen en de daarmee gepaard gaande hogere bijdragen voor het gebruik van die vervoersvoorzieningen.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch), die zelfstandig wonen en die ondersteuning op maat behoeven (Wmo2015). Denk o.a. aan: begeleiding en huishoudelijke hulp.

Wat willen we bereiken?

We willen dat inwoners met lichamelijke of psychische beperking of mensen psychosociale problemen zoveel mogelijk meedoen in de samenleving en zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. De geboden ondersteuning is op maat van het individu en het gezin en draagt op een efficiënte en effectieve wijze bij aan het versterken van de zelfredzaamheid en het verhogen van de maatschappelijke participatie.

Effectindicatoren	Realisatie				Begroting	Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Volumeontwikkeling^{1,2}</i>						
Aantal inwoners met een indicatie huishoudelijke hulp	5.553	5.624	5.909	5.705	6.000	6.000
Aantal inwoners met een indicatie begeleiding individueel	2.445	2.440	2.391	2.256	2.400	2.400
Inwoners met een indicatie begeleiding groep	798	885	824	820	900	900
<i>In- en uitstroom</i>						

Effectindicatoren	Realisatie				Begroting	
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Instream aantal inwoners met een indicatie huishoudelijke hulp	980	874	1.090	936	1.100	1.100
Uitstroom aantal inwoners met een indicatie huishoudelijke hulp	817	824	1.190	734	1.000	1000
Instream aantal inwoners met een indicatie begeleiding individueel	495	466	452	599	500	500
Uitstroom aantal inwoners met een indicatie begeleiding individueel	486	515	617	470	500	500
Instream aantal inwoners met een indicatie begeleiding groep	202	274	226	290	240	240
Uitstroom aantal inwoners met een indicatie begeleiding groep	201	282	275	253	220	220
Wachlijst						
Aantal inwoners op wachtlijst huishoudelijke hulp ³	0	Niet bekend	564	1.197	500	750
Aantal inwoners op wachtlijst begeleiding individueel	0	0	0	0	0	0
Aantal inwoners op wachtlijst begeleiding groep	0	0	0	0	0	0
Bron: Qlikview						
<ol style="list-style-type: none"> 1) Voor alle aantallen geldt dat het gaat om het aantal unieke cliënten dat op enig moment in het betreffende kalenderjaar een indicatie heeft (gehad). De aantallen in- en uitstroom corresponderen niet direct met de totale aantallen o.a. omdat één cliënt meerdere keren per jaar in- of uitkan stromen. 2) De begrote aantallen 2025 zijn gelijk aan die van 2024. Streven is ondanks demografische ontwikkelingen een 0-lijn mede in relatie tot de ambitie een groter deel van de zorgbehoefte in de sociale basis op te lossen. 3) Het begrote aantal inwoners op de wachtlijst huishoudelijke hulp is hoger dan het begrote aantal 2024, maar lager dan de thans verwachte realisatie 2024. We verwachten dat de bouwstenen in het kader van de herijking huishoudelijke hulp vanaf 2025 hun vruchten afwerpen. 						

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties going concern

- Uitvoering geven aan de Verordening maatschappelijke ondersteuning. Op basis van de verordening vinden toewijzingen en periodieke onderzoeken van de ondersteuning aan burgers plaats. De situatie van burgers die zich met een ondersteuningsverzoek bij de gemeente melden, wordt zorgvuldig onderzocht. Bij het onderzoek wordt met voorrang gezocht naar oplossingen vanuit de eigen kracht, met hulp van personen uit het sociaal netwerk of door middel van inzet van algemene voorzieningen. We onderzoeken periodiek of de aan de burger geleverde ondersteuning resultaat heeft en of deze nog steeds voldoet.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- We verankeren de werkwijze die we bij de dienstverlening begeleiding hanteren in ons beleid en verbreden deze naar andere vormen van ondersteuning (o.a. huishoudelijke hulp).

- Vaststellen in 3e kwartaal 2025 Wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 gemeente Maastricht in het licht van de ondersteuning van budgethouders met een PGB.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Besluitvorming de uitgangspunten van de inkoop huishoudelijke hulp (toegangsmanagement, bekostiging, leveranciersmanagement, contract) in aanloop naar een nieuw contract per 2026.
- Verdere ontwikkeling van samenwerking met strategische partners specifiek gericht op de ondersteuning aan burgers met regieproblemen (de dienstverlening begeleiding en begeleiding groep).
- Onze gemeentelijke uitvoering maatschappelijke ondersteuning beweegt mee met de ontwikkeling van integrale gebiedsgerichte netwerken.

Wat mag het kosten?

Maatwerkdienstverlening 18+ (6.71)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	35.011	35.995	35.539	36.838	36.838	36.838	36.838
Baten	1.593	1.696	1.396	1.267	3.046	3.028	3.028
Saldo van baten en lasten	-33.418	-34.299	-34.143	-35.571	-33.792	-33.810	-33.810
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	89	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	89	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-33.329	-34.299	-34.143	-35.571	-33.792	-33.810	-33.810

Ontwikkelingen baten en lasten

De toename van de lasten wordt met name veroorzaakt door de hogere budgetten voor hulp bij het huishouden (betreft zowel een volume- als een prijsstijging). Vanaf 2026 stijgen de baten als gevolg van eigen bijdrage abonnementstarief hulp bij het huishouden en eigen bijdrage begeleiding WMO. Dit als gevolg van wetswijziging en uitvloei uit de meicirculaire 2023.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort alle vormen van jeugdhulp, zowel individueel als in groepsverband die door de gemeente als individuele, niet vrij toegankelijke voorziening wordt verstrekt. Daaronder valt begeleiding bij jeugd- en opvoedproblematiek of problematiek die samenhangt met een licht-verstandelijke beperking. Ook behandeling van psychische aandoeningen en vormen van ondersteuning om de thuissituatie te ontlasten (zoals logeren en deeltijdpleegzorg) behoren hiertoe. De verschillende vormen van jeugdhulp worden door centrumgemeente Maastricht voor de regio Zuid-Limburg ingekocht. Ook de verschillende verblijfsvormen als pleegzorg, gezinshuizen en leefhuizen vallen hieronder.

Wat willen we bereiken?

We willen dat kinderen en jongeren gezond en veilig opgroeien tot gezonde, gelukkige en zelfredzame volwassenen. Wanneer ze daarbij problemen ervaren die ze zelf met hun gezin en omgeving niet kunnen dragen, bieden we hulp en ondersteuning op maat van het kind of jongere en diens gezin.

Effectindicator	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar ¹	17,2	16,7	17,6	17,1	16,1 ³	<16,1
aantal jongeren dat geïndiceerde zorg heeft ontvangen ²	2.894	2.792	2.880	2.903	2.753	< 2.753

Effectindicator	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
Ratio 'zo thuis mogelijk' en residentiële jeugdhulp (aandeel jongeren in een 'zo huis mogelijke situatie' ten opzichte van totaal aantal jongeren in een verblijf) ²	59%	60%	61%	66%	68%	> 68%
1) BBV indicator met als bron 'waarstaatjegemeente.nl. 2) Bron: Zorgned 3) Voorlopig cijfer CBS						

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

11.C4	Nadere invulling van het transformatieplan jeugd, met inzet op integrale ondersteuning jeugdige, langdurige contracten met zorgaanbieders, de herinrichting van de toegang en nieuwe landelijke afspraken over het financieel kader.
-------	--

Prestaties going concern

- We maken afspraken met aanbieders van jeugdhulp voor het verlenen van adequate jeugdhulp zowel ambulante als in een verblijfsvorm voor jeugdigen die (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen. Daarbij streven we naar een verblijfsvorm die zoveel mogelijk op een gezin lijkt, dus pleegzorg of een gezinshuis.
- We kopen crisishulp in voor jeugdigen die in een acuut onveilige situatie verkeren en maken afspraken met Veilig Thuis als advies- en meldpunt bij vermoedens van kindermishandeling. We werken nauw samen met de regiogemeenten in Zuid-Limburg en maken de afspraken met aanbieders voor een groot deel gezamenlijk. Door het vaststellen en monitoren van kwaliteitseisen sturen we steeds meer op doelrealisatie en cliënttevredenheid.
- Inzet is en blijft het zo normaal mogelijk laten opgroeien van onze jeugdigen met extra hulp en ondersteuning indien nodig. Inzet vanuit de vrij toegankelijke voorzieningen gaat daarbij vooraf aan individuele jeugdhulp. Daarbij is het doel om het aantal jongeren dat een beroep moet doen op een individuele voorziening terug te dringen.
- De ondersteuning die wij bieden is afgestemd op de jeugdige en diens gezin en wordt zo dicht mogelijk in de eigen omgeving aangeboden.
- Voor de inzet van individuele jeugdhulp hebben een beperkt aantal strategische partners gecontracteerd en gaan we door op de ingeslagen weg van een integrale aanpak voor onze jongeren die dat nodig hebben.
- Doorontwikkelen van de ambulante jeugdhulp in samenwerking met voorliggende voorzieningen en ketenpartners (als onderwijs, huisartsen, jeugdgezondheidszorg en gecertificeerde instellingen) gericht op een verschuiving van geïndiceerde hulp naar vrij toegankelijke ondersteuning. We doen dit met max. 3 combinaties van zorgpartijen op basis van langjarige ontwikkelcontracten. Deze combinaties bieden alle vormen begeleiding en behandeling.
- Mede uitvoeren van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd.

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

Vanuit het lokaal uitvoeringsplan jeugd 2024-2026 zetten we in op de volgende speerpunten:

- We bieden ondersteuning zo dichtbij mogelijk en gaan de samenwerking met het onderwijs verder verstevigen zodat jeugdigen op school de ondersteuning krijgen die noodzakelijk is door onder meer de inzet van doelgroep- en zorgarrangementen, de brugfunctionaris en de MBO-coach.
- We gaan de lokale toegang tot jeugdhulp verstevigen zodat de ingezette hulp zo licht en kortdurend als mogelijk is, maar zo intensief als nodig door onder meer de samenwerking met de praktijkondersteuners jeugd bij de huisartsen;

- We bereiden kwetsbare jongeren die uit jeugdzorg komen zo goed mogelijk en tijdig voor op zelfstandigheid als ze 18 jaar worden.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Centrumregeling Inkoop Jeugd regio Zuid-Limburg

Gemeente Maastricht zorgt als centrumgemeente in een gemeenschappelijke regeling voor de verwerving van jeugdhulp voor de 16 gemeenten in de regio Zuid-Limburg (inkoop, subsidiëring, contractmanagement). Het afgeven van beschikkingen (de toegang tot jeugdhulp) gebeurt door de gemeenten zelf.

Wat mag het kosten?

Maatwerkdienstverlening 18- (6.72)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	45.363	42.699	45.124	46.438	42.556	42.467	42.467
Baten	4.130	2.361	2.329	2.432	2.431	2.431	2.431
Saldo van baten en lasten	-41.233	-40.338	-42.795	-44.006	-40.125	-40.036	-40.036
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	411	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	411	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-40.822	-40.338	-42.795	-44.006	-40.125	-40.036	-40.036

Ontwikkelingen baten en lasten

In de begroting en meerjarenraming is rekening gehouden met een daling van de budgetten voor jeugdzorg. Het rijk had toegezegd landelijke maatregelen te nemen waardoor de jeugduitgaven zouden dalen, maar voor 2025 is dit nog niet uitgewerkt. De gemeenten ontvangen daarom in 2025 extra middelen (verwerkt in de meicirculaire 2024) voor 2025. Deze zijn toegevoegd aan de budgetten jeugd.

Mutaties reserves

De onttrekking betrof in 2023 een onttrekking aan de reserve overloop.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan inwoners met psychiatrische en/of psychosociale problematiek die ondersteuning nodig hebben bij wonen alsook op andere leefgebieden, inwoners die dakloos (dreigen te) worden en vrouwen (en kinderen) die te maken krijgen met huiselijk geweld. Denk o.a. aan: vrouwenopvang, aanpak huiselijk geweld (Veilig thuis), beschermd wonen, maatschappelijke opvang, Vangnet-bemoeizorg, inloopfunctie GGZ, aanpak personen met verward/onbegrepen gedrag, de Wet verplichte ggz en nazorg ex-gedetineerden.

Wat willen we bereiken?

We willen een veilige en beschermende omgeving bieden aan inwoners in zeer kwetsbare posities die de regie over hun leven niet (voldoende) kunnen voeren. Doel is om hen te begeleiden naar zoveel mogelijk zelfstandig wonen en bij voorkeur een zo kort mogelijk verblijf in een tijdelijke woonruimte en zo snel mogelijke doorstroom naar een eigen duurzame woonplek. Uitgangspunt is het bieden van ondersteuning waarbij we aansluiten bij de mogelijkheden die de persoon heeft en daar de juiste ondersteuning op aanpassen.

Effectindicatoren ¹	realisatie				Begroting	Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025 ²
Aantal inwoners met een indicatie maatschappelijke opvang	180	179	167	233	200	250
Aantal inwoners met een indicatie beschermd wonen	926	673	444	292	400	350
Instream Maatschappelijke opvang	107	115	103	194	135	130
Uitstroom Maatschappelijke opvang	117	113	142	183	100	100
Instream Beschermd wonen	165	187	94	86	130	100
Uitstroom Beschermd wonen	442	316	274	105	130	80

1. Bron: Qlikview. Voor alle aantallen geldt dat het gaat om het aantal unieke cliënten dat op enig moment in het betreffende kalenderjaar een indicatie heeft (gehad). De aantallen in- en uitstroom corresponderen niet direct met de totale aantallen o.a. omdat één cliënt meerdere keren per jaar in- of uit- kan stromen.
2. De begrote aantallen voor 2025 wijken af van de aantallen voor 2024 op basis van thans verwachte realisatie 2024. Dit heeft met name te maken met maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

4.C10	We stellen een woonzorgvisie op waarbij wonen en zorg aan elkaar verbonden worden voor diverse doelgroepen.

Prestaties going concern

- Uitvoering geven aan het uitvoeringsplan 2025 Zicht op Thuis door onder andere de sturing en financiering van aanbieders van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang en de sturing op projecten zoals realisatie nieuwe dag- en nachtopvang en Social Hostel, Skills in de stad, Skaeve Huse (huisvesting zeer moeilijk plaatsbare mensen) en Housing.
- Toewijzing regelen van Wmo-voorzieningen op het terrein van Beschermd Thuis op basis van de verordening Maatschappelijke Ondersteuning.
- Zorgdragen voor een sluitende ketenaanpak voor dak- en thuisloze jongeren.
- Uitvoeren van verkennende gesprekken in het kader van de Wet Verplichte GGZ.
- Uitvoering geven aan de aanpak mensenhandel Zuid-Limburg 2022-2025 "naar een regio zonder uitbuiting" door een intensieve samenwerking met ketenpartners en het bieden van zorg- en opvang waar nodig.
- Uitvoering geven aan het beleid Geweld in afhankelijkheidsrelaties 2024-2031 "Samen sterk, iedereen veilig".

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen uitvoeringsplan Zicht op Thuis 2026.
- Vaststellen richtlijnen aanbesteding Vrouwenopvang.
- Vaststellen richtlijnen aanbesteding Skaeve Huse.
- Uitvoering geven aan gemeentelijke rol in vastgelegde transformatieplannen IZA.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Centrumregeling Beschermd Thuis

Gemeente Maastricht zorgt als centrumgemeente voor de verwerving (inkoop, subsidiering, contractmanagement) en de uitvoering van beschermd thuis voor de regio Maastricht-Heuvelland (beleid, toegang, financiën).

Wat mag het kosten?

Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	33.671	33.022	34.803	35.499	35.467	35.466	35.466
Baten	2.869	1.179	1.206	1.216	1.521	1.515	1.515
Saldo van baten en lasten	-30.802	-31.843	-33.597	-34.283	-33.946	-33.951	-33.951
Toevoeging reserves	2.642	1.225	2.078	1.837	1.791	1.791	1.791
Onttrekking reserves	1.787	839	839	1.041	738	738	738
Saldo mutaties reserves	-855	-386	-1.239	-796	-1.053	-1.053	-1.053
Resultaat	-31.657	-32.229	-34.836	-35.079	-34.999	-35.004	-35.004

Ontwikkelingen baten en lasten

De stijging van de lasten met ingang van 2024 wordt voornamelijk veroorzaakt door het toevoegen van de in de meicirculaire 2024 beschikbaar gestelde hogere middelen voor beschermd wonen aan de budgetten voor beschermd wonen. Met ingang van 2026 wordt bij beschermd wonen eveneens rekening gehouden met hogere eigen bijdragen.

Mutaties reserves

De dotaties aan de reserves betreffen de stortingen in de reserve beschermd wonen/maatschappelijke opvang en de reserve amovering Skaeve Huse. De onttrekking betreft de geraamde onttrekking aan de reserve beschermd wonen/maatschappelijke opvang ter dekking van de geraamde lasten.

6.82 Jeugdbescherming en jeugdreclassering

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort het uitvoeren van jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering door een gecertificeerde instelling. De gecertificeerde instellingen die dit voor de regio Zuid-Limburg uitvoeren zijn Bureau Jeugdzorg, William Schrikkerstichting en Leger des Heils.

Wat willen we bereiken?

We streven ernaar dat steeds minder jongeren in Maastricht voor hun veiligheid zijn aangewezen op gedwongen hulpverlening of een uithuisplaatsing doordat gezinnen zelfredzaamheid en voldoende opvoedkracht bezitten. Daar waar gedwongen hulpverlening of uithuisplaatsing echt nodig is, is deze hulp adequaat en duurt deze niet langer dan nodig.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming ¹	2,0	1,9	1,8	1,7	1,4	< 1,4
% Jongeren 12 t/m 22 jaar met jeugdreclassering ¹	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	< 0,3

1) BBV indicator. Bron 'waarstaatjegemeente.nl (CBS)'. Cijfers over 2023 zijn nog niet definitief vastgesteld door CBS.

2) Bron: Zorgned. Als een jongere thuis niet veilig kan opgroeien woont een jongere bij voorkeur 'zo huis mogelijk' in een pleeggezin of gezinshuis. Lukt 'zo huis mogelijk' wonen niet, dan wordt uitgeweken naar een verblijfsgroep bij een zorgaanbieder (residentiele jeugdhulp).

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026

11.C4	Nadere invulling van het transformatieplan jeugd, met inzet op integrale ondersteuning jeugdige, langdurige contracten met zorgaanbieders, de herinrichting van de toegang en nieuwe landelijke afspraken over het financieel kader.
-------	--

Prestaties going concern

- Het financieren en maken van afspraken met gecertificeerde instellingen in het kader van Jeugdbescherming om de maatregelen van de rechter ten aanzien van verplichte hulpverlening, een Onder Toezichtstelling (OTS) uit te voeren door middel van onder andere de inzet van een gezinsvoogd.
- Het financieren en maken van afspraken met gecertificeerde instellingen voor Jeugdreclassering waarbij een combinatie van begeleiding en controle wordt ingezet voor jongeren vanaf 12 jaar die voor hun 18^e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen.

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vanuit het landelijk vastgestelde toekomstscenario kind- en gezinsbescherming in samenwerking met GIA (geweld in afhankelijkheidsrelaties) opstarten van een aantal pilots. Hiermee wordt, zowel lokaal als regionaal, verkend hoe de regionale veiligheidsteams in de toekomst kunnen worden vormgegeven.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Centrumregeling Inkoop Jeugd regio Zuid-Limburg

Gemeente Maastricht zorgt als centrumgemeente in een gemeenschappelijke regeling voor de verwerving van jeugdbescherming en jeugdreclassering voor de 16 gemeenten in de regio Zuid-Limburg. Dit gebeurt door het verstrekken van subsidies op basis van een regionale subsidieregeling.

Wat mag het kosten?

Geëscaleerde zorg 18- (6.82)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	2.644	2.814	3.196	3.285	3.253	3.255	3.256
Baten	118	99	99	103	103	103	103
Saldo van baten en lasten	-2.526	-2.715	-3.097	-3.182	-3.150	-3.152	-3.153
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-2.526	-2.715	-3.097	-3.182	-3.150	-3.152	-3.153

Ontwikkelingen baten en lasten

De in de meicirculaire 2024 opgenomen hogere middelen voor jeugdbescherming (met ingang van 2024) zijn toegevoegd aan de budgetten.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Programma 6 Sociaal domein	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	23.035	16.331	22.620	13.401	12.690	12.671	12.680
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (6.2)	17.943	18.764	21.607	21.079	21.161	21.242	21.326
Inkomensregelingen (6.3)	84.026	73.807	78.342	75.892	75.711	75.713	75.715
Begeleide participatie (6.4)	23.590	22.964	25.570	23.718	23.720	23.393	21.693
Arbeidsparticipatie (6.5)	5.297	5.709	7.691	7.366	6.889	6.686	6.686
Maatwerkvoorziening (WMO) (6.6)	7.446	7.465	7.975	8.220	8.277	8.411	8.551
Maatwerkdienstverlening 18+ (6.71)	35.011	35.995	35.539	36.838	36.838	36.838	36.838
Maatwerkdienstverlening 18- (6.72)	45.363	42.699	45.124	46.438	42.556	42.467	42.467
Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	33.671	33.022	34.803	35.499	35.467	35.466	35.466
Geëscaleerde zorg 18- (6.82)	2.644	2.814	3.196	3.285	3.253	3.255	3.256
Totaal lasten	278.026	259.571	282.467	271.736	266.562	266.142	264.678
Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	15.310	219	11.387	229	229	229	229
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (6.2)	2.732	2.406	2.595	2.709	2.721	2.752	2.752
Inkomensregelingen (6.3)	74.383	72.488	68.920	69.549	69.563	69.596	69.596
Begeleide participatie (6.4)	11	5	5	6	6	6	6
Arbeidsparticipatie (6.5)	1.690	26	526	527	527	527	27
Maatwerkvoorziening (WMO) (6.6)	448	607	775	801	816	832	848
Maatwerkdienstverlening 18+ (6.71)	1.593	1.696	1.396	1.267	3.046	3.028	3.028
Maatwerkdienstverlening 18- (6.72)	4.130	2.361	2.329	2.432	2.431	2.431	2.431
Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	2.869	1.179	1.206	1.216	1.521	1.515	1.515
Geëscaleerde zorg 18- (6.82)	118	99	99	103	103	103	103
Totaal baten	103.284	81.087	89.238	78.839	80.963	81.019	80.535
Totaal saldo van baten en lasten	-174.742	-178.485	-193.229	-192.897	-185.599	-185.123	-184.143
Toevoeging reserves	9.935	1.507	2.860	2.619	2.573	2.573	2.073
Onttrekking reserves	10.527	2.720	8.653	2.303	1.513	1.308	1.308
Saldo mutaties reserves	592	1.213	5.793	-316	-1.060	-1.265	-765
Geraamd resultaat	-174.149	-177.272	-187.436	-193.213	-186.659	-186.388	-184.908

Investerings 2024 – 2028

Begroting 2025						Bedragen x € 1.000						
progr.	omschrijving		economisch/maatschappelijk	afschrijvings-termijn	aparte votering	2024	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.j. (* d.w.z. jaarlijks terugkerend)	Totaal beschikbaar krediet
6	Ontmoeting gemeenschapshuizen	MIP	E	div.	v	0	1.185.000	0	0	0	0	1.185.000

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Taakvelden

- 7.1 Volksgezondheid
- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

BBV-indicatoren ¹	Maastricht					Gemeenten 100.000 - 300.000 2022
	2019	2020	2021	2022	2023	
Omvang huishoudelijk restafval in kg per inwoner ²	98	101	104	88	Nog niet bekend	148
% Hernieuwbare elektriciteit ³	2,9	5,7	7,4	Nog niet bekend	Nog niet bekend	Nog niet bekend

- 1) Bron 'waarstaatjemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van CBS (statistiek Huishoudelijk afval) en Klimaatmonitor-RWS. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.
- 2) Huishoudelijk restafval kan ingedeeld worden in fijn restafval (met name bestaand uit GFT, oud papier en karton, kunststof, glas, blik, textiel, KCA, luiers) en grof restafval. In Maastricht wordt alleen het fijn restafval opgehaald. Bij de milieuparken kunnen mensen terecht met alle soorten restafval.
- 3) Dit is elektriciteit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Beleidsmatige context

- Coalitieakkoord 2022-2026 (juni 2022)
- Stadsvisie 2040 (raad, januari 2022)
- Omgevingsvisie Maastricht (raad, oktober 2020)

Volksgezondheid

- Regionaal gezondheidsbeleid Zuid-Limburg 2020-2023 (raad 17 december 2019)

Riolering

- Waterprogramma 2023-2026 (raad 18-10-2022)
- Gemeentelijke klimaatadaptatiestrategie 2023-2027 (raad 18-10-2022)
- Regionale klimaatadaptatiestrategie 2023-2027 (raad 18-10-2022)
- Waterketenplan 2023-2027 (raad 18-10-2022)

Afval

- Regionaal Beleidskader Afval en Grondstoffen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul inclusief oplegger (raad, 27 februari 2024)

Milieubeheer

- Beleidsvisie Externe Veiligheid (raad, 29 mei 2012)
- Hogere grenswaardenbeleid (raad, 27 september 2011)
- Locatiebeleid lucht (raad, 16 september 2008)
- Zonebeheerplan Beatrixhaven (raad, 21 april 2015, bijlage bp Beatrixhaven)
- Zonebeheerplan Bosscherveld (raad, 18 juni 2013, bijlage bp Bosscherveld noord)
- Nota Bodembeheer 2012 Gemeente Maastricht (incl Erratum), Bodemkwaliteitskaart Gemeente Maastricht 2019 en Bodemkwaliteitskaart PFAS Gemeente Maastricht 2020.
- Gebiedsgericht grondwaterbeheer Maastricht-Oost (raad 2014)
- Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg (raad 22 juni 2021)
- Transitievisie Warmte 1.0 (raad, 21 december 2021)
- Zero Emission Zone Stadslogistiek (raad 30 maart 2021)

Begraafplaats

- Bedrijfsplan Begraafplaats (raad, 27 februari 2018)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
7.1 Volksgezondheid	3, 4, 8, 10, 17
7.2 Riolering	3, 6, 11, 12, 14
7.3 Afval	3, 6, 11, 12, 14, 15
7.4 Milieubeheer	7, 12, 13
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	3, 17

7.1 Volksgezondheid

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van onze inwoners, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen. Denk o.a. aan: het monitoren van de gezondheidssituatie; uitvoering van preventieprogramma's, het vroegtijdig signaleren van specifieke stoornissen en gezondheidsbedreigende factoren; uitvoering van programma's voor gezondheidsbevordering en maatregelen tegen bedreigingen van de gezondheid; bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties; het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders; het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen; het bevorderen van medisch milieukundige zorg; het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen.

Wat willen we bereiken?

Preventie en gezondheidsbevordering alsmede bescherming van de gezondheid van onze inwoners, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen. In de uitvoering wordt daarbij aangesloten bij de uitgangspunten van positieve gezondheid zoals ook verwoord in de sociale visie.

Effectindicatoren ^{1,2}	Realisatie					Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
% Maastrichtenaren dat eigen gezondheid beoordeelt als (zeer) goed	77	71	71	71	70	70
% Maastrichtenaren bij wie gezondheid het dagelijks functioneren in thuissituatie (heel) veel belemmert ³	5	5	5	7	7	7
% Maastrichtenaren bij wie gezondheid deelname aan het maatschappelijk leven (heel) veel belemmert ⁴	5	7	7	7	8	8

1. De effectindicatoren met betrekking tot positieve gezondheid zijn opgenomen in taakveld 6.1.

2. Bron: Stadspeiling

3. Uitvoeren van dagelijkse taken zoals voor jezelf zorgen, het huishouden doen, om kunnen gaan met geld.

4. Sociale contacten, bewegingsvrijheid, iets voor een ander kunnen doen, vrijetijdsbesteding, werken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambitie coalitie voor de periode 2022 - 2026

11.C8	Verder onderzoeken we mogelijkheden voor het aanbieden van schoolontbijt/schoollunch in het kader van gezond kindcentrum in beweging.
-------	---

Prestaties going concern

- Uitvoering geven aan:
 - De Wet publieke gezondheid opgedragen aan de GGD Zuid-Limburg: infectiebestrijding, medische milieukunde, hygiëne en inspectie, epidemiologie, forensische geneeskunde, seksuele gezondheid, gezondheidsbevordering, psychosociale hulp bij ongevallen en rampen;
 - Veilig Thuis als onderdeel van de GGD Zuid-Limburg;
 - Jeugdgezondheidszorg als onderdeel van de GGD Zuid-Limburg;
 - Het programma: "Opgroeien in Kansrijke Omgeving (OKO)";
 - Het regionaal gezondheidsbeleid 2025-2028 (nog vast te stellen in december 2024)
 - Het programma: "Trendbreuk Zuid-Limburg" door de inzet te focussen op de jeugd o.a. door Kansrijke Start, de Netwerkaanpak overgewicht en obesitas onder jongeren (KeiGezond);
 - Het preventie- en handavingsplan Jeugd en Alcohol 2025-2028 (nog vast te stellen in december 2024)
 - GGZ-preventie.
 - Implementeren van het Integrale Plan van Aanpak Gezond en Actief leven Akkoord (GALA) 2024-2026.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in tweede kwartaal zienswijze raad op begroting 2026 GGD Zuid-Limburg.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen en uitvoeren opgaven uit het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en de transformatieopgaven op basis van het in 2023 opgestelde Regiobeeld en Regioplan, in samenwerking met de regio Zuid-Limburg.
- Vaststellen suicidepreventiebeleid

Welke verbonden partij speelt een rol?

GGD Zuid-Limburg

De gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg voert de wettelijke taken in het kader van de Wet publieke gezondheid uit voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Daarnaast is de GGD Zuid-Limburg opdrachtnemer voor de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), Vangnet OGGZ (bemoeizorg) en Veilig Thuis.

Wat mag het kosten?

Volksgezondheid (7.1)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	8.424	8.280	8.138	8.689	8.569	8.666	8.765
Baten	702	29	29	30	30	30	30
Saldo van baten en lasten	-7.722	-8.251	-8.109	-8.659	-8.539	-8.636	-8.735
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-7.722	-8.251	-8.109	-8.659	-8.539	-8.636	-8.735

Ontwikkelingen baten en lasten

In 2023 was sprake van hogere baten en lasten in verband met het Programma Gezond Actief Leven Akkoord (GALA). Vanaf 2024 wordt rekening gehouden met de hogere jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling GGD-Zuid Limburg. In 2024 zijn de lasten als gevolg van een verschuiving naar meer collectieve ondersteuning op basis van de uiteindelijke beschikking Trajekt lager dan in de volgende jaren.

7.2 Riolering

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding. Denk o.a. aan: opvang en verwerking van afval- en hemelwater; inzameling en transport huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater; voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater; rioolwaterzuivering; bestrijding verontreiniging oppervlaktewater.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een gezonde, veilige en water & klimaat bewuste stad. We zorgen voor een oppervlaktewaterkwaliteit die voldoet aan alle eisen. Met het oog op klimaatverandering werken we toe naar een stad die is voorbereid op overstromingen en mogelijk nieuwe strengere veiligheidsnormen in 2050. We werken aan een stad die zo min mogelijk water op straat heeft bij extreme buien en tegelijk ook naar een stad die leefbaar is in geval van extreme hitte.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
% Maastrichtenaren dat in eigen buurt vaak last heeft van teveel regenwater op straat ¹	4	4	5	5	12	<12

1. Bron: Stadspeiling in juni.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

2.M2 Ook werken we aan het versterken van de noord-zuid-relatie door de verbinding met de Maas te versterken (inclusief meer ruimte voor de rivier), gericht op veiligheid, op het versterken van de aantrekkelijkheid van de Maasoevers en de bereikbaarheid van beide zijden van de Maas.

5M1 Aanpak hoogwaterproblematiek samen met betrokken partners op een wijze die ook kwaliteiten toevoegt aan de stad. Maatregelen die op korte termijn genomen kunnen worden nemen we uiteraard op korte termijn.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

3.C4 Actualiseren beleidskader dierenwelzijn met aandacht voor evacuatie bij hoog water.

5.C5 We zetten in op het vergroenen van de gehele stad, met bijzondere aandacht voor het centrumstedelijke gebied en biodiversiteit. Op die manier kunnen we hittestress tegengaan, het opnemen van water bevorderen, ons bomenbestand uitbreiden en een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving creëren die beweging stimuleert.

Prestaties going concern

Rioolbeheer.

- Rioleringen worden periodiek geïnspecteerd en indien nodig hersteld of vervangen, daarbij wordt indien mogelijk ook ingezet op relining (relining is een rioolrenovatietechniek. Hierbij wordt de riolering aan de binnenkant voorzien van een coating en hoeft de riolering niet te worden opgebroken en is goedkoper in de exploitatie).

Voorkomen wateroverlast.

- We realiseren projecten die tot doel hebben de wateroverlast te beperken en water vast te houden. Daarbij wordt de synergie gezocht met de vergroeningsopgave en de op stapel staande wegrehabilitaties die naar aanleiding van de vastgestelde NIBOR worden uitgevoerd. Hierin worden ook kleine/middelgrote projecten meegenomen die zijn voortgekomen uit de analyses na de extreme neerslaggebeurtenissen uit 2023.

Bewustwording en communicatie.

- We zetten in op een goede en brede communicatie waarin burgers verder bewust worden gemaakt van het veranderende klimaat en maatregelen die burgers op eigen terrein kunnen nemen om wateroverlast te voorkomen.

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Het uitvoeren van projecten uit het vastgestelde waterprogramma en de klimaatadaptatiestrategie. Daarbij ligt de focus op de groen-blauw structuur in Maastricht zuid-west, het vervangen van het rioolstelsel in Nazareth-Noord in combinatie met de herstructurering en diverse andere kleinere projecten.
- Op basis van het startdocument “zuidelijk Maasdal” verder werken aan de MIRT-verkenning. Daarvoor wordt in 2025 de nota reikwijdte en detailniveau ter besluitvorming aan het college aangeboden. De nota geeft aan welke oplossingsrichtingen in de MIRT-verkenning worden onderzocht en welke afvallen.

Wat mag het kosten?

Riolering (7.2)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	10.254	9.155	10.267	9.431	9.656	9.578	9.578
Baten	16.376	15.981	16.847	16.514	16.514	16.514	16.514
Saldo van baten en lasten	6.122	6.826	6.580	7.083	6.858	6.936	6.936
Toevoeging reserves	36	36	38	39	39	39	39
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-36	-36	-38	-39	-39	-39	-39
Resultaat	6.086	6.790	6.542	7.044	6.819	6.897	6.897

Ontwikkelingen baten en lasten

Voor 2024 wordt op basis van de rapportages van BsGW een meeropbrengst verwacht. Omdat de BsGW rapportages nog niet volledig actueel en doorontwikkeld zijn, wordt in de begroting rekening gehouden met een incidentele aanpassing in 2024. Dit voordeel wordt gestort in de voorziening riolen hetgeen in 2024 leidt tot hogere lasten. In 2023 was sprake van hogere gerealiseerde baten (rioolheffingen) die eveneens in de voorziening zijn gestort.

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse stortingen in de reserve productiemiddelen (voertuigen).

7.3 Afval en schoon

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval en grondstoffen en de reiniging van de openbare ruimte.

Wat willen we bereiken?

Afval

Het lange termijn doel (2050): een 'circulaire grondstoffeneconomie', waarin bijna geen afval meer bestaat en grondstoffen steeds opnieuw worden gebruikt.

De kortere termijn doelen (2030) zijn:

- 90% grondstofscheiding van goede kwaliteit voor de stromen waar een haal- of brengvoorziening voor is.
- Waardering van inwoners over het afvalbeleid en de mogelijkheden die ze daarin hebben.

Effectindicatoren ¹	Realisatie		Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2030
Grondstofscheiding afvalstromen met haal-of brengvoorziening ²				
GFT+E ³	Geen meting	Nulmeting ⁵	Te bepalen a.d.h.v. de nulmeting	90%
Oud Papier en Karton	Geen meting	Nulmeting ⁵	Te bepalen a.d.h.v. de nulmeting	90%
Glas	Geen meting	Nulmeting ⁵	Te bepalen a.d.h.v. de nulmeting	90%
Textiel	Geen meting	Nulmeting ⁵	Te bepalen a.d.h.v. de nulmeting	90%
PMD ⁴	Geen meting	Nulmeting ⁵	Te bepalen a.d.h.v. de nulmeting	90%
Luiers en incontinentiemateriaal	Geen meting	Nulmeting ⁵	Te bepalen a.d.h.v. de nulmeting	90%
Waardering afvalbeleid door inwoners				
Rapportcijfer ⁶	6,7	Geen meting	>6,7	7

1) Meetbron: Gemeente Maastricht.

2) De doelstelling is om in 2030 deze grondstoffen voor 90% gescheiden in te zamelen, waarbij ze tevens van goede kwaliteit zijn. Verwezen wordt naar de pagina's 17 en 18 van het vastgestelde regionaal beleidskader afval- en grondstoffen.

3) De afkorting GFT+E staat voor groente-, fruit- en tuinafval en etensresten.

4) De afkorting PMD staat voor plastic, metalen en drankverpakkingen.

5) Nulmeting wordt uitgevoerd in vierde kwartaal 2024.

6) Deze indicator wordt elke twee jaar gemeten.

Schoon

We willen onderstaande kwaliteitsniveaus 2025 (in blauw) realiseren.

Prestatie-indicatoren	Begroting	
	2024 ¹	2025
CROW-kwaliteitsniveau		
Schoon binnen de singels	B	B
Schoon buiten de singels	C	C
Milieuperrons, centrum	B	B
Milieuperrons, buitenwijken	C	C

1. Vanaf 2024 wordt de 90%-norm conform CROW gehanteerd. Dit is een technische wijziging ten opzichte van voorgaande jaren waarin gewerkt werd met een 'gemiddelde norm' en welke leidt tot een lager gescoord kwaliteitsniveau. Het beeld in de openbare ruimte blijft echter gelijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

5.C12 Herijking van het afvalbeleid.

Prestaties going concern

- *Afvalinzameling en voorlichting*
We hebben diverse voorzieningen voor het inzamelen van herbruikbare grondstoffen, zoals de huis-aan-huis-inzameling van GFT+E, papier en textiel, de milieuperrons en de milieuparken. Huishoudelijk restafval wordt verzameld via de 'betaalde restafvalzak' en betaald inleveren van grof huishoudelijk afval op de regionale milieuparken. We ondersteunen huishoudens bij de afvalscheiding door informatie via de website, via de milieuapp en via het Klant Contact Center. (Rest-)afvalvervuiling in de stad wordt aangepakt evenals overlast in de binnenstad als gevolg van het aanbieden en inzamelen van bedrijfsafval. Consequente overtreders (afvaldumpingen, bijplaatsingen op milieuperrons) worden beboet.
- *Sluiten van de kringlopen, monitoring en doorontwikkeling*
De gescheiden ingezamelde grondstoffen van huishoudens verwerken we op een zodanige manier dat hun waarde zoveel mogelijk behouden blijft (circulaire economie). Dat doen we bij voorkeur in regionaal verband (zie ook verbonden partijen). De resultaten van het grondstoffenbeleid voor huishoudelijk afval worden gemonitord (o.a. via de nationale afvalbenchmark), getoetst aan de doelen en zoveel mogelijk regionaal afgestemd. Waar nodig sturen we tussentijds bij.
- *Beheer met focus op voorkomen zwerfafval*
Naast het regulier onderhoud voor de diverse aandachtsgebieden zoals graffiti, ongediertebestrijding en honden-uitlaatgebieden, ligt de focus met name op zwerfafval. We hanteren daarbij drie pijlers, t.w. educatie (o.a. CNME), preventie (o.a. gedragsbeïnvloeding) en repressie en verduurzaming (o.a. elektrificatie materieel). De effecten van deze activiteiten worden gemonitord en waar nodig sturen we tussentijds bij.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in tweede kwartaal Afvalstoffenverordening en aangepaste afvalstoffenheffing t.b.v. maatregelen voortkomende uit het Regionaal Beleidskader en het Grondstoffenplan. Dit betreft bijvoorbeeld de frequenties waarop de verschillende afvalstromen aan huis worden opgehaald en de inzamelmiddelen die hiervoor worden gebruikt.
- Behandeling van de ontwerpbegroting 2026 van de GR Geul en Maas met daarin de tarieven en alle verschillende diensten die worden geleverd op gebied van afvalinzameling en reiniging.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen Grondstoffenplan Maastricht (uitvoeringsplan van het regionaal beleidskader afval en grondstoffen) met daarin de aangepaste dienstverlening op gebied van huis-aan-huis inzameling van afvalstromen, aanpassingen aan de milieuperrons, de service op de milieuparken en communicatie en handhaving.
- Vaststellen van het Uitvoeringsbesluit en nemen van locatiebesluiten tot het plaatsen van ondergrondse restafvalcontainers ter gefaseerde vervanging van inzameling van de betaalde restzak.
- Monitoren van de hoeveelheid en kwaliteit van de afvalstromen en het effect op dumpingen van het overstappen naar de inzameling van PMD via zakken aan huis (uitgezonderd Maastricht Centrum) en het één keer per jaar gratis kunnen laten ophalen van grofvuil (per huishouden; waarbij de verwerkingskosten wel betaald dienen te worden).
- Het monitoren van de kwaliteit en hoeveelheid van verschillende grondstofstromen (onder andere PMD en GFT+E).

Welke verbonden partij speelt een rol?

Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)

Adviesfunctie over afval, belangbehartiging bovenregionale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over (circulaire) bovenregionale afvalcontracten met marktpartijen, afval-kenniscentrum.

Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas

Via de verbrede GR Geul en Maas wordt de afvalsamenwerking tussen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul stapsgewijs uitgebreid: niet alleen exploitatie en beheer van vier regionale milieuparken, maar ook (gescheiden) inzameling van afvalstoffen, beleidsmatige ondersteuning, tactisch en operationele afstemming en projecten (o.a. op het terrein van circulaire economie).

Wat mag het kosten?

Afval (7.3)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	20.740	20.731	20.828	21.024	20.989	20.953	20.918
Baten	28.236	28.672	28.653	30.772	30.794	30.793	30.793
Saldo van baten en lasten	7.496	7.941	7.825	9.748	9.805	9.840	9.875
Toevoeging reserves	646	646	671	681	681	681	681
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-646	-646	-671	-681	-681	-681	-681
Resultaat	6.850	7.295	7.154	9.067	9.124	9.159	9.194

Ontwikkelingen baten en lasten

De toename van de geraamde baten wordt, naast de indexering, veroorzaakt door een verwachte hogere afvalstoffenheffing op basis van de prognoses van BsGW en de verhoging van de totale afvalstoffenheffing ter dekking van een deel van de kosten van de elektrificatie van het gemeentelijk wagenpark.

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse stortingen in de reserve productiemiddelen (voertuigen e.d.) waarbij met ingang van 2025 rekening is gehouden met een hogere dotatie aan de reserve in verband met de elektrificatie van het wagenpark (effect € 0,625 mln.). Daarnaast is sprake van een verlaging van de toevoeging aan de reserve door herijking van de afvalbegroting (effect -/- € 0,610 mln.).

7.4 Milieubeheer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu. Denk o.a. aan: bescherming en sanering van de kwaliteit van de bodem en de atmosfeer; beheersing van geluidhinder en luchtkwaliteit; bescherming tegen straling en dergelijke; verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven; Omgevingsdienst Zuid-Limburg) Ook de uitvoering van het klimaatakkoord behoort tot dit taakveld.

Wat willen we bereiken?

Beheerste situatie fysieke leefomgeving

Voldoen aan de gestelde normen op gebied van bodem, geluid, luchtkwaliteit en milieurisico's.

Een klimaatneutrale samenleving

Doel is een klimaatneutrale gemeente in 2050 en een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2030, waarbij de reikwijdte en impact hiervan per onderdeel nader wordt uitgewerkt en vertaald naar concrete maatregelen en fasering.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2017		2022		2025	
Aantal geluidbelaste woningen door ^{1a} :						Geen meting
- wegverkeer 55-64 dB	17.400		19.159			
- wegverkeer > 65 dB	4.678		5.318			
- treinlawaai 55-64 dB	900		460			
- treinlawaai >65 dB	300		0			
- industrielawaai 55-64 dB	500		500			
- industrielawaai > 65 dB	100		100			
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
Aantal gevoelige objecten t.a.v. ^{1b} :						
- NO2 (stikstofdioxide)	0	0	0	0	0	0
- PM10 (fijnstof)	0	0	0	0	0	0
Aantal spoedeisende bodemlocaties ^{1c}	1	1	1	1	1	2
CO ₂ -uitstoot in tonnen, gebouwde omgeving Maastricht ^{1d}	367.400	319.300	328.400	289.400	Nog niet bekend	<289.400
CO ₂ -uitstoot in tonnen, gemeentelijke organisatie Maastricht				18.133	Nog niet bekend	< 18.133
1) Bron: (1a) Geluidbelastingkaarten, meting elke 5 jaar; (1b) Rapportage luchtkwaliteit, inmiddels vervallen omdat er geen overschrijdingen van de wettelijke grenswaarden meer zijn; (1c) Jaarlijkse voortgangsrapportage spoedlocaties; (1d) Klimaatmonitor RWS; (1e) CO2 voetafdruk Gemeente Maastricht, jaarlijkse meting m.i.v. 2022						

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

5.M2	Uitvoering geven aan de transitievisie warmte en het verduurzamen van de bestaande bebouwing, met name door isolatie van woningen.
5.M3	In navolging van de regionale energiestrategie inzetten op het verhogen van duurzame energieproductie, zoveel mogelijk via multifunctioneel ruimtegebruik, waarbij de vertaling in het centrumstedelijk gebied extra zorgvuldigheid vereist vanwege beperkingen in ruimte en multifunctioneel gebruik.
5.M4	Koers houden bij het verduurzamen van de gemeentelijke organisatie door stapsgewijs het wagenpark en de gemeentelijke gebouwen verder energieneutraal te maken richting het einddoel van 2030.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

5.C1	Verduurzaming nieuwbouwprojecten. Dat doen we bij 'eigen' projecten maar dat nemen we ook op in prestatieafspraken met de woningcorporaties.
5.C2	Voor nieuwbouw zetten we ook in op hergebruik en circulariteit van bouwmaterialen.
5.C3	Ook stimuleren we particuliere woningeigenaren tot verduurzaming en bouwen we actief aan allianties om hen hierbij te ondersteunen, bijvoorbeeld het rijksprogramma isolatie. Bijzondere aandacht verdienen hierbij (on)mogelijkheden rondom monumentale panden.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

5.C4	We zetten in op de mogelijkheden van groene waterstof en zoeken hierin naar samenwerking.
5.C11	We kijken of de milieuzone een effectieve maatregel kan zijn om de luchtkwaliteit in de stad te verbeteren. We kijken daarbij ook naar de koppelkansen met de Zero-Emissionzone voor Stadslogistiek (ZES), onder meer op het gebied van de daarvoor benodigde (camera)techniek.

Prestaties going concern

- *Vergunnen en handhaven*
Op het gebied van bodem, geluid, lucht en externe veiligheid bewaken wij de kwaliteit en zorgen ervoor dat wordt voldaan aan de wettelijke en Maastrichtse vereisten. Vanaf 1 januari 2024 voert de RUDZL (vanaf 1 juli 2024 Omgevingsdienst Zuid-Limburg) de basistaken in opdracht van de gemeente uit. Hieronder valt onder andere het afhandelen van meldingen/vergunningen van de in de Omgevingswet aangewezen milieubelastende activiteiten.
- *Voorkomen en oplossen milieu-knelpunten*
Via toetsing en advies zorgen we ervoor dat plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen t.a.v. geluid, lucht, externe veiligheid en bodem die in de wet en het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Waar nodig wordt gesaneerd door uitvoering van geluidsisolatieprojecten en bodemsaneringen.
- *Omgevingswet*
Herijken van de regels om de milieukundige kwaliteit van de fysieke leefomgeving te waarborgen zodat deze begrijpelijk en integraal afgestemd zijn met de andere kwaliteiten die nagestreefd worden in de stad.
- *Zero Emissie Stadslogistiek (ZES)*
Na invoering van de Zero Emissiezone Stadslogistiek in de binnenstad per 1 januari 2025 zien we toe op de naleving en verlenen we ontheffingen.
- *Bewustwording Luchtkwaliteit*
Wij stimuleren luchtkwaliteit via fijnstof-metingen door particulieren en educatie (waaronder een reizende tentoonstelling) op scholen door het CNME.
- *Gebiedsgericht grondwaterbeheer Maastricht Oost en grondwater Meetnet Maastricht*
Wij monitoren het grondwater voor geheel Maastricht, kwantitatief en kwalitatief.
- *Informatiebeheer bodem*
Om te voldoen aan de verplichtingen uit de Basis Registratie Ondergrond is een goed werkend en actueel Bodem Informatie Systeem noodzakelijk. Dit systeem wordt continu actueel gehouden en informatieverzoeken van inwoners, ondernemers of bouwers worden snel en correct uitgevoerd.
- *Klimaatneutrale samenleving en energietransitie*
Met de maatregelen en projecten zoals opgenomen in de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg (RES-ZL) als het gaat over energieopwekking en de lokale Transitievisie Warmte (TVW) als het gaat over wijkgerichte verduurzaming van de woningvoorraad, bedrijven en de realisatie van wamtenetten, geven wij invulling aan de door het Rijk vastgestelde klimaatdoelen. Tevens nemen wij maatregelen om de gemeentelijke organisatie per 2030 klimaatneutraal te maken. Dit alles is opgenomen in het uitvoeringsprogramma warmte- en energietransitie 2023-2026 waarover de raad halfjaarlijks wordt geïnformeerd qua stand van zaken.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen Transitievisie Warmte en Energie in het tweede kwartaal.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen van en uitvoering geven aan wijkuitvoeringsplannen conform uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie met daarin wijkgerichte maatregelen om het energieverbruik te verminderen en te verduurzamen.
- Aanpak problematiek van netcongestie. Faciliteren van de netbeheerder bij het uitbreiden van het elektriciteitsnet (m.n. ruimtelijke inpassing infrastructuur). Tevens uitvoering geven aan (maatregelen uit) gebiedsgerichte aanpak bedrijventerreinen.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)

Het CNME geeft in opdracht van de gemeente jaarlijks via een jaarprogramma uitvoering aan het gemeentelijk Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) beleid. Ook verzorgen zij de lessen op basisscholen vanuit het plan van aanpak bewustwording luchtkwaliteit. Zie verder paragraaf verbonden partijen.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid- Limburg (vanaf 1 juli Omgevingsdienst Zuid-Limburg)

Sinds 1 januari 2024 zorgt de RUD in opdracht van de gemeente voor de afhandeling van de door de wetgever aangewezen milieubelastende activiteiten. De RUD heeft als taak de uitvoering van de wettelijke milieuvergun- en toezichttaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven (ca. 120). Ook ondersteunt de RUD bij het uitvoeren van het luchtmeetnet in Maastricht. In de RUD Zuid-Limburg zijn alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd.

Wat mag het kosten?

Milieubeheer (7.4)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	8.897	6.122	17.059	11.034	9.840	6.157	6.121
Baten	4.889	74	14.676	9.066	76	77	76
Saldo van baten en lasten	-4.008	-6.048	-2.383	-1.968	-9.764	-6.080	-6.045
Toevoeging reserves	1.473	0	5.199	4.345	0	0	0
Onttrekking reserves	1.116	829	2.211	300	3.750	660	660
Saldo mutaties reserves	-357	829	-2.988	-4.045	3.750	660	660
Resultaat	-4.365	-5.219	-5.371	-6.013	-6.014	-5.420	-5.385

Ontwikkelingen baten en lasten

In 2023 tot en met 2026 is sprake van hogere lasten inzake de energie- en warmtetransitie die gedekt worden door rijksbijdragen (baten) en onttrekkingen aan de reserve energie- en warmtetransitie. De baten betreffen de van het rijk ontvangen middelen voor de energie- en warmtetransitie. Deze middelen zijn/worden in de periode 2023 tot en met 2025 ontvangen. Omdat de planning van de inzet van die middelen niet gelijkloopt aan de ontvangst van de middelen worden de in enig jaar niet bestede middelen gestort in een reserve. De geraamde bijdrage aan de Omgevingsdienst Zuid-Limburg is met ingang van 2025 verhoogd met € 0,150 mln. per jaar. En voor het beheer van het bodeminformatiesysteem worden meer middelen beschikbaar gesteld (oplopend van € 0,060 mln. in 2025 tot € 0,100 mln. met ingang van 2026).

Mutaties reserves

De stortingen betreffen dotaties van de ontvangen rijksmiddelen voor de energie- en warmtetransitie in de reserve energie- en warmtetransitie. De onttrekkingen betreffen de inzet van de reserves noodfonds, Regionale Energie Strategie (RES) en energie- en warmtetransitie ter dekking van de lasten.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging. Denk o.a. aan: begraafplaatsen en crematoria; lijkschouw (het vaststellen dat de betrokkene is overleden).

Wat willen we bereiken?

Alle burgers kunnen, ongeacht hun geloofsovertuiging, begraven worden op de gemeentelijke begraafplaats aan de Tongerseweg of er kan voor hen een asbestemming (verstrooiing of urnen bijplaatsing) plaatsvinden (= uitvoering Wet op de lijkbezorging).

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties going concern

Toekomstbestendig exploiteren algemene begraafplaats.

Als gemeente bieden wij met de algemene begraafplaats de gelegenheid voor nabestaanden om te rouwen en gedenken in een cultuur- en natuurhistorisch waardevolle, monumentale omgeving.

Wat mag het kosten?

Begraafplaatsen en crematoria (7.5)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	613	761	762	773	774	774	774
Baten	523	527	527	551	551	551	552
Saldo van baten en lasten	-90	-234	-235	-222	-223	-223	-222
Toevoeging reserves	10	10	10	10	10	10	10
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10
Resultaat	-100	-244	-245	-232	-233	-233	-232

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse stortingen in de reserve productiemiddelen (voertuigen).

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Programma 7 Volksgezondheid en milieu	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Volksgezondheid (7.1)	8.424	8.280	8.138	8.689	8.569	8.666	8.765
Riolering (7.2)	10.254	9.155	10.267	9.431	9.656	9.578	9.578
Afval (7.3)	20.740	20.731	20.828	21.024	20.989	20.953	20.918
Millieubeheer (7.4)	8.897	6.122	17.059	11.034	9.840	6.157	6.121
Begraafplaatsen en crematoria (7.5)	613	761	762	773	774	774	774
Totaal lasten	48.928	45.048	57.054	50.951	49.828	46.128	46.156
Volksgezondheid (7.1)	702	29	29	30	30	30	30
Riolering (7.2)	16.376	15.981	16.847	16.514	16.514	16.514	16.514
Afval (7.3)	28.236	28.672	28.653	30.772	30.794	30.793	30.793
Millieubeheer (7.4)	4.889	74	14.676	9.066	76	77	76
Begraafplaatsen en crematoria (7.5)	523	527	527	551	551	551	552
Totaal baten	50.726	45.283	60.732	56.933	47.965	47.965	47.965
Totaal saldo van baten en lasten	1.798	235	3.678	5.982	-1.863	1.837	1.809
Toevoeging reserves	2.165	692	5.918	5.075	730	730	730
Onttrekking reserves	1.116	829	2.211	300	3.750	660	660
Saldo mutaties reserves	-1.049	137	-3.707	-4.775	3.020	-70	-70
Geraamd resultaat	749	372	-29	1.207	1.157	1.767	1.739

Investerings 2024 – 2028

Begroting 2025						Bedragen x € 1.000						
progr.	omschrijving		economisch/ maatschappelijk	afschrijvings- termijn	aparte votering	2024	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.j. (* d.w.z. jaarlijks terugkerend)	Totaal beschikbaar krediet
7	Begraafplaats	Rendabel	E	25		20.748	11.003	11.003	11.003	11.003	11.003	75.763
7	Riolering	Rendabel	E	30		21.104.727	6.603.176	4.620.800	4.432.800	4.288.221	pm	41.049.724
7	Milieuzones	MUP	M	20	v	1.000.000	0	0	0	0	0	1.000.000
7	Uitvoeren Energietransitieplan	MUP	M	20		811.064	0	0	0	0	0	811.064
7	Milieustations/perrons	Rendabel	E	div.		480.349	480.725	397.350	0	566.000	0	1.924.424

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Taakvelden

- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)
- 8.3 Wonen en bouwen

BBV-indicatoren ¹	Maastricht					Gemeenten
	2019	2020	2021	2022	2023	100.000 - 300.000 2023
Aantal nieuwbouw woningen per 1.000 woningen ^{1a,2}	3,6	7,2	8,0	15,3	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x € 1.000) ^{1b}	209	224	239	258	302	351
Demografische druk (%) ^{1b,3}	61,8	62,1	63,7	64,2	64,6	63,8
Gemiddelde gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€) ^{1c}	741	781	809	975	983	857
Gemiddeld gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€) ^{1c}	759	800	827	995	1.004	936

1) Bron 'waarstaatjemeente.nl' waarbij geldt: (1a) ABF Systeem Woningvoorraad; (1b) CBS; (1c) COELO. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

2) Deze indicator heeft voor Maastricht beperkte waarde. Er is weinig nieuwbouw in Maastricht, omdat onze bevolking weinig tot niet groeit.

3) Demografische druk = som van aantal personen jonger dan 20 jaar en aantal personen ouder dan 65 jaar in verhouding tot aantal personen van 20 tot en met 65 jaar.

Beleidsmatige context

- Coalitieakkoord 2022-2026 (juni 2022)
- Stadsvisie 2040 (raad, januari 2022)
- Omgevingsvisie (raad, oktober 2020)
- Regionale structuurvisie Wonen Zuid Limburg 2021 (raad, 9/2/2021)
- Woonvisie Maastricht 2018 (raad, 30/01/2018)
- Woonprogrammering Maastricht 2021-2030 (raad, 9/2/2021)
- Facet bestemmingsplan en facet beheersverordening woningsplitsing en woningomzetting (raad, 28/05/2019)
- Tijdelijke versoepeling compensatie woningbouwplannen (raad, 25/06/2019)
- Verordening betaalbare Woningbouw Maastricht 2021 (raad, 21/11/2021)
- Gebiedsgerichte samenwerkingsafspraken Woningcorporaties (raad, 25 januari 2022)
- Huisvestingsverordening Gemeente Maastricht 2022 (raad, 12/07/2022)
- Programmering studentenhuusvesting 2026-2030 (raad, 27 juni 2023)
- Actieplan Vraaggericht Bouwen (raad, 01/11/2016)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
8.1 Ruimtelijke ordening	3, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 17
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	3, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 17
8.3 Wonen en bouwen	3, 7, 11, 13, 14, 15, 17

8.1 Ruimtelijke ordening

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening en per 1 januari 2024 de Omgevingswet. Denk o.a. aan: voorbereiden en vaststellen van de geactualiseerde omgevingsvisie; voorbereiden en vaststellen bestemmingsplannen/omgevingsplan.

Wat willen we bereiken?

We willen de juiste condities creëren in Maastricht om goed te leven, werken, wonen, recreëren, studeren en meer.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

2.C1	In een aantal belangrijke gebieden van de stad voorzien we in de komende jaren grote ontwikkelingen. Denk aan het ENCI-terrein, Limmel aan de Maas, Belvédère, kwetsbare buurten en de Maasoever. Die ontwikkelingen moeten ons niet overkomen, daar willen we sturing en richting aan geven, zodat ze passen in onze omgevingsvisie en invulling geven aan de opgaven die we hebben in de stad en het bevorderen van brede welvaart.
2.C4	Voor twee gebieden maken we samen met bewoners en partners wijkontwikkelingsplannen voor de middellange termijn.
2.C5	We onderzoeken op welke wijze bestemmingsplannen voor het centrum aangepast moeten worden om grip te houden op de ontwikkelingen, zodat wonen, winkelen en recreëren in balans zijn. Daarbij kijken we onder meer naar opkoopbescherming, een doelgroepenverordening, branchering en mengformules daarbinnen ('blurring').
2.C6	We onderzoeken of er welstandsluwere of welstandsvrije zones in de stad kunnen komen.
4.C1	Woningbouw op het Trega-Zinkwit terrein in Limmel, die zorgt voor een kwalitatieve aanvulling op het woningaanbod van Limmel door een passende mix van betaalbare en

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

	duurdere woningen. Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat Limmel ruimtelijk met de Maas en de stad wordt verbonden.
6.C3	Een burgerraad wordt ingesteld voor de actualisatie van de omgevingsvisie.

Prestaties going concern

Kaderstelling en advisering

Op basis van de door de raad vastgestelde omgevingsvisie en eventuele omgevingsprogramma's stellen we de kaders voor het Omgevingsplan Maastricht. Op basis van onder andere deze kaders adviseren wij initiatiefnemers bij hun (bouw)initiatieven. In lijn met de Participatieleidraad Ruimtelijke ontwikkelingen ligt de verantwoordelijkheid voor participatie in beginsel bij de initiatiefnemer. In voorkomende gevallen acteert de gemeente zelf als initiatiefnemer.

Toetsing, vaststelling en ontsluiting van wijzigingsbesluiten (tijdelijk) Omgevingsplan

We toetsen integraal de ingediende verzoeken om wijziging van het Omgevingsplan aan relevante wet- en regelgeving en ons gemeentelijke beleid. Na de vaststelling publiceren we het wijzigingsbesluit van het Omgevingsplan en wordt dit conform de wettelijke vereisten digitaal beschikbaar gesteld.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen (ontwerp) Omgevingsvisie Maastricht (incl. plan-m.e.r.) en afronding en evaluatie inzet burgerberaad in tweede of derde kwartaal.
- Vaststellen eerste wijzigingsbesluit Omgevingsplan (deelgebied Heer-Scharm) in het vierde kwartaal.
- Vaststellen ruimtelijk besluiten (in de vorm van een wijzigingsbesluit van het tijdelijk omgevingsplan of een buitenplanse omgevingsplanactiviteit) in het kader van de gefaseerde aanpak van de gebieden Enci-terrein, Limmel aan de Maas en Belvédère in vierde kwartaal.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Op basis van plan van aanpak 'Transitie omgevingsplan' voorbereiden basisregeling aan de hand van eerste deelgebied 'Heer-Scharm'. Een voorontwerp wijzigingsbesluit Omgevingsplan wordt ter inzage gelegd.
- We faciliteren naar schatting een 15-tal particuliere gebieds- en locatieontwikkelingen, die zich in de loop van 2024 hebben aangediend met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsactiviteit of een wijzigingsbesluit van het (tijdelijke) Omgevingsplan.

Wat mag het kosten?

Ruimtelijke ordening (8.1)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	6.762	7.513	8.115	7.061	7.261	7.480	7.652
Baten	525	419	419	432	432	432	432
Saldo van baten en lasten	-6.237	-7.094	-7.696	-6.629	-6.829	-7.048	-7.220
Toevoeging reserves	229	3	829	3	3	3	3
Onttrekking reserves	549	305	2.206	33	33	33	33
Saldo mutaties reserves	320	302	1.377	30	30	30	30
Resultaat	-5.917	-6.792	-6.319	-6.599	-6.799	-7.018	-7.190

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere lasten in 2024 worden met name veroorzaakt door geraamde lasten met betrekking tot de gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost en de invoering van de omgevingswet. De kapitaallasten

stijgen in de komende jaren als gevolg van verwachte ontwikkelingen in het investeringsvolume (projecten en co-financiering MIRT).

Mutaties reserves

De stortingen hebben betrekking op de dotaties aan de reserve productiemiddelen (structureel), de reserve overloop (in 2023) en de financieringsreserve afschrijvingslasten (in 2024). De onttrekkingen hebben in 2023 en 2024 betrekking op de reserve overloop, de reserve gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost en de reserve (invoering) omgevingswet en dienen in die jaren ter dekking van de uitgaven. Verder worden structureel middelen onttrokken aan de financieringsreserve afschrijvingslasten.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie. Denk o.a. aan: grondverwerving, bouw- en woonrijp maken; bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de bouwgrondcomplexen; verkoop van bouwrijpe gronden.

Wat willen we bereiken?

Grondexploitatie is geen doel op zich, maar een middel om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te bereiken (bijv. woningbouw of maatschappelijke voorzieningen).

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

2.M1	We werken verder aan het slechten van nog resterende oost-west-barrières, zoals het spoor, denk aan de ambities rondom de stationsomgeving. Hiervoor gaan we actief lobbyen richting het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (Mirt) van de rijksoverheid, in samenhang met de omvorming van Maastricht tot doorreisstation. Plannen van betrokken inwoners worden daarbij meegewogen.
2.M2	Ook werken we aan het versterken van de noord-zuid-relatie door de verbinding met de Maas te versterken (inclusief meer ruimte voor de rivier), gericht op veiligheid, op het versterken van de aantrekkelijkheid van de Maasoevers en de bereikbaarheid van beide zijden van de Maas.
2.M3	Een van onze grootste gebiedsopgaven is de doorontwikkeling van de Campus Randwyck, ook wel de Maastricht Health Campus genoemd. Hier moet tegelijkertijd de inmiddels belangrijkste economische motor van de stad kunnen doorgroeien en ook een aantrekkelijk en betaalbaar woon- en verblijfklimaat worden gecreëerd. Voor de huidige bewoners van Randwyck, maar ook om voldoende studentenwoningen te bouwen om de verwachte groei op te vangen.
2.M4	Randwyck is de plek in de stad waar we op markante plekken met bouwen de hoogte in kunnen. Daarbij stellen we eisen aan architectonische kwaliteit, zodat een aantrekkelijke skyline ontstaat. Om het gebied aantrekkelijker te maken gaan we met partners in gesprek over vergroening en het verminderen van het aantal parkeerplaatsen op maaiveldniveau. De aansluiting vanuit de A2 naar Randwyck vraagt tenslotte om verbetering.
2.M5	De Groene Loper wordt verbonden met de campus en het economisch cluster van de campus wordt doorgetrokken naar bedrijventerrein Maastricht-Zuid. De campus wordt verbonden met de omliggende wijken.

Ambities coalitie voor de periode 2022 – 2026

2.C1	In een aantal belangrijke gebieden van de stad voorzien we in de komende jaren grote ontwikkelingen. Denk aan het ENCI-terrein, Limmel aan de Maas, Belvédère, kwetsbare buurten en de Maasoevers. Die ontwikkelingen moeten ons niet overkomen, daar willen we sturing en richting aan geven, zodat ze passen in onze omgevingsvisie en invulling geven aan de opgaven die we hebben in de stad en het bevorderen van brede welvaart.
2.C2	We gaan actief het gesprek aan met de partners in Randwyck om tot een concreet plan voor gebiedsontwikkeling te komen, inclusief verbinding met aangrenzende wijken.
2.C3	Samen met partijen geven we verdere richting aan de ontwikkeling van de binnenstad, gericht op een mix van functies, waar ook wonen en cultuur onderdeel van uitmaken.
2.C4	Voor twee gebieden maken we samen met bewoners en partners wijkontwikkelingsplannen voor de middellange termijn.
4.C1	Woningbouw op het Trega-Zinkwit terrein in Limmel, die zorgt voor een kwalitatieve aanvulling op het woningaanbod van Limmel door een passende mix van betaalbare en duurdere woningen. Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat Limmel ruimtelijk met de Maas en de stad wordt verbonden.
4.C2	Doorontwikkeling van woningbouw en ontmoetingsplekken op de campus Randwyck.
4.C3	Gerichte aandacht voor innovatieve projecten zoals collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) bij woningbouw en projecten.

Prestaties going concern

- Grondexploitaties zijn een middel ter realisatie van gemeentelijke doelen/projecten. Zie voor meer details de paragraaf grondbeleid (onderdeel 'Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's') en bijlage 7 (grootstedelijke projecten).
- Het gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid wordt gemonitord via de rapportage "Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties" (MPGV).

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in tweede kwartaal stand van zaken planontwikkeling Belvédère inclusief actualisatie grex.
- Vaststellen in tweede kwartaal rapportage Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV). Deze rapportage wordt jaarlijks aan de raad aangeboden als onderdeel bij de jaarrekening.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Jaarlijkse vaststelling Grondprijzenbrief ter uitvoering van Nota Grondprijzen van de raad.

Welke verbonden partij speelt een rol?

WOM Belvédère

Verantwoordelijk voor de gebiedsontwikkeling Belvédère. Voor de concrete inzet voor 2025 verwijzen wij naar bijlage 7.

Wat mag het kosten?

Grondexploitatie (niet-bedrijventereinen) (8.2)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	959	6.166	9.945	7.082	6.528	5.457	4.635
Baten	572	6.166	9.945	7.082	6.528	5.457	4.635
Saldo van baten en lasten	-387	0	0	0	0	0	0
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	2	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	2	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-385	0	0	0	0	0	0

Ontwikkelingen baten en lasten

De baten en lasten op dit taakveld betreffen grondexploitaties. Het saldo van baten en lasten inzake grondexploitaties is op begrotingsbasis nihil omdat een eventueel saldo muteert op de voorraad grondexploitaties in de gemeentelijke balans. Het verloop van de baten en lasten inzake de grondexploitaties wordt bepaald op basis van de jaarlijkse hercalculaties (zie bijlage 3).

8.3 Wonen en bouwen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening. Denk o.a. aan: (leges) omgevingsvergunning; bouwtoezicht; basisregistratie adressen en gebouwen (BAG); woningbouw en woningverbetering, renovatie; woonruimteverdeling, woningsplitsingsvergunning, woonvergunning; stedelijke vernieuwing; gebiedsgerichte aanpak woningvoorraad, woonomgeving en voorzieningen.

Wat willen we bereiken?

We willen dat iedereen op een prettige manier in Maastricht kan wonen in een hoogwaardige en veilige (bebouwde) leefomgeving.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Oordeel inwoners over eigen woonomgeving ¹	7,7	7,7	7,6	7,6	7,8	7,8
Saldo ontwikkeling woningvoorraad (aantal eenheden per jaar) ²	1.006	438	1.105	1.560 ²	Nog niet bekend	410 ³

- Bron: Stadspeiling.
- Realisatie 2023 (CBS, Statline 29-04-2024). Saldo van opgeleverde nieuwbouw (+ 1.149), splitsen en functieverandering naar wonen (+ 645), woningomzetting naar onzelfstandige kamers en functieveranderingen van wonen naar andere functie (- 112), sloop (- 81) en administratieve correctie (- 41).
- Gemiddeld jaarprogramma woonprogrammering 2021-2030 350 woningen/jaar; zelfstandige eenheden a.g.v. splitsen en herbestemmen 60 woningen/jaar; exclusief studentenhuysvesting en tijdelijke woningbouw.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

2.M3	Een van onze grootste gebiedsopgaven is de doorontwikkeling van de Campus Randwyck, ook wel de Maastricht Health Campus genoemd. Hier moet tegelijkertijd de inmiddels belangrijkste economische motor van de stad kunnen doorgroeien en ook een aantrekkelijk en betaalbaar woon- en verblijfsklimaat worden gecreëerd. Voor de huidige bewoners van Randwyck, maar ook om voldoende studentenwoningen te bouwen om de verwachte groei op te vangen.
2.M4	Randwyck is de plek in de stad waar we op markante plekken met bouwen de hoogte in kunnen. Daarbij stellen we eisen aan architectonische kwaliteit, zodat een aantrekkelijke skyline ontstaat. Om het gebied aantrekkelijker te maken gaan we met partners in gesprek over vergroening en het verminderen van het aantal parkeerplaatsen op maaiveldniveau. De aansluiting vanuit de A2 naar Randwyck vraagt tenslotte om verbetering.
2.M6	Maastricht is een kennisstad. De universiteit en de Hogeschool Zuyd spelen niet alleen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van de kenniseconomie en de arbeidsmarkt, maar zijn ook van grote betekenis voor de ruimtelijke ontwikkeling van onder meer het centrum. We gaan met de kennisinstellingen in gesprek over hun rol en betekenis in het centrum, in de stad en in Zuid-Limburg. We bezien samen hoe we die rol kunnen bestendigen en tegelijkertijd tegemoet kunnen komen aan hun wens om huisvesting bij de tijd te brengen.
4.M1	Betaalbare, toekomstbestendige en duurzame kamers, appartementen en huizen realiseren voor diverse doelgroepen in Maastricht door actief woonbeleid.
4.M2	Stimuleren van doorstroom op de woningmarkt.
4.M3	Sturen op en faciliteren van grootschalige, volwaardige en betaalbare studentencampussen.
8.M4	Bijdragen leveren aan vergroten veerkracht van de wijken in samenwerking met culturele partners.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

2.C2	We gaan actief het gesprek aan met de partners in Randwyck om tot een concreet plan voor gebiedsontwikkeling te komen, inclusief verbinding met aangrenzende wijken.
2.C3	Samen met partijen geven we verdere richting aan de ontwikkeling van de binnenstad, gericht op een mix van functies, waar ook wonen en cultuur onderdeel van uitmaken.
4.C1	Woningbouw op het Trega-Zinkwit terrein in Limmel, die zorgt voor een kwalitatieve aanvulling op het woningaanbod van Limmel door een passende mix van betaalbare en duurdere woningen.
4.C2	Doorontwikkeling van woningbouw en ontmoetingsplekken op de campus Randwyck.
4.C3	Gerichte aandacht voor innovatieve projecten zoals collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) bij woningbouw en projecten.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026	
4.C4	Doorstroom op de woningmarkt door het toevoegen van levensloopbestendige woningen voor senioren en betere communicatie over de voor- en nadelen van een mogelijke verhuizing.
4.C5	Meer starterswoningen voor alleenstaanden en jonge gezinnen.
4.C6	We evalueren de 40-40-40 regeling en zoeken naar instrumenten die een alternatief zijn om de leefbaarheid in de wijken te borgen.
4.C7	Het bouwen van studentencampussen met aantrekkelijke voorzieningen.
4.C8	Compact bouwen (inbreiding) in plaats van uitbreiding van de bebouwde kom, met op nader te bepalen plekken ruimte voor hoogbouw.
4.C9	We onderzoeken of het WMO-beleid aangepast kan worden om bestaande complexen geschikt te maken voor langer thuis wonen en gezamenlijke voorzieningen.
4.C10	We stellen een woonzorgvisie op waarbij wonen en zorg aan elkaar verbonden worden voor diverse doelgroepen.
4.C11	De samenwerking met de corporaties pakken we anders aan: strategischer, meer gebiedsgericht en met meer oog voor maatschappelijk rendement. De afschaffing van de verhuurdersheffing geeft meer ruimte voor verduurzaming (hetgeen zorgt voor lagere energielasten), voor nieuwbouw voor prioritaire groepen en leefbaarheid. Zo ontstaat er een win-win situatie.

Prestaties going concern

Wonen

- We voeren -met de inzet van de verordening betaalbare woningbouw Maastricht en de notitie Gebiedsgerichte uitwerking minimumpercentages betaalbare woningbouw- het vastgestelde beleid uit zoals vastgelegd in de woonvisie 2018 en de woonprogrammering 2021-2030. Daarbij is aandacht voor monitoring (incl. het volgen van de woningmarktontwikkelingen op basis van “kantelpunten”) en regionale afstemming.
- Uitvoeren van het programma studentenhuisvesting 2021-2025 waarmee elk jaar nieuwe studentenkamers via met name grootschalige studentenhuisvesting worden toegevoegd om de instroom van studenten te kunnen faciliteren.
- Uitvoeren van de meerjarige prestatieafspraken met corporaties, huurdersbelangenverenigingen en waar van toepassing met zorgpartijen en de voortgang hiervan en andere woonthema’s bewaken via het BOWW (Bestuurlijk Overleg Wonen en Wijken).
- Via de SSHM (Stichting Studenten Huisvesting Maastricht) stemmen wij met het Hoger Onderwijs (Universiteit en Hogeschool), woningcorporaties en andere marktpartijen en studentenvertegenwoordigers periodiek af over de studentenaantallen en maken we afspraken over studentenhuisvesting, mede aansluitend op het Landelijk Actieplan Studentenhuisvesting en de uitvoering van de programmering studentenhuisvesting 2026-2030.

Bouw- en woningtoezicht

- Op basis van de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen draagt de gemeente via een kwalitatieve vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) zorg voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en toetst aan de regels van het lokaal en regionaal woonbeleid en overige beleidsregels. In 2025 geldt naast nieuwbouw ook voor verbouw de verschuiving van verantwoordelijkheden van de gemeente naar private partijen.
- Via gemeentelijke bouw- en woningtoezicht beoordelen we omgevingsvergunningen en controleren op de naleving van de bouwregels bij de uitvoering. Handhaving vindt o.a. plaats door

te reageren op meldingen over illegaal slopen en bouwen en strijdig gebruik van gebouwen en/of percelen en door periodieke inspecties op de brandveiligheid in grotere verblijfsgebouwen. Ook wordt gereageerd op talrijke overlastmeldingen veroorzaakt door bedrijven.

- Aan bouwopgaven verbonden milieuvraagstukken worden in integrale samenwerking en met advisering van de Omgevingsdienst RUD Zuid-Limburg behandeld.
- Uitvoeren van de handhavingstaken voortvloeiende uit de Wet goed verhuurderschap en de handhavingstaken voortvloeiende uit de huisvestingsverordening, waaronder de onderdelen opkoopbescherming en toeristische verhuur.

Aandachtspunten 2025

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

Wonen

- Vaststellen in vierde kwartaal van de Omgevingsvisie. Hierin worden de volgende vigerende kaders van woonbeleid opgenomen: Woonvisie Maastricht, inclusief het addendum inzake Woonwagens en de beleidsdoelstellingen van de woon- en studentenprogrammering.

NB. Landelijke wetgeving rondom wonen is sterk in ontwikkeling. Het is mogelijk dat in het kader van deze nieuwe landelijke wetgeving kaderstellende stukken in 2025 worden voorgelegd aan de raad.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

Wonen

- Lokale vertaling van de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting. Deze wordt uitgewerkt in de Omgevingswet, de Huisvestingswet, de Woningwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en deze worden vertaald in nieuwe beleidsregels en plannen.
- Mede uitvoering geven aan de regionale woondeal, waaronder een gezamenlijke inventarisatie van knelpunten waar woningbouwprojecten mee kampen samen met rijk, provincie en gemeentes in het kader van het nationale programma woningbouw en het stimuleren en faciliteren van extra woningen om de landelijke woningnood te verminderen.
- Uitwerken programma Wonen & Zorg in een uitvoeringsprogramma.
- Uitvoeren nieuw woningbehoefteonderzoek. Ten behoeve van de evaluatie van de opkoopbescherming en het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma en de urgentieverordening (allen voorzien in 2026) wordt er in 2025 een nieuw woningbehoefteonderzoek uitgevoerd.
- Optimalisatie meetmethode splitsen/omzetten en herbestemmen. Ten behoeve van het beleid voor splitsen/omzetten en herbestemmen willen we de huidige meetmethodiek optimaliseren en meer automatiseren.
- Nieuwe meerjarige prestatieafspraken voor de periode 2026-2040 opstellen, mede op basis van de Omgevingsvisie en in samenwerking met de woningcorporaties en huurdersbelangenverenigingen.
- Uitwerken van de gevolgen van de Wet Betaalbare Huur voor de gemeente.
- Realisatie van nieuwe woonwagendplaatsen.

Bouwen

- Evaluatie van de impact van de omgevingswet op de legesinkomsten alsmede de kostendekkendheid van de nieuwe tarieven. De resultaten hiervan worden waar nodig vertaald in de legesverordening/tarientabel 2026.
- Vaststellen VTH-evaluatieverslag 2024 alsmede een nieuwe VTH- risicoanalyse 2025 en daarop rustend nieuw Uitvoeringsprogramma VTH 2025 en ter kennisneming aanbieden aan de raad en provincie.
- Vaststellen jaarverslag 2024 Welstands-/Monumentencommissie en ter kennisneming aanbieden aan de raad.
- Verder verbeteren van de digitale tools/werkprocessen in het kader van de uitvoering van de Omgevingswet.

Welke verbonden partij speelt een rol?

RUD Zuid-Limburg

De Omgevingsdienst RUD Zuid-Limburg (RUD ZL) is de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie van de wettelijke basistaken en enkele specialistische taken milieu. Ook de RUD ZL krijgt in 2025 nog te maken met de uitgebreide implementatie van de nieuwe Omgevingswet, waaronder tevens vallen de gemeentelijke basistaken bodem en asbest alsmede de extra uitvoering van de lichtere categorie milieu basistaak- en plustaakbedrijven (o.a. de horecacontroles). Het begrotingsjaar 2025 is tot slot het jaar dat de Omgevingsdienst de zgn. robuustheidsopgaven (Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel/IBP-VTH) tot stand moet gaan brengen.

Wat mag het kosten?

Wonen en bouwen (8.3)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	7.938	7.461	7.664	7.047	6.927	5.878	6.907
Baten	3.906	5.698	3.551	5.886	5.887	5.887	5.886
Saldo van baten en lasten	-4.032	-1.763	-4.113	-1.161	-1.040	9	-1.021
Toevoeging reserves	295	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	1.352	1.143	2.211	998	894	100	100
Saldo mutaties reserves	1.057	1.143	2.211	998	894	100	100
Resultaat	-2.975	-620	-1.902	-163	-146	109	-921

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere lasten in 2024 tot en met 2026 worden primair veroorzaakt door de geraamde uitgaven ten laste van de reserves krimpgebieden en stedelijke vernieuwing. De kapitaallasten stijgen in de komende jaren als gevolg van verwachte ontwikkelingen in het investeringsvolume (woningexploitatie). Voor het realiseren van meer woonwagendplaatsen is in 2025 tot en met 2027 jaarlijks een budget van € 0,150 mln. beschikbaar. In 2028 bedraagt dit budget € 1,150 mln.

Mutaties reserves

De in 2024 aan de reserve overloep toegevoegde middelen worden in 2024 ingezet. De onttrekkingen betreffen verder onttrekkingen aan de reserves krimpgebieden en stedelijke vernieuwing.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Ruimtelijke ordening (8.1)	6.762	7.513	8.115	7.061	7.261	7.480	7.652
Grondexploitatie (niet-bedrijventereinen) (8.2)	959	6.166	9.945	7.082	6.528	5.457	4.635
Wonen en bouwen (8.3)	7.938	7.461	7.664	7.047	6.927	5.878	6.907
Totaal lasten	15.659	21.140	25.724	21.190	20.716	18.815	19.194
Ruimtelijke ordening (8.1)	525	419	419	432	432	432	432
Grondexploitatie (niet-bedrijventereinen) (8.2)	572	6.166	9.945	7.082	6.528	5.457	4.635
Wonen en bouwen (8.3)	3.906	5.698	3.551	5.886	5.887	5.887	5.886
Totaal baten	5.003	12.284	13.915	13.400	12.847	11.776	10.953
Totaal saldo van baten en lasten	-10.656	-8.856	-11.809	-7.790	-7.869	-7.039	-8.241
Toevoeging reserves	524	3	829	3	3	3	3
Onttrekking reserves	1.903	1.448	4.417	1.031	927	133	133
Saldo mutaties reserves	1.379	1.445	3.588	1.028	924	130	130
Geraamd resultaat	-9.277	-7.410	-8.221	-6.762	-6.945	-6.909	-8.111

Investerings 2024 – 2028

Begroting 2025						Bedragen x € 1.000						
progr.	omschrijving		economisch/ maatschappelijk	afschrijvings- termijn	aparte votering	2024	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.j. (* d.w.z. jaarlijks terugkerend)	Totaal beschikbaar krediet
8	Achternvang Belvedere	MUP	M	40		11.500.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000 *	23.000.000
8	A2 bijdrage	MUP	M	40		0	0	885.000	0	0	0	885.000
8	Brightlands MHC	MUP	M	40		533.915	533.915	0	0	0	0	1.067.830
8	Gebiedsontwikkeling Randwyck	MUP	M	25	v	542.499	2.712.496	2.712.496	2.712.496	2.712.496	0	11.392.485
8	Ontwikkeling de Heeg	MUP	M	25	v	542.499	749.398	749.398	749.398	0	0	2.790.692
8	Gebiedsontwikkeling Belfort	MUP	M	40		338.520	338.520	0	0	0	0	677.039
8	Gebiedsontwikkeling ENCI	MUP	M	25	v	0	0	1.000.000	0	0	0	1.000.000
8	Noorderbrug	MUP	M	60		2.083.408	0	0	0	0	0	2.083.408
8	Cofinanciering MRT	MUP	M	20	v	5.000.000	0	0	0	0	0	5.000.000
8	Gemeentelijk aandeel stedelijke ontwikkeling	MUP	M	20		4.381.703	640.000	640.000	640.000	640.000	640.000 *	7.581.703
8	Fietsbrug stuw Borgharen	MUP	M	40		3.027.146	0	0	0	0	0	3.027.146

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Taakvelden

- 0.1 Bestuur
- 0.2 Burgerzaken
- 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
- 0.4 Overhead
- 0.5 Treasury
- 0.61 OZB-woningen
- 0.62 OZB niet-woningen
- 0.63 Parkeerbelasting
- 0.64 Belastingen overig
- 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
- 0.8 Overige baten en lasten
- 0.9 Vennootschapsbelasting
- 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

BBV-indicatoren ¹	Maastricht				
	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal fte formatie per 1 januari per 1.000 inwoners ²	12,8	13,2	13,0	12,9	13,4
Aantal fte bezetting per 1 januari per 1.000 inwoners ³	12,0	12,2	11,9	12,3	12,5
Apparaatskosten per inwoner ⁴	1.111	1.153	1.119	1.139	1.196
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen ⁵	12,8	12,3	12,7	10,3	12,0
Overhead (% van totale lasten) ⁶	8,8	9,4	10,0	9,7	10,5

- 1) Het BBV schrijft voor dat benchmarken plaatsvindt via de cijfers gepubliceerd op 'waarstaatjegemeente.nl'. Op deze site ontbreken voor alle BBV-indicatoren horend bij programma 0 de cijfers voor 'gemeenten 100.000-300.000 inwoners'. De kolom 'Gemeenten 100.000-300.000 inwoners' ontbreekt daarom in voorliggende tabel. De bron van alle indicatoren in de tabel is gemeente Maastricht.
- 2) *BBV-definitie formatie:*
Het gaat hier om toegestane formatie in fte ambtelijke organisatie. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste instelling, een tijdelijke instelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is equivalent van 36-uur werkweek. Heeft een gemeente formatieplaatsen opgenomen, die de gemeente uitvoert voor een andere overheidsorganisatie (verhuurde fte's aan bijvoorbeeld een andere overheidsorganisatie of een shared serviceorganisatie) dan dienen deze in mindering te worden gebracht op de totale formatieve omvang.
- 3) *BBV-definitie bezetting:*
Het gaat hier om het werkelijk aantal fte (dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan) dat werkzaam is. Ook boventallige medewerkers worden meegeteld.
- 4) *BBV-definitie apparaatskosten:*
Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Korter gezegd: Apparaatskosten zijn alle personele - en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (excl. griffie en bestuur).
- 5) *BBV-definitie externe inhuur:*
Inhuur betreft het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. Het kan onder andere gaan om de inzet van uitzendkrachten, ZZP'ers of detacheringsovereenkomsten. Het kan zowel gaan om inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur van specialisten met specialistische vakkennis die ontbreekt in uw organisatie. Niet: uitbesteding. Kenmerk van inhuur is dat ingehuurde functionaris een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie. Definitie is conform HR-monitor A+O fonds.

- 6) *BBV-definitie overheadkosten*: Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Beleidsmatige context

- Coalitieakkoord 2022 -2026 (juni 2022)
- Stadsvisie 2040 (raad, januari 2022)
- Nota Reserves, voorzieningen, weerstandsvermogen en risicomangement (raad, 16 dec. 2015)
- Kadernota Governance 2018 (raad, september 2018)
- Financiële verordening (raad, 30 mei 2023)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
0.1 Bestuur	1, 3, 10, 16, 17
0.2 Burgerzaken	16
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	12
0.4 Overhead	16
0.5 Treasury	16
0.61 OZB woningen	16
0.62 OZB niet-woningen	16
0.63 Parkeerbelasting	16
0.64 Belastingen overig	16
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	16
0.8 Overige baten en lasten	16
0.9 Vennootschapsbelasting	16
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	16

0.1 Bestuur

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort onder meer de facilitering van de bestuursorganen, zoals het college van burgemeester en wethouders; raad en raadscommissies; de ondersteuning van de raad, griffie; (eu)regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking en lobby; burgerparticipatie; lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie, accountantscontrole. Tevens zijn in dit taakveld de programma-overstijgende aandachtspunten ondergebracht, zoals gebiedsgericht werken en de veerkrachtige wijkenbenadering.

Wat willen we bereiken?

Maastricht is een stad van verbondenheid en saamhorigheid, waarin alle inwoners zich thuis voelen. Dat is waar we als stadsbestuur aan werken.

De bestuurlijke samenwerking binnen Zuid-Limburg en vanuit deze regio richting het Rijk wordt verder ontwikkeld, waardoor we als regio in staat zijn om succesvolle trajecten met het Rijk (zoals Novex, de Regiodeal(s) en Elke Regio Telt) te continueren en uit te breiden

Wat gaan we daarvoor doen?

Ambities coalitie voor de middellange termijn

1.M1	De beweging naar samenhangend, oplossingsgericht werken aan veerkrachtige wijken starten we in twee nog nader te bepalen gebieden. In deze aanpak komen niet regelingen centraal te staan, maar de oplossingen. We doen dit in nauwe samenspraak met inwoners en de partners in de wijk: zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs, cultuur, woningbouwcorporaties en ondernemers. Daarbij sluiten we aan bij goede voorbeelden uit de rest van het land. Gezien de forse impact op zowel de eigen organisatie als onze partners doen we dit stap voor stap.
1.M2	Door het sluiten van een sociaal contract met de wijk slaan we in deze twee gebieden met de bewoners en maatschappelijke partners de handen ineen. In zo'n sociaal contract spreken we concrete meetbare doelen met elkaar af. Voor de gemeente betekent dit dat we verder kijken dan de individuele indicatie voor de Jeugdwet, de Participatiewet en de WMO, en dat we met bewoners en partners gaan kijken naar oplossingen die werken voor de buurt. Daarvoor moeten we een breed aantal budgetten durven ontschotten en zaken durven loslaten. Een voorbeeld van deze werkwijze is de Doorbraakmethode. Niet meer overlegtafels, maar een beter gesprek aan de keukentafel. Een overheid die meer zichtbaar en aanspreekbaar is in de wijk, en daar haar beste mensen voor inzet.
3.M1	Samen met nieuwe opzet participatie met de buurt binnen het gebiedsgericht werken kijken naar gerichte plannen per buurt en regie op de aanpak daarvan.
3.M2	Lobby in regionaal verband richting Den Haag voor meer politiecapaciteit in Limburg.
6.M1	Verbeteren van het gesprek met de stad waardoor het vertrouwen in de (gemeentelijke) overheid groeit.
6.M2	Integraler werken in de wijk als basis voor een nieuwe wijkgerichte aanpak
10.M1	Betere samenwerking met de grensgemeenten.
10.M2	Verder verbeteren van de samenwerking in de Euregio, liefst via concrete gezamenlijke projecten.

Ambities coalitie voor 2022 – 2026

1.C1	In twee gebieden werken we samen met inwoners en andere daar werkzame partijen aan een wijkontwikkelingsplan voor de middellange termijn. Oplossingen zijn daarbij leidend, we laten ons daarbij niet op voorhand beperken door hoe zaken op dit moment georganiseerd zijn. We doen dit stap voor stap, in afstemming met het proces van organisatieontwikkeling. De basis op orde krijgen is immers randvoorwaardelijk.
1.C6	We gaan ons inzetten om te komen tot een regiodeal Zuid-Limburg, waarvoor we onze ambitie rondom veerkrachtige wijken willen inbrengen.
6.C1	Introductie van stadsdeelregisseurs en stadsdeelwethouders rondom zeven stadsdelen, inclusief adequate werkbudgetten.
6.C2	Er komt een participatieverordening, waardoor inwoners meer in staat zijn om mee te denken en om oplossingen te realiseren in de eigen wijk. Belangrijk om participatieprocessen te evalueren.

Ambities coalitie voor 2022 – 2026	
6.C3	Een burgerraad wordt ingesteld voor de actualisatie van de omgevingsvisie.
6.C4	Er komt meer ruimte voor het uitdaagrecht, ofwel het 'right to challenge'.
6.C5	De burgerbegroting wordt verder uitgebouwd.
6.C6	Meer integraal werken in de wijk wordt gestimuleerd.
10.C2	Voortzetting van de samenwerking met de gemeenten in Zuid-Limburg, waarbij goede onderlinge verhoudingen en zakelijke afspraken hand in hand gaan.
10.C3	Samen met Provincie Limburg en Maastricht University kijken naar hernieuwde invulling van Maastricht als Europese stad.
10.C4	Binnen NOVI Zuid-Limburg werken we samen met (Eu)regionale partners aan het verzilveren van (grensoverschrijdende) kansen op het gebied van onder meer circulaire economie en brede welvaart.
10.C5	Verstevigen lobbycapaciteit.
11.C3	Snelle en goede inburgering nieuwkomers via taal en werk.
12.C1	Het stadsbestuur moet meer vanuit samenwerking vorm en inhoud geven aan de ontwikkeling van onze stad en de daarmee gepaard gaande opgaven. Meer werken vanuit partnerschap en vertrouwen. Met een programma dat uitnodigt om samen te werken en te verbinden op inhoud, met daarop de inwoners, buurt en wijk centraal gepositioneerd. Daarbij is een stevige gebiedsgerichte werkwijze vanuit bestuur én organisatie noodzakelijk om de verbinding naar wijken en buurten te herstellen. In deze benadering past ook een open dialoog met de raad.

Prestaties going concern

Versterken van verbondenheid

Als stadsbestuur betekent dit dat we voortdurend werken aan: verbondenheid in de stad tussen de inwoners van Maastricht; verbondenheid met de stad die een thuis is voor al haar inwoners; verbondenheid van de stad met haar partners en de (Eu)regio; en verbondenheid vanuit de regio Zuid-Limburg richting het rijk.

In dit kader vinden in 2025 vanuit *going concern* de volgende prestaties plaats:

- Gebiedsgericht werken
De doorontwikkeling van gebiedsgericht werken binnen de zeven stadsdelen wordt in 2025 voortgezet. Centraal hierin staan de doorontwikkeling van stadsdeelprogramma's en stadsdeeltafels.
- Veerkrachtige wijkenbenadering
De in 2024 in dialoog opgestelde wijkagenda's voor zowel Nazareth als Pottenberg komen in 2025 stapsgewijs tot uitvoering. Doel van de veerkrachtige wijkenbenadering is om met een integrale langjarige aanpak de veerkracht van individuele bewoners te vergroten, alsook de veerkracht van deze wijken als geheel te versterken. Daardoor worden de bestaande verschillen in de stad kleiner (betreft uit het coalitieakkoord ambitie 1.C1).

- Participatie en burgerbegroting
Begin 2025 vindt de eerste evaluatie plaats van het begin 2023 vastgestelde Participatiekader (en de onderliggende Participatieverordening), inclusief bespreking hiervan met de raad. De in 2024, mede op verzoek vanuit de raad, ingezette bijzondere aandacht op jongerenparticipatie wordt in 2025 gecontinueerd (betreft uit het coalitieakkoord ambitie 6.C2). Voor de Burgerbegroting vindt in januari 2025 stemming over projecten van de derde editie plaats. Later in het jaar start de vierde editie. Bij de promotie daarvan richten we ons opnieuw op wijken die in voorgaande edities kwantitatief achterblijven (betreft uit het coalitieakkoord ambitie 6.C5).
- (Eu)regionale samenwerking
Het is noodzakelijk om te blijven investeren in samenwerking, zowel binnen de regio Zuid-Limburg (o.a. Maastricht-Heuvelland, Tripool, Regiodeal) en als in Euregionaal verband (o.a. MAHHL+ en EMR). Samenwerking moet ook leiden tot stevigere positionering van de regio Zuid-Limburg binnen het landelijke krachtenspel. Relevante rapporten als 'Elke regio telt' bieden hiervoor aanknopingspunten. Op Euregionaal vlak wordt met name de verbinding gezocht op concrete thema's die de Euregio als geheel sterker kunnen positioneren, zoals bijvoorbeeld de Einsteintelecoop (betreft uit het coalitieakkoord de ambities 10.C2 en 10.C4).
- Regio-Rijk
De Regiodeal Zuid (4^e tranche) wordt uitgevoerd. Verder vormt de Agenda Zuid-Limburg (de overkoepelende strategische agenda voor het handelen van overheden in Zuid-Limburg) de basis voor langjarige samenwerking tussen Rijk en regio binnen het traject Elke Regio Telt. Door middel van concrete uitvoeringsagenda's (zoals o.a. uitvoeringsprogramma en investeringsagenda NOVEX en de Regiodeal(s) Zuid-Limburg) maken we aanspraak op derde geldstromen, brengen we focus aan in de samenwerking en uitvoering.
- Lobby
De focus van de lobbyaanpak ligt op de Haagse lobby voor Maastrichtse lobbyprioriteiten. Met oog op het nieuwe kabinet en de uitkomst van de Europese verkiezingen blijven we continue inspringen op kansen en bedreigingen vanuit Den Haag en Brussel (betreft uit het coalitieakkoord ambitie 10.C5). In 2025 zetten we extra in op het signaleren van Europese en nationale subsidiemogelijkheden, hiermee is niet gezegd dat deze subsidiemogelijkheden altijd benut dienen te worden, ook tegen de achtergrond van o.a. de beschikking over concrete projecten/plannen en de doorgaans vereiste cofinanciering. Er wordt ingezet op verbetering van de informatievoorziening richting de eigen organisatie op basis van monitoring van (naderende wijzigingen van) nationaal en Europees beleid. We werken aan het vergroten van de zichtbaarheid van Maastricht in Den Haag en Brussel. Hiervoor worden (inhoudelijke) bijeenkomsten en werkbezoeken georganiseerd in zowel Den Haag, Maastricht en Brussel. We zetten in op strategische positionering binnen de VNG en G40.
- Europa
Samen met de Provincie Limburg en de Maastricht University blijven we aandacht houden voor positionering van Maastricht als Europese stad. Daartoe zijn we inmiddels een samenwerking aangegaan rondom invulling van het Europees Erfgoedlabel. In 2025 kijken we samen met Studio Europa naar de positionering en samenwerking met Europe Direct Maastricht.

Effectindicatoren ^{1,2}		realisatie					Begroting
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente voldoende luistert naar de mening van haar inwoners	(helemaal) eens	17	15	18	19	26	≥ 26
	(helemaal) oneens	29	37	31	30	25	≤ 25
	Neutraal/ geen mening	54	48	51	51	49	≤ 49

Effectindicatoren ^{1,2}		realisatie					Begroting
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente inwoners voldoende betreft bij plannen, activiteiten en voorzieningen	(helemaal) eens	19	19	26	26	32	≥32
	(helemaal) oneens	30	44	27	30	25	≤25
	Neutraal/ geen mening	51	37	47	44	43	≤43
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente voldoende ruimte biedt voor realiseren van ideeën en initiatieven	(helemaal) eens	18	17	24	23	29	≥29
	(helemaal) oneens	22	29	20	21	17	≤17
	Neutraal/ geen mening	60	54	56	56	54	≤54

1. Bron Stadspeiling.

Rekenkameronderzoek en artikel 185a Gemeentewet

In lijn met artikel 185a van de Gemeentewet verstrekken we de raad jaarlijks een overzicht van de aan het college gedane voorstellen van de rekenkamer, vergezeld van ons standpunt daaromtrent en de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven.

Aandachtspunten 2025

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Gebiedsgericht werken: introductie stadsdeelprogramma's en stadsdeeltafels.
- Veerkrachtige wijkenbenadering: stapsgewijze uitvoering en concretisering wijkagenda's
- Participatie: evaluatie participatiekader en –verordening.
- Lobby: versterkte inzet op (Europese) subsidiemogelijkheden.
- Regio-Rijk: samen met de andere 9 partnergemeenten wordt een aanvraag 6^e tranche voorbereid en hopen we in 2025 een nieuw convenant met het Rijk te sluiten

Wat mag het kosten?

Bestuur (0.1)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	7.952	8.488	7.110	7.710	7.672	7.544	7.543
Baten	436	38	38	38	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-7.516	-8.450	-7.072	-7.672	-7.672	-7.544	-7.543
Toevoeging reserves	598	17	919	121	5	5	6
Onttrekking reserves	401	0	635	232	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-197	-17	-284	111	-5	-5	-6
Resultaat	-7.713	-8.467	-7.356	-7.561	-7.677	-7.549	-7.549

Ontwikkelingen baten en lasten

In de primaire begroting 2024 was nog geen rekening gehouden met de in de loop van 2023 doorgevoerde reorganisatie. De actualisatie van de formatieplannen naar aanleiding van de reorganisatie leidt op dit taakveld tot een afname van aan dit taakveld toegerekende personele lasten. Hier staat op andere taakvelden een stijging tegenover. De voor de burgerbegroting beschikbare middelen worden in 2024 niet volledig uitgegeven en daarom in 2024 gestort in de reserve burgerbegroting. Met ingang van 2025 wordt rekening gehouden met een verhoging van de contributie aan VNG en GGU met in totaal € 0,160 mln. per jaar.

Mutaties reserves

De stortingen betreffen de jaarlijkse stortingen in de reserve productiemiddelen (vervoer college). In 2024 worden de niet bestede middelen inzake de burgerbegroting gestort in de reserve burgerbegroting. De overige mutaties betreffen stortingen en onttrekkingen aan de reserve overloop.

0.2 Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

- Tevredenheid over dienstverlening.
- Een goed functionerende BRP (basisregistratie personen).
- Alle Maastrichtenaren die willen en mogen stemmen, kunnen dit ook rechtmatig en zelfstandig.

Effectindicatoren ¹	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
Score tevredenheid klanten GemeenteLoket	8,7	8,5	8,8	8,7	8,9	8,9
Score tevredenheid klanten Callcenter	8,7	8,3	8,5	8,2	8,2	8,2
Score tevredenheid klanten Online dienstverlening	7,3	7,3	7,7	7,8	7,8	7,8

1. Bron: NVVB Dashboard Dienstverlening.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties going concern

- We leveren producten en diensten op het gebied van burgerzaken.
- We realiseren de afgesproken klanttevredenheid.
- We realiseren de servicenormen.
- We werken aan een correcte Basisregistratie Personen (BRP).
- We organiseren verkiezingen.

Callcenter en GemeenteLoket

Prestatie-indicatoren ¹	Realisatie					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2025
Servicenorm Callcenter						
Als u 14043 belt heeft u een medewerker aan de lijn:						
- Binnen 20 seconden	68%	58%	46%	44%	-	-
- Binnen 1 minuut	-	-	-	-	74%	80%
Servicenorm GemeenteLoket						
Als u een afspraak heeft bij het GemeenteLoket helpen wij u binnen 5 minuten	91%	89%	91%	90%	86%	100%

1. Bron: gemeente Maastricht

Centrale Post

In het kader van modern informatie- en archiefbeheer wordt alle centraal binnenkomende post digitaal geregistreerd, doorgezet naar de behandelende afdelingen en vervolgens gearchiveerd in een zaakgericht document managementsysteem. Hiermee is het ook mogelijk om intern beter zicht te hebben op de afhandeling van brieven en e-mails.

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting
	2022 ¹	2023	2025
Termijn beantwoorden en archiveren e-mails gemeente			
- Binnen 2 weken	49%	54%	≥54%
- Binnen 4 weken	68%	66%	≥66%
- Binnen 6 weken	74%	72%	≥72%
Termijn beantwoorden en archiveren brieven gemeente			
- Binnen 4 weken	73%	79%	≥79%
- Binnen 6 weken	78%	89%	≥89%
1) Realisatie betreft vanwege start nieuwe werkwijze per 23 mei 2022, periode 23 mei t/m 31 december 2022.			

Wat mag het kosten?

Burgerzaken (0.2)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	5.595	5.132	7.071	7.116	7.116	7.116	7.116
Baten	2.050	2.057	3.588	3.707	3.707	3.707	3.707
Saldo van baten en lasten	-3.545	-3.075	-3.483	-3.409	-3.409	-3.409	-3.409
Toevoeging reserves	203	204	211	217	215	215	215
Onttrekking reserves	322	205	205	205	205	205	205
Saldo mutaties reserves	119	1	-6	-12	-10	-10	-10
Resultaat	-3.426	-3.074	-3.489	-3.421	-3.419	-3.419	-3.419

Ontwikkelingen baten en lasten

Per 2024 stijgt het aantal af te geven reisdocumenten. Dit zorgt voor zowel hogere baten (leges) als lasten in verband met hogere personele kosten.

Mutaties reserves

De mutatie betreffen de stortingen in en onttrekkingen aan de reserve verkiezingen.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Het gaat hier om beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en die niet aan een specifiek beleidsveld zijn toe te delen. Deze gronden en gebouwen worden in bezit gehouden om mogelijkerwijs te kunnen inzetten voor o.a. compensatiedoelinden dan wel kunnen dienen voor strategische inzet bij toekomstige ontwikkelingen, een ander gebaseerd op het strategisch vastgoedportefeuilleplan. Zie ook paragraaf grondbeleid, paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Wat mag het kosten?

Beheer overige gronden en gebouwen (0,3)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	10.384	8.207	10.379	10.339	10.351	10.725	11.000
Baten	8.237	7.602	8.628	9.209	9.198	9.301	9.407
Saldo van baten en lasten	-2.147	-605	-1.751	-1.130	-1.153	-1.424	-1.593
Toevoeging reserves	534	1.195	1.322	1.349	1.365	873	890
Onttrekking reserves	292	218	900	744	780	297	298
Saldo mutaties reserves	-242	-977	-422	-605	-585	-576	-592
Resultaat	-2.389	-1.582	-2.173	-1.735	-1.738	-2.000	-2.185

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere baten vanaf 2024 worden met name veroorzaakt door de taakstellingen zoals de taakstelling op erfpachtcanon Zonneweide (€ 0,500 mln. met ingang van 2024).

Voor de verduurzaming van het vastgoed worden met ingang van 2027 extra middelen beschikbaar gesteld (€ 0,320 mln. in 2027 en € 0,505 mln. in 2028).

Mutaties reserves

De stortingen en onttrekkingen betreffen de structurele mutaties in de egalisatie- en onderhoudsreserve MECC. In 2024 tot en met 2026 worden daarnaast vanuit de reserve noodfonds stortingen verricht in de financieringsreserve kapitaallasten

0.4 Overhead

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maastricht realiseert zijn doelen met aanvaardbare overhead. In het BBV is bepaald welke kosten onder overhead vallen. Globaal bestaat de overhead volgens de definitie van de BBV uit de onderwerpen: Bestuursondersteuning en beleidsadviering; Financiën; Personeelszaken en organisatie; Juridische zaken (exclusief bezwaar en beroep); Informatievoorziening, automatisering van systemen ten behoeve van de gemeentebrede bedrijfsvoering, documentmanagement en informatievoorziening; Facilitaire zaken en huisvesting; Interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie; Verzekeringen; Hiërarchisch leidinggevenden, controllers en managementondersteuning werkzaam in de primaire processen.

Wat mag het kosten?

Overhead (0.4)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	68.455	68.175	80.776	78.918	79.090	78.647	77.948
Baten	4.267	3.632	3.772	4.066	4.084	4.129	4.129
Saldo van baten en lasten	-64.188	-64.543	-77.004	-74.852	-75.006	-74.518	-73.819
Toevoeging reserves	10.265	7.354	10.237	7.955	7.955	7.955	7.955
Onttrekking reserves	9.914	7.630	9.249	6.152	6.663	6.621	5.975
Saldo mutaties reserves	-351	276	-988	-1.803	-1.292	-1.334	-1.980
Resultaat	-64.539	-64.267	-77.992	-76.655	-76.298	-75.852	-75.799

Ontwikkelingen baten en lasten

In de primaire begroting 2024 was nog geen rekening gehouden met de in de loop van 2023 doorgevoerde reorganisatie. De actualisatie van de formatieplannen naar aanleiding van de reorganisatie leidt op dit taakveld tot een toename van aan dit taakveld toegerekende personele lasten (effect circa € 10 mln.). Op het taakveld 0.8 Overige baten en lasten leidt dit tot een daling van de personele lasten (eveneens met circa € 10 mln.). In 2024 is sprake van hogere lasten in verband met de invoering van het nieuwe personeel/salarisadministratie (PSA) systeem AFAS. In 2024 en deels ook in de jaren daarna is sprake van hogere lasten in verband met de organisatieontwikkeling.

Mutaties reserves

De mutaties betreffen de jaarlijkse stortingen in en onttrekkingen aan de reserves werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten, eigen risico's wettelijke aansprakelijkheid en ziektewet en productiemiddelen (voertuigen, werkomgeving, I&A, huisvesting e.d.). Ten behoeve van de dekking van de kosten van het generatiepact en de invoering van de Wet Open Overheid worden middelen onttrokken aan de hiervoor gevormde reserves. In 2023 en 2024 is daarnaast nog sprake van stortingen in bedrijfs/egalisereserves en de reserve Wet Open Overheid en onttrekkingen aan de reserve organisatieontwikkeling en de bedrijfs/egalisereserves. De reserve Friciekosten uittreding Eijsden-Margraten SZMH valt in 2024 helemaal vrij.

0.5 Treasury

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Zie hiervoor de paragraaf financiering onderdeel 'Treasurybeleid'.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen van maatschappelijk belang.

Enexis Holding N.V.

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 mln. huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. Zie verder paragraaf verbonden partijen.

NV Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners.

Wat mag het kosten?

Treasury (0.5)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	6.858	9.988	7.788	9.439	11.352	12.604	14.004
Baten	8.754	10.714	10.938	10.277	10.310	10.426	11.102
Saldo van baten en lasten	1.896	726	3.150	838	-1.042	-2.178	-2.902
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	1.896	726	3.150	838	-1.042	-2.178	-2.902

Ontwikkelingen baten en lasten

De stijging van de lasten houdt verband met de verwachte financieringsbehoefte als gevolg van de raming van het meerjarig investeringsvolume. De toerekening van de (hogere) kapitaallasten aan andere taakvelden leidt tot hogere baten op dit taakveld maar leidt bij de andere taakvelden tot hogere kapitaallasten.

In 2023 en 2024 was sprake van lagere rentelasten door een lagere financieringsbehoefte dan verwacht en een lagere rente. Dit leidt tot lagere baten op dit taakveld, maar leidt bij andere taakvelden tot voordelen omdat kapitaallasten hierdoor lager zijn.

0.61 OZB woningen

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Dit betreft de waardebeoordeling van woningen in het kader van de Wet waardering onroerende zaken en de heffing en inning van de gemeentelijke onroerendzaakbelasting op woningen.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

BsGW heft en int lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de wet WOZ voor de gemeentelijke deelnemers. BsGW voert deze taken uit voor haar deelnemers, 30 gemeenten en het waterschap.

Wat mag het kosten?

OZB Woningen (0.61)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	0	0	0	0	0	0	0
Baten	19.157	19.589	20.154	20.819	20.832	20.832	20.832
Saldo van baten en lasten	19.157	19.589	20.154	20.819	20.832	20.832	20.832
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	19.157	19.589	20.154	20.819	20.832	20.832	20.832

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere baten met ingang van 2024 houden verband met areaaluitbreiding, hogere marktontwikkeling en minder toekenningen op bezwaren. De geraamde baten stijgen verder als gevolg van de indexering van de OZB-tarieven. De in de begroting 2024 opgevoerde extra verhoging van de OZB-tarieven met 1% (effect € 0,400 mln.) met ingang van 2026 wordt in deze begroting teruggedraaid.

0.62 OZB niet-woningen

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Dit betreft de waardebeoordeling van niet-woningen in het kader van de wet Waardering Onroerende Zaken en de heffing en inning van gemeentelijke onroerendzaakbelasting op niet-woningen.

Wat mag het kosten?

OZB niet-woningen (0.62)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	0	0	0	0	0	0	0
Baten	20.530	20.801	21.805	22.524	22.524	22.524	22.524
Saldo van baten en lasten	20.530	20.801	21.805	22.524	22.524	22.524	22.524
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	20.530	20.801	21.805	22.524	22.524	22.524	22.524

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere baten met ingang van 2024 houden verband met areaaluitbreiding, hogere marktontwikkeling en minder toekenningen op bezwaren. De geraamde baten stijgen verder als gevolg van de indexering van de OZB-tarieven.

0.63 Parkeerbelasting

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de inkomsten voor betaald parkeren, naheffing en invordering en opbrengsten van parkeerfaciliteiten en – boetes.

Wat mag het kosten?

Parkeerbelasting (0.63)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	0	0	0	0	0	0	0
Baten	7.150	9.087	8.287	9.387	9.387	9.387	9.387
Saldo van baten en lasten	7.150	9.087	8.287	9.387	9.387	9.387	9.387
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	7.150	9.087	8.287	9.387	9.387	9.387	9.387

Ontwikkelingen baten en lasten

De lagere baten in 2023 en 2024 houden verband met de lagere baten met betrekking tot straatparkeren en parkeerinkomsten naheffingen (niet kunnen verbaliseren van parkeerders na verstrijken van parkeerduur en door de personele onderbezetting).

0.64 Belastingen overig

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de heffing en inningen van de overige gemeentelijke belastingen waaronder de hondenbelasting en toeristenbelasting.

Ambities coalitie voor de periode 2022 - 2026

3.C8 De hondenbelasting wordt verlaagd tot kostendekkend niveau, vanuit het oogpunt dat de vervuiler betaalt.

Hondenbelasting

In overeenstemming met het bestuursakkoord 2022-2026 zijn de tarieven hondenbelasting in 2023 met 25% verlaagd tot kostendekkend niveau. Net als in 2024 zetten we in 2025 dit beleid voort en worden de tarieven hondenbelasting alleen verhoogd met de prijsindex.

Precariobelasting

Om uitvoering te geven aan de bezuinigingsmaatregelen uit de pre-begroting zijn in 2023 de tarieven van precariobelasting terrassen verhoogd met 25% bovenop de prijsindex. Net als in 2024 passen we in 2025 alleen de prijsindex toe.

Reclamebelasting

De maatregel om de reclamebelasting met 10% te verhogen bovenop de prijsindex vond in 2023 nog niet plaats, omdat daarvoor een gedeelte van de TONK-gelden is ingezet. In 2024 zijn de tarieven reclamebelasting verhoogd met 10% bovenop de prijsindex. In 2025 worden de tarieven reclamebelasting alleen verhoogd met de prijsindex.

Toeristenbelasting

In het budgettaire kader van het bestuursakkoord 2022-2026 is een verhoging opgenomen van de opbrengsten toeristenbelasting van € 2 miljoen vanaf jaarschijf 2025. Door een tariefverhoging van 16,5% en het gelijk trekken van 'verblijf zonder ster' aan 'verblijf met één ster' komen we hieraan tegemoet.

Wat mag het kosten?

Belastingen overig (0.64)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	815	682	1.152	710	710	710	710
Baten	3.006	3.079	3.057	3.158	3.158	3.158	3.158
Saldo van baten en lasten	2.191	2.397	1.905	2.448	2.448	2.448	2.448
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	90	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	90	0	0	0	0	0	0
Resultaat	2.281	2.397	1.905	2.448	2.448	2.448	2.448

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere lasten in 2024 betreffen de hogere perceptiekosten als gevolg van een hogere doorbelasting door BsGW.

Mutaties reserves

De onttrekking in 2023 betreft de onttrekking aan de reserve TONK-middelen.

0.7 Algemene en overige uitkering gemeentefonds

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Tot dit taakveld behoren de Algemene Uitkering, Integratie-uitkeringen – zoals de integratie-uitkering WMO en de Integratie-uitkering Sociaal Domein – en decentralisatie-uitkeringen. De gemeentefonds-middelen zijn vrij besteedbaar, dit is een algemeen dekkingsmiddel. Inzet wordt integraal afgewogen in de kadernota en de begroting. In de mei-, september- en decembercirculaire geeft het Rijk informatie over de hoogte en verdeling.

Wat mag het kosten?

Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds (0.7)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	0	0	465	30	31	1	190
Baten	332.519	346.022	354.592	364.178	345.291	347.373	348.808
Saldo van baten en lasten	332.519	346.022	354.127	364.148	345.260	347.372	348.618
Toevoeging reserves	547	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-547	0	0	0	0	0	0
Resultaat	331.972	346.022	354.127	364.148	345.260	347.372	348.618

Ontwikkelingen baten en lasten

De circulaire inzake het gemeentefonds leiden tot een stijging van de algemene uitkering waarvan een deel beschikbaar is voor budgettaire ontwikkelingen. Een groot deel moet ook worden ingezet voor (nieuwe) taken (zie bijlage 9).

Voor een specificatie van de algemene uitkering wordt verwezen naar bijlage 8. In aanvulling op de vermelde bedragen in deze bijlage wordt opgemerkt dat jaarlijks rekening wordt gehouden met een

uitkering uit het BTW-compensatiefonds van € 4,584 mln. Met betrekking tot jeugdzorg is voor 2026 (€ 2,389 mln.) en met ingang van 2027 (€ 1,775 mln. per jaar) rekening gehouden met additionele baten aangezien deze (nog) niet verwerkt zijn in de circulaires. De raming van deze aanvullende baten heeft plaatsgevonden conform de richtlijnen van de Provincie Limburg.

0.8 Overige baten en lasten

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de overige baten en lasten ondergebracht die niet tot een specifiek taakveld behoren, zoals het budget voor onvoorziene uitgaven, de verrekening tussen sectoren in het kader van de afdracht van BCF en de exploitatie van deelnemingen.

Wat mag het kosten?

Overige baten en lasten (0.8)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	8.686	24.135	6.988	19.951	16.707	15.604	11.994
Baten	927	117	0	515	515	515	515
Saldo van baten en lasten	-7.759	-24.018	-6.988	-19.436	-16.192	-15.089	-11.479
Toevoeging reserves	14.205	16.092	16.270	13.995	13.680	13.271	13.541
Onttrekking reserves	19.031	11.200	13.198	14.530	18.055	15.952	16.438
Saldo mutaties reserves	4.826	-4.892	-3.072	535	4.375	2.681	2.897
Resultaat	-2.933	-28.910	-10.060	-18.901	-11.817	-12.408	-8.582

Overige ontwikkelingen baten en lasten

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg (HCL) is in 2024 lager als gevolg van een voordelige afrekening in de jaarrekening 2023 van HCL. Met ingang van 2025 is rekening gehouden met hogere lasten (€ 0,625 mln.) voor logistiek in verband met de elektrificatie van het gemeentelijk wagenpark.

De ontwikkelingen in de (geraamde) lasten worden op dit taakveld voornamelijk veroorzaakt door de fluctuaties in de stelposten voor indexering en kapitaallasten. De stelpost indexering is gevormd uit de van het rijk via de algemene uitkering ontvangen middelen voor indexering en de indexering van de baten. De indexering van de materiële lasten met 2,2% is in deze begroting inmiddels verwerkt op de betreffende programma's en taakvelden. De indexering van de personele lasten heeft, in afwachting van een nieuwe Cao, nog niet (volledig) plaatsgevonden. De hiervoor beschikbare ruimte is 'geparkeerd' op de stelpost indexering. Op de stelpost indexering rust met ingang van 2026 nog een taakstelling van € 2,000 mln. Op dit taakveld is verder een stelpost voor de kapitaallasten opgenomen. Deze stelpost dient ter dekking van kapitaallasten van nieuwe investeringen incl. de gevolgen van de indexering van investeringskredieten. Wijzigingen in de kapitaallasten (incl. rente) die worden veroorzaakt door de actualisatie van de investeringsplanning worden tijdelijk verwerkt op deze stelpost. De gevormde stelpost in verband met de in de begroting 2024 opgenomen noodmaatregel 'niet indexeren subsidies' is teruggedraaid hetgeen met ingang van 2026 tot een stijging van de lasten leidt met € 1,000 mln.

De baten betreffen voornamelijk de nog te realiseren voordelen voortkomende uit de business case parkeren/scanauto. Deze voordelen zijn tijdelijk op dit taakveld verwerkt.

Mutaties reserves

De stortingen in en de onttrekkingen aan de reserves hebben met name betrekking op de mutaties in het vruchtboomfonds (algemene reserve) die volledig worden verwerkt via dit taakveld. Ook de mutaties in de reserve productiemiddelen logistiek worden op dit taakveld verwerkt.

0.9 Vennootschapsbelasting

Alle informatie over grondbeleid inclusief vennootschapsbelasting is gebundeld in de paragraaf grondbeleid.

Wat mag het kosten?

Vennootschapsbelasting (VpB) (0.9)	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	522	250	405	405	405	405	405
Baten	1	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-521	-250	-405	-405	-405	-405	-405
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-521	-250	-405	-405	-405	-405	-405

Ontwikkelingen baten en lasten

De hogere (voorlopige) aanslagen vennootschapsbelasting hebben geleid tot een structurele verhoging van de verwachte lasten.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Programma 0 Bestuur en ondersteuning	(bedragen x € 1.000)						
	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bestuur (0.1)	7.952	8.488	7.110	7.710	7.672	7.544	7.543
Burgerzaken (0.2)	5.595	5.132	7.071	7.116	7.116	7.116	7.116
Beheer overige gebouwen en gronden (0.3)	10.384	8.207	10.379	10.339	10.351	10.725	11.000
Overhead (0.4)	68.455	68.175	80.776	78.918	79.090	78.647	77.948
Treasury (0.5)	6.858	9.988	7.788	9.439	11.352	12.604	14.004
Belastingen overig (0.64)	815	682	1.152	710	710	710	710
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds (0.7)	0	0	465	30	31	1	190
Overige baten en lasten (0.8)	8.686	24.135	6.988	19.951	16.707	15.604	11.994
Vennootschapsbelasting (VpB) (0.9)	522	250	405	405	405	405	405
Totaal lasten	109.267	125.057	122.134	134.618	133.434	133.356	130.910
Bestuur (0.1)	436	38	38	38	0	0	0
Burgerzaken (0.2)	2.050	2.057	3.588	3.707	3.707	3.707	3.707
Beheer overige gebouwen en gronden (0.3)	8.237	7.602	8.628	9.209	9.198	9.301	9.407
Overhead (0.4)	4.267	3.632	3.772	4.066	4.084	4.129	4.129
Treasury (0.5)	8.754	10.714	10.938	10.277	10.310	10.426	11.102
OZB Woningen (0.61)	19.157	19.589	20.154	20.819	20.832	20.832	20.832
OZB niet-woningen (0.62)	20.530	20.801	21.805	22.524	22.524	22.524	22.524
Parkeerbelasting (0.63)	7.150	9.087	8.287	9.387	9.387	9.387	9.387
Belastingen overig (0.64)	3.006	3.079	3.057	3.158	3.158	3.158	3.158
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds (0.7)	332.519	346.022	354.592	364.178	345.291	347.373	348.808
Overige baten en lasten (0.8)	927	117	0	515	515	515	515
Vennootschapsbelasting (VpB) (0.9)	1	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	407.034	422.738	434.859	447.878	429.006	431.352	433.569
Totaal saldo van baten en lasten	297.767	297.681	312.725	313.260	295.572	297.996	302.659
Toevoeging reserves	26.352	24.861	28.959	23.637	23.220	22.319	22.607
Onttrekking reserves	30.050	19.253	24.187	21.863	25.703	23.075	22.916
Saldo mutaties reserves	3.698	-5.608	-4.772	-1.774	2.483	756	309
Geraamd resultaat	301.465	292.073	307.953	311.486	298.055	298.752	302.968

Investerings 2024 – 2028

Begroting 2025						Bedragen x € 1.000						
progr.	omschrijving		economisch/maatschappelijk	afschrijvings-termijn	aparte votering	2024	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.j. (* d.w.z. jaarlijks terugkerend)	Totaal beschikbaar krediet
0	Optimale toegankelijkheid van gebouw en	MUIP	M	40	v	1.063.883	286.440	286.440	286.440	0	0	1.923.202
0	Verduurzamen commercieel vastgoed	Rendabel	E	20		0	566.000	566.000	566.000	566.000	0	2.264.000
0	Productiemiddelen	Rendabel	E	div.		10.902.872	12.635.286	7.418.018	13.135.187	7.368.409	pm	51.459.773
0	Verduurzamen gemeentelijke organisatie	MUIP	M	15	v	433.999	466.549	466.549	0	0	0	1.367.098
0	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	MUIP	E	15	v	0	4.475.000	2.600.000	2.600.000	2.600.000	5.200.000	14.875.000
0	Mergelweg 260	MUIP	M	40		700.000	0	0	0	0	0	700.000
0	Verduurzamen maatschappelijke gemeentelijke panden	Rendabel	M	20		490.000	500.000	510.000	0	0	0	1.500.000

1.2 Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid. Ze raken de burgers, bedrijven en instellingen heel direct in hun portemonnee. Politiek gezien is daarom van belang de transparantie van de berekeningswijze voor de kostendekkende tarieven. Dit betreft afval, riolen en leges. De overige belastingen en parkeerbelastingen betreffen een algemene inkomstenbron.

Wettelijke grondslag

Welke heffingen gemeenten mogen opleggen, is vastgelegd in de Gemeentewet (Gw).

De heffingen zijn te verdelen in 2 soorten:

- heffingen waarbij een product of dienst wordt geleverd en waarvoor de burger betaalt (afvalinzameling, riolering, paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen, parkeerontheffing, enzovoort). Bij deze heffingen mogen de begrote opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote lasten (artikelen 228a en 229 Gw);
- heffingen die als algemene inkomstenbron dienen en geen directe relatie hebben met een geleverd product of dienst (artikelen 220, 223, 224, 226, 227, 228 Gw). Deze heffingen worden gebruikt om algemene voorzieningen te realiseren zoals aanleggen en onderhouden van wegen en groenvoorzieningen, stimuleren van economie, bouwen en exploiteren van sportparken en zwembad, ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers, enzovoort.

De heffingen waarbij er een relatie is met een product of dienst zijn vervolgens in te delen in 2 soorten:

- de dienst wordt voortdurend en gedurende langere tijd geleverd en wordt opgelegd middels een aanslag gemeentelijke belastingen (afvalinzameling en riolering);
- je betaalt per geleverde dienst in de vorm van leges (voorbeelden zijn: paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen en parkeerontheffing).

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Coalitieakkoord 2022-2026

Uitgangspunt is een sluitend meerjarenperspectief, zonder lastenverhoging voor de Maastrichtse inwoners en bedrijven (behoudens inflatie). Het streven naar 100% kostendekkende tarieven wordt daarbij niet losgelaten.

Indexering

Voor de belastingen en heffingen en alle overige opbrengsten hanteren wij een gemiddeld percentage van 3,3% (middeling van materiële en loonkosten).

Daarbij geldt dat de tarieven 2025 van:

- parkeergarages en de parkeerterreinen van Q-Park binnen de ringenstructuur worden geïndexeerd conform de PPS-afspraken geïndexeerd (met de consumentenprijsindex (C.P.I.) van het CBS, gemeten in september);
- afvalstoffenheffing en reinigingsrechten worden verhoogd met 3,17% bovenop de index van 3,3%, om 50% van de kosten van elektrificatie van het wagenpark op te vangen;
- de poorttarieven op de milieuparken niet worden verhoogd en die van C-hout, dakafval, grond en puin worden verlaagd naar € 0,-, het ophalen van grof huishoudelijk afval aan huis eenmaal per jaar gratis wordt (waarbij enkel nog de verwerkingskosten betaald dienen te worden) en het op verzoek ophalen van grote elektrische en elektronische apparaten vanaf 2025 ook gratis wordt;
- toeristenbelasting worden geïndexeerd met in totaal 16,5%, om te voldoen aan de bij het coalitieakkoord 2022-2026 overeengekomen dekking van de begroting vanaf 2025.

De belastingen met de tarieven en leges voor de gemeente Maastricht inclusief de bijbehorende verordeningen landen in het boekje 'Belastingverordeningen en tarieven 2025 gemeente Maastricht'. Deze worden tegelijk met de programmabegroting 2025 aan uw raad ter vaststelling voorgelegd.

Uitzondering daarop is de verordening onroerendezaakbelasting (OZB). We ontvangen namelijk de voor 2024 verwachte waardeontwikkeling van BsGW niet op tijd om de tarieven OZB te berekenen. De verordening OZB wordt daarom in december aan uw raad ter besluitvorming voorgesteld.

Een aantal belastingen zijn maandbelastingen, namelijk de rioolheffing, afvalstoffenheffing, reinigingsrecht, hondenbelasting, precariobelasting en reclamebelasting. De tarieven zijn zodanig berekend dat deze deelbaar zijn door 12, wat afrondingsverschillen voorkomt.

Geraamde inkomsten van de lokale heffingen

Taakveld	Heffende instantie	Belastingsoort	Werkelijke opbrengst 2023	Gewijzigde geraamde opbrengst 2024 ***	Geraamde opbrengst 2025
<i>Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)</i>					
7.2	BsGW	Rioolheffing *	16.188	16.714	16.377
7.3	BsGW	Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht *	19.744	19.368	20.999
<i>Kostendekkende leges (in totaliteit)</i>					
7.5	Gemeente	Begraafrechten	523	527	551
3.3	Gemeente	Marktgeden	432	519	536
2.2/3.4/8.3	Gemeente	Leges fysieke diensten	3.835	3.907	6.192
0.2	Gemeente	Leges burgergerichte diensten **	1.411	1.396	2.295
<i>Algemene belastingen en parkeerbelasting</i>					
0.61	BsGW	OZB eigenaar woningen	19.157	20.154	20.819
0.62	BsGW	OZB eigenaar niet woningen	11.606	12.412	12.821
0.62	BsGW	OZB gebruiker niet-woningen	8.925	9.393	9.703
0.64	BsGW	Hondenbelasting *	550	604	624
3.4	BsGW	Toeristenbelasting	6.937	6.600	8.574
3.4	BsGW	Forensenbelasting	505	392	405
0.64	BsGW	Precariobelasting	1.176	1.149	1.187
0.64	BsGW	Reclamebelasting	740	849	877
0.63/2.2	Gemeente	Parkeren	7.150	8.287	9.387
Totaal			98.879	102.271	111.347

* De bedragen zijn exclusief kwijtschelding.

** De bedragen zijn inclusief afdracht Rijksleges.

*** De gewijzigde geraamde opbrengst is inclusief eventuele begrotingswijzigingen. Bij de berekening van de kostendekkendheid bij de diverse belastingen wordt echter uitgegaan van de initiële begroting 2024, waardoor de daarin vermelde opbrengst kan afwijken.

Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)

Rioolheffing

Het waterprogramma zoals nu voorligt is ambitieus. Er wordt flink geïnvesteerd, zowel in de klimaatopgave als in het vervangen van onderdelen van het rioolstelsel. Daarnaast zijn er ook de jaarlijkse reguliere kosten die nodig zijn om de heffing te innen, het riool en de technische voorzieningen in goede staat te houden.

Voor dit waterprogramma is een theoretisch kostendekkendheidsberekening gemaakt en uitgaande van de geraamde inkomsten en uitgaven is het kostendekkende basistarief berekend op € 220,80 per heffingseenheid per jaar (tarief 2024), dit zijn de gemiddelde uitgaven voor een huishouden (eigenaar) met een waterverbruik < 250 m³ per jaar.

Een verhoging van de heffing buiten de index, is dus niet aan de orde. En via inzet van de voorziening riolen om schommelingen in de kosten tussen de jaren te egaliseren, kan het tarief ook de komende jaren gelijk gehouden worden (buiten stijging met de reguliere index). Pas rond 2043 zal het tarief moeten stijgen.

Voor 2025 kan dus worden volstaan met een stijging met het gemeentelijke prijsindexcijfer, zijnde 3,3%. Dat resulteert in een heffing van € 228,12.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de tariefopbouw voor 2025:

(bedragen in €)	2024	2025
Rioolheffing eigenaar	163,80	169,20
Rioolheffing gebruiker tot 250 m ³	57,00	58,92
251 m ³ - 50.000 m ³ per 250 m ³	452,16	467,04
Van 50.001 – 500.000 m ³ per 250 m ³	300,36	310,32
Van 500.001 – 3 mln. m ³ per 250 m ³	150,00	154,92

Onderstaande tabel geeft inzicht in de kostendekkendheid voor 2025:

Berekening van kostendekkendheid van de heffing riolen (bedragen x € 1.000)				
		rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025
A	Directe kosten taakveld riolering (excl. perceptiekosten en storting in voorziening riolen)	6.215	8.354	8.802
B	Inkomsten taakveld riolering (excl. heffingen en specifieke uitkering klimaatadaptie)	188	127	137
C=A-B	<i>Netto kosten taakveld riolering</i>	6.027	8.227	8.665
D	Perceptiekosten	1.207	1.100	1.125
E	Rentekosten	501	540	406
F	Toe te rekenen kosten van andere taakvelden	3.370	3.571	3.986
G	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	387	528	442
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (kwijtscheldingen)	311	320	355
I	Toe te rekenen BTW	2.055	2.036	1.804
J	Storting in voorziening riolen	2.869	0	0
$K = C \text{ t/m } J$	<i>Totale kosten</i>	16.727	16.322	16.783
L	<i>Opbrengst heffingen</i>	16.188	15.854	16.377
$M = L/K * 100\%$	Dekkingspercentage	97%	97%	98%

Afvalstoffenheffing

Tarieven 2025

Op 27 februari 2024 heeft de gemeenteraad het Regionaal Beleidskader Afval en Grondstoffen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul (MMV) vastgesteld. Het lange termijn doel (2050) is een 'circulaire grondstoffeneconomie', waarin bijna geen afval meer bestaat en grondstoffen steeds opnieuw worden gebruikt. De kortere termijn doelen (2030) zijn:

- 90% grondstofscheiding van goede kwaliteit voor de stromen waar een haal- of brengvoorziening voor is en
- Inwoners waarderen het afvalbeleid en de mogelijkheden die ze daarin hebben. Tevredenheid over het afvalbeleid is een rapportcijfer 7.

Conform de wens van de raden heeft het bestuur van de GR Geul en Maas in haar begroting voor 2025 een aantal quick-wins opgenomen, waarmee de kortere termijn doelen beter benaderd kunnen worden. Het gaat dan om:

- De inzameling van PMD zal vanaf 2025 met zakken aan huis plaatsvinden (uitgezonderd Maastricht-Centrum).
- Huishoudens kunnen vanaf 2025 het grofvuil 1 keer per jaar gratis laten ophalen, waarbij ze alleen nog de verwerkingskosten hoeven te betalen.
- Op de milieuparken vervallen in 2025 de poorttarieven van C-hout, dakafval, grond en puin, zodat huishoudens deze stromen vanaf 2025 gratis kunnen aanbieden.

Ook zijn de voorbereidingen gestart om restafval bij hoogbouwcomplexen en andere daarvoor geschikte wooncomplexen met ondergrondse verzamelcontainers in te zamelen. In het nu in voorbereiding zijnde grondstoffenplan wordt de aanpak verder uitgewerkt. Benoemde maatregelen zijn serviceverhogend, maar ook kostenverhogend. Deze kostentoeename in 2025 wordt van dekking voorzien door de gemeentebreed geldende indexering van 3,3%. Bovenop deze indexering worden de afvalstoffenheffing en reinigingsrecht nog een keer verhoogd met 3,17% om 50% van de kosten van elektrificatie van het wagenpark op te vangen. Hiermee worden alle tarieven van afvalstoffenheffing en reinigingsrecht in totaal verhoogd met 6,47%. Uitgezonderd zijn de poorttarieven van de milieuparken en de tarieven voor het ophalen van grofvuil en elektrische en elektronische apparaten (welke door het GR-bestuur, deels na afstemming met de Rd4, zijn vastgesteld). De tarieven voor het aanbieden van afval op de milieuparken worden niet verhoogd en die van C-hout, dakafval, grond en puin worden verlaagd naar € 0,-, zodat huishoudens deze stromen vanaf 2025 gratis kunnen aanbieden. Vanaf 2025 hoeft op de milieuparken dan alleen nog voor het aanbieden van fijn restafval (aangeboden in andere zak dan betaalde restzak) en grof restafval betaald te worden. Huishoudens kunnen in 2025 1 keer per jaar grof huishoudelijk afval laten ophalen, waarbij enkel nog de verwerkingskosten betaald dienen te worden (het ophalen is dus de eerste keer gratis). Het op verzoek ophalen van grote elektrische en elektronische apparaten is vanaf 2025 ook gratis.

De volgende tabel geeft inzicht in de tarieven voor 2025:

(bedragen in €)	2024	2025
Vastrecht	328,56	349,80
Vastrecht bij gebruikmaking stortkoker of ondergrondse restafvalcontainer	401,76	427,80
Restzak 50 liter/ inworp ondergrondse restafval- container (per keer max. 50 liter)	1,10	1,17
Restzak 25 liter	0,64	0,68

Onderstaande tabel geeft inzicht in de kostendekkendheid voor 2025:

Berekening van kostendekkendheid van de heffing afval (bedragen x € 1.000)				
		rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025
A	Directe kosten taakveld afval (excl. lasten inzake dienstverlening GR Geul & Maas)	12.930	15.399	16.282
B	Inkomsten taakveld afval (excl. heffingen en baten inzake dienstverlening GR Geul & Maas))	3.386	2.625	3.204
<i>C=A-B</i>	<i>Netto kosten taakveld afval</i>	<i>9.544</i>	<i>12.774</i>	<i>13.078</i>
D	Perceptiekosten	580	515	423
E	Rentekosten	74	59	58
F	Toe te rekenen kosten van andere taakvelden	1.371	1.411	2.021
G	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	470	605	538
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (kwijscheldingen)	1.858	1.961	2.300
I	Toe te rekenen BTW	2.160	2.961	3.420
J	Storting in voorziening afval	4.319	0	0
<i>K = C t/m J</i>	<i>Totale kosten</i>	<i>20.376</i>	<i>20.286</i>	<i>21.838</i>
L	<i>Opbrengst heffingen</i>	<i>19.744</i>	<i>19.368</i>	<i>20.999</i>
<i>M = L/K*100%</i>	<i>Dekkingspercentage</i>	<i>97%</i>	<i>96%</i>	<i>96%</i>

Kostendeekkende leges (in totaliteit)

Algemeen

De Gemeentewet bepaalt dat de kostendeekkendheid van heffingen wordt bepaald op het niveau van de gehele legesverordening. Het compenseren van relatief lagere kostendeekkendheid voor de ene dienst met een relatief hogere kostendeekkendheid voor een andere dienst is toegestaan. Dit wordt kruissubsidiëring genoemd. Vanaf 28 december 2009 werd de mogelijkheid tot kruissubsidiëring echter beperkt door invoering van nieuwe regelgeving in de vorm van de Europese dienstenrichtlijn. Dit had tot gevolg dat kruissubsidiëring alleen nog werd toegestaan binnen clusters van sterk samenhangende vergunningsstelsels. Bij onze eigen gemeentelijke toets van kostendeekkendheid van vergunningen wordt rekening gehouden met de beperkingen tot kruissubsidiëring ten gevolge van de invoering van de Europese Diensten Richtlijn en de Omgevingswet. Vandaar de splitsing van de verordening in een verordening fysieke diensten en burgergerichte diensten.

Alle leges worden geheven op basis van de legesverordening burgergerichte diensten en de legesverordening fysieke diensten.

Begraafrechten

Als gemeente bieden wij met de algemene begraafplaats de gelegenheid voor nabestaanden om te rouwen en gedenken in een cultuur- en natuurhistorisch waardevolle, monumentale omgeving. Afgelopen periode is de gemeentelijke begraafplaats getransformeerd naar een multifunctioneel rouw- en gedenkpark, waardoor beter wordt aangesloten bij de huidige en toekomstige klantvraag en – behoefte. De transformatie naar een eigentijds rouw- en gedenkpark is voltooid.

In de verordening 2025 en bijbehorende tarieventabel zijn enkele redactionele en technische wijzigingen doorgevoerd. Het gaat in hoofdzaak om het:

- Toevoegen van tarieven voor de afkoop van onderhoudskosten bij de particuliere graven, zoals eerder is gebeurd bij de Joodse en Islamitische graven;
- Toevoegen van de mogelijkheid tot natuurlijk begraven middels bioasbus of particulier graf;
- Verwijderen van de tarieven voor tijdelijk grafrecht op de Joodse begraafplaats, omdat de Joodse gemeenschap heeft meegedeeld dat tijdelijk grafrecht niet mogelijk is op een Joodse begraafplaats;
- Het extra verhogen van de tarieven voor keldergraven met gemiddeld 10% vanwege de hogere kosten bij de aanbesteding;
- Verwijderen van de tarieven voor de Memorial Cube. Dit betreffen namelijk geen leges, maar tarieven van de exploitant. Het opnemen daarvan was bedoeld als indicatie, maar bij wijzigingen leidt dit tot verwarring;
- Verlagen van de tarieven voor de asbijzetting van de herdenkingsboom met 44%. Deze zijn daarmee teruggebracht naar kostprijsniveau, de kosten waren eerder te hoog ingeschat;
- Verwijderen van de tarieven voor het registreren van een QR-code met herinneringsprofiel bij een herdenkingsboom, omdat deze dienst niet aangeboden wordt (hetgeen oorspronkelijk wel de bedoeling was).

Hierdoor sluit de dienstverlening meer aan bij de klantwensen en voorkomen we een teruggang van de vraag en zorgen we dat het karakter van de begraafplaats behouden blijft.

Voorgesteld wordt om voor het jaar 2025 de onderlinge verhouding te handhaven, die nu tot uitdrukking komt in de beschreven diensten en de daarbij behorende bedragen zoals opgenomen in de verordening. Ten opzichte van de verordening 2024 verhogen we de tarieven met de gemeentebreed gehanteerde index van 3,3%.

Berekening van kostendekkendheid van de begraafrechten (bedragen x € 1.000)				
		rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025
A	Directe kosten taakveld begraafplaatsen en crematoria	623	689	792
B	Inkomsten taakveld begraafplaatsen en crematoria	0	0	0
<i>C = A-B</i>	<i>Netto kosten taakveld begraafplaatsen en crematoria</i>	623	689	792
D	Rentekosten	28	0	22
E	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	164	169	166
F	Toe te rekenen BTW	0	0	0
<i>G = C t/m F</i>	<i>Totale kosten</i>	815	858	980
H	<i>Opbrengst heffingen</i>	523	527	551
<i>I = H/G*100%</i>	Dekkingspercentage	64%	61%	56%

Marktgelden

De leges voor marktgelden zijn afhankelijk van de locatie, ingenomen oppervlakte en gebruiksperiode. De marktgelden worden verhoogd met de gemeentelijke index van 3,3%.

Berekening van kostendekkendheid van de marktgelden (bedragen x € 1.000)			
	rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025
Directe kosten markten	532	492	511
Inkomsten markten (excl. marktgelden)	0	0	0
<i>Netto kosten taakveld</i>	532	492	511
Toe te rekenen kosten taakveld overhead	236	236	236
Toe te rekenen BTW	10	29	29
<i>Totale kosten</i>	778	756	776
<i>Opbrengst heffingen (marktgelden)</i>	432	519	536
Dekkingspercentage	56%	69%	69%

Fysieke diensten

Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking getreden. Als gevolg van deze wetswijziging werd tevens een nieuwe Verordening leges fysieke diensten 2024 vastgesteld waarin de belastbare feiten onder de Wabo-wetgeving zijn omgezet naar de nieuwe belastbare feiten onder de Omgevingswet.

In de tarieventabel 2025 zijn enkele redactionele aanpassingen verwerkt. Daarnaast zijn een aantal tarieven toegevoegd betreffende principeverzoeken/omgevingsoverleg waarbij een advies wordt gevraagd van een gemeentelijke adviescommissie, en tarieven voor het wijzigen van een lopende terrasvergunning.

De tarieven worden verhoogd met de gemeentebrede index van 3,3%, behalve de tarieven voor de aanvraag van een ontheffing om toegang te hebben tot de nul-emissiezone voor stadslogistiek die per 1 juli 2023 zijn ingevoerd. Deze tarieven worden landelijk vastgesteld en niet geïndexeerd.

Kostendekkendheid

Het uitgangspunt is dat leges voor vergunningen, met uitzondering van horeca en detailhandel, maximaal kostendekkend zijn.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de kostendekkendheid van de verschillende hoofdstukken.

Fysieke diensten (bedragen x € 1.000)	Personeels- lasten	Overhead	Lasten OD-ZL	Overige kosten	Totale kosten	Baten	Kosten- dekkend- heid
<i>Totaal van alle producten</i>	3.550	2.072	252	414	6.289	6.192	98%
Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening	255	149	-	157	560	224	40%
Paragraaf 1.6 Vastgoedinformatie	-	-	-	-	-	-	-
Paragraaf 1.9 Bijzondere wetten	255	149	-	157	560	224	40%
Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet	2.912	1.699	252	257	5.121	5.734	112%
Paragraaf 2.2 Voorfase	464	271	117	-	852	267	31%
Paragraaf 2.3 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	1.662	970	-	257	2.889	5.290	183%
Paragraaf 2.4 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	290	169	-	-	460	88	19%
Paragraaf 2.5 Milieubelastende activiteiten	-	-	108	-	108	111	103%
Paragraaf 2.6 Lozingsactiviteiten	-	-	-	-	-	-	-
Paragraaf 2.7 Aanlegactiviteiten	22	13	-	-	35	20	58%
Paragraaf 2.8 Overige activiteiten	127	74	-	-	201	117	58%
Paragraaf 2.9 Maatwerkvoorschriften	-	-	14	-	14	14	103%
Paragraaf 2.10 Gelijkwaardigheid	-	-	-	-	-	-	-
Paragraaf 2.11 Overige tarieven	19	11	-	-	30	23	77%
Paragraaf 2.12 Modaliteiten	289	169	10	-	467	159	34%
Paragraaf 2.13 Vermindering	-	-	-	-	-	-200	-
Paragraaf 2.14 Teruggaaf	39	22	4	-	65	-157	-242%
Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2	384	224	-	-	607	235	39%
Paragraaf 3.1 Horeca	101	59	-	-	159	104	65%
Paragraaf 3.2 Seksbedrijven	-	-	-	-	-	-	-
Paragraaf 3.3 Winkeltijdenwet	1	0	-	-	1	0	24%
Paragraaf 3.4 Organiseren evenement of markt	260	152	-	-	411	98	24%
Paragraaf 3.6 Huisvestingswet 2014	17	10	-	-	27	25	95%
Paragraaf 3.7 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit / overige vergunningen en besluiten	6	3	-	-	9	7	71%

Hoofdstuk 1 betreft de vergunningen in het kader van bijzondere wetten (o.a. kansspelen, verkeer en vervoer).

Hoofdstuk 2 betreft de vergunningen in het kader van de Omgevingswet (bouw- en milieuactiviteiten).

Hoofdstuk 3 betreft de vergunningen in het kader van o.a. horeca en evenementen.

Het kostendekkendheidspercentage van met name hoofdstukken 1 en 3 is verre van 100%. Dit is verklaarbaar omdat landelijk gezien de meeste gemeenten ervoor kiezen om hier maatschappelijke verantwoorde tarieven te hanteren en de gemeente Maastricht bovendien de nodige privaatrechtelijke inkomsten verwerft uit evenementen als bijvoorbeeld pachtsommen bij carnaval.

Belangrijk is dat wij bij juridische procedures, welke veelvuldig voorkomen bij hoofdstuk 2, kunnen aantonen dat de gemeente Maastricht voldoet aan het vereiste dat de baten lager zijn dan de kosten op het niveau van de verordening in zijn geheel.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 brengt onzekerheden met zich mee voor wat betreft de legesopbrengsten, en daarmee de kostendekkendheid. Bij de jaarrekening 2024 zal de daadwerkelijke kostendekkendheid inzichtelijk worden. Dit zou kunnen betekenen dat de kostendekkendheid fysieke diensten eenmalig boven de maximale 100% kan uitkomen. Met deze wetenschap zal het jaar 2024 dan ook gebruikt worden om inzichtelijk te krijgen welk effect de invoering van de Omgevingswet daadwerkelijk heeft op de begrote opbrengst. Daar waar dit zal leiden

tot een overschrijding van de kostendekkendheid, zal dit leiden tot een aanpassing van de tarieven voor de jaren 2026 en verder.

Burgergerichte diensten

Het aanvragen tot het doen van herziene naamskeuze op grond van de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam was alleen mogelijk in 2024, de betreffende artikelen zijn daarom verwijderd uit de tarieventabel 2025. In de tarieventabel zijn daarnaast enkele redactionele aanpassingen verwerkt en de tarieven zijn verhoogd met de index van 3,3%.

De tarieven worden waar nodig afgerond op veelvoud van € 0,05 vanwege lagere kosten van geldtransport en efficiënt beheer van de geldautomaat, waarvan de mensen gebruik kunnen maken die niet willen of kunnen pinnen en daarom met contant geld betalen. Alleen de tarieven voor huwelijken worden afgerond op hele Euro's omdat dit beter past bij het karakter van de aangeboden diensten en de verwachting van de burgers.

Kostendekkendheid

Onderstaande tabel geeft inzicht in de kostendekkendheid voor 2025:

Berekening van kostendekkendheid burgergerichte diensten 2025 (bedragen x € 1.000)			
Productcategorie	Netto baten	Kosten	Kostendekkendheid
Reisdocumenten Ingezetenen	795	646	123,1%
Reisdocumenten NIET Ingezetenen	684	932	73,4%
Rijbewijzen	258	227	113,7%
Huwelijken	269	382	70,4%
Burgerlijke Stand	86	138	62,3%
Naturalisaties	56	340	16,5%
Gezondheidsverklaring	0	0	0
Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)	8	14	57,1%
Verstrekken van Persoonsgegevens	120	64	189,0%
Waarmerken en Legalisaties	19	19	100,0%
<i>Totaal</i>	<i>2.295</i>	<i>2.762</i>	<i>83,1%</i>

Algemene belastingen en parkeerbelasting

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Jaarlijks vindt een herwaardering plaats in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ). Dit betekent dat de WOZ-waarden voor het jaar 2025 worden gebaseerd op een nieuwe waardepeildatum, namelijk 1 januari 2024. Alle belastingplichtige WOZ-belanghebbenden zullen in 2025 een nieuwe WOZ-beschikking ontvangen met de nieuwe WOZ-waarde, gebaseerd op taxaties die op het moment van de samenstelling van deze begroting nog worden bepaald. Medio oktober 2024 is bekend hoe de waardeontwikkeling uitpakt en welke gevolgen dit heeft voor de tarieven. Deze zullen worden verwerkt in de OZB-verordening 2025 die in de raadsvergadering van december aan u zal worden voorgelegd.

Hondenbelasting

In het coalitieakkoord is opgenomen dat de opbrengst van de hondenbelasting naar kostendekkend niveau wordt gebracht, ondanks het feit dat de hondenbelasting een algemene belasting is. De kosten van de voorzieningen die er voor honden in stand worden gehouden zijn daarvoor maatgevend. Dit zijn de kosten voor aanleg en onderhoud van de losloopgebieden, hondentoiletten, afvalbakken en zakjes voor hondenpoep, handhaving en dergelijke. De kwaliteit van die voorzieningen is medebepalend voor de acceptatie van de belasting. Op basis van de gerealiseerde kosten van 2018 tot en met 2021 werden de tarieven in 2023 met 25% verlaagd ten opzichte die van 2022. De tarieven worden per 1 januari 2025 geïndexeerd met de prijsindex van 3,3%.

De volgende tabel geeft inzicht in de tarieven voor 2025:

(bedragen in €)	2024	2025
1 ^e hond	73,56	75,96

2 ^e hond	105,96	109,44
3 ^e en meer	128,04	132,24
Kennel	294,72	304,44

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting in Maastricht wordt gedifferentieerd naar de aard van de accommodaties waarvan gebruik wordt gemaakt. Naarmate de accommodatie luxer is, is het tarief hoger.

In de begroting 2023 is opgenomen dat het college voornemens is om na afloop van het huidige convenant met de SAHOT (Samenwerkende Hotels Maastricht) de toeristenbelasting per 1 januari 2025 substantieel te verhogen. Er is voor het jaar 2025 voor de opbrengst toeristenbelasting via BsGW een bedrag opgenomen van € 8,6 miljoen, € 2 miljoen meer dan de verwachte opbrengsten van 2024. Deze verhoging is mede noodzakelijk voor de financiële dekking van de ambities in het Coalitieakkoord en ook voor de dekking van de begroting vanaf 2025. Deze beoogde meeropbrengsten is in de meerjarenbegroting 2025-2028 door vertaald. Bij de huidige heffingsmethodiek zou de gewenste opbrengst van € 8,6 miljoen in 2025 gerealiseerd worden bij een stijging van de tarieven met 19,5%.

De aard van de accommodaties van 'verblijf zonder ster' (tarief 2024: € 2,35) (hotels zonder ster, B&B's en toeristische woningverhuur) wijkt tegenwoordig niet meer af van die van 'hotel met één ster' (tarief 2024: € 3,18). Daarom wordt voorgesteld om de tarieven van beide categorieën vanaf 2025 gelijk te trekken naar het tarief van 'hotel met één ster'.

Bij deze gewijzigde heffingsmethodiek wordt de gewenste opbrengst van € 8,6 miljoen in 2025 gerealiseerd bij een stijging van de tarieven met 16,5%.

Bij de huidige heffingsmethodiek zou de gewenste opbrengst van € 8,6 miljoen in 2025 gerealiseerd worden bij een stijging van de tarieven met 19,5%. Bij de hierboven beschreven nieuwe heffingsmethodiek wordt de gewenste opbrengst van € 8,6 miljoen in 2025 gerealiseerd bij een stijging van de tarieven met 16,5%.

De volgende tabel geeft inzicht in de tarieven per persoon per overnachting in of bij een bepaalde accommodatie:

	(bedragen in €)	2024	2025
a.	Kampeersonderkomen of jeugdherberg;	1,58	1,84
b.	Accommodaties voor logies of hotel niet vallend in een stercategorie;	2,35	3,70
c.	Recreatiewoning;	3,40	3,96
d.	Hotel in de één-stercategorie;	3,18	3,70
e.	Hotel in de twee-sterrencategorie;	3,93	4,58
f.	Hotel in de drie-sterrencategorie;	4,77	5,56
g.	Hotel in de vier-sterrencategorie;	5,68	6,62
h.	Hotel in de vijf-sterrencategorie.	6,50	7,57

Forensenbelasting

Bij forensenbelasting is sprake van een tweeledige heffing. Het tarief is een vast bedrag, vermeerderd met een bedrag dat afhankelijk is van de WOZ-waarde. Er is wel sprake van een maximumbedrag. Het vast bedrag en het maximumbedrag worden geïndexeerd met 3,3%.

De volgende tabel geeft inzicht in de tarieven voor 2025:

	(bedragen in €)	2024	2025
1.	Per gemeubileerde woning:	€ 310,00	€ 320,00
2.	Vermeerderd met een percentage van de WOZ-waarde:	0,56%	0,56%
3.	Met een maximum van:	€ 3.321,00	€ 3.431,00

Precariobelasting

Precariobelasting is op basis van de Gemeentewet te kwalificeren als een algemene inkomstenverwervende belasting. Vanwege de aard en het karakter, ook gezien de historie, bestaat er een

zekere relatie met het begrip dienstverlening. De gemeente verstrekt namelijk de gunst om voorwerpen op de gemeentegrond toe te staan. Tevens kan deze belasting gezien worden als een regulerende belasting als instrument om vervuiling of vernieling van de openbare ruimte tegen te gaan.

Voor 2025 worden de precariotarieven geïndexeerd met 3,3%.

Reclamebelasting

Bij raadsbesluit van 19 december 2008 is de verordening reclamebelasting vastgesteld. In 2009 zijn de aanslagen voor het eerst opgelegd aan de ondernemers die voldoen aan de in deze verordening gestelde criteria. De tarieven worden per 1 januari 2025 verhoogd met de index van 3,3%.

De volgende tabel geeft inzicht in de tarieven voor 2025:

	(bedragen in €)	2024	2025
a.	Oppervlakte reclameobjecten kleiner dan 0,1 m2:	0,00	0,00
b.	Oppervlakte reclameobjecten groter dan 0,1 m2, maar kleiner dan 20 m2:	808,00	835,00
c.	Oppervlakte reclameobjecten groter dan 20 m2:	1.616,00	1.670,00

Parkeerbelasting

Het heffen van parkeerbelasting is een belangrijk sturingsmiddel in het gemeentelijke parkeerbeleid. Het parkeerbeleid is erop gericht dat de juiste parkeerder op de juiste parkeervoorziening parkeert. Dat betekent in de praktijk dat langparkerende bezoekers in de Binnenstad worden gestimuleerd om te parkeren in de garages en op parkeerterreinen, zodat er minder op straat wordt geparkeerd en daar meer plek overblijft voor kortparkerende bezoekers en vergunninghouders (bewoners en ondernemers) en voor fietsparkeren en meer groen (Omgevingsvisie). Instrumenten die worden gehanteerd zijn onder andere de Ringenstructuur voor parkeergarages, het hanteren van parkeertarieven voor kortparkeerders op straat die hoger of gelijk zijn aan de tarieven in de parkeergarages en hogere tarieven in de Binnenstad ten opzichte van het Overig gebied. De gehanteerde tarieven moeten duidelijk onderscheidend zijn voor de parkeerder.

Als de straatparkeertarieven niet meegroeien met de inflatie neemt de sturende werking van straatparkeertarieven af, omdat dan de verhouding tussen de parkeertarieven op straat en in de garages onder druk komt te staan. Dat is vanuit het parkeerbeleid ongewenst en strijdig met de afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en Q-Park. Daarin is de afspraak vastgelegd dat de tarieven voor straatparkeren hoger of gelijk moeten zijn dan de parkeertarieven in de parkeergarages en de parkeerterreinen.

Tarieven Q-Park

De parkeertarieven voor de garages en de parkeerterreinen van Q-Park worden jaarlijks conform de PPS-afspraken binnen de ringenstructuur geïndexeerd waarbij de consumentenprijsindex (C.P.I.) van het CBS wordt gevolgd, gemeten in september. Voor 2025 worden de tarieven volgens deze afspraken feitelijk vastgesteld door het college eind van dit jaar.

Tarieven straatparkeren

In 2024 zijn de parkeertarieven op straat relatief sterk verhoogd (met 15%) omdat de parkeertarieven in Maastricht de laatste jaren waren achtergebleven bij de gemiddelde stijging van parkeertarieven in Nederland. Bovendien bleven de gemeentelijke parkeertarieven achter bij de garagetarieven die wél jaarlijks conform de C.P.I. werden verhoogd.

Door de grote stijging van de gemeentelijke parkeertarieven in 2024 is de verhouding met de Q-Parktarieven nu overeenkomstig de gemaakte afspraken uit de Samenwerkingsovereenkomst. Om dit in stand te houden is het van belang om zoveel mogelijk een indexering conform C.P.I. te blijven volgen. Dat doen we op de volgende wijze:

Met ingang van 2025 wordt voor het indexeren van de opbrengsten straatparkeren voor de begroting het gemeentebrede indexeringspercentage aangehouden en de bijbehorende parkeertarieven berekend. Vervolgens wordt in oktober het percentage van de gemeentebrede indexering vergeleken met de C.P.I. van september in hetzelfde jaar. Op het moment dat deze C.P.I. hoger is dan het percentage van de gemeentelijke indexering volgt er een correctie van het verschil op de parkeertarieven. Deze bijgestelde tarieven worden in december, voor het nieuwe begrotingsjaar, definitief vastgesteld bij de jaarlijkse aanpassing van de Tarieventabel Parkeren die hoort bij de

Verordening parkeerregulering en parkeerbelastingen, zoals door de raad overgedragen aan het college van B&W.

Op deze manier zorgen we ervoor dat de straattarieven en garagetarieven (en terreinen) in de juiste verhouding tot elkaar blijven. Tijdens het nieuwe begrotingsjaar kan dan tijdens de reguliere P&C-cyclus een correctie worden doorgevoerd op de opbrengsten straatparkeren.

Vergunningtarieven

De gemeentelijke parkeertarieven voor vergunningen worden verhoogd conform het gemeentebrede indexeringspercentage.

P+R Maastricht Noord

Parkeren aan de rand van de stad is mogelijk op Park & Walk locaties en de P+R Maastricht Noord. De P+R Maastricht Noord kent een combinatietarief voor parkeren en reizen per bus of met de trein (ov). Voor het tarief van 2025 maken Maastricht Bereikbaar en Arriva opnieuw tariefafspraken.

Kostendekkendheid

Onderstaande tabel geeft inzicht in de kostendekkendheid voor 2025:

Berekening van kostendekkendheid van de naheffingen parkeren (bedragen x € 1.000)				
		rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025
A	<i>Totale parkeerkosten</i>	6.759	7.652	7.519
B	Toe te rekenen kosten naheffingen parkeren	2.643	2.711	2.842
C	<i>Opbrengst naheffingen parkeren</i>	1.384	2.656	2.718
D = C/B*100%	Dekkingspercentage	52%	98%	96%

Lastendruk burgers en bedrijven

Ter illustratie volgt hier een rekenvoorbeeld voor de lokale lasten in 2025 voor een gemiddeld huishouden in Maastricht, dat woont in een eigen koopwoning (met een geschatte gemiddelde WOZ-waarde van € 430.000).

Het verschil in lastendruk bedraagt 4,4%, de verhoging in geld bedraagt € 45,17.

Rekenvoorbeeld lastendruk burger (gezinnen)		
(bedragen in €)	2024	2025
Gemiddelde WOZ-waarde koopwoning *	416.000	430.000
OZB-eigenaar *	436,80	451,21
Rioolheffing eigenaar	163,80	169,20
Rioolheffing gebruiker	57,00	58,92
Vastrecht afvalstoffenheffing	328,56	349,80
Restzakken **	33,00	35,10
1 bezoek milieupark	10,00	10,00
Totaal	1.029,16	1.074,23

* Voor 2024 betreft het voorlopige bedragen; de definitieve (gemiddelde) WOZ-waarde en OZB-tarieven worden in december 2024 vastgesteld na afronding van de waardebepalingen.

** Deze bedragen zijn gebaseerd op een gemiddeld verbruik van 30 restzakken van 50 liter per jaar.

Positie op de lokale lastenladder		
(bedragen in €)	2023	2024
Gemiddelde lasten Nederland	944	994
Gemiddelde lasten Nederlandse 91.000+ gemeenten/G40 en G4 *)	925	993
Gemiddelde lasten meerpersoonshuishouden Maastricht	1.004	1.022
Ranglijst 91.000+ gemeenten/G40+G4 (1 = laagste lasten) *)	29 van 39	28 van 44

* Tot en met 2023 bracht COELO de atlas 'Kerngegevens belastingen grote gemeenten' uit (met 39 gemeenten), vanaf 2024 neemt Coelo in de 'Atlas lokale lasten' een benchmark op voor de 44 grootste gemeenten (G40 en G4).

Ter illustratie volgt hier een rekenvoorbeeld voor de lokale lasten in 2025 voor niet-woningen, uitgerekend voor een gemiddelde winkel in Maastricht.

Het verschil in lastendruk bedraagt 3,5%, de verhoging in geld bedraagt € 164,00.

Rekenvoorbeeld lastendruk bedrijven (winkel)		
(bedragen in €)	2024	2025
Gemiddelde WOZ-waarde niet-woning *	560.000	563.000
OZB-eigenaar *	2.144,80	2.215,58
OZB-gebruiker *	1.892,80	1.955,26
Rioolheffing eigenaar	163,80	169,20
Rioolheffing gebruiker	57,00	58,92
Vastrecht reinigingsrecht **	328,56	349,80
Restzakken ***	33,00	35,20
Totaal	4.619,96	4.783,96

* Voor 2024 is uitgegaan van een geschatte gemiddelde waarde. Voor 2025 betreft het voorlopige bedragen; de gemiddelde WOZ-waarde is geschat en de OZB-tarieven worden in december 2024 vastgesteld na afronding van de waardebeoordelingen.

** Exclusief BTW

*** Deze bedragen zijn gebaseerd op een gemiddeld verbruik van 30 restzakken van 50 liter per jaar

Kwijtscheldingsbeleid

Ons bestaande kwijtscheldingsbeleid wordt gehandhaafd. Dit betekent dat als men niet in staat is de aanslag gemeentelijke belastingen te betalen, men een verzoek om kwijtschelding kan indienen. Kwijtschelding kan alleen worden verleend voor rioolheffing gebruikersdeel, afvalstoffenheffing en hondenbelasting (1e hond).

Bij de beoordeling van een kwijtscheldingsverzoek wordt aan de hand van de gegevens van een aanvraagformulier iemands persoonlijke financiële situatie onderzocht. Criteria die hierbij gehanteerd worden zijn deels wettelijk bepaald (zoals de voor de inkomsten geldende normen) en deels door Maastrichts beleid, waarbij uw raad de ruimste mogelijkheden en normen heeft vastgesteld.

Samenvattend vindt een onderzoek plaats of en hoeverre iemand beschikt over betalingscapaciteit om de gemeentelijke belastingen te kunnen betalen. De betalingscapaciteit wordt berekend aan de hand van de inkomsten, uitgaven, vermogen, schuldaflossing, autobezit en andere factoren, rekening houdend met de door de overheid vastgestelde normen die afhankelijk zijn van de gezinssituatie.

Ook vraagt BsGW sinds een ruim aantal jaren informatie op bij het Inlichtingenbureau. Deze organisatie voor gemeenten en andere overheidsorganisaties helpt gemeenten om te bepalen op welke ondersteuning burgers recht hebben, waaronder een kwijtscheldingstoets. Is de toets van het Inlichtingenbureau positief, ontvangen burgers 'automatisch' kwijtschelding (en hoeven zelf geen aanvraag te doen). In andere gevallen ontvangen mensen een gemotiveerde brief dat zij niet in aanmerking komen voor automatische kwijtschelding, maar wel zelf alsnog een aanvraag kunnen doen.

Bij volledige of gedeeltelijke kwijtschelding van gemeentelijke belastingen heeft men ook recht op een vergoeding van het variabele deel van de afvalstoffenheffing in de vorm van het uitreiken van rood-witte restzakken of een evenredige vergoeding (voor wie een aanslag diftar moet betalen).

De volgende tabellen geven inzicht in de aantallen en bedragen met betrekking tot kwijtscheldingen.

Aantallen met betrekking tot kwijtscheldingen	2023 *	2024 **
Toegekend	5.221	Niet bekend
Afgewezen	2.738	Niet bekend
<i>Subtotaal</i>	7.959	Niet bekend
Nog te behandelen	730	Niet bekend
Totaal	8.689	Niet bekend

* Stand per 1 juli.

** BsGW heeft eind 2023 een andere belastingenapplicatie in gebruik genomen, maar heeft nog niet alle bestaande rapportages kunnen aanpassen. Onder andere de selecties voor aantallen kwijtscheldingsverzoeken en (geautomatiseerde) toewijzingen zijn nog niet beschikbaar, daarom ontbreken deze gegevens hierboven.

De realisatie per 1 juli 2024 in onderstaande tabel is veel lager dan gebruikelijk. Eerder dit jaar riep de VNG op verzoek van de rijksoverheid op om bepaalde kwijtscheldingsverzoeken tijdelijk aan te houden. Deze oproep is gedaan omdat per 1 januari 2024 de huurtoeslag extra is verhoogd met als doel om de koopkracht te verhogen. Dit resulteerde echter voor een groep mensen in een koopkracht verlaging omdat ze hierdoor geen kwijtschelding meer kregen van bijvoorbeeld hun gemeentelijke- of waterschapsbelastingen. Er waren daardoor minder (geautomatiseerde) toewijzingen en ontving BsGW meer handmatig af te handelen kwijtscheldingsverzoeken. Die konden echter nog niet in het 2^e kwartaal worden afgehandeld. De Staatssecretaris van Financiën heeft inmiddels per 1 mei 2024 de Leidraad Invordering zodanig aangepast dat er bij het vaststellen van de nettowoonlasten rekening wordt gehouden met de hogere huurtoeslag.

(bedragen x € 1.000)	Realisatie per 1 juli 2020	Realisatie per 1 juli 2021	Realisatie per 1 juli 2022	Realisatie per 1 juli 2023	Realisatie per 1 juli 2024	Prognose na afhandeling alle verzoeken
2020	1.700	2.115	2.163	2.173	2.174	2.316
2021		1.764	2.238	2.268	2.272	2.463
2022			2.059	2.413	2.442	2.677
2023				1.970	2.319	2.707
2024					1.405	2.998

Bedrijfsvoering

'Samen met plezier voor Maastricht' en het plan van aanpak optimalisatie bedrijfsvoering zijn de basis van de initiatieven die in het kader van personeel, organisatie en bedrijfsvoering in 2025 opgepakt worden. Inhoudelijke verbeteringen en een andere manier van werken in samenhang met een cultuurontwikkeltraject moeten leiden tot een robuuste toekomstbestendige bedrijfsvoering met geactualiseerde processen, systemen en goede stuurinformatie. Met hart voor de organisatie en de stad faciliteren we de ontwikkeling van onze medewerkers in een gezonde, veilige en plezierige werkomgeving om duurzaam te werken aan de opgaves van vandaag en morgen.

Cultuur

Een organisatie is continue in verandering in de context van haar omgeving. Als de omgeving verandert dan moet dit ook zijn weerklank en weerslag vinden in de interne organisatie. Het aanleren van nieuwe vaardigheden, het opdoen van kennis en het aanpassen van houding en gedrag zijn nodig om de doelen van onze organisatie te bereiken in de huidige (snel veranderende) tijd. Conform planning vindt leiderschapsontwikkeling plaats en nemen alle leidinggevenden deel aan een management development traject. In 2025 wordt de opgedane ervaring hiervan verankerd in de organisatie. Ook zal het opleidingsaanbod van Learn@Maastricht toekomstbestendig gemaakt worden. Om het goede gesprek tussen leidinggevende en medewerker te ondersteunen zullen de beleidskaders en het instrumentarium van onder andere de gesprekscyclus herzien worden.

Besluiten die de gemeente neemt kunnen een grote impact hebben op mensen. Daarbij werkt de gemeente met publieke middelen. De eisen die aan onze ambtenaren en bestuur worden gesteld zijn daarmee terecht hoog. Betrouwbaarheid en geloofwaardigheid komt dan onder druk. Dit alles vraagt ook om een veilige en effectieve bedrijfscultuur waar medewerkers zich beschermd voelen, twijfels kunnen uitspreken en samen leren.

Integriteit ondersteunt om het goede te doen, de moreel juiste besluiten te nemen. Dat wil zeggen rekening houden met de rechten en belangen van alle personen, instellingen en bedrijven met, en voor wie we werken. Het (interne) Bureau Integriteit bouwt in 2025 verder aan een samenhangende aanpak op de onderdelen van het moreel leerproces, het nemen van moreel juiste besluiten. En de handhavingspraktijk, het voorkomen van schendingen en daar waar nodig repressief optreden met een oog voor ontwikkelen en leren. Dit doen we bijvoorbeeld door het opvolgen van meldingen van vermoedelijke integriteitsschendingen en het adviseren over preventieve maatregelen op individueel, en niveau van organisatieonderdelen (risicoanalyses). Daarnaast is er meer aandacht voor de gedragscode en morele oordeelsvorming door middel van training en morele beraden. Tot slot vindt continu systeemonderhoud plaats. Hetgeen betekent dat we het integriteitsbeleid, de gedragscode, ambtseed, meldprocedure en de inrichting van onderzoeken up to date houden.

Basis op orde

Terugkijkend op de afgelopen jaren, kan worden geconcludeerd, dat we bij bedrijfsvoering langdurig achter de feiten aangelopen hebben. De grote reorganisatie binnen Bedrijfsvoering en het Sociaal Domein is voltooid. Binnen budget en met instemming van de medezeggenschap. 780 medewerkers hebben een nieuwe baan aangeboden gekregen. Op papier hebben we gecentraliseerd en klopt het. En nu komt het moeilijkere deel. De aandacht moet nu gaan naar het veranderen van houding/gedrag. De onderlinge samenwerking - die nu nog vaak ontbreekt - is van eminent belang. Eigenaarschap, lef tonen, vakmanschap en politieke sensitiviteit zijn daarbij van groot belang. Er zijn echt grote uitdagingen, denk aan subsidies, Woo, AFAS.

Op IT-gebied blijft de aandacht voor security onverminderd hoog. Daarnaast is er een roadmap gemaakt met een horizon van 5 jaar waarlangs IT de ontwikkelingen zal vormgeven. Dit wordt ondersteund door vastgestelde beleidskaders en vuistregels IT en een verbeterde manier van projectmatig werken. Een belangrijk initiatief uit de roadmap is de ontwikkeling naar een modernere werkplek. Die zal het komende jaar worden vormgegeven. Ook zal er een inhaalslag worden gemaakt voor informatie – en archiefbeheer.

Dit alles is nodig om door te groeien naar een toekomstbestendige en wendbare IT-organisatie en om te voldoen aan de innovatiebehoefte. Dat vraagt een betere samenwerking tussen IT en “de business” en het doelmatiger organiseren van eigenaarschap van applicaties en projecten.

Het verbeteren van bestaande subsidieregelingen blijft een prioriteit. Daarnaast zal samen met de inhoudelijk betrokken afdelingen gewerkt worden aan het opstellen van nieuwe subsidieregelingen. In 2025 wordt de Kadernota subsidiebeleid aan de raad voorgelegd. Dit was een van de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamer Maastricht. Tot slot zullen we standaardrapportages/dashboards gaan bouwen die voldoen aan de verschillende informatiebehoeften en worden alle werkprocessen (inclusief controls) beschreven en vastgelegd.

Qua financiën blijven we focussen op een duurzame en solide begroting. Dat wil zeggen dat we onze financiën duurzaam op orde moeten zijn.

In control komen

Samen werken we aan een doelmatige, doeltreffende en rechtmatige gemeente Maastricht vanuit vertrouwen en transparantie. We staan voor een organisatie die in control is. Gemeente Maastricht komt in control door minimaal aan drie gebieden aandacht te besteden:

- Doen we de goede dingen (doeltreffendheid);
- Doen we de dingen goed (doelmatigheid);
- Doen we dit alles op een rechtmatige manier (rechtmatigheid) in lijn met wat de wet voorschrijft?

Ook voor boekjaar 2025 zal door middel van een intern controleplan en uitvoeringsprogramma rechtmatigheid invulling worden gegeven aan de kaders, richtlijnen en uit te voeren werkzaamheden om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording.

De gemeenteraad heeft in 2023 de ‘Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid’ inzake artikel 213a onderzoeken (Gemeentewet) vastgesteld’. Ook voor 2025 zal er onderzoek worden gedaan naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Voor 2025 is het streven een onderzoeksplan met potentiële thema’s voor de 213a onderzoeken voor te leggen. Dit gebeurt middels verkennende ambtelijke en bestuurlijke gesprekken. Uitgangspunt is hierbij om te komen tot gedragen thema’s die, in het kader van leren en verbeteren, van toegevoegde waarde zijn voor het verder ‘in control’ komen van de gemeentelijke organisatie.

Governance gaat over het besturen en beheersen van een organisatie en verantwoordelijkheid en zeggenschap binnen een organisatie. Good governance stelt bestuurders in staat onderbouwde beslissingen te nemen die voldoen en aan de regelgeving te voldoen. In control zijn gaat dus ook over partners waar onze gemeente bestuurlijk en/of financieel aan verbonden zijn zoals onze verbonden partijen. Vanaf 2025 zal good governance daarom deel uit maken van de aandachtsgebieden van control.

Juistheid van de verstrekte informatie is hierdoor voor alle belanghebbende binnen de gemeente van groot belang. Steeds meer gegevens komen in systemen en het aantal koppelingen tussen systemen neemt toe. Het is daarom niet eenvoudig om de juistheid aan te tonen. Het uitvoeren van een IT-audit geeft antwoord over de mate van betrouwbaarheid van de verstrekte informatie. In 2025 gaan we hier verder invulling aan geven. Zo ook aan de doorontwikkeling van het ‘Horizontaal Toezicht’, het samenwerkingsconvenant dat we hebben met de Belastingdienst.

Meer grip en sturing

Op het gebied van Financiën blijft een duurzame en solide positie uitgangspunt van onze gemeente. Wij zorgen voor daarbij voor een juiste, tijdige en volledige financiële informatievoorziening. In 2025 zetten wij de lijn voort van de meerjarige, structurele doorkijk in de tussentijdse rapportages en kijken wij naar de verdere ontwikkeling van de P&C-producten, zodat deze (meer) van toegevoegde waarde zijn. Immers, door een kwalitatief goed ingerichte P&C-cyclus is de raad in de gelegenheid om haar

controleerende en kaderstellende rol optimaal in te vullen en wordt de P&C-cyclus een actief raadsinstrument.

Daarnaast komt ook het trainen van budgethouders en overige medewerkers in de organisatie en hun verantwoordelijkheid in het inkoopproces uitdrukkelijk aan de orde. Met de nu ingerichte processen, systemen, taken, rollen en verantwoordelijkheden is een basis gelegd om inzicht te krijgen in managementinformatie en sturingsdata. Het verder professionaliseren van het contractmanagement binnen het Sociaal Domein blijft een prioriteit en aanvullend wordt contractmanagement ook ingericht en/of verder doorontwikkeld binnen de andere categorieën. Met een concreet plan van aanpak rondom het thema Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) gaan we gericht werken om middels inkoop een bijdrage te leveren aan de realisatie van sociale -en klimaatdoelstellingen.

Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's

Formatie

De formatie is in 2024 toegenomen van 1.642 fte naar 1.676 fte. De bezetting was medio 2024 1.649 fte. De instroom betrof onder andere de invulling van nieuwe (tijdelijke) functies uit de grootschalige herstructurering en de organisatieontwikkeling, denk hierbij aan de versterking van bedrijfsvoering, duurzaamheid en de verbetering van de externe oriëntatie. Maar ook de versterking van het team dienstverlening. De verschillen in de aantallen formatie en bezetting zijn terug te voeren tot bedrijfsmatige afwegingen (het aanhouden van vacatureruimte ten behoeve van doorontwikkeling van de organisatie en externe inhuur indien invullen van vacatures bijvoorbeeld niet lukt) alsmede tot frictie tussen uitdiensttreding en werving.

Aantal fte	2020	2021	2022	2023	2024
Formatie	1.592	1.578	1.583	1.642	1.676
Bezetting	1.468	1.445	1.511	1.537	1.649

*peildatum 1 januari 2024

Externe inhuur

x € 1.000	2020	2021	2022	2023*	2024**
Inhuur	16.100	16.639	14.100	17.100	17.100

* Conform jaarrekening 2023

** Prognose 2024

De verwachte externe inhuur bedraagt in 2024 € 17,1 mln. en uitgedrukt in procenten ten opzichte van de totale loonsom inclusief externe inhuur is dit 11%. Hier in zijn niet de ingehuurd ZZZP'ers meegenomen. Ten opzichte van 2023 is de inhuur gelijk gebleven. Het streven blijft om de inhuur zo laag mogelijk te houden. Dit doen we door scherp aan de voorkant goed af te wegen, of inhuur noodzakelijk is. Daarnaast zullen we de beleidsregels rondom inhuur tegen licht houden en gaan we kiezen voor 1 werkwijze om inhuur voor de gehele organisatie eenduidig vorm te geven. Dit doen we door het o.a. inrichten van een inhuurdesk.

In de afgelopen maanden is de gemeente geconfronteerd met een blijvende behoefte aan het inhuren van extern personeel. De hoofdzakelijke redenen hiervoor zijn de reorganisatie (vacaturestop), kennisverloop, werkdruk, en functiewisselingen door de doorstroom van personeel. De reorganisatie die vorig jaar werd doorgevoerd, heeft naast genoemde vacaturestop geleid tot een herstructurering van verschillende afdelingen en taken. Dit heeft soms tijdelijk geleid tot een gebrek aan specifieke kennis en vaardigheden binnen bepaalde afdelingen. Medewerkers hebben tijd nodig om zich aan te passen aan nieuwe rollen en verantwoordelijkheden, waardoor tijdelijke inhuur noodzakelijk is om de continuïteit van werkzaamheden te waarborgen. Daarnaast heeft de gemeente te maken gehad met uitstroom van medewerkers door een hoge concurrentie op de arbeidsmarkt. Het opleiden van nieuw personeel kost tijd en om de taken uit te kunnen voeren is er behoefte aan tijdelijke inhuur.

We zien dat naast de grootscheepse reorganisatie en het cultuurtraject, er ook op decentraal niveau de detailstructuren verder vormkrijgen. Dit maakt dat we vacatures makkelijker kunnen vullen met vaste medewerkers.

Als we vergelijken wat andere gemeenten uitgeven aan de externe inhuur verwachten we ook in 2024 nog steeds flink onder het gemiddelde te blijven. De externe inhuur van de 100.000+ gemeenten bedraagt 18,1% in 2023 (zie personeelsmonitor van het A&O fonds). Hier zitten we in Maastricht onder. In het jaar 2025 verwachten we dat het inhuurpercentage zal gaan zakken.

Ziekteverzuim

in %	2020	2021	2022	2023	2024
Ziekteverzuim*	6,4%	6,77%	6,8%	6,45%	6.47%

* Jaarcijfers

** Gemiddeld percentage 1^e en 2^e kwartaal 2024

Ziekteverzuim

Ook in 2025 werken we als organisatie aan talentontwikkeling, vitaliteit en de (duurzame) inzetbaarheid van onze medewerkers. Met ons beleidsplan "samen beter" en de heractualisatie van ons verzuimbeleid versterken we onze aandacht aan het duurzaam inzetbaar houden van onze mensen en het reduceren van het ziekteverzuim. Daarbij is er speciale aandacht voor de preventie en het terugdringen van (langdurig) verzuim. Onze direct leidinggevenden zijn primair verantwoordelijk voor de verzuimaanpak van de medewerkers. Maar ook de eigen verantwoordelijkheid van de medewerkers ten aanzien van hun mentale, fysieke gezondheid en inzetbaarheid speelt een belangrijke rol in de preventie van ziekteverzuim. Middels bewustwording, training en een gerichte communicatie aanpak richting medewerkers en leidinggevenden wordt hierin kennis en vaardigheden aangeleerd om hiermee om te gaan

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden als opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo heeft als doel overheidsinformatie meer en beter toegankelijk te maken. In het kader van openheid en transparantie is dat essentieel voor het vertrouwen tussen de samenleving en de gemeente.

De Woo omvat –net als eerder onder de Wob- de openbaarmaking op verzoek, oftewel de passieve openbaarmaking (de Woo verzoeken). In artikel 3.3 van de Woo is echter ook een actieve openbaarmakingverplichting opgenomen. Dit artikel is nog niet van kracht, maar zal gefaseerd in werking getreden in de komende jaren. De gemeente Maastricht dient dus (net als andere bestuursorganen in Nederland) de komende jaren gefaseerd elf informatiecategorieën actief (uit eigen beweging) openbaar te maken.

Landelijke planning

Op landelijk niveau zijn vanaf mei 2022 voorbereidingen getroffen die relevant waren voor actieve openbaring conform de Woo. Denk hierbij o.a. aan per informatiecategorie uitgewerkte definities en het ontwikkelen van bijhorende hulpmiddelen.

Actieve openbaarmaking wordt volgens fasering stap voor stap landelijk verplicht ingevoerd. Zo dus ook in onze gemeente. In de Kamerbrief die op 6 juni 2024 naar de Tweede Kamer is gestuurd, is te lezen dat per 1 november 2024 de eerste fase (de eerste vijf informatiecategorieën) verplicht openbaar worden gemaakt. Dit zijn voor onze gemeente de volgende vier categorieën:

- Wetten en algemeen verbindende voorschriften (art. 3.3, eerste lid, onderdeel a)
- Overige besluiten van algemene strekking (art. 3.3, eerste lid, onderdeel b);
- Organisatie en werkwijze (art. 3.3, eerste lid, onderdeel d);
- Bereikbaarheidsgegevens (art. 3.3, eerste lid, onderdeel e);

Voor de actieve openbaarmaking van informatie uit de tweede tot en met de vierde fase (tranches) geldt dat pas in het najaar van 2024 bekend wordt wanneer tot verplichting kan worden overgegaan voor alle bestuursorganen. Dit heeft te maken met technische voorbereidingen die getroffen moeten worden. In onderstaande afbeelding de indicatieve verdeling in tranches en planning per informatiecategorie (art. 3.3 Woo) voor het Rijk.

Eerste tranche Actief openbaar per: 1 november 2024	Tweede tranche Actief openbaar per: medio 2025 (Rijk) ¹	Derde tranche Actief openbaar per: tweede helft 2025 (Rijk) ¹	Vierde tranche Actief openbaar per: 2026 (Rijk) ¹
1a (eerste lid, onderdeel a): Wetten en algemeen verbindende voorschriften	1c (eerste lid, onderdeel c): Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag	2a (lid 2, onderdeel a): Bij vertegenwoordigende organen ingekomen stukken	2k (tweede lid, onderdeel k): Beschikkingen
1b (eerste lid, onderdeel b): Overige besluiten van algemene strekking	2c (tweede lid, onderdeel c): Vergaderstukken decentrale overheden	2h (tweede lid, onderdeel h): Subsidieverplichtingen anders dan met beschikking	
2b (tweede lid, onderdeel b): Vergaderstukken Staten-Generaal	2d (tweede lid, onderdeel d): Agenda's en besluiten bestuurscolleges	2f (tweede lid, onderdeel f): Convenanten	
1d (eerste lid, onderdeel d): Informatie over organisatie en werkwijze	2e (tweede lid, onderdeel e): Adviezen	2j (tweede lid, onderdeel j): Onderzoeksrapporten	
1e (eerste lid, onderdeel e): Bereikbaarheidsgegevens	2g (tweede lid, onderdeel g): Jaarplannen en jaarverslagen	2l (tweede lid, onderdeel l): Klachtoordelen	
	2i (tweede lid, onderdeel i): Woo-verzoeken en -besluiten		

Beleid en planning gemeente Maastricht

De ambitie van de Gemeente Maastricht is om binnen de gestelde termijnen te voldoen aan de vereisten van de Woo en hiermee samenhangende wet- en regelgeving. Dit betreft het Woo-ambitieniveau "Basis". Daar waar wenselijk en mogelijk maakt de Gemeente Maastricht al extra informatie actief openbaar waarvoor openbaarmaking (nog) niet wettelijk is verplicht. Dit betreft het Woo-ambitieniveau "Medium".

Een Woo Proof Gemeente Maastricht wil in 2026:

1. Vanzelfsprekender informatie beschikbaar stellen, met als kernbegrippen: motivatie, communicatie, comfort en in lijn met de privacy en informatiebeveiliging wetgeving.
2. Woo-verzoeken snel en efficiënt behandelen met als kernbegrippen: werkprocessen, termijnen, dossiervorming, ondersteuning en rapportages.
3. Woo-informatie toegankelijk, tijdig en volledig publiceren met als kernbegrippen: processen, data en applicaties.

Hierbij ligt de focus op drie pijlers:

- 1) actieve en passieve openbaarmaking
- 2) adequate inrichting van onze informatiehuishouding en
- 3) bewustwording als verbindend element

In 2024 is binnen onze organisatie op projectmatige wijze gestart met het treffen van voorbereidingen om tijdig de informatiecategorieën te kunnen openbaren. Uitgangspunt hierbij is om via de gemeentelijke web-omgeving en middels een verwijzindex naar het landelijk Register van Overheidsorganisaties (ROO), de elf informatiecategorieën op toegankelijke wijze te ontsluiten. Het Woo implementatie project loopt tot en met 2026 en vereist inzet en kennis van diverse gemeentelijke disciplines, waaronder I&A.

Voor wat betreft de passieve openbaarmaking prioriteren we de optimalisering van de procedure van openbaarmaking. Niet alleen een uniforme procesomschrijving bij de afhandeling van Woo-aanvragen, maar ook bewustwording vormt daarbij een belangrijk element. Dit betekent het eenduidig toepassen van werk- en besluitvormingsprocessen die leiden tot kwalitatieve, publiceerbare resultaten, en vastgesteld beleid t.a.v. opslag, anonimiseren (lakken), geheimhouding en archivering van informatieobjecten (documenten, memo's, email en app/ sms berichten).

Een interne bewustwordingscampagne is inmiddels gestart. Daarnaast zal in het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers aandacht worden geschonken aan de Woo.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

In de door u vastgestelde kadernota weerstandsvermogen is, conform wet- en regelgeving, het beleid opgenomen dat het college moet uitvoeren om de geïdentificeerde risico's zo goed mogelijk te beheersen. In deze paragraaf brengen we in beeld hoe robuust de begroting is en gaan we in op de vraag hoe financiële risico's kunnen worden opgevangen. Voor het beoordelen van deze robuustheid is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's, waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden en de aanwezige weerstandscapaciteit ter dekking van deze risico's. Conform de hiervoor genoemde kadernota wordt deze robuustheid als volgt berekend:

Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$
----------------------------	---

Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1. Hierna besteden we eerst aandacht aan de beschikbare weerstandscapaciteit en vervolgens aan de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit) en ten slotte aan de berekening van de ratio weerstandsvermogen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om risico's van financiële aard (niet-begrote kosten), die zich onverwacht kunnen voordoen en die van substantiële aard zijn, te kunnen dekken.

De weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

bedragen x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Incidentele weerstandscapaciteit:				
- Algemene reserve incl. vruchtboomfonds	122.939	119.812	118.708	117.604
- Onvoorzien incidenteel	0	0	0	0
- Stille reserves	0	0	0	0
- Incidentele begrotingsruimte/resultaat	-12.213	3.216	-946	-776
Structurele weerstandscapaciteit:				
- Onbenutte belastingcapaciteit	1.481	1.481	1.481	1.481
- Post Onvoorzien	2.129	2.129	2.129	2.129
- Structurele begrotingsruimte	13.433	-3.161	3.235	4.482
Weerstandscapaciteit	127.769	123.477	124.607	124.920
Totale lasten (excl. reservemutaties)	629.018	612.443	606.135	605.307
Als % van de totale lasten	20%	20%	21%	21%

Algemene reserve inclusief vruchtboomfonds

Voor het opvangen van incidentele financiële tegenvallers is de algemene reserve (inclusief het vruchtboomfonds) de aangewezen post.

Stille reserves

Stille reserves vormen een onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit voor het waardeverschil tussen actuele marktwaarde en de boekwaarde. Dit geldt alleen als er geen gebruiksnut meer is voor de gemeente en deze op korte termijn beschikbaar kunnen komen. Voor de gemeente Maastricht is dit niet van toepassing.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft de mogelijkheid weer om extra inkomsten te genereren door de belastingen te verhogen. Zij wordt bepaald door de hoogte van drie belangrijkste belastinginkomsten van de gemeente: de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de OZB. De afvalstoffenheffing en rioolrechten zijn niet volledig kostendekkend, waardoor hier een onbenutte belastingcapaciteit uit volgt. De onbenutte belastingcapaciteit van de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief dat de gemeente zou moeten rekenen als het een 'artikel 12 gemeente' zou zijn. Deze onderdelen samen resulteren in een totale onbenutte belastingcapaciteit van € 1,481 mln.

Post onvoorzien

De post onvoorzien is bedoeld om incidentele tegenvallers van college en raad te dekken.

Begrotingsruimte (incidenteel/structureel)

Als de begroting en de meerjarenraming structureel sluit met een positief saldo, is er sprake van begrotingsruimte die kan worden ingezet voor het opvangen van structurele financiële tegenvallers. Enkel de positieve begrotingsruimte die zich minimaal in zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming voordoet kwalificeert als structurele weerstandscapaciteit. Eventuele overige ruimte wordt aangemerkt als incidentele begrotingsruimte en kan daarom tot de incidentele weerstandscapaciteit worden gerekend.

Risico-inventarisatie

Voor het risicobegrip is uitgegaan van de volgende, in het kader van strategisch integraal risicomanagement algemeen gebruikte, omschrijving: 'een onzekere gebeurtenis die negatieve effecten (schade) kan hebben op de realisatie van de beleidsdoelstellingen c.q. de totstandkoming van de vastgestelde producten en diensten van een organisatie'. Dit risicobegrip omvat dus ook de niet-materiële risico's en ook de risico's waarvan verondersteld wordt dat hier adequate beheersmaatregelen voor zijn getroffen. Een breed risicobegrip stelt ons beter in staat te beoordelen of er sprake is van beheerste bedrijfsprocessen in brede zin en maakt het mogelijk gericht verbeteringen door te voeren.

In deze paragraaf worden risico's opgenomen waarvan de financiële consequenties nog niet (volledig) in de begroting zijn verwerkt. De vorderingen op dubieuze debiteuren worden niet als risico opgenomen in deze paragraaf, omdat hiervoor voorzieningen moeten worden getroffen. Voor het overgrote deel betreft het de uit de programmabegroting 2024 en jaarrekening 2023 bekende risico's. Waar nodig zijn deze geactualiseerd. In deze paragraaf worden alleen die risico's opgenomen die een dusdanige omvang hebben dat ze materieel zijn in verhouding tot ons totale begrotingssaldo.

Nummer	Omschrijving	Schatting maximale omvang risico	Kans op voordoen risico	Schatting verwachte omvang risico
1	Risico's in het gemeentefonds	PM	PM	PM
2	Specifieke risico's Sociaal Domein	8.000.000	21%	1.700.000
3	BUIG	70.000.000	10%	7.000.000
4	Wom Belvedere	-	0%	-
5	Grondexploitatie	15.070.000	100%	15.070.000
6	Risico's van cofinanciering	306.700	30%	92.010
7	Fiscale risico's	PM	PM	PM
8	Garantstelling investering sportverenigingen	40.000	30%	12.000
9	Juridische procedures (*)	5.000.000	50%	1.500.000
10	Stelpost Jeugd hervormingsagenda	4.037.000	10%	403.700
11	Omgevingswet	725.000	10%	72.500
12	Energiecontract	2.500.000	50%	1.250.000
13	Tram Maastricht-Hasselt	19.600.000	PM	PM
14	Eigen risico claims	2.000.000	10%	200.000
15	SOME en realisatie Plan van Transformatie	PM	PM	PM
16	Stikstof in relatie tot beschermde natuurgebieden (voormalig PAS)	PM	PM	PM
17	Business case parkeren/scanauto	586.000	5%	29.300
18	Verlofsparen	PM	PM	PM
19	Arbitrage verbouwing MECC	PM	PM	PM
20	Transportschaarste hoogspanningsnetwerk	PM	PM	PM
21	Persoonsgebonden budget maatwerkdienstverlening Wmo en Jeugd	1.368.000	70%	957.600
22	Parkeerbelastingen	1.500.000	50%	750.000
23	Kunstgrasveld De Geusselt	PM	PM	PM
24	LPO (Loon- en prijsontwikkeling) Jeugd	2.635.000	70%	1.844.500
25	Arbeidsmarktkrapte Huishoudelijke hulp	2.800.000	50%	1.400.000
26	Beschut werk	1.400.000	0	280.000
27	Continuïteit jeugdhulp	PM	PM	PM
28	Multifunctionele accommodaties (MFA's)	100.000	0	30.000
29	Salaris Geusseltbad personeel	200.000+ PM	70%	140.000+ PM
Totaal				32.731.610

* op de inschatting omvang risico is de omvang van de reserve Wettelijke Aansprakelijkheid (€ 1 mln.) in mindering gebracht

De hiervoor vermelde risico's worden hierna toegelicht.

Ad 1. Risico's in het gemeentefonds

In de meicirculaire 2024 is de nieuwe financieringssysteematiek vervroegd van 2027 naar 2024. Dit betekent dat de koppeling van het accres aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product

(bbp) per 2024 al is ingevoerd. Het volume accres wordt vanaf 2024 gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp. Door het toepassen van de ontwikkeling van het bbp vanaf 2024 zijn de tranches voor de jaren 2024 en 2025 lager dan in de Miljoenennota 2024. Hierdoor is het volume accres voor de jaren 2024 en 2025 lager dan in de septembercirculaire 2023 en vanaf 2026 en verder hoger.

In verband met het vervroegen van de gewijzigde bbp-indexatie van 2027 naar 2024 dalen het volume en LPO accres voor de jaren 2024 tot en met 2029. Voor 2024 wordt dit volledig gecompenseerd en voor 2025 voor ongeveer 50%, zodat een tekort van € 675 miljoen resteert. Voor de jaren 2026 tot en met 2029 vindt compensatie plaats, zodat uiteindelijk voor de gemeenten een positief saldo resulteert van € 675 miljoen, gelijk aan het bedrag van het schrappen van de oploop van de opschalingskorting.

Diverse landelijke aantallen zijn naar beneden bijgesteld. Vooral de ontwikkelingen in het aantal huishoudens met een laag inkomen met drempel, laag opleidingsniveau met drempel, landelijke en regionale centrumfunctie, omgevingsadressendichtheid, de OZB-maatstaven en het aantal bijstandsontvangers hebben invloed op de uitkeringsfactoren. Hierdoor is in de meicirculaire 2024 sprake van een stijging van de uitkeringsfactor ten opzichte van de decembercirculaire 2023.

Daarnaast heeft het Rijk een nieuwe verdeling van het gemeentefonds doorgevoerd per 1 januari 2023 waarbij de herverdeeldeffecten voor de eerste drie jaren gemaximeerd zijn. Maastricht is een voordeelgemeente (plusminus € 117 per inwoner) en het maximale effect is € 37,50. Voor 2026 en verder houdt het Rijk nog altijd het maximale effect van € 37,50 aan. Bij de evaluatie van het herverdeelmodel kan dit wijzigen. Tot die tijd is er onzekerheid over de hoogte.

Ook blijft onduidelijk wat de kabinetsplannen worden waarbij er raakvlak is met het gemeentefonds. De huidige kabinetsplannen lopen tot en met 2025 en het zal met name van het nieuw gevormde kabinet afhangen welke maatregelen van de potentiële rijksbezuinigingen daadwerkelijk worden doorgevoerd. De eerste besluiten zullen met Prinsjesdag 2024 duidelijk worden.

Schatting maximale omvang risico	A	PM
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	PM
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	PM

Ad 2. Specifieke risico's Sociaal Domein

Open einde regelingen

De gemeente Maastricht kent een aantal regelingen (onder andere Leerlingenvervoer, WMO, Jeugdzorg, Participatiewet – inkomen (bijstand en bijzondere bijstand), loonkostensubsidies, armoedebeleid, Veilig Thuis, e.a. met een zogenaamd open-eindkarakter. Op een openeinderegeling kan altijd een beroep worden gedaan als de aanvrager aan de regels voldoet. De hoogte van geraamde budgetten kan dan geen reden zijn tot weigering van de aanvraag. Het gaat om grote budgetten, samen meer dan € 150 mln. Een vraagtoename van 1% kan dan al een tegenvaller opleveren van € 1,5 mln. Hierop vindt maandelijks monitoring plaats, waarbij de prognoses ook steeds scherper worden, echter het blijft complex om dit te prognosticeren.

Een specifiek voorbeeld waar bij dit risico speelt is de balans tussen Wlz en Wmo. Binnen het zorgstelsel wordt van oudsher onderscheid gemaakt tussen medische zorg en maatschappelijke ondersteuning. Het uitgangspunt hierbij is lange tijd geweest dat (medische) behandeling voorrang heeft. Door nieuwe inzichten, maar zeker ook onder invloed van de schaarste en wachtlijstproblematiek, zien we ook bij medische zorg een transformatie. Daarbij is de insteek niet meer de 'ziekte' centraal te stellen maar het welbevinden van de mens. Deze transformatie is daarmee dezelfde als die in het gemeentelijk sociaal domein. Ook hier is het gedachtegoed van positieve gezondheid het leidende principe. De integratie van medische zorg en maatschappelijke ondersteuning - aangejaagd door het Integraal Zorg Akkoord – kan gevolgen hebben voor de toekomstige behoefte aan maatschappelijke ondersteuning (waterbed-effect). Concreet voorbeeld is het uniform instroom model (specialistische GGZ).

Schatting maximale omvang risico	A	€ 4,5 mln. (stel 3% vraagtoename over de hele linie van 150 mln.)
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	30%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 1,35 mln.

Onzekerheid ontvangen rijks gelden

Veel budgetten zijn gekoppeld aan te ontvangen rijks gelden. Die worden over de gemeenten verdeeld met bepaalde verdeelmodellen, verdeelsleutels. Die verdeelmodellen worden nogal eens gewijzigd. Dat kan onze gemeente dan meevallers maar ook tegenvallers opleveren. Hier kan het gaan om tonnen tot miljoenen euro's. Dit is een gemeentebreed issue. Specifiek voor het Sociaal domein gaat het hier voornamelijk over Rijks gelden t.a.v. Participatiewet en WMO Beschermd wonen.

Schatting maximale omvang risico	A	3,5 mln. (was onlangs een hele grote bij Participatiewet)
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	10%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	0,35 mln.

Ad 3. BUIG

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud) en voor de inzet van loonkostensubsidie. De BUIG bestaat uit een macrobudget dat volgens een bepaalde verdeelsystematiek (het verdeelmodel) onder de gemeenten wordt verdeeld. De voorlopige rijksbijdrage 2025 wordt rond 1 oktober 2024 bekend gemaakt. Zoals elk jaar worden de cijfers die het verdeelmodel voeden ook voor 2025 geactualiseerd. Daarnaast kan er een modelaanpassing plaats vinden (verdeelkenmerken worden gewijzigd en toegevoegd). Dit kan leiden tot een herverdeeleffect tussen gemeenten. Pas bij bekendmaking van het voorlopig BUIG budget 2025 zal duidelijk worden wat dit voor Maastricht betekent.

In de begroting 2025 kunnen we, mede gebaseerd op de realisatie in de afgelopen jaren, net als in 2024 anticiperen op een overschot op de BUIG omdat de verwachte lasten lager zijn dan de verwachte rijksbijdragen. Of dit in de toekomst een houdbaar uitgangspunt blijft, is onzeker o.g.v. 2 moeilijk te voorspellen variabelen:

- de ontwikkeling van de hoogte van de rijksbijdrage BUIG en
- de ontwikkeling van de kosten uitkeringen landelijk en lokaal.

Daarnaast is de BUIG een open einde regeling. Dit risico wordt ondervangen onder het risico *Open einde regelingen*.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 70 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	10%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 7 mln.

Ad 4. Verbonden partijen

De verbonden partijen (bestuurlijk én financieel belang) worden ingedeeld in: deelnemingen, publieke private samenwerking (meestal stichtingen) en gemeenschappelijke regelingen. Hierna worden de risico's van gemeenschappelijke regelingen in het algemeen en een aantal verbonden partijen specifiek nader toegelicht.

Verbonden partijen

Van een gemeenschappelijke regeling is sprake als het bestuur van twee of meerdere gemeenten of andere publiekrechtelijke overheidslichamen samen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer belangen van die gemeenten. Het algemene risico is dat een meerderheid van de gemeenten een besluit kan nemen dat afwijkt van een standpunt van de afzonderlijke gemeente.

Daarnaast loopt een individuele gemeente ook specifieke risico's. Te denken valt aan de kosten bij uittrekking van een van de deelnemers en het collectief verantwoordelijkheid dragen bij verlies. In de paragraaf verbonden partijen zijn, conform het BBV, alle verbonden partijen waaraan de gemeente Maastricht deelneemt, opgenomen.

WOM Belvédère BV (Maastricht Noord – herijking Belvédère)

Na het uitstappen van de private partners ING en Bouwinvest uit de gebiedsontwikkeling Belvédère in 2011, heeft de gemeente als enig overgebleven partij in de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV een nieuwe start gemaakt. In de raad van juni 2013 is de herijking grondexploitatie Belvédère vastgesteld. Deze grex liet over een looptijd van 10 jaren een geprognosticeerde onrendabele top zien in een bandbreedte van ongeveer € 70 tot 80 mln. Er is een aantal oplossingsrichtingen in beeld gebracht om deze grex beheersbaar te krijgen en te houden. Het MJIP fungeert hierbij als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het verloop van de grondexploitatie en de resultaten van de oplossingsrichtingen. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grondexploitatie zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat gebeurt jaarlijks in juni/juli, zo ook recent afgelopen juni voor herijking 2024. Aanvullend op verzoek van de raad, gedaan tijdens de behandeling van de grex 2021, wordt ook jaarlijks de stand van het vangnet vanuit het MJIP inzichtelijk gemaakt.

De onrendabele top heeft zich in de afgelopen jaren via een aantal maatregelen in neerwaartse richting ontwikkeld. Na jaren van extreem lage rente en lage inflatie bracht 2022 echter een kantelpunt ten nadele. Waar in 2021 nog uitgegaan werd van een rekenrente in de grondexploitaties van 1,1% (tot einde looptijd 2030) kenden de jaren 2022 en 2023 een forse rentestijging. Inmiddels dienen we uit te gaan van 3,6%. Deze verdrievoudiging van de rente zorgt voor een forse lastenverzwaring de komende jaren. Daarnaast is ook de inflatie hoog en stijgen de kosten. Hier staat tegenover dat ook de opbrengsten een positieve ontwikkeling doormaken door een hogere huur (als gevolg van indexering) en goede bezettingsgraden. Per saldo zorgen met name de rentelasten voor een verslechtering van het verwachte resultaat. Bij de herijking van de grex in 2024 wordt uitgegaan van een onrendabele top (tekort) van € 39,0 mln.

Ook de komende jaren blijft de gebiedsontwikkeling Belvédère een belangrijk speerpunt in de stedelijke ontwikkeling. Majeure opgaven als het Landbouwbelang, Sappi Zuidwest en Sphinx Noord lopen of worden voorbereid. Met het oog op de omgevingsvisie 2040, wordt ook onderzocht welke bijdrage het Belvédèregebied kan bieden aan de opgaven waar Maastricht de komende jaren voor staat. Dit met als doel op koers te blijven op weg naar 2030, het vooralsnog gemarkeerde einde van de lopende grondexploitaties binnen Belvédère. Op dat moment zal de balans worden opgemaakt en wordt duidelijk in welke mate het financieel vangnet dat jaarlijks opzij wordt gezet, dient te worden aangesproken ter dekking van het saldo van de onrendabele top. Een sterke sturing op inhoud én geld blijft bij deze gebiedsontwikkeling onverkort noodzakelijk.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 0 (i.v.m. getroffen verliesvoorziening)
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	0%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0

Ad 5. Grondexploitaties

Vanaf 2013 wordt bij de jaarrekening de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (hierna: MPG) opgesteld. De MPG plaatst niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties maar ook de gemeentelijk vastgoed-exploitaties in meerjarenperspectief. Het doel van de MPG is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPG is daarmee een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van het gemeentebrede weerstandsvermogen. De MPG geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters en weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- de stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
- overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Wij verwijzen kortheidshalve naar de MPG V 2023 die gelijktijdig met de jaarstukken 2023 aan de raad zijn aangeboden.

De Nederlandse economie

Zoals in de risicorapportage financiële markten 2024 van het Centraal Planbureau (CPB) is vermeld, vormen de huidige geopolitieke spanningen momenteel de grootste risico's voor de Nederlandse economie en financiële stabiliteit. Bedrijven investeren minder en huishoudens sparen meer, dit heeft een negatief effect op de economische groei. Tijdens de coronapandemie, de oorlog in Oekraïne en de energiecrisis bleek de Nederlandse economie echter wel veerkrachtig waarna ze is teruggekeerd naar een gematigd groeipad. De verwachting is dan ook dat op de middellange termijn Nederland een gematigde economische groei laat zien. Ook heeft de snelle stijging van de rente tot nu toe niet tot grote problemen geleid, maar naar verwachting keert de rente op de (middel)lange termijn terug naar een historisch laag niveau dat wel weer voor andere risico's kan zorgen. In 2023 was de Nederlandse economie gestagneerd en in het eerste kwartaal van 2024 is er zelfs een kleine krimp genoteerd. Voor de toekomst wordt een groei van circa 1,3% verwacht in de periode 2025 – 2028.

Doorkijk lopende grondexploitaties

In het Kwartaalbericht Grondexploitaties Q1 2024 van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling wordt aangegeven dat op dit moment nog steeds sprake is van grote uitdagingen op de woningmarkt, maar het sentiment wel al is verbeterd. De krapte op de woningmarkt is afgenomen en de prijzen van bouwmaterialen lijken te stabiliseren. Echter heeft de markt te maken met stijgende personeelskosten, waardoor de bouwkosten toch toenemen. Desondanks stegen op jaarbasis de nieuwbouwopbrengsten meer dan de bouwkosten. Op jaarbasis is volgens het Kadaster de gemiddelde transactieprijs van een bouwkaft gestegen.

Met betrekking tot de commerciële vastgoedmarkt geeft Metafoor aan dat kantoor- en winkelvastgoed momenteel wordt gekenmerkt door stijgende aanvangsrendementen, echter voor logistiek vastgoed zijn deze gelijk gebleven. De hoge rentestanden zorgen voor terughoudendheid bij beleggers waardoor het aantal transacties in de meeste gevallen stagneert. Enkel in het retail segment zijn de transacties toegenomen. Tot slot wordt er een lichte stijging van de bouwkosten van commercieel vastgoed gezien ten opzichte van het voorgaande kwartaal.

Er wordt eenmaal per jaar een hercalculatie en prognose van de grondexploitaties gemaakt. Dit gebeurt ieder jaar bij de jaarrekening. Bij de programmabegroting wordt er nog gesteund op de resultaten van de jaarrekening van het jaar ervoor. Vandaar dat er in de voorliggende tekst (bijbehorende bij de programmabegroting 2025) verwezen wordt naar de resultaten van de jaarrekening 2023.

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen wanneer ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterend, die overigens voortvloeien uit de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' van de commissie BBV, zorgen bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering ervoor dat de afgelopen jaren een substantiële afwaardering en verliesvoorziening met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Voorts kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven welke een beperkter/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitleggebieden.

De hercalculaties uit de jaarrekening 2023 laten een geprognosticeerd resultaat zien van € 3,94 mln. positief (€ 3,24 mln. contante waarde). Terughoudendheid bij dit resultaat is echter gewenst. Voor de volgende verliesgevende projecten is inmiddels een verliesvoorziening getroffen: Amyberveld, Geusselt, Caberg Malpertuis, Wyck – Palace en Essentterrein. Genoemd geprognosticeerd resultaat betreft de verwachte winst op de projecten/grondexploitaties Bedrijventerrein Maastricht Zuid en Malberg-herstructurering. De verwachte resultaten op deze projecten dienen te worden in relatie tot de bij deze projecten behorende project specifieke risico's. Conform BBV-voorschriften mogen deze risico's niet in de hercalculaties verwerkt worden, maar dienen deze apart inzichtelijk gemaakt te worden.

Weerstandsvermogen/algemene reserve

De uitwerking van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen (= de financiële achtervang voor de potentiële risico's in de gemeentelijke grond- en vastgoedexploitaties) vindt plaats in de MPGVB en wordt bepaald aan de hand van de optelsom van:

- het niet afgedekte resultaat van het reële scenario van de vastgoedportefeuille voor de toekomstige jaren;
- de generieke risico's voortvloeiende uit de worst case doorrekening van de plannen in exploitatie, bouwprojecten en vastgoedportefeuille, waarbij per risico een parameter is aangehouden die jaarlijks wordt gewogen met een percentage;
- de projectrisico's voortvloeiende uit de risicoanalyse van de overige plannen in ontwikkeling.

In de onderstaande tabel zijn de resultaten van het benodigde weerstandscapaciteit per 1 januari 2024 opgenomen en eveneens de benodigde weerstandscapaciteit van 2023.

	Benodigde weerstandscapaciteit (CW) 2024	Benodigde weerstandscapaciteit (CW) 2023 (MPGV2022)
Bougrond in exploitatie (BIE)	€ 4,734 mln.	€ 4,728 mln.
Private initiatieven	€ 0,205 mln. + PM	€ 0,220 + PM
Bouwprojecten	€ 4,485 mln. + PM	€ 0,377 mln.
Overige plannen ontwikkeling	€ 0,605 mln. + PM	€ 0,449 mln. + PM
Deelnemingen (excl. projectbureau A2)	€ 32,7 mln. + PM	€ 31,0 mln. + PM
Vastgoedportefeuille	€ 1,039 mln. + PM	€ 0,744 mln. + PM
Totaal	€ 43,77 mln. + PM	€ 37,52 mln. + PM

In de MPGVB is de benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties berekend aan de hand van de uitgangspunten zoals die in de betreffende nota zijn vastgesteld, waarbij de parameters en risicofactoren zijn geactualiseerd (zie MPGVB 2023). De toename van de benodigde weerstandscapaciteit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het onderdeel bouwprojecten. Dit is te verklaren door het feit dat met ingang van de MPGVB 2023 het aantal bouwprojecten voor het eerste jaar is uitgebreid met de projecten in het kader van onderwijshuisvesting en sportaccommodaties. Daarnaast manifesteert dit jaar met name bij deze nieuwe bouwprojecten de problematiek rondom netcongestie. De toename van de benodigde weerstandscapaciteit voor de bouwprojecten ten opzichte van vorig jaar bedraagt hierdoor afgerond ruim € 4,1 mln. De benodigde weerstandscapaciteit van de BIE en private initiatieven is in de MPGVB 2023 nagenoeg gelijk gebleven. Bij de overige plannen Ontwikkeling is er sprake van een toename van de weerstandscapaciteit van € 0,15 mln. Tot slot is ook bij de vastgoedportefeuille een toename van de weerstandscapaciteit van afgerond € 0,3 mln. Bij de deelneming Belvédère is er sprake van een toename van de benodigde weerstandscapaciteit ten opzichte van vorig jaar ter grootte van € 1,7 mln. als gevolg van project specifieke risico's. Het verschil in benodigde weerstandscapaciteit wordt uitgebreid toegelicht in de MPGVB welke ieder jaar bij de jaarrekening aan de raad wordt aangeboden en toegelicht. Het gemeentebrede weerstandsvermogen fungeert als achtervang.

De benodigde weerstandscapaciteit is bepaald op € 43,77 mln. Vanwege de eigen dekking van de WOM, de getroffen verliesvoorziening en de gemeentelijke achtervang is kwantificering van de WOM Belvédère niet nodig (€ 30,7 mln.). Echter is elders in de MPGVB opgenomen dat er een risico resteert voor de WOM dat niet in de contante waarde van € 30,7 mln. is meegenomen. Dit is € 2 mln. + PM. Dus is de benodigde weerstandscapaciteit in totaal € 43,77 mln. minus € 30,7 mln. plus € 2 mln. oftewel € 15,07 mln.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 15,07 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	100%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 15,07 mln.

Ad 6. Risico's van cofinanciering

Daar waar de projecten gedekt worden door middel van cofinanciering loopt de gemeente het risico dat zij, als gevolg van subsidievoorschriften, pas achteraf geconfronteerd wordt met lagere

subsidiebijdragen dan oorspronkelijk was voorzien. Van een dergelijke cofinanciering is bijvoorbeeld sprake bij alle EU-projecten.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 0,307 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	30%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0,092 mln.

Ad 7. Fiscale risico's

De gemeente Maastricht wordt - mede door veranderingen in wet- en regelgeving - geconfronteerd met een aantal risico's/onzekerheden op fiscaal gebied, waaronder:

De gemeente Maastricht wordt - mede door veranderingen in wet- en regelgeving - geconfronteerd met een aantal risico's/onzekerheden op fiscaal gebied. Met de ondertekening van het nieuwe Convenant Horizontaal Toezicht in 2023 stelt de Gemeente Maastricht jaarlijks een geactualiseerde fiscale risicoanalyse op. Dit draagt bij aan het verder in control komen van de organisatie en aan de fiscale bewustwording.

De belangrijkste fiscale risico's betreffen:

Vennootschapsbelasting (reclame-inkomsten)

Met ingang van 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen in werking getreden. Ten aanzien van de reclame-inkomsten heeft de belastingdienst een ander standpunt ingenomen dan gemeenten. Om deze extra lasten op te vangen zijn al enkele jaren middelen opgenomen in de begroting, welke bovendien bij de 1e Bestuursrapportage 2023 en 2024 structureel zijn opgehoogd vanwege hogere belastbare (reclame)winsten. Pas nadat de lopende beroepsprocedures waarin de Gemeente Maastricht zich heeft gevoegd, zijn afgewikkeld, zal duidelijk zijn of die middelen volledig toereikend zijn.

Btw sport

De bestaande btw-sportvrijstelling is per 2019 uitgebreid als gevolg van Europese jurisprudentie. De dienstverlening van gemeenten die bestaat uit het geven van gelegenheid tot sportbeoefening is daarmee vrijgesteld van de heffing van btw. Een tijdelijke specifieke uitkering voorzag t/m 2023 in een (gedeeltelijke) compensatie voor het wegvallen van het recht op btw-af trek. Voor 2024 en 2025 is de regeling in aangepaste vorm gecontinueerd, waarbij er in lijn met eerdere jaren een plafond van toepassing is.

Loonheffingen

Zowel de overgang naar Afas als ook recente ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving (waaronder de afschaffing van het zgn. handhavingsmoratorium bij schijnzelfstandigheid en het concept wetsvoorstel 'Wet verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden') brengen onzekerheden met zich mee op het gebied van de Loonheffingen. Naast maatregelen die al zijn getroffen, zal hier in de tweede helft van 2024 en in 2025 nader op worden ingezet.

Schatting maximale omvang risico	A	PM
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	PM
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	PM

Ad 8. Garantstellingen investeringen sportverenigingen

In 2019 zijn beleidsregels vastgesteld voor de verstrekking van garantstellingen aan amateursportverenigingen. Het is voor verenigingen mogelijk om een aanvraag hiervoor in te dienen. Het maximale bedrag dat sportverenigingen aan gemeentelijke garantstelling kunnen ontvangen bedraagt per vereniging € 100.000. Er is één lopende garantstelling voor Kimbria Racket Club ter hoogte van € 40.000. Deze borgtocht geldt tot en met 31 juli 2034.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 0,040 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	30%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0,012 mln.

Ad 9. Juridische risico's

De gemeente neemt vanuit haar publieke taak en verantwoordelijkheid deel aan het bestuursrechtelijk/maatschappelijke verkeer. De bestuursorganen van de gemeente nemen uiteenlopende besluiten, zoals het verlenen of weigeren van een vergunning of subsidie, het nemen van een handhavingsbesluit of het vaststellen van een plan, verordening of beleid. Daarnaast verricht de gemeente als rechtspersoon ook privaatrechtelijk diverse handelingen en gedragingen, bijvoorbeeld als eigenaar van grond of bij het aangaan van overeenkomsten, als werkgever of als beheerder van gebouwen of de openbare ruimte, als inkoper van producten en diensten. Al deze besluiten en handelingen worden genomen met de beste bedoelingen. Dit neemt niet weg dat genomen besluiten soms de eindstreep niet halen, omdat zij worden herroepen of vernietigd. Ook andere handelingen of gedragingen kunnen schade tot gevolg hebben. Denk aan planschade, nadeelcompensatie, het geven van onjuiste inlichtingen, gebrekkig onderhoud van de openbare weg of een dienstauto die een aanrijding heeft. Teneinde eventuele aansprakelijkheid voor schade zoveel mogelijk af te dekken (op een verzekerings- en risicotecnisch zo aanvaardbare mogelijke manier te beheersen), heeft de gemeente de nodige maatregelen en voorzieningen getroffen.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 5 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	50%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 1,5 mln. (2,5 mln. - reserve eigen risico WA van ± 1 mln.)

Ad 10. Stelpost Hervormingsagenda Jeugd

De overheveling van de bij het Rijk gereserveerde extra middelen voor jeugdhulp voor 2026 e.v. zijn mede afhankelijk van de voortgang van de uitvoering van de Hervormingsagenda. Een landelijke financiële commissie gaat dit periodiek toetsen. Hoe dit precies vorm gaat krijgen is nog onduidelijk. In onze meerjarenbegroting gaan we er vooralsnog vanuit dat deze middelen volledig worden overgeheveld naar gemeenten.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 4,037 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	10%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0,403 mln.

Ad 11. Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingegaan. Een grootschalige landelijke wetswijziging in het omgevingsrecht, die wijzigingen aanbrengt aan de (wettelijke) procedures, instrumenten, software en legessystematiek, en daarmee ook invloed heeft op de benodigde capaciteit.

Het uitgangspunt van het Rijk is een kostenneutrale uitvoering van de Omgevingswet, maar dit zal zeker in de eerste jaren niet mogelijk zijn. Dit bleek ook uit het Integraal Financieel Beeld Omgevingswet, waarin specialisten in opdracht van het Rijk de financiële gevolgen van de Omgevingswet onderzocht hebben. Mede op basis van dit rapport heeft het Rijk toegezegd om tot en met 2025 een jaarlijkse financiële bijdrage te geven aan de gemeenten, voor de uitvoering van de Omgevingswet. Vertrouwend op deze toezegging en de eerder gehanteerde verdeelsleutel voor de verdeling van de compensatie in de jaren 2022 tot en met 2024, schatten wij in instaat te zijn de uitvoeringskosten met deze incidentele gelden te dekken tot en met 2025. In de loop naar de begroting 2026 wordt opnieuw bekeken welke structurele kosten er overblijven en hoe daar financiële dekking voor te vinden is.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 0,725 mln. in 2025
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	10%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0,073 mln.

Ad 12. Prijsstijgingen (inflatie)

De oorlog in Oekraïne heeft veel onzekerheid met zich meegebracht. Ook op het gebied van economische gevolgen. Zo zijn de energieprijzen fors gestegen. Vlak na het begin van de oorlog piekten de energieprijzen, maar ook nu zijn de prijzen nog altijd niet op het niveau van voor de oorlog. De stijging van de energieprijzen komt bovenop de inflatie die, mede als gevolg van de broze economische ontwikkeling als gevolg van de coronapandemie, reeds fors was. Ook hier is op macro-

economisch niveau sprake van afvlakking, maar duurt de (te) hoge inflatie op diverse deelgebieden voort. Het risico is dat de opgenomen stelpost voor indexering van de personele en vooral de materiële budgetten niet toereikend zou zijn om prijsstijgingen op te vangen.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 2,5 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	50%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 1,250 mln.

Ad 13. Tram Maastricht-Hasselt

In mei 2022 deelde Vlaams minister Peeters mede dat de Vlaamse regering heeft besloten te stoppen met het tramproject en in te zetten op een elektrische trambus tussen Maastricht en Hasselt. Op 10 juni 2022 volgde het formeel besluit hierover van de Vlaamse regering. Aan Nederlandse zijde is voor € 22,6 mln. in het tramproject geïnvesteerd. Van Nederlandse zijde is aangegeven dat ervan uit gegaan wordt dat de Vlaamse regering hiermee rekening heeft gehouden toen eenzijdig het besluit werd genomen om te stoppen met het project.

De Vlaamse regering heeft toegezegd het dossier snel en zorgvuldig te willen afronden waarna weer verder gepraat zou kunnen worden over verbetering van het grensoverschrijdend openbaar vervoer. In dit kader heeft medio 2022 een boekenonderzoek plaatsgevonden ter beoordeling van de hoogte van het bedrag; of de kosten tram gerelateerd zijn en of hetgeen is uitgevoerd ten laste van het trambudget ook dienstbaar is respectievelijk kan zijn voor andere doeleinden. Over de uitkomsten en resultaten van het boekenonderzoek is geen informatie beschikbaar gekomen.

Vanwege het verder uitblijven van enige actie rondom de afhandeling van het dossier van Vlaamse zijde is meerdere malen aangedrongen op spoedige afhandeling. Aan de Vlaamse regering is gevraagd om snel met constructieve voorstellen te komen. Dit omdat er anders geen andere mogelijkheid rest dan om het dossier op een andere manier af te sluiten (de juridische benadering).

In juli 2023 heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden. Tijdens dit overleg zijn de wederzijdse standpunten nogmaals toegelicht. Van Nederlandse zijde is aangegeven een bevredigend voorstel tegemoet te willen zien rondom de kostenpost van € 22,6 miljoen. Van Vlaamse zijde wordt de schade-eis betwist. Wel is conform verzoek van de Nederlandse partijen door Vlaanderen € 3 mln. overgemaakt. Dit betreft de terugbetaling van de door Nederlandse partijen eerder aan Vlaanderen betaalde schadevergoeding als gevolg van het inkorten van het tramtracé van het Centraal Station naar Mosae Forum. Overeengekomen was dat dit bedrag terugbetaald zou worden als de tram niet gerealiseerd zou worden. Met deze terugbetaling van € 3 mln. daalt de kostenpost naar € 19,6 mln.

Hoewel er vanuit Nederlandse zijde meerdere pogingen zijn gedaan om te komen tot een minnelijke oplossing, heeft dit geen bevredigende oplossing opgeleverd. Dit zorgt ervoor dat vanuit Nederlandse zijde formele stappen genomen moesten worden. Daar ook uit de bespreking van het geschil in de Bestuurlijke Werkgroep (conform artikel 12 van de kaderovereenkomst) geen overeenkomst is gekomen, restte de Nederlandse partijen niet anders om zich overeenkomstig het bepaalde in de Kaderovereenkomst te wenden tot de Nederlandse rechter. Daartoe is op 5 maart 2024 besloten. In juni 2024 is de dagvaarding verstuurd. Zoals het er nu naar uitziet, zal in de gerechtelijke procedure het geschil geslecht moeten worden. De Nederlandse partijen blijven echter open staan voor een minnelijke oplossing.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 19,6 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	PM
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	PM

Ad 14. Eigen risico claims

De gemeente is vanaf 2015 eigenrisicodragers voor aansprakelijkheidsclaims. De oorspronkelijk betaalde premie wordt vanaf 2015 gereserveerd. Schadebedragen groter dan € 0,075 mln. worden uit deze reserve betaald of indien deze leeg is uit de post onvoorzien. Tot op heden zijn er geen claims ingediend en bekostigd uit de reserve. Incidenteel is geld onttrokken om invulling te geven aan de stelpost 'incidentele dekking' om de begroting sluitend te maken. Per 31 december 2023 zit er ruim € 1,0 mln. in de reserve. In de afgelopen twee decennia is het niet voorgekomen dat we een "groot"

verzoek hebben binnengekregen. Als groot kwalificeren we € 2 mln. en de kans hierop achten we bijzonder klein: 10%. Op die manier komen we tot de volgende risico-inschatting,

Schatting maximale omvang risico	A	€ 2,0 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	10%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0,2 mln.

Ad 15. SOME en realisatie Plan van Transformatie

Bij de oprichting van de Stichting OntwikkelingsMaatschappij ENCI-gebied (SOME) hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld. Tevens zijn zij in art. 3.8 van de overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied (PvT) overeengekomen om SOME in gelijke mate te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen).

In december 2021 heeft de raad ingestemd met een Actualisatie van het PvT, waarin wijziging van rollen en verantwoordelijkheden en beoogde opheffing van SOME waren opgenomen. Onderdeel van dit besluit was tevens het oninbaar afboeken van de lening aan SOME van € 0,25 mln.

In 2022 heeft ENCI het bedrijfsterrein verkocht aan Limburg Real Estate (LRE). De verplichtingen van ENCI zijn via een kettingbeding aan de nieuwe eigenaar doorgelegd. De afwikkeling hiervan heeft tot vertraging geleid in de juridische en financiële uitwerking van de Actualisatie.

Begin 2023 zijn in een samenhangend pakket van overeenkomsten de afspraken uit de Actualisatie 2021 en de overdracht van de verplichtingen van ENCI aan LRE privaatrechtelijk vastgelegd. Deze afspraken omvatten onder meer de uitwerking van de voorgenomen opheffing van SOME; de nieuwe samenwerkingsafspraken; de kwijtschelding van de lening aan SOME door Gemeente, Provincie en LRE; de overdracht van de overgangszone 50+ aan de gemeente; en de afspraken die de gemeente daarover heeft gemaakt met Provincie en LRE.

Vanaf 2023 zijn deze zaken geëffectueerd. Er is een stuurgroep opgericht die het transformatieproces bewaakt. LRE zal de kosten die de gemeente maakt ter uitvoering van haar secretarisfunctie binnen het stuurgroepoverleg gedurende 5 jaar vergoeden. De overgangszone 50+ NAP is inmiddels in eigendom van de gemeente Maastricht. LRE heeft in maart 2023 een Ambitiedocument ENCI-terrein opgeleverd, dat 6 juni 2023 aan de raad is gepresenteerd als (globaal) kader voor de toekomstige ontwikkelingen. In 2024 is dit door LRE uitgewerkt in een Ruimtelijk Kader, dat als basis dient voor de gefaseerde ruimtelijke ontwikkelingen. In najaar 2024 is dit Ruimtelijk Kader door de stuurgroep vastgesteld. Liquidatie van SOME vindt vóór het einde van 2024 plaats, waarmee de betrokkenheid in de stichting niet meer aan de orde is in de begroting 2025.

In het raadsbesluit van december 2021 is ook de financiële behoefte vanaf 2022 opgenomen. Voor 2025 betreft dit de gemeentelijke apparaatskosten en de bijdrage van de gemeente in de grondexploitatie voor de overgangszone op 50+ NAP, die inmiddels in eigendom van de gemeente is gekomen. De provincie en LRE dragen ook ieder in gelijke delen bij aan de grondexploitatie. Afhankelijk van de voortgang van de procedures rondom de gefaseerde ruimtelijke ontwikkelingen (o.a. nieuw omgevingsplan) én de mate van inzet van de gemeente daarin, is onzeker wat het effect is op het in de begroting beschikbare budget.

Schatting maximale omvang risico	A	PM
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	PM
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	PM

Ad 16. Stikstof in relatie tot beschermde natuurgebieden (voormalig PAS)

In het verleden vormde het PAS (programma aanpak stikstof) een basis voor het verlenen van natuurwetvergunningen (Wet Natuurbescherming – Wnb) waardoor stikstof een negatief effect heeft op beschermde natuurgebieden. Sinds mei 2019 is door de Raad van State verboden om met het PAS vergunningen te verlenen en de negatieve effecten daarvan pas achteraf te compenseren met stikstof reducerende maatregelen. Zolang de betreffende Natura 2000-gebieden nog niet in een gunstige staat van instandhouding zijn én ze overbelast zijn voor stikstof, is het moeilijk nieuwe stikstofactiviteiten te vergunnen.

Zowel vanuit het Ministerie als de Provincie Limburg is inmiddels beleid ontwikkeld voor de korte en de lange termijn. Daarmee is echter nog geen zicht op juridisch houdbare vergunningverlening de komende jaren voor nieuwe projecten die een stikstofeffect op beschermde natuurgebieden hebben. De toets van plannen en projecten zal nog langere tijd zeer streng blijven.

Kort samengevat zijn de belangrijkste effecten van het nieuw vastgestelde beleid voor Maastricht voorlopig als volgt:

- Aanleg-, sloop- en bouwfases van projecten: Voor vergunningen binnen de bebouwde kom wordt gebruik gemaakt van de Handreiking Voortoets Stikstof (BIJ12, 2021), waarbij effecten van maximaal 0,05 mol/ha/jr gedurende twee jaar of een equivalent (maximaal effect 0,10 mol) geacht worden onderdeel uit te maken van zogenaamd bestaand gebruik (vorm van overgangsrecht). Dit wordt gehanteerd tot het moment dat deze handreiking door een rechter getoetst zal zijn aan de Habitatrictlijn. Realisatiefases buiten de bebouwde kom zullen altijd met AERIUS berekend moeten worden. Omgevingsplannen zullen met AERIUS berekend moeten worden voor de realisatiefase (in het kader van de economische uitvoerbaarheid).
- Gebruiksfase projecten en omgevingsplannen: het effect zal met AERIUS berekend moeten worden. Een effect betekent niet dat een project geen doorgang kan vinden. Mogelijkheden om projecten door te laten gaan zijn een ecologische voortoets (eventueel met intern salderen), ecologische passende beoordeling en/of vergunningverlening door Provincie Limburg (extern salderen). Dit is maatwerk.
- Dit betekent dat met name omgevingsplannen en projecten die een grote verkeersaantrekkende werking hebben, in de hele stad moeilijk te realiseren zullen zijn de komende jaren. Dit geldt ook voor nieuwe bedrijfsmatige vestigingen (uitgifte bedrijventerreinen). Kleinere projecten kunnen ook problemen ondervinden als ze relatief dicht bij een Natura 2000-gebied liggen (Maastricht Zuidwest en Maastricht-Oost).

Schatting maximale omvang risico	A	PM
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	PM
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	PM

Ad 17. Business case parkeren/scanauto

Eind 2021 is gerapporteerd aan college en raad dat de aanbesteding van de scanauto niet kon worden gegund. Hierdoor ontstond een vertraging tot 1-4-2023 vanwege het opnieuw in de markt zetten van een aanbesteding. Ook deze tweede aanbesteding heeft niet tot een gunning geleid. Inmiddels is een derde aanbesteding afgerond hetgeen per 31-7-2024 tot een definitieve gunning heeft geleid. Op 1 september 2024 is de implementatie gestart en resteert nog slechts een klein risico in de realisatie van deze opgave.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 0,586 mln. (vanaf 2025)
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	5%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0,029 mln. (vanaf 2025)

Ad 18. Verlofsparen

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Hiermee kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijk vitaliteitsbeleid. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Hiervoor is een voorziening verlofsparen gevormd (conform BBV). De jaarlijkse inzet en het sparen van de verlofuren worden bepaald door de medewerkers. Een kwantificering van de toekomstige dotaties en onttrekkingen is daarom niet mogelijk. Medewerkers kunnen zelf in AFAS (Personeelssysteem) aangeven welke uren ze willen inzetten voor verlofsparen (of opnemen).

Schatting maximale omvang risico	A	PM
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	PM
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	PM

Ad 19. Arbitrage verbouwing MECC

Bij de oplevering van de verbouwing en uitbreiding van het MECC Congrescentrum in 2021 bleken een aantal zaken nog niet gereed te zijn, of van onvoldoende kwaliteit. Tijdens de bouw was er al over diverse posten discussie ontstaan. Om uit de geschillen te komen hebben de aannemer en de gemeente ingestemd met een arbitrage (procedure bindend advies). De claims over en weer belopen in de vele tonnen en betreffen een groot aantal posten. Hierdoor blijkt de arbitrage een langduriger proces te vergen dan aanvankelijk werd voorzien. De voorbereiding en behandeling van de diverse zienswijzen kost veel energie en is zeer tijdrovend, zowel voor de twee partijen als de arbiters. Met betrekking tot een aantal onderdelen zijn voorlopige oordelen vastgesteld, maar een aantal geschilpunten bevinden zich nog pas in de fase van voorbereiding, zodat een voorlopig oordeel voorlopig nog niet te verwachten is. Deels betreft het daarbij geschilpunten waarvan het oordeel van de bindend adviseur (voor één der partijen) een grote financiële impact zal hebben. In het projectbudget is er geen ruimte om tegenvallers op te vangen. De “Reserve MECC” dient als achtervang voor het opvangen van de onvermijdelijke kosten.

Pas aan het eind van de bindend adviesprocedure zullen de voorlopige oordelen allemaal worden omgezet in definitieve oordelen, die bindend zijn voor partijen. Gelet op het vorenstaande is het moeilijk een goede tijdsindicatie te geven, maar naar de huidige verwachting zullen er vóór eind 2024 in elk geval geen bindende afspraken voorliggen. Om diezelfde reden kan nu ook nog niet worden ingeschat wat de financiële impact van de diverse geschilpunten casu quo de oordelen daarover zal zijn.

Vanwege de grote tijdsinspanning die het voor alle partijen vergt en omdat het ook door tijdsverloop steeds lastiger wordt relevante details uit het doorlopen bouwproces terug te halen, zijn partijen door de arbiters geadviseerd om - naast de arbitrage welke vooralsnog onverminderd doorloopt – samen te verkennen of het geschil op minnelijke wijze beslecht zou kunnen worden. Zowel de aannemer als de gemeente hebben dat advies opgevolgd en gaan met elkaar in gesprek over een minnelijke beëindiging.

Dit risico is (dus) als PM opgenomen in de risicoanalyse, waarbij de reserve MECC als achtervang geldt.

Schatting maximale omvang risico	A	PM
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	PM
Schatting verwachte omvang risico	C (= Ax B)	PM

Ad 20. Transportschaarste hoogspanningsnetwerk Netcongestie in Limburg

Op meerdere plekken in Nederland worden de grenzen van de capaciteit van het elektriciteitsnet bereikt. Dat geldt ook voor Limburg. In juni 2022 kondigde hoogspanningsnetbeheerder TenneT acute netcongestie aan voor Noord-Brabant en Limburg. Naar aanleiding van congestieonderzoeken en congestiemanagement werd er weer capaciteit gevonden op het elektriciteitsnet. Die capaciteit is in de loop van 2023 vergeven. Dat betekent dat Limburg de komende jaren zal blijven kampen met netcongestie. Klanten die een (grotere) aansluiting (vanaf 3x80 Ampère) op het elektriciteitsnet aanvragen, zullen de komende jaren op de wachtlijst worden geplaatst. Op dit moment staan bijna 7.000 grootzakelijke klanten in Noord-Brabant en Limburg op de wachtlijst.

Naast het hoogspanningsnet van TenneT raken ook de lagergelegen netdelen van regionale netbeheerder Enexis steeds voller. Voor een aantal stations geldt dat Enexis tegen de grenzen van het middenspanningsnet oploopt. In Maastricht betreft dit – in elk geval – de stations Heer en Limmel.

Netcongestie betreft, vooralsnog, alleen aanvragen voor aansluitingen die groter zijn dan 3x80 Ampère. Voor kleinverbruikers en particulieren (zoals huishoudens) heeft deze netcongestie in beginsel geen consequenties. Voor deze klanten houden Enexis en TenneT bij de berekeningen rondom de netcapaciteit altijd rekening met een autonome groei van de huidige afname en teruglevering.

Ontwikkelingen om impact te reduceren

De verzwaring van het elektriciteitsnet en de efficiëntere benutting ervan is primair een taak van netbeheerders en marktpartijen. Aanvullend daarop lopen er meerdere trajecten om de impact van netcongestie te reduceren en oplossingen te versnellen op landelijk (Landelijk Actieplan Netcongestie)

en regionaal niveau (opstellen van een provinciebrede Energievisie, een nieuwe versie van PMIEK en in verband van RES Zuid-Limburg).

In het zoeken naar mogelijkheden voor betere benutting van het huidige elektriciteitsnet op korte termijn, is de gemeente binnen het kader van het Uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026 gestart met een pilot gebiedsgerichte aanpak bedrijventerreinen voor Beatrixhaven. Ook zetten wij in op kennisdeling tussen partners rondom deze thematiek en faciliteren van het zoeken naar lokale oplossingen. Hiervoor benutten wij op regionaal niveau de RES en op lokaal niveau het Maastrichtse MEA netwerk.

Voor het realiseren van de langjarige uitbreiding van het elektriciteitsnet door Enexis, is een Projectleider Uitbreiding elektriciteitsnet geworven, die de nauwe samenwerking en afstemming tussen gemeente en Enexis moet opzetten en opstarten.

Echter blijft het risico op vertraging van uitvoering van onze ambities en projecten aanwezig.

Schatting maximale omvang risico	A	PM
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	PM
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	PM

Ad 21. Persoonsgebonden budget maatwerkdienstverlening Wmo en Jeugd

De jurisprudentie geeft aanleiding de tarifiering van de persoonsgebonden budgetten voor de maatwerkdienstverlening Wmo en Jeugd opnieuw tegen het licht te houden. De aard van de uitspraken is tweeledig. In maart 2023 heeft de Centrale Raad van Beroep geoordeeld dat PGB-dienstverleners die minder dan vier dagen per week werken niet mogen worden uitgesloten van werknemersverzekeringen. Particuliere opdrachtgevers met een PGB zouden daardoor in de toekomst werkgeverslasten dienen te betalen (ECLI:NL:CRVB:2023:481).

De VNG stelt in een eerste reactie dat hiervoor een wetswijziging noodzakelijk is en dat in afwachting hiervan budgethouders vooralsnog geen premies hoeven af te dragen.

Eind augustus 2023 heeft de CRvB zich daarnaast uitgesproken over een minimumhoogte van het (informele) PGB en een directe relatie met de Cao lonen (CRvB:2023:1394 ; CRVB:2023:1580).

Deze uitspraken vragen in ieder geval om een nieuwe onderbouwing van de tarieven. Daarbij dient tevens te worden onderzocht in hoeverre de huidige tariefstelling voldoet aan de nieuwe kaders van de jurisprudentie.

In 2023 werd circa € 3,6 mln. uitgegeven aan persoonsgebonden budgetten. Rekening dient te worden gehouden met een forse tariefsverhoging van het PGB naar aanleiding van deze jurisprudentie. Het risico is berekend op een maximaal bedrag van € 1,368 mln. (+38%).

Schatting maximale omvang risico	A	€ 1,368 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	70%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0,958 mln.

Ad 22. Parkeerbelastingen

Op basis van de geprognosticeerde realisatie in 2024 is de verwachting dat ook in 2025 minder opbrengsten naheffingen worden gerealiseerd. Dit is enerzijds te relateren aan de invoering van de nieuwe scanauto, waarbij wij een periode nodig zullen hebben om de inzet van dit instrument in de praktijk te beproeven en de medewerkers te scholen in het gebruik. Anderzijds is dit, zij het in beperktere mate, te relateren aan personele onderbezetting. Met betrekking tot de personele onderbezetting zijn trajecten/maatregelen uitgezet om dit bij te trekken.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 1,5 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	50%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0,75 mln.

Ad 23. Kunstgrasveld de Geusselt

Voor aanvang van het voetbalseizoen 2023/2024 is de jaarlijkse keuring van het kunstgrasveld (aangelegd in de zomer van 2020) in Stadion de Geusselt uitgevoerd. Conform de aanbestedingseis zou die kunstgrasmat een gegarandeerde levensduur van minimaal 5 jaar hebben. De leverancier verzorgt het groot onderhoud en MVV verzorgt het dagelijks onderhoud. De jaarlijkse keuring wordt uitgevoerd door een onafhankelijk instituut hetgeen bij goed gevolg een door de KNVB vereist FIFA Quality Pro certificaat oplevert. Hoewel de kunstgrasmat ten tijde van de keuring pas 3 jaar oud was, werd het veld afgekeurd, met name op het onderdeel "balrol". Omdat de kunstgrasmat volgens de

leverancier niet te herstellen was, moest deze op zeer korte termijn worden vervangen. Tussen de leverancier, gemeente en MVV is op dat moment, in de periode juni/juli 2023, afgesproken dat de kunstgrasmat zo snel mogelijk moest worden vervangen en de aansprakelijkheid later zou worden uitgezocht. Uiteindelijk is het verwijderen van de oude kunstgrasmat, de fabricage en het aanbrengen van de nieuwe kunstgrasmat voorspoedig verlopen. Op 31 augustus 2023 is de nieuwe kunstgrasmat goedgekeurd door de officiële keuringsinstantie namens de KNVB waardoor de kunstgrasmat het vereiste FIFA Quality Pro certificaat heeft gekregen voor het seizoen 2023-2024. Inmiddels is de grasmat ook voor het aanstaande seizoen 2024-2025 goedgekeurd.

Rest nog het vraagstuk omtrent de aansprakelijkheid. De gemeente gaat vooralsnog uit van een garantie-geval. Paulussen Advocaten bestudeert de uitkomst van een onafhankelijk onderzoek en zal samen met adviesbureau Newae adviseren over twee voorstellen van de leverancier, te weten:

1. Gemeente betaalt 50% van de vervangingskosten (na verrekening van reeds door de gemeente gedragen kosten in het voortraject); dat is dan een bijdrage van € 102.500. De oorspronkelijke 5-jarige garantietermijn eindigt op 30-06-2025. Daarna is er géén garantie meer. Het risico van afkeur voor seizoen 2025-2026 en de gevolgen daarvan liggen bij de gemeente.
2. Gemeente betaalt gedurende een nieuwe 5-jarige termijn (ingående seizoen 2023-2024) jaarlijks € 50.000 voor het verkrijgen van garantie. Daar komen nog onderhouds- en keuringskosten bij. De gemeente betaalt alsdan vanaf zomer 2023 vijf maal € 50.000 en betaalt daarmee feitelijk opnieuw een volledige grasmat.

Als de gemeente persisteert bij garantie, is het aan de leverancier – die de vervanging bekostigde – om te bewijzen dat de oorzaak van de beschadiging waardoor de mat werd afgekeurd bij de gemeente en/of MVV ligt en er (dus) géén sprake is van garantie.

Vanaf seizoen 2025-2026 mag er in de Eredivisie niet meer worden gespeeld op kunstgras. Dat verbod geldt nog niet voor de Eerste Divisie waarin MVV uitkomt. Als zo'n verbod er ook in de Eerste Divisie komt, moet er natuurgras in De Geusselt komen. Dat impliceert versnelde afschrijving van onderlagen, realisatie van veldverwarming etc., kortom een forse kostenpost. Bij promotie van MVV naar de Eredivisie zal er vermoedelijk een overgangstermijn gelden.

Tot einde seizoen 2024-2025 is er geen fysiek risico. Het financiële risico bestaat uit (mogelijk) één van de beide genoemde opties.

Het risico bij optie 1 is verder dat als de grasmat wordt afgekeurd voor seizoen 2025-2026, de tijd te kort is om – vooruitlopend op een toekomstig verbod op kunstgras, thans nog onbekend - een natuurgrasmat te realiseren. Er moet dan noodgedwongen wéér een kunstgrasmat komen die wellicht niet de volledige gebruikelijke 5 jaar wordt gebruikt. Het is te overwegen om met MVV te overleggen over de overstap naar natuurgras vanaf seizoen 2025-2026 en daar nu al de voorbereidingen voor te starten. De beperkte bespeelbaarheid van natuurgras brengt met zich mee dat er feitelijk alleen nog maar wedstrijden (van het eerste team) kunnen worden gespeeld in het stadion; alle trainingen (!) zullen elders moeten plaatsvinden.

Schatting maximale omvang risico	A	PM
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	PM
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	PM

Ad 24. LPO (Loon-en prijsontwikkeling) WMO en Jeugd

Er bestaat een risico dat de stijging van de kosten ten gevolge van een afwijkende indexering in de gemeentelijke begroting ten opzichte van de gehanteerde indexering in zorgcontracten niet gecompenseerd kan worden door een tegengestelde ontwikkeling in het aantal cliënten, waardoor per saldo afgeweken kan worden van de begroting.

Op basis van de stijging in de algemene uitkering hebben we de gemeentelijke budgetten geïndexeerd met 2,2% voor 2025. De loon- en prijsontwikkeling van WMO voor de dienstverleningsovereenkomsten Hulp bij Huishouden, Begeleiding individueel en Begeleiding groep is naar verwachting echter 4,91%. Het verschil van 2,71 procentpunt kan, bij gelijkblijvende aantallen, een tegenvaller opleveren ten opzichte van de begroting van circa € 0,800 mln.

Ook de jeugd budgetten zijn geïndexeerd met 2,2% voor 2025. De loon- en prijsontwikkeling van Jeugd voor de segmenten Ambulant en Wonen is naar verwachting echter 4,95%. Het verschil van 2,75 procentpunt kan, bij gelijkblijvende aantallen, een tegenvaller opleveren ten opzichte van de begroting van circa € 0,600 mln. Daarnaast komt uit de tariefberekening voor het segment Gesloten en Intensief Klinische Jeugdhulp (GIK-J) een nieuw tarief naar voren dat circa 25% hoger is. Dit kan, bij gelijkblijvende aantallen, een tegenvaller opleveren ten opzichte van de begroting van circa € 1,1 mln. En tot slot wordt de aanbesteding Crisis in een onderhandelingsprocedure uitgevoerd. De hoogte van de lumpsum voor 2025 is hoger vastgesteld grotendeels als gevolg van de cao-ontwikkeling. Dit kan een tegenvaller opleveren ten opzichte van de begroting van circa € 0,135 mln.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 2,635 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	70%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 1,84 mln.

Ad 25. Arbeidsmarktkrapte Huishoudelijke

De verplichting in het kader van de dienstverlening huishoudelijke hulp ligt op jaarbasis € 2,8 mln. hoger dan de uitgaven/begroting. Deze discrepantie is het gevolg van de arbeidsmarktkrapte waardoor er sprake is van een wachtlijst en een lagere leveringsbetrouwbaarheid. De ontwikkeling van de uitgaven aan de dienstverlening huishoudelijke hulp is volledig afhankelijk van de beschikbare capaciteit.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 2,8 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	50%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 1,4 mln.

Ad 26. Beschut werk

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. Onderdeel daarvan betreft beschut werk. Er is een financieel risico vanwege het feit dat het rijksbudget voor beschut werk mogelijk in de toekomst niet meer wordt gebaseerd op de taakstelling, maar op realisatie van de taakstelling (zie de kamerbrief van 6 juli 2023). Dit financieel risico wordt als beperkt ingeschat, omdat de minister heeft aangekondigd onderzoek te gaan doen naar de mogelijkheid om de financiering in de toekomst te baseren op realisatie van de taakstelling. In augustus 2024 is hierover nog geen verdere informatie gepubliceerd door het Rijk. Als deze voorgenomen wijziging wordt doorgevoerd, wordt gemeente Maastricht gekort voor maximaal € 1,4 miljoen voor beschut als we de plekken niet (op de juiste wijze) realiseren. Er is echter vanuit de algemene middelen budget voor beschut werk gereserveerd om invulling te kunnen geven aan de taakstelling. Voor 2024 € 0,150 mln. oplopend tot € 0,500 mln. voor 2028. Met het beschikbare budget wordt met een groei-model gestreefd naar invulling van de taakstelling beschut werk. Als het rijksbudget in de toekomst mogelijk wordt gebaseerd op realisatie van de taakstelling, kan dat betekenen dat er minder rijksbudget wordt ontvangen.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 1,4 mln. structureel
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	20%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0,28 mln.

Ad 27. Continuïteit jeugdhulp

In verband met de financiële problemen bij XONAR hebben de gemeenten in de jeugdregio Zuid-Limburg in 2023 gezamenlijk € 8 mln. financiële steun toegezegd voor het herstelplan. In het herstelplan geeft XONAR aan dat het voor echt duurzaam herstel noodzakelijk is dat een fusiepartner gevonden wordt. Intussen zijn twee voorgenomen fusies mislukt. Het is niet realistisch om te verwachten dat er nog een derde mogelijkheid komt. Daardoor zal een nieuwe afweging moeten worden gemaakt over de toekomst van XONAR. Voor de komende periode voorzien wij geen acute problemen. Als echter vastgesteld wordt dat er geen uitzicht is op duurzaam herstel zal in verband met de zorgcontinuïteit onderzocht moeten worden of en hoe zorg bij andere zorgaanbieders kan worden ondergebracht. Dat levert onvermijdelijk nieuwe frictiekosten op. In welke omvang is nog onduidelijk. Ook de jeugdhulpaanbieders Mutsaersstichting, VIA jeugd en Pactum hebben financiële problemen. De verwachting is dat rond de jaarwisseling een raadsvoorstel beschikbaar zal zijn over de gezamenlijke dossiers. De omvang van mogelijke frictiekosten is nog onduidelijk.

Schatting maximale omvang risico	A	PM
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	PM
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	PM

Ad 28. Multifunctionele accommodaties (MFA's)

La Belletsa en De Letterdoes zijn multifunctionele accommodaties (MFA's) in eigendom van de gemeente, in erfpacht uitgegeven aan woningcorporatie Servatius. De MFA's worden met name gebruikt door scholen, en worden om die reden ook wel aangeduid als 'brede scholen'. Op basis van de in 2004 afgesloten beheer- en exploitatieovereenkomsten met Servatius draagt de gemeente tot heden steeds 50% van het exploitatietekort. Vanwege de leeftijd zijn onderdelen van de gebouwen toe aan vervanging. Voor onderhoud is echter geen reserve opgebouwd. Onderhoudskosten in enig jaar komen daarom ten laste van de exploitatie van dat jaar. Voor de komende jaren worden substantieel hogere onderhoudskosten en daarmee substantieel hogere exploitatietekorten voorzien. Volgens gebruik dekt de gemeente de helft van dit tekort. Met deze kosten is voor zover mogelijk rekening gehouden in het budgettaire kader. Er is echter geen onderhoudsplan. De exploitatietekorten zullen daardoor in de toekomst fluctueren, waardoor er voor en nadelen ten opzichte van de begroette reeks verwacht kunnen worden.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 0,100 mln.
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	30%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0,030 mln.

Ad. 29. Salaris Geusseltbad personeel

De medewerkers van het Geusseltbad uiten al enige tijd hun ontevredenheid over het feit dat zij tewerkgesteld zijn bij SPBS en niet onderdeel uitmaken van de gemeente. Deze ontevredenheid heeft geleid tot een staking en men kondigt nu een rechtsgang aan.

Parallel hieraan hebben de onderhandelingen tussen werkgevers en werknemers betreffende de nieuwe CAO zwembaden nog niet geleid tot een nieuw akkoord. Wanneer men zal komen tot het afsluiten van een nieuwe CAO is niet duidelijk. Te verwachten is wel dat deze CAO zal leiden tot een significante loonstijging voor de medewerkers.

Schatting maximale omvang risico	A	€ 0,200 mln. + PM
Kans op voordoen (0-10-30-50-70-100%)	B	70%
Schatting verwachte omvang risico	C (= AxB)	€ 0,140 mln. + PM

Ratio weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt aangegeven of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Dit wordt gedaan door een relatie te leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van deze berekening vormt het weerstandsvermogen. Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1 (= voldoende). Op basis van de huidige inschattingen kan worden aangegeven dat de ratio weerstandsvermogen in 2024 uitstekend is. Dat blijkt uit de volgende berekening:

Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$	=	$\frac{€ 127,769 \text{ mln.}}{€ 33,192 \text{ mln.}}$	=	3,90
----------------------------	---	---	--	---	------

We merken hierbij op dat een aantal gesignaleerde risico's op dit moment niet kan worden gekwantificeerd. Kwantificering van deze risico's zal tot een daling van de ratio leiden, maar die daling zal op basis van de huidige inzichten niet zodanig zijn dat de kwalificatie ruim voldoende voor het weerstandsvermogen daardoor gaat wijzigen.

Kengetallen

Gemeenten moeten op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een tabel met financiële kengetallen opnemen in zowel de begroting als de jaarrekening. Deze kengetallen maken het de raad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. In de volgende tabel zijn de betreffende kengetallen opgenomen.

Verloop van de kengetallen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote	48%	69%	79%	94%	105%	112%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	34%	56%	66%	81%	93%	99%
Solvabiliteitsratio	31%	26%	24%	22%	21%	20%
Structurele exploitatieruimte	5%	1%	3%	-1%	1%	1%
Grondexploitatie	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Belastingcapaciteit	111%	108%	107%	107%	107%	107%

Onderverdeling voor de beoordeling

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van Maastricht zich ontwikkelt, is gebruik gemaakt van een onderverdeling naar drie categorieën. Dit zijn: groen (goed/weinig risico), oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden) en rood (onvoldoende/veel risico). In onderstaande tabel zijn de standaard percentages die daarvoor gebruikt worden vermeld. Deze percentages zijn gebaseerd op de signaalwaarden die de provincie hanteert als toezichthouder (opgenomen in het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020).

Kengetallen	Groen (goed/weinig risico)	Oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden)	Rood (onvoldoende/veel risico)
Netto schuldquote	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Netto schuldquote met correctie	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% t/m 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% t/m 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% t/m 105%	> 105%

Hierna volgt een analyse per kengetal.

Netto schuldquote (schulden minus vorderingen/ baten)

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het kengetal bestaat uit 2 ratio's: zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden. Een hoge schuld kan immers veroorzaakt worden doordat afgesloten leningen worden doorgeleend. De hoogte van de geplande investeringsuitgaven hebben hun invloed op de ontwikkeling van beide kengetallen.

Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/ totaal vermogen)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en het bezit van de gemeente is afbetaald. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De ratio is niet zorgwekkend, wel blijft aandacht voor de financiële situatie geboden. De hoogte van de geplande investeringsuitgaven hebben hun invloed op de ontwikkeling van deze ratio.

Structurele exploitatieruimte (structurele baten minus structurele lasten/ totale baten)

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (bij een negatief percentage niet). Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de baten en lasten in evenwicht zijn. Op basis van het kengetal blijkt dat er beperkt ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen.

Grondexploitatie

Grondexploitatie kan risicovol zijn als de gemeente veel grond heeft. Het kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. De invloed van de huidige plannen op de exploitatie is daarom zeer gering te weten: 2%.

Belastingcapaciteit

De ruimte die de gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten wordt verstaan OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Het kengetal wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het jaar daarvoor. Het verloop van de belastingcapaciteit is stabiel en we zitten met € 1.064,23 wel hoger dan het landelijk gemiddelde (€ 994,00).

Algemene conclusie financiële positie

Uit de ratio weerstandsvermogen blijkt dat we 'uitstekend' in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Punt van aandacht is wel de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen zoals ook blijkt uit de solvabiliteitsratio. Ook de ontwikkeling van de netto schuldquote behoeft aandacht.

Op basis van de ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen concluderen we dat de financiële positie van de gemeente Maastricht als 'voldoende' kan worden beoordeeld.

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf financiering wordt er aandacht geschonken aan het treasurybeleid, de ontwikkeling van de korte- en lange rente incl. de rentevisie, de kasgeldlimiet, de renterisiconorm, de verwachte financieringsbehoefte, de ontwikkeling van de opgenomen- en verstrekte leningenportefeuille inclusief de hieraan verbonden risico's en de financiering van de activa en de omslagrente cf. notitie rente binnen het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Tenslotte wordt er aandacht geschonken aan het wettelijk verplichte schatkistbankieren.

Treasurybeleid

Het actuele beleid van de gemeente Maastricht ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in het 'Treasurystatuut gemeente Maastricht', welke per 1 januari 2023 in werking is getreden. Het statuut behelst het kader voor de uitvoering van de treasuryfunctie. De belangrijkste hoofdlijnen van het statuut, ingegeven door de voorschriften uit hoofde van de wet Financiering Decentrale Overheden (FiDO) en aanverwante regelgeving, zijn:

- Het wettelijk kader;
- De beleidsuitgangspunten van de treasury;
- De doelstellingen van de treasury;
- De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen de treasury;
- Het risicobeheer;
- Het beleid ten aanzien van financiering, verstrekken van leningen, uitzetten van middelen, garanties en het gebruik van derivaten.

In het treasurystatuut is opgenomen dat het treasurybeleid zal worden geactualiseerd zodra er relevante wetwijzigingen plaatsvinden en/of er inhoudelijke aanpassingen van het treasurystatuut noodzakelijk zijn (bijv. door gewijzigd intern beleid of organisatiewijzigingen etc.).

Ontwikkeling van de korte en lange rente / rentevisie

Sinds juli 2022 verhoogde de Europese Centrale Bank (ECB) het belangrijkste rentetarief van de ECB, de depositorente, in diverse stappen met in totaal 4,50%-punt naar 4% op 20 september 2023. De beleidsrente had daarmee het hoogste peil ooit bereikt (hiervoor was het hoogste peil ooit van de depositorente 3,75%, welke werd bereikt in het jaar 2001). Vanaf 20 september 2023 bleef dit rentetarief gedurende ca. 9 maanden gehandhaafd op 4%, waarna op 12 juni 2024 de eerste renteverlaging met 0,25%-punt naar 3,75% volgde.

De markt verwacht momenteel dat de gemiddelde inflatie in de eurozone maar net boven de inflatiedoelstelling van de ECB van 2% zal uitkomen. Een scenario met lage(re) economische groei en afnemende loongroei, welke leidt tot een afnemende inflatiedruk ligt volgens de markt op dit moment het meest voor de hand. Sinds de eerste renteverlaging van de ECB is het vertrouwen toegenomen dat de ECB de inflatie onder controle gaat krijgen. De markt verwacht derhalve zowel in 2024 als in 2025 nog verdere renteverlagingen.

Allerlei soorten rentes zijn direct en indirect afhankelijk van de beleidsrente van de ECB. Denk aan de hypotheekrente, de krediet- en leenrente, studieleningen, de obligatierente en natuurlijk de spaarrente.

E.e.a. heeft ook direct gevolgen voor de rente die de gemeente Maastricht betaalt voor kort- en langlopende financieringen. Voor het jaar 2025 en volgende jaren gaan we uit van een kort rentetarief (i.c. het daggeldtarief) van gemiddeld 3%.

Voor wat betreft de lange rente gaan we voor 2025 en volgende jaren uit van een lang rentetarief van eveneens 3%. We verwachten dat in de loop van 2025 het aantrekken van korte financieringen uiteindelijk weer goedkoper zal worden dan het aantrekken van lange financieringen.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet wordt berekend door een vastgesteld percentage (8,5%) te nemen over het begrotingstotaal. De limiet voor Maastricht voor 2025 komt daarmee op circa € 53,4 mln. Dit is het maximale bedrag waarvoor kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mogen worden aangetrokken.

Voor de jaren 2025 t/m 2028 is de verwachting dat er naast kort geld, ook langlopende leningen voor de eigen financiering aangetrokken dienen te worden. De investeringen waarvoor deze financieringen dienen te worden aangetrokken, betreffen o.a. investeringen in de (verduurzaming van de) eigen huisvesting, in verkeer regel installaties (vri's), in binnensportaccommodaties, in onderwijshuisvesting, in wegonderhoud, in openbare verlichting, in riolen en in ICT-productiemiddelen.

In onderstaande tabel wordt gerapporteerd over de liquiditeitspositie en de kasgeldlimiet in het 3^e en 4^e kwartaal van 2023 en in het 1^e en 2^e kwartaal van 2024.

(bedragen x € 1.000)	3e kwartaal 2023	4 ^e kwartaal 2023	1 ^e kwartaal 2024	2 ^e kwartaal 2024
Liquiditeitspositie	36.293	39.555	20.390	16.058
Kasgeldlimiet	- 46.120	- 46.120	- 49.899	- 49.899
Ruimte	82.413	85.675	70.289	65.957

De kasgeldlimiet mag – conform bepalingen in de wet FiDO – twee achtereenvolgende kwartalen worden overschreden. In de hierboven vermelde verslagperiode heeft de gemeente Maastricht de kasgeldlimiet niet overschreden, aangezien we gemiddeld genomen gedurende deze periode overliquide zijn geweest en derhalve geen gelden hebben hoeven aan te trekken. Onze tijdelijk overtollige middelen hebben we kunnen uitzetten in 's Rijks Schatkist.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is vooral bedoeld ervoor te zorgen dat decentrale overheden hun (her)financieringen gespreid in de tijd aantrekken. Hierdoor beperkt men het risico dat in enig jaar veel ge(her)financierd dient te worden, terwijl dan net een hoge rente heerst en daardoor de rentelasten te hoog zouden kunnen worden. Vanaf 2009 wordt de norm berekend door 20% te nemen van het begrotingstotaal. Voor 2025 is de geprognosticeerde renterisiconorm circa € 125,7 mln. Dit betekent dat het totaal aan renteherzieningen plus aflossingen in het begrotingsjaar maximaal € 125,7 mln. mag zijn. De gemeente Maastricht blijft de komende jaren ruim binnen deze norm. Onderstaande tabel – welke een verplicht onderdeel vormt van deze financieringsparagraaf – verduidelijkt dit:

(bedragen x € 1.000)					
Stap	Variabelen	2025	2026	2027	2028
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	13.386	12.313	12.349	24.486
(3)	Renterisico (1+2)	13.386	12.313	12.349	24.486
(4)	Renterisiconorm	125.744	122.414	121.086	120.778
(5a) = (4) > (3)	Ruimte onder renterisiconorm	112.358	110.101	108.737	96.292
(5b) = (3) > (4)	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
(4a)	Begrotingstotaal	628.722	612.069	605.429	603.891
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a) x (4b)/100	Renterisiconorm	125.744	122.414	121.086	120.778

Ontwikkeling leningenportefeuille

De geprognosticeerde omvang van de opgenomen langlopende geldleningenportefeuille per 1 januari 2025 bedraagt circa € 278,6 mln. Deze portefeuille dekt enerzijds de financieringsbehoefte van de eigen organisatie (financiering activa en bedrijfsvoering), anderzijds zijn er leningen ten behoeve van de uitoefening van de gemeentelijke publieke taak ter funding van Maastrichtse woningbouwcorporaties, gelieerde instellingen en gemeentelijke deelnemingen aangetrokken. De

geprognosticeerde omvang van de verstrekte langlopende geldleningenportefeuille per 1 januari 2025 bedraagt circa € 104,6 mln.

Ten aanzien van de opgenomen leningenportefeuille zijn geen risico's te benoemen. De aflossingsmomenten zijn goed gespreid in de tijd, zodat er in enig jaar bij herfinanciering geen vergroot renterisico ontstaat (zie ook de toelichting op de renterisiconorm in deze paragraaf).

33,7% (circa € 35,2 mln.) van de verstrekte leningenportefeuille is gedekt door een zekerheid, met name het recht van 1e hypotheek. 66,3% (circa € 69,4 mln.) is niet gedekt door een (vorm van) zekerheid. De grootste leningen die niet zijn gedekt door zekerheden zijn leningen die verstrekt zijn aan de WOM Belvédère (€ 56,2 mln.) en aan de MTB (€ 12,1 mln.).

Als enig overgebleven aandeelhouder van de WOM Belvédère was het uit praktische overwegingen gewenst het bestaande recht van 1e hypotheek op de bezittingen van de WOM Belvédère te royeren. Bij verkoop van bezit hoeft de gemeente Maastricht nu niet meer telkens gedeeltelijk royement te verlenen. Zodra er echter een nieuwe partij in de WOM Belvédère instapt, zal er per ommekeer weer hypotheek t.g.v. de gemeente Maastricht gevestigd worden, dit ter meerdere zekerheid op de door de gemeente Maastricht aan de WOM Belvédère verstrekte leningen.

De MTB heeft via een raadsbesluit een achtergestelde lening ontvangen van in totaal € 12,1 mln. Het risicoaandeel voor Maastricht op deze lening bedraagt 79% ofwel circa. € 9,6 mln. De gemeenten Meerssen en Eijsden-Margraten zijn de overige aandeelhouders en dus risicodragers voor in totaal 21%, zijnde € 2,5 mln.

Financiering activa en renteomslag

De bepalingen en richtlijnen van de nieuwe notitie Rente 2023 van de commissie BBV treden met ingang van de begroting 2025 in werking. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en in de jaarstukken en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie).

Feitelijk staan in de notitie rente vooral bepalingen i.r.t. de hoogte van de omslagrente, zoals:

- Er mag geen (groot) resultaat meer zijn op het taakveld treasury;
- Er moet rente worden toegerekend aan de taakvelden, waarbij de hoogte van de rente wordt bepaald aan de hand van de werkelijke externe rentelasten;
- Er wordt door de commissie BBV aanbevolen om geen rente meer te vergoeden over het eigen vermogen, welke aanbeveling door de gemeente Maastricht is overgenomen;
- Er dient (op rekeningbasis) een correctie op de omslagrente plaats te vinden indien de afwijking tussen de werkelijke rentelasten en de omslagrente > 25% bedraagt.

De belangrijkste wijziging in de notitie rente 2023 t.o.v. de 'oude' notitie rente 2017 betreft de rentetoerekening aan de grondexploitatie. Vanaf 2016 was in verband met de invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb) voor grondexploitatie de rentetoerekening gebaseerd op het gemiddelde rentepercentage over het vreemde vermogen. In de praktijk hanteert de Belastingdienst een andere toerekening van rente aan de grondexploitatie. Hiermee is de noodzaak voor een afwijkend rentepercentage voor grondexploitatie vervallen en ligt het voor de hand de omslagrente ook te gebruiken voor de rente aan de grondexploitatie.

De activa van de gemeente Maastricht worden gefinancierd met zowel eigen als vreemd vermogen. Over de diverse activa wordt voor begrotingsjaar 2025 (net als in begrotingsjaar 2024) een rentevergoeding van 0,5% (= de omslagrente) berekend en toegerekend aan de betreffende taakvelden.

De commissie BBV adviseert om een renteschema in de paragraaf financiering op te nemen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening. Zie hiervoor onderstaand schema:

Rentescema begroting 2025		(bedragen x € 1.000)	
a.	De externe rentelasten over korte en lange financiering		6.924
b.	De externe rentebaten (idem)	-/-	2.419
	Saldo rentelasten en rentebaten		4.505
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	-
c3.	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	-
			-/-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		4.505
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+	-
d2.	Rente over voorzieningen	+/+	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		4.505
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	4.545
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		40

Schatkistbankieren

Eind 2013 is de regeling schatkistbankieren decentrale overheden (als onderdeel van de wet Financiering decentrale overheden) van kracht geworden. Dit betekent dat (m.u.v. een drempelbedrag) alle overtollige middelen in de schatkist van het Rijk gestald moeten worden. Het drempelbedrag voor Maastricht bedraagt voor 2025 ca. € 10,3 mln. Sinds 1 juli 2021 wordt het drempelbedrag berekend aan de hand van de volgende formule: 2% over een begrotingstotaal tot € 500 mln. en 0,20% over het meerdere boven het begrotingstotaal van € 500 mln. Gemiddeld genomen per kwartaal mag deze drempel niet worden overschreden. Om dit te bewaken worden de saldi van de diverse bankcircuits dagelijks bekeken en wordt het compensabel rekening-courant saldo van onze bankrekeningen bij onze huisbankier BNG Bank boven een bepaald saldo automatisch afgeroomd naar het Rijk. Over de bij het Rijk gestalde middelen ontvangen we een marktconforme rentevergoeding.

EMU-saldo

EU-lidstaten mogen een EMU-tekort realiseren van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp). In dit maximale tekort mogen, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel hebben. In de septembercirculaire gemeentefonds 2024 zijn de individuele referentiewaarden voor 2025 gepubliceerd, die de afzonderlijke gemeenten in 2025 als richtsnoer kunnen hanteren. De referentiewaarde voor Maastricht bedraagt voor 2025 € 32,071 mln.

De begroting van gemeenten wordt opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo wordt echter niet berekend op basis van baten en lasten, maar op basis van ontvangsten en uitgaven. Anders dan in het stelsel van baten en lasten drukken investeringsuitgaven en aan- en verkopen in het jaar waarin de transactie wordt gedaan volledig op het EMU-saldo. Er wordt geen rekening gehouden met afschrijvingen, noch met toevoegingen aan reserves en voorzieningen. De afwijkende berekening van het EMU-saldo kan ertoe leiden dat een gemeente bij een sluitende begroting een EMU-tekort realiseert. In de jaren 2025 t/m 2028 wordt een EMU-tekort verwacht dat hoger zal zijn dan de referentiewaarde. Dit wordt met name veroorzaakt door de investeringen die in de komende jaren zijn gepland.

EMU-saldo		(bedragen x € 1.000)					
		rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	33.210	-5.846	4.502	-5.577	2.311	4.014
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	-1.620	-142.584	-57.147	-73.456	-89.879	-47.323
3.	Mutatie voorzieningen	10.894	-1.361	384	-879	1.163	1.675
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-2.468					
5.	Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	40.016	-149.791	-52.261	-79.912	-86.405	-41.634
	Individuele referentiewaarde EMU-saldo	-25.525	-22.640			-32.071	

Verbonden partijen

Inleiding

Gemeente Maastricht voert niet al haar werkzaamheden zelf uit. Voor het uitvoeren van een groot deel van haar taken werkt de gemeente samen met andere organisaties. Aan deze samenwerking kan op verschillende manieren invulling worden gegeven afhankelijk van de wijze waarop de gemeente invloed wil uitoefenen op de uitvoering van de publieke taak. De rol die de gemeente vervult in zo'n samenwerking varieert van 'meer op afstand' - bijv. door het verstrekken van subsidies - tot meer directe sturing. Met een deel van deze organisaties onderhoudt de gemeente bestuurlijke of financiële banden. Deze samenwerkingen staan te boek als 'verbonden partijen'.

Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang wordt vertaald als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Binnen de gemeente kan een driedeling worden gemaakt in soorten van verbonden partijen, namelijk deelnemingen, publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies) en gemeenschappelijke regelingen. De verbonden partijen leveren een belangrijke bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen.

Kadernota Governance

Eind 2018 heeft uw raad de kadernota Governance gemeente Maastricht vastgesteld. Hiermee liggen de kaders vast voor de sturing en het toezicht op bestaande en eventueel toekomstige participaties in verbonden partijen. Ook als taken worden uitgevoerd door externe partijen, blijft de gemeente te allen tijde verantwoordelijk voor realisatie van de door uw raad vastgestelde beleidsdoelen. Deze verantwoordelijkheid wordt ingevuld door het governancemodel te gebruiken voor de aansturing van externe partijen.

Voor de vertegenwoordiging in verbonden partijen zijn de uitgangspunten:

- De wethouder financiën vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder bij de vennootschappen waarin de gemeente deelneemt en bewaakt de financiële continuïteit en rentabiliteit van de onderneming;
- De rol van de gemeente als opdrachtgever wordt vervuld door de portefeuillehouder. Deze vak wethouder maakt afspraken (contracten, concessies en/of subsidievoorwaarden) met de verbonden partij. Is bij de verbonden partij een overheidscommissaris of externe bestuurder of een andere wethouder of burgemeester als bestuurder of commissaris aangesteld, dan vindt aansturing van het gemeentelijk belang plaats in onderling overleg;
- Voor wat betreft de vertegenwoordiging van de gemeente in het bestuur van vennootschappen, stichtingen, verenigingen, coöperaties etc. geldt als uitgangspunt dat collegeleden of ambtenaren bij voorkeur geen zitting nemen in de raad van commissarissen, raad van bestuur, directie of dagelijks bestuur. Dit vanwege de mogelijke rolconflicten en discussie over functievermenging. Op basis van een risicoanalyse vooraf kan van dit uitgangspunt worden afgeweken. In een dergelijke analyse wordt bepaald of het voordeel van (beter) behartigen van het publiek belang, wat met een gemeentelijke vertegenwoordiging wordt beoogd, opweegt tegen de risico's die geïnventariseerd zijn.

Om voordelen van samenwerken optimaal te benutten en risico's te beheersen blijft aandacht voor de sturingsrelatie met en risicobeheersing bij verbonden partijen belangrijk. We gaan daarvoor in 2025 het beleidskader (kadernota governance) actualiseren.

Risicoanalyse

Tussen verbonden partijen bestaan verschillen in de mate van financiële en beleidsmatige belangen. Door het inzichtelijk maken van deze risico's kunnen we prioriteiten stellen voor het monitoren van bepaalde verbonden partijen. Ons beleid is erop gericht extra aandacht te besteden aan verbonden partijen met een hoog financieel en beleidsmatig belang. Voor alle verbonden partijen is een inschatting gemaakt van het financieel en beleidsmatig belang, waarbij onder financieel belang het financieel risico wordt verstaan.

Hierbij wordt een indeling gemaakt naar 4 categorieën:

- hoog financieel/hoog bestuurlijk belang;
- hoog financieel/laag beleidsmatig belang;
- laag financieel/hoog beleidsmatig belang;
- laag financieel/laag beleidsmatig belang.

De analyse van de verbonden partijen leidt tot de volgende indeling:

	Laag financieel belang	Hoog financieel belang
Hoog beleidsmatig belang	<ul style="list-style-type: none"> • N.V. Waterleidingmaatschappij Limburg (WML) • Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V. (EMM) • GR Leerlingenvervoer 	<ul style="list-style-type: none"> • Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. (WOM) • MECC Maastricht B.V. • MTB regio Maastricht N.V. • GR Kredietbank Limburg (KBL) • GR Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) • GR Omnibuzz • GR GGD Zuid-Limburg • GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Laag beleidsmatig belang	<ul style="list-style-type: none"> • Wonen boven winkels Maastricht N.V. (WbWM) • CSV Amsterdam B.V. • Bodemzorg Limburg (Nazorg Limburg B.V.) • Exploitatiemaatschappij 't Bassin B.V. • Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME) • GR Historisch Centrum Limburg (HCL) • Regionale Samenwerking Leerplicht (RSL) en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) • GR Subsiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg) • Stichting Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL) 	<ul style="list-style-type: none"> • N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) • Enexis Holding N.V. • Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) • GR Geul en Maas • GR Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD) • GR Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvellandgemeenten (Sociale Zaken Maastricht Heuvelland) • GR Jeugdzorg • Stichting Personeelsbeheer Sport • Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK) • Stichting Centre Ceramique

Op basis van deze analyse zullen wij in 2025 extra aandacht besteden aan Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. (WOM), MTB, Kredietbank Limburg, Omnibuzz, BsGW, MECC en GGD Zuid-Limburg. Daarbij maken we, indien van toepassing, gebruik van sturingsinstrumenten waaronder (meerjaren) plannen en –begrotingen, outputafspraken en voorwaarden en richtlijnen. Verder maken we per verbonden partij afspraken over rapportages, kwalitatieve en kwantitatieve informatievoorziening, jaarverslag en jaarrekening en evaluatie van de relatie.

Daarnaast zal als onderdeel van het actualiseren van de kadernota governance ook de risicoanalyse voor alle verbonden partijen worden herzien.

Deelnemingen (vennootschappen en coöperaties)

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)					
Vestigingsplaats	Den Haag				
Openbaar belang	Verkrijgen van toegang tot de kapitaalmarkt.				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.				
Financieel belang	347.334 van de 55.690.720 aandelen. Boekwaarde 31-12-2023 € 751.694.				
Bijdrage gemeente	2025	2026	2027	2028	
	-	-	-	-	
Programma	0 Bestuur en ondersteuning				
Financiële informatie	Resultaat 2023	Eigen vermogen per 31-12-2022	Eigen vermogen per 31-12-2023	Vreemd vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2023
	€ 254 mln.	€ 4,615 mln.	€ 4,721 mln.	€ 107,471 mln.	€ 110,834 mln.
Niet afgedekte risico's	Geen				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>BNG Bank fungeert als bankier voor overheden. BNG Bank wil een betrouwbare- en voorspelbare partner zijn en eraan bijdragen dat haar klanten hun maatschappelijke taken goed kunnen uitvoeren, zodat zij impact kunnen maken. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De aandelen BNG Bank zijn voor 50% eigendom van gemeenten, provincies en een waterschap. De andere helft is in handen van het Rijk. Het dividendbeleid van de bank gaat uit van een regulier pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen. De gemeente Maastricht heeft 347.334 BNG-aandelen (à € 2,50 per aandeel).</p> <p>Ondanks een matig herstel van de economische groei was er met name in het 2e kwartaal van 2024 een sterke toename van de kredietvraag bij woningcorporaties en gemeenten. Hierdoor heeft BNG Bank voor € 6 miljard aan nieuwe leningen verstrekt aan hun klanten. Het renteresultaat over het eerste halfjaar van 2024 is uitgekomen op € 258 mln. en is daarmee € 12 mln. hoger dan dezelfde periode vorig jaar. Het hogere renteresultaat wordt veroorzaakt door een stijging van de rentetarieven.</p> <p>Over het eerste halfjaar van 2024 werd een nettowinst gerealiseerd van € 158 mln. In dezelfde periode van vorig jaar kwam de nettowinst uit op € 141 mln. De hogere nettowinst is het gevolg van het eerder vermelde hogere renteresultaat en een daling in de contributie aan het resolutiefonds (fonds dat in noodgevallen kan worden aangesproken om banken in problemen netjes te kunnen afwickelen). BNG Bank acht het vanwege diverse onzekerheden niet verantwoord nu al een uitspraak te doen over de (verwachte) nettowinst over heel 2024.</p> <p>De kapitaalpositie van BNG Bank blijft onveranderd sterk. De diverse ratio's (o.a. de Equity-Tier 1-ratio en de leverage ratio) blijven ruim boven de minima zoals die door de toezichhouder ECB (Europese Centrale Bank) zijn gesteld.</p> <p>BNG Bank heeft in de eerste helft van het jaar € 12,3 miljard aan langlopende funding opgehaald, waarvan € 5,7 miljard in ESG-formaat (obligaties met oog voor duurzaamheid). Met 46% van de totale obligatie-uitgifte in ESG-formaat ligt BNG Bank op koers om het percentage ESG-obligaties van vorig jaar (41%) te overtreffen. Met de opbrengsten van de ESG-obligaties financiert BNG Bank de activiteiten van Nederlandse gemeenten en woningcorporaties die een positieve impact hebben op het milieu en sociale voorzieningen. Hiermee ondersteunt BNG Bank haar missie om maximale maatschappelijke meerwaarde te kunnen realiseren.</p> <p>In de meerjarenbegroting van de gemeente Maastricht is vanaf begrotingsjaar 2025 een dividenuitkering BNG Bank opgenomen van afgerond € 0,75 miljoen.</p> <p>BNG Bank is sinds 2005 huisbankier van de gemeente Maastricht. De afspraken tussen BNG Bank en de gemeente Maastricht zijn vastgelegd in een financieringsovereenkomst en in een overeenkomst betalingsverkeer.</p>					

Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. (WOM)					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Openbaar belang	Via uitgifte van bouwrijpe grond, voorwaarden scheppen voor een kwalitatief hoogwaardig stedelijke ontwikkeling van het plangebied.				
Bestuurlijk belang	100% gemeente (1% via de Exploitiatiemaatschappij Maastricht B.V. (EMM) waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is).				
Financieel belang	Aandelenkapitaal € 15 mln. (150.000 aandelen elk nominaal € 100, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Achtergestelde leningen € 53 mln., rente onder condities. Boekwaarde 31-12-2023 € 8.600.005				
Bijdrage gemeente	2025	2026	2027	2028	
	-	-	-	-	
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Financiële informatie	Resultaat 2023	Eigen vermogen per 31-12-2022	Eigen vermogen per 31-12-2023	Vreemd vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2023
	€ 0,660 mln.	€ 19,934 mln.	€ 23,138 mln.	€ 94,749 mln.	€ 98,688 mln.
Niet afgedekte risico's	De waardering van deelneming WOM is binnen de gemeente Maastricht voorzien. Wat betreft de diverse deelplannen/grondexploitaties in de WOM wordt middels risicomanagement getracht de				

Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. (WOM)	
	risico's te mitigeren dan wel financieel te voorzien in de grondexploitatie. Met betrekking tot potentiële risico's (o.a. stikstof, renteontwikkeling, prijsontwikkeling etc.) vindt monitoring plaats en wordt geactiveerd. Vertaling in de grondexploitatie plaats vindt plaats wanneer dit opportuun is.
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
<p>Na de vaststelling van het masterplan Belvédère door de raad in 2004 en de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Belvédère door de drie samenwerkende partners Bouwinvest Projecten BV, ING Real Estate Development Holding BV en gemeente Maastricht in 2004, is in 2005 de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV opgericht. In financieel opzicht participeerden de drie samenwerkende partners elk met € 22,68 mln. waarvan € 5 mln. in de vorm van gestort aandelenkapitaal en € 17,68 mln. in de vorm van een achtergestelde lening. ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen daarop en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is één aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitiemaatschappij Maastricht BV waarvan de gemeente met 99,9% grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de WOM uitsluitend een overheid gerelateerde B.V. werd.</p> <p>In januari 2013 heeft de raad een nieuw startmoment gecreëerd ("Het antwoord van de Sphinx") en de ruimtelijke en programmatische kaders voor het Belvédère-gebied binnen de singels (Sphinxkwartier), voor het Frontenpark en voor het gebied buiten de singels (in combinatie met bedrijventerrein Bosscherveld met daarin de Noorderbrug) vastgesteld. Indachtig het raadsbesluit van januari 2013 is het investeringsscenario als basis genomen voor de herijking van de grondexploitatie Belvédère (vaststelling door de raad: juni 2013). Bij deze herijking is ook gekeken naar het Governance-vraagstuk van WOM Belvédère BV. De raad heeft besloten dat de organisatie van het programma Maastricht-Noord strak gaat aansluiten bij de reguliere gemeentelijke lijnorganisatie en dat de Belvédère WOM BV als operationeel vehikel blijft bestaan in afwachting van mogelijke voordelen die dat kan bieden. Conform de door uw raad vastgestelde nota Governance gemeente Maastricht vindt besluitvorming in WOM-verband plaats na besluitvorming binnen de gemeente (college en raad).</p> <p>Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grondexploitatie zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat is gebeurd, voor het eerst in juni 2013 en dit gebeurt jaarlijks in juni/juli.</p> <p>De afgelopen jaren is de gebiedsontwikkeling in een grote stroomversnelling gekomen. Zowel het nieuwe Noorderbrugtracé, het Retailpark Belvédère, het Frontenpark en het Sphinxkwartier zijn niet meer weg te denken onderdelen van de stad Maastricht. Met de herbesteding van de oude panden in het Sphinxkwartier (The Social Hub, UNU-Merit, Loods 5, Blanche Dael, Lumière, Muziekgieterij, etc.) en de woningbouw is Maastricht een uniek stuk binnenstad rijker.</p> <p>Ook de komende jaren blijft de gebiedsontwikkeling Belvédère een belangrijk speerpunt in de stedelijke ontwikkeling. Majeure opgaven als het Landbouwbelang, Sappi Zuidwest en Sphinx Noord lopen of worden voorbereid. Derhalve is in 2022 besloten om de looptijd van de grex te verlengen tot 2030. Ook is de financiering van de activiteiten Belvédère WOM BV in 2022 opnieuw verlengd. De in 2022 sterk oplopende rente werd hiermee ook voor de WOM realiteit. Daar waar nog rekening werd gehouden met een rente van 1,1%, is deze het afgelopen jaar opgelopen naar 3,6%. Deze meer dan verdrievoudiging van de rente zorgt voor een forse lastenverzwaring de komende jaren. Daarnaast is ook de inflatie hoog en stijgen de kosten. Hier staat tegenover dat ook de opbrengsten een positieve ontwikkeling doormaken door een hogere huur (als gevolg van indexering) en goede bezettingsgraden. Per saldo zorgen met name de rentelasten voor een verslechtering van het verwachte resultaat. Bij de herijking van de grex in 2024 wordt uitgegaan van een onrendabele top (tekort) van € 39,0 mln.</p> <p>Met het oog op de omgevingsvisie 2040, wordt ook onderzocht welke bijdrage het Belvédèregebied kan bieden aan de opgaven waar Maastricht de komende jaren voor staat. Dit met als doel op koers te blijven op weg naar 2030, het vooralsnog gemarkeerde einde van de lopende grondexploitaties binnen de Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij.</p>	

Wonen boven winkels Maastricht N.V. (WbWM)					
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Renovatie van etages boven winkels en andere bedrijfsruimten in het centrum van de stad, voor wonen voor vooral jongeren en studenten, die gericht is op de instandhouding van de panden in de binnenstad en ter bevordering en verlevendiging van die binnenstad.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Aandeelhouder en voorzitter Algemene vergadering van Aandeelhouders.				
<i>Financieel belang</i>	Het maatschappelijk (aandelen) kapitaal van de vennootschap bedraagt € 0,227 mln. verdeeld in 500 aandelen van € 454. Er zijn 475 aandelen geplaatst, elk groot € 454 (totaal € 0,216 mln.). De gemeente houdt 1/3 deel van de aandelen.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2025	2026	2027	2028	
	-	-	-	-	
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat</i> 2023	<i>Eigen vermogen</i> per 31-12-2022	<i>Eigen vermogen</i> per 31-12-2023	<i>Vreemd vermogen per</i> 31-12-2022	<i>Vreemd vermogen per</i> 31-12-2023
	nog niet bekend	€ 0,0856 mln. negatief	nog niet bekend	€ 29,766 mln.	nog niet bekend
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
De NV Wonen boven Winkels Maastricht (WbWM) is in 1992 opgericht met als doel leegstaande etages in de binnenstad van Maastricht te transformeren tot wooneenheden voor – primair – studenten. Dit mede om verloedering van panden tegen					

Wonen boven winkels Maastricht N.V. (WbWM)

te gaan, de levendigheid in de binnenstad te vergroten én studenten woonruimte in de binnenstad aan te bieden. Aandeelhouders zijn de gemeente Maastricht, de Universiteit Maastricht en woningcorporatie Woonpunt, elk voor 1/3e deel. De volledige financiering van de portefeuille loopt via de gemeente Maastricht.

De NV Wonen boven Winkels Maastricht (WbWM) heeft dankzij haar succesformule (samenwerking gemeente Maastricht – Universiteit Maastricht – Woningstichting Woonpunt) meer dan 450 nieuwe woningen in de Maastrichtse binnenstad gerealiseerd. Het project heeft in brede maatschappelijke zin bijgedragen tot een leefbare en aantrekkelijke binnenstad. Een bijkomstig effect is dat veel monumenten gerenoveerd zijn. De versterkte woonfunctie heeft ook bijgedragen aan de lokale economie in de binnenstad.

Momenteel heeft de NV in totaal 471 eenheden in beheer, waarvan 14 bedrijfsnonroerend goed (met name winkels) betreffen. Het merendeel van de wooneenheden heeft een huur onder de liberalisatiegrens. Het dagelijks beheer, operationele directievoering en de bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door een professioneel vastgoedbedrijf (VB&T). Om redenen van Governance is de Raad van Commissarissen een aantal jaren geleden opgeheven en zijn de taken van de RvC overgenomen door de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA).

Door ontwikkelingen op de markt en de hoge onrendabele toppen heeft de toenmalige Raad van Commissarissen WbWM in 2015 besloten om de portefeuille niet verder uit te breiden en de lopende projecten stop te zetten (hetgeen ook door het toenmalige college van B&W is bekrachtigd/besloten).

Er worden geen nieuwe eenheden meer toegevoegd. Het restant van de investeringsbijdrage is teruggevloeid naar de aandeelhouders. Door verder geen ontwikkelactiviteiten meer op te zetten is het karakter van de vennootschap veranderd van een ontwikkelorganisatie naar een beheerorganisatie. De aandacht is komen te liggen op waarde-behoud van het gerealiseerde vastgoed en verbetering van de financiële positie van de NV.

Er wordt tevens gekeken naar mogelijke/wenselijke toekomstscenario's voor de vastgoedportefeuille van de NV WbWM. In 2020 heeft de Brink-groep onderzoek gedaan naar c.q. een analyse uitgevoerd ten aanzien van de verkoopbaarheid van de vastgoedportefeuille. Destijds is gebleken dat -kort samengevat- met name door de toenmalige rente-stand i.r.t. de leningportefeuille, bij verkoop enorme boeterentes zouden moeten worden betaald waardoor verkoop om financiële redenen niet wenselijk was. Deze situatie is nu wellicht anders gelet op de inmiddels gestegen (markt)rentes. Mede gelet hierop is in 2023 opdracht verstrekt aan VB&T-Capital Markets om een meer verdiepende analyse uit te laten voeren waarbij elk complex apart zal worden onderzocht/geanalyseerd. Met name de erfpacht-portefeuille binnen de NV behoeft nader onderzoek (financieel/juridisch Dit traject loopt nog volop. Naar verwachting zullen eind 2024 hieromtrent nadere voorstellen kunnen worden gedaan.

Het eigen vermogen was per eind 2022 € 85.655 negatief (per 31-12-2021 was dit € 78.821 negatief), exclusief converteerbare achtergestelde lening van € 544.536,-. De ontwikkeling van het eigen vermogen en de resultaten verlopen conform de door het bestuur en algemene vergadering van aandeelhouders besproken meerjarenbegroting.

Enexis Holding N.V.

Vestigingsplaats	's Hertogenbosch				
Openbaar belang	Beschikbaarheid energie.				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder (via VEGAL: Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg).				
Financieel belang	292.950 van de 149.682.196 aandelen Boekwaarde 31-12-2022 € 122.103				
Bijdrage gemeente	2025	2026	2027	2028	
	-	-	-	-	
Programma	0 Bestuur en ondersteuning				
Financiële informatie	Resultaat 2023	Eigen vermogen per 31-12-2022	Eigen vermogen per 31-12-2023	Vreemd vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2023
	€ 72 mln.	€ 5,441 mln.	€ 5,320 mln.	€ 4,907 mln.	€ 5,140 mln.
	Gegevens over de omvang van het verwachte resultaat in 2024 en de ontwikkeling van de vermogenspositie in 2024 zijn niet beschikbaar.				
Niet afgedekte risico's	Geen				

Toelichting/ ontwikkelingen

Doelstelling

Enexis Holding N.V. (hierna: Enexis) beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 mln. klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en van 2,9 mln. klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

Beleidsvoornemens

In het voorjaar van 2024 heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) ingestemd met de aanpassing van het strategisch plan (uit 2022) i.v.m. de nieuwe wet collectieve warmtevoorziening. Enexis treft op basis daarvan voorbereidingen voor een actieve rol bij de ontwikkeling van initiatieven in haar verzorgingsgebied.

In het strategisch plan is verder gekozen voor de focus op kerntaken met drie hoofdoelen:

1. *Wij sturen op maatschappelijke optimale energiekeuzes*
Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe.
2. *Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie*

Enexis Holding N.V.

Voor iedereen een toegankelijke, veilige energiestructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijke kosten.

3. *Klanten weten wat ze aan ons hebben*

Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen.

Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving); digitale transformaties.

Financieel

De missie en opgave hebben grote gevolgen voor de financiële positie van Enexis. Verkenningen van Netbeheer NL en de individuele netbeheerders geven aan dat de energietransitie een enorme investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte tot gevolg heeft. Uitgangspunt is dat Enexis financieel solide blijft, geen financiële risico's neemt en tenminste een A-credit-rating behoudt.

Eind 2022 hebben de drie regionale netbeheerders (Enexis, Alliander en Stedin) en hun aandeelhouders een onderhandelaarsakkoord bereikt met het Rijk over de voorwaarden en het proces voor een toekomstige participatie door het Rijk, als de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van het bedrijf en de aandeelhouders overstijgt. De AVA heeft in april 2023 ingestemd met het onderhandelaarsakkoord.

De AVA besloten om jaarlijks maximaal 50% van de nettowinst uit gewone bedrijfsvoering als dividend uit te keren aan de aandeelhouders, onder de voorwaarde dat deze uitkering er niet toe leidt dat Enexis binnen vijf jaar haar A-rating profiel kan verliezen.

Er is sprake van een solide financiële positie.

CSV Amsterdam B.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	's-Hertogenbosch				
<i>Openbaar belang</i>	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero).				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder (via VEGAL: Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg).				
<i>Financieel belang</i>	292.950 van de 149.682.196 aandelen Boekwaarde 31-12-2022 € 39				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2025	2026	2027	2028	
	-	-	-	-	
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat</i> 2023	<i>Eigen vermogen</i> per 31-12-2022	<i>Eigen vermogen</i> per 31-12-2023	<i>Vreemd</i> <i>vermogen per</i> 31-12-2022	<i>Vreemd</i> <i>vermogen per</i> 31-12-2023
	€ 0,126 mln. negatief	€ 0,210 mln.	€ 0,084 mln.	€ 0,014 mln.	€ 0,064 mln.

Niet afgedekte risico's Geen

Toelichting/ ontwikkelingen**Doelstelling**

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. (hierna: CSV). De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

- Namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON);
- Namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland);
- Het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.

(ad. a)

In februari 2008 is Essent, met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de WON onverbindend zijn. Als gevolg van de WON (en de als gevolg daarvan doorgevoerde splitsing tussen het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en netwerkbedrijf anderzijds) hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktische moeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende aandeelhouders van Essent over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende (declaratoire) procedure over de vraag of (delen van) de WON onverbindend zijn, ook na afronding van de transactie met RWE, door Essent zal worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders (en dus niet achterblijft bij Essent), die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de Claim Staat Vennootschap B.V.).

De WON leidde ertoe dat het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en het netwerkbedrijf anderzijds gesplitst moesten worden. De Rechtbank te 's-Gravenhage heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft pre justitiële vragen gesteld aan het

CSV Amsterdam B.V.

Europese Hof van Justitie. Het Europese Hof van Justitie heeft een reactie gegeven aan de Hoge Raad om vervolgens een uitspraak te doen. De Hoge Raad heeft na reactie van het Europese Hof op 26 juni 2015 jl. uitspraak gedaan. De Hoge Raad heeft besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd.

(ad. b)

Bij de verkoop van Attero Holding N.V. aan Recycleco B.V. (Waterland Private Equity Fund V C.V.) in 2014 hebben de verkopende aandeelhouders van Attero een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan de koper Waterland. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims had Waterland bedongen (zoals gebruikelijk is bij dergelijke transacties) dat een deel van de verkoopopbrengst, zijnde € 13,5 miljoen, door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een Escrow-rekening zou moeten worden aangehouden. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders bij de verkoop overgedragen aan CSV.

Nadat in juni 2016 een compromis werd bereikt tussen CSV, Recycleco B.V. en Attero Holding B.V. over betwiste (fiscale) claims alsmede over een belastingteruggave, is in april 2020 een tweede en finale compromis bereikt tussen hiervoor genoemde partijen voor de beëindiging van alle resterende geschillen met betrekking tot betwiste (fiscale) claims, alsmede over een belastingteruggave. Op 21 mei 2020 heeft CSV het resterend vermogen op de Escrow-rekening van € 7.951.352,47 ontvangen, welk bedrag vervolgens onder inhouding van € 150.000 voor aanvulling van het werkkapitaal volledig is uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Begin maart 2021 werd via de media bekend dat er misbruik had plaatsgevonden van de Escrow-rekening die onder beheer werd gehouden door advocatenkantoor Pels Rijcken, en met name Mr. F.J. Oranje als de Escrow Agent. Op dinsdag 9 maart 2021 heeft Pels Rijcken, CSV formeel schriftelijk op de hoogte gebracht van voornoemd misbruik en dat verschuivingen van gelden van de Escrow Account naar een externe rekening in het verleden hadden plaatsgevonden door Mr. Oranje. Inmiddels hebben Pels Rijcken en CSV overeenstemming bereikt over de vergoeding van de financiële schade die CSV hierdoor heeft geleden. Pels Rijcken heeft op 13 juli 2021 de totale financiële vergoeding van € 75.122,71 aan CSV betaald. Daarmee is de zaak verder afgesloten.

(ad. c)

Na de uitkering van het resterende vermogen op de Escrow-rekening aan de aandeelhouders op 21 mei 2020, is deze taak/doelstelling feitelijk afgewikkeld.

Beleidsvoornemens

CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting.

In februari 2024 heeft CSV de motivering beroepschrift tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenheffing bij de Rechtbank ingediend. De inhoudelijke zitting staat gepland op 3 september 2024. Afhankelijk van de uitspraak van de Rechtbank (verwachting eind 2024) zal, in overleg met de aandeelhouderscommissie van CSV, de procedure al dan niet worden voortgezet. Op het moment is CSV in gesprek met de belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met de aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de vennootschap in 2025 zal worden beëindigd.

Na afwikkeling van deze gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijv. door een mogelijk compromis tussen de belastingdienst en CSV of een besluit van de aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en zullen de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Op 25 april 2024 hebben de aandeelhouders in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) ingestemd met een aanvullende kapitaalstorting van € 400.000 voor CSV. Deze kapitaalstorting zal worden verrekend met de financiële vereffening bij de opheffing van Publiek Belang Elektriciteitsproductie (PBE) B.V. (identieke aandeelhouders). Betreffende opheffing van PBE en de bijbehorende uitkering van de resterende liquide middelen van PBE aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang wordt voorgesteld in de AVA van 26 september 2024.

Financiële risico's

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.

N.V. Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)

Vestigingsplaats	Maastricht				
Openbaar belang	Burgers toegang verschaffen tot (drink)water tegen acceptabele kosten.				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.				
Financieel belang	41 van de 500 aandelen van € 4.538 nominaal.				
Bijdrage gemeente	2025	2026	2027	2028	
	-	-	-	-	
Programma	0 Bestuur en ondersteuning				
Financiële informatie	Resultaat 2023	Eigen vermogen per 31-12-2022	Eigen vermogen per 31-12-2023	Vreemd vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2023

N.V. Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)					
	€ 5,6 mln.	€ 201,4 mln.	€ 206,1 mln.	€ 390,1 mln.	€ 393,8 mln.
Niet afgedekte risico's	Geen				
Toelichting/ ontwikkelingen					
WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De gemeente Maastricht heeft 41 van de 500 aandelen, zijnde 8,2% van de stemmen.					

Bodemzorg Limburg (Nazorg Limburg B.V.)					
Vestigingsplaats	Maastricht (Airport)				
Openbaar belang	Nazorg over 16 stortplaatsen, waaronder Belvédère en Steilrand (incl. Sandersweg)				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders				
Financieel belang	50% van de aandelen is verdeeld over de Limburgse gemeenten; de andere 50% is door de provincie overgedragen aan Nazorg Limburg B.V.				
Bijdrage gemeente	2025	2026	2027	2028	
	-	-	-	-	
Programma	7 Volksgezondheid en milieu				
Financiële informatie	Resultaat 2023	Eigen vermogen per 31-12-2022	Eigen vermogen per 31-12-2023	Vreemd vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2023
	€ 2,578 mln.	€ 6,381 mln.	€ 8,959 mln.	€ 32,568 mln.	€ 32,450 mln.
Niet afgedekte risico's	Beperkt tot eigen inbreng				
Toelichting/ ontwikkelingen					
Nazorg Limburg B.V., handelend onder de naam Bodemzorg Limburg, functioneert vanaf 1998 als zelfstandige vennootschap. Doelstelling van de organisatie is primair de nazorg en beheer/onderhoud van oude gesloten afvalstortplaatsen, zodat er geen bodemverontreiniging kan plaatsvinden. Aandeelhouders zijn de Limburgse gemeenten.					
De belangrijkste taken van Bodemzorg Limburg zijn:					
<ul style="list-style-type: none"> • administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locaties; • het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag; • het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom; • het op niveau houden van de nazorgvoorziening, middels beleggingen in aandelen en obligaties en de belegging in zonneparken, zodat de eeuwigdurende nazorg van de vml. stortplaatsen kan worden gewaarborgd; • het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn. Daarnaast wordt gestreefd naar een nuttige toepassing van deze locaties, zoals de ontwikkeling van zonneparken, wandel- en mountainbikeroutes en natuurontwikkeling. 					
Vanaf 2022 is de gemeentelijke bijdrage door de Vergadering van Aandeelhouders van Bodemzorg Limburg op nul gezet. Op dit moment is er voldoende geld in kas om de onder Bodemzorg Limburg vallende voormalige gesloten stortplaatsen afdoende te beheren. Dit geldt ook voor de in 2022 en 2023 overgenomen en in 2024 over te nemen locaties. In 2022 is de locatie Steilrand te Maastricht definitief overgenomen. In 2023 zijn de locaties De Hut en Jonkersbosweg te Gulpen-Witterm definitief overgenomen. In 2023 zijn ook de locaties Leiffenderhofweg, Veestraat, Spoorstraat en Kleverbergsweg te Beekdaelen overgenomen. Deze locaties zijn echter nog niet in de jaarcijfers van 2023 verwerkt vanwege het feit dat deze locaties nog moeten passeren bij de notaris. Dit vindt plaats in het 3e kwartaal van 2024. Bodemzorg Limburg gaat in 2025 door met het verder toekomstbestendig maken van de organisatie door het beschrijven van de werkprocessen en het digitaliseren van alle voorzieningen op de in beheer zijnde locaties. Mochten in de toekomst nog nieuwe voormalige stortplaatsen worden aangemeld die aan de 'toelatingscriteria' van Bodemzorg Limburg voldoen, dan zal worden bekeken of dit door de huidige nazorgvoorziening kan worden gedekt of dat daarvoor extra geld nodig is. De definitieve beslissing hierover wordt altijd in eerste instantie voorgelegd aan de aandeelhouders. Dit geldt ook als een hernieuwde jaarlijkse bijdrage van gemeenten moet worden ingesteld. Lagere beurswaarde van de aandelen en/of hogere inflatie kunnen die invoering van een hernieuwde jaarlijkse bijdrage van gemeenten versnellen.					

MECC Maastricht B.V.	
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het exploiteren van een expositie- en congrescentrum
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder: 99,9999% (90% gemeente rechtstreeks en 10% via Exploitiatiemaatschappij Maastricht B.V. (EMM))
Financieel belang	Aandelen: 10 aandelen à € 0,10 Storting in agioreserve per december 2023 € 4.5 mln. Kasgeldlening (saldo 31-12-2023 € 2.7 mln., afgelost per 10 januari 2024) Maximale kredietfaciliteit € 8,1 mln. (collegebesluit 1 december 2020)
Bijdrage gemeente	-
Programma	0 Bestuur en ondersteuning

MECC Maastricht B.V.					
	3 Economie				
Financiële informatie	Resultaat 2023	Eigen vermogen per 31-12-2022	Eigen vermogen per 31-12-2023	Vreemd vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2023
		€ 1,31 mln. negatief	€ 2,77 mln. negatief	€ 0,4 mln. positief	€ 13,05 mln.
Niet afgedekte risico's	De Raad heeft in 2023 ingestemd met een storting in agioreserve ten behoeve van het versterken van de vermogenspositie van MECC Maastricht BV. De kasgeldlening is hiermee afgelost per 10 januari 2024. Op het moment dat de liquide middelen wederom onvoldoende zijn, zal er wederom een beroep worden gedaan op de bestaande kredietfaciliteit. MECC Maastricht huurt het gemeentelijk vastgoed voor bruto € 2,6 mln. per jaar.				
Toelichting/ ontwikkelingen					
Strategie					
Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een expositie- en congrescentrum.					
In 2020 werd de strategische visie 2020-2024 vastgesteld. De focus ligt bij internationale vakbeurzen en congressen. Congressen worden maximaal gerelateerd aan de speerpunten van de Brightlands Maastricht Health Campus; een congres is een belangrijk instrument voor kennisontwikkeling en –deling en zorgt mee voor de internationale branding van de campus en de stad. MECC ontwikkelt zich als ontmoetingsplaats en bruisend hart op de campus. MECC Maastricht zet verder in op het (door)ontwikkelen van eigen titels (zoals Interclassics), het verder laden van het merk MECC Maastricht en innovatie in diensten. Het is hiermee een belangrijke motor voor de stedelijke en regionale economie.					
Positie gemeente Maastricht					
<u>Aandeelhouderschap MECC BV</u>					
In 2013 is besloten tot het beëindigen van de samenwerking met RAI (75% aandeelhouder) en is de besloten vennootschap MECC Maastricht BV opgericht. Hierin zijn de activiteiten van MECC BV ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90%) en indirect via EMM (10%) de enige aandeelhouder is.					
MECC is huurder van het vastgoed.					
In 2024 wordt een nieuwe huurovereenkomst getekend met MECC.					
<u>Eigenaar Vastgoed</u>					
Het volledige vastgoed MECC is in eigendom van de gemeente. Een deel van het MECC-complex (met name het Congresdeel en de Expofoyer) is van aanvang af in eigendom van de gemeente Maastricht. In 2015 heeft de gemeente het deel van het vastgoed dat gehuurd werd van een particuliere belegger, overgenomen. Zo kon een huurvoordeel worden gegenereerd. Ten slotte heeft de gemeente Maastricht eind 2019 om diezelfde reden de parkeergarage P5 overgenomen van de SNS-bank.					
Met de aankoop is een huurvoordeel ontstaan dat met gunstige financieringsmogelijkheden van de gemeente Maastricht, ruimte gaf voor een noodzakelijk impuls in het enigszins gedateerde complex. Dit heeft geleid tot een investeringsplan waarbij het congresdeel met een huidige capaciteit van 3.000 bezoekers, is uitgebreid naar 5.000 bezoekers, inclusief uitbreiding van de daartoe benodigde voorzieningen, waaronder horeca. Daarnaast zijn de overige voorzieningen up to date gebracht en voorzien van een eigentijdse look en feel. In de totale investering van ca. € 50 mln. heeft ook de Provincie Limburg een bijdrage (€ 11,8 mln.) geleverd.					
In 2023 is de verbouw geheel opgeleverd. Met de bouw zijn ook grote stappen gezet op het vlak van verduurzaming. In 2022 kreeg het gebouw het BREEAM In-Use Asset certificaat met als kwalificatie Very Good. Op het dak van de Westhal worden zonnepanelen geïnstalleerd. Hiermee worden de energiekosten verder verlaagd.					
<u>Spin-off voor gemeentelijke beleid</u>					
Als modern beurs- en congrescentrum draagt MECC Maastricht nadrukkelijk bij aan de aantrekkelijkheid en de (kennis)economie van Maastricht en de regio. MECC zorgt daarbij voor een aanzienlijke economische spin-off voor (en werkgelegenheid in) de hotels, horeca, detailhandel e.a. in de (binnen)stad. In 2023 bedroeg deze ca. € 85 mln. Congressen en beurzen zorgen voor een langere verblijfsduur dan bij leisure toerisme en generen een hogere spin-off van € 365 per persoon per dag. Zij vinden voornamelijk plaats op doordeweekse dagen wanneer hotels en restaurants extra klanten kunnen gebruiken, complementair aan de leisure bezetting van hotels.					
MECC is als ontmoetingsplaats een belangrijke motor voor de campus. De wetenschap uit de wereld ontmoet elkaar bij congressen en deelt kennis. Kennis en campus zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Voor startups, scale ups, bedrijven, maar ook studenten is het ook een plaats voor ontmoeting/meetings en reflectie, maar ook ontspanning.					
MECC (met Maastricht Convention Bureau) positioneren Maastricht en de Brightlands Maastricht Health Campus internationaal. Bezoekers van congressen beleven niet alleen MECC maar ook de stad (ook voor en na het congres ontmoet men elkaar makkelijk in het compacte centrum) en worden daarmee ambassadeur voor MECC en (ook leisure) bezoek aan					

MECC Maastricht B.V.

de stad.

Bindend adviesprocedure verbouw

Het gebouw is sinds zomer 2021 weer volledig in gebruik, hoewel er nog herstelwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd, als gevolg van de vele opleverpunten. De nieuwbouw/verbouwing is in 2023 formeel opgeleverd. Kanttekening daarbij is dat er nog steeds een aantal (financiële) geschilpunten met de aannemer voorliggen over wie financieel verantwoordelijk is voor geconstateerde gebreken en discutabele uitwerkingen. Om uit de geschillen te komen hebben de aannemer en de gemeente eind 2021 ingestemd met een arbitrage (procedure bindend advies). De arbitrage blijkt echter veel meer energie en tijd te vergen dan aanvankelijk werd voorzien. Om die redenen, alsook het feit dat het door tijdsverloop steeds lastiger wordt om relevante details uit het doorlopen bouwproces terug te halen, zijn partijen door de arbiters geadviseerd om - naast de arbitrage welke vooralsnog onverminderd doorloopt – samen te verkennen of het geschil op minnelijke wijze beslecht zou kunnen worden. Zowel de aannemer als de gemeente hebben dat advies opgevolgd en gaan met elkaar in gesprek over een minnelijke beëindiging.

Perspectief

MECC heeft de afgelopen jaren te maken gehad met een samenloop van sluiting tijdens verbouw en de gevolgen van Corona. Om die reden is in 2020 door het College besloten tot een kasgeldlening faciliteit. Zo kon het effect van het negatief resultaat voor de liquiditeit van MECC worden opgevangen. Naderhand hebben zich nog niet te voorziene exorbitante prijsstijgingen van energie en andere kosten voorgedaan; deze kunnen niet worden doorberekend in bestaande contracten met organisatoren. Dit samen heeft grote gevolgen gehad voor het resultaat en de vermogenspositie van MECC. Beide werden sterk negatief.

In 2023 is de huur beoordeeld op marktconformiteit; de duur was hoger. Daarom is door het College besloten tot een huurverlaging van € 150.000 voor 4 jaar en de hoogte van de huur elke 4 jaar opnieuw te beoordelen op basis van marktconformiteit. In 2023 is tot slot door de Raad besloten tot een storting in agioreserve van € 4.5 mln.

Het business perspectief (inkomstenkant) voor MECC is na Corona en de verbouw positief. De omzet in 2023 was inmiddels hoger dan voor Corona. Het resultaat zal naar verwachting weer positief zijn vanaf 2026 en daarna verder groeien. MECC kan de zo komende jaren verder ondernemen ten bate van de spin-off in de stad (en regio) en de campusontwikkeling. Een goede indicatie is dat MECC, met haar nieuwe faciliteiten, er in een sterk concurrerend speelveld in slaagt ook grote congressen te acquireren die de na verbouw sterk vergrote capaciteit geheel invullen.

Niet uit de balans blijvende verplichting

In de Jaarrekening MECC zijn opgenomen de 'niet uit de balans blijvende verplichtingen' van de vennootschap. Het betreft een pensioenverplichting, contracten voor leaseauto's en huurovereenkomsten voor de gebouwen en parkeerterreinen van de gemeente Maastricht.

Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V. (EMM)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Het beheren en verwerven van registergoederen voor beurzen, sport, tentoonstellingen				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders, als commissaris en directeur				
<i>Financieel belang</i>	49.999 van de 50.000 aandelen				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2025	2026	2027	2028	
	-	-	-	-	
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 3 Economie				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat</i> 2023	<i>Eigen vermogen</i> per 31-12-2022	<i>Eigen vermogen</i> per 31-12-2023	<i>Vreemd</i> <i>vermogen per</i> 31-12-2022	<i>Vreemd</i> <i>vermogen per</i> 31-12-2023
	€ 0,153 mln. V	€ 1,439 mln.	€ 1,467 mln.	€ 0,029 mln.	€ 0,018 mln.
	De jaarrekening 2023 moet nog worden vastgesteld door de Vergadering van aandeelhouders. Gegevens over de omvang van het verwachte resultaat in 2024 en de ontwikkeling van de vermogenspositie in 2024 zijn nog niet beschikbaar.				
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Beperkt tot de financiële inleg (aandelenkapitaal)				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	De gemeente houdt 99,99 procent van het aandelenkapitaal van EMM. Eén aandeel is in bezit van de stichting VVV (Maastricht Marketing). De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder. EMM heeft: <ul style="list-style-type: none"> • 1 aandeel MECC Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit de overige 9 aandelen); • 1 aandeel Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV (gemeente Maastricht bezit de overige 149.999 aandelen); 				

Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V. (EMM)

- 1 aandeel Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit de overige 340.334 aandelen);

Door de holdingstructuur van EMM zijn er nauwelijks opbrengst-genererende activiteiten. Het resultaat deelnemingen bepaalt het resultaat van EMM.

MECC Maastricht BV

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de huidige samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de huidige activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90%) en indirect via EMM (10%) de enige aandeelhouder is. Met de participatie van EMM in MECC Maastricht BV wordt voorkomen dat een 100% (directe) overheidsdeelneming ontstaat.

In de afgelopen periode heeft een grote verbouwing van het MECC-complex plaatsgevonden waarbij voor ca. € 50 mln. is geïnvesteerd in de upgradering en uitbreiding van het MECC. In 2023 is de verbouw geheel opgeleverd.

MECC heeft de afgelopen jaren te maken gehad met een samenloop van sluiting tijdens verbouw en de gevolgen van Corona. Per saldo draait het MECC sinds 2020 verliezen. Deze hebben inmiddels de vermogenspositie van MECC uitgehold en daarmee ook de waarde van het 10% belang van EMM in het MECC. De gemeente Maastricht heeft eind 2020 besloten een omzet-gerelateerde huurkorting te verstrekken en ook is een kredietfaciliteit beschikbaar gesteld. Als gevolg van het verdampen van het eigen vermogen van MECC, is de waarde van het belang van EMM in MECC afgewaardeerd, waardoor in 2020 éénmalig een fors verlies moest worden genomen. Na de zwaar verlieslatende jaren 2020, 2021 en 2022, was de omzet in 2023 hoger dan voor Corona. In 2023 is de huur beoordeeld op marktconformiteit met als uitkomst dat de huur hoger was dan marktconform. Daarom is door het College in 2023 besloten tot een huurverlaging van € 150.000 voor 4 jaar en de hoogte van de huur elke 4 jaar opnieuw te beoordelen op basis van marktconformiteit. In 2023 is tot slot door de Raad besloten tot een storting in agioreserve van € 4.5 mln. Het resultaat van het MECC zal naar verwachting weer positief zijn vanaf 2026 en daarna verder groeien. MECC kan zo de komende jaren verder ondernemen ten bate van de spin-off in de stad (en regio) en de campusontwikkeling.

Een goede indicatie is dat MECC, met haar nieuwe faciliteiten, er in een sterk concurrerend speelveld in slaagt ook grote congressen te acquireren die de na verbouw sterk vergrote capaciteit geheel invullen. Zo lang het eigen vermogen van MECC niet positief is, zal het belang van EMM in deze vennootschap op nihil blijven gewaardeerd.

Deelnemingen Belvédère

EMM houdt een marginaal belang in de Belvédère vennootschappen (Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV en Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV) om te voorkomen dat er een 100% overheidsdeelneming ontstaat. Op basis van de (negatieve) eigen vermogenspositie van beide deelnemingen, is het belang van EMM hierin gewaardeerd op nihil.

Vastgoedportefeuille

Na het faillissement van de huurder is het winkelpand aan de Avenue Céramique 175 en enkele parkeerplaatsen verkocht in 2020 en na enkele malen uitstel, in het voorjaar van 2021 ook geleverd. Daarmee resteert alleen nog het pand aan de Avenue Céramique 95 (en bijbehorende parkeerplaatsen) dat een stabiele verhuur kent. In 2023 zijn dit laatste pand met bijbehorende parkeerplaatsen in de verkoop gegaan. Deze verkoop is najaar 2023 afgerond.

Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht B.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Gebiedsmanagement, het beheren, onderhouden en exploiteren zodat voorwaarden worden geschapen voor een dynamische haven voor plezierjachten met hoogwaardige voorzieningen.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	100% gemeente (1% via de Exploitiemaatschappij Maastricht B.V. (EMM) waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is).				
<i>Financieel belang</i>	Aandelenkapitaal € 340.335 (340.335 aandelen elk nominaal € 1,-, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Boekwaarde 31-12-2023 € 0.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2025	2026	2027	2028	
	-	-	-	-	
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2023</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2023</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2023</i>
	€ 0,037 mln.	€ 0,066 mln.	€ 0,103 mln.	€ 0,659 mln.	€ 0,576 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen materiële risico's				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	<p>In 2013 heeft herfinanciering van de Exploitiemaatschappij 't Bassin plaatsgevonden middels lening verstrekking door WOM Belvédère BV ter waarde van het bedrag dat afgelost moest worden aan de gemeente Maastricht (inclusief de overgenomen leningen van ING en Bouwinvest). Per 1 januari 2023 is deze lening verlengd tot en met december 2027.</p> <p>De verbetering van het bestaansrecht van de ondernemers in 't Bassin is in twee categorieën te verdelen. Enerzijds de upgradering en herontwikkeling van de totale omgeving Bassin en anderzijds maatregelen en acties rechtstreeks gericht op 't Bassin. In relatie tot de upgradering van de gehele omgeving zijn in het Sphinxkwartier de afgelopen jaren tal van panden herbestedend en functies toegevoegd. Denk aan Pathé, The Student Hotel, Loods 5, UNU-Merit, Blanche Dael, filmhuis</p>				

Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht B.V.

Lumière, poppodium Muziekgieterij en een groot aantal nieuwe woningen. Daarmee is het Sphinxkwartier een niet meer weg te denken onderdeel van de Maastrichtse binnenstad geworden. Deze toename van het aantal spelers en functies in het gebied heeft ook geleid tot meer evenementen die een positieve afstraling op het Bassin hebben. De komende jaren krijgt de upgrading van het gebied een vervolg met de herontwikkeling van de locaties Landbouwbelang en Sappi Zuidwest.

Direct gericht op het Bassin zijn diverse verbeteringen doorgevoerd. Zo is in de periode 2016/2017 de half-automatisering van sluis 20 in gebruik genomen. Tevens is toen een dekkend Wifi-netwerk aangelegd en zijn de aanlegsteigers van het Bassin vernieuwd. Met het herinrichten van het voorterrein Bassin/Timmerfabriek en de directe wandelverbindingen met het Frontenpark is gewerkt aan een verbeterde verblijfskwaliteit. In 2021 heeft het Bassin met een nieuw verlichtingsplan opnieuw een impuls gekregen. In 2023 is gestart met het vervangen van de sluisdeuren van zowel sluis 19 als 20. Rekening houdend met het vaarseizoen zullen de werkzaamheden ook nog in 2024 plaatsvinden.

De verwachting is dat naarmate de omgeving rondom het Bassin verder wordt ontwikkeld dat ook een positief effect zal hebben op het Bassin.

MTB regio Maastricht N.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht			
<i>Openbaar belang</i>	In stand houden en beheren van een organisatie die gespecialiseerd is in het op bedrijfsmatige basis aanbieden van zo veel mogelijk passend werk en relevante werkervaring aan inwoners met een WSW indicatie en aan deel van de inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt in het kader van de Participatiewet.			
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.			
<i>Financieel belang</i>	711 van 900 (79%) aandelen. Jaarlijkse gemeentelijke bijdrage boven op de rijksbijdrage. Rentevrije achtergestelde lening zonder hypothecaire zekerheid. Rentedragende rekening-courantfaciliteit.			
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 6 Sociaal domein			
<i>Bijdrage gemeente</i>	2025	2026	2027	2028
	-	-	-	-
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2023</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2023</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 3,91 mln. nadelig	€ 3,196 mln.	€ 3,196 mln.	€ 6,924 mln.
	Hierin is begrepen een achtergestelde lening van de deelnemende gemeenten van € 12,1 mln. Over 2023 heeft MTB een verlies geleden van € 3,916 mln, zie hierboven. (dit is ruim binnen de begroting- € 4,2 mln.) Dit verlies wordt gedekt door de drie aandeelhoudende gemeenten (aandeel Maastricht 79%) en is in de winst- en verliesrekening verantwoord.			
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Financiële risico's door: -teruglopen Wsw-rijkssubsidie per arbeidsplaats; -afname verdien capaciteit MTB i.v.m. reguliere uitstroom Wsw door slot op de regeling.			

Toelichting/ ontwikkeling

De gemeente heeft diverse rollen in relatie tot MTB NV: als aandeelhouder van de NV MTB; als financier van de uitvoering van de WSW en andere taken, als afnemer van dienstverlening, als opdrachtgever voor de uitvoering van wettelijke taken in het kader van de WSW en de Participatiewet.

De WSW wordt primair bekostigd vanuit het Wsw-deel in de Participatiewet. Op de rijkssubsidie voor de uitvoering van de WSW wordt door het Rijk bezuinigd en het aantal WSW'ers krimpt als gevolg van het stopzetten van de instroom in de WSW ingaande 1 januari 2015. Dit noopt gemeenten en hun uitvoeringsorganisaties om de uitvoering van de WSW af te stemmen op die krimp. Deels kan dat door andere taken uit te gaan voeren zoals de leerwerklijnen in het kader van de Participatiewet. Maar daarmee wordt het gat dat is ontstaan tussen de exploitatie van MTB en het rijkssubsidie niet volledig gedekt. Het tekort van de MTB wordt gedekt door de drie aandeelhouders van MTB NV, namelijk gemeente Eijsden-Margraten, Maastricht en Meerssen.

In verband met de komst van de Participatiewet is de opdracht aan MTB ingaande 2015 aangepast. MTB voert naast de taken in het kader van de WSW ook taken uit in het kader van de Participatiewet. Door de wens van de gemeenten voor een inclusieve arbeidsmarkt, het ontwikkelen van talenten van inwoners, maar ook ingegeven door de krimp van de WSW en het daarmee samenhangende exploitatietekort bij MTB, wordt thans onderzoek gedaan naar een optimalisatie van de totale re-integratieketen, waarbij de rol en taak van MTB nadrukkelijk wordt bekeken als onderdeel van de gehele uitvoeringsketen re-integratie.

Door de MTB opdrachten te laten uitvoeren in het kader van de Participatiewet blijft het tekort van MTB NV op dit moment onder de met elkaar afgesproken maximale 4 mln. per jaar. Maar helder is wel dat er een exploitatietekort is, dat door de drie aandeelhoudende gemeenten wordt gefinancierd uit eigen middelen.

MTB regio Maastricht N.V.

In het onderzoek naar de optimalisatie van de re-integratieketen wordt gezocht hoe een en ander in de toekomst anders kan worden aangepakt, passend bij de actuele wensen van de gemeente in het kader van de inclusieve arbeidsmarkt en het benutten van talenten van inwoners, zonder overigens de rechten van de WSW'ers aan te tasten. Bij het onderzoek worden landelijke ervaringen van soortgelijke gemeente/uitvoeringsorganisatie combinaties meegewogen.

Stichtingen en verenigingen**Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)**

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Ontwikkelen en beheren van ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt- en buitengebied, door middel van educatie en voorlichting de stadsbewoners en organisaties betrekken bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Op basis van een 'quasi in house constructie'.				
<i>Financieel belang</i>	Het financieel belang is verdeeld onder 3 pijlers: dienstverleningsovereenkomst natuur- en duurzaamheidseducatie (NDE,2025) van ca. € 0,352 mln. per jaar; ecologisch beheer van ca. € 0,480 mln. per jaar; opdrachten energietransitie van ca. € 0,300 mln. per jaar.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	Vanaf 2025: circa € 1.132 mln.				
<i>Programma</i>	4 Onderwijs 7 Volksgezondheid en milieu				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2023</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2023</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2023</i>
	€ 0,105 mln. (negatief)	€ 0,061 mln.	€ 0,042 mln. (negatief)	€ 0,593 mln.	€ 0,552 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Beperkt tot eigen inbreng.				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
Gezien de financiële situatie van het CNME de afgelopen jaren heeft het college besloten om extra steun te verlenen voor de periode 2024-2026. Het CNME geeft in opdracht van de gemeente jaarlijks via diverse programma's uitvoering aan het gemeentelijk Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) beleid, het ecologisch beheer van de Maastrichtse natuurgebieden en de ondersteuning richting burgers van de energietransitie. Deze programma's bestaan uit de volgende pijlers:					
<ul style="list-style-type: none"> • Duurzame burger: Het geven van proactieve informatie en verzorgen van communicatie naar burgers inzake vergroenen van de (eigen) omgeving, vergroten van soortenrijkdom en de adaptatie naar een klimaat, milieu- en energiebewuste burger. • Duurzaam onderwijs: Onder het motto 'jong geleerd is oud gedaan', is de focus van dit programma het verduurzamen van scholen en onderwijs, met natuur- en duurzaamheidseducatie ingebed in het curriculum alsmede de bewustwording van groene speelomgevingen voor kinderen; • Duurzame stad: het onderhouden, beheren en monitoren van de Maastrichtse natuurgebieden en het begeleiden van derden in het beheer van natuur. Daarnaast sluit het CNME aan bij de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Samenwerkingen wordt gezocht met andere groene organisaties en advies wordt (on-)gevraagd gegeven aan gemeente hierover. Het laten zien van goede, groene voorbeelden, het inrichten van tijdelijke natuur en het planten van nieuwe bomen samen met stakeholders, zorgt voor meer natuur en duurzaamheid in de stad. 					

Stichting Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL)

<i>Vestigingsplaats</i>	Sittard-Geleen.				
<i>Openbaar belang</i>	Het doen realiseren programma's op de economische speerpunten in Zuid-Limburg.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Bestuurslid.				
<i>Financieel belang</i>	In de Maastrichtse begroting hebben wij € 3 per inwoner gereserveerd voor aan ESZL gerelateerde projecten.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	
	€ 0,392 mln.	€ 0,392 mln.	€ 0,392 mln.	€ 0,392 mln.	
<i>Programma</i>	3 Economie				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Voorlopige resultaat 2023</i>	<i>Voorlopige eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Voorlopige eigen vermogen per 31-12-2023</i>	<i>Voorlopig vreemd vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Voorlopig vreemd vermogen per 31-12-2023</i>
	€ 0,003 mln. positief	€ 0,164 mln.	€ 0,268 mln.	€ 1,513 mln.	€ 1,163 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					

Stichting Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL)

De stichting neemt de rol van aanjager, verbinder en facilitator voor multi helix samenwerking in het economisch domein op zich. Prioritair op de opgave rond Onderwijs & Arbeidsmarkt, MKB & Innovatie, Vestigingsklimaat.

In wisselwerking tussen initiatief vanuit de samenleving, agendering vanuit de Economic Board en de publieke taak en rol van de overheid werken we aan een dynamische agenda gerelateerd aan de 3 bovenliggende opgave. De gemeente Maastricht levert personele inzet, die wordt voor een beperkt deel (20K) gedekt uit de bijdrage vanuit Maastricht aan ESZL.

Samen met onze partners werken we aan een vitaal en duurzaam economisch toekomstperspectief voor Zuid-Limburg dat niet enkel gericht is op welvaart maar ook een positieve bijdraagt aan brede welvaart voor onze inwoners.

Kernactiviteiten stichting:

1. Het aanjagen, vormen, coördineren en faciliteren van zogenaamde coalitions of the willing & acting waarin multi helix wordt samengewerkt aan economische opgaven middels programmatische of projectmatige aanpakken;
2. Het uitvoeren van regelingen gericht op het ondersteunen van het MKB zoals o.a. de MKB Deal Innoveren en Kwalificeren in het Zuid-Limburgse MKB, KOERS voucher regeling (krachtig ondernemerschap & resultaatgerichte strategie);
3. Actieve participatie in het netwerk ENZuid. Een strategisch samenwerkingsverband op Zuid Nederlandse schaal waarin de provincies Zeeland, Brabant en Limburg, de 8 triple helix organisaties in deze 3 provincies, de regionale ontwikkelingsmaatschappijen (zoals LIOF) en campussen samenwerken aan strategische(nationale/regionale opgaven) en de toegevoegde waarde die Zuid-Nederland in deze kan bieden. Zo lopen momenteel de programma's Groene Chemie Nieuwe Economie (GCNE) en Circulair bouwend Zuid-Nederland;
4. Ondersteunen en faciliteren van de Economic Board Zuid-Limburg;
5. Ondersteunen en faciliteren van het bestuur ESZL.

Gemeenschappelijke regelingen

Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)

Vestigingsplaats	Maastricht			
Openbaar belang	Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over boven-regionale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum			
Bestuurlijk belang	Wethouder als bestuurslid			
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage naar rato van aantal inwoners ter bekostiging van ASL-werkapparaat			
Bijdrage gemeente	2025	2026	2027	2028
	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
Programma	7 Volksgezondheid en milieu			
Niet afgedekte risico's	Geen			

Toelichting/ ontwikkelingen

Hoewel er geen sprake is van een formele gemeenschappelijke regeling (GR), lijkt dit samenwerkingsverband tussen de gemeenten in de vorm van een vereniging qua doelstelling en structuur wel op een GR. Vandaar dat is gekozen om deze vereniging bij de 'gemeenschappelijke regelingen' onder te brengen.

De vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is op 24 november 2004 opgericht als opvolger van de vereniging van contractanten Afvalverwijdering Limburg, waarvan de bestuurlijke ondersteuning bij Essent Milieu was ondergebracht. Deze situatie en het feit dat de provincie sinds 2003 niet langer beleidsmaker op afvalgebied is, bracht de Limburgse gemeenten tot de conclusie dat krachtenbundeling onontbeerlijk is. De afvalmarkt was en is namelijk grootschalig en ingewikkeld.

ASL organiseert en bundelt Limburgse afvalkennis in een vereniging die het publieke belang dient. ASL richt zich op kennisdeling, advisering en ondersteuning, belangenbehartiging en coördinatie marktbenadering. Activiteiten van ASL worden gedekt door een bijdrage per inwoner.

In 2023 zijn nieuwe verwerkingscontracten voor restafval en voor gft afgesloten. De nieuwe verwerkingstarieven zijn per 1 januari 2024 van kracht geworden. In 2024 heeft elke gemeente het uitgangspunt herbevestigd dat er nut en noodzaak tot samenwerking blijft op het gebied van afval en circulariteit, omdat:

- Belangenbehartiging efficiënter en effectiever kan plaatsvinden in samenwerking, zeker als het gaat om de drie grote afvalstromen huishoudelijk restafval, GFT+E en PMD waar ook een andere schaalgrootte en markt voor geldt.
- Een steeds grotere groep bedrijven en instellingen de ambitie heeft en naar mogelijkheden zoekt om bij te dragen aan de Limburgse circulaire economie (en omgeving). In de transitie naar een circulaire economie heeft men elkaar (en elkaars kennis, investeringsvermogen en afval) nodig.
- Ervaring- en kennisdeling van belang en noodzakelijk is bij de transitie naar een circulaire economie en bij de vaak snel veranderende afvalmarkt.

Omdat geen verwerkingscontracten eindigen, zijn in 2025 vooralsnog geen aanbestedingen gepland. ASL ondersteunt de gemeenten in 2025 door projecten, kennisopbouw en -deling en advisering.

Gemeenschappelijke regeling Geul en Maas

Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Verzorgen wettelijke en niet wettelijke afvaltaken (o.a. aanbieden brengplaatsen voor afval + ophalen van afval huis aan huis).

Gemeenschappelijke regeling Geul en Maas					
<i>Bestuurlijk belang</i>	Wethouder als bestuurslid				
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage op basis van inwoners en op basis van werkelijke kosten.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2025: € 10,538 mln. (2024: € 9,414 mln.)				
<i>Programma</i>	7 Volksgezondheid en milieu				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2023</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2023</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2023</i>
	€ 0,781 mln.	€ 2,092 mln.	€ 0,781mln.	€ 5,922 mln.	€ 2,711 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Verliesbijdrage naar rato van inwoners en/of op basis van werkelijke kosten				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
<p>Met ingang van 2021 is de verbrede Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas (verder: GR) in werking getreden. Het betreft een gemeentelijke samenwerking op afvalgebied (met name milieuparken, logistieke inzameling, tactisch-operationele uitvoering en projecten). De gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul nemen hieraan deel. Stadsbeheer Maastricht is als Uitvoeringsdienst van de verbrede GR aangewezen.</p> <p>De begroting wordt elk jaar door het bestuur van de GR vastgesteld, nadat zij de gemeenteraden daarover hebben geraadpleegd. Vanaf 2022 is voor Maastricht ook de logistieke inzameling begrotingstechnisch bij de GR ondergebracht. Op 27 februari 2024 hebben de gemeenteraden van Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul het Regionaal Beleidskader Afval en Grondstoffen MMV vastgesteld. Op grond hiervan gaat de GR Geul en Maas in 2025 aan de slag met enkele prioritaire quickwins. De inzameling van PMD zal vanaf 2025 met zakken aan huis plaatsvinden (uitgezonderd Maastricht-Centrum). Huishoudens kunnen vanaf 2025 het grofvuil 1 keer per jaar gratis laten ophalen, waarbij ze alleen nog de verwerkingskosten hoeven te betalen. Op de milieuparken vervallen in 2025 de poorttarieven van C-hout, dakafval, grond en puin, zodat huishoudens deze stromen vanaf 2025 gratis kunnen aanbieden.</p> <p>In de tweede helft van 2024 is gestart met de (voorbereiding van de) evaluatie van de GR en in de eerste helft van 2025 wordt de GR-samenwerking geëvalueerd. Op basis van de evaluatie wordt besloten over de inhoud en vorm van samenwerking voor de daaropvolgende jaren.</p>					

Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg					
<i>Vestigingsplaats</i>	Heerlen				
<i>Openbaar belang</i>	Bevordering collectieve volksgezondheid, preventie en gezondheidsbevordering.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Wethouder gezondheidzorg				
<i>Financieel belang</i>	Subsidie/inkooprelatie/verliesbijdrage naar rato van inwonertal				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2025: €8,4 mln. (2024: € 8,04 mln.) * *op basis van pro-forma begroting 2025				
<i>Programma</i>	4 Onderwijs 6 Sociaal domein 7 Volksgezondheid en milieu				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2023</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2023</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2023</i>
	€ 1,098 mln.	€ 0,149 mln.	€ 1,107 mln.	€ 36,191 mln.	€ 35,553 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
<p>De GGD Zuid-Limburg (GGD-ZL) is een gemeenschappelijke regeling van zestien Zuid-Limburgse gemeenten en als zodanig uitvoerder van het gemeentelijk/regionaal gezondheidsbeleid waarbinnen een aantal wettelijke publieke gezondheidstaken worden uitgevoerd.</p> <p>Vanaf 2015 is ook Veilig Thuis Zuid-Limburg (vroeger: het Algemeen Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) onderdeel van de GR GGD-ZL, als volwaardig programma, met een eigen programmabegroting. Vanaf 2020 is de JGZ 0-18 jaar als een volwaardig programma met een eigen begroting, ondergebracht bij de GR GGD Zuid-Limburg.</p> <p>Per 2024 is het programma onderdeel Acute Zorg dat tot 2024 bestond uit de Regionale Ambulance Voorziening en de Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) uit de GGD-begroting geschrapt. De Regionale Ambulance Voorziening RAV is als gevolg van de fusie van de ambulancedienst Zuid-Limburg met Noord- en Midden-Limburg naar een zelfstandige stichting, uit de begroting 2024 van de GGD-ZL verdwenen. De GHOR is ondergebracht binnen het programma GGD van de begroting 2024.</p> <p>De GHOR wordt aangestuurd door het Algemeen Veiligheidsbestuur Zuid-Limburg, onderdeel van de GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg, en maakt aangezien de GGD-werkzaamheden voor GHOR uitvoert, ook onderdeel uit van de GGD-begroting.</p> <p>De financiering van de GGD geschiedt op basis van het inwonertal per gemeente. De bevolkingsontwikkeling is de afgelopen jaren dusdanig dat het aandeel van de gemeente Maastricht relatief stijgt. Samen met Heerlen en Sittard-Geleen wordt het grootste deel van de kosten van de GR door Maastricht gefinancierd. Ten aanzien van de programma's Veilig Thuis en JGZ gelden afwijkende financieringsystematieken hetgeen conform de GR toegestaan is.</p>					

Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg

Voor de begroting 2024 is zowel de begroting 2024 als het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van belang. Beiden zijn vastgesteld door het Algemeen bestuur op 6 juli 2023.

De pro forma begroting 2025 valt binnen de begrote bedragen van de meerjarenbegroting waarbij een voordeel wordt verwacht van €184.067.

Het Meerjarenbeleidsplan leidt tot een kostenstijging t.o.v. basisbegroting 2024 € 627.121. Door de vastgestelde fasering betekent dit dat de extra kosten volgende uit het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 als volgt verdeeld worden.

	2024	2025
Incidenteel in 2024	101.972	
Structureel 50%	313.560	
Structureel 100%		627.121
totaal	415.532	627.121

Het voordeel t.a.v. forma begroting 2025 van € 184.067 is berekend op het feit dat er een voordeel wordt verwacht op het programma JGZ van €121.870 en op bij de wettelijke taken van de GGD van €171.046. De verwachting is dat een deel van het verwachte voordeel van het programma JGZ & VT zal worden verrekend met het verwachte tekort op het programma van Veilig Thuis van €108.849.

Met deze extra middelen zal de GGD de komende jaren inzetten op versterking van de regionale functie als kennisinstituut en als uitvoerder van publieke gezondheid. Daarbij houdt de GGD ook rekening met de impact die de implementatie van het Integraal Zorgakkoord IZA en het Gezond en Actief Leven Akkoord GALA gaan hebben op het regionale en lokale gezondheidsbeleid en realisatie.

Coronapandemie, Monkey Pox en Oekraïne:

De rijksoverheid wil, als vervolg op de ervaringen tijdens de COVID-19 pandemie, de pandemische paraatheid versterken en de infectiebestrijding verder versterken. Daartoe worden extra middelen vanuit het rijk beschikbaar gesteld. De GGD wil een brede vaccinatielocaties open houden in Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen die dus ook inzetbaar zijn voor andere vaccinaties dan alleen COVID. E.e.a. heeft geen direct effect op de begroting GGD en de gemeentelijke bijdragen maar kan wel een indirect effect hebben daar waar medewerking van de gemeente nodig is in de voorwaardenscheppende sfeer.

Gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg (KBL)

<i>Vestigingsplaats</i>	Geleen				
<i>Openbaar belang</i>	Kredietverlening en schuldhulpverlening				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Maastricht heeft 2 van 7 leden, 6 van 20 stemmen in algemeen bestuur, plus 1 lid in dagelijks bestuur				
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage op basis van begrote realisatie, bij overrealisatie ten opzichte van begroting volgt nabetaling. Bijdrage in negatief resultaat, naar rato van inwonertal. NB de afgelopen 2 jaren was het resultaat positief, dit is ten goede gekomen aan weerstandsvermogen van KBL. Vergoeding voor afschrijving oninbare kredieten inwoners Maastricht.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2023: 2,508 mln.				
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2023</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2023</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2023</i>
	€ 0,318 mln.	€ 0,017 mln.	€ 0,336 mln.	€ 12,642 mln.	€ 13,731 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Omdat er bij schuldhulpverlening sprake is van een open einde financiering kan dit tot (onverwachte) stijging van de uitgaven leiden. - Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende gemeenten. 				

Toelichting/ontwikkelingen

Het bieden van schuldhulpverlening is een wettelijke taak voor gemeenten op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Gemeente Maastricht richt deze taak in door deel te nemen aan de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg. Deze regeling voorziet in de instelling van een openbaar lichaam, genaamd Kredietbank Limburg (KBL). Andere deelnemers aan deze Regeling zijn de gemeenten Sittard-Geleen, Kerkrade, Landgraaf en Brunssum. Per 1 juli 2024 is de Regeling, naar aanleiding van de nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen, gewijzigd.

Gemeente Heerlen heeft in december 2022 besloten om uit de Gemeenschappelijke Regeling te stappen. Deze uittreding is voor nieuwe trajecten/aanmeldingen geëffectueerd met ingang van 1 januari 2024. De uittredingsregeling is op 5 juli 2024 vastgesteld. Een schadevergoeding maakt onderdeel uit van de regeling.

De deelnemende gemeenten dragen bij aan KBL op basis van realisatie, maar eventuele negatieve resultaten komen ook voor rekening van de gemeenten. Betaling gebeurt door bevoorschotting per kwartaal. Er wordt gewerkt aan een nieuwe

Gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg (KBL)

strategie en financieringsstructuur voor KBL. Dit heeft er onder andere al toe geleid dat in de begrotingswijziging 2023 een kostendekkend tarief voor bewindvoering is toegepast. Naar verwachting zal de vernieuwde strategie en financieringsstructuur begin 2025 gereed zijn.

Met ingang van 1 juli 2023 is de looptijd van zowel het minnelijke als het wettelijke schuldentraject verkort van 3 jaar naar 18 maanden. Dit leidt met ingang van 2024 tot een toename van het aantal aanvragen voor schuldhulpverlening.

Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg (HCL)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Het (wettelijk) bewaren, beheren en benutten van de archiefbescheiden en collecties van gemeente en Rijk die berusten in de openbare archiefbewaarpplaats HCL en toezicht houden op de niet-overgedragen (digitale) archiefbescheiden binnen de informatiehuishouding van de gemeente Maastricht.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Twee leden in algemeen bestuur				
<i>Financieel belang</i>	Bekostigingsrelatie				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2023: € 1,135 mln. (2022: € 1,031 mln.)				
<i>Programma</i>	5 Sport, cultuur en recreatie				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2023</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2023</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2023</i>
	€ 0,168 mln.	€ 1,601 mln.	€ 1,656 mln.	€ 6,910 mln.	€ 6,622 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen				

Toelichting/ ontwikkelingen

Het Historisch Centrum Limburg is gevormd uit het Rijksarchief in de provincie Limburg, het Gemeentearchief Maastricht en het streekarchief van Heerlen e.o. (Rijckheyt). Samen met de Rijksoverheid vormen de Gemeenten Heerlen en Maastricht de bestuurlijke partners in de Gemeenschappelijke Regeling HCL (2019). Het HCL is een openbaar lichaam op grond van deze gemeenschappelijke regeling (GR) en daarmee een publiekrechtelijke organisatie.

HCL beheert de archiefbescheiden en collecties die berusten in de gemeentelijke archiefbewaarpplaats van de gemeente Maastricht, in de rijksarchiefbewaarpplaats van de provincie Limburg in Maastricht en in de gemeentelijke archiefbewaarpplaats van de gemeente Heerlen. Er is structureel ambtelijk overleg tussen de medewerkers van het HCL en de archief- en informatiemedewerkers van zowel de gemeente Maastricht als de gemeente Heerlen.

De Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (HCL) bestaat uit de partijen Gemeente Maastricht, Gemeente Heerlen en Rijk (Ministerie OCW) en is ontstaan uit een fusie tussen het Rijksarchief in Limburg en Gemeentearchief Maastricht in 2004 en de toetreding van de archieforganisatie van de gemeente Heerlen, Rijckheyt, per 31 december 2019. De GR HCL is ingesteld met het doel de belangen van de minister en de gemeenten bij alle (wettelijke) aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden van de overheid in gezamenlijkheid te behartigen: het verwerven, bewaren, beheren en ter beschikking stellen van de archieven en collecties (bijvoorbeeld beeldmateriaal). Het HCL is een openbare archiefbewaarpplaats in de zin van de Archiefwet. Door middel van digitale dienstverlening en een studiezaal zijn de archieven en collecties raadpleegbaar voor een breed publiek. Tevens wordt de duurzame toegankelijkheid op lange termijn van (digitale) overheidsinformatie gewaarborgd. Inmiddels vormt ook samenwerking bij de ontwikkeling van duurzame opslag (e-Depot) van digitaal gevormde overheidsarchieven een speerpunt van regionaal beleid bij de aangesloten overheden.

Het HCL heeft dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Landgraaf, Meerssen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal, alsook met de Gemeenschappelijke Regelingen Gegevenshuis, GGD Zuid-Limburg, ISD BOL, ISD Kompas, Kredietbank Limburg, GR RUD Zuid-Limburg en Veiligheidsregio. Tenslotte heeft het HCL lopende dienstverleningsovereenkomsten met de Provincie Limburg en het Waterschap Limburg.

Per 1 januari 2026 treedt de Rijksoverheid terug uit de Gemeenschappelijke Regelingen van alle RHC's. In het verslagjaar is het proces op uittreden – na overleg tussen het ministerie van OCW en delegaties van de RHC's – afgerond op hoofdlijnen. De verdere implicaties en uitwerkingen volgen in de voorliggende jaren. In december 2021 is – met instemming van de andere RHC's – besloten dat de analoge Rijkscollectie in de archiefbewaarpplaats van het HCL blijft opgeslagen onder beheer en beschikbaarstelling van de GR HCL via een delegatiebesluit waarbij de toekomstige financiële vergoeding gelijk blijft aan de huidige lumpsum bijdrage. De verantwoording geschiedt via de methodiek van de Speciale Uitkering (SPUK). In voorbereiding op de uittreding van het Rijk uit de GR HCL werd er gestart met het proces van totstandkoming van een eigen e-depot voor de aangesloten verantwoordelijke overheidsorganisaties. In juli 2023 is de opdracht verstrekt voor het inrichten en vormgeven van dit e-Depot.

Extra focus ligt ook in 2024 en verdergaande jaren op het ontwikkelen van deskundig beheer en opslag van digitale archiefbescheiden (e-Depot) en het optimaliseren van digitale dienstverlening aan publiek en overheid. Behalve op optimaal archiefbeheer blijft het HCL zich richten op het beschikbaar stellen van de archieven voor (her)gebruik door een breed en divers publiek, zowel digitaal als analoog.

De gemeente Maastricht is nauw betrokken bij het toetredingsproces van nieuwe partners van de GR HCL. Op geregelde basis vindt overleg plaats.

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
-------------------------	------------

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg					
Openbaar belang	Realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.				
Bestuurlijk belang	4 van de 25 stemmen in het algemeen bestuur; burgemeester is voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur en voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid Limburg.				
Financieel belang	Bijdrage volgens vastgestelde verdeelsleutel				
Bijdrage gemeente	2023: € 11,456 mln. (2022: € 10,621 mln.)				
Programma	1 Veiligheid				
Financiële informatie	Resultaat 2023	Eigen vermogen per 31-12-2022	Eigen vermogen per 31-12-2023	Vreemd vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2023
	€ 1,940 mln. positief	€ 4,387 mln.	€ 7,754 mln.	€ 59,386 mln.	€ 58,895 mln.
Niet afgedekte risico's	De risico's voor de veiligheidsregio zijn bepaald op € 2,704 mln. De weerstandscapaciteit bedraagt € 1,451 mln. Het weerstandsvermogen bedraagt 0,38.				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>Met ingang van 1 januari 2012 zijn de (inmiddels) zestien Zuid-Limburgse gemeenten deze GR aangegaan op grond van de Wet Veiligheidsregio's. Hiermee worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau geïntegreerd om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren.</p> <p>In bestuurlijk opzicht kent het bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweezorg.</p> <p>De Wet gemeenschappelijke regeling is in 2022 geactualiseerd en dat betekent dat alle gemeenschappelijke regelingen voor 1 juli 2024 aangepast dienen te worden. De Veiligheidsregio is daar samen met andere verbonden partijen mee aan de slag en heeft in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 juli 2023 de eerste nieuwe concepten voorgelegd ter bestuurlijke besluitvorming. Deze zullen daarna nog verder in procedure gebracht worden.</p> <p>Het jaar 2023 kende een enorme administratieve inspanning om de afhandeling van de Oekraïne-crisis mogelijk te maken. Declaraties, facturen en aangegane verplichtingen om de opvang in welke vorm dan ook mogelijk te maken, legden een behoorlijke claim op de eigen capaciteit en vroegen om een hoge inzet van middelen. Dit geldt ook voor de crisismoodopvang asielzoekers (CNO). Vanwege de hoge instroom van asielzoekers is er een voortdurende hogere vraag ontstaan voor opvanglocaties. VRZL heeft dit gecoördineerd namens de deelnemende gemeenten en dit heeft een extra claim gelegd op de eigen capaciteit en ging gepaard met hoge kosten. Deze kosten worden maandelijks afgerekend met en vergoed door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA).</p> <p>De Veiligheidsregio voer scherp aan de wind met de noodopvang, crisismoodopvang en andere voorzieningen. In financiële zin leverde dat incidenteel middelen op. Met die incidentele middelen was de Veiligheidsregio in staat om een aantal zaken zelf op te pakken en hoefden we die claims niet door te zetten bij gemeenten. Het resultaat over 2023 is mede door deze incidentele middelen positief € 1,9M.</p> <p>In 2023 hebben in totaal 15 GRIP-incidenten plaatsgevonden in de regio Limburg-Zuid.</p>					

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL)				
Vestigingsplaats	Maastricht			
Openbaar belang	Uitvoeren van de wettelijke milieutaken			
Bestuurlijk belang	Een stem in zowel algemeen bestuur en dagelijks bestuur (8% weging)			
Financieel belang	De jaarlijkse financiële bijdrage van gemeente Maastricht in de Omgevingsdienst Zuid-Limburg begroting 2025 is € 1.921 mln. van € 19.878 mln.; dat komt neer op 9,66 %			
Bijdrage gemeente	2025	2026	2027	2028
	€ 1,921 mln.	€ 1,921 mln.	€ 1,921 mln.	€ 1,921 mln.
Programma	7 Volksgezondheid en milieu			
Financiële informatie	Jaar	(Verwacht) resultaat	Eigen vermogen per 31-12	Vreemd vermogen per 31-12
	2023 (realisatie)	€ 1,017 mln.	€ 2,041 mln.	€ 3,985 mln.
	2024 (begroting)	€ 0	€ 1,089 mln.	€ 2,508 mln.
	2025 (begroting)	€ 0	€ 0,989 mln.	€ 1,623 mln.
Niet afgedekte risico's	De risico's zijn gelijk aan het weerstandsvermogen, deze worden jaarlijks berekend en vormen de basis voor de omvang van algemene reserve.			
Toelichting/ ontwikkelingen				
De Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL per 1 juli 2024) is voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie de uitvoeringsorganisatie van de basistaken milieu; Maastricht heeft ook specialistische taken (o.a. geluid) ingebracht. De				

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL)

uitvoering van de milieutaken is vastgelegd in een meerjarige dienstverlenings-overeenkomst met elke partij afzonderlijk. De nadere precisering van de dienstverlening vindt jaarlijks plaats middels een vast te stellen werkprogramma waarin in detail is uitgewerkt wat de verwachting is aan te verlenen diensten per deelnemer in de gemeenschappelijke regeling (o.a. vergunningen milieu, controles milieubedrijven enz.). De voortgang van de werkzaamheden wordt verantwoord via twee tussentijdse voortgangsrapportages en een volledig jaarverslag.

De gemeente Maastricht heeft in 2013 7,7 fte ingebracht in de toenmalige Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD ZL). Begin 2018 is een einde gekomen aan de tijdelijke detachering van de medewerkers. Zij zijn nu in dienst van die organisatie. Per 1 januari 2021 is nog 1 extra fte overgedragen in verband met de verplichte overdracht van de uitvoering van de asbesttaken (afhandeling meldingen sloop/asbest en het toezicht daarop). Per 1 januari 2024 zijn ook de verplichte basistaken vergunnen bodem overgedragen; het bodemtoezicht wordt al sinds 2013 door de Omgevingsdienst uitgevoerd. En tot slot worden per 1 januari 2025 de lichte categorie basistaak-milieubedrijven (o.a. garages en metaalbedrijven) eveneens wettelijk verplicht overgedragen aan de ODZL.

Voorjaar 2021 heeft het bestuur van deze uitvoeringsorganisatie het rapport "De doorontwikkeling" vastgesteld: een routekaart voor de opvolging van allerlei verbeteracties voortvloeiend uit de Toekomstagenda 2021-2025 en twee onderzoeksrapporten naar de interne bedrijfsvoering. De prioriteit ligt daarbij op de bestuurlijke discussie over de toekomstige gewenste ontwikkeling en koers van de Omgevingsdienst doch ook het continueren en optimaliseren van de huidige bedrijfsvoering. Verder worden in het planjaar 2025 de eerste opgaven uit het landelijk verplichte Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP-VTH) door vertaald in de begroting.

Net als in de voorgaande jaren ligt in 2025 de focus van de ODZL op de uitvoering van de taken rondom vergunningverlening, toezicht, handhaving, klachtenafhandeling, advisering en de specialistische taken rondom omgevingsveiligheid, bodem, geluid, lucht, asbest, energie, vuurwerk en juridische advisering. In zijn begrotingsvergadering van 4 juli 2024 heeft het Algemeen Bestuur ODZL een ingediende zienswijze van de gemeenteraad over een beperktere uitvoering van de lichte categorie basistaak-milieubedrijven (de zogeheten voormalige type B-inrichtingen denk bijvoorbeeld aan bepaalde garagebedrijven of metaalverwerkende bedrijven) niet gehonoreerd. In tegenstelling tot een door de gemeente voorgesteld ingroeiscenario wenst de ODZL direct een preventieve en programmatische aanpak conform haar beleidsplan met meer ureninzet. In plaats van de voor deze lichte categorie bedrijven door de gemeente aangevoerde uitvoeringsbijdrage van € 96.212 (1 fte), wenst het Algemeen Bestuur ODZL vast te houden aan een berekende uitvoering van € 255.000 (2,5 fte). Hierdoor ontstaat nu een tekort op de bijdrage aan de ODZL Dit besluit van het Algemeen Bestuur is als autonome ontwikkeling inmiddels verwerkt in het budgettaire kader. We moeten overigens met de ODZL nog afspraken maken over het definitief werkprogramma 2025. Daarbij proberen we natuurlijk om het totaal aantal ODZL-uren zo slim mogelijk in te richten, ook gaan we nadrukkelijk in gesprek over de gehanteerde bedrijvenlijst en de wijze van invulling van de controles (om zo te monitoren wat de feitelijke geleverde diensten zijn).

Tot slot zijn in de verhoogde bijdrage 2025 eveneens de kosten aan toename van het personeel verrekend op basis van de landelijke robuustheidsopgaven uit het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP-VTH); de bijdrage van Maastricht bedraagt daarvoor € 93.509, waarmee de verhoging van de gemeentelijk bijdrage voor 2025 uitkomt op € 345.509 (totaal bijdrage € 1.920.909).

Het beleid van de ODZL is erop gericht om te beschikken over een weerstandsvermogen dat voorziet in dekking van de gepercipieerde en gekwantificeerde risico's. Dit bepaalt de ondergrens van het weerstandsvermogen. Er wordt gestreefd naar een weerstandsvermogen van 1,0 wat wil zeggen dat de middelen die beschikbaar zijn om tegenvallers op te vangen (de weerstandscapaciteit) precies voldoende van omvang zijn, om de geïnventariseerde risico's op te vangen. De bovengrens wordt gevormd door de in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen begrenzing van 10% van de exploitatiebegroting van het volgende jaar.

Gemeenschappelijke regeling Belastingen Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

<i>Vestigingsplaats</i>	Roermond				
<i>Openbaar belang</i>	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en het waterschap de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen en de uitvoering van de wet WOZ. BsGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie-verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. Hierbij hoort ook het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze efficiëntievoordelen opleveren.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Lid algemeen bestuur en lid dagelijks bestuur. Stemrecht op basis van aandeel in de kosten (9,48% - Begroting BsGW 2025).				
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage op basis van verdeelsleutels naar hoofdproducten Waarderen (aantal WOZ-objecten), Heffen (aantal aanslagregels per belastingsoort) en Innen (aantal aanslagbiljetten en aantal dwangbevelen).				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2025	2026	2027	2028	
	€ 2,710 mln.	€ 2,831 mln.	€ 2,932 mln.	€ 3,063 mln.	
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 3 Economie 6 Sociaal domein 7 Volksgezondheid en milieu				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat</i> 2022	<i>Eigen vermogen</i> per 31-12-2021	<i>Eigen vermogen</i> per 31-12-2022	<i>Vreemd vermogen</i> per 31-12-2021	<i>Vreemd vermogen</i> per 31-12-2022

	€ 0,812 mln.	€ 0,362 mln. negatief	€ 2,002 mln.	€ 9,394 mln.	€ 8,244 mln.
<i>Financiële informatie</i>	Jaar	(Verwacht) resultaat	Eigen vermogen per 31-12		Vreemd vermogen per 31-12
	2023 (realisatie)	€ - 1,293 mln.	€ - 2,835 mln.		€ 11,816 mln.
	2024 (begroting)	€ 2,489 mln.	€ 1,190 mln.		€ 7,769 mln.
	2025 (begroting)	€ 0,00	€ 1,190 mln.		€ 7,481 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Risico voor kosten bedrijfsvoering komen voor rekening van de regeling				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
<p>BsGW heft en int alle lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de wet WOZ voor de gemeentelijke deelnemers. BsGW voert deze taken uit voor haar deelnemers, zijnde gemeenten en het waterschap. Dit doet BsGW op rechtmatige wijze en voorts zo doeltreffend, doelmatig en klantvriendelijk mogelijk. BsGW is een uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid.</p> <p>BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatieverhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van de dienstverlening. Hierbij hoort ook expliciet het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze schaalvergroting en efficiëntievoordelen opleveren. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van haar medewerkers. Grote waarde wordt toegekend aan welzijn, veiligheid en gezondheid van de medewerkers in het functioneren.</p> <p>BsGW is als zelfstandige belastingssamenwerking opgericht per 1 april 2011. Gemeente Maastricht is per 1 januari 2014 toegetreden tot deze GR. Per 31 december 2022 bestaat de GR uit het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaalen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert.</p> <p>Jaarrekening BsGW 2023: over 2023 bedraagt het resultaat € 1,293 mln. nadelig. Dit is volledig te wijten hogere uitvoeringskosten betreffende WOZ-bezwaren, die in 2023 meer dan het dubbele aantal vergeleken met 2022.</p> <p>Ontwikkelingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> De bijdrage aan BsGW steeg in 2023 met € 0,391 mln. (waarvan € 0,218 mln. incidenteel) als gevolg van indexering van lonen en goederen en diensten, kosten van nieuwe belastingenapplicatie (incidenteel), toenemende proceskosten, toenemende WOZ-waarderingskosten en hogere proceskosten en een afname van de kosten voor GDI-voorzieningen. De bijdrage aan BsGW daalt in 2024 naar € 2,350 mln. doordat de bijdrage vanwege de nieuwe belastingenapplicatie in 2023 incidenteel was; Vanaf 2025 gaat BsGW de bijdragen van de deelnemers berekenen aan de hand van een nieuwe kostenverdelmethode, waarvan de aantallen jaarlijks worden geactualiseerd; Vanaf 2025 gaat BsGW de opbrengsten van de vervolgingskosten niet meer opnemen in de begroting, maar de werkelijke opbrengsten rechtstreeks aan de betreffende deelnemers afdragen. 					

Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz					
<i>Vestigingsplaats</i>	Sittard-Geleen.				
<i>Openbaar belang</i>	Bevordering zelfredzaamheid en participatie.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Wethouder (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)				
<i>Financieel belang</i>	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (overheadkosten)/ naar rato van ritten (indirecte vervoerskosten)/ afrekening daadwerkelijke vervoerskosten.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2025: € 4,106 mln. (2024: € 3,963 mln.)				
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2023</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2023</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2023</i>
	€ 2,070 mln. positief	€ 4,422 mln.	€ 3,005 mln.	€ 1,977 mln.	€ 4,490 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (overheadkosten)/ naar rato van ritten (indirecte vervoerskosten)/ afrekening daadwerkelijke vervoerskosten.				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
<p>Sinds 11 mei 2016 werken 30 Limburgse gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz samen aan toekomstbestendig Vervoer op Maat. Omnibuzz draagt zorg voor een goede uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie, zodat zij optimaal kunnen blijven deelnemen in de maatschappij. Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en –beheer en heeft een ontwikkelingsfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten.</p> <p>De formatie van Omnibuzz is 0,053 fte per 1.000 inwoners in 2024. De apparaatskosten bedragen € 2,72 per inwoner. De overhead is 10,0 % van de totale lasten. In 2024 wordt een totale bijdrage van € 3.962.841 verwacht (bron: Begroting 2024-1 Omnibuzz).</p>					

Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz

Voor 2025 is een bedrag van € 4.106.252 begroot (bron: Begroting 2025 Omnibuzz). Daaronder ligt het uitgangspunt dat 102,5% van het in 2023 gerealiseerde vervoersvolume wordt geprognoseerd, waarmee een toekomstige groei binnen de begroting kan worden opgevangen. Enerzijds zien we dat de reisbehoefte bij reizigers (nog) niet op het niveau van pre-COVID19 is, maar dat er wel sprake is van een lichte gestage groei is. Anderzijds wordt het vervoer, met name tijdens piekmomenten, gereguleerd als gevolg van een chauffeurstekort.

Voor 2025 (en verder) staan de volgende ontwikkelingen op de agenda (highlights)

- Continue sturing op kwaliteitsafspraken middels contractbeheer en periodiek overleg met vervoerders.
- Uitvoeren van concrete onderzoeken op basis van de verschillende aspecten uit het onderzoeksrapport over de integratie tussen OV- en doelgroepenvervoer.
- Doorontwikkelen van de Voor Elkaar Pas om het gebruik van OV te optimaliseren.
- Doorontwikkelen mogelijkheden voor maatwerk naar aanleiding van de groeiende zorgbehoefte, met oog voor kwaliteit en binnen de beheersbaarheid en de realiteit in de vervoerssector (chauffeurstekorten).
- (Data gedreven) onderzoek naar klant- en vervoersontwikkeling en eventuele prognoses.
- Doorontwikkelen van concepten om een efficiënte planning en uitvoering te bevorderen, met specifieke aandacht voor piekspreiding.
- Doorontwikkeling MijnOmnibuzz dat het reizen gemakkelijker maakt en de efficiëntie van de bedrijfsvoering bevordert.
- Het organiseren en faciliteren van instroom van ander vervoer, indien wenselijk.
- Advisering en uitwerking voorstellen voor omzetting vervoerssysteem voor klanten en vervoerders van zones naar kilometers.
- Advisering en uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, indien wenselijk/noodzakelijk.
- Doorontwikkelen van informatie- en kennismanagement binnen de organisatie en uitwisseling hiervan met deelnemende gemeenten en andere externe partijen.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor privacy en informatiebeveiliging, digitaal archief, digitale toegankelijkheid en openbaarheid.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, bijsturing van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.
- Regie voeren op Leerlingenvervoer in Midden –Limburg.

Gemeenschappelijke regelingen zonder rechtspersoonlijkheid

De gemeenschappelijke regelingen zijn te verdelen in de openbare lichamen, de gemeenschappelijke organen en de centrumregelingen. De laatste twee worden gekenmerkt door het ontbreken van rechtspersoonlijkheid.

Regionale Samenwerking Leerplicht en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)	
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra.
Bestuurlijk belang	Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. Het Jaarverslag Leerplicht-RMC wordt jaarlijks door het college van burgemeester en wethouders van Maastricht vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de colleges van de deelnemende gemeenten, die zelf hun respectieve gemeenteraden actief informeren.
Financieel belang	In de gemeentelijke begroting kosten en baten in evenwicht, met een verhouding 2:1 als ratio Maastricht-regio. Financiering vindt plaats door het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt de leerplichtfunctie efficiënter uitgevoerd. Bijdrage op basis van twee verdeelsleutels: aantal zorgleerlingen en aantal leerplichtigen. Aanvullende financiering vanuit OCW op het Regionaal Programma Voortijdig Schoolverlaten.
Programma	4 Onderwijs
Niet afgedekte risico's	Geen
Toelichting/ ontwikkelingen	
Het regionaal uitoefenen van de bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, regelgeving Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, vervat in de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet Educatie en beroepsonderwijs en de Wet Passend Onderwijs. De leerplichtambtenaar houdt toezicht op de naleving van de Leerplichtwet. Hij/zij bewaakt het recht op onderwijs voor de jongere en informeert en ondersteunt jongeren, ouders/verzorgers en scholen om schoolverzuim te voorkomen en op te lossen. Waar nodig wordt een juridisch traject ingezet om het recht op onderwijs te handhaven.	
De regionale meld- en coördinatiefunctie wordt in het zelfde werkgebied uitgevoerd. Het gaat vooral om het melden van voortijdige (niet-leerplichtige) schoolverlaters en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie behelst het registreren, het in beeld brengen en houden van jongeren van 12 tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie (diploma havo/vwo	

Regionale Samenwerking Leerplicht en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)

of mbo-2) hebben gehaald en hun trajectbegeleiding terug naar school, een andere opleiding of naar werk. Gekozen is voor een 'centrumgemeente' constructie door het hoge uitvoeringsgehalte van de regeling.

Gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer

<i>Vestigingsplaats</i>	Centrumgemeente Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Waarborgen bereikbaarheid en toegankelijkheid van (speciaal) onderwijs
<i>Bestuurlijk belang</i>	Deelnemende gemeenten hebben de uitvoering van het leerlingenvervoer (beschikken en contractmanagement) overgedragen aan Maastricht als centrumgemeente. De deelnemende gemeenten blijven wel zelf verantwoordelijk voor de beleidsmatige kant van het leerlingenvervoer.
<i>Financieel belang</i>	Het organiseren van leerlingenvervoer is een wettelijke taak en een openeinderegeling. Financiering vindt plaats via het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt het leerlingenvervoer efficiënter uitgevoerd.
<i>Programma</i>	4 Onderwijs
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
De gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witten en Vaals participeren in een gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer om: <ul style="list-style-type: none"> ➤ De efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer te vergroten en de dienstverlening te verbeteren; ➤ De kwetsbaarheid in de uitvoering van onder andere specialistische werkzaamheden te verkleinen en beter te kunnen inspelen op snel wijzigende omstandigheden op het terrein van het leerlingenvervoer en maatwerkvervoer Jeugd; ➤ De continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen; ➤ De kwaliteit van het vervoer optimaal te houden en/of te optimaliseren; ➤ De kosten zo veel mogelijk in de hand te houden. 	

Gemeenschappelijke regeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg (centrumgemeente Maastricht)

<i>Vestigingsplaats</i>	Centrumgemeente Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Organiseren van jeugdhulp door middel van inkoop of subsidiëring ten behoeve van de 16 gemeenten in de regio Zuid-Limburg
<i>Bestuurlijk belang</i>	Elke gemeente heeft een lid in het bestuurlijk overleg Jeugd dat toezicht houdt op de uitvoering. De portefeuillehouders van 6 gemeenten zijn lid van de stuurgroep Jeugd die de gemeente Maastricht adviseert bij het uitvoeren van de functie van centrumgemeente. Maastricht is voorzitter van beide bestuurlijke overleggen en heeft directe zeggenschap over de bedrijfsvoering.
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage in de apparaatskosten op basis van een vastgestelde verdeelsleutel. De kosten van de inzet van jeugdhulp komen ten laste van de deelnemende gemeenten op basis van toegekende zorg.
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
Maastricht organiseert als centrumgemeente de beschikbaarheid van jeugdhulp in de regio Zuid-Limburg. Deze samenwerking van alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg wordt sinds de decentralisatie van Jeugdhulp op grond van de Jeugdwet in 2015 vormgegeven als een lichte gemeenschappelijke regeling. Bestuurlijke aansturing vindt plaats door een bestuurlijk overleg van de 16 gemeenten en een stuurgroep van de gemeenten Maastricht, Sittard-Geleen, Heerlen, Eijsden-Margraten, Beekdaalen en Kerkrade. Gemeente Maastricht is voorzitter van beide overleggen. De inhoudelijke portefeuilles in de stuurgroep zijn verdeeld over 6 gemeenten. Als centrumgemeente is Maastricht verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering.	
De eindverantwoordelijkheid voor beleid en financiën blijft nadrukkelijk bij de aangesloten gemeenten. Uitgangspunt is daarbij om zo veel mogelijk het beleid gezamenlijk vorm te geven. De daadwerkelijke inzet van jeugdhulp (de toegang) is een verantwoordelijkheid van de individuele gemeenten.	

Gemeenschappelijke regeling Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvellandgemeenten (Sociale Zaken Maastricht Heuvelland)	
<i>Vestigingsplaats</i>	Centrumgemeente Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Uitvoering van de werkzaamheden op gebied van sociale zaken van de 5 deelnemende gemeenten
<i>Bestuurlijk belang</i>	Elke gemeente heeft een lid in het Portefeuillehoudersoverleg Sociale Zaken dat toezicht houdt op de uitvoering van het vastgestelde beleid. Maastricht heeft zelf zeggenschap op de bedrijfsvoering.
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage in de apparaatskosten volgens vastgestelde verdeelsleutel. Daarnaast programmabudgetten op grond van inhoudelijke afspraken.
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
<p>SZMH is de gezamenlijke Sociale Dienst van de gemeenten Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Namens de deelnemers voert SZMH de PW en aanverwante regelingen uit op 2 leefgebieden, namelijk bestaanszekerheid (inkomen en minimaregelingen) en participatie (re-integratie).</p> <p>De samenwerking wordt sinds 2016 vormgegeven middels een lichte gemeenschappelijke regeling. Het bestuur wordt op basis van gelijkwaardigheid gevormd door de portefeuillehouders van de 5 gemeenten. De gemeente Maastricht is centrumgemeente met zeggenschap over de bedrijfsvoering. De eindverantwoordelijkheid voor beleid en financiën blijft nadrukkelijk bij de aangesloten gemeenten. Uitgangspunt is daarbij om zo veel mogelijk het beleid gezamenlijk vorm te geven.</p> <p>In 2024 is, wegens het uitreden van de gemeente Eijsden-Margraten en inhoudelijke ontwikkelingen, een nieuwe regeling ter besluitvorming voorgelegd.</p>	

Gemeenschappelijke regeling subsidiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)	
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Uitoefenen van wettelijke taken op het gebied van antidiscriminatie
<i>Bestuurlijk belang</i>	Gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV-Limburg
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage op basis van inwoners/verliesbijdrage naar rato van inwoners
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
<p>Sinds 2009 is middels een beperkte Gemeenschappelijke Regeling ervoor gekozen de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga) uit te voeren. Deze wet stelt dat iedere gemeente een onafhankelijk meldpunt moet hebben waar inwoners discriminatie kunnen melden. De 27 van de 31 deelnemende gemeenten in de GR hebben de centrumgemeenten Roermond en Maastricht gemandateerd om namens beide regio's de subsidierelatie met ADV Limburg vorm te geven.</p> <p>In de GR is er besloten voor de oprichting van Antidiscriminatievoorziening Limburg. De onafhankelijke stichting ADV Limburg voert de wettelijke taken van de Wga uit (1- onafhankelijke bijstand te verlenen bij discriminatieklachten en 2 – klachtenregistratie en monitoring), als ook een preventie taak (voorlichting en preventie) afgesproken in de GR.</p>	

Overige verbonden partijen

Stichting Personeelsbeheer Sport	
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Het in dienstbetrekking hebben en houden van medewerkers. Desbetreffende medewerkers te detacheren aan de sportorganisatie van de gemeente Maastricht met al daartoe behoort of daartoe gediensig is. Alles in de ruimste zin van het woord.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De stichting heeft een bestuur waarvan minimaal twee bestuursleden gemeente ambtenaar moeten zijn met de functie directeur.
<i>Financieel belang</i>	Alle kosten van de stichting worden doorbelast aan Maastricht Sport
<i>Programma</i>	5 Sport, cultuur en recreatie
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
<p>In de Stichting Personeelsbeheer Sport zitten medewerkers die een dienstbetrekking hebben binnen de CAO Zwembaden en waarvan de loonkosten direct worden doorbelast naar het Geusseltbad. Jaarlijks wordt de jaarrekening besproken met het bestuur van de Stichting Personeelsbeheer Sport. Alle kosten bijvoorbeeld opleidingskosten, salaris, verzekeringen worden doorbelast aan Maastricht Sport.</p>	

Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)	
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Het uitvoeren van civiele diensten (horeca) voor het Theater aan het Vrijthof. Het in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan het Vrijthof organiseren van culturele evenementen in Maastricht.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Directeur Theater aan het Vrijthof is tevens directeur van SCCDK, toezicht door bestuur SCCDK
<i>Financieel belang</i>	Voor- en nadelig resultaat wordt verrekend met het Theater
<i>Programma</i>	5 Sport, cultuur en recreatie
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
De SSCDK verricht, onder leiding van de directeur van het Theater en een onafhankelijk bestuur, civiele diensten voor het Theater, voornamelijk inzet van horecapersoneel. Voor deze werknemers is de horeca CAO van toepassing. Of de gehele horeca-exploitatie in de stichting kan worden ondergebracht wordt meegenomen in het onderzoek naar het intern verzelfstandigen van het Theater.	

Stichting Centre Ceramique	
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Op 1 december 2022 werd de steunstichting Centre Céramique Maastricht – Bibliotheek & Museum opgericht. Deze stichting heeft ten doel het verlenen van materiële en immateriële steun aan Centre Céramique.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Stichting Centre Céramique Maastricht – Bibliotheek & Museum heeft een bestuur met vijf bestuursleden die gezamenlijk bevoegd zijn. De uitvoerende taken liggen bij Centre Céramique met de directeur van Centre Céramique als eindverantwoordelijke. De bestuursleden zijn niet verbonden aan Centre Céramique, en zijn onafhankelijk van de gemeente Maastricht.
<i>Financieel belang</i>	De hoofdactiviteit van de stichting is het behulpzaam zijn bij het verkrijgen van extra financiële steun voor het uitvoeren van door Centre Céramique voorgedragen projecten.
<i>Programma</i>	De steunstichting volgt het beleid van Centre Céramique. Dit is verankerd in het meerjarenplan 2022-2026 en meer in het bijzonder in de visie ('Maastricht kent en ervaart het plezier van cultuur') en de daarvan afgeleide missie ('Iedereen heeft toegang tot kennis en cultuur als bron van inspiratie, reflectie en plezier').
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
De voorgedragen projecten moeten qua vorm en inhoud passen binnen bestaande nationale en internationale subsidiemogelijkheden. De stichting Centre Céramique zal als steunstichting zelf geen projecten gaan uitvoeren.	

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente Maastricht heeft een oppervlakte van 5.890 hectare (59 km²) waarvan ruim 400 ha water. Binnen dit gebied heeft de gemeente de infrastructuur (wegen/verhardingen, kunstwerken, water, riolering), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen in beheer. Een goede eigentijdse kwaliteit van deze kapitaalgoederen is een randvoorwaarde voor een goede leefbaarheid en bevordert de ontwikkeling van de stad in alle opzichten. In deze paragraaf wordt ingegaan op het onderhoud van de aanwezige kapitaalgoederen.

Infrastructuur en voorzieningen in de openbare ruimte

Algemeen beleidskader

Vanuit de zorg voor een structureel goed, veilig en efficiënt leef- werk- en woonmilieu voor de burger geeft de gemeente jaarlijks aanzienlijke bedragen uit aan het verkrijgen/vervaardigen en onderhouden van kapitaalgoederen. De provincie vindt het als (financieel) toezichthouder van belang dat uit de paragraaf kapitaalgoederen blijkt dat de beschikbaar gestelde budgetten toereikend zijn om het door de raad vastgestelde beleid te kunnen uitvoeren en de kapitaalgoederen op een adequate wijze in stand te houden. Daartoe verwacht de provincie de belangrijkste informatie over ten minste de kapitaalgoederen wegen, riolering, civieltechnische kunstwerken, openbare verlichting, groen en de gemeentelijke gebouwen. In het bijzonder dient inzicht te worden verschaft in actuele beheerplannen (voorheen leidraden), de van toepassing zijnde kwaliteitsniveaus en de mate van achterstallig onderhoud.

Deze paragraaf geeft invulling aan deze opgave. Daartoe benoemt deze paragraaf o.a. de budgetten voor de afzonderlijke producten en wordt inzicht verschaft in de actuele stand van zaken vanuit een oogpunt van onderhoud.

Op 28 november 2023 is de nota IBOR 2024 vastgesteld door de raad. Ten behoeve van de nota heeft een hernieuwde kritische analyse van de huidige toestand van onze assets plaatsgevonden, als onderdeel van “assetmanagement”, om verder “in control” te komen. Ook waren er praktische redenen te benoemen om deze nota uit te brengen die o.a. te maken hebben met aflopende leidraden die geactualiseerd dienen te worden. Door de vaststelling van de overkoepelende “Nota IBOR 2024” is er voor de eerstkomende 5 jaren duidelijkheid over het financiële ruimtebeslag dat noodzakelijk is voor het onderhoud van de beschreven assets op de in de IBOR-nota benoemde kwaliteitsniveaus.¹ Er hoeven dan geen leidraden meer te worden vastgesteld om het financiële ruimtebeslag per asset te autoriseren. Volstaan zal kunnen worden met beheerplannen. In de praktijk bestaat een wisselwerking tussen de beheerplannen voor diverse assets en de vertaling daarvan in de IBOR nota 2024 die de komende 5 jaar van toepassing is. Indien de input vanuit de beheerplannen uit de pas loopt met de IBOR-nota zal daarover gerapporteerd worden in de Planning & Control cyclus en kan eventueel bijstelling plaatsvinden.

Belangrijk uitgangspunt van de nieuwe IBOR-nota is dat de kosten voor instandhouding zijn berekend voor alle assets, uitgaande van inspecties, landelijke normkosten en MeerJarenOnderhoudsPlannen (MJOP's) zoals vastgelegd in de diverse leidraden.

Tegen de achtergrond van het beschrevene zullen wij hierna ingaan op de ontwikkelingen wat betreft de afzonderlijke kapitaalgoederen in de openbare ruimte, te weten wegen/verhardingen, civiele kunstwerken, water en riolering, groen (inclusief begraafplaats) en openbare verlichting.

Kosten IBOR op basis van Nota IBOR 2024

Belangrijk uitgangspunt van de IBOR-nota 2024 is dat de kosten voor instandhouding zijn berekend voor alle assets, uitgaande van inspecties, landelijke normkosten en MeerJarenOnderhoudsPlannen (MJOP's) zoals vastgelegd in de diverse leidraden.

De jaarlijks benodigde kosten voor de verschillende assets zijn aanzienlijk hoger dan voorheen.

¹ In oktober 2022 is reeds separaat het Waterprogramma (t.b.v. onderhoud rioleringen) vastgesteld door de raad.

De oorzaak hiervan is een combinatie van factoren.

- Een recent zeer snel veranderde wereld, waarin marktprijzen enorm zijn toegenomen (ca. 20-30% ten gevolge van kostenstijgingen van salarissen, transport en materialen),
- Een aantal assets zijn door veroudering of intensiever gebruik dan verwacht werd eerder toe aan een grote opknappbeurt of vervanging,
- Klimaatverandering heeft na enkele jaren van structurele droogte en kwakkelwinters forse effecten op versnelde achteruitgang van de kwaliteit van met name verhardingen en groen,
 - Door strengere milieuregelgeving moeten we rekening houden met hogere vervangingskosten van met name asfalt. Dit komt zowel door een kortere levensduur van (geluid reducerend) asfalt als doordat de reguliere asfaltsamenstelling minder bitumen bevat en hierdoor minder stevig is en een dikker asfaltpakket nodig is,

Door de voorgestelde structurele verhoging van de onderhoudsbudgetten wordt de openbare ruimte robuust en duurzaam onderhouden. Dat voorkomt kapitaalvernietiging en onveilige situaties.

Tegen de achtergrond van het beschrevene zullen wij hierna ingaan op de ontwikkelingen wat betreft de afzonderlijke kapitaalgoederen in de openbare ruimte, te weten wegen/verhardingen, civiele kunstwerken, water en riolering, groen (inclusief begraaftplaats) en openbare verlichting. Daarbij zal per asset waar mogelijk nog aanvullende informatie worden gegeven m.b.t. de achtergronden van het verhoogd benodigd budget.

Wegen/verhardingen

Algemeen/ontwikkelingen

Uit de database van de gemeente Maastricht blijkt dat het totale oppervlak van de verhardingen circa 600 ha bedraagt. Daarvan bestaat circa 46,5% uit elementenverhardingen en circa 50% uit asfalt. Het restant bestaat uit onder andere cementbetonverhardingen en halfverhardingen. Het areaal is ten opzichte van een aantal jaren terug met ongeveer 2,5% gegroeid als gevolg van areaaluitbreidingen. De wegen worden in principe een maal per twee jaar visueel geïnspecteerd volgens de CROW-systematiek, en deze monitoringsgegevens worden verwerkt in een beheersysteem. Dit systeem wordt vervolgens gebruikt om de onderhoudskosten van het totale wegenareaal te berekenen.

Beleidskader

De beleidsuitgangspunten zijn vastgelegd in de volgende documenten:

- Beheerplan verhardingen 2024-2028, collegebesluit 1-7-2024, RIB 3-7-2024
- Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (NIBOR) 2024-2028, raadsbesluit 28-11-2023
- Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)

- **Onderhoudsniveau**

Voor verhardingen zijn in het IBOR de onderstaande minimale eisen vastgesteld:

- Kwaliteitsniveau B voor de hoofdwegen en de wegen binnen de zogenaamde singels.
- Kwaliteitsniveau C voor de overige wegen.

Komende jaren zal voornamelijk worden ingezet op 'instandhouding'. Dat betekent dat de veiligheid voor de weggebruiker en de functionaliteit gewaarborgd blijven, en dat de technische kwaliteit zodanig is dat er geen sprake is van kapitaalsvernietiging. De prioriteit ligt komende jaren daarom bij het terugdringen van de onderhoudsachterstand die op onderdelen van het areaal voorkomt. Daarnaast wordt geprobeerd de technische kwaliteit van de verhardingen zo min mogelijk te laten zakken naar CROW D-niveau door structureel onderhoud te plegen bij wegvakken die zich nog bevinden op kwaliteitsniveau B of C. Wel is er bij een evenwichtig wegennet altijd sprake van wegvakken waarbij een tijdelijke achterstand in onderhoud wordt geaccepteerd. Dat betreft wegvakken die op de nominatie staan voor groot onderhoud of rehabilitatie. Die wegvakken (ca. 4 a 5% van het areaal) hebben de kwalificatie D en waarbij de onderhoudstoestand extra in de gaten wordt gehouden (door regelmatige inspecties) en de weg veilig wordt gehouden (middels klein onderhoud) totdat er groot onderhoud of rehabilitaties (vervangingen) wordt uitgevoerd.

Ten grondslag aan bovenstaande liggen de resultaten van de visuele wegininspecties. Voor deze inspecties, welke 1 x per 2 jaar worden verricht, en het bepalen van de kwaliteit en het vaststellen van de onderhoudsmaatregelen, wordt de landelijk geaccepteerde CROW-wegbeheersystematiek

gebruikt. Afhankelijk van de soort schade, de ernst van de betreffende schade en de omvang van de schade wordt het kwaliteitsniveau en de hiermee samenhangende onderhoudsbehoefte bepaald. Vervolgens kunnen deze visuele inspectiecijfers worden vertaald naar beeldkwaliteit. Met beeldkwaliteit kan onder andere richting belanghebbenden worden gecommuniceerd en visueel inzichtelijk worden gemaakt wat de technische kwaliteitsniveaus A t/m D precies betekenen.

In het 4^e kwartaal van 2024 worden nieuwe visuele wegininspecties verricht. De resultaten hiervan zullen begin 2025 inzichtelijk zijn en in de jaarrekening 2024 worden opgenomen.

Financiële consequenties/begroting

Bovenstaande leidt, gecumuleerd met de kosten ten behoeve van de afwikkeling van de oude leidraad, en rekening houdend met de financiële trend in de meerjarenbegroting, tot onderstaande jaarlijkse budgetten die nodig zijn om het wegareaal verantwoord in stand te kunnen houden (ambitieniveau B/C).

Verhardingen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	<i>totaal</i>
Investerings*					
Vervangingen	9.873	9.873	9.873	9.873	39.494
Groot onderhoud**	7.550	1.627	1.627	1.627	12.432
Totaal	16.650	10.600	10.600	10.600	48.450
Exploitatiekosten					
Klein onderhoud	964	645	645	645	2.899
Boomwortelopdruk	393	393	393	393	1.572
Kapitaallasten	2.869	3.828	4.202	4.670	15.568
Totaal	4.226	4.866	5.240	5.708	20.040
Eenmalige herstelmaatregelen	2.682	2.682			8.044***

*De hiermee gepaard gaande jaarlijkse (afschrijvings)kosten komen tot uitdrukking in de kapitaalslasten

**T.b.v. de investeringen in groot onderhoud 2024-2025 is een bestemmingsreserve gevormd voor een bedrag van ca. € 15 mln. ter dekking van de hieruit voortvloeiende kapitaalslasten, waardoor deze niet drukken op de toekomstige exploitatiekosten.

***Dit betreft het totale budget voor eenmalige herstelmaatregelen, inclusief 2024.

De bedragen zijn inclusief diverse opslagen die noodzakelijk zijn in verband met voorbereiding, onderzoek, directievoering, toezicht en risico.

De investeringen in levensduur verlengend onderhoud (waaronder vervangen) zijn opgenomen in het meerjareninvesteringsplan (MJIP).

Bij het onderhoud van de wortelopdruk-locaties wordt gewerkt met een voorziening groot onderhoud. In de begroting is een jaarlijkse gemiddelde storting van € 393.000 opgenomen.

Programma groot onderhoud wegen 2025 t/m 2027

Zoals al eerder aangegeven wordt komende jaren voornamelijk ingezet op “instandhouding”. Dat betekent dat de veiligheid en de functionaliteit gewaarborgd blijven.

Hiernaast wordt er ook gewerkt conform het principe van ontwikkelend beheer. Hierbij wordt bij de rehabilitatie van wegen en vervangingen van de deklagen ook aandacht besteed aan vergroenen en mogelijke maatregelen met betrekking tot klimaatadaptatie, mobiliteit en waterbeheer. Deze werkzaamheden worden dus integraal afgestemd en per project bekeken. In het 4^e kwartaal van 2024 wordt de laatste hand gelegd aan het wegenprogramma waarin staat aangegeven welke wegen hiervoor in aanmerking komen. Uw Raad zal hierover worden geïnformeerd op moment dat dit overzicht is vastgesteld.

Relatie tot programma

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Civieltechnische kunstwerken

Algemeen/ontwikkelingen

Binnen Maastricht zijn er in totaal ruim 500 kunstwerken gelegen waarvan er 394 eigendom zijn van de gemeente, en de overige eigendom van andere beheerders (Rijkswaterstaat, Waterschap, ProRail e.d.). Ze vertegenwoordigen een herbouwwaarde van € 241 mln. Als we het hebben over civieltechnische kunstwerken, dan bedoelen we hiermee objecten die nodig zijn om wegen, water of hoogteverschillen te kunnen overbruggen. Ze hebben niet alleen een functie, maar zijn in de openbare ruimte ook beeldbepalend en/of van historische waarde.

Meer dan de helft van de kunstwerken bestaat uit trappen (209 stuks). De overige kunstwerken bevatten vooral keermuren (70 stuks) en bruggen (75 stuks) waarvan vijf over de Maas en twee over het spoor. Er zijn twee tunnels in eigendom en beheer van de gemeente, waarvan de Markt-Maastunnel de belangrijkste is. Ten opzichte van een paar jaren geleden is het areaal toegenomen met 5%. Deze toename heeft voornamelijk te maken met de projecten Groene Loper A2 en de gebiedsontwikkeling rondom de Noorderbrug en het Frontenpark. Het areaal zal de komende jaren nog beperkt toenemen, o.a. de fietsbrug Borgharen zal over de Maas worden aangelegd.

Beleidskader

- Leidraad Civiele Kunstwerken 2020-2024
- Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (NIBOR) 2024-2028, raadsbesluit 28-11-2023
- Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)

Leidraad 2020-2024/onderhoudsniveau

Op 2 maart 2021 is de Leidraad Civiele Kunstwerken voor de periode 2020 – 2024 vastgesteld. Deze leidraad is een vervolg op de leidraad periode 2015-2019, waarbij het onderhoud plaatsvindt op basis van een risico-gestuurd methodiek. Het onderhoudsniveau is in de leidraad technisch bepaald en via de zogenaamde RAMS-systematiek vertaald in termen van te hanteren niveaus van veiligheid, functioneren en duurzaamheid. Gekozen is voor het versoberd scenario waarbij alleen schades worden aangepakt die een veiligheidsrisico vormen of een verhoogde kans op kapitaalvernietiging hebben. De uitvoering wordt programmatisch en gebundeld georganiseerd. Uitgangspunt is sober maar doelmatig onderhoud. We hanteren daarbij 4 programmalijnen waarbij het beschikbaar budget zo effectief mogelijk wordt ingezet:

- Programma A: Regulier (vast) Onderhoud/ dagelijks onderhoud/ storingsonderhoud
- Programma B: Groot (variabel) Onderhoud/ kleine vervangingen/ specialistisch werk
- Programma C: Grote vervangingen en renovaties
- Programma D: Beheer: informatievoorziening, inspectie en onderzoek, monitoring

Komende periode 2025 – 2028

In algemene zin wordt gewerkt conform de kaders zoals opgenomen in de Leidraad civieltechnische kunstwerken 2020 – 2024. Er wordt binnen dit product al lang én in toenemende mate gewerkt volgens de principes van assetmanagement. Waarbij zoveel mogelijk wordt gestuurd op het (verantwoord) minimaliseren van risico's. De leidraad 2020-2024 noemt een aantal risico's m.b.t. de kosten van groot onderhoud. Het betreft:

- Het aanbesteden van het nieuwe onderhoudscontract van de Markt-Maastunnel in 2023;
- De kans die bestaat op verborgen gebreken in kunstwerken;
- Diverse nieuwe ontwikkelingen waardoor extra kosten ontstaan.

Voor de nieuwe nota IBOR 2024 en het nieuw op te stellen beheerplan civieltechnische kunstwerken 2024 - 2028 is het areaal opnieuw bezien, waarbij is geconstateerd dat de onderhoudsbehoefte toeneemt door de leeftijd van het areaal. Verder leidt het historische karakter van een deel van de assets tot hogere kosten. Bij de beschouwing van de diverse assets is extra aandacht vereist voor de constructieve veiligheid tegen de achtergrond van de verzwarende van het verkeer (qua intensiteiten én qua gewichtsbelasting). Omdat (nog) niet alle objecten in detail zijn geïnspecteerd is er nog geen compleet beeld van de renovatie- en vervangingsbehoefte van het gehele areaal. Er zal de komende jaren op worden ingezet dit verder te verbeteren. In algemene zin kan wel gezegd worden dat de veiligheid op orde is (enkele risicovolle objecten zijn de afgelopen periode berekend op draagvermogen) en de technische kwaliteit is voldoende (aandachtspunten zijn bekend en worden opgepakt). De onderhoudskwaliteit is op onderdelen matig en behoeft aandacht.

De programmalijnen vertalen zich voor 2025 in de volgende activiteiten:

Programma A: Regulier (vast) Onderhoud/ dagelijks onderhoud/ storingsonderhoud

- Meerjaren raamovereenkomst onderhoud Civiele Kunstwerken (in uitvoering, het gaat hier om onderhoud en reparatie van kleinere objecten, denk aan muurtjes, trappen e.d.).
- Meerjaren raamovereenkomst conserveren Leuningen en Sierhekwerken (in uitvoering);
- Prestatiecontract Markt-Maastunnel (in uitvoering).
- Prestatiecontract Liften en civiele deel Hoeg Brök (loopt af).
- Prestatiecontract Antieke Sluizen (in uitvoering);

Programma B: Groot (variabel) Onderhoud/ kleine vervangingen/ specialistisch werk

- Meerjaren raamovereenkomst groot onderhoud Civiele Kunstwerken in- en over belangrijke vaar- en rijwegen (in uitvoering).
- Meerjarig investeringsplan Markt-Maastunnel (in uitvoering).

Programma C: Grote vervangingen en renovaties

- Vervanging onderpanden (deuren) Sluis 19, uitvoering Q4 2024/Q 1 2025;
- Renovatie ophaalbrug Sluis 19;
- Vervangen liften en liftschachten Hoeg Brögk
- Vervangen houten brug stadspark Vief Köp

Programma D: Beheer: informatievoorziening, inspectie en onderzoek, monitoring

- Meerjaren raamovereenkomst inspectie en monitoring (loopt af);
- Digitalisatie wezenlijke archiefgegevens Civiele Kunstwerken (in uitvoering).
- Herberekening brug Jojohaven
- Meerjaren raamovereenkomst

Onderhoudskosten

Om een zo betrouwbaar mogelijk en integraal beeld te krijgen is in de nieuwe IBOR-nota gewerkt met normkostenberekeningen die -waar mogelijk- zijn uitgewerkt/aangevuld met eigen waarnemingen om tot realistisch benodigde budgetten te komen. Dat leidt tot het onderstaande beeld m.b.t. de toekomstige onderhouds- en vervangingsbehoefte van civieltechnische kunstwerken inclusief leuning en sierhekwerken.

Civieltechnische kunstwerken (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	Totaal
Investerings*	5.245	7.212	3.440	169	16.066
Exploitatiekosten					
Groot onderhoud	1.328	1.147	871	824	4.170
Klein onderhoud	1.566	1.566	1.566	1.566	6.264
Kapitaallasten	584	921	1.354	1.588	4.447
Totaal	3.479	3.634	3.791	3.977	14.881

*De hiermee gepaard gaande jaarlijkse (afschrijvings)kosten komen tot uitdrukking in de kapitaallasten

Relatie tot programma

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Financiële consequenties/begroting

Een totaaloverzicht van de benodigde budgetten is in voorgaande tabel weergegeven.

Bij de uitvoering van de leidraad wordt gewerkt met een voorziening groot onderhoud. In de begroting is een jaarlijkse gemiddelde storting van € 0.982 mln. opgenomen. Daarnaast is in de begroting ook rekening gehouden met de kapitaallasten van investeringen in civiele kunstwerken.

Rioleringen/water

Algemeen/ontwikkelingen

De totale lengte rioleringen bedraagt ca. 640 km. De instandhouding van deze rioleringen is een continu proces. Daarom is in 2024 een nieuwe inspectieronde uitgevoerd voor het noordoostelijke deel van de stad en die rioleringen waar groot onderhoud plaatsvindt aan de wegconstructie. Dit om de integraliteit te kunnen waarborgen. Op basis van deze nieuwe inspectieronde zal worden beoordeeld of reparatie aan de orde is, dit om het stelsel te laten voldoen aan de vereiste kwaliteitscriteria.

Voor wat betreft de zogenaamde huisaansluitingen is al eerder geconstateerd dat de kwaliteit daarvan terugloopt, deze worden niet geïnspecteerd maar op basis van de meldingen en aantal uitgevoerde reparaties is er wel een achteruitgang merkbaar, dit heeft waarschijnlijk te maken met de aanwezigheid van gresbuizen waarvan het einde van de technische levensduur langzaam in zicht komt. De achteruitgang wordt plaatselijk versneld door overmatige rattenpopulaties en weersextremen. Bij grootschalige wegconstructies of herinrichtingen worden huisaansluitingen standaard onderzocht en indien noodzakelijk vervangen. Het vervangen van huisaansluitingen is echter zeer arbeidsintensief en duur vanwege de “drukke” in de ondergrond.

Beleidskader

De beleidsuitgangspunten zijn vastgelegd in de volgende documenten:

- Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)
- Waterprogramma 2023 - 2027
- Klimaatadaptatiestrategie 2023 – 2027

Rioleringen en wateroverlast

Op 4 oktober 2022 is, in navolging van het GRP, het zogenaamd “waterprogramma” vastgesteld door de raad. De opzet ervan is hetzelfde als het GRP. Alleen de naamgeving is anders, vanaf 1 januari 2023 is de term GRP vervangen door “Waterprogramma”, dit voor een periode van 5 jaar (2023 – 2027). Ook in het nieuwe waterprogramma zijn projecten geprogrammeerd met als doel het voorkomen van wateroverlast, de zorg voor een goede waterkwaliteit en een stad die oog heeft voor klimaatverandering (droogte en hittestress).

Het accent van het nieuwe waterprogramma ligt enerzijds op de duurzame instandhouding van het rioolstelsel waarbij een optimaal functioneren ervan wordt nagestreefd. Anderzijds ligt er een accent op het voorkomen van wateroverlast en bestrijding van de hittestress. Dit is ook nodig, de afgelopen jaren is gebleken dat een jaar van extreme neerslag wordt opgevolgd door een jaar van extreme hitte en droogte. 2023 en 2024 waren bijzondere jaren, aangezien de stad meerdere malen werd getroffen door extreme neerslag.

In het vastgestelde waterprogramma is aangegeven dat water op straat wordt geaccepteerd, water in de woning op de begane grondvloer willen we voorkomen (uitgaande van de normbui van 60mm/u). Ondanks het feit dat we werken vanuit deze norm proberen we woningen verder te beschermen tegen de overlast zoals we die de laatste twee jaar hebben ervaren, ook als dit de norm niet overschrijdt. Sommige panden hebben immers meermaals onder water gestaan. Daarbij wordt ook ingezet op zelfredzaamheid. Bewoners vragen immers om hulp, in toenemende mate wordt een beroep gedaan op de gemeente. We nemen waar mogelijk maatregelen in de openbare ruimte om de wateroverlast te beperken. Hiermee kunnen we echter niet alle overlast voorkomen. Daarom worden steeds vaker maatwerkadviezen gegeven om de woning te beschermen tegen binnentredend water vanaf de straat. Denk daarbij aan het aanbrengen van schotten, het ophogen van kelderluiken of anderszins. De gemeente adviseert hierin, bewoners nemen zelf actie om hun woning te beschermen. Water in de kelder blijft de primaire verantwoordelijkheid voor de bewoner zelf, hierin neemt de gemeente geen rol.

In gebieden waar veel water uit het buitengebied tot afstroming komt, of waar het waterniveau op straat snel kan oplopen door de inrichting van het gebied bekijken we in hoeverre we burgers kunnen faciliteren bij het nemen van maatregelen.

Vanuit de Nota IBOR wordt in 2025 en verder gewerkt aan de rehabilitatie van de wegen, waar mogelijk wordt vanuit de wateropgave meegelift met de werkzaamheden, dit met als doel het vasthouden van water. Daarnaast staan er een aantal herstructureringen op stapel waar zich ook kansen voordoen. Op dit moment is nog geen inzicht in de kosten, deze worden verwacht in de loop van 2025 als de projecten daadwerkelijk van start gaan.

Klimaatstrategie

Gelijktijdig met het waterprogramma is in 2022 ook een klimaatadaptatiestrategie voor de periode 2023-2027 door de raad vastgesteld. Deze strategie geeft aan hoe wij als stad de gevolgen van de hittestress proberen te verminderen waarbij er ook een relatie wordt gelegd met het verminderen van wateroverlast. Daarbij kan gedacht worden aan het “ontstenen” en verder vergroenen van de stad. Een en ander sluit naadloos aan bij het coalitieakkoord.

MIRT verkenning

Naast de regionale wateropgave wordt er ook steeds gewerkt aan de (inter)nationale opgave, dit heeft betrekking op de Maas. In 2016 heeft Maastricht vanuit het Deltaprogramma de opdracht gekregen om op basis van het eerder opgestelde ‘plan van aanpak hoogwaterveiligheid Maastricht’, verder onderzoek uit te voeren naar kansrijke oplossingen. Op basis hiervan is in 2017 gewerkt aan een verdere verdieping. Daarin zijn in samenspraak met de gemeente Eijsden-Margraten, Provincie Limburg en het Waterschap Limburg de kansrijke oplossingen onderzocht, dit om Eijsden-Margraten en Maastricht te beschermen tegen overstromingen bij mogelijk hogere afvoeren in de Maas. De resultaten daarvan zijn verwerkt in het rapport ‘Ontwikkelingsvisie Zuidelijk Maasdal’. Dit rapport is in 2018 door de raad vastgesteld.

Als vervolg op deze visie is de onderzoeksfase ingezet, deze onderzoeksrapportage is inmiddels afgerond en door het college in 2021 vastgesteld. Gelijktijdig hiermee heeft het college ook voorgesteld om een bedrag van € 15 miljoen te reserveren als bijdrage in het project zuidelijk Maasdal waarin overheden met elkaar samenwerken om de Maas meer klimaatbestendig te maken.

Na het hoogwater in 2021 is het urgentiebesef toegenomen hetgeen ertoe heeft geleid dat er versneld is toegewerkt naar een MIRT-verkenning.

In dit kader is op 13 juni 2023 het startdocument ondertekend door Rijk en regio en is de MIRT-verkenning voor het project Zuidelijk Maasdal daadwerkelijk gestart. De verkenning is een gezamenlijk initiatief van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Waterschap Limburg, Provincie Limburg en de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten en Meerssen.

De primaire opgaven die de aanleiding vormen om deze verkenning te starten, betreffen het op orde brengen van de hoogwaterveiligheid en vlot en veilig transport over water. Deze vloeien voort uit een aantal nationale belangen uit de Nationale Omgevingsvisie en de wettelijke taak van het waterschap. Daarnaast spelen in dit gebied ook andere nationale en regionale opgaven die in samenhang met de primaire opgaven verder moeten worden uitgewerkt. Het betreft het verbeteren van de natuurwaarden en het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied.

Door de samenhang van de opgaven te bezien, kan worden bepaald welke combinatie van maatregelen het meest optimaal is vanuit alle opgaven bezien. De opgaven en mogelijke oplossingen dienen een eigen doel, maar kunnen elkaar ook beïnvloeden, zowel positief als negatief. Dat maakt dat de opgaven in het plangebied en mogelijke oplossingen daarvoor niet sectoraal op hun effecten en meerwaarde worden gewogen, maar in samenhang. De samenwerkingspartners brengen in de verkenningfase verschillende oplossingsrichtingen in kaart.

De samenwerkende partijen vinden het belangrijk om in de verkenning bewoners, bedrijven en andere betrokkenen in het gebied te betrekken bij het project. Het gaat om het informeren over de voortgang van het project en om het ophalen van oplossingsrichtingen, wensen en kansen uit de omgeving. In de tweede helft van 2023 heeft een eerste informatiebijeenkomst plaatsgevonden en kon men mogelijke oplossingen, ideeën en raakvlakprojecten aandragen. Ook de komende jaren zullen uitgebreide informatie en participatie rondes plaatsvinden.

Onderhoudsniveau

In het kader van de zorgplicht dient het rioolstelsel te functioneren binnen vastgestelde kaders. Een groot deel van het stelsel is technisch op orde. Door het ingezette traject van reiniging, inspectie en reparatie is gebleken dat diverse riolen door overmatige wortelgroei minder functioneren. Door

wortelfrezen op korte termijn en risico gestuurd beheer op de lange termijn brengen- en houden we het stelsel weer op haar volle functionaliteit.

Uit een inspectie is naar voren gekomen dat de riolen in de wijk Nazareth een versnelde degradatie vertonen ten opzichte van de laatste inspectie. Een groot deel van de riolen binnen deze wijk bereikt binnen 10 jaar de einde levensduur. Dit soort stelsels (vergelijkbaar met Nazareth) komen binnen Maastricht meer voor. Daarom wordt binnen het huidige inspectieprogramma een groter deel van deze leidingen in beeld gebracht om het risicoprofiel te kunnen bepalen.

Het is van belang dat we de stelsels in de zogenaamde risicogebieden blijven monitoren. Onder risicogebieden verstaan we straten met afstromend water uit het buitengebied en straten met weinig berging op straat. In het buitengebied nemen de waterstromen voor modder mee wat sneller leidt tot verstoppingen. In de binnenstad en woonerven waarbij de openbare ruimte nagenoeg gelijk ligt met woningen of bedrijven kan sneller en meer schade ontstaan. Het rioolstelsel gaat dit echter niet voorkomen

Door een combinatie van de hoge druk in de leidingen door het extreme weer, graafschade door kabels- en leidingen, boomwortel-ingroei en de rattenproblematiek zien we een substantiële toename van schades aan met name huis- en kolkaansluitingen. Dit leidt niet alleen tot substantieel hogere kosten in de uitvoering, maar ook voor capaciteitsissues zowel bij de eigen organisatie als bij de servicepartners.

Relatie tot programma

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Financiële consequenties/begroting

Bij de uitvoering van het waterprogramma wordt gewerkt met een voorziening om de uitgaven te egaliseren en zodoende de rioolheffing niet jaarlijks te laten fluctueren. In de begroting is een jaarlijkse gemiddelde storting van € 1,2 mln. opgenomen.

Riolering (bedragen x € 1.000)	begrote lasten 2025	begrote lasten 2026	begrote lasten 2027	begrote lasten 2028	Totaal
Exploitatiekosten	6.815	6.809	6.566	6.410	26.599
Kapitaalslasten	2.655	2.886	3.051	3.207	11.799
Totaal	9.470	9.695	9.616	9.616	38.398

Groenbeheer

Algemeen/ontwikkelingen

De oppervlakte openbaar groen binnen de gemeente Maastricht bedraagt 589 hectaren, inclusief de begraafplaats aan de Tongerseweg en natuurterreinen; daarnaast heeft Maastricht een bomenbestand bestaande uit ca. 44.500 laan- en parkbomen. Binnen dit beleidsveld spelen een aantal ontwikkelingen.

Beleidskader

De beleidsuitgangspunten zijn vastgelegd in de volgende documenten:

- Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)
- Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (NIBOR) 2024-2028, raadsbesluit 28-11-2023
- Beheerplan Groen Gemeente Maastricht 2024-2028
- Bomenbeheerplan Maastricht 2022-2028
- Norminstituut Bomen

Groen-beplanting

Voor wat betreft het openbaar groen wordt gewerkt conform de kaders zoals deze in de Nota IBOR en het Groenbeheerplan zijn vastgesteld. Met het vaststellen van deze nota's is een belangrijke impuls gegeven aan het dagelijks onderhoud en de vervangingsopgave van het openbaar groen. Het vervangen van de "versleten groenvakken" en wordt voortgezet en uitgebreid. Hierbij wordt ook aansluiting gezocht bij de ambities zoals deze zijn geformuleerd in o.a. de Omgevingsvisie. Er worden

meekoppelkansen gezocht bij ander uitvoeringsprojecten in de openbare ruimte. Deze vervangingsoperatie is nodig om de technische staat van de beplantingsvakken te verbeteren. Technisch slechte plantvakken veroorzaken problemen in het onderhoud omdat de standaard onderhoudspakketten hiertoe ontoereikend zijn. Het gewenste onderhoudsbeeld B is daardoor, te vaak, niet haalbaar. Het groen is/wordt groen vervangen of omgevormd zodat daarmee het onderhoud beter is uit te voeren, de biodiversiteit wordt vergroot en oude beplantingsvakken zijn/worden vervangen. Daarmee wordt kapitaalvernietiging voorkomen en is het mogelijk om het beheer en onderhoud op een effectieve en efficiënte manier vorm te geven.

Financiële consequenties

Omdat de kosten van het uitvoeren van het groot onderhoud 2024-2028 jaarlijks fluctueren, wordt gebruik gemaakt van een voorziening groot onderhoud. In 2023 is € 0,740 mln. in de voorziening gestort voor het vervangen van de heestervakken.

Het dagelijks onderhoud wordt uitgevoerd overeenkomstig het groenbeheerplan. Hiervoor is in de Nota IBOR € 4,7 mln. beschikbaar gesteld.

Bomen

Maastricht heeft een bomenbestand bestaande uit ca. 44.500 laan- en parkbomen.

Met betrekking tot bomen zijn de beheerkosten toegenomen door het verouderde bomenbestand en de veranderende klimaatomstandigheden. Daarnaast neemt de levensduur van bomen af en dienen deze frequenter te worden vervangen. Dit heeft in 2022 geresulteerd in de opstelling van een Bomen Beheerplan waarin inzichtelijk is gemaakt wat de toestand van het bomenbestand van Maastricht is, welke kosten hieraan zijn verbonden en welke (onderhouds)maatregelen er nodig zijn. Op basis van dit vastgestelde beheerplan zijn de opgaven en de financiële consequenties in beeld gebracht.

Ons huidige bomenareaal is voor een belangrijk deel aangeplant in een stedelijke, stenige, omgeving waardoor de klimatologische omstandigheden van grote invloed zijn op de levensduur van bomen en op ondergrondse groeiomstandigheden. De vitaliteit van de bomen gaat achteruit en de wortelopdruk problemen nemen toe. In de nota IBOR 2024 zijn daarom middelen (€ 1,035 mln., excl. indexatie) toegekend om deze bomen te kunnen vervangen door boomsoorten die meer bestand zijn tegen de huidige klimatologische omstandigheden en die aangeplant kunnen worden in groeiplaatsomstandigheden die wortelopdruk problemen voorkomen. In veel gevallen zullen deze vervangingen plaatsvinden tezamen met civieltechnische reconstructies.

Samenvattend ontstaat er in tabelvorm voor de assets Groen, Bomen en Natuur het volgende beeld.

Groenbeheer (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	Totaal
Investerings bomen*	1.123	1.123	1.123	1.123	4.494
Exploitatiekosten					
Groot onderhoud groen	1.087	1.087	1.087	1.087	4.349
Klein onderhoud groen	4.266	4.327	4.327	4.245	17.165
Klein onderhoud bomen	1.087	1.087	1.087	1.087	4.349
Natuur	490	490	490	490	1.959
Kapitaallasten bomen	34	67	101	134	336
Totaal	6.964	7.059	7.092	7.043	28.157

*De hiermee gepaard gaande jaarlijkse (afschrijvings)kosten komen tot uitdrukking in de kapitaallasten

Relatie tot programma

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Financiële consequenties/begroting

Een totaaloverzicht van de benodigde budgetten is in voorgaande tabel weergegeven.

Bij de uitvoering van de leidraad wordt gewerkt met een voorziening groot onderhoud. In de begroting is een jaarlijkse gemiddelde storting van € 1,087 mln. opgenomen.

Schoonhouden openbare ruimte

Doelstelling

Zorgdragen voor het schoonhouden van de openbare ruimte, met als doel een sobere, functionele en veilige openbare ruimte i.r.t. het aspect schoon.

Onderhoudsniveau

De basistaak van het schoonhouden van openbare ruimte is, conform de nota IBOR 2024, gericht op jaarbasis gemiddeld minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld C buiten de singels.

Ontwikkelingen

Sinds 2016 is er speciale aandacht voor een preventieve aanpak van zwerfafval. We hanteren daarbij drie pijlers, zijnde educatie (diverse scholenprojecten via het Centrum voor Natuur- en Milieu Educatie CNME), preventie (gedragsbeïnvloeding en repressie) en verduurzaming (o.a. elektrificatie bladblazers). Met ingang van 2025 is er extra aandacht voor het reinigen en vervangen/ uitbreiden van prullenbakken.

Vanaf 2025 wordt een nieuwe afvalcoach ingezet om burgers te informeren omtrent de juiste toepassing van de regels omtrent het aanbieden van afval. Door op een coachende wijze te informeren wordt o.a. gestreefd naar minder zwerfafval; bijvoorbeeld door het aantal bijplaatsingen bij de milieuperrons te beperken.

Een blijvend aandachtspunt is onkruidbeheersing op verhardingen. Uit milieuoverwegingen is Gemeente Maastricht in 2010 gestopt met chemische bestrijding van onkruid op verhardingen en in beplantingen. Hierdoor kan pas als het onkruid opgekomen is, met de niet-chemische bestrijding begonnen worden. Bovendien blijven bij deze bestrijdingsmethode de wortels van het onkruid onder de grond intact. Het gevolg hiervan is dat onkruid daardoor meer zichtbaar is en de openbare ruimte ontsiert. Dat is vooral in de zomer een gegeven omdat het verhogen van de arbeidsinzet om met niet chemische onkruidbestrijding hetzelfde resultaat te behalen niet in verhouding staat tot de extra uitvoeringskosten.

Een blijvend aandachtspunt is onkruidbeheersing op verhardingen. Uit milieuoverwegingen is Gemeente Maastricht in 2010 gestopt met chemische bestrijding van onkruid op verhardingen en in beplantingen. Hierdoor kan pas als het onkruid opgekomen is, met de niet-chemische bestrijding begonnen worden. Bovendien blijven bij deze bestrijdingsmethode de wortels van het onkruid onder de grond intact. Het gevolg hiervan is dat onkruid daardoor meer zichtbaar is en de openbare ruimte ontsiert. Dat is vooral in de zomer een gegeven omdat het verhogen van de arbeidsinzet om met niet chemische onkruidbestrijding hetzelfde resultaat te behalen niet in verhouding staat tot de extra uitvoeringskosten.

Relatie tot programma

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Financiële consequenties/begroting

Alle kosten voor het schoonhouden van de openbare ruimte komen rechtstreeks ten laste van de exploitatie.

(bedragen x € 1.000)	begrote lasten 2025	begrote lasten 2026	begrote lasten 2027	begrote lasten 2028	<i>Totaal</i>
Schoon	6.237	6.278	6.310	6.387	25.211

Openbare verlichting

Algemeen/ontwikkelingen

In Maastricht staan ca 20.000 stuks masten, waaraan in totaal ca. 23.000 stuks armaturen zijn bevestigd. Ongeveer 20% van de verlichting is voorzien van ledverlichting en kan op afstand worden gemonitord op storingen en energieverbruik. In de binnenstad staan voor een deel lichtmasten met armaturen die qua vormgeving een beeldbepalende waarde hebben, maar het grootste deel van de verlichting heeft enkele een functionele waarde.

Het beheer en onderhoud van het areaal openbare verlichting wordt beïnvloed door de volgende ontwikkelingen:

- Het toepassen van Ledverlichting in relatie tot flora en fauna; we gaan meer generieke verlichtingsprincipes toepassen die een positief effect hebben op mens en dier.
- Het inzetten van “slimme” systemen die de verlichting op afstand aansturen; hierdoor kunnen we beter sturen op storingen en nog meer energie besparen.
- De onzekere energiemarkt. Na een turbulente periode waarbij de energieprijzen snel stegen, is nu een periode waarbij energiekosten minder schommelen. Voor hoelang is niet te voorspellen.

Beleidskader

De beleidsuitgangspunten zijn vastgelegd in de volgende documenten:

- Leidraad Openbare Verlichting 2020 – 2024
- Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)
- Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (NIBOR) 2024-2028, raadsbesluit 28-11-2023
- Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2015-2018
- Energienota 2009

Leidraad 2020-2024/onderhoudsniveau

Belangrijkste opgave van deze leidraad is om de komende jaren alle achterstanden m.b.t. de vervanging van masten en armaturen in te halen. Uitgangspunt is de technische levensduur: masten dienen na 40 jaar te worden vervangen en armaturen na 20 jaar.

Voor het inhalen van de achterstand is een inkooptraject voorbereid dat had moeten leiden tot het inzetten van meerdere marktpartijen die de inhaalslag verder uitvoeren, verdeeld over verschillende percelen. In de uitwerking is naar voren gekomen dat het plan te ambitieus en te duur is. Dit heeft geleid tot een herijking van de aanpak welke op hoofdlijnen verankerd is in het NIBOR en verder wordt uitgewerkt in het beheerplan 2025.

De openbare verlichting wordt gemonitord/onderhouden op basis van technische kwaliteit/levensduur en niet meer op basis van beeldkwaliteit, dit conform de nieuwe IBOR-nota. Tussentijds onderhoud vindt alleen plaats indien er tekortkomingen worden geconstateerd m.b.t. de afgesproken technische kwaliteit (CROW-niveau B). In het voor- en najaar van elk jaar wordt ook een nachtschouw op de hoofdontsluitingswegen uitgevoerd (uitval lampen).

Het verlichtingsniveau wordt in de komende beleidsperiode opnieuw gemeten.

Komende periode 2025 – 2029

Voor wat betreft het regulier onderhoud, wordt gewerkt conform de kaders zoals opgenomen in de Leidraad 2020 – 2024. Deze zullen in het beheerplan niet wezenlijk wijzigingen, maar her en der worden aangescherpt of bijgesteld. De meeste aandacht gaat uit naar de grootschalige vervanging en verduurzaming. We verwachten de aanbesteding op basis van aangepaste eisen opnieuw te kunnen uitvoeren in 2025.

Verder zijn er onderwerpen die samenhangen met openbare verlichting. Denk aan thema's zoals installatieverantwoordelijkheid, optimaliseren eigen OV-netten, e.d. Ook is het product openbare verlichting faciliterend aan nieuwe ontwikkelingen zoals de uitrol van laadpalen, introductie stop&drop, parkeerautomaten, camera's, e.d. Dit legt een extra druk op het product zowel organisatorisch, technisch inhoudelijk als ook in het onderhoud.

Door de inhaalslag wordt er de komende jaren minder bijgedragen aan projecten (specifieke projecten dienen in principe zélf de kosten te dragen voor de openbare verlichting) en worden ad hoc maatregelen, al of niet op verzoek van burgers, tot een minimum teruggebracht.

Contracten:

- Onderhoudscontract storings en meldingen perceel 1 (loopt af)
- Projecten en vervangingen perceel 2 (loopt af)
- Meerjaren vervangingsplan OVL (in voorbereiding)
- Meerjarencontract telemetrie (in voorbereiding)
- Vervanging aansluitingen evenementenverlichting (in voorbereiding)

Aandachtspunten:

- Ontwikkelen en inkoop installatieverantwoordelijkheid

Relatie tot programma

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Financiële consequenties/begroting

De investeringen worden geactiveerd en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten op basis van technische levensduur (armaturen: 20 jaar, masten: 40 jaar) worden gedekt door onttrekkingen uit de reserve (productiemiddelen) openbare verlichting.

Openbare verlichting (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	<i>totaal</i>
Investeringen*	4.040	4.050	4.263	3.255	15.608
Exploitatiekosten					
(Klein) onderhoud	595	595	595	595	2.379
Energiekosten	1.184	1.184	1.184	1.184	4.736
Kapitaallasten	906	1.074	1.240	1.413	4.633
Totaal exploitatie	2.685	2.853	3.019	3.192	11.748

*De hiermee gepaard gaande jaarlijkse (afschrijvings)kosten komen tot uitdrukking in de kapitaallasten

Vastgoed

De gemeente Maastricht heeft gebouwen in eigendom en is verantwoordelijk voor beheer en exploitatie van deze vastgoedportefeuille. Kwalitatief goed onderhoud is belangrijk omdat deze gebouwen een bijdrage leveren aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Het doel is het waarborgen van het vastgestelde onderhoudsniveau van alle gemeentelijke gebouwen. In onderstaande paragraaf wordt nader toegelicht hoe dit gebeurt. Allereerst wordt toegelicht uit welke categorieën het gemeentelijk vastgoed bestaat, het algemene beleidskader en de relevante thema's zoals duurzaamheid en toegankelijkheid. Vervolgens worden de ontwikkelingen en investeringen geschetst om dit ten slotte te vertalen in de financiële consequenties van het bouwkundig- en installatietechnisch onderhoud.

Algemeen

Het gemeentelijk vastgoed in de gemeente Maastricht omvat zes categorieën vastgoed, waarbij het maatschappelijk vastgoed drie subcategorieën kent:

1. Huisvesting voor de eigen bestuurlijke en ambtelijke organisatie;
2. Onderwijs (primair, speciaal en voortgezet);
3. Maatschappelijk vastgoed;
 - a. Culturele voorzieningen;
 - b. Welzijnsvoorzieningen;
 - c. Sportgebouwen en terreinen;
4. Overig vastgoed, onder andere commercieel vastgoed (woningen, winkels, kantoren);

5. Tijdelijk beheer van verworven gebouwen en gronden, objecten ten behoeve van de bouwgrondexploitatie;
6. Onbebouwde terreinen en parkeergarages (OOG).

Bebouwd ²	Gemeentelijke huisvesting	10 vastgoedobjecten
	Onderwijs (incl. gymnastiekzalen)	83
	Culturele voorzieningen	37
	Welzijnsvoorzieningen	zie culturele voorzieningen
	Sportgebouwen en terreinen	36
	Overig vastgoed o.a. commercieel en MECC	99
	Gebouwen en gronden tijdelijk beheer	*
Onbebouwd/parkeergarages	Onbebouwde terreinen incl. overig (vml. NIEGG's ³)	908

*Zijn opgenomen in overige vastgoedcategorieën.

Het exploitatieresultaat is jarenlang verliesgevend geweest, o.a. vanwege het overwegend sociaal-maatschappelijke karakter van de vastgoedportefeuille en langdurige leegstand bij vooral incourant vastgoed dan wel als gevolg van vertraagde locatieontwikkelingen. Via het treffen van allerlei maatregelen in het beheer en exploitatie en het afstoten van (verliesgevende) objecten is er vanaf 2016 jaarlijks een positief bedrijfsresultaat bewerkstelligd. Vanaf 2022 is gebleken dat met name de stijgende materiaalkosten voor het onderhoud het positieve bedrijfsresultaat van de afgelopen jaren doet afnemen.

De rol van de vastgoedportefeuille is faciliterend en ondersteunend aan beleid dat geformuleerd wordt door de betreffende beleidssector die daarmee voorziet in een beleidsmatig bepaalde huisvestingsbehoefte. Daarnaast behelst de vastgoedportefeuille ook vastgoedobjecten die in het verleden aangekocht zijn ten behoeve van het realiseren van toekomstige strategische doeleinden (planontwikkeling). Zoals aangegeven in het coalitieakkoord 2022-2026 werken we integraal aan de opgaven in de stad en zoeken we daarbij steeds naar koppelkansen op het gebied van vergroenen, klimaat, leefbaarheid, verkeersveiligheid en recreatie.

Algemeen beleidskader ten aanzien van onderhoud

Het planmatig onderhoud van het vastgoed gebeurt binnen de gemeente op basis van meerjaren onderhoudsplanningen die zijn vastgelegd in een geautomatiseerd systeem. De planningen in dit systeem worden ieder 5 jaar geactualiseerd op basis van nieuwe gebouw- en installatie-inspecties. De laatste actualisatie heeft plaatsgevonden in 2020 zodat in de periode 2021-2025 met actuele cijfers gewerkt wordt. Per vastgoedobject wordt vastgelegd wat de huidige staat van onderhoud is en wat er jaarlijks aan werken dient te worden uitgevoerd om de onderhoudsstatus per vastgoedobject op minimaal conditiescore 3 te houden, e.e.a. volgens de wettelijke NEN-norm 2767. Zodoende wordt voorkomen dat er op enig moment sprake is van achterstallig onderhoud. Het genoemde niveau betreft een redelijke kwaliteit waarbij incidenteel storingen kunnen optreden. Het aan te houden onderhoudsniveau, alsmede de onderhoudsplannen zelf, worden door de gemeenteraad 5-jaarlijks expliciet vastgesteld.

Een punt van zorg zijn de significant gestegen bouwkosten. In 2023 heeft hiervoor voor de voorziening groot onderhoud van de bebouwd onroerend goed portefeuille een bijstelling plaatsgevonden voor wat betreft indexering waardoor de onderhoudsvoorziening beter is aangesloten bij de realiteit en werkzaamheden die conform programma worden uitgevoerd. De verwachting is echter wel dat er spanning blijft bestaan en dit vereist monitoring van de markt. Vanaf Q4 2024 zullen er dan ook her inspecties plaatsvinden om in 2025 nieuwe onderhoudsplannen, inclusief het eventueel nieuw benodigde budget vast te stellen, voor de periode 2026-2030.

Bij het (eigenaars)onderhoud probeert de gemeente verder rekening te houden met het feit dat er een enorme verduurzamingsopgave voor ons ligt. Het maken van sprongen in energie labels of zelfs het energieneutraal maken van de vastgoedportefeuille is een zeer complexe (en kostbare) opgave. Dat de budgetten het nu niet toelaten om al het vastgoed 100% te verduurzamen (energieneutraal te maken)

² Bron: MPGV 2023

³ NIEGG: Niet in Exploitatie Genomen Gronden

neemt niet weg dat de gemeente, daar waar mogelijk, bij het reguliere onderhoud zo veel mogelijk al voor duurzame oplossingen kiest. In 2023 is gestart met het opstellen van een strategische nota waarin de toekomstige verduurzaming voor zowel de korte als de lange termijn wordt vastgelegd en waaruit middels een routekaart en dashboard duidelijke stappen kunnen worden genomen. Deze strategische nota (inclusief bijbehorende claim) zal eind Q4 2024 of begin Q1 2025 aan de raad worden aangeboden ter besluitvorming. In de paragraaf duurzaamheid, wordt hier verder op ingegaan.

Vastgoed in tijdelijk beheer

Vastgoed dat is of wordt aangekocht voor planontwikkelingen wordt in beginsel niet meegenomen in de reguliere onderhoudsplanningen. Hiervoor geldt een apart onderhoudsregime dat uitgaat van zeer sober en hooguit noodzakelijk (calamiteiten)onderhoud waardoor de conditiescore vergelijkbaar is met niveau 4, matige conditie.

Onderwijsgebouwen en bewegingsonderwijs

Zorgplicht

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor adequate huisvesting voor het primair-, voortgezet-, en speciaal onderwijs. Schoolbesturen hebben sinds 1 januari 2015 (decentralisatie buitenonderhoud) zelf de verantwoordelijkheid gekregen voor al het onderhoud aan hun schoolgebouwen. Hiervoor ontvangen zij een vergoeding vanuit het Rijk. Naast de huisvesting voor het onderwijs heeft de gemeente ook een wettelijke taak op het gebied van het bewegingsonderwijs. In dit kader hebben wij de verplichting om voldoende voorzieningen te treffen om het bewegingsonderwijs te faciliteren. De voorzieningen voor het bewegingsonderwijs zijn door een dienstverleningsovereenkomst bij Maastricht Sport ondergebracht. Maastricht Sport voert voor deze locaties het beheer uit.

De gemeente Maastricht heeft in 2019 het Integraal huisvestingsplan (IHP) Primair Onderwijs en Speciaal onderwijs kindcentra 2020-2036 vastgesteld. In dit plan worden concrete plannen voor de eerste vier jaren beschreven met een doorkijk naar de daaropvolgende 12 jaar. Een IHP biedt gemeenten een leidraad voor investeringen in onderwijshuisvesting, het zorgt voor een beleidsmatige spreiding van voorzieningen en biedt een goed vertrekpunt voor het verbinden van opgaven in het sociaal-maatschappelijk domein. Bij het IHP is ook een financiële paragraaf toegevoegd. Een risico voor de IHP-budgetten betreft de financiële uitgangspunten uit het IHP Kindcentra. De doorrekening is gebaseerd op de normvergoeding voor de bouwkosten en heeft geen rekening gehouden met de diverse bijkomende kosten (o.a. eventuele kosten voor verwerving, sloop, locatie specifieke kosten, etc.).

Het vaststellen van een integraal huisvestingsplan, zoals hierboven beschreven, is vooralsnog geen wettelijke verplichting. Op het moment van opstellen van deze actualisatie ligt er een wetsvoorstel voor waarin een gemeentelijke IHP als (wettelijke) verplichting wordt opgenomen. In de praktijk werkt onze gemeente voor het primair onderwijs al een langere tijd met een IHP. De eerste termijn van het IHP is inmiddels verstreken, Naar verwachting zal in het vierde kwartaal van 2024 een actualisatie van het huidige plan ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd

Voor het voortgezet onderwijs is er in de afgelopen jaren nog geen IHP vastgesteld. Naar verwachting zal het IHP Voortgezet onderwijs in het vierde kwartaal van 2024 aan de Raad ter besluitvorming worden voorgelegd.

Actuele ontwikkelingen waarvoor wij een wettelijke taak hebben blijven vanzelf inpasbaar door de jaarlijkse vaststelling van het Programma en Overzicht Onderwijshuisvesting. Het jaarlijks vaststellen van het Programma en overzicht Onderwijshuisvesting is onderdeel van de zorgplicht, een jaarlijks proces waarbij de schoolbesturen een voorziening voor onderwijshuisvesting kunnen aanvragen. Deze liggen over het algemeen in lijn met het vastgestelde IHP tenzij er sprake is van een constructiefout of situatie die niet was te voorzien en het onderwijs geen doorgang kan vinden bij uitstel (spoedprocedure).

Onderhoud onderwijsvoorzieningen

In de Verordening is vastgelegd dat voor wat betreft het onderhoud ook hier minimaal niveau conditiescore 3 aangehouden moet worden. Schoolbesturen zijn hiervoor zelf verantwoordelijk. In het

wetsvoorstel Planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting is er een verplichting opgenomen met betrekking tot het verplicht opstellen van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Deze dient volgens dezelfde looptijd als het IHP te worden opgesteld wat betekent dat nader wordt ingaan op de onderhoudswerkzaamheden voor de eerste vier jaren met daarbij een financiële doorrekening en in algemene zin de beschrijving voor de onderhoudswerkzaamheden voor de volgende twaalf jaar.

Onderwijsgebouwen onttrokken aan de onderwijsbestemming

Schoolgebouwen die vanwege leegstand of een herschikkingsoperatie worden overgedragen door het schoolbestuur aan de gemeente worden aan een bouwkundige inspectie onderworpen om te bepalen of er is voldaan aan het eerdergenoemde minimale onderhoudsniveau.

Eventuele herstelwerkzaamheden om het pand op het afgesproken gewenste niveau terug te brengen zijn voor het schoolbestuur. Per businesscase worden hier afspraken gemaakt afhankelijk van de eventuele herbestemming van het terugvallende pand. Na de juridische overdracht van de panden worden deze panden afhankelijk van de herbestemming al dan niet toegevoegd aan de portefeuille Bebouwd Onroerend Goed (BOG) en opgenomen in het reguliere onderhoudsregime van de gemeente Maastricht.

Onderhoudsniveau buiten- en binnensport

Ook voor de gemeentelijke buiten- en binnensportaccommodaties (kleed- clubgebouwen, sporthallen, sport- en gymzalen) is er een meerjarenonderhoudsplan, waarbij het aanhouden van conditiescore 3 uitgangspunt is. Vertraging in keuzes en besluitvorming omtrent diverse binnensportaccommodaties (Nota Toekomstbestendige Binnensportaccommodaties 2e Tranche) zijn er mede debet aan dat onderhoudsprogramma's zijn vertraagd of in tijd naar achteren zijn gezet. Op grond van de inspecties blijkt over het algemeen dat de onderhoudsstaat overwegend voldoende is, maar er blijven kwetsbare situaties die nadere aandacht vragen. Het eigenarenonderhoud wordt in nauwe afstemming met de gebruiker, Maastricht Sport, uitgevoerd. Calamiteiten worden zo veel als mogelijk opgepakt om de veiligheid te waarborgen.

Verduurzaming gemeentelijke vastgoedportefeuille

Het verduurzamen van de vastgoedportefeuille is een speerpunt en vormt een zeer belangrijke factor in het beheer ervan. Onderstaand worden diverse zaken benoemd die hiervan onderdeel uitmaken.

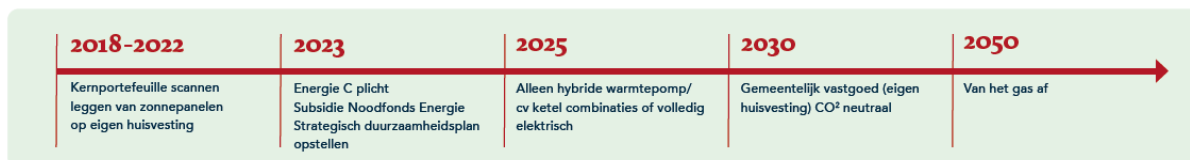
Voor wat betreft duurzaamheid vormt het coalitieakkoord 2022-2026 "Maastricht, stad van verbondenheid" het uitgangspunt voor het verduurzamen in 2023 en voor de komende jaren. De doelstellingen die hierin specifiek benoemd staan betreffen het plaatsen van zonnepanelen en het zijn van een 100% klimaat neutrale gemeentelijke organisatie in 2030 als aanjager van de duurzame ambitie.

Afgelopen jaar is hiervoor dan ook een voetafdruk opgesteld van de gemeentelijke organisatie, met een tweeledig doel. Enerzijds dient deze voetafdruk als nulmeting voor het gemeente brede doel om een klimaat neutrale organisatie te zijn in 2030, anderzijds dient deze nulmeting als basis voor een organisatorische afbakening. Deze voetafdruk is volgens de methodiek van het Greenhouse Gas Protocol opgesteld, die ook wordt gebruikt binnen de CO2-Prestatieladder. Een extern bureau heeft de gemeente ondersteund in het opstellen van deze voetafdruk, waarbij zij ook een verkenning naar mogelijke deelname aan de CO2-Prestatieladder en andere certificeringsmethodieken hebben uitgevoerd. De voetafdruk zal vanaf 2025 jaarlijks bijgesteld worden.

Om ook vanuit het Vastgoed bij te dragen aan de doelstelling tot het zijn van een klimaatneutrale organisatie is in 2023 gestart met het opstellen van een strategienota "Verduurzaming gemeentelijk Vastgoed" waarvan afronding is voorzien in Q4 2024/Q1 2025. Vanuit deze nota kunnen dan, vanaf 2025, duidelijke beleidsmatige keuzes gemaakt kunnen worden (op basis van o.a. beleid en financiën) om klimaatneutraliteit binnen de vastgoedportefeuille te bereiken. De strategienota maakt het mogelijk om diverse scenario's door te rekenen en zo keuzes te maken op het gebied van CO2 neutraliteit, kosten effectiviteit etc.

De berekeningen laten zien dat tot 2030 een totaalbedrag van 20 mln. euro benodigd is en tot 2050 globaal een bedrag van 128 mln. euro benodigd is. Een deel van dit bedrag (1.4 mln per jaar) wordt gedekt uit bestaande middelen maar op grond van de strategienota wordt de raad verzocht voor de periode 2025 tot 2030 jaarlijks 2.6 mln. euro uit de Algemene Middelen vrij te maken, zodat de komende 5 jaar jaarlijks 4 mln. euro beschikbaar is om de 1^e fase van de verduurzaming van de gemeentelijke vastgoedportefeuille te kunnen uitvoeren (in totaal is tot 2030 dus 20 mln. benodigd).

De strategienota zal voor de gemeente de routekaart vormen waarlangs de komende jaren de verduurzaming wordt opgepakt. Voor het vastgoed van de gemeente ziet deze er globaal als volgt uit:

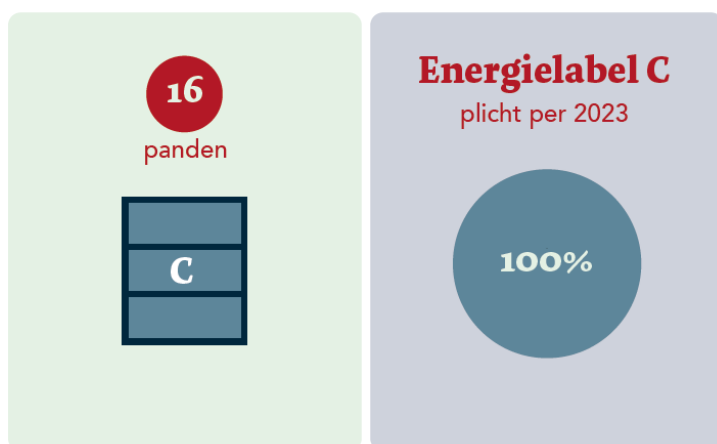
De strategienota vormt een impuls voor de verduurzaming van het vastgoed op de bestaande aanpak van de verduurzaming die sinds een aantal jaren is ingezet. Hierdoor zullen lopende zaken in een versnelling komen dan wel afgerond worden in de komende jaren.

Subsidies

In de voorbije jaren zijn diverse subsidies (oa Stimulering Duurzame Energieproductie/SDE) aangevraagd voor het verduurzamen van het vastgoed. In 2023 is voor 17 objecten een DUMAVA (duurzaam maatschappelijk vastgoed) subsidie aangevraagd maar voor slechts 6 panden is de gemeente ingeloot. In 2024 zijn nieuwe subsidieaanvragen onderbouwd door de uitkomsten van de strategie nota verduurzaming Vastgoed en zijn wederom DUMAVA subsidies aangevraagd. De panden die niet eerder niet ingeloot waren zijn vervolgens opnieuw ingebracht waarvan zeer recent toekenning voor opnieuw 6 panden is verleend. Vanaf 2025 zal er nog actiever gestuurd worden op het verkrijgen van energiesubsidies om zo de verduurzaming nog meer aan te jagen. Vanaf 2025 zal in ieder geval structureel de DUMAVA subsidie aangevraagd worden.

Energie C-labelplicht

Aan de wettelijke plicht om gemeentelijke kantoorpanden tenminste aan energielabel C te laten voldoen, is voldaan.

Het is overigens de verwachting dat nieuwe aangescherpte wettelijke regelgeving in aantocht is. Zodra deze regelgeving in werking is getreden zal de strategienota (en dus de routekaart) worden aangepast en zullen de plannen zoveel als mogelijk daarop worden afgestemd.

Verduurzaming middels circulariteit

Een lagere CO₂-uitstoot wordt niet alleen bereikt met minder energieverbruik. Dit wordt ook bereikt door circulariteit toe te passen bij ver(nieuw)bouw. De Nederlandse overheid heeft als doel om in 2050 een

100% circulaire economie te zijn. In een circulaire economie behouden grondstoffen, onderdelen en producten hun waarde. Het circulaire model gaat er namelijk vanuit dat de producten van nu, de grondstoffen zijn voor later; na gebruik kunnen de materialen waaruit een product bestaat opnieuw worden gebruikt. Afval bestaat hierdoor niet (of nauwelijks) meer. Vanuit deze benadering zal het grondstofgebruik aanzienlijk verminderen en wordt bewust hergebruikt en gerecycled waardoor de CO2-uitstoot afneemt.

De gemeente zet voor haar verduurzaming ook in op circulariteit om stappen te zetten naar een volledig circulaire economie in 2050. Dat heeft het college in januari 2021 bepaald aan de hand van de Grondstoffenvisie Zuid-Limburg. Deze laat zien dat er kansen zijn voor het versnellen van de regionale circulaire economie in Zuid-Limburg. De gemeente gaat daarom meer circulair inkopen, oplopend tot 50 procent in 2025 en zij streeft ernaar in 2030 al 50 procent minder primaire grondstoffen te gebruiken. In 2024 start vanuit Team Inkoop en Aanbesteding het traject om binnen de eigen organisatie te komen tot inkoop en aanbesteding met meer impact. Daarvoor is een actieplan opgesteld dat ondersteunend is bij het concreet invulling en richting geeft aan de afweging van de ambities op het gebied van duurzaamheid, circulariteit en inclusie. Circulariteit wordt als een vast onderwerp opgenomen bij aanbestedingen. De planning is om aan het einde van dat jaar te komen tot ondertekening van het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI).

Toegankelijkheid

Maastricht wil een inclusieve stad wil zijn. De optimale toegankelijkheid van gebouwen waar de gemeente voor verantwoordelijk is, is daarbij als doelstelling opgenomen. In de Maastrichtse Inclusie Agenda 2019-2022 is aangegeven hoe de gemeente Maastricht streeft naar een inclusieve stad. Niet alle voorzieningen in de gemeente hoeven direct toegankelijk te zijn, het gaat om een geleidelijke verbetering. Stapsgewijs wordt hieraan gewerkt middels een plan van aanpak waarmee college en raad in 2021 hebben ingestemd. Dit plan van aanpak dient ter uitvoering van de bouwkundige aanpassingen om de toegankelijkheid van de 10 gemeentelijke panden te verbeteren en te komen tot een aanpak voor de overige portefeuille. Hierbij kan men denken aan de volgende bouwkundige aanpassingen: bewegwijzering voor slecht zienden, aanbrengen of aanpassen van mindervaliden toiletten, spraakaanwijzing in en van liften, trapeleuningen, automatische deuren, ringleidingen, etc. Inmiddels zijn in 2 van de 10 gebouwen reeds voorzieningen aangebracht als onderdeel van geplande verbouwings- / renovatiewerkzaamheden. De uitvoering van de maatregelen om toegankelijkheid te verbeteren bij 7 van de resterende 8 gemeentelijke panden is voorzien vanaf oktober 2024 en zal naar verwachting in 2024 worden afgerond. De uitvoering van de nodige voorzieningen aan het laatste gebouw, Randwycksingel 22, is on hold gezet in verband met het voorgenomen besluit om Randwycksingel 22 uit gebruik te nemen als huisvesting van gemeentelijk personeel.

Ontwikkelingen/Investerings

In 2025 zullen diverse significante investeringen plaatsvinden binnen de onderscheiden vastgoedsegmenten van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Deze investeringen vinden plaats om de panden in kwantitatief en kwalitatief opzicht op niveau te houden. Bedoelde segmenten zijn, zoals eerder aangegeven, onderverdeeld in a.) bebouwd onroerend b.) onderwijs, c.) sport waarbij de investeringen op hoofdlijnen worden omschreven. Per segment worden de aankomende investeringen toelicht.

1. Bebouwd Onroerend Goed

In de Timmerfabriek, is nog de invulling van het leegstaande Timmerfabriek Zuid-deel aan de orde. Momenteel wordt een evaluatie uitgevoerd naar het verlopen verhuurproces met betrekking tot het plan Blender, welk plan geen uiteindelijk geen doorgang heeft weten te vinden. Verder is de vervanging van het dak van de gehele Timmerfabriek in uitvoering en zal naar verwachting in Q4 2024 opgeleverd worden. Ook is gestart met de uitbreiding van het Theater aan het Vrijthof. Het ontwerpteam is gestart en er wordt gewerkt aan het voorontwerp. Definitieve oplevering van de nieuwe middelzaal is voorzien in 2027.

Het pand Francois de Veyestraat 8 is inmiddels als broedplaats van Qeske in gebruik genomen. Vanuit de gemeente vindt nog ondersteuning plaats bij de werkzaamheden op het gebied van kennis en contacten met de diverse onderhoudspartijen.

Met betrekking tot de plannen tot vernieuwing en verduurzaming van het Natuurhistorisch Museum Maastricht zal er in het laatste kwartaal van 2024 een raadsbesluit volgen om de benodigde middelen te voteren.

Om een geschikte invulling voor Hoofdwacht te vinden, naast incidenteel gebruik door TEFAF, is onderzoek gaande naar alternatieve aanwendingsmogelijkheden. Zo wordt onder meer gekeken om het pand te gaan gebruiken voor interne en externe bijeenkomsten met een zakelijk, bestuurlijk en maatschappelijk karakter. Daarbij zoveel mogelijk rekening houdend met het faciliteren van de jaarlijkse evenementen die op het Vrijthof plaatsvinden, zoals André Rieu, het Preuvenemint en Magisch Maastricht. Om het pand geschikt te maken zijn diverse onderhoudswerkzaamheden en investeringen aan de orde op het gebied van binnen-schilderwerk, installatietechnische aanpassingen en verduurzamingsmaatregelen. In geval de aanwending ook zal dienen voor eigen gemeentelijke huisvestingsdoeleinden, zal nog naar dekking van de eventuele hieruit voortvloeiende kosten gezocht moeten worden. Besluitvorming daaromtrent is voorzien in 2025.

2. Onderwijs

Primair Onderwijs

De gemeente heeft bij vaststelling van het IHP Primair Onderwijs (PO) destijds een bedrag van ruim € 45 mln. gevoteerd in de verbetering van de huisvesting van het primair onderwijs, zowel in renovatie, in eventuele uitbreidingen en in nieuwbouw. Bij het vaststellen van het IHP PO was al bekend dat het beschikbare IHP-budget (MJIP) van € 45 mln. niet toereikend zou zijn. Via de programmabegroting 2023 heeft de raad het bedrag voor het IHP primair onderwijs verhoogd naar afgerond € 72 mln.

Energieprestatie en Frisse scholen klasse B

Energieprestatie

Vanaf 1 juli 2020 zijn de wettelijke eisen in het Bouwbesluit voor de energieprestatie van schoolgebouwen aangescherpt. Deze moeten voldoen aan de eisen van Bijna Energie Neutraal Gebouw (hierna; BENG). Dit betekent dat eisen worden gesteld aan de maximale energiebehoefte, een maximum aan het gebruik van fossiele energie en een minimum aandeel hernieuwbare energie.

Met de vaststelling van het geactualiseerde IHP PO, en het IHP VO heeft de Raad besloten extra middelen beschikbaar te stellen om zowel de schoolgebouwen als de gebouwen voor het bewegingsonderwijs niet op het BENG-niveau te realiseren maar volledig energie neutraal. Hiermee lopen we vooruit op de ambities zoals opgenomen in het klimaatakkoord. Hierin is opgenomen dat alle gebouwen en woningen in 2050 energieneutraal dienen te zijn.

Binnenklimaat

Het is de ambitie van zowel de schoolbesturen als de gemeente om alle scholen van een gezond binnenklimaat te kunnen voorzien. Het huidige bouwbesluit ligt grotendeels in lijn met de ambitie Frisse scholen klasse B. In het huidige IHP is opgenomen dat we bij nieuwbouw streven naar Frisse scholen klasse B. Deze ambitie is bij de actualisatie van het huidige IHP doorgerekend en zijn onderdeel van de gemeentelijke normvergoeding. Hiermee worden schoolbesturen financieel in staat gesteld om in zijn geheel te kunnen voldoen aan deze norm.

De gemeenteraad stelt naar verwachting in het vierde kwartaal 2024 het IHP voortgezet onderwijs 2025-2024 vast. De ambities zijn rondom de energieprestatie en het binnenklimaat gelijkgesteld aan die van het primair onderwijs. Met het vaststellen van het IHP VO zal de Raad de benodigde middelen beschikbaar kunnen stellen om te kunnen voldoen aan deze ambitie.

(Primair- en Voortgezet) Speciaal Onderwijs

De spreiding van het speciaal onderwijs zowel voor het basis- als ook het voortgezet onderwijs maakt onderdeel uit van de Integrale Huisvestingsplannen. In het in 2019 vastgestelde IHP is aangegeven dat voor het speciaal onderwijs de Campus Special Needs West wordt gerealiseerd waarin plaats is voor alle leerlingen met een uitgebreidere ondersteuningsbehoefte.

Met de actualisatie van het IHP voor het primair onderwijs alsmede de besluitvorming over het voortgezet onderwijs wordt de positie van het speciaal onderwijs nader bekeken. De inclusie-opgave (integratie in het regulier onderwijs), de regionale spreiding van voorzieningen voor het speciaal onderwijs en de ontwikkelingen als het gaat om de aansluiting tussen Passend Onderwijs en Jeugdhulp dienen hierin te worden vertaald.

Sport

Binnensportaccommodaties in relatie tot onderwijs

In navolging van de buitensportaccommodaties zetten we de komende jaren in op een kwaliteitsverbetering van onze binnensportaccommodaties. Hiervoor realiseren we innovatieve multifunctionele beweegr ruimten, die niet per definitie zijn gebaseerd op traditionele afmetingen en indelingen, maar die beter aansluiten bij de wensen en eisen van verschillende gebruikersgroepen (onderwijs én sport). Gezien onze wettelijke taak voor het faciliteren van het bewegingsonderwijs worden locatie en planning integraal afgestemd met de integrale onderwijs huisvestingsplannen (IHP) voor het Primair, Speciaal en Voorgezet onderwijs. Naast het gebruik voor bewegingsonderwijs moeten de nieuwe binnensportaccommodaties goed verhuurbaar zijn voor (potentiële) sportgebruikers.

Binnensportaccommodaties in relatie tot onderwijs

De gemeente heeft een wettelijke plicht om te voorzien in accommodaties voor bewegingsonderwijs. Daarom is er een directe relatie met de onderwijshuisvestingsontwikkelingen. De 2e tranche volgt in 2 delen. Deel 1 samen met de actualisatie van het IHP primair onderwijs en deel 2 samen met de vaststelling van het IHP voortgezet onderwijs. Doordat de bouwontwikkelingen van enkele Kindcentra vordert heeft de raad in juni 2023 budget gevoteerd voor de nieuwbouw van 4 binnensportaccommodaties, te weten De Heeg, Scharn, Belfort en Groene Loper. De totale investeringskosten voor deze vier nieuwe binnensportaccommodaties zijn door een overspannen (bouw-) markt, die gepaard gaat met onder andere een forse prijsontwikkeling, fors hoger dan eerder verwacht.

In de begroting is de tweede tranche binnensportaccommodaties, waar de nieuwbouw van de 4 genoemde binnensportaccommodaties deel van uitmaakt, opgenomen als majeur project voor de MJIP gelden. Door de wettelijke plicht voor het faciliteren van bewegingsonderwijs zijn ook de kosten van de binnensportaccommodaties voor een groot deel (onderwijs gerelateerd) verplicht. Door de hoge investeringskosten van nieuwe binnensportaccommodaties is de verwachting dat het nog beschikbaar budget dat gereserveerd staat in de MJIP gelden binnensport (27 miljoen euro) onvoldoende toereikend zal zijn om alle benodigde investeringen voorkomend uit deel 1 en deel 2 tweede tranche binnensport te kunnen dekken. In de raadsvoorstellen deel 1 (gekoppeld aan de actualisatie IHP PO) en deel 2 (gekoppeld aan het IHP VO) tweede tranche binnensportaccommodaties worden voorstellen gedaan voor de financiering van de benodigde investeringen. Kostenbesparing zal gezocht kunnen worden in het temporiseren van de planning van binnensportaccommodaties die gerenoveerd moeten worden en geen relatie hebben met de IHP's. Een andere optie is om in plaats van nieuwbouw te kiezen voor sobere doch doelmatige renovatie van de aanwezige sportvoorziening. Of versobering van de ambitie om innovatieve binnensportaccommodaties te realiseren.

Buitensportaccommodaties

Ten aanzien van buitensportaccommodaties blijft de ambitie van het spreidingsbeleid ook voor de toekomst in stand. Wel wordt de uitvoering afhankelijk gesteld van de mogelijkheden en initiatieven die zich aandienen. De erfpachtrechten met betrekking tot de sportaccommodaties zijn langjarig verlengd. Daarmee hebben de sportverenigingen de garantie dat ze op hun locaties gehuisvest kunnen blijven.

Zwembad Geusseltbad

Ten aanzien van het Geusseltbad zal eind 2024 en begin 2025 groot onderhoud moeten worden uitgevoerd, waarbij het bad voor enige periode gesloten wordt.

Geusseltstadion

Het stadion is inmiddels qua constructieve veiligheid weer in overeenstemming gebracht met de aangescherpte eisen van de KNVB. Met de raad is afgesproken dat er in het voorjaar 2025 nadere beraadslaging zal plaatsvinden over de toekomstmogelijkheden van het gebouwencomplex van het stadion.

Haven watersportverenigingen

De haven van de watersportverenigingen MCC en MWC (erfpacht) dient elke 10 jaar uitgebaggerd te worden om voldoende vaardiepte te behouden. De kosten daarvan worden op basis van eertijds geraamde kosten -oorspronkelijk 50/50- gedragen door de gemeente en de beide watersportverenigingen (via de jaarlijkse erfpachtcanons). Einde 2021 is de haven grotendeels gebaggerd. Het deel dat niet gebaggerd is, wordt hetzij in 2027 separaat aangepakt hetzij in 2031-2032 bij de volgende grote bagger-actie meegenomen. De opbouw van het benodigde budget vindt deels plaats door middel van storting in de daartoe gevormde voorziening, waarin de ontvangen erfpachtcanons worden gestort.

Financiële consequenties

Om de kosten voor het programmatisch onderhoud van het vastgoed van de gemeente Maastricht over de jaren te verdelen zijn er een aantal onderhoudsvoorzieningen getroffen. Deze voorzieningen worden gevoed door een jaarlijks gemiddelde storting waaruit de beoogde onderhoudswerkzaamheden worden bekostigd in de betreffende jaarschijven. Het betreffen egalisatievoorzieningen met een constante (gelijkblijvende) dotatie vanuit de gemeentelijke exploitatie.

Voor gemeenten en provincies is de regelgeving hieromtrent vastgelegd in het Besluit begroting en verantwoording (hierna: BBV). Conform BBV dient er een actueel onderhoudsplan ten grondslag te liggen aan de vorming van een onderhoudsvoorziening. Ten behoeve van het programmatisch onderhoud wordt iedere vijf jaar een her-inspectie van de vastgoedportefeuille uitgevoerd.

Voor correctief- en mutatie-onderhoud zijn middelen beschikbaar gesteld in de exploitatie. Voor het planmatig onderhoud van de hierboven uiteengezette gemeentelijke vastgoedportefeuille zijn de volgende voorzieningen beschikbaar, waarbij per taakveld aangegeven wat de dotatie per onderhoudsvoorziening is:

Voorziening preventief onderhoud bebouwd onroerend goed:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Deze voorziening wordt vanuit meerdere pandexploitaties (en dus ook taakvelden gezien de verschillende soorten functies die de panden vervullen) gevoed. Er is gekozen om één totaalvoorziening voor de totale portefeuille te hanteren en niet per pand.

Saldo 1-1-2025	Storting 2025*	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
€ 782.386	€ 2.955.000	€ 2.158.176	€ 1.579.210

Uitsplitsing storting 2025 per taakveld*	
Taakveld 0.3: Beheer overige gebouwen en gronden	€ 1.698.521
Taakveld 0.4: Overhead	€ 691.253
Taakveld 1.1: Crisisbeheer en brandweer	€ 84.797
Taakveld 1.2: Openbare orde en veiligheid	€ 12.378
Taakveld 2.1: Verkeer en vervoer	€ 2.826
Taakveld 5.3: Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 246.905
Taakveld 5.4: Musea	€ 50.853
Taakveld 5.6: Media	€ 152.287
Taakveld 7.5: Begraafplaatsen en crematoria	€ 15.180
Totale storting	€ 2.955.000

Door de forse stijging van lonen en materiaalprijzen, de langere levertijden, grondstofproblemen etc. zijn de kosten voor onderhoud in de afgelopen jaren flink opgelopen. Om het geplande onderhoud uit te kunnen blijven voeren conform het door raad de vastgestelde onderhoudsniveau is de jaarlijkse

storting in de onderhoudsvoorziening middels de Programmabegroting 2024 verhoogd naar € 2.955.000.

Voorziening Preventief onderhoud stadion Geusselt:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2025	Storting 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
€ 240.615	€ 84.987	€ 55.745	€ 269.857

Voorziening Preventief onderhoud Binnensport:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2025	Storting 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
€ 965.036	€ 280.000	€ 359.798	€ 885.239

Voorziening Preventief onderhoud Buitensport:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2025	Storting 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
€ 198.053	€ 65.000	€ 172.319	€ 90.734

Voorziening Preventief onderhoud zwembad Geusselt:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2025	Storting 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
€ 1.345.885	€ 185.000	€ 1.400.000	€ 130.885

Voorziening Preventief onderhoud jachthaven St. Pieter:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2025	Storting 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
€ 311.330	€ 43.350	€ -	€ 354.680

Grondbeleid

Algemeen

Het grond- en vastgoedbeleid is een ondersteunend middel om ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke doelen in de fysieke leefomgeving te realiseren. De instrumenten uit het grond- en vastgoedbeleid, zoals bijvoorbeeld het aan- en verkopen van grond en vastgoed, kunnen worden ingezet om ambities en opgaves in de fysieke leefomgeving van Maastricht optimaal te kunnen realiseren.

Een samenvattende vastlegging van de visie van de gemeente over het grond- en vastgoedbeleid, de keuzes die de gemeente heeft gemaakt voor de uitvoering en de resultaten en de risico's worden in onderhavige paragraaf, conform artikel 16 Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) tot uitdrukking gebracht. Aangezien de gemeente Maastricht een separate Kadernota grond- en vastgoedbeleid heeft en er jaarlijks een Meerjaren Prognose Grond en Vastgoed (MPGV) wordt opgesteld heeft deze paragraaf een meer samenvattend karakter.

Visie op het grond- en vastgoedbeleid

Omgevingsvisie Maastricht 2040

Zoals hiervoor al aangestipt is het grond- en vastgoedbeleid een ondersteunend middel om ruimtelijke en sociaal- maatschappelijke doelen in de fysieke leefomgeving te realiseren.

In oktober 2020 is de Omgevingsvisie Maastricht 2040 vastgesteld. Dit is hét beleidsdocument waarin beschreven staat hoe we de fysieke leefomgeving van Maastricht willen ontwikkelen en beheren tot 2040. Deze Omgevingsvisie heeft de structuurvisie Maastricht 2030 vervangen. De Omgevingsvisie vormt samen met de Economische visie, Sociale visie, Cultuurvisie en de Stadsvisie (die leidend is voor de vier hiervoor genoemde visies) het lange termijnperspectief voor de stad. De huidige Omgevingsvisie (Omgevingsvisie Maastricht 2040) wordt begin 2025 geactualiseerd. Bij deze actualisatie zal ook rekening worden gehouden met de (fysieke doorvertaling van) de geactualiseerde Stadsvisie, Economische en Sociale visie.

Kadernota grond- en vastgoedbeleid Maastricht 2022

In de Kadernota grond- en vastgoedbeleid (hierna ook: Kadernota) die is vastgesteld op 27 september 2022, zijn de algemene uitgangspunten van het grond- en vastgoedbeleid opgenomen. Met de Kadernota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij uitvoering wenst te geven aan de opgaven en ambities in de fysieke leefomgeving en huisvestingsvraagstukken.

Met de geactualiseerde Kadernota beogen we de instrumenten van het grond- en vastgoedbeleid zodanig in te zetten dat onze ambities en opgaves in de fysieke leefomgeving van Maastricht, zoals onder meer vastgesteld in de gemeentelijke Omgevingsvisie en het Coalitieakkoord 2022-2026, optimaal gerealiseerd kunnen worden.

In de Kadernota wordt de basis gelegd voor een verdergaande integrale afweging door bij nieuwe (locatie)ontwikkelingen naast de brede financiële gevolgen die ontstaan door de ontwikkeling ook de maatschappelijk impact in beeld te brengen. Zo is dat bijvoorbeeld gedaan bij de gebiedsontwikkeling in Belfort in het kader van de ontwikkeling en realisatie van het Kernkindcentrum en de plannen in de direct aangrenzende omgeving.

De rol van de gemeente ten aanzien van ontwikkelingen wordt voortaan situationeel bepaald (situationeel grondbeleid), hierdoor kan maatwerk worden geleverd. Het grond- en vastgoedbeleid biedt hiermee een effectief en flexibel kader om te sturen en handelen waar dat nodig is. Een pro-actief aankoopbeleid aangevuld met strategisch aankoopbeleid ondersteunt hierbij.

In de Kadernota wordt ook nog op andere onderwerpen nader ingegaan, waarnaar korthedshalve zij verwezen (niet limitatief),

met betrekking tot grondbeleid:

- publiek private samenwerking (PPS);
- gronduitgifte en grondprijzenbeleid;
- faciliteren private initiatieven;
- uitgifte van gronden in erfpacht;
- kostenverhaal;
- besluitvormingsprocedure, kaderstelling en controle;

met betrekking tot vastgoedbeleid:

- kostendekkende gemeentelijke vastgoedexploitatie;
- wijze van berekening kostprijsdekkende huur;
- verkoop van vastgoedobjecten (panden);
- meerjarig planmatig onderhoud vastgoed (MJOP);
- kaders en besluitvormingsproces met betrekking tot vastgoedinvesteringen.

Grondprijnsbeleid

De uitgangspunten rondom de grondprijsbepaling bij de uitgifte van grond door de gemeente zijn vastgelegd in de door de raad vastgestelde Nota Grondprijzen Maastricht 2020. Deze nota gaat onder meer in op de door de gemeente te hanteren grondprijzen voor de verschillende functies zoals woningbouw, bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel.

De grondprijzen worden jaarlijks door het college geactualiseerd in de zogeheten Grondprijzenbrief volgens de in de Nota grondprijzen aangegeven methodiek.

De Nota grondprijzen Maastricht 2020 zal naar verwachting eind 2024 worden geactualiseerd, aldan zal ook de grondprijzenbrief 2025 door het college worden vastgesteld.

Algemene verkoop- en erfpachtvoorwaarden

In 2013 zijn met betrekking tot gemeentelijke gronduitgifte door de raad de algemene verkoop- en erfpachtvoorwaarden vastgesteld. Deze worden naar verwachting eind 2024 geactualiseerd.

Wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd

Situationeel grondbeleid

De gemeente Maastricht heeft in de Kadernota grond- en vastgoedbeleid Maastricht 2022 gekozen voor een situationeel grondbeleid.

Bij situationeel grondbeleid wordt per situatie afgewogen welk type grondbeleid (actief, samenwerking of faciliterend) het meest passend is. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de urgentie van de ontwikkeling, de potentie van het gebied en de betrokkenheid van de grondeigena(a)r(en). Zo kan via maatwerk de meest geschikte en passende rol voor de gemeente worden gekozen.

Pro-actief en strategisch aankoopbeleid

Op basis van de Kadernota grond- en vastgoedbeleid Maastricht 2022 en de Financiële verordening gemeente Maastricht 2023 heeft het college de ruimte om eigenstandig pro-actieve en/of strategische aankopen te doen.

Voor pro-actieve aankopen geldt een investeringsplafond van € 20 mln. en voor strategische aankopen een investeringsplafond van € 5 mln. Per peildatum 1 Augustus 2024 bedraagt de ruimte binnen het investeringsplafond voor pro-actieve aankopen € 20 miljoen en het investeringsplafond voor strategische aankopen € 4.299.000,00.

Pro-actieve aankopen peildatum 1 augustus 2024	Investeringsplafond	Bedrag
	€ 20.000.000,--	
	Resterend	
	€ 20.000.000,--	

Strategische aankopen peildatum 1 augustus 2024	Investeringsplafond	Bedrag
	€ 5.000.000,--	
Aankoop Mergelweg 260		€ 701.000,--
	Resterend	
	€ 4.299.000,--	

Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's

Door middel van grondexploitatie (bouwterreinen in projecten) en het faciliteren in gemeentelijke vastgoed accommodaties wordt bijgedragen aan de maatschappelijke effecten zoals deze zijn opgenomen in de diverse programma's van deze begroting. Naast het specifieke Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stadsvernieuwing (taakveld 8.2 Grondexploitatie), wordt tevens bijgedragen aan het realiseren van effecten op het gebied van:

- Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat doordat mede middels het gemeentelijk Grond- en Vastgoedbeleid kan worden voorzien in de beschikbaarstelling van gronden en vastgoedobjecten, welke bijdragen aan de totstandkoming van de robuuste structuren ten behoeve van een duurzame bereikbare stad. Te denken valt hierbij aan, de ontwikkeling stationslocatie Stad en Spoor, P&R-voorzieningen;
- Programma 3 Economie doordat mede via de grondexploitatie bedrijventerreinen worden aangelegd (bedrijventerrein Maastricht-Zuid) en (verbouwings)investeringen worden gedaan in locaties voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld, Health Campus) waardoor werkgelegenheid voor de stad en regio kan worden gerealiseerd. Voorts wordt voorzien in mogelijkheden tot vestiging van de mode- en creativiteitsindustrie. Door inzet van gemeentelijk vastgoed wordt ruimte geboden aan startende ondernemingen, zoals de huisvesting van Qeske aan de Francois de Veyestraat 8.
- Programma 4 Onderwijs doordat mede via grondexploitatie terreinen en via inzet/verkoop van gemeentelijke vastgoedaccommodaties worden gefaciliteerd ten behoeve van onderwijsvoorzieningen. Te denken valt aan realisatie van diverse integrale kindcentra, zoals: kernkindcentrum Maastricht-West (Belfort) en kernkindcentrum Maastricht Oost (De Loper), alsmede aanstaande ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs. Een en ander met het oog op het tot stand komen van een goed onderwijsklimaat in Maastricht;
- Programma 5 Sport, cultuur en recreatie. Bij sport doordat mede via grondexploitatie terreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat sportaccommodaties worden aangelegd en dat voorzien wordt in de realisatie van binnen- en buitensportaccommodaties (bijvoorbeeld nieuwbouw van voorzieningen voor bewegingsonderwijs, te weten gym- en sportzalen bij de nieuw te realiseren IKC's, maar ook Bikepark Velorium De Heeg). Cultuur doordat via inzet van gemeentelijk vastgoed ontwikkelingen in deze sector worden gefaciliteerd ten behoeve van het versterken van de aanwezigheid van (kunst)instellingen en kunstproducenten en via nieuwbouw en beheer van vastgoedaccommodaties voor kunst- en cultuurvoorzieningen. Te denken valt hier aan de Bonbonnière, Timmerfabriek, Kunstfront, de gewenste middenzaal voor theatervoorstellingen en Centre Céramique (Kumulus);

- Programma 6 Sociaal domein doordat mede via grondexploitatie bouwterreinen worden vervaardigd waarmee wordt gefaciliteerd dat sociaal-maatschappelijke accommodaties kunnen worden gerealiseerd, zoals gemeenschapshuizen, , de dag en nacht en opvang dak- en thuislozen en huisvesting voor zeer moeilijk plaatsbaren en door middel van gemeentelijk vastgoedbeheer accommodaties (maatschappelijk vastgoed) ter beschikking kunnen worden gesteld ten behoeve van bijvoorbeeld welzijnsorganisaties, zoals noodopvang asielzoekers
- Programma 7 Volksgezondheid en milieu doordat mede middels grondexploitatie en gronduitgifte ten aanzien van nieuwbouwprojecten duurzaamheids- en milieuvriendelijke maatregelen worden bedongen en dat in het kader van nieuwbouw en bouwkundig onderhoud van gemeentelijk vastgoed maatregelen worden getroffen op het gebied van duurzaamheid, zoals bijvoorbeeld, A-labeling bij nieuwbouw, aanbrengen energiezuinige installaties in gemeentelijke gebouwen, het (laten) aanleggen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed en het realiseren van zonneweides in Lanakerveld en op de Belvédèreberg, teneinde de doelstellingen van klimaatneutraal Maastricht te kunnen behalen;
- Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing doordat mede middels grondexploitatie (realisatie bouwterreinen) en de in de bijlage vermelde projecten (bijlage 7 Grootstedelijke projecten) onder meer uitvoering wordt gegeven aan de volkshuisvestingsbehoefte in de diverse woningsegmenten (van sociale woningbouw tot woningbouw in de vrije sector) van Maastricht en regio alsmede aan het versterken van de kwaliteit en variatie in woonmilieus in de herstructureringsbuurten en uitleglocaties. In dit kader is bijvoorbeeld het Trega-terrein aangekocht. Deze aankoop heeft begin 2024 plaatsgevonden. De grondexploitatie zal voor het einde van 2024 aan de Raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

In de MPGV zijn alle lopende projecten – dit kunnen zowel grond- als vastgoedexploitaties zijn, maar ook andere majeure projecten - waarbij de gemeente betrokken is opgenomen. De MPGV 2023 is gelijktijdig met de jaarstukken 2023 aan de gemeenteraad aangeboden.

Inwerkingtreding Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De regelgeving met betrekking tot grondeigendom c.q. de instrumenten van het grondbeleid zijn opgenomen in de Omgevingswet. Het gaat dan onder andere om de instrumenten voorkeursrecht gemeenten, onteigening, kostenverhaal en kavelruil. De onteigeningsregelgeving is ingrijpend gewijzigd en er hebben ook veranderingen plaatsgevonden ten aanzien van het gemeentelijk kostenverhaal bij locatieontwikkeling. Bij het sluiten van anterieure overeenkomsten is thans bij diverse projecten nog overgangsrecht van toepassing. De komende periode verwachten we ook de eerste anterieure overeenkomst (kostenverhaalsovereenkomst) onder de systematiek van de Omgevingswet te sluiten. Naast het wettelijk verplichte kostenverhaal (dat ook kostenverhaalsgebied overstijgend kan zijn), biedt de Omgevingswet de mogelijkheid om financiële bijdragen te vragen ter verbetering van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, daar is evenwel aanvullend beleid voor nodig Een onderzoek naar de mogelijkheden is lopende.

Actuele prognose van de resultaten

Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV)

Sinds 2013 wordt er jaarlijks bij de jaarrekening de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (hierna: MPG) aan de raad aangeboden. De MPG plaatst niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties maar ook de gemeentelijke vastgoedexploitaties in meerjarenperspectief.

Het doel van de MPG is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPG is daarmee meteen een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van het gemeentebrede weerstandsvermogen. De MPG geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- de stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
- overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Wij verwijzen korthedshalve naar de MPG V 2023 die gelijktijdig met de jaarstukken 2023 aan de raad is aangeboden.

De Nederlandse economie

Zoals in de risicorapportage financiële markten 2024 van het Centraal Planbureau (CPB) is vermeld vormen de huidige geopolitieke spanningen momenteel de grootste risico's voor de Nederlandse economie en financiële stabiliteit. Bedrijven investeren minder en huishoudens sparen meer, dit heeft een negatief effect op de economische groei. Tijdens de coronapandemie, de oorlog in Oekraïne en de energiecrisis bleek de Nederlandse economie echter wel veerkrachtig waarna ze is teruggekeerd naar een gematigd groeipad. De verwachting is dan ook dat op de middellange termijn Nederland een gematigde economische groei laat zien. Ook heeft de snelle stijging van de rente tot nu toe niet tot grote problemen geleid, maar naar verwachting keert de rente op de (middel)lange termijn terug naar een historisch laag niveau dat wel weer voor andere risico's kan zorgen. In 2023 was de Nederlandse economie gestagneerd en in het eerste kwartaal van 2024 is er zelfs een kleine krimp genoteerd. Voor de toekomst wordt een groei van circa 1,3% verwacht in de periode 2025 – 2028.

Doorkijk lopende grondexploitaties

Voorafgaand wordt opgemerkt dat er eenmaal per jaar een hercalculatie en prognose van de grondexploitaties wordt gemaakt. Dit gebeurt ieder jaar bij de jaarrekening. Bij de programmabegroting wordt er nog gesteund op de resultaten van de jaarrekening van het jaar ervoor. Vandaar dat er in de voorliggende tekst (behorende bij de programmabegroting 2025) verwezen wordt naar de resultaten van de jaarrekening 2023.

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen wanneer ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterend, die overigens voortvloeien uit de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' van de commissie BBV zorgen bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering ervoor dat de afgelopen jaren een substantiële afwaardering en verliesvoorziening met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Voorts kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven welke een beperkter/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitlegebieden.

De hercalculaties uit de jaarrekening 2023 laten een geprognosticeerd resultaat zien van € 3,9 mln. positief (€ 3,2 mln. contante waarde). Terughoudendheid bij dit resultaat is echter gewenst. Voor de volgende verliesgevende projecten is inmiddels een verliesvoorziening getroffen: Amyberveld, Geusselt, Caberg Malpertuis, Wyck – Palace, Brusselsepoort en Essentterrein.

Genoemd geprognosticeerd resultaat betreft de verwachte winst op de projecten/grondexploitaties Bedrijventerrein Maastricht Zuid en Malberg-herstructurering. De verwachte resultaten op deze projecten dienen gezien te worden in relatie tot de bij deze projecten behorende project specifieke risico's. Conform BBV-voorschriften mogen deze risico's niet in de hercalculaties verwerkt worden, maar dienen deze apart inzichtelijk gemaakt te worden.

Het betreft concreet:

Bedrijventerrein Maastricht Zuid:

Met betrekking tot het bedrijventerrein Maastricht Zuid worden er risico's voorzien c.q. is er een verwachte onzekerheid voor wat betreft de nog uit te geven kavels. Voorgaande enerzijds als gevolg van beleidsmatige beperkende keuzes zoals vertaald in het bestemmingsplan. Anderzijds als gevolg van ontwikkelingen in jurisprudentie (o.a. stikstof, Didam- arrest). Daarnaast speelt hier het item netcongestie. Als gevolg hiervan werd in de jaarrekening 2023 de verwachte winst voor deze grondexploitatie op € 3,2 mln. (contante waarde) geprognoseerd waarbij werd voorzien dat na bijstelling van voorgaand benoemde risico's ad. € 2,3 mln. dit substantieel lager zal zijn.

Malberg-herstructurering:

Met betrekking tot het project Malberg herstructurering worden er risico's voorzien c.q. is er een verwachte onzekerheid voor wat betreft de nog uit te geven kavel. Voorgaande enerzijds als gevolg van beleidsmatige beperkende keuzes zoals vertaald in het bestemmingsplan. Anderzijds als gevolg van ontwikkelingen in jurisprudentie (o.a. stikstof, Didam- arrest). Voorgaande met als gevolg dat de verwachte winst na bijstelling voor deze risico's nihil zal zijn.

Voor een verdere detaillering en toelichting op de grondexploitaties wordt verwezen naar de MPG V 2023.

Onderbouwing en uitgangspunten bij (tussentijdse) winstneming

Ieder jaar dient er gekeken te worden of er winst genomen c.q. gecorrigeerd moet worden. De BBV schrijft namelijk voor dat voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst kan worden genomen op basis van de eindwaarde. Indien aan drie voorwaarden wordt voldaan dient dan ook vanuit het realisatiebeginsel winst te worden genomen.

(Tussentijdse) winstneming

Bij de grondexploitatie Bedrijventerrein Maastricht Zuid heeft er een tussentijdse winstneming ad € 0,672 mln. plaatsgevonden. De grondexploitatie Hoolhoes is per 31-12-2023 afgesloten en sluit met een verlies van € 0,07 mln.

Specificatie tussentijdse winstneming

In onderstaande tabel wordt de berekening van de eerdere tussentijdse winstneming verder uitgewerkt:

	Maastricht Zuid
Verwachte resultaat (nominaal)	€ 5.513.000
Project specifieke risico's	€ 2.341.000 -/-
Verwacht resultaat minus project specifieke risico's	€ 3.172.000
Percentage gerealiseerde kosten i.v.h.t. de totale verwachte kosten	82%
Percentage gerealiseerde opbrengsten i.v.h.t. de totale verwachte opbrengsten	62%
Het (verwachte) percentage van de POC-berekening	51% (82% \times 62%)
Tussentijdse winstneming t/m 2023 conform BBV	€ 1.607.000
Reeds genomen winst 2018 t/m 2022	€ 935.000 -/-
Te nemen Winst 2023	€ 672.000

Vooruitblik (tussentijdse) winstneming 2024

Bij de jaarrekening 2024 zal via de POC methodiek eveneens gekeken moeten worden of er winst genomen c.q. gecorrigeerd moet worden. Op dit moment is het echter niet mogelijk om al een

inschatting te maken van de (tussentijdse) winstneming voor de jaren 2024 en verder. Zie ook de gemaakte opmerking bij het kopje 'doorkijk lopende grondexploitaties'.

Project specifieke risico's

De project specifieke risico's worden in mindering gebracht op het resultaat van de bouwgronden in exploitatie alvorens de POC-methode wordt toegepast. Deze risico's worden in de MPGVB per project nader toegelicht in hoofdstuk 3.3. Het totaal aan project specifieke risico's bedraagt € 4,6 mln.

Beleidsuitgangspunten bij reserves en risico's in relatie tot grondzaken

Weerstandsvermogen/algemene reserve

In de nota algemene reserve Beleid en Ontwikkeling en weerstandsvermogen grond- en vastgoedexploitaties (vastgesteld op 31 maart 2015) is weergegeven hoe het benodigd weerstandsvermogen bepaald wordt. In de MPGVB is de benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties berekend aan de hand van de uitgangspunten zoals die in de betreffende nota zijn vastgesteld, waarbij de parameters en risicofactoren zijn geactualiseerd (zie MPGVB 2023). Het gemeentebrede weerstandsvermogen fungeert als achtervang.

Voor een totaaloverzicht van en een toelichting op de resultaten risicoanalyses en het benodigde weerstandsvermogen wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing en de MPGVB 2023, met name hoofdstuk 10 "Resultaten, Weerstandsvermogen en Algemene Reserve".

Voorziening Stedelijke Herprogrammering

In 2010 is de 'Stedelijke programmering: programma wonen 2010-2019' vastgesteld. Ten gevolge van dit besluit dienden zowel Niet in Exploitatie Genomen Grondexploitaties (NIEGG) als lopende exploitaties waar mogelijk aangepast te worden met programmatische en financiële consequenties tot gevolg.

Over alle jaren heen is in totaliteit € 51 mln. aan voorzieningen getroffen. Inmiddels is vast komen te staan dat voor een bedrag ad € 39 mln. het verlies onherroepelijk is en heeft aanwending van de verliesvoorziening plaatsgevonden. Het resterend saldo verliesvoorziening stedelijke herprogrammering bedraagt derhalve nog € 12 mln.

Overig

Publiek Private Samenwerking (PPS)

Voor de ontwikkelingen en risico's aangaande PPS-constructies verwijzen wij naar de paragraaf verbonden partijen en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Deze invoering kan leiden tot een belastingplicht voor de vastgoed- en bouwgrondexploitatie. De fiscus heeft bevestigd dat zowel vastgoedexploitaties (fiscaal gezien normaal vermogensbeheer alsmede verliesgevend) alsook de bouwgrondexploitatie (fiscaal gezien verliesgevend) niet leiden tot een vennootschapsbelastingplicht. Dit proces wordt periodiek gemonitord.

2 Financiële begroting

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de financiële begroting uit een overzicht van baten en lasten (paragraaf 2.1) en een uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente aangevuld met een toelichting (paragraaf 2.2).

2.1 Overzicht van baten en lasten

Hieronder is het overzicht van lasten, baten en reservemutaties opgenomen. Conform BBV worden de algemene dekkingsmiddelen, overhead en vennootschapsbelasting apart inzichtelijk gemaakt. Hierdoor wijken de programmatotalen af van het programmaoverzicht opgenomen onder het financieel begrotingsbeeld.

Samenvatting programmabegroting 2023-2028							
(bedragen x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten							
1 Veiligheid	20.921	21.884	22.873	24.111	24.132	24.234	23.532
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	34.408	37.613	43.048	45.473	37.896	37.677	38.537
3 Economie	7.879	10.627	12.302	11.124	9.881	9.875	9.871
4 Onderwijs	12.716	12.898	14.253	14.940	14.949	15.652	16.886
5 Sport, cultuur en recreatie	50.357	53.208	59.601	54.875	55.045	54.256	55.543
6 Sociaal domein	278.026	259.571	282.467	271.736	266.562	266.142	264.678
7 Volksgezondheid en milieu	48.928	45.048	57.054	50.951	49.828	46.128	46.156
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	15.659	21.140	25.724	21.190	20.716	18.815	19.194
0 Bestuur en ondersteuning	32.617	45.962	31.547	45.116	41.846	40.990	37.653
Totaal lasten	501.510	507.953	548.869	539.516	520.855	513.769	512.050
Baten							
1 Veiligheid	1.047	822	822	849	849	849	849
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	9.200	4.937	6.615	6.270	6.264	6.260	6.225
3 Economie	10.152	9.205	9.240	11.247	11.242	11.392	11.392
4 Onderwijs	6.581	5.943	7.033	7.194	6.705	6.705	6.705
5 Sport, cultuur en recreatie	14.070	11.490	11.156	10.910	11.025	11.128	11.128
6 Sociaal domein	103.284	81.087	89.238	78.839	80.963	81.019	80.535
7 Volksgezondheid en milieu	50.726	45.283	60.732	56.933	47.965	47.965	47.965
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.003	12.284	13.915	13.400	12.847	11.776	10.953
0 Bestuur en ondersteuning	11.650	9.814	12.254	13.468	13.419	13.522	13.628
Totaal baten excl. onttrekking reserves	211.713	180.865	211.005	199.110	191.279	190.616	189.380
Saldo van baten en lasten	-289.797	-327.088	-337.864	-340.406	-329.576	-323.153	-322.670
Algemene dekkingsmiddelen	383.443	398.622	409.428	420.165	399.410	400.387	400.908
Overhead	-64.188	-64.543	-77.005	-74.852	-75.006	-74.518	-73.819
Vennootschapsbelasting	-521	-250	-405	-405	-405	-405	-405
Totaal saldo van baten en lasten	28.937	6.741	-5.846	4.502	-5.577	2.311	4.014
Toevoeging reserves	48.749	32.269	43.605	36.445	31.812	31.050	30.933
Onttrekking reserves	47.296	29.828	57.350	33.163	37.444	31.028	30.625
Saldo mutaties reserves	-1.453	-2.441	13.745	-3.282	5.632	-22	-308
Geraamd resultaat	27.484	4.300	7.899	1.220	55	2.289	3.706

2.2 Toelichting overzicht baten en lasten

Uitgangspunten van de ramingen

De begroting is opgesteld op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Bij het samenstellen van de begroting zijn verder de volgende uitgangspunten voor de ramingen gehanteerd.

Circulaire gemeentefonds

In deze begroting is de meicirculaire 2024 verwerkt.

Indexering

De prijsindex wordt alleen toegepast op het eerste begrotingsjaar. De volgende jaren worden standaard niet geïndexeerd, behoudens de structurele verwerking van het 1^e begrotingsjaar.

Materiële en loonkosten

De ruimte in de begroting voor indexering van materiële en personele lasten wordt bepaald door de in de algemene uitkering opgenomen component voor de zgn. nominale ontwikkeling (de compensatie voor prijsstijgingen die we via de algemene uitkering ontvangen) en de hogere eigen inkomsten van de gemeente als gevolg van indexering van de gehanteerde tarieven (hierbij wordt uitgegaan van een gemiddeld percentage van 3,3%). Deze onderdelen vormen samen een stelpost indexering. Voor het materiële deel van de stelpost is deze al verdeeld naar de diverse budgetten in de begroting. Voor het personele deel staat deze nog op een stelpost in afwachting van de CAO 2025. In de kaderbrief 2025 zijn de gehanteerde percentages vermeld voor de materiële en personele budgetten.

Alle opbrengsten, waaronder belastingen en heffingen

Voor de belastingen en heffingen en alle overige opbrengsten hanteren wij een gemiddeld percentage van 3,3% (middeling van materiële en loonkosten).

Onvoorzien en risicobuffer

In programma 0 Bestuur en ondersteuning is bij taakveld 0.8 Overige baten en lasten een post onvoorzien opgenomen van € 2,129 mln. structureel. Deze post is bedoeld om incidentele uitgaven die bij de begroting niet werden voorzien op te kunnen vangen. Zoals ook uit budgettair kader begroting 2025 blijkt, is deze post met € 0,100 mln. verlaagd t.o.v. voorgaand jaar.

Rente

We berekenen geen rente over het eigen vermogen en zorgen dat er geen resultaat meer ontstaat op het taakveld treasury. Zo nodig wordt de berekende omslagrente herrekend gedurende de totstandkoming van de jaarrekening, aangezien de doorgerekende en begrote rente, de zogenaamde omslagrente aan de producten/taakvelden gelijk moet zijn aan de werkelijke rentekosten, welke zijn gebaseerd op de rentepercentages zoals die thans door banken in rekening wordt gebracht. Voorsnog is de begrote omslagrente gelijk aan die van 2024 namelijk 0,5%. In de paragraaf financiering is een nadere toelichting op het taakveld Treasury opgenomen.

Van 1^e bestuursrapportage 2024 naar begroting 2025

Het financieel perspectief start met het begrotingssaldo zoals dat in de 1e bestuursrapportage 2024 is opgenomen. Vervolgens zijn de financiële effecten van autonome ontwikkelingen en nieuwe dan wel aangepaste ambities verwerkt. In het volgende overzicht is de ontwikkeling van het begrotingssaldo weergegeven.

Ontwikkeling begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo 2024-2028 conform 1e bestuursrapportage 2024	1.454 V	1.798 V	4.325 V	4.032 V
A. CAO-effect 2024	1.000 V	1.000 V	1.000 V	1.000 V
B. Verhoging contributie VNG en GGU	160 N	160 N	160 N	160 N
C. Correctie meicirculaire beschut werken en aanmaken jaarschijf 2028	350 V	362 V	386 V	3.658 V
D. AB besluit Omgevingsdienst Zuid-Limburg	150 N	150 N	150 N	150 N
E. Terugdraaien noodmaatregel begroting 2024 – niet indexeren subsidies	0 N	1.000 N	1.000 N	1.000 N
F. Terugdraaien noodmaatregel begroting 2024 – OZB extra verhogen met 1%	0 N	400 N	400 N	400 N
G. Ontmoeting in gemeenschapshuizen	50 N	150 N	150 N	150 N
H. Versterking cultuurbeleid	135 N	135 N	135 N	135 N
I. Binnensportaccommodaties: faciliteren wettelijke taak bewegingsonderwijs en sport	0 N	0 N	0 N	435 N
J. Dierenwelzijn	88 N	108 N	108 N	108 N
K. Woonwagens	150 N	150 N	150 N	1.150 N
L. Fietsstalling Entre Deux	100 N	100 N	100 N	100 N
M. Ophoging exploitatiebudget Topdagen	200 N	200 N	200 N	200 N
N. Walmuur en rondeel Vief Köp	30 N	30 N	30 N	30 N
O. Elektrificatie van het gemeentelijk wagenpark	625 N	625 N	625 N	625 N
P. Verduurzaming vastgoed	0 N	0 N	320 N	505 N
Q. Vernieuwing Natuurhistorisch Museum Maastricht	0 N	0 N	0 N	0 N
R. Beheer bodeminformatiesysteem	0 N	0 N	0 N	0 N
S. Verlagen stelpost onvoorzien	100 V	100 V	100 V	100 V
Diverse bijstellingen	4 V	3 V	6 V	64 V
Saldo begroting na bijstelling	1.220 V	55 V	2.289 V	3.706 V

Toelichting ontwikkelingen

A CAO-effect 2024

Bij de begroting 2024 is na verwerking van de septembercirculaire 2023 voor loonkosten 6,7% geraamd. Beging 2024 is de CAO 2024 definitief geworden. Hierin is opgenomen dat per 1 januari een verhoging plaatsvond van 4,75% en per 1 oktober 1,25%. Per saldo levert dit een structureel voordeel op van ongeveer € 1 mln.

B. Verhoging contributie VNG en GGU

Op de ALV van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) op 26 juni is besloten over contributieverhoging voor de VNG en de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU). De voorgestelde verhoging levert (uitgaand van een inwonertal van 122.734 in het ijkjaar 2024) voor de jaarschijf een tekort op van respectievelijk € 0,022 mln. voor de contributie en € 0,138 mln. voor de GGU-bijdrage.

C. Correctie meicirculaire beschut werken en aanmaken jaarschijf 2028

Bij de meicirculaire 2024 was de verwachting dat alle middelen die we van het Rijk ontvangen hadden voor beschut werken ook nodig waren. Uit nader onderzoek blijkt dit echter niet zo te zijn, aangezien we al algemene middelen in de begroting 2024 hiervoor hadden geraamd. Verder ontstaan in 2028 verschillen in de algemene uitkering. Dit wordt veroorzaakt door andere getallen (eenheden en prijs) en door een andere uitkeringsfactor. Per saldo heeft dit een positief effect voor 2028.

D. AB besluit Omgevingsdienst Zuid-Limburg

Bij de behandeling van de begroting 2025 van de Omgevingdienst Zuid-Limburg (ODZL) heeft de gemeente Maastricht een zienswijze ingediend. Bij de vaststelling van de Begroting in het Algemeen

Bestuur is de zienswijze van uw gemeenteraad niet gehonoreerd. Via die zienswijze is verzocht een lagere bijdrage te hanteren voor het milieutoezicht door de ODZL bij de verplichte overdracht van de nieuwe wettelijke basistaakbedrijven per 1 januari 2025 (de zogeheten voormalige type B-inrichtingen denk bijvoorbeeld aan bepaalde garagebedrijven of metaalbewerkende bedrijven). Hierdoor ontstaat nu een tekort op de bijdrage aan de ODZL. We moeten met de ODZL nog afspraken maken over het definitief werkprogramma 2025. Daarbij proberen we natuurlijk om het totaal aantal ODZL-uren zo slim mogelijk in te richten, ook gaan we nadrukkelijk in gesprek over de gehanteerde bedrijvenlijst en de wijze van invulling van de controles (om zo te monitoren wat de feitelijke geleverde diensten zijn).

E. Terugdraaien noodmaatregel begroting 2024 – niet indexeren subsidies

Bij de begroting 2024 is de noodmaatregel niet indexeren subsidies ad € 1,0 mln. opgenomen om tot een sluitende begroting te komen. In deze begroting draaien we deze maatregel nu terug.

F. Terugdraaien noodmaatregel begroting 2024 – OZB extra verhogen met 1%

Bij de begroting 2024 is de noodmaatregel OZB extra verhogen met 1% opgenomen om tot een sluitende begroting te komen. Hiervoor was een extra opbrengst geraamd van € 0,400 mln. In deze begroting draaien we deze maatregel nu terug.

G. Ontmoeting in gemeenschapshuizen

Een sterke sociale wijkinfrastructuur draagt bij aan het wonen in een wijk waarin je je veilig en welkom voelt, waar je mensen kan ontmoeten, samen activiteiten kan doen en je op steun kan rekenen van anderen als het wat minder gaat. Inwoners moeten anderen op een ongedwongen manier kunnen ontmoeten in de buurt. Uiterlijk Q1 komen we met een uitgewerkt raadsvoorstel om deze doelstellingen te realiseren. Daar zullen kosten aan verbonden zijn, die we alsdan zullen moeten dekken. Vooruitlopend op enerzijds dit plan en anderzijds de te doorlopen gebiedsgerichte participatieve trajecten, nemen we in de begroting 2025 budget op voor een aantal zaken waarvan nu reeds duidelijk is dat deze in 2025 wenselijk zijn. Deze zaken landen allemaal in de veerkrachtige wijken of de geprioriteerde Wmo-wijken.

H. Versterking cultuurbeleid

De afdeling cultuur bestaat uit 5,3 Fte beleidsmedewerkers. Dit is niet in verhouding met de groeiende ambities die Maastricht formuleert op vlak van cultuur. Het coalitieakkoord formuleerde reeds extra ambities op vlak van cultuur (museumbeleid, Maastrichtse taal en cultuur). Deze werkzaamheden werden binnen de bestaande formatie opgevangen door het gedeeltelijk inschakelen van medewerkers die werken voor economie. Dit in de hoop dat na de piekbelasting veroorzaakt door de nieuwe ambities uit het coalitieakkoord de druk op cultuur zou verminderen. Nu echter ook de regionale samenwerking extra inspanning vraagt (de cultuurregio Zuid-Limburg waar Maastricht als trekker fungeert) en ook vanuit andere afdelingen en het veld steeds meer vragen voor ondersteuning en nieuwe beleid komen (straatcultuur, herbestemmingen, bijdragen aan gebiedsontwikkeling Randwyck, cultuur als instrument binnen de Veerkrachtige wijken benadering) zien we dat structurele versterking noodzakelijk is. De tijdelijk ingezette capaciteit vanuit economie is in dit beleidsdomein terug noodzakelijk en kan niet structureel naar cultuur overgeheveld worden. Ook in vergelijking qua benchmark met andere gemeenten die BIS instellingen hebben, zitten we aan de lage kant qua fte's. Derhalve wordt voorgesteld de afdeling cultuur uit te breiden met 1 Fte.

I. Binnensportaccommodaties: faciliteren wettelijke taak bewegingsonderwijs en sport

De actualisatie van het IHP PO en het IHP VO en de daarbij behorende wettelijk zorgplicht voor het faciliteren van het bewegingsonderwijs vragen om veel nieuwe en/of gerenoveerde binnensportaccommodaties. We zetten in op binnensportaccommodaties die tegemoetkomen aan en in evenwicht zijn met de wensen, behoeften, vraag, gedragspatronen en financiële mogelijkheden van de toekomst. Dat betekent dat we binnensportaccommodaties veelal zo bouwen dat ze naast bewegingsonderwijs ook gebruikt kunnen worden voor sportgebruikers in de avond en het weekend. Dit medegebruik vraagt weliswaar extra budget (horeca, scheidsrechtersruimte, tribune, extra berging) t.o.v. het louter schoolgebruik doch hierdoor ontstaat er een optimale bezetting en kunnen deze wettelijk vereiste gebouwen ook een belangrijke rol spelen in de buurt en stadsdeel waarin ze staan. Het gecombineerd gebruik door onderwijs en sport zorgt voor lagere investerings- en exploitatiekosten. De grootste kosten voor de binnensportvoorzieningen vanuit de IHP's zijn voorzien in de 1e fase. Deze piek houdt in dat we niet, zoals wel mogelijk is voor de andere onderwijslocaties,

kunnen faseren in de realisatie van de sportvoorzieningen. Hierdoor is aanvullend € 25,0 mln. MJIP-krediet nodig in 2027, hetgeen leidt tot € 0,435 mln. aan kapitaallasten vanaf 2028.

J. Dierenwelzijn

Het doel is om als gemeente en een goede manier invulling te kunnen geven aan de groeiende wettelijke, maatschappelijke en politieke opgave op gebied van dierenwelzijn. Hiervoor is de nota dierenwelzijn opgesteld die door uw raad wordt behandeld. In deze nota wordt beschreven hoe het stadsbestuur invulling geeft aan wettelijke taken ten aanzien van dieren. Daarnaast beschrijft de nota hoe, aanvullend op de wettelijke taken, de zorg voor en de bescherming van dieren binnen de gemeentegrens wordt ingevuld. Deze nota vervangt de dierenwelzijnsnota uit 2014, die na evaluatie in 2019 ongewijzigd is voortgezet. Een actualisatie hiervan is noodzakelijk omdat beleid en regelgeving op gebied van dierenwelzijn is veranderd. Daarnaast zien we verschillende maatschappelijke ontwikkelingen rond dieren(welzijn). Zo zien we een groeiende aandacht maar ook zorgen vanuit de stad met betrekking tot dieren en het dierenwelzijn. De genoemde extra middelen in de nota dierenwelzijn worden nu bijgeraamd in deze begroting.

K. Woonwagens

Op 23 april 2024 heeft de Raad de motie “Meer wagenstandplaatsen realiseren” aangenomen. Voor het continueren van de procesregie woonwagengzaken (verbreed conform uitvoering motie) is € 0,150 mln. per jaar nodig tot en met 2030. Er is geen rekening gehouden met eventuele hogere personele kosten indien blijkt dat er noodzaak is tot extra handhaving vanwege illegaliteiten. Verder is er in de jaarschijf 2028 eenmalig investeringsbudget van € 1,0 mln. opgenomen t.b.v. de realisatie 8 nieuwe sociale huurwoonwagenstandplaatsen (resterende 8 van de 18 belofde sociale huurwoonwagens).

L. Fietsstalling Entre Deux

Het doel is, conform coalitieakkoord, uitbreiden van het aantal fietsstallingen in de binnenstad met 3.000 fietsparkeerplekken. De meest reële optie is om met de eigenaar van Entre Deux tot overeenstemming te komen over de huur van winkelruimte op het kelderniveau (inzet is voor een periode van 2 x 10 jaar) en mogelijk later ook op de begane grond. Op dit moment lopen de onderhandelingen met de eigenaar over de kelder waardoor we de beschikking krijgen over ruimte om 800 fietsen te stallen. Daarnaast speelt dat het contract van de fietsstalling op de Markt (350 plekken) per 1-7-2025 eindigt. Omdat geen garantie kan worden geboden dat de onderhandeling met de eigenaar van de Entre Deux succesvol kunnen worden afgerond, wordt ingezet op continuering van het huur en exploitatie van de huidige fietsenstalling op de Markt. Dat is ook nodig omdat 800 plekken in Entre Deux nog niet voldoende is om in de totale vraag aan extra stallingscapaciteit (3.000) te voorzien. De fietsenstalling op de markt aanhouden is daarom wenselijk, in ieder geval ter overbrugging tot er mogelijk op de begane grond van Entre Deux aanvullende stallingen gerealiseerd kunnen worden of op andere locaties die geschikt zijn (zoals leegstaande winkelruimtes in Mosae Forum). Geprobeerd is om Entre Deux aan te kopen, de eigenaar wil echter alleen verhuren. Het huren van de Entre Deux leidt tot een structurele extra exploitatielast van ongeveer € 0,650 mln. Daarnaast is € 0,500 mln. investeringsbudget nodig voor fysieke aanpassingen om de stalling toegankelijk te maken. Wel kan door deze constructie het resterende MJIP krediet voor fietsenstallingen van € 7 mln. (structurele kapitaallasten € 0,350 mln.) vrijvallen ter dekking van de hogere exploitatiekosten. Doordat ervoor gekozen is om de nieuwe stalling in Entre Deux niet met toezicht vanuit de MTB maar met cameratoezicht te gaan bewaken is slechts aanvullend € 0,100 mln. nodig per jaar. De ervaringen met cameratoezicht in plaats van toezicht door de MTB wordt overigens geëvalueerd na een jaar.

M. Ophoging exploitatiebudget Topdagen

Op circa 50 dagen per jaar zijn er topdagen in Maastricht waarvan de helft als topdagen+ zijn aangemerkt. Op zowel topdagen als de topdagen+ wordt het verkeerssysteem zodanig belast dat er wachtrijen ontstaan op de invalswegen in de stad en bij de parkeergarages en –parkeerterreinen. Om de automobilist zo snel mogelijk naar ‘vrije’ parkeerplekken te leiden en daarmee wachtrijen te verminderen en de stad bereikbaar te houden is in Q4 2023 geëxperimenteerd met extra interventies om het verkeer beter te sturen en te begeleiden. De belangrijkste interventies waren:

- Inzetten verkeersregisseur met een assistent op straat op topdagen+
- Uitbreiden van het aantal verkeersregelaars op aantal knelpunten
- Uitbreiding van aantal tijdelijke verkeersborden en matrixborden

Door deze interventies werd het mogelijk om bezoekers actief te sturen naar de parkeerplaatsen die meer op afstand liggen en in het verleden zelfs op topdagen+ onderbezet bleven. Hierdoor werd de piek beter gespreid, wachttijden beperkt en kon het verkeer beter doorstromen. Doel is om deze interventies structureel te borgen.

Het experiment is gefinancierd met behulp van tijdelijk budget. Dit budget is in 2025 niet meer beschikbaar. Het is daarom nodig om het beschikbaar jaarlijks exploitatiebudget van € 0,130 mln. te verhogen met € 0,200 mln. naar € 0,330 mln. De extra middelen worden in gezet voor:

- Uitbreiding formatie (inhuur of vast) € 0,060 mln. t.b.v. 0,4 fte verkeersregisseur i.c.m. coördinator Topdagen en 0,2 fte assistent op straat;
- Inzet extra verkeersregelaars en tijdelijke verkeersmaatregelen: € 0,140 mln.

N. Walmuur en rondel Vief Köp

Het uitvoeren vanuit veiligheidsoverwegingen benodigde herstelwerkzaamheden van de vestingwerken, zijnde o.a. funderingsherstel diverse muurdelen hoge Fronten; consolidatie Lunet Zeeland en Holland welke dreigen te worden overwoekerd; consolidatie / behoud lunet Drenthe; herstel affuit kanon Haet & Nijt (brandschade). Het door de raad toegekende meerjaren investeringsbudget vestingwerken 2021 t/m 2028, van € 0,750 mln. per jaar is integraal benut voor het herstel walmuur en rondel, i.p.v. aan het onderhoud van de hoge en lage fronten en het ondergronds gangenstelsel. Daarom is een investeringsbudget van € 0,750 mln. in 2025 nodig om bovenstaande uit te kunnen voeren. Verder zal in 2025 een MJIP vestingwerken worden opgesteld voor de jaren 2026 t/m 2031. Het gevraagde investeringsbudget vertaald zich in een jaarlijkse kapitaallast van € 0,030 mln. over 25 jaar.

O. Elektrificatie van het gemeentelijk wagenpark

In het Maastrichts Energie Akkoord 2016 (en bekrachtigd in de twee daaropvolgende coalitieakkoorden 2018-2022 en 2022-2026) is, specifiek voor het wagenpark, de vertaling gemaakt naar de doelstelling een zero emissie wagenpark in 2030. En is elektrificatie als uitgangspunt bij vervanging gesteld. Stadsbeheer doet het wagenpark beheer voor de gehele gemeente. Inmiddels is reeds 33% van het aantal voertuigen omgezet naar volledig elektrisch (53 van 161 voertuigen). Om het nog niet elektrische wagenpark niet versneld af te hoeven schrijven, is daarnaast ingezet op duurzamere (HVO-biodiesel) brandstof als transitiebrandstof. Alle huisvuilauto's en kraanwagens moeten de komende 5 jaren worden vervangen. Als voorbeeld een elektrische huisvuilauto kost nu € 0,475 mln., de dieselvariant kost € 0,250 mln. (in 2018 was dit € 0,180 mln.). Dat is een prijsstijging alleen al voor de dieselvariant van 39% in 8 jaar. De kosten van het gemeentelijk wagenpark worden doorbelast aan de producten waar deze voor worden ingezet. Dit betekent dat een groot deel van de kosten ten laste van de GR Geul en Maas wordt gebracht. Maar aangezien 80% van de GR wordt bekostigd door de gemeente Maastricht blijven wij de partij die het overgrote deel van de kostenstijging moet dragen. Daarom is er in deze begroting voor gekozen om een structurele investering in de elektrificatie van het wagenpark te doen van € 1,25 mln. per jaar. Dekking vindt voor 50% plaats door verhoging van de afvalstoffenheffing en voor 50% via het budgettair kader van deze begroting.

P. Verduurzaming vastgoed

Nederland, en dus ook de gemeente Maastricht, dient op grond van het Landelijk Klimaatakkoord in 2030 55% CO2-reductie (t.o.v. 1990) te hebben gerealiseerd en in 2050 klimaatneutraal te zijn. Om deze eis en door de gemeentelijke ambitie in 2030 een klimaatneutrale organisatie te zijn, dienen voor de periode 2025 tot 2030 nog flinke stappen gezet te worden qua verduurzamingsmaatregelen, waarmee jaarlijks € 4,0 mln. euro is gemoeid (totaal € 20 mln.). € 1,4 mln. dekking kan gevonden worden uit reeds bestaande middelen (onderhoudsvoorziening, subsidies), maar additioneel is jaarlijks € 2,6 mln. benodigd. Dit leidt tot een oplopende reeks qua kapitaallasten van € 0,185 mln. in 2027 naar € 0,370 mln. in 2028 (oplopend in 2029). Daarnaast is nog een investering nodig in het Natuurhistorisch Museum Maastricht (NHMM) in verduurzaming van € 1,875 mln. (zie ook punt Q). Dit zit niet in het totaalbedrag van € 20 mln. Dit leidt tot een aanvullende kapitaallast van € 0,135 mln. per jaar.

Q. Vernieuwing Natuurhistorisch Museum Maastricht

Het Natuurhistorisch Museum ligt in het hart van de stad, zit in het hart van de Maastrichtenaren. Toch is het museum onderbenut en heeft het decennia stilgestaan in zijn ontwikkeling, zowel voor wat

betreft de plek als presentatie. We willen daarom inzetten op beide sporen: de groene oase in het midden van de stad verder openstellen, collectie en verhaal van de stad nog beter laten zien, zodat de trots van Maastrichtenaren verder kan groeien. Het Natuurhistorisch Museum Maastricht staat al jaren stil in zijn ontwikkeling. Sterker nog: stilstand is achteruitgang en het is noodzakelijk om het museum een nieuwe impuls te geven op basis van een nieuw plan. Om te komen tot dat nieuwe plan is in 2023 een masterplan ontwikkeld dat in maart 2024 is opgeleverd. In het plan wordt alleen gevraagd om een investering. Verwachte exploitatielasten toename is minimaal (geen bouwkundige uitbreiding maar renovatie, vanwege verduurzaming lagere energiekosten, meer publieksinkomsten) en deze stijging wordt opgevangen in eigen begroting. Voor deze investering ontvangt uw raad een separaat voorstel voor de begrotingsbehandeling. We zullen het investeringsbedrag ten laste van het verwachte rekening resultaat 2024 brengen en storten in een bestemmingsreserve, waar de jaarlijkse kapitaallasten de komende jaren uit gedekt worden. Derhalve is in het budgettaire kader geen bedrag opgenomen.

R. Beheer Bodeminformatiesysteem

Doel is het langjarig zorgdragen voor een adequaat beheer van het bodeminformatiesysteem (BIS) Maastricht. Een goed functionerend BIS is voor de gemeente Maastricht van belang:

- voor het volledig op orde krijgen en houden van bodeminformatie (brondata) en die informatie efficiënt voor in- en externe gebruikers te ontsluiten. Dit i.r.t. werkketens zoals: DSO-Centraal Punt-RUDZL-Bodem (beleid en vergunnen);
- als betrouwbare informatiebron om (vanuit bodem) goed invulling te kunnen geven aan de nieuwe werkwijzen i.h.k.v. de Omgevingswet (planvorming, advisering t.b.v. projecten en vergunningverlening);
- om (als bronhouder van bodeminformatie) te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen t.a.v. de Basisregistratie Ondergrond (BRO);
- om te kunnen voldoen aan de wettelijke plicht om externen op verzoek aanvullende (historische) bodeminformatie te kunnen verstrekken.

Ter voorkoming dat het BIS (vanwege achterstand bij de invoer van bodemrapporten) onbetrouwbaar wordt én om effectief in te kunnen spelen op nieuwe (wettelijke) taken die inmiddels aan het BIS gekoppeld zijn (o.a. DSO, BRO) - zonder dat hier overigens rijksmiddelen tegenover staan - is de functie van BIS-beheerder tot mei 2025 uit tijdelijke middelen gedekt. Echter, voor de uitvoering van bovengenoemde taken, is een BIS-beheerder ook in de periode mei 2025 – mei 2030 noodzakelijk. Derhalve is er uitbreiding nodig met 1 fte met loonkosten van circa € 0,100 mln. Dekking kan plaatsvinden doordat in de reserve stedelijke vernieuwing € 0,635 mln. is gereserveerd voor de aanpak bodemverontreiniging op 2 locaties (Seringenstraat en Bgm. Ceulenstraat). De aanpak Seringenstraat wordt in 2025 afgerond en de Bgm. Ceulenstraat is heroverwogen. Derhalve kan € 0,510 mln. vrijvallen (voor de afronding van het resterende traject Seringenstraat is een budget van € 0,125 mln. toereikend). Hierdoor ontstaat er de komende jaren geen extra last voor het budgettaire kader en worden de extra loonkosten gedekt door onttrekkingen uit de reserve stedelijke ontwikkeling.

S. Verlagen stelpost onvoorzien

Gezien de budgettaire ruimte in het jaar 2026 is ervoor gekozen om de stelpost onvoorzien te verlagen met € 0,100 mln. De stelpost onvoorzien bedraagt na deze correctie nog structureel € 2,1 mln.

Raming incidentele baten en lasten

Een belangrijk financieel uitgangspunt voor het provinciaal toezicht is een reëel sluitende begroting. Dit houdt in dat bij de begroting aangegeven dient te worden of de begroting in evenwicht is, dat wil zeggen dat de jaarlijks terugkerende lasten zijn gedekt door jaarlijks terugkerende baten. In onderstaande tabel is voor elk begrotingsjaar aangegeven welke deel van de baten en lasten een incidenteel dan wel structureel karakter heeft.

Recapitulatie begrotingsevenwicht 2025-2028												
(bedragen x € 1.000)	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
Lasten												
1 Veiligheid	24.111	118	23.993	24.132	118	24.014	24.234	31	24.203	23.532	0	23.532
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	45.473	6.678	38.795	37.896	0	37.896	37.677	0	37.677	38.537	0	38.537
3 Economie	11.124	0	11.124	9.881	0	9.881	9.875	0	9.875	9.871	0	9.871
4 Onderwijs	14.940	0	14.940	14.949	0	14.949	15.652	0	15.652	16.886	0	16.886
5 Sport, cultuur en recreatie	54.875	633	54.242	55.045	1.200	53.845	54.256	0	54.256	55.543	0	55.543
6 Sociaal domein	271.736	567	271.169	266.562	363	266.199	266.142	158	265.984	264.678	133	264.545
7 Volksgezondheid en milieu	50.951	0	50.951	49.828	0	49.828	46.128	0	46.128	46.156	0	46.156
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	21.190	0	21.190	20.716	0	20.716	18.815	0	18.815	19.194	0	19.194
0 Bestuur en ondersteuning	45.116	733	44.383	41.846	533	41.313	40.990	533	40.457	37.653	133	37.520
Totaal lasten	539.516	8.729	530.787	520.855	2.214	518.641	513.769	722	513.047	512.050	266	511.784
Baten												
1 Veiligheid	849	0	849	849	0	849	849	0	849	849	0	849
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	6.270	0	6.270	6.264	0	6.264	6.260	0	6.260	6.225	0	6.225
3 Economie	11.247	0	11.247	11.242	0	11.242	11.392	0	11.392	11.392	0	11.392
4 Onderwijs	7.194	0	7.194	6.705	0	6.705	6.705	0	6.705	6.705	0	6.705
5 Sport, cultuur en recreatie	10.910	0	10.910	11.025	0	11.025	11.128	0	11.128	11.128	0	11.128
6 Sociaal domein	78.839	0	78.839	80.963	0	80.963	81.019	0	81.019	80.535	0	80.535
7 Volksgezondheid en milieu	56.933	0	56.933	47.965	0	47.965	47.965	0	47.965	47.965	0	47.965
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	13.400	0	13.400	12.847	0	12.847	11.776	0	11.776	10.953	0	10.953
0 Bestuur en ondersteuning	13.468	0	13.468	13.419	0	13.419	13.522	0	13.522	13.628	0	13.628
Totaal baten excl. onttrekking reserves	199.110	0	199.110	191.279	0	191.279	190.616	0	190.616	189.380	0	189.380
Saldo van baten en lasten	-340.406	-8.729	-331.677	-329.576	-2.214	-327.362	-323.153	-722	-322.431	-322.670	-266	-322.404
Algemene dekkingsmiddelen	420.165	0	420.165	399.410	0	399.410	400.387	0	400.387	400.908	0	400.908
Overhead	-74.852	0	-74.852	-75.006	0	-75.006	-74.518	0	-74.518	-73.819	0	-73.819
Vennootschapsbelasting	-405	0	-405	-405	0	-405	-405	0	-405	-405	0	-405
Totaal saldo van baten en lasten	4.502	-8.729	13.231	-5.577	-2.214	-3.363	2.311	-722	3.033	4.014	-266	4.280
Toevoeging reserves	36.445	36.445	0	31.812	31.812	0	31.050	31.050	0	30.933	30.933	0
Onttrekking reserves	33.163	32.961	202	37.444	37.242	202	31.028	30.826	202	30.625	30.423	202
Saldo mutaties reserves	-3.282	-3.484	202	5.632	5.430	202	-22	-224	202	-308	-510	202
Geraamd resultaat	1.220	-12.213	13.433	55	3.216	-3.161	2.289	-946	3.235	3.706	-776	4.482

In de volgende tabel is de bepaling van dit structureel positief saldo (conform de in notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV opgenomen presentatie) zichtbaar.

Presentatie van het structureel saldo				
(bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo baten en lasten	4.502	-5.577	2.311	4.014
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-3.282	5.632	-22	-308
Saldo na bestemming	1.220	55	2.289	3.706
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-12.213	3.216	-946	-776
Structureel saldo	13.433	-3.161	3.235	4.482

Een specificatie per programma van de incidentele baten en lasten is hierna opgenomen (posten van € 0,100 mln. of groter zijn gespecificeerd en toegelicht). Voor de onttrekkingen en stortingen per reserve wordt verwezen naar de verloopoverzichten van reserves en voorzieningen (paragraaf 2.3).

Geraamde incidentele lasten

Specificatie incidentele lasten groter dan € 100.000					
(bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	nr. toelichting
Programma 1 Veiligheid					
Radicalisering	118	118	31	0	1
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat					
Hoogwater (BK 2023)	6.678	0	0	0	2
Toevoegingen aan reserves	3.106	3.314	3.454	3.551	
Programma 3 Economie					
Toevoegingen aan reserves	263	263	263	263	
Programma 4 Onderwijs					
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie					
Maastrichtjaar	0	1.000	0	0	3
Renovatie en uitbreiding buffetten 1e verdieping	333	0	0	0	4
Kosten verzelfstandiging (t/m 2026)	200	200	0	0	5
Voorbereidingskrediet NHMM	100	0	0	0	6
Toevoegingen aan reserves	670	670	670	670	
Programma 6 Sociaal domein					
Bijzondere lasten tlv reserve intensivering re-integratie	413	230	25	0	7
Posten < € 100.000	154	133	133	133	
Toevoegingen aan reserves	2.619	2.573	2.573	2.073	
Programma 7 Volksgezondheid en milieu					
Toevoegingen aan reserves	4.344	0	0	0	
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing					
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	
Programma 0 Bestuur en ondersteuning					
Uitvoeringskosten TOZO	133	133	133	133	8
Ontwikkelagenda	600	400	400		9
Toevoegingen aan reserves	25.407	24.991	24.088	24.377	
Totaal incidentele lasten	45.138	34.025	31.770	31.200	

Toelichting incidentele lasten

- 1 Dit betreft middelen voor de gemeentelijke aanpak van radicalisering/jihadisme.
- 2 De hoogwaterproblematiek wordt samen met betrokken partners aangepakt. Dit begint met een verkenning naar maatregelen voor rivierverruiming in combinatie met vergroening en stedelijke ontwikkeling van de maasoeveren.
- 3 In 2026 organiseert de gemeente Maastricht een Maastrichtjaar om de verbindende kracht van cultuur in de stad een impuls te geven.
- 4 Dit betreft uitgaven voor de renovatie van de buffetten op de 1ste verdieping van het Theater aan het Vrijthof.
- 5 In 2025 start de gemeente met een onderzoek naar de mogelijkheden om het Theater aan het Vrijthof te kunnen verzelfstandigen.
- 6 Om te komen tot een nieuwe impuls voor Natuurhistorisch Museum Maastricht is een reeks van vernieuwingsprojecten voorzien met strategische partners die moeten leiden tot een nieuw gedragen en realistisch vernieuwingsplan voor het Natuurhistorisch Museum.
- 7 In 2023 tot en met 2025 wordt in het kader van de intensivering re-integratie incidenteel geld bestaan aan met name Samen actief.
- 8 Uitgaven ten behoeve van de uitvoering van de tijdelijke overbruggingsregeling voor zelfstandige ondernemers (TOZO). Deze uitgaven worden onttrokken uit de daartoe gevormde reserve.
- 9 Uitgaven die verband houden met de organisatieontwikkeling en betrekking hebben op generatiepact.

Geraamde incidentele baten

Specificatie incidentele baten groter dan € 100.000					
(bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	nr. toelichting
Programma 1 Veiligheid					
Onttrekkingen aan reserves	257	257	335	0	
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat					
Onttrekkingen aan reserves	4.043	3.850	4.206	4.305	
Programma 3 Economie					
Onttrekkingen aan reserves	810	360	208	208	
Programma 4 Onderwijs					
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie					
Onttrekkingen aan reserves	1.063	429	459	479	
Programma 6 Sociaal domein					
Onttrekkingen aan reserves	2.950	1.513	1.308	1.308	
Programma 7 Volksgezondheid en milieu					
Onttrekkingen aan reserves	0	3.750	660	660	
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing					
Onttrekkingen aan reserves	1.103	999	205	205	
Programma 0 Bestuur en ondersteuning					
Onttrekkingen aan reserves	22.735	26.084	23.445	23.258	
Totaal incidentele baten	32.961	37.242	30.826	30.423	

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Alle beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn in principe incidenteel en daarom verwerkt in de voorgaande overzichten met geraamde incidentele baten en lasten. De beoogde onttrekkingen aan financieringsreserves die dienen ter dekking van kapitaallasten van investeringen waarvoor de betreffende reserves zijn gevormd, kunnen echter als structureel worden aangemerkt. Dit betreft de volgende reserves:

Structurele toevoegingen aan en onttrekkingen uit reserves				
(bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Onttrekking reserve kapitaallasten OV	31	31	31	31
Onttrekking reserve afschrijvingslasten sport	171	171	171	171
Totaal beoogde structurele onttrekkingen uit reserves	202	202	202	202
	0	0	0	0
Totaal beoogde structurele toevoegingen aan reserves	0	0	0	0

Specificatie algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn als volgt opgebouwd:

Specificatie algemene dekkingsmiddelen							
(bedragen x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	49.028	51.874	52.152	55.179	55.192	55.192	55.192
Algemene uitkeringen	332.519	346.022	354.127	364.148	345.260	347.372	348.618
Dividend	1.325	1.011	896	896	896	896	896
Saldo van de financieringsfunctie	571	-285	2.253	-58	-1.938	-3.073	-3.798
Totaal algemene dekkingsmiddelen	383.443	398.622	409.428	420.165	399.410	400.387	400.908

2.3 Uiteenzetting financiële positie

Geprognosticeerde balans

BALANS (bedragen x € 1.000)	31-12-2023 <i>rekening 2023</i>	31-12-2024 <i>begroting 2024</i>	31-12-2025 <i>begroting 2025</i>	31-12-2026 <i>begroting 2026</i>	31-12-2027 <i>begroting 2027</i>	31-12-2028 <i>begroting 2028</i>
Immateriele vaste activa	21.346	25.377	24.164	23.849	22.638	21.427
Materiele vaste activa	522.202	663.095	721.913	787.197	862.524	908.074
Financiële vaste activa	89.092	86.727	84.334	83.023	81.686	80.320
Vorraden	11.752	11.074	11.074	11.074	11.074	11.074
Vorderingen	103.186	102.400	102.400	102.400	102.400	102.400
Overlopende activa	69.427	63.000	63.000	63.000	63.000	63.000
Liquide middelen	333	350	350	350	350	350
Totaal activa	817.338	952.023	1.007.235	1.070.893	1.143.673	1.186.646
Eigen vermogen	223.426	237.161	240.441	234.809	234.830	235.139
Resultaat boekjaar	27.484	7.899	1.220	55	2.289	3.706
Voorzieningen	98.957	97.597	97.981	97.102	96.602	97.993
Langlopende schulden	296.689	393.929	467.517	522.894	590.235	648.679
Kortlopende schulden	53.151	100.439	85.077	101.034	104.717	86.130
Overlopende passiva	117.631	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000
Liquide middelen	0	0	0	0	0	0
Totaal passiva	817.338	952.024	1.007.236	1.070.893	1.143.672	1.186.646

Investeringsen

In deze paragraaf presenteren we een overzicht van alle investeringen. Dit betreft zowel zogenaamde rendabele alsook de onrendabele kredieten. Rendabele kredieten zijn kredieten waarvoor we specifiek hebben gespaard in financieringsreserves (bijv. productiemiddelen stadsbeheer zoals vrachtauto's) of waar inkomsten tegenover staan (bijvoorbeeld onderhoud gebouwen of riolen). Alle reeds toegekende kredieten zijn in navolgende investeringsstaat opgenomen. De voor deze begroting (en bijbehorende planningsperiode 2024-2028) voorgenomen investeringen zijn hierbij per jaar opgenomen. Op deze wijze presenteren wij u een lijst van alle voorgenomen investeringen in 2024 en de daaropvolgende jaren.

Begroting 2025										Bedragen x € 1.000			
progr.	omschrijving		economisch/ maatschappelijk	afschrijvings- termijn	aparte votering	2024	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.j. (* d.w.z. jaarlijks terugkerend)	Totaal beschikbaar krediet	
0	Optimale toegankelijkheid van gebouwen	MJP	M	40	v	1.063.883	286.440	286.440	286.440	0	0	1.923.202	
0	Verduurzamen commercieel vastgoed	Rendabel	E	20		0	566.000	566.000	566.000	566.000	0	2.264.000	
0	Productiemiddelen	Rendabel	E	div.		10.902.872	12.635.286	7.418.018	13.135.187	7.368.409	pm	51.459.773	
0	Verduurzamen gemeentelijke organisatie	MJP	M	15	v	433.999	466.549	466.549	0	0	0	1.367.098	
0	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	MJP	E	15	v	0	4.475.000	2.600.000	2.600.000	2.600.000	5.200.000	14.875.000	
0	Mergelw eg 260	MJP	M	40		700.000	0	0	0	0	0	700.000	
0	Verduurzamen maatschappelijke gemeentelijke panden	Rendabel	M	20		490.000	500.000	510.000	0	0	0	1.500.000	
1	Cameratoezicht	Rendabel	M	10		84.000	360.000	10.000	10.000	0	pm	464.000	
2	Mobiliteit (reguliere mobiliteitsprogramma)	MJP	M	20		1.485.136	580.000	590.000	590.000	590.000	590.000 *	4.435.136	
2	Meerjarenprogramma fiets en inclusieve mobiliteit	MJP	M	div.	v	8.408.739	1.084.999	1.084.999	0	0	0	10.578.736	
2	Civiel technische Kunstwerken	Rendabel	M	25		330.000	1.008.000	100.000	668.000	0	0	2.106.000	
2	Kunstwerken sluisdeuren	Rendabel	M	40		301.000	0	0	0	0	0	301.000	
2	Kunstwerken sluisdeuren	MJP	M	40		487.461	0	0	0	0	0	487.461	
2	VRI's	Rendabel	M	15		5.571.563	785.538	4.301.818	514.707	30.000	pm	11.203.626	
2	Parkeren	Rendabel	E	div.		447.500	397.889	26.663	0	0	0	872.052	
2	Fietsparkeren	MJP	M	20		500.000	0	0	0	0	0	500.000	
2	Kw altsatieve impuls Stationsstraat/autoluwer Wyck	MJP	M	40	v	3.354.816	0	0	0	0	0	3.354.816	
2	Autoluwer maken (o.a. Wyck)	MJP	M	20	v	3.471.995	0	0	0	0	0	3.471.995	
2	Fietsstallingen & P&R	MJP	M	40		4.268.931	0	0	0	0	0	4.268.931	
2	Verhardingen levensduurverlengend	MJP	M	25		13.770.826	9.873.487	9.873.487	9.873.487	9.873.487	9.873.487 *	63.138.262	
2	Openbare verlichting	Rendabel	M	div.		11.961.854	785.000	795.000	1.008.000	0	0	14.549.854	
2	Hoogwater veiligheid	MJP	M	20	v	8.137.489	0	0	0	0	0	8.137.489	
2	NIBOR civiele kunstwerken hoeg brók	MJP	M	20		0	1.084.999	4.338.994	0	0	0	5.424.993	
2	NIBOR civiele kunstwerken sierhekwerk	MJP	M	20		169.016	169.016	169.016	169.016	169.016	169.016 *	1.014.094	
2	Markt Maas tunnel	MJP	M	div.		0	2.603.500	2.603.500	2.603.500	0	0	7.810.500	
2	NIBOR civiele kunstwerken caissondeur	MJP	M	20		54.250	379.750	0	0	0	0	433.999	
2	NIBOR Infrastructurele elementen	MJP	M	10		54.250	54.250	54.250	54.250	54.250	54.250 *	325.500	
2	Onderhoud dekragen NIBOR	MJP	M	15		0	1.627.498	1.627.498	1.627.498	1.627.498	1.627.498 *	6.509.992	
2	Onderhoud dekragen NIBOR	Rendabel	M	15		7.550.000	7.550.000	0	0	0	0	15.100.000	
2	Openbare verlichting NIBOR	MJP	M	div.		0	3.254.996	3.254.996	3.254.996	3.254.996	1.000.000 *	14.019.983	
2	Fietsstraatzone centrum	MJP	M	20		2.000.000	0	0	0	0	0	2.000.000	
2	Uitbreiding P&R	MJP	M	40		1.000.000	0	0	0	0	0	1.000.000	
2	SUP Zw erfafval	Rendabel	M	div.		311.235	465.960	600.000	600.000	0	0	1.977.195	
2	2e Incubator Randwyck	MJP	M	20	v	5.000.000	0	0	0	0	0	5.000.000	
4	Onderw ijshuisvesting	MJP	E	40	v	12.774.670	9.510.159	21.627.011	41.086.640	49.788.752	40.877.858	175.665.090	
4	Investeren in meer groene schoolpleinen	MJP	M	20		0	433.999	0	0	0	0	433.999	
4	Onderw ijshuisvesting rendabel	Rendabel	E	40		1.378.420	4.678.510	4.678.510	940.615	1.457.260	4.457.260	17.590.575	
5	Sportaccommodaties / sportvoorziening De Heeg	MJP	E	40	v	1.437.422	10.528.067	16.339.319	16.532.558	0	0	44.837.366	
5	Binnensportaccommodaties	MJP	E	40	v	0	0	0	14.500.000	1.750.000	8.750.000	25.000.000	
5	Upgrade sportpark Jekerdal	MJP	M	25	v	900.549	0	0	0	0	0	900.549	
5	Vergroening openbare ruimte	MJP	M	20		1.841.925	1.500.000	500.000	500.000	500.000	500.000 *	5.341.925	
5	Ontmoetingsplekken in w iken i.c.m. sport en bew egen	MJP	M	10		0	433.999	0	0	0	0	433.999	
5	Theater	MJP	M	25		0	0	0	0	0	0	0	
5	Middenzaal	MJP	E	40		500.000	900.000	4.700.000	7.589.076	0	0	13.689.076	
5	Collecties depots	MJP	M	25		25.000	0	0	0	0	0	25.000	
5	Verhuizing Kumulus naar Centre Céramique	Rendabel	M	20		50.224	0	0	0	0	0	50.224	
5	Vernieuwing Natuurhistorisch Museum Maastrich	Rendabel	M	20	v	0	0	5.322.510	0	0	0	5.322.510	
5	KIOR (restaurant 2013/2014)	MJP	M	5		22.000	0	0	0	0	0	22.000	
5	NIBOR Bomen	MJP	M	40		1.123.409	1.123.409	1.123.409	1.123.409	1.123.409	1.123.409 *	6.740.452	
5	Maastricht museum	Rendabel	M	10		350.000	0	0	0	0	0	350.000	
5	Speelvoorzieningen	Rendabel	M	10		0	299.180	281.622	197.072	176.514	pm	954.388	
5	Kunstgrasvelden	MJP	M	15	v	0	1.301.998	0	0	0	0	1.301.998	
5	Vestingwerken	MJP	M	40		5.781.000	0	0	0	0	0	5.781.000	
5	Vestingwerken Vief Kóp	MJP	M	25		0	750.000	0	0	0	0	750.000	
6	Ontmoeting gemeenschapshuizen	MJP	E	div.	v	0	1.185.000	0	0	0	0	1.185.000	
7	Begraafplaats	Rendabel	E	25		20.748	11.003	11.003	11.003	11.003	11.003 *	75.763	
7	Riolering	Rendabel	E	30		21.104.727	6.603.176	4.620.800	4.432.800	4.288.221	pm	41.049.724	
7	Milieuzones	MJP	M	20	v	1.000.000	0	0	0	0	0	1.000.000	
7	Uitvoeren Energietransitieplan	MJP	M	20		811.064	0	0	0	0	0	811.064	
7	Milieustations/perrons	Rendabel	E	div.		480.349	480.725	397.350	0	566.000	0	1.924.424	
8	Achtersvang Belvedere	MJP	M	40		11.500.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000 *	23.000.000	
8	A2 bijdrage	MJP	M	40		0	0	885.000	0	0	0	885.000	
8	Brightlands MHC	MJP	M	40		533.915	533.915	0	0	0	0	1.067.830	
8	Gebiedsontwikkeling Randwyck	MJP	M	25	v	542.499	2.712.496	2.712.496	2.712.496	2.712.496	0	11.392.485	
8	Ontwikkeling de Heeg	MJP	M	25	v	542.499	749.398	749.398	749.398	0	0	2.790.692	
8	Gebiedsontwikkeling Belfort	MJP	M	40		338.520	338.520	0	0	0	0	677.039	
8	Gebiedsontwikkeling ENCI	MJP	M	25	v	0	0	1.000.000	0	0	0	1.000.000	
8	Noorderbrug	MJP	M	60		2.083.408	0	0	0	0	0	2.083.408	
8	Co-financiering MRT	MJP	M	20	v	5.000.000	0	0	0	0	0	5.000.000	
8	Gemeentelijk aandeel stedelijke ontwikkeling	MJP	M	20		4.381.703	640.000	640.000	640.000	640.000	640.000 *	7.581.703	
8	Fietsbrug stuw Borgharen	MJP	M	40		3.027.146	0	0	0	0	0	3.027.146	
		MJP				108.527.522	54.788.945	81.402.362	108.792.762	76.983.903	72.705.517		
		Rendabel				61.334.492	37.126.267	29.639.294	22.083.384	14.463.407	4.468.263		
		Totaal				169.862.013	91.915.212	111.041.656	130.876.146	91.447.310	77.173.780	672.316.118	

Indexering

In het verleden kende het meerjareninvesteringsplan (MJIP) geen indexering. Dit met als gevolg dat geraamde en gevoteerde investeringen door inflatie werden uitgehold. Middels de bij vorige programmabegrotingen (2023/2024) beschikbaar gestelde middelen heeft nu wel indexering van het MJIP plaatsgevonden.

Afzonderlijke votering

Conform artikel 5 van onze financiële verordening geeft uw raad bij de begrotingsbehandeling aan voor welke nieuwe investeringen u op een later tijdstip een apart voorstel ter autorisatie van het investeringskrediet wilt ontvangen. In de bovenstaande tabel is in een aparte kolom weergegeven welke investeringen dit betreft (zie vinkjes). De overige investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.

Hierna worden toegelicht de kredieten die zijn aangevinkt om nog gevoteerd te worden.

Optimale toegankelijkheid van publiek toegankelijke gebouwen

De Maastrichtse Inclusie Agenda 2019-2022 omvat tien speerpunten gericht op het verbeteren van de toegankelijkheid in de stad. Speerpunt 1 van de Maastrichtse Inclusie agenda betreft het 'Verbeteren toegankelijkheid gemeentelijke panden met een openbare functie'. Er werden tien gemeentelijke panden met een openbare functie gescreend. Het plan van aanpak met de concrete investeringsvoorstellen voor de komende jaren inzake het verbeteren van de toegankelijkheid van deze tien gemeentelijke panden met een openbare functie, is vanaf 2022 ingezet.

Verduurzamen gemeentelijke organisatie

Voor de tien grote gemeentelijke panden is een energieaudit (EED) uitgevoerd. De maatregelen die hieruit naar voren komen moeten nu uitgevoerd worden. Hiervoor is een extra investering noodzakelijk van € 1,085 mln. In de komende periode volgt voor de totale 220 panden gemeentelijk vastgoed een EED-audit. Voor het uitvoeren van de hieruit voortvloeiende duurzaamheids-investeringen is € 0,282 mln. benodigd. De totale investering bedraagt derhalve € 1,367 mln. (na indexering).

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Nederland, en dus ook de gemeente Maastricht, dient op grond van het Landelijk Klimaatakkoord in 2030 55% CO₂-reductie (t.o.v. 1990) te hebben gerealiseerd en in 2050 klimaatneutraal te zijn. Ten behoeve van deze eis, maar ook de gemeentelijke ambities om in 2030 een klimaatneutrale organisatie te zijn, dienen voor de periode 2025 tot 2030 nog forse verduurzamingsmaatregelen getroffen te worden. De totale kosten bedragen € 20 mln. Middels bestaande middelen (onderhoudsvoorziening, subsidies) is voor € 7 mln. dekking voorzien. Het restant ad € 13 mln. is middels het meerjareninvesteringsplan voorzien (jaarlijks 2,6 mln.). Daarnaast is in 2025 € 1,875 mln. benodigd voor verduurzaming van het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Meerjarenprogramma fiets en inclusieve mobiliteit

De gewenste aanpassingen van de infrastructuur financieren we uit het mobiliteitsfonds (grote projecten) en het mobiliteitsprogramma (kleine- en middelgrote projecten). Voor het mobiliteitsprogramma voeren we projecten uit op het gebied van fiets, verkeersveiligheid en inclusieve mobiliteit. De komende jaren staat groot onderhoud op een gedeelte van het J.F.Kennedybrugtracé op de planning. Op basis van de verwachting dat de benodigde investeringen aanzienlijk zullen zijn, is bij de begroting 2024 eenmalig € 5 mln. en vervolgens gedurende de rest van de coalitieperiode jaarlijks € 1 mln. extra gedoteerd. Voorts is bij de resultaatbestemming jaarrekening 2023 een extra bedrag gereserveerd ad € 0,750 mln. ten behoeve van een 'snelle fietsroute. Na indexering bedraagt het totale krediet € 10,578 mln.

Kwalitatieve impuls Stationsstraat/autoluwer Wyck

Met het afzien van de afsluiting Duitse Poort is het oorspronkelijke krediet met € 1,65 mln. verlaagd. Na indexering resteert derhalve nog € 3,35 mln. In overeenstemming met ondernemers en bewoners voeren we momenteel onderzoek uit naar een pilot autoluw Wyck.

Autoluwer maken Wyck

We willen in overeenstemming met bewoners en ondernemers Wyck en de stationsomgeving autoluwer maken met als doel om een aantrekkelijkere leefomgeving en verblijfsklimaat te creëren. Na de votering van € 0,350 mln. bij de 1ste Bestuursrapportage 2024 ten behoeve het Opwaarderen kruispunten Wilhelminasingel - Akerstraat en Av. Ceramique – Sphinxlunet resteert een investeringskrediet van € 3,121 mln. (na indexering). Dit krediet is bedoeld voor onder meer het vervangen van asfalt, een update van software op kruispunten, het aanpassen van groen, bebording en bijkomende afsluitingsmaatregelen, het verwijderen en/of omzetten van parkeerplekken voor auto's en fietsen en het doortrekken van de bandenlijnen van de trottoirs ter hoogte van de zijstraten.

Hoogwaterveiligheid

In het kader van de hoogwaterveiligheid van de Maas is op 13 juni 2023 een Startbeslissing ondertekend door het Rijk, de provincie Limburg, het Waterschap Limburg en de gemeentes Meerssen, Eijsden-Margraten en Maastricht. De MIRT-Verkenning is hiermee gestart. De komende jaren wordt onderzoek uitgevoerd om te komen tot een pakket van maatregelen om de Maas beter te beschermen tegen hoogwater. Maastricht reserveert hiertoe een bijdrage van € 15 mln. Vooralsnog weten we niet in hoeverre deze middelen als investering aangemerkt kunnen worden. Daarom is voorlopig uitgegaan van 50% investering, zijnde € 7,5 mln. (€ 8,137 mln. na indexering).

Incubator Randwyck

Gezien de nauwe verwevenheid van de kredieten en activiteiten wordt voor verdere toelichting verwezen naar de toelichting "gebiedsontwikkeling Randwyck" verderop.

Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft een wettelijke taak in het voorzien in huisvesting voor Primair, Voortgezet en Speciaal Onderwijs (PO-VO-SO). De verordening voorziening onderwijshuisvesting gemeenste Maastricht 2021 (Verordening) bepaalt hierbij hoe de verantwoordelijkheidsverdeling tussen school en gemeente is. De ouderdom van onze schoollocaties (gemiddeld 40 jaar), de stijgende leerlingenaantallen en de duurzaamheidsopgave zorgen ervoor dat de gemeente aanzienlijk zal moeten investeren de komende jaren in renovatie, (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding bij scholen zowel in het primair als het voortgezet als het speciaal onderwijs. Het beschikbaar gestelde financiële kader is gevoteerd via de Kaderbrief 2019, en via de Programmabegroting 2023 zijn er extra investeringsmiddelen vrijgegeven. Van het beschikbaar gestelde krediet is nog € 175 mln. (na indexering) beschikbaar.

Voor alle onze onderwijsvoorzieningen vormen de integrale huisvestingsplannen (IHP) als een belangrijk sturingsinstrument om de kwaliteit van de scholenportefeuille in beeld te brengen en op basis van uitgebreide analyses te komen tot gedragen keuzes. De in de IHP's opgenomen ambities zijn financieel vertaald. Deze financiële vertaling is verwerkt in de meerjarenbegroting van de gemeente.

Naast de in IHP opgenomen voorzieningen staat het de scholen vrij om op grond van de Verordening jaarlijks een aanvraag in te dienen. Door middel van het Programma en Overzicht Onderwijshuisvesting worden deze aanvragen inhoudelijk beoordeeld en wordt er inzicht geboden in welke voorzieningen er worden getroffen in het desbetreffende jaar en welke middelen daarvoor worden ingezet.

Binnensportaccommodaties/sportvoorziening de Heeg

We streven naar een optimalisatie van de bezetting van de binnensportaccommodaties zowel overdag, s 'avonds als in het weekend. Hierbij willen we een kwaliteitsslag maken met onze binnensportaccommodaties door het realiseren van innovatieve binnensportaccommodaties, die niet per definitie zijn gebaseerd op traditionele afmetingen en indelingen, maar beter aansluiten bij de wensen en eisen van de moderne gebruikersgroepen (onderwijs èn sport). De komende jaren investeren we, mede voorkomend uit de onderwijsontwikkelingen vanuit het IHP PO en VO, daarom in onze gymzalen, sportzalen en sporthallen. Vanuit de actualisatie IHP PO, waar de nieuwbouw of renovatie van de zeer verouderde binnensportaccommodaties tegelijk lopen met de ontwikkelingen van de onderwijsgebouwen, zijn voor de periode 2025-2029 vier nieuwe dan wel gerenoveerde gymzalen benodigd. Voor het IHP VO zijn, naar verwachting in de 1e fase (2025-2029) twee nieuwe sporthallen en vier nieuwe gymzalen voorzien. Hiermee geven we uitvoering aan onze wettelijke zorgplicht voor het faciliteren van het bewegingsonderwijs voor de leerlingen van het primair en voortgezet onderwijs. Vanwege de wettelijke zorgplicht ten gevolge van het faciliteren van bewegingsonderwijs zijn de kosten van de binnensportaccommodaties voor een groot deel onderwijs gerelateerd en daarmee verplicht. Naast deze toekomstige ontwikkelingen is medio 2023 middels het raadsbesluit 'businesscase nieuwbouw 4 binnensportlocaties' reeds € 16 mln. gevoteerd voor de bouw van vier binnensportaccommodaties bij de KC Scharn, Belfort en De Groene Loper en in De Heeg ter vervanging van sporthal De Heeg.

De reeds beschikbaar gestelde investeringsmiddelen uit de Kaderbrief 2019 en Programmabegroting 2023 zijn onvoldoende om te kunnen voorzien in alle ontwikkelingen voor de komende jaren. Daarom

wordt uw raad middels de Programmabegroting 2025 gevraagd voor een extra bijdrage van € 256 mln. Hiermee is het totaal beschikbare investeringsvolume circa € 70 mln. (na indexering).

Vernieuwing Natuurhistorisch Museum Maastricht

Het Natuurhistorisch Museum is onderbenut en heeft lang stilgestaan in zijn ontwikkeling. Dit zowel voor wat betreft de plek als presentatie. Er wordt derhalve ingezet op twee sporen: enerzijds de groene oase in het midden van de stad verder openstellen, en anderzijds de collectie en het verhaal van de stad nog beter laten zien. Om het museum een nieuwe impuls te geven is in 2023 een masterplan ontwikkeld dat in maart 2024 is opgeleverd. De uitvoering van het plan bestaat hierbij uit vier onderdelen:

- Verduurzaming (van het pand met prioritering in gemeentelijke opgave)
- Verbouwing (om gebruik en exploitatie te optimaliseren)
- Vernieuwing (van museale inrichting)
- Verbinding (met strategische partners en stakeholders)

Voor de realisatie van het vernieuwingsplan is een investering van € 5,323 benodigd.

Kunstgrasvelden/Upgrade sportpark Jekerdal

Afgelopen maanden heeft er een analyse van het huidige arsenaal aan buitensportaccommodaties plaatsgevonden. Uit deze analyse is naar voren gekomen dat er behoefte is aan 2 kunstgrasvelden, het plaatsen van lockers en aanleg van een cricketveld. Daarnaast zijn er aanvullende bouwkosten geconstateerd voor het kleed/clubgebouw van Sportclub Jekerdal. Dekking kan gevonden worden door het realloceren / inzetten van restantkredieten ad tezamen ruim € 2,8 mio binnen taakveld Sport. Het realloceren en toekennen van deze investeringsbudgetten is een raadsbevoegdheid. Hiertoe zal er voor het einde van 2024 een apart raadsvoorstel worden voorgelegd.

Ontmoeting gemeenschapshuizen

In het onlangs door de raad vastgestelde Wmo beleids-uitvoeringsplan 2024-2026 is het verbeteren van mogelijkheden voor ontmoeten in de buurt opgenomen als een van de prioriteiten voor de komende jaren. Inwoners moeten anderen op een ongedwongen manier kunnen ontmoeten in de buurt. Om de diversiteit van inwoners en maatschappelijke organisaties die gebruik maken van ontmoeting in gemeenschapshuizen te stimuleren en beter te faciliteren krijgt een aantal gemeenschapshuizen een impuls. Deze impuls betekent concreet het bij de tijd brengen van ontmoetingsplekken (gebouwelijke impuls/investeringen en/of opfris-werkzaamheden). Dit meer toegespitst op de wensen en behoeften van inwoners en organisaties uit de buurt.

Milieuzone

In opvolging van de motie van 27 juni 2023 heeft de raad op 20 november 2023 een raadsvoorstel aangenomen waarin zij heeft besloten om van de ultimo 2023 resterende investeringsmiddelen ad. € 4 mln. te herverdelen over (andere) maatregelen die bijdragen aan de luchtkwaliteit en bereikbaarheid van Maastricht, zoals deze staan benoemd in het spoorboekje. Van het in totaal behouden bedrag van € 1 mln. betreft € 0,4 mln. het beschikbaar gehouden bedrag voor nader onderzoek naar een milieuzone of overige maatregelen ten behoeve van de verbetering van o.a. de luchtkwaliteit, en € 0,6 mln. de investeringen ten behoeve Zero Emissie Stadslogistiek ZES.

Gebiedsontwikkeling Randwyck

De gemeente zet zich samen met het Maastricht UMC+, de Universiteit Maastricht, de Provincie Limburg in voor de doorontwikkeling van de Brightlands Maastricht Health Campus, om de kenniseconomie en het verdienvermogen van de stad en regio te versterken. We richten ons op het doortrekken van de Groene Loper, bedrijfsruimtes en faciliteiten voor startende en doorgroeiende bedrijven (incubator/accelerator), het realiseren van cultuurvoorzieningen en vergroening, het verminderen van maaiveld-parkeren, het opwaarderen van station 'Maastricht Randwyck', inclusief een nieuwe stationsnaam en het realiseren van studentenhuisvesting. Samen met de partners is besloten om in een businessplan een verdien- en governance-model uit te werken voor de haalbaarheid van één integrale aanpak voor de Brightlands Maastricht Health Campus (fysieke én economische ontwikkeling). De investeringsmiddelen vanuit de gemeente hiervoor bedragen € 5 miljoen (derde incubator) en € 10,5 miljoen (gebiedsontwikkeling), waarvoor voor beide de kredietvoting nog moet plaatsvinden. Een voorstel voor de kredietvoting ten behoeve van de gebiedsontwikkeling zal aan de gemeenteraad worden voorgelegd bij de vaststelling van een totaalvisie voor de campus, in 2025. Gezien de omvang van de opgave is wel al een voorbereidingskrediet van € 0,5 mln. benodigd. Bij de 1^e bestuursrapportage 2024 (die eind

september ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd) is daarom een beslispunt opgenomen om € 0,5 mln. als voorbereidingskrediet te voteren.

Ontwikkeling De Heeg

Voor de vernieuwing van het centrum van De Heeg is een integrale aanpak dringend noodzakelijk. De totale ontwikkeling van het centrum bestaat uit verschillende onderdelen die elk hun eigen dynamiek en planning kennen, zoals bijvoorbeeld verkeer- en parkeerdruk, het winkelaanbod, verbetering en vergroening van de openbare ruimte en het realiseren van een binnensportvoorziening. De vernieuwing van de winkels zelf is een verantwoordelijkheid van de eigenaar CRA. De verbetering van openbare voorzieningen en ruimte is een opgave waar ook de gemeente in bijdraagt. Het IKC Ziezo! is inmiddels gerealiseerd en met het in 2019 gevoteerde eerste krediet heeft o.a. de omgeving van het IKC een impuls gekregen met groen en verbetering van de openbare ruimte en aanpalende voorzieningen. De eerdere ontwikkelrichting is niet uitvoerbaar gebleken, zodat er thans in samenwerking met CRA (eigenaar van het Winkelcentrum) wordt gewerkt aan een plan waarbij gefaseerd stappen kunnen worden gezet gericht op het toekomst bestendig maken van het centrum. Doel hiervan is om te komen tot een integrale kwaliteitsimpuls in de inrichting van het gebied (groen, verharding, verkeerscirculatie, en parkeren), tezamen met investeringen van de eigenaar van het winkelcentrum en investeringen in sport en onderwijs. In het geval dit leidt tot haalbare en uitvoerbare plannen, kunnen deze vanaf 2025 worden voorgelegd ter verdere besluitvorming en eventuele planologische procedures worden voorbereid.

Gebiedsontwikkeling ENCI

De aanwijzingsprocedures van zowel rijks- en gemeentelijke monumenten starten in het vierde kwartaal van 2024, vaststelling wordt in de eerste helft van 2025 verwacht. Een bedrag van € 1,000 mln. is minimaal nodig als bijdrage in de restauratie en het toekomstbestendig maken van de nog aan te wijzen (gemeentelijke) monumenten.

Cofinanciering MIRT

De afgelopen periode is en wordt gewerkt aan verschillende proposities gericht op het verkrijgen van gelden vanuit het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT). Om aan de verplichte cofinancieringsvereiste invulling te kunnen geven, is € 5 mln. benodigd.

Majeure projecten

Tenslotte geeft uw raad bij de begrotingsbehandeling conform uitwerking van het 'Amendement betrokkenheid raad bij majeure projecten' aan welke nieuwe investeringen aangemerkt worden als 'majeure projecten'. Uw raad kan besluiten tot aanwijzing van een majeur project indien u van mening bent dat er aanmerkelijke (financiële) risico's voor de gemeente aan een dossier zijn verbonden en de reguliere P&C cyclus ontoereikend is. Overwegingen die bij de aanmerking als majeur project een rol kunnen spelen zijn:

- Er is sprake van een niet routinematige, grootschalige en in de tijd begrensde activiteit met een langere doorlooptijd;
- Er zijn belangrijke gevolgen voor de Maastrichtse samenleving;
- De (financiële) risico's van het project worden (voor het merendeel) gedragen door de gemeente Maastricht;
- Er is sprake van complexe financieringsconstructies of toepassing van nieuwe technologieën;
- Er is sprake van een in organisatorisch opzicht complex besturings- en uitvoeringsproces.

Tussentijdse rapportage en eindafrekening inzake deze 'majeure projecten' wordt structureel geborgd door opname van deze projecten in de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) die jaarlijks gelijktijdig met de jaarrekening wordt aangeboden. Uiteraard zal de raad bij aanzienlijke tussentijdse afwijkingen van de MPGV direct door het college hierover worden geïnformeerd (actieve informatieplicht). Bijvoorbeeld via een raadsinformatiebrief of een vertrouwelijke raadssessie.

Reeds benoemd als majeur project zijn:

- Belvédère (incl. Tram Maastricht-Hasselt)
- Gebiedsontwikkeling Randwyck
- Gebiedsontwikkeling A2
- Herbestemmen ENCI
- Stad en Spoor

- Ontwikkeling De Heeg incl. sportvoorziening
- Vestingwerken
- Integraal HuisvestingsPlan (IHP)
- Warmtenet (Restwarmte)
- Binnensportaccommodaties
- Middenzaal
- Hoogwater veiligheid
- Incubator Randwyck
- Investerings in schoolgebouwen
- Sportaccommodaties

Reserves en voorzieningen

Naast het totaal aan baten en lasten zijn ook de reserves en voorzieningen van belang voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De reserves geven een indicatie van het weerstandsvermogen van de gemeente, dat wil zeggen de mate waarin de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen. De voorzieningen zijn gekoppeld aan kwantificeerbare risico's en in die zin minder vrij besteedbaar. De gemeente heeft weinig keus als het gaat om de vraag welke voorzieningen aanwezig moeten zijn en welke omvang deze moeten hebben. De voorschriften uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn hiervoor bepalend.

Op de volgende pagina's zijn de begin- en eindstanden van en de begrote mutaties in de reserves en voorzieningen gepresenteerd over de jaren 2024 tot en met 2028. De (mutaties in de) reserves zijn in het programmaplan opgenomen onder de programma's en taakvelden waarop de mutaties inhoudelijk betrekking hebben.

Verloop reserves 2024-2028

naam reserve	programma	boekwaarde per 1-1-2024	bestemming resultaat 2023	vermindering ter dekking van afschrijvingen	toevoeging 2024	onttrekking 2024	boekwaarde per 31-12-2024
Algemene reserve:							
Algemene reserve	0	16.581.000	9.021.000				25.602.000
Vruchtboomfonds	0	91.775.000			16.270.000	11.200.000	96.845.000
Egalisatiereserves:							
Verkiezingen	0	1.000			212.000	205.000	8.000
Heiligdomsvaart	5	45.000			10.000		55.000
Reuzenfestival	5	23.000			6.000	28.000	1.000
Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC	0	3.524.000			832.000		4.356.000
Organisatieontwikkeling	0	3.203.000				3.203.000	0
Bedrijfs/egalisatie reserves	diversen	6.245.000			2.400.000	819.000	7.826.000
Financieringsreserves:							
Productiemiddelen openbare verlichting	2	3.497.000			937.000	350.000	4.084.000
Productiemiddelen verkeersregelinstallaties	2	5.160.000			950.000	631.000	5.479.000
Productiemiddelen parkeren	2	2.510.000			1.038.000	760.000	2.788.000
Productiemiddelen	diversen	21.789.000			8.832.000	5.805.000	24.816.000
Overspanningen OVL	2	519.000				31.000	488.000
Reserve afschrijvingen VG	0	9.540.000			490.000	243.000	9.787.000
Reserve afschrijvingen PR	8	1.492.000			827.000	105.000	2.214.000
Financieringsreserve afschrijvingslasten sport	5	3.449.000				171.000	3.278.000
Overige bestemmingsreserves:							
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	0	0			465.000	465.000	0
Reparatie Werkloosheidswet	0	403.000			0	0	403.000
Eigen risico wettelijke aansprakelijkheid	0	1.005.000			187.000		1.192.000
Eigen risico Ziektewet	0	26.000			50.000	50.000	26.000
Generatiepact	0	1.741.000				650.000	1.091.000
Noodfonds	0	4.653.000				3.343.000	1.310.000
Aanpak radicalisering / jihadisme	1	385.000				118.000	267.000
Gesloten coffeeshopketen	1	513.000			69.000		582.000
Mobiliteitsfonds	2	1.642.000				852.000	790.000
Wervingsfonds acquisitie	3	385.000			78.000	150.000	313.000
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	3	831.000			142.000	268.000	705.000
Evenementenfondsen	3	147.000			43.000	60.000	130.000
Combinatiefuncties	5	991.000			298.000	689.000	600.000
Jeugd cultuurfonds	5	156.000				156.000	0
Theater: Groot onderhoud	5	513.000			86.000	90.000	509.000
Groot onderhoud Kumulus en Centre Céramique	5	500.000			128.000	0	628.000
Vervanging binnensportvoorzieningen	5	590.000			130.000		720.000
Speelvoorzieningen	5	870.000					870.000
Innovatieopdracht samenleven	6	345.000				282.000	63.000
Sociaal investeringsfonds	6	160.000				160.000	0
Spaarvariant MTB	6	1.694.000			282.000		1.976.000
Herstructurering MTB	6	0				0	0
Intensivering re-integratie	6	668.000				413.000	255.000
Vreemdelingen	6	400.000					400.000
Amovering Skaeve Huse	6	39.000			39.000		78.000
Beschermde Wonen en MO	6	2.603.000			2.039.000	839.000	3.803.000
TOZO	6	1.662.000				133.000	1.529.000
Regionale Energie Strategie (RES)	7	1.012.000				1.012.000	0
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	8	3.421.000				1.077.000	2.344.000
Stedelijke vernieuwing	8	3.698.000				1.455.000	2.243.000
Krimpgelden	8	460.000				460.000	0
Omgevingswet	8	907.000				907.000	0
TONK-middelen	6	1.066.000				420.000	646.000
Frictiekosten uitreding Eijsden-Margraten SZMH	0	395.000				395.000	0
Burgerbegroting	0	0			798.000		798.000
Energie- en warmtetransitie	7	1.417.000			5.199.000		6.616.000
Wet Open Overheid	0	335.000			39.000	0	374.000
Participatie en Integratie	6	2.228.000			500.000	1.378.000	1.350.000
Energietoeslag	6	0				0	0
Brug Borgharen	2	0	2.150.000			2.150.000	0
Snelle fietsroute	2	0	750.000			750.000	0
Bestemmingsreserve Verhardingen	2	0	15.100.000			0	15.100.000
Bestemmingsreserve Zwerfafval	2	0			113.000	0	113.000
							0
Overloop	diversen	16.211.000			116.000	15.076.000	1.710.000
Totaal		223.425.000		0	43.605.000	57.349.000	237.161.000

naam reserve	programma	boekwaarde per 1-1-2025	vermindering ter dekking van afschrijvingen	toevoeging 2025	onttrekking 2025	boekwaarde per 31-12-2025
<i>Algemene reserve:</i>						
Algemene reserve	0	25.602.000				25.602.000
Vruchtboomfonds	0	96.845.000		13.148.000	12.656.000	97.337.000
<i>Egalisatiereserves:</i>						
Verkiezingen	0	8.000		217.000	205.000	20.000
Heiligdomsvaart	5	55.000		10.200	63.000	2.200
Reuzenfestival	5	1.000		6.100		7.100
Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC	0	4.356.000		849.000		5.205.000
Organisatieontwikkeling	0	0				0
Bedrijfs/egalisatie reserves	diversen	7.826.000		0	75.000	7.751.000
<i>Financieringsreserves:</i>						
Productiemiddelen openbare verlichting	2	4.084.000		958.000	873.000	4.169.000
Productiemiddelen verkeersregelinstallaties	2	5.479.000		971.000	1.028.000	5.422.000
Productiemiddelen parkeren	2	2.788.000		1.061.000	785.000	3.064.000
Productiemiddelen	diversen	24.816.000		9.875.110	7.076.000	27.615.110
Overspanningen OVL	2	488.000			31.000	457.000
Reserve afschrijvingen VG	0	9.787.000		500.000	270.000	10.017.000
Reserve afschrijvingen PR	8	2.214.000			105.000	2.109.000
Financieringsreserve afschrijvingslasten sport	5	3.278.000			171.000	3.107.000
<i>Overige bestemmingsreserves:</i>						
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	0	0		465.000	465.000	0
Reparatie Werkloosheidswet	0	403.000		0	0	403.000
Eigen risico wettelijke aansprakelijkheid	0	1.192.000		187.000		1.379.000
Eigen risico Ziektewet	0	26.000		50.000	50.000	26.000
Generatiepact	0	1.091.000			520.000	571.000
Noodfonds	0	1.310.000			650.000	660.000
Aanpak radicalisering / jihadisme	1	267.000			118.000	149.000
Gesloten coffeeshopketen	1	582.000			139.000	443.000
Mobiliteitsfonds	2	790.000			790.000	0
Wervingsfonds acquisitie	3	313.000		78.000	150.000	241.000
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	3	705.000		142.000	600.000	247.000
Evenementenfonds	3	130.000		43.000	60.000	113.000
Combinatiefuncties	5	600.000		311.000	900.000	11.000
Jeugdcultuurfonds	5	0			0	0
Theater: Groot onderhoud	5	509.000		82.000	100.000	491.000
Groot onderhoud Kumulus en Centre Céramique	5	628.000		131.000	0	759.000
Vervanging binnensportvoorzieningen	5	720.000		130.000		850.000
Speelvoorzieningen	5	870.000				870.000
Innovatieopdracht samenleven	6	63.000			15.000	48.000
Sociaal investeringsfonds	6	0				0
Spaarvariant MTB	6	1.976.000		282.000		2.258.000
Herstructurering MTB	6	0			0	0
Intensivering re-integratie	6	255.000			230.000	25.000
Vreemdelingen	6	400.000				400.000
Amovering Skaeve Huse	6	78.000		39.000		117.000
Bescherm Wonen en MO	6	3.803.000		1.798.000	1.042.000	4.559.000
TOZO	6	1.529.000			133.000	1.396.000
Regionale Energie Strategie (RES)	7	0				0
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	8	2.344.000				2.344.000
Stedelijke vernieuwing	8	2.243.000			998.000	1.245.000
Krimpgelden	8	0				0
Omgevingswet	8	0				0
TONK-middelen	6	646.000			646.000	0
Frictiekosten uittrekking Eijsden-Margraten SZMH	0	0			0	0
Burgerbegroting	0	798.000				798.000
Energie- en warmtetransitie	7	6.616.000		4.344.000	0	10.960.000
Wet Open Overheid	0	374.000		0	128.000	246.000
Participatie en Integratie	6	1.350.000		500.000	884.000	966.000
Energietoeslag	6	0				0
Brug Borgharen	2	0				0
Snelle fietsroute	2	0				0
Bestemmingsreserve Verhardingen	2	15.100.000			541.000	14.559.000
Bestemmingsreserve Zwerfafval	2	113.000		150.000	26.000	237.000
		0				0
Overloop	diversen	1.710.000		116.000	640.000	1.186.000
Totaal		237.161.000	0	36.443.410	33.163.000	240.441.410

naam reserve	programma	boekwaarde per 1-1-2026	vermindering ter dekking van afschrijvingen	toevoeging 2026	onttrekking 2026	boekwaarde per 31-12-2026
<i>Algemene reserve:</i>						
Algemene reserve	0	25.602.000				25.602.000
Vruchtboomfonds	0	97.337.000		12.699.000	15.826.000	94.210.000
<i>Egalisatiereserves:</i>						
Verkiezingen	0	20.000		216.000	205.000	31.000
Heiligdomsvaart	5	2.200		10.200		12.400
Reuzenfestival	5	7.100		6.100		13.200
Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC	0	5.205.000		855.000		6.060.000
Organisatieontwikkeling	0	0				0
Bedrijfs/egalisatie reserves	diversen	7.751.000		0	6.000	7.745.000
<i>Financieringsreserves:</i>						
Productiemiddelen openbare verlichting	2	4.169.000		1.088.000	891.000	4.366.000
Productiemiddelen verkeersregelinstallaties	2	5.422.000		971.000	1.079.000	5.314.000
Productiemiddelen parkeren	2	3.064.000		1.061.000	688.000	3.437.000
Productiemiddelen	diversen	27.615.110		10.009.110	8.350.000	29.274.220
Overspanningen OVL	2	457.000			31.000	426.000
Reserve afschrijvingen VG	0	10.017.000		510.000	295.000	10.232.000
Reserve afschrijvingen PR	8	2.109.000			105.000	2.004.000
Financieringsreserve afschrijvingslasten sport	5	3.107.000			171.000	2.936.000
<i>Overige bestemmingsreserves:</i>						
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	0	0		465.000	465.000	0
Reparatie Werkloosheidswet	0	403.000		0	0	403.000
Eigen risico wettelijke aansprakelijkheid	0	1.379.000		187.000		1.566.000
Eigen risico Ziektewet	0	26.000		50.000	50.000	26.000
Generatiepact	0	571.000			350.000	221.000
Noodfonds	0	660.000			510.000	150.000
Aanpak radicalisering / jihadisme	1	149.000			118.000	31.000
Gesloten coffeeshopketen	1	443.000			139.000	304.000
Mobiliteitsfonds	2	0				0
Wervingsfonds acquisitie	3	241.000		78.000	150.000	169.000
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	3	247.000		142.000	150.000	239.000
Evenementenfonds	3	113.000		43.000	60.000	96.000
Combinatiefuncties	5	11.000		311.000	298.000	24.000
Jeugdcultuurfonds	5	0			0	0
Theater: Groot onderhoud	5	491.000		82.000	100.000	473.000
Groot onderhoud Kumulus en Centre Céramique	5	759.000		131.000	0	890.000
Vervanging binnensportvoorzieningen	5	850.000		130.000		980.000
Speelvoorzieningen	5	870.000			31.000	839.000
Innovatieopdracht samenleven	6	48.000				48.000
Sociaal investeringsfonds	6	0				0
Spaanvariant MTB	6	2.258.000		282.000		2.540.000
Herstructurering MTB	6	0				0
Intensivering re-integratie	6	25.000			25.000	0
Vreemdelingen	6	400.000				400.000
Amovering Skaeve Huse	6	117.000		39.000		156.000
Bescherm Wonen en MO	6	4.559.000		1.752.000	738.000	5.573.000
TOZO	6	1.396.000			133.000	1.263.000
Regionale Energie Strategie (RES)	7	0				0
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	8	2.344.000				2.344.000
Stedelijke vernieuwing	8	1.245.000			894.000	351.000
Krimpgelden	8	0				0
Omgevingswet	8	0				0
TONK-middelen	6	0				0
Frictiekosten uittreding Eijsden-Margraten SZMH	0	0			0	0
Burgerbegroting	0	798.000				798.000
Energie- en warmtetransitie	7	10.960.000			3.750.000	7.210.000
Wet Open Overheid	0	246.000		0	26.000	220.000
Participatie en Integratie	6	966.000		500.000	617.000	849.000
Energietoeslag	6	0				0
Brug Borgharen	2	0				0
Snelle fietsroute	2	0				0
Bestemmingsreserve Verhardingen	2	14.559.000			1.080.000	13.479.000
Bestemmingsreserve Zwerfafval	2	237.000		194.000	112.000	319.000
		0				0
Overloop	diversen	1.186.000			0	1.186.000
Totaal		240.441.410	0	31.811.410	37.443.000	234.809.820

naam reserve	programma	boekwaarde per 1-1-2027	vermindering ter dekking van afschrijvingen	toevoeging 2027	onttrekking 2027	boekwaarde per 31-12-2027
<i>Algemene reserve:</i>						
Algemene reserve	0	25.602.000				25.602.000
Vruchtboomfonds	0	94.210.000		12.071.000	13.175.000	93.106.000
<i>Egalisatiereserves:</i>						
Verkiezingen	0	31.000		215.000	205.000	41.000
Heiligdomsvaart	5	12.400		10.200		22.600
Reuzenfestival	5	13.200		6.100		19.300
Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC	0	6.060.000		872.000		6.932.000
Organisatieontwikkeling	0	0				0
Bedrijfs/egalisatie reserves	diversen	7.745.000		0	0	7.745.000
<i>Financieringsreserves:</i>						
Productiemiddelen openbare verlichting	2	4.366.000		1.218.000	909.000	4.675.000
Productiemiddelen verkeersregelinstallaties	2	5.314.000		971.000	1.382.000	4.903.000
Productiemiddelen parkeren	2	3.437.000		1.061.000	685.000	3.813.000
Productiemiddelen	diversen	29.274.220		10.228.000	8.912.000	30.590.220
Overspanningen OVL	2	426.000			31.000	395.000
Reserve afschrijvingen VG	0	10.232.000			322.000	9.910.000
Reserve afschrijvingen PR	8	2.004.000			105.000	1.899.000
Financieringsreserve afschrijvingslasten sport	5	2.936.000			171.000	2.765.000
<i>Overige bestemmingsreserves:</i>						
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	0	0		465.000	465.000	0
Reparatie Werkloosheidswet	0	403.000		0	0	403.000
Eigen risico wettelijke aansprakelijkheid	0	1.566.000		187.000		1.753.000
Eigen risico Ziektewet	0	26.000		50.000	50.000	26.000
Generatiepact	0	221.000			200.000	21.000
Noodfonds	0	150.000				150.000
Aanpak radicalisering / jihadisme	1	31.000			31.000	0
Gesloten coffeeshopketen	1	304.000		0	304.000	0
Mobiliteitsfonds	2	0				0
Wervingsfonds acquisitie	3	169.000		78.000	148.000	99.000
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	3	239.000		142.000		381.000
Evenementenfonds	3	96.000		43.000	60.000	79.000
Combinatiefuncties	5	24.000		311.000	298.000	37.000
Jeugdcultuurfonds	5	0			0	0
Theater: Groot onderhoud	5	473.000		82.000	100.000	455.000
Groot onderhoud Kumulus en Centre Céramique	5	890.000		131.000	0	1.021.000
Vervanging binnensportvoorzieningen	5	980.000		130.000		1.110.000
Speelvoorzieningen	5	839.000			61.000	778.000
Innovatieopdracht samenleven	6	48.000				48.000
Sociaal investeringsfonds	6	0				0
Spaanvariant MTB	6	2.540.000		282.000		2.822.000
Herstructurering MTB	6	0				0
Intensivering re-integratie	6	0				0
Vreemdelingen	6	400.000				400.000
Amovering Skaeve Huse	6	156.000		39.000		195.000
Bescherm Wonen en MO	6	5.573.000		1.752.000	738.000	6.587.000
TOZO	6	1.263.000			133.000	1.130.000
Regionale Energie Strategie (RES)	7	0				0
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	8	2.344.000				2.344.000
Stedelijke vernieuwing	8	351.000			100.000	251.000
Krimpgelden	8	0				0
Omgevingswet	8	0				0
TONK-middelen	6	0				0
Frictiekosten uittreding Eijsden-Margraten SZMH	0	0			0	0
Burgerbegroting	0	798.000				798.000
Energie- en warmtetransitie	7	7.210.000			660.000	6.550.000
Wet Open Overheid	0	220.000		0	116.000	104.000
Participatie en Integratie	6	849.000		500.000	437.000	912.000
Energietoeslag	6	0				0
Brug Borgharen	2	0				0
Snelle fietsroute	2	0				0
Bestemmingsreserve Verhardingen	2	13.479.000			1.075.000	12.404.000
Bestemmingsreserve Zwerfafval	2	319.000		204.000	155.000	368.000
		0				0
Overloop	diversen	1.186.000			0	1.186.000
Totaal		234.809.820	0	31.048.300	31.028.000	234.830.120

naam reserve	programma	boekwaarde per 1-1-2028	vermindering ter dekking van afschrijvingen	toevoeging 2028	onttrekking 2028	boekwaarde per 31-12-2028
<i>Algemene reserve:</i>						
Algemene reserve	0	25.602.000				25.602.000
Vruchtboomfonds	0	93.106.000		12.071.000	13.175.000	92.002.000
<i>Egalisatiereserves:</i>						
Verkiezingen	0	41.000		215.000	205.000	51.000
Heiligdomsvaart	5	22.600		10.200		32.800
Reuzenfestival	5	19.300		6.100		25.400
Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC	0	6.932.000		891.000		7.823.000
Organisatieontwikkeling	0	0				0
Bedrijfs/egalisatie reserves	diversen	7.745.000		0	0	7.745.000
<i>Financieringsreserves:</i>						
Productiemiddelen openbare verlichting	2	4.675.000		1.350.000	966.000	5.059.000
Productiemiddelen verkeersregelinstallaties	2	4.903.000		971.000	1.413.000	4.461.000
Productiemiddelen parkeren	2	3.813.000		1.061.000	659.000	4.215.000
Productiemiddelen	diversen	30.590.220		10.497.660	8.994.000	32.093.880
Overspanningen OVL	2	395.000			31.000	364.000
Reserve afschrijvingen VG	0	9.910.000			323.000	9.587.000
Reserve afschrijvingen PR	8	1.899.000			105.000	1.794.000
Financieringsreserve afschrijvingslasten sport	5	2.765.000			171.000	2.594.000
<i>Overige bestemmingsreserves:</i>						
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	0	0		465.000	465.000	0
Reparatie Werkloosheidswet	0	403.000		0	0	403.000
Eigen risico wettelijke aansprakelijkheid	0	1.753.000		187.000		1.940.000
Eigen risico Ziektewet	0	26.000		50.000	50.000	26.000
Generatiepact	0	21.000			20.000	1.000
Noodfonds	0	150.000				150.000
Aanpak radicalisering / jihadisme	1	0				0
Gesloten coffeeshopketen	1	0				0
Mobiliteitsfonds	2	0				0
Wervingsfonds acquisitie	3	99.000		78.000	148.000	29.000
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	3	381.000		142.000	0	523.000
Evenementenfondsen	3	79.000		43.000	60.000	62.000
Combinatiefuncties	5	37.000		311.000	298.000	50.000
Jeugdcultuurfonds	5	0			0	0
Theater: Groot onderhoud	5	455.000		82.000	100.000	437.000
Groot onderhoud Kumulus en Centre Céramique	5	1.021.000		131.000	0	1.152.000
Vervanging binnensportvoorzieningen	5	1.110.000		130.000		1.240.000
Speelvoorzieningen	5	778.000			81.000	697.000
Innovatieopdracht samenleven	6	48.000				48.000
Sociaal investeringsfonds	6	0				0
Spaanvariant MTB	6	2.822.000		282.000		3.104.000
Herstructurering MTB	6	0				0
Intensivering re-integratie	6	0				0
Vreemdelingen	6	400.000				400.000
Amovering Skaeve Huse	6	195.000		39.000		234.000
Bescherm Wonen en MO	6	6.587.000		1.752.000	738.000	7.601.000
TOZO	6	1.130.000			133.000	997.000
Regionale Energie Strategie (RES)	7	0				0
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	8	2.344.000				2.344.000
Stedelijke vernieuwing	8	251.000			100.000	151.000
Krimpgelden	8	0				0
Omgevingswet	8	0				0
TONK-middelen	6	0				0
Friciekosten uittreding Eijsden-Margraten SZMH	0	0				0
Burgerbegroting	0	798.000				798.000
Energie- en warmtetransitie	7	6.550.000		0	660.000	5.890.000
Wet Open Overheid	0	104.000		0	26.000	78.000
Participatie en Integratie	6	912.000			437.000	475.000
Energietoeslag	6	0				0
Brug Borgharen	2	0				0
Snelle fietsroute	2	0				0
Bestemmingsreserve Verhardingen	2	12.404.000			1.070.000	11.334.000
Bestemmingsreserve Zwerfafval	2	368.000		169.000	197.000	340.000
		0				0
Overloop	diversen	1.186.000		0	0	1.186.000
Totaal		234.830.120	0	30.933.960	30.625.000	235.139.080

Toelichting reserves

Algemene reserve

De algemene reserve is een reserve waaraan door de raad geen bestemming is gegeven en daarmee vrij besteedbaar. Deze reserve is echter primair bedoeld als buffer voor het opvangen van risico's en vormt het belangrijkste bestanddeel van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Bij de begroting 2021 heeft de raad besloten om het vruchtboomfonds te benoemen tot algemene reserve omdat de omvang van de geraamde onttrekkingen en dotaties zodanig is dat er niet wordt ingeteerd op het vruchtboomfonds en dit fonds daarmee eeuwigdurend is.

Aan de algemene reserve en het vruchtboomfonds is vanuit de resultaatbestemming 2023 een bedrag van € 9,021 mln. toegevoegd. De jaarlijkse stortingen en onttrekkingen betreffen onder meer mutaties in het kader van de egaliserende werking van de kapitaallasten waarin ook is opgenomen de bijdrage aan het vruchtboomfonds uit de exploitatie ter dekking van de kapitaallasten investeringen verhardingen (€ 2,5 mln.).

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn onderverdeeld in:

- Egalisatiereserves
- Financieringsreserves
- Overige bestemmingsreserves

Egalisatiereserves

Egalisatiereserves dienen om schommelingen in de exploitatie op te vangen en hebben hierdoor een egaliserend effect op het rekeningresultaat. Door de inzet van egalisatiereserves ontstaat een regelmatige verdeling over de jaren heen. In de begroting worden de verwachte stortingen of -onttrekkingen geraamd. Bij het opmaken van de jaarstukken blijkt pas het definitieve bedrag dat de dient te worden gestort of onttrokken. Goedkeuring van de raad voor mogelijk van de begroting afwijkende stortingen of onttrekkingen is bij de egalisatiereserves niet noodzakelijk. We onderscheiden de volgende egalisatiereserves:

- Verkiezingen
- Heiligdomsvaart
- Reuzenfestival
- Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC
- Organisatieontwikkeling
- Bedrijfsegalisatiereserves

Verkiezingen, Heiligdomsvaart en Reuzenfestival

Deze reserves dienen ter dekking van de lasten voortkomende uit deze niet jaarlijks voorkomende activiteiten.

Bij de verkiezingen betreft het de door de gemeente te verzorgen verkiezingen voor de Tweede Kamer, Provinciale Staten, waterschappen, gemeenteraden en het Europees Parlement.

De reserves Heiligdomsvaart en Reuzenfestival zijn bedoeld ter dekking van de subsidie die ten behoeve van de organisatie van deze evenementen door de gemeente beschikbaar wordt gesteld. De Heiligdomsvaart vindt eenmaal per 7 jaar plaats (eerstvolgende Heiligdomsvaart in 2025). Het Reuzenfestival vindt eenmaal per 5 jaar plaats (eerstvolgende Reuzenfestival in 2029).

Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC

Deze dient voor het opvangen van de eventuele resultaten van de exploitatie MECC. De gemeente Maastricht is eigenaar van het MECC-complex, waaronder de hallen, de catering en de kantoren. Bij de overname door de gemeente is besloten dat de gemeente investeert in het MECC-complex. Een deel van deze investeringen wordt gedekt via huurverhogingen. Het overige kan worden gefinancierd middels het financieel voordeel dat is ontstaan doordat de exploitatie van het MECC-complex geheel bij de gemeente als eigenaar ligt. Het financieel voordeel ontstaat (deels) doordat de werkelijke investeringen achterblijven t.o.v. de geprognosticeerde investeringen. Dit voordeel wordt in de reserve

gestort. Verder blijft de reserve ook dienen voor het opvangen van de eventuele resultaten van de exploitatie MECC.

Organisatieontwikkeling

Deze reserve dient ter equalisatie van lasten voortkomende uit de organisatieontwikkeling (ontwikkelagenda en het verbeterplan Duurzaam Sociaal Domein). De in 2022 niet bestede middelen bestemd voor de actuele reorganisatie zijn hierin gestort.

Bedrijfsequalisatiereserves

De bedrijfsequalisatiereserve is samengesteld uit de bedrijfsequalisatiereserves van de verschillende organisatieonderdelen van de gemeente Maastricht. De bedrijfsequalisatiereserves zijn bestemd voor de voor- en nadelen op de apparaatskosten (zijnde alle personele en materiële kosten) die verbonden zijn aan het functioneren van de ambtelijke organisatie, met als doel het opvangen van de jaarlijkse fluctuaties in het resultaat van het organisatieonderdeel en dient als een buffer voor de bedrijfsrisico's binnen de door de opdrachtgever(s) geformuleerde prestaties/resultaten en de bijbehorende vastgestelde programmabegroting. Naast aanwending voor de equalisatie van de exploitatie, kan – indien de reserve toereikend is – aanwending ook geschieden ten behoeve innovatie- en efficiëntiemaatregelen.

Financieringsreserves

De financieringsreserves zijn bedoeld om (toekomstige) kapitaallasten van investeringen te dekken. We kennen reserves voor productiemiddelen zoals openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, parkeren, huisvesting, werkomgeving, informatie en automatisering e.d. De systematiek behelst dat aankopen worden geactiveerd en de kapitaallasten ten laste van de financieringsreserves productiemiddelen worden gebracht.

Vanaf 1 januari 2017 is het activeren van investeringen met maatschappelijk nut verplicht en mogen reserves niet meer in mindering worden gebracht op de investeringen. De financieringsreserves afschrijvingen worden gebruikt om de afschrijvingen van de betreffende investeringen te dekken. De onttrekkingen uit de reserve afschrijvingslasten betreffen de dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen voortkomende uit het spreidingsplan buitensportaccommodaties, investeringen in het MECC en Centre Céramique, investeringen in overspanningen openbare verlichting en investeringen in het kader van de wijkaanpak Maastricht Noord-Oost.

Overige bestemmingsreserves

Voor de overige bestemmingsreserves geldt dat de raad hiervoor bestemmingen heeft aangegeven. De raad kan te allen tijde het doel of de bestemming van bestemmingsreserves wijzigen (middels separaat raadsvoorstel en begrotingswijziging).

Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA)

De gemeente is eigenrisicodragers voor de financiële gevolgen van de Wet werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA). Deze reserve is ingesteld om de uitkeringen uit hoofde van de WGA en de uitvoeringskosten te dekken. De ingehouden werknemerspremies WGA worden gestort in de reserve. Er is voor deze reserve geen minimale en/of maximale omvang vastgesteld.

Reparatie Werkloosheidswet (WW)

Met ingang van 2016 is de maximale duur van de werkloosheidsuitkering op grond van de Werkloosheidswet teruggebracht van 36 naar 24 maanden. In de Cao voor gemeenten is vastgelegd dat ook in het derde jaar werkloosheid een werkloosheidsuitkering wordt verstrekt. De uitvoeringslasten en de lasten van dat derde jaar worden uit deze reserve gedekt. Werknemers betalen voor deze reparatie en behoud van de aanvullende uitkering een kostendekkende premie van 0,1% van het salaris. Deze premie wordt gestort in de reserve.

Eigen risico wettelijke aansprakelijkheid

De gemeente is eigenrisicodragers voor de financiële gevolgen van de wettelijke aansprakelijkheid. Er wordt een beroep op deze reserve gedaan als de schadeclaim hoger is dan € 0,075 mln., maar dan enkel voor het deel van de claim dat de € 0,075 mln. overstijgt.

Eigen risico Ziektewet

De gemeente is eigenrisicodrager voor de Ziektewet. Ter dekking van de uitkeringslasten die voortvloeien uit ziekte van medewerkers met een einddatum in het systeem met een tijdelijke arbeidsovereenkomst bij de gemeente Maastricht (iemand die ziek is op het moment van het verstrijken van de uitdienstdatum of iemand die binnen 30 dagen na het verstrijken van de uitdienstdatum ziek wordt). Voor de monitoring en uitvoering van dit eigenrisicodragerschap stelt de wetgever strenge eisen aan de werkgever. Ingevolge die eisen is de uitvoering van deze wet en regelgeving ondergebracht bij een gespecialiseerd bedrijf. Deze uitvoeringskosten en de uitkeringslasten worden gedekt uit deze reserve.

Generatiepact

Bij de gemeente maken 55 medewerkers vanaf 2022 tot het bereiken van de AOW-datum gebruik van de regeling generatiepact. Deze reserve is gevormd ter dekking van het gedeelte van de loonkosten van de betreffende medewerkers dat ten laste van het generatiepact komt volgens de regeling. De reserve is gevormd uit de bij programmabegroting 2022 door de raad beschikbaar gestelde middelen en wordt in de jaren 2023 tot en met 2026 ingezet.

Noodfonds

De energiecrisis gecombineerd met de hoge inflatie raakt zowel burgers, als instellingen als bedrijven. Om de schadelijke effecten hiervan zo veel mogelijk beperken voor deze groepen is in 2022 een reserve noodfonds ingesteld. In 2022 is deze gevoed middels een storting van € 5,0 mln. De reserve wordt ingezet ter dekking van de in 2023 door het college vastgestelde noodfondsregeling voor huishoudens en de regeling voor organisaties getroffen door de energiecrisis. Huishoudens en organisaties die buiten de bestaande regelingen vallen kunnen op basis van deze regelingen alsnog aanspraak maken op compensatie van hun gestegen energierekening.

Aanpak radicalisering/jihadisme

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de kosten van de gemeentelijke aanpak radicalisering/jihadisme.

Gesloten coffeeshopketen

De gemeente neemt deel aan het experiment gesloten coffeeshopketen. Hiervoor ontvangt de gemeente in de vorm van een decentralisatie-uitkering middelen uit het gemeentefonds. Deze baten worden ontvangen in de jaren 2021 t/m 2024. De reserve is ingesteld om baten en lasten te egaliseren.

Mobiliteitsfonds

Doelstelling van het mobiliteitsfonds is het faciliteren van het mobiliteitsbeleid. Naast het leveren van cofinanciering bij investeringsprojecten wordt de reserve aangewend voor incidentele afdekking van onrendabele exploitaties. De reserve wordt gevoed door inkomsten uit de parkeerbijdrageregeling.

Wervingsfonds acquisitie

Doel van deze reserve is bedrijven die zich in de gemeente willen vestigen een financiële impuls te geven.

Beleidsinitiatieven aanloopstraten

De reserve is ingesteld voor het dekken van de kosten van de (vervolg)aanpak kwaliteitsverbetering aanloopstraten.

Evenementenfonds

Doel van deze reserve is het stimuleren van evenementen in de openbare ruimte met een stadspromotioneel karakter, volksevenementen die veel bezoekers trekken of evenementen die breedtesport en breedtecultuur stimuleren.

Combinatiefuncties

De reserve is gevormd ter dekking van de loonkosten van combinatiefunctionarissen.

Jeugdcultuurfonds

Doel van deze reserve is zorgen voor de uitvoering van de ondersteuning van de actieve cultuurparticipatie van kinderen van minderdraagkrachtige ouders.

Groot onderhoud Theater, Kumulus en Centre Céramique

Deze reserves zijn ingesteld om de lasten van groot onderhoud aan het theater en de gebouwen van Kumulus en het Centre Céramique te dekken.

Vervanging binnensportvoorzieningen

Bij het vaststellen van de jaarstukken 2021 is besloten deze reserve te vormen ter dekking van toekomstige lasten voortkomende uit de vervanging van binnensportaccommodaties. De reserve wordt gevoed uit de voordelen van een nieuwe doorrekening van de onderhoudsvoorzieningen binnensportlocaties (die doorrekening leidt tot een lagere jaarlijkse dotatie aan de voorzieningen).

Speelvoorzieningen

De reserve is bestemd voor de uitvoering van de nota sporten en bewegen in de openbare ruimte (raadsnota Beweegvriendelijk Maastricht).

Innovatieopdracht samenleven

Doel van de reserve is het dekken van frictiekosten en de kosten van ontwikkeling van alternatieve werkwijzen voortkomende uit de innovatieopdracht welzijn en zorg uit 2011.

Sociaal investeringsfonds

Deze reserve is bedoeld om de doelstellingen van de kanteling in het sociaal domein te realiseren. Dat wil zeggen: het streven om meer algemene voorzieningen voor inwoners te realiseren, waardoor er minder relatief dure individuele voorzieningen nodig zijn. Het fonds is gericht op preventie, het versterken van de burgerkracht en versterken van de eerste lijnszorg.

Spaarvariant MTB

De reserve is bedoeld om (op termijn) de achtergestelde lening aan MTB (gedeeltelijk) te 'voorzien'.

Herstructurering MTB

De MTB moet onder meer in verband met de afbouw WSW de beheersorganisatie afslanken. Daartoe is een reorganisatieplan gemaakt en is een voorziening herstructurering ingesteld ten behoeve van onder meer de afvloeiingskosten. De deelnemende gemeenten, zo is afgesproken, hebben een tegenhanger van deze voorziening. Op deze manier staat de financiële ruimte bij de gemeenten, waarbij zij de plicht hebben om de benodigde onttrekkingen over te maken aan MTB.

Intensivering re-integratie

De reserve is ingesteld ten behoeve van het bekostigen van het intensiveren van de re-integratie activiteiten. Met deze middelen wordt intensiever gestuurd op de re-integratie van de mensen die voorheen op de WSW-wachtlister stonden. Daarnaast worden extra plaatsingen van mensen in participatieplaatsen gerealiseerd en worden extra groeibanen voor jongeren ingezet. Hiermee wordt een impuls gegeven aan de arbeidsmarkttoeleiding van deze doelgroepen en kan een verlaging van het uitkeringsbestand worden gerealiseerd.

Vreemdelingen

Doel van deze reserve is het dekken van extra inzet ten aanzien van vreemdelingen, die niet bekostigd kan worden vanuit de reguliere budgetten die vallen onder het taakveld vreemdelingen. Het plafond voor deze reserve is vastgesteld op € 0,400 mln. en de gelden die in 2023 en 2024 worden ontvangen ten aanzien van vreemdelingen kunnen worden gestort in de reserve zolang het plafond niet is bereikt.

Amovering Skaeve Huse

Het terrein dat gebruikt is voor de opvanglocatie Skaeve Huse dient na 10 jaar weer in de oorspronkelijke staat teruggebracht te worden. Daarvoor wordt er elk jaar € 0,039 mln. gespaard.

Beschermd Wonen en MO

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang zijn nauw verweven. Het is dan ook logisch dat de tekorten van MO verrekend worden met de overschotten op Beschermd Wonen. Bovendien gaat het

hier om een regionaal afgesproken budgettair kader. Daarvoor worden de jaarsaldi van de regionaal afgestemde activiteiten gereserveerd. Voor Maastricht in een reserve, voor de regiogemeenten Maastricht-Heuvelland in een voorziening.

TOZO

Deze reserve is gevoed vanuit de van het Rijk ontvangen vergoeding voor de uitvoeringskosten TOZO. De reserve dient ter dekking van de uitvoeringskosten die worden gemaakt in het kader van de TOZO-regeling.

Regionale Energie Strategie (RES)

De reserve dient ter dekking van uitgaven die worden gemaakt om samen met gemeenten in de sub-regio Maastricht-Heuvelland en met Waterschap Limburg en Provincie Limburg een RES op te stellen. Voeding heeft plaatsgevonden uit de in 2022 niet bestede budgetten en de van het Rijk ontvangen middelen.

Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost

Deze reserve betreft het samengesteld bedrag van kosten en opbrengsten in dit gebied (incl. diverse deelprojecten) en dient ter dekking van de toekomstige project-uitgaven. Met de vaststelling van de herijking herstructurering (door de raad in december 2016) zijn de bestedingsdoeleinden herijkt.

Stedelijke vernieuwing

Deze reserve is gevormd uit de zogenaamde ISV-middelen (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing). Over de inzet van de middelen en de te realiseren prestaties werden met het Rijk afspraken gemaakt. Naast de rijksmiddelen stelde de raad ook gemeentelijke middelen beschikbaar.

Krimpgelden

De regio Maastricht-Heuvelland ontving gedurende de periode 2016-2021 een decentralisatie-uitkering van € 0,844 mln. per jaar in relatie tot de opgave in de regio Maastricht-Heuvelland vanwege de krimp. Vanuit het oogpunt van kostenoriëntatie wordt de decentralisatie-uitkering aan één gemeente toegekend, die de uitkering ontvangt voor alle gemeenten in de krimpregio, i.c. gemeente Maastricht. Omdat de middelen niet in ieder jaar volledig beschikt en besteed worden, zijn de middelen aan deze reserve toegevoegd, om besteding over de jaren mogelijk te maken.

Omgevingswet

Doel van deze reserve is de (gedeeltelijke) dekking van in- en uitvoeringskosten van de Omgevingswet in de jaren 2023 en 2024 (en eventueel de jaren daarna, mocht de uitkering daartoe toereikend zijn). Voeding van de reserve vindt plaats uit de decentralisatie-uitkering omgevingswet van het gemeentefonds en eventuele restanten van het jaarlijkse projectbudget Omgevingswet. De looptijd hangt samen met de daadwerkelijke invoeringsdatum van de Omgevingswet, alsmede de tijd die het kost om de nieuwe werkwijzen in de gemeentelijke organisatie ingebed te krijgen.

TONK-middelen

De reserve is conform de door de raad vastgestelde resultaatbestemming bij jaarrekening 2021 gevormd uit de in 2021 niet bestede TONK-middelen en wordt ingezet ter dekking van projecten voor ondernemers.

Frictiekosten uittreding Eijsden-Margraten SZMH

De reserve dient ter dekking van de frictiekosten voortkomende uit de afbouw uittreding Eijsden-Margraten. De van de gemeente Eijsden-Margraten ontvangen uittredingsfee is gestort in de reserve.

Burgerbegroting

Het college heeft in het coalitieakkoord 2022-2026 Maastricht, Stad van verbondenheid haar ambitie vastgelegd om blijvend te investeren en innoveren op het gebied van burger- en overheidsparticipatie. Een instrument dat in dit kader wordt genoemd om burgerparticipatie te stimuleren is de Burgerbegroting. Nieuwe Burgerbegroting is opgestart in 2023, maar uitvoering van te kiezen projecten loopt door in 2024. De bestemmingsreserve maakt het mogelijk om projecten die over een jaarschijf heen lopen financieel af te wikkelen.

Klimaat- en energietransitie

De afgelopen jaren heeft Maastricht via de Maastrichtse Energie Akkoorden (MEA) aanpak stappen gezet om, samen met lokale partners, de stad te verduurzamen. Dit is opgevolgd door het (minder vrijblijvende) klimaatakkoord. In 2022 is de gemeente derhalve gestart met het structureel opschalen van de aanpak. De extra taken vragen veel van gemeenten. Daarom heeft het Rijk tot aan 2026 substantieel meer geld uitgetrokken voor gemeenten om deze wettelijke taken uit te kunnen voeren. Via de meicirculaire 2022 is de eerste tranche van deze zgn. klimaatgelden uitgekeerd. De rijksmiddelen voor de komende jaren zijn op hoofdlijnen bekend, maar zijn nog niet definitief vastgesteld.

De rijksmiddelen zijn gecombineerd met de eigen middelen uit de klimaatbegroting vertaald in een (hernieuwd) uitvoeringsprogramma 2023-2026. Aangezien de beschikbaarstelling van de rijksmiddelen niet synchroon loopt met de besteding is het noodzakelijk om ten behoeve van de restant klimaatbegroting 2023, alsmede ten behoeve van het opvangen van discrepanties tussen ontvangen en uitgaven van middelen in de komende jaren een bestemmingsreserve te vormen.

Wet Open Overheid

Het college heeft besloten de in het Gemeentefonds beschikbaar gestelde middelen voor de invoering van de nieuwe Wet open overheid (Woo) te besteden aan de implementatie van deze wet. Op 1 mei 2022 jl. trad de Woo in werking en heeft als doel om de overheid transparanter te laten worden.

Omdat de gemeente Maastricht voor de uitvoering van deze wet gedeeltelijk afhankelijk is van de invoering van landelijke faciliteiten, en deze vertraging oplopen, wordt nu voorgesteld deze gelden volledig voor dit doel beschikbaar te houden. De reserve overloop is een te korte tijdspanne. De incidentele middelen die het Rijk beschikbaar stelt tot en met 2026 blijven via deze bestemmingsreserve gereserveerd voor dit doel.

Participatie en integratie

De reserve is bij de 2e bestuursrapportage 2023 ingesteld. De reserve wordt gevoed middels de ontvangen ESF-gelden alsmede de vrijval van de reguliere budgetten die ontlast worden door de ESF-impuls. Door die middelen te storten en aan te wenden voor extra re-integratie-activiteiten wordt voldaan aan de vereiste dat ESF aanvullend is en niet ter vervanging van bestaande activiteiten. Voorts dient de reserve als buffer voor de late afrekeningen van ESF welke mogelijke kunnen leiden tot terugbetalingsverplichtingen.

Brug Borgharen

De reserve is gevoed vanuit de resultaatbestemming 2023. De gestorte middelen zijn bedoeld ten behoeve van de financiering van het tekort m.b.t. de fietsbrug.

Snelle fietsroute

De reserve is gevoed vanuit de resultaatbestemming 2023. De gestorte middelen worden aangewend voor de snelle fietsroute Sittard-Maastricht ten behoeve van het financieringstekort trajectdeel tussen P+R Maastricht Noord en Viaductweg.

Bestemmingsreserve verhardingen

De reserve is gevoed vanuit de resultaatbestemming 2023. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan Raadsvoorstel 85-2023 inzake vaststelling nota IBOR 2024-2028. De gestorte middelen zijn bedoeld ter financiering van herstel- en groot onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot verhardingen.

Bestemmingsreserve zwerfafval

Het College heeft besloten de SUP (Single Use Plastics)-vergoeding in te zetten voor extra aanpak voor het schoonmaken en schoonhouden van de openbare ruimte en akkoord te gaan met de hiervoor benodigde investeringen in prullenbakken en ander materieel. Tevens worden eventuele financieringsoverschotten gestort in de in dit bestand beschreven bestemmingsreserve om de geraamde (kapitaal)lasten structureel te kunnen blijven dekken.

Overloop

De reserve overloop wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar. Deze budgetten moeten beschikbaar blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar.

De budgetten blijven beschikbaar als hiervoor reeds een collegebesluit is genomen in het dienstjaar of een verplichting jegens derden is aangegaan, waarvan de uitvoering op een later moment zal plaatsvinden. Indien het bedragen betreft die een relatie hebben met grondexploitatieprojecten of infrastructurele werken (veelal incidentele budgetten met langere doorlooptijd) dienen deze beschikbaar te blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in de daaropvolgende jaren.

Bij het opstellen van de jaarrekening worden niet bestede middelen in het betreffende dienstjaar, waarvoor al een bepaald bestedingsdoel is vastgelegd, toegevoegd aan deze reserve. De minimale omvang per post bedraagt € 0,025 mln. tenzij er sprake was van een collegebesluit. Posten die qua aard gelijk zijn mogen getotaliseerd worden.

De besteding van de gereserveerde middelen dient plaats te vinden in het volgende begrotingsjaar tenzij sprake is van projecten en werken met een langere doorlooptijd. Niet bestede middelen vallen vrij ten gunste van de exploitatie.

Verloop voorzieningen 2024-2028

BEGROTING 2024 JAAR 2024

Naam voorziening	programma	boekwaarde per 1-1-2024	toevoeging	vrijval	aanwending	boekwaarde per 31-12-2024
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):</i>						
APPA	0	2.852.000				2.852.000
Verlofsparen	0	1.989.000				1.989.000
WOM Belvédère	0	19.129.000				19.129.000
Frictiekosten voormalig personeel	0	618.000			155.000	463.000
Regelung vervoegd uitreden	0	225.000				225.000
Frictiekosten Kumulus-docenten	5	2.221.000			728.000	1.493.000
Bougrondexploitatie Geusselt	8	5.564.000			1.373.000	4.191.000
Bougrondexploitatie Brightlands MHC	8	400.000				400.000
Afkoop woningbouwinitiatieven	8	209.000				209.000
<i>Voorzieningen ter equalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):</i>						
Preventief onderhoud BOG	diversen	589.000	3.025.000		2.262.500	1.351.500
Afkoop onderhoud VRI's	2	200.000			22.000	178.000
Onderhoud fietsenstalling station	2	260.000	40.000		20.000	280.000
IBOR verhardingen	2	2.764.000	2.885.000		3.075.000	2.574.000
IBOR kunstwerken	2	2.341.000	1.508.000		1.508.000	2.341.000
IBOR cultuurhistorische objecten	2	33.000			6.000	27.000
IBOR Fonteinen	2	1.241.000	104.000		1.241.000	104.000
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed- clubgebouwen (eigenaar)	5	141.000	67.000		8.000	200.000
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	1.228.000	372.000		543.000	1.057.000
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	2.273.000	978.000		227.000	3.024.000
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	5	515.000	197.000		130.000	582.000
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	497.000	163.000		136.000	524.000
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	1.646.000	288.000		485.000	1.449.000
Jachthaven St.Pieter	5	267.000	43.000		0	310.000
Frictiekosten afstoten gymzalen	5	46.000			46.000	0
Onderhoud stadion Geusselt	5	382.000	85.000		227.000	240.000
IBOR groen/bomen	5	417.000	1.087.000		1.472.000	32.000
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):</i>						
Riolen	7	42.633.000	2.610.000		2.190.000	43.053.000
Afval	7	7.083.000	2.520.000		1.059.000	8.544.000
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	1.194.000			419.000	775.000
Totaal		98.957.000	15.972.000	0	17.332.500	97.596.500

BEGROTING 2025 JAAR 2025

Naam voorziening	programma	boekwaarde per 1-1-2025	toevoeging	vrijval	aanwending	boekwaarde per 31-12-2025
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):</i>						
APPA	0	2.852.000				2.852.000
Verlofsparen	0	1.989.000				1.989.000
WOM Belvédère	0	19.129.000				19.129.000
Frictiekosten voormalig personeel	0	463.000			155.000	308.000
Regelung vervoegd uitreden	0	225.000				225.000
Frictiekosten Kumulus-docenten	5	1.493.000			335.000	1.158.000
Bougrondexploitatie Geusselt	8	4.191.000				4.191.000
Bougrondexploitatie Brightlands MHC	8	400.000				400.000
Afkoop woningbouwinitiatieven	8	209.000				209.000
<i>Voorzieningen ter equalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):</i>						
Preventief onderhoud BOG	diversen	1.351.500	3.025.000		2.158.000	2.218.500
Afkoop onderhoud VRI's	2	178.000			22.000	156.000
Onderhoud fietsenstalling station	2	280.000	40.000		19.000	301.000
IBOR verhardingen	2	2.574.000	2.885.000		2.885.000	2.574.000
IBOR kunstwerken	2	2.341.000	1.328.000		1.328.000	2.341.000
IBOR cultuurhistorische objecten	2	27.000			6.000	21.000
IBOR Fonteinen	2	104.000	104.000			208.000
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed- clubgebouwen (eigenaar)	5	200.000	65.000		172.000	93.000
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	1.057.000	280.000		360.000	977.000
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	3.024.000	978.000		1.015.000	2.987.000
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	5	582.000	197.000		263.000	516.000
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	524.000	163.000		94.000	593.000
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	1.449.000	185.000		1.400.000	234.000
Jachthaven St.Pieter	5	310.000	43.000			353.000
Frictiekosten afstoten gymzalen	5	0				0
Onderhoud stadion Geusselt	5	240.000	85.000		56.000	269.000
IBOR groen/bomen	5	32.000	1.087.000		1.087.000	32.000
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):</i>						
Riolen	7	43.053.000	1.322.000			44.375.000
Afval	7	8.544.000	423.000			8.967.000
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	775.000			471.000	304.000
Totaal		97.596.500	12.210.000	0	11.826.000	97.980.500

BEGROTING 2025 JAAR 2026

Naam voorziening	programma	boekwaarde per 1-1-2026	toevoeging	vrijval	aanwending	boekwaarde per 31-12-2026
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):</i>						
APPA	0	2.852.000				2.852.000
Verlofsparen	0	1.989.000				1.989.000
WOM Belvédère	0	19.129.000				19.129.000
Frictiekosten voormalig personeel	0	308.000			155.000	153.000
Regelung vervoegd uitreden	0	225.000				225.000
Frictiekosten Kumulus-docenten	5	1.158.000			379.000	779.000
Bougrondexploitatie Geusselt	8	4.191.000				4.191.000
Bougrondexploitatie Brightlands MHC	8	400.000				400.000
Afkoop woningbouwinitiatieven	8	209.000				209.000
<i>Voorzieningen ter egalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):</i>						
Preventief onderhoud BOG	diversen	2.218.500	3.025.000		2.435.000	2.808.500
Afkoop onderhoud VRIs	2	156.000			22.000	134.000
Onderhoud fietsenstalling station	2	301.000	40.000		19.000	322.000
IBOR verhardingen	2	2.574.000	393.000		3.075.000	-108.000
IBOR kunstwerken	2	2.341.000	1.146.000		1.146.000	2.341.000
IBOR cultuurhistorische objecten	2	21.000			6.000	15.000
IBOR Fontein	2	208.000	104.000			312.000
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed- clubgebouwen (eigenaar)	5	93.000	65.000		158.000	0
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	977.000	280.000		370.000	887.000
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	2.987.000	978.000		966.000	2.999.000
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	5	516.000	197.000		126.000	587.000
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	593.000	163.000		326.000	430.000
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	234.000	185.000		106.000	313.000
Jachthaven St. Pieter	5	353.000	43.000			396.000
Frictiekosten afstoten gymzalen	5	0				0
Onderhoud stadion Geusselt	5	269.000	85.000		33.000	321.000
IBOR groen/bomen	5	32.000	1.087.000		1.087.000	32.000
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):</i>						
Riolen	7	44.375.000	1.316.000			45.691.000
Afval	7	8.967.000	423.000			9.390.000
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	304.000				304.000
Totaal		97.980.500	9.530.000	0	10.409.000	97.101.500

BEGROTING 2025 JAAR 2027

Naam voorziening	programma	boekwaarde per 1-1-2027	toevoeging	vrijval	aanwending	boekwaarde per 31-12-2027
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):</i>						
APPA	0	2.523.000				2.523.000
Verlofsparen	0	902.000				902.000
WOM Belvédère	0	19.129.000				19.129.000
Frictiekosten voormalig personeel	0	153.000			40.000	113.000
Regelung vervoegd uitreden	0	225.000				225.000
Frictiekosten Kumulus-docenten	5	779.000			467.000	312.000
Bougrondexploitatie Geusselt	8	4.191.000				4.191.000
Bougrondexploitatie Brightlands MHC	8	400.000				400.000
Afkoop woningbouwinitiatieven	8	209.000				209.000
<i>Voorzieningen ter egalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):</i>						
Preventief onderhoud BOG	diversen	2.808.500	3.025.000		2.762.000	3.071.500
Afkoop onderhoud VRIs	2	134.000			22.000	112.000
Onderhoud fietsenstalling station	2	322.000	40.000		23.000	339.000
IBOR verhardingen	2	-108.000	393.000		393.000	-108.000
IBOR kunstwerken	2	2.341.000	870.000		870.000	2.341.000
IBOR cultuurhistorische objecten	2	15.000			6.000	9.000
IBOR Fontein	2	312.000	104.000			416.000
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed- clubgebouwen (eigenaar)	5	0	65.000		65.000	0
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	887.000	280.000		293.000	874.000
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	2.999.000	978.000		1.138.000	2.839.000
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	5	587.000	197.000	247.000	247.000	290.000
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	430.000	163.000		214.000	379.000
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	313.000	185.000		30.000	468.000
Jachthaven St. Pieter	5	396.000	43.000		139.000	300.000
Frictiekosten afstoten gymzalen	5	0				0
Onderhoud stadion Geusselt	5	321.000	85.000		52.000	354.000
IBOR groen/bomen	5	32.000	1.087.000		1.087.000	32.000
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):</i>						
Riolen	7	45.691.000	1.073.000			46.764.000
Afval	7	9.390.000	423.000			9.813.000
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	304.000				304.000
Totaal		95.685.500	9.011.000	247.000	7.848.000	96.601.500

Naam voorziening	programma	boekwaarde per 1-1-2028	toevoeging	vrijval	aanwending	boekwaarde per 31-12-2028
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):</i>						
APPA	0	2.523.000				2.523.000
Verlofsparen	0	902.000				902.000
WOM Belvédère	0	19.129.000				19.129.000
Frictiekosten voormalig personeel	0	113.000			40.000	73.000
Regeling vervoegd uitreden	0	225.000				225.000
Frictiekosten Kumulus-docenten	5	312.000			312.000	0
Bouwgrondexploitatie Geusselt	8	4.191.000				4.191.000
Bouwgrondexploitatie Brightlands MHC	8	400.000				400.000
Afkoop woningbouwinitiatieven	8	209.000				209.000
<i>Voorzieningen ter egalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):</i>						
Preventief onderhoud BOG	diversen	3.071.500	3.025.000		1.761.000	4.335.500
Afkoop onderhoud VRIs	2	112.000			22.000	90.000
Onderhoud fietsenstalling station	2	339.000	40.000		25.000	354.000
IBOR verhardingen	2	-108.000	393.000		393.000	-108.000
IBOR kunstwerken	2	2.341.000	823.000		982.000	2.182.000
IBOR cultuurhistorische objecten	2	9.000			6.000	3.000
IBOR Fontein	2	416.000	104.000			520.000
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed- clubgebouwen (eigenaar)	5	0	65.000		65.000	0
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	874.000	280.000		272.000	882.000
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	2.839.000	978.000		1.563.000	2.254.000
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	5	290.000	197.000	284.000		203.000
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	379.000	163.000			542.000
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	468.000	185.000		375.000	278.000
Jachthaven St. Pieter	5	300.000	43.000			343.000
Frictiekosten afstoten gymzalen	5	0				0
Onderhoud stadion Geusselt	5	354.000	85.000		229.000	210.000
IBOR groen/bomen	5	32.000	1.087.000		1.087.000	32.000
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):</i>						
Riolen	7	46.764.000	916.000			47.680.000
Afval	7	9.813.000	423.000			10.236.000
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	304.000				304.000
Totaal		96.601.500	8.807.000	284.000	7.132.000	97.992.500

Toelichting voorzieningen

De voorzieningen bestaan uit:

- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44 1a en 1b)
- Voorzieningen ter egalisatie van kosten (BBV art. 41 1c)
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44.1a en 1b)

Dit betreft voorzieningen die zijn gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

Vorming van deze voorziening is geen optie maar voorgeschreven op basis van het BBV. Het betreft verplichtingen die gekwantificeerd kunnen worden en een meerjarig karakter hebben.

Het gaat om de volgende voorzieningen:

- APPA
- Verlofsparen
- WOM Belvédère
- (Frictiekosten) voormalig personeel
- Frictiekosten Kumulus-docenten
- Bouwgrondexploitaties Geusselt, Caberg-Malpertuis, Brightlands MHC en Ambyerveld
- Afbouw woningbouwinitiatieven

APPA

Voorziening voor opgebouwde pensioenrechten van bestuurders. De voorziening is gevormd omdat wethouders niet zijn aangesloten bij een pensioenfonds. Gemeenten zijn verplicht voor hun pensioen te sparen. Jaarlijks wordt de contante waarde van de opgebouwde pensioenrechten geactualiseerd.

Verlofsparen

Werknemers kunnen op grond van artikel 6.3 van de Cao Gemeenten 2021-2022 met ingang van 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren inzetten voor het verlofsparen. De commissie BBV heeft in

mei 2022 aangegeven dat een voorziening op de balans gevormd dient te worden voor het verlofsparen. Volgens de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bij verlofsparen namelijk sprake van 'arbeidskostengerelateerde verplichtingen die, over een periode van vier jaren bezien, een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen'. De voorziening vertegenwoordigt de actuele waarde van de gespaarde uren per medewerker, zodat dit beschikbaar is voor opname op ieder moment in enig jaar daarna.

WOM Belvédère

Deze voorziening is een zogenaamde verliesvoorziening. De gemeente heeft een nagenoeg 100% belang in Belvédère WOM BV. De gemeente Maastricht vormt een vangnet voor eventuele toekomstige tekorten WOM Belvédère. Deze voorziening is in 2016 gevormd ten laste van het vruchtboomfonds.

Uit de recente herijking van de grondexploitatie WOM Belvédère volgt dat de verwachte onrendabele top een daling van € 0,558 mln. laat zien. Deze daling is conform bestendige gedragslijn gestort in het vruchtboomfonds.

(Frictiekosten) voormalig personeel

De voorziening is gevormd voor de financiële verplichtingen ten aanzien van voormalig personeel (van werk naar werktraject, ww-uitkering, bovenwettelijk ww etc.).

Bouwgrondexploitaties

Bij grondexploitaties waarbij verliezen worden verwacht wordt een verliesvoorziening getroffen. Daar waar de boekwaarde van de verliesvoorziening groter is dan de boekwaarde van bijbehorende project, dient voor het verschil een werkelijke voorziening getroffen te worden.

Afkoop woningbouwinitiatieven

De gemeenteraad heeft in september 2016 de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (SVWZL) vastgesteld. Het werken met de SVWZL is door de provincie in de Omgevingsverordening Limburg verplicht gesteld in het kader van nieuwe woningbouwinitiatieven.

De SVWZL bevat uitvoeringsafspraken en instrumenten om een kwalitatief goede en evenwichtige woningmarkt te bewerkstelligen. Om op termijn een woningoverschot te voorkomen moet volgens de SVWZL elke woning die nog extra wordt gebouwd bovenop al bestaande plannen worden gecompenseerd. Dit gebeurt met sloop van een andere, minder aantrekkelijke woning. Als dat aantoonbaar niet mogelijk is, zijn er andere opties. Een optie voor vernieuwende, kleine plannen is financieel compenseren. Dat kan door 7% van de gemiddelde WOZ-waarde per te bouwen woning te storten in een (subregionaal) fonds. Het fonds wordt gebruikt voor verbetering van de woningmarkt.

Voorzieningen ter egalisering van kosten (BBV art. 44 1c)

Dit betreft voorzieningen die zijn gevormd wegens kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren. De voorzieningen dienen ter dekking van de kosten van de uitvoering van het meerjarig onderhoudsprogramma (groot onderhoud). Uitvoering vindt plaats op basis van de diverse jaarprogramma's en onderhoudsplannen.

Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44 2)

Dit betreft van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. We onderscheiden de volgende voorzieningen:

- Riolen
- Afval
- Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeenten

Riolen

De voorziening dient ter dekking van (toekomstige) kapitaallasten van geactiveerde investeringen in het rioolstelsel op grond van het lopende gemeentelijke rioleringsplan (GRP) en GRP's uit het verleden. Daarnaast wordt deze voorziening ook gebruikt voor egaliseren van kosten en opbrengsten.

Afval

De voorziening wordt gebruikt voor egaliseren van kosten en opbrengsten.

Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente

Van het restantbedrag leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente, dat mede door de corporaties ooit is opgebouwd, worden jaarlijks – beperkt – door de gezamenlijke partijen investeringen gedaan voor de leefbaarheid met de intentie om de nadruk te leggen op de wijken Mariaberg en Pottenberg.

Bijlage 1 Samenstelling van het college van burgemeester en wethouders

De samenstelling van het college per heden:

Dhr. Wim Hillenaar

Burgemeester.
Algemene en bestuurlijke zaken.
(Grensoverschrijdende) samenwerking.
Europa en euregio.
Communicatie.
Bestuurlijke en ambtelijke integriteit.
Openbare orde en veiligheid.
Handhaving.
Zorg- en Veiligheidshuis.
Vergunningen aan de burgemeester voorbehouden.

Dhr. Frans Bastiaens

Ruimtelijke ontwikkeling.
Cultuur en cultureel erfgoed.
Veerkrachtige wijken.
Ouderenbeleid.
Opvang vluchtelingen en statushouders
Stadsdeelwethouder Maastricht Noord-West.

Dhr. Johan Pas

Wonen.
Onderwijs.
Studentenstad.
Coördinerend portefeuillehouder Maastricht University.
Welstand.
Stadsdeelwethouder Maastricht Zuid-West.

Dhr. Hubert Mackus

Economie.
Water, natuur en landschap, dierenwelzijn.
Sport en recreatie.
Vergunningverlening.
Jeugdzorg
Stadsdeelwethouder Maastricht Oost.

Mw. Manon Fokke

Financiën.
Personeel & Organisatie
Publieke Dienstverlening.
Burgerparticipatie.
Lobby.
Stadsdeelwethouder Maastricht West.

Dhr. Alain Garnier

Sociale zekerheid en armoedebeleid.
Arbeidsmarktbeleid.
Gezondheid (incl. IZA/GALA).
Vastgoed en grondbeleid.
Stadsdeelwethouder Maastricht Noord.

Dhr. John Aarts

Hospitality, evenementen.
Mobiliteit.
Duurzaamheid.
Stadsbeheer.
Stadsdeelwethouder Maastricht Centrum.

Dhr. Jeroen Hoenderkamp

Welzijn.
Wmo.
Coördinatie Sociaal Domein.
Inburgering
Diversiteit.
Stadsdeelwethouder Maastricht Zuid.

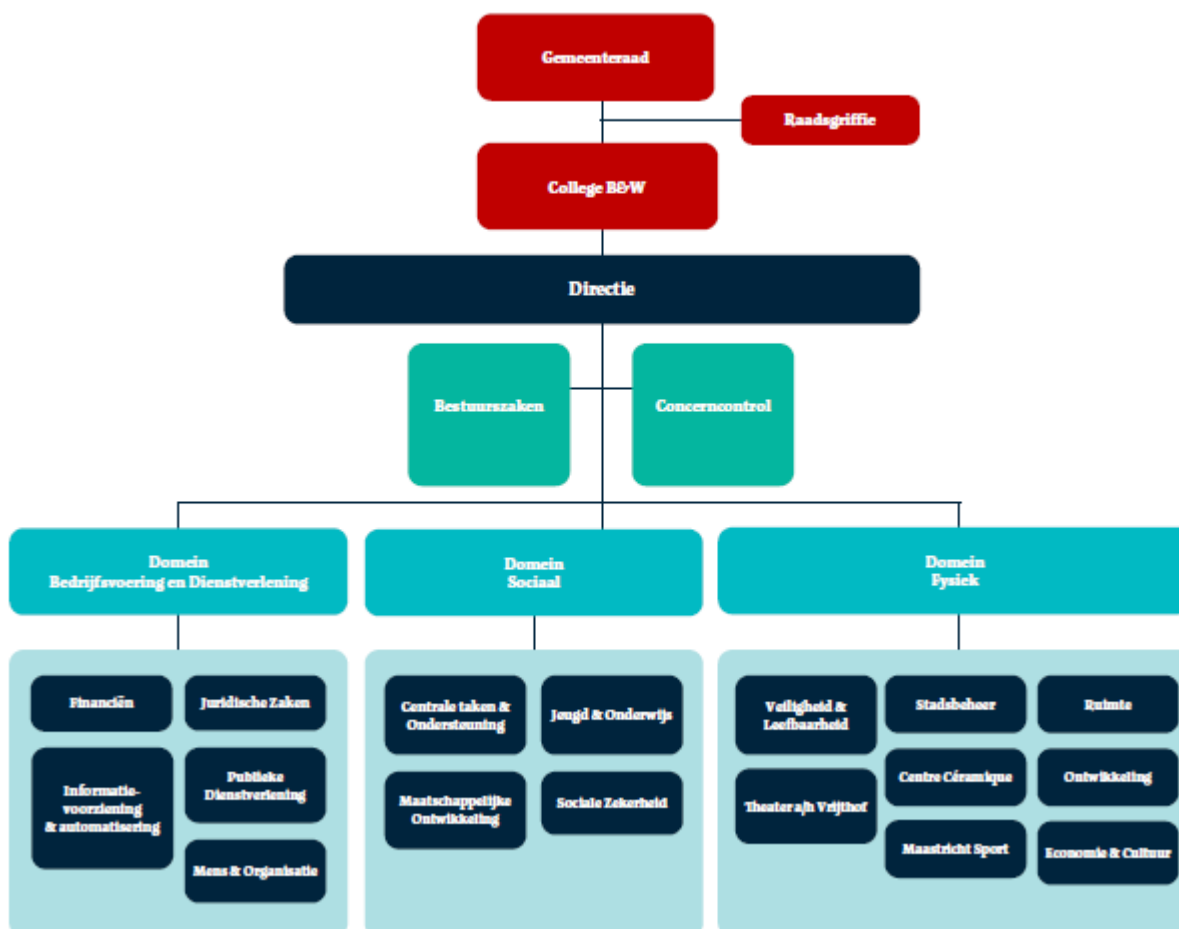

Dhr. Gert-Jan Kusters

Gemeentesecretaris.

Bijlage 2 Organisatieschema in 2025

Organogram Gemeente Maastricht

per ultimo september 2023

Bijlage 3 Overzicht hercalculatie bouwgrondexploitaties per ultimo 2023

Plan-no.	Plan	Investering per 31.12.2022	Gerealiseerde kosten 2023	Gerealiseerde opbrengsten 2023	Investering per 31.12.2023 zonder winst/verlies-nemingen	Geraamd overschot (+) tekort (-) voor winst/verlies nemingen (EW)	winst(+)/verlies(-) neming Algemene Reserve (CW)	Investering per 31.12.2023 na winst/verlies-nemingen	Geraamd overschot (+) tekort (-) na winst/verlies nemingen (EW)	Geraamd overschot (+) tekort (-) na winst/verlies nemingen per 31-12-23 (CW)
	BRANDPUNTEN									
	2. Programma Wikaanpak									
3700 150 00	Brusselsepoort - Winkelcentrum	65.567	600.367	493.051	172.882,38	-100.000		172.882	-100.000	0
3700 220 00	Caberg-Malperius	1.566.133	596.978	245.917	1.917.195	-1.275.930		1.917.195	-1.275.930	0
3700 458 00	Malberg-Herstructurering	-284.130	16.746	-	-267.384	33.750		-267.384	33.750	32.439
3700 485 04	Wiltenvrouwenveld-Essentterrein	2.321.018	43.962	-	2.364.971	-800.000		2.364.971	-800.000	0
3700 045 00	Herenwakkering Kruissteersplein	-	244.051	138.000	106.051	-		106.051	-	-
3700 356 03	Zorgwoningen Scham	-	191.179	-	191.179	-		191.179	-	-
		3.668.589	1.693.273	876.968	4.484.893,54	-2.142.179		4.484.894	-2.142.179	32.440
3700 522 00	3. Randwyck									
	Randwyck-Orsulating	329.463	308.021	44.099	593.385	-		593.385	-	-
		329.463	308.021	44.099	593.384,66	-		593.385	-	-
3700 503 00	4. Binnenstad overig									
	Wyck - Palace	1.176.092	182.651	-	1.358.743	-395.000		1.358.743	-395.000	-
		1.176.092	182.651	-	1.358.743,36	-395.000		1.358.743	-395.000	-
3700 741 00	5. A2									
	A2-Bouwgrondexploitatie	-156.801	248	1.207	-157.760,31	-		-157.760	-	-
		-156.801	248	1.207	-157.760,31	-		-157.760	-	-
3700 312 00	7. Maastricht-Valkenburg									
	Geusselt-Bijzondere Doeleinden	3.108.799	104.455	-	3.213.254	-8.777.000		3.213.254	-8.777.000	-0
		3.108.799	104.455	-	3.213.253,84	-8.777.000		3.213.254	-8.777.000	-0
3700 053 00	8. Beatrixhaven									
	Beatrixhaven - LHB Middengebied	-	-	-	-	-		-	-	-
		-	-	-	-	-		-	-	-
		-	-	-	-	-		-	-	-
	SUBTOTAAL 1	8.126.142	2.288.647	922.275	8.492.515	-11.314.179		8.492.515	-11.314.179	32.440
	OVERIGE PLANNEN									
3700 048 00	Amblyveld	52.1830	482.927	10.000	994.557	-620.000		994.557	-620.000	-0
3700 754 10	Hooftes	-231.494	320.672	18.999	70.189	-70.189		70.189	-70.189	-
3700 805 00	Bedrijfsparc Maastricht Zuid	6.612.174	313.910	-	6.926.084	4.578.000		6.926.084	4.578.000	3.204.280
	SUBTOTAAL 2	6.902.320	1.117.510	28.999	7.990.830	3.887.811	601.811	8.592.641	3.286.000	3.204.280
	GEREAAL TOTAAL	15.028.462	3.406.157	951.274	17.483.346	-7.426.363	601.811	18.085.156	-8.028.179	3.236.720

Voorziening stedelijke programmering plannen in exploitatie per 31 december 2023

Plan-no.	Plan	Voorziening per 31.12.2022		Voorziening per 31.12.2023 zonder mutaties
3700 048 00	Voorz. Sted.prog. II Amblyveld	-703.570		-703.570
3700 850 01	Voorz.sted.prog. Geusselt	-8.777.000		-8.777.000
3700 850 04	Voorz.sted.prog. BOP Caberg Malperius	-1.275.930		-1.275.930
3700 503 00	Voorz. Wyck - Palace	-95.000		-95.000
3700 485 04	Voorz. Essentterrein	-800.000		-800.000
3700 150 00	Voorz. Brusselsepoort	-		-
		-11.651.500		-11.651.500
		3.376.962		5.831.846

Mutaties Voorziening in 2023
83.570
-
-
-300.000
-100.000
-316.430

Voorziening per 31.12.2023	Geraamde Beschikking voorziening 31.12.2023
-620.000	620.000
-8.777.000	8.777.000
-1.275.930	1.275.930
-395.000	395.000
800.000	800.000
100.000	100.000
-11.967.930	11.967.930
6.117.226	3.939.751

Bijlage 4 Overzicht subsidies

In deze bijlage staan meerdere overzichten van subsidies:

1. Lijst van begrotingssubsidies
2. Overzicht over alle subsidieregelingen
3. Overzicht van verleende en aangevraagde subsidies 2024
4. Overzicht van aangevraagde subsidies 2025

In deze lijsten is nog geen rekening gehouden met een mogelijke invulling van de taakstelling op subsidies. Deze bedraagt voor 2025 € 750.000 en voor 2026 en verder € 1,5 mln.

Ad 1. Lijst van begrotingssubsidies

Deze subsidies worden niet verstrekt op basis van een regeling of verordening, maar op basis van art. 4:23, lid 3, sub c Awb.

Subsidieontvanger	Subsidie 2025	Subsidieontvanger	Subsidie 2025
Programma 0 – Bestuur en ondersteuning		Programma 6 – Sociaal Domein	
1 Stichting Mondiaal Maastricht	67.109	32 Stichting Plexat	57.000
Programma 1 – Veiligheid		33 Kinderboerderij De Heeg	62.860
2 Halt-Team Limburg	58.581	34 Stg. The Masters	83.830
Programma 3 – Economie		35 Azaro-Dagbesteding	138.551
3 Centrummanagement Maastricht	563.504	36 Stichting Boerderij Daalhoeve	545.500
4 Maastricht Convention Bureau	960.000	37 Athos	491.400
5 Maastricht Marketing	1.109.656	38 Stichting Werkhuis Maastricht Noordoost	162.552
6 Starterscentrum Limburg	60.208	39 Stg. Fietsbank Maastricht	67.180
7 GIP Aken Eurode	112.375	40 Stichting Gehandicaptenzorg Limburg (SGL)	12.057
8 SGA Maastricht (Podium 24)	156.000	41 Stichting @Ease	145.000
9 SGA Kerkrade	94.000	42 Stichting Buurtbemiddeling Maastricht	65.000
10 Jumping Indoor Maastricht	60.000	43 ZIO Geestelijke Gezondheidszorg	451.218
11 Amstel Gold Race	65.000	44 Stichting FIRST Fiscale Rechtspraak	3.620
12 Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL)	379.920	45 Stichting Samen voor Maastricht	75.000
13 Flikken Maastricht	20.000	46 Maastricht UMC+ - COACH	40.250
14 MAA	200.000	47 Stichting Buurtservice Maastricht	25.000
15 UNI MERIT	301.362	48 COC Limburg	20.000
16 Samenwerkende industrie Maastricht	40.000	49 Humanitas	465.625
Programma 5 – Sport, Cultuur en Recreatie		50 Levantogroep vrijwilligers	44.400
17 Stichting Oranje Comité Maastricht	6.040	51 Levantogroep Housing	94.500
18 Stichting Sint Nicolaas Maastricht	5.000	52 Levantogroep In2yourplace	52.000
19 Vereniging Het Graf van Sint Servaas	63.000	53 MEE	1.391.355
20 Toneelgroep Maastricht	44.393	54 Mondriaan	43.071
21 Lumière	89.874	55 Mondriaan	1.852.853
22 Lumière	316.928	56 Slachtofferhulp	45.189
23 Stichting Ateliers Maastricht	200.000	57 Envida	552.691
24 Bureau Europa	62.711	58 Xonar vrouwenopvang	2.222.811
25 Jeugdfonds Cultuur	86.000	59 Xonar Aware	11.262
26 Stichting Profonde Maastricht	7.500	60 Trajekt (mbo coach)	55.385
27 Stichting Muziegieterij	1.488.417	61 Relim	142.311
28 Vereniging KUMA muziekschool	60.000		
29 Vereniging Vrije Academie Maastricht	30.000		
30 Stichting Theaterschool De Zuiderlingen	30.000		
31 Stichting Dansatelier Maastricht	30.000		

Ad 2. Lijst van subsidieregelingen/verordeningen

	Naam regeling	Doel	Budget of subsidieplafond
	Programma 3 Economie		
1	Subsidieregeling evenementen (gereed ultimo 2024)	Een toekomstbestendig evenementenaanbod bevorderen, dat aansluit op het DNA van Maastricht, waar inwoners, ondernemers en bezoekers optimaal van kunnen genieten.	Subsidieplafond: € 300.000 per kalenderjaar
2	Subsidieregeling studentenstad gemeente Maastricht 2023-2026	Gericht op het versterken van de verbinding tussen studenten en stad.	Subsidieplafond: € 165.000 per kalenderjaar.
3	RegioDeal	Partijen streven naar een innovatieve, circulaire en duurzame grens overstijgende kennisregio, met brede welvaart voor alle inwoners, sterke steden en kernen in een toekomstbestendig klimaat adaptief en aantrekkelijk landschap.	Subsidieplafond: € 20.000.000 in totaal
4	Wervingsfonds acquisitie (gereed ultimo 2024)	In het actieprogramma "Verder bouwen aan een sterk en sociaal Maastricht" is het initiëren van een wervingsfonds acquisitie opgenomen. Doel is om bedrijven die zich hier willen vestigen een financiële stimulans te geven. Het college heeft in januari 2010 besloten om hiertoe de reserve in te stellen. De voeding heeft plaatsgevonden uit de herallocatie van de bestaande economie-middelen 2006-2010.	n.t.b.
5	Subsidieregeling stimulering toeristische sector (gereed ultimo 2024)	Stimuleren van toeristische initiatieven en projecten die focussen op langer verblijf en overnachtingen in luwe perioden.	Subsidieplafond: € 112.000 per kalenderjaar
	Programma 4 Onderwijs		
6	Subsidieregeling "Educatieve Agenda"	Gericht op het verbeteren van de onderwijsinfrastructuur in relatie tot en in afstemming met relevante gemeentelijke beleidsthema's.	Subsidieplafond € 267.669
7	Verordening Kindgebonden subsidie voorschoolse educatie 2020 e.v. (i.p.v. verordening wordt een subsidieregeling opgesteld, naar verwachting Q1 2025)	Voor kinderen met een risico op achterstand in de Nederlandse taal om hun extra aandacht te kunnen bieden om zodoende de te verwachten achterstand te verkleinen	budget € 2.632.395
8	Verordening Subsidie VVE-TPO Gemeente Maastricht 2020 (i.p.v. verordening wordt een subsidieregeling opgesteld, naar verwachting in Q1 2025)	Voor kinderen met een risico op achterstand in de Nederlandse taal om voor hun een doorgaande lijn in de ontwikkeling te realiseren bij de overdracht van de voorschoolse organisatie naar de basisschool	budget € 1.356.082
9	Subsidieregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering regio Zuid-Limburg	Gemeente Maastricht is als centrumgemeente verantwoordelijk voor verwerving van jeugdbescherming en jeugdreclassering voor jeugdigen in de regio Zuid-Limburg. Door de subsidieverlening wordt de noodzakelijke bescherming van jeugdigen die opgroeien in een kwetsbare omgeving geborgd. Indirect heeft dat ook positieve gevolgen voor de gezondheid van deze jeugdigen en hun ouders/opvoeders.	regiobudget € 14.000.000
	Programma 5 Sport, cultuur en recreatie		
10	Subsidieregeling Amateurkunsten Maastricht Boekjaarsubsidie Projectsubsidie	Betreft structurele (boekjaar)subsidies aan harmonieën, fanfares, koren en toneelverenigingen die voldoen aan de eisen in de regeling t.a.v. gekwalificeerde leiding, jaarlijks twee openbare optreden. Subsidiebedrag mede afh. van ledenaantal. Projectsubsidies ten behoeve van amateurkunst-activiteiten, NIET zijnde activiteiten van verenigingen die onder de structurele (boekjaar) subsidieregeling vallen. Wordt getoetst op: kwaliteit, Innovatie en participatie.	Subsidieplafond € 504.788,65 Vanuit de coalitiegeldend Impuls cultuureducatie, is voor het onderdeel projectsubsidie voor de activiteit samenwerking met het onderwijs artikel 13.f, het subsidieplafond opgehoogd met € 100.000,-. Dit bedrag is reeds opgenomen in het subsidieplafond
11	Subsidieregeling landelijke basisinfrastructuur (BIS) professionele kunst 2025-2028	Het culturele ecosysteem van de professionele kunsten in de stad, waaronder de in Maastricht gehuisveste professionele culturele instellingen die deel uitmaken van de landelijke culturele basisinfrastructuur (BIS), versterken door het verstrekken van subsidie voor activiteiten die daaraan bijdragen.	Subsidieplafond: € 1.257.352,00 In dit plafond is voor boekjaar 2025 €200.000 extra opgenomen voor de functie festival (dans)
12	Subsidieregeling meerjarige dynamiek professionele kunst Maastricht 2025-2028	Culturele dynamiek bevorderen en het culturele ecosysteem van de professionele kunsten in Maastricht versterken door het verstrekken van subsidies voor activiteiten die daaraan bijdragen.	Subsidieplafond: € 495.000 per boekjaar.
13	Subsidieregeling Kunst in de Openbare Ruimte 2022-2025 gemeente Maastricht	Kunst in de openbare ruimte levert een belangrijke bijdrage aan de dynamiek, aantrekkingskracht en leefbaarheid van de stad. Gemeente Maastricht stimuleert daarom de realisatie van nieuwe kunst in de openbare ruimte.	Subsidieplafond € 20.000 per kalenderjaar
14	Subsidieregeling Impuls Jongerencultuur 2023-2024 (verlenging o.v.)	Het stimuleren van culturele activiteiten en het maken van alle vormen van eigentijdse cultuur voor, door en met jongeren (14 t/m 27 jaar)	Subsidieplafond is niet besteed budget vorig boekjaar
15	Subsidieregeling museaal beleid, de stad als podium, gemeente Maastricht 2024-2026	De stad als podium, inzet op het stimuleren van beeldende kunstinstellingen en professionals om meer naar buiten te treden en verbinding met elkaar en andere partners te realiseren.	Subsidieplafond: € 100.000 per boekjaar + niet besteed budget vorig boekjaar
16	Subsidieregeling Mestreechter taal en cultuur 2024-2026	Het bevorderen van veerkracht en verbondenheid middels Maastrichtse taal en cultuur	€ 105.000 per boekjaar + niet besteed budget vorig boekjaar
17	Subsidieregeling culturele dynamiek (dit is een nieuwe regeling die naar verwachting ultimo 2024 gereed is).	n.t.b.	€ 125.000 per boekjaar
18	Subsidieregeling 'exploitatie beheerde speelvoorzieningen'	Subsidie ten behoeve van de exploitatie van de speeltuinen	Subsidieplafond € 16.011,50
19	Subsidieregeling 'vervanging beheerde speelvoorzieningen'	Subsidie ten behoeve van de vervanging van speeltoestellen	Subsidieplafond € 16.011,50

20	Subsidieregeling Sport en bewegen gehandicapten en chronisch zieken	Meer chronisch zieken in staat stellen om aan bewegingsactiviteiten deel te nemen.	Subsidieplafond € 10.000
	Programma 6 Sociaal domein		
21	Subsidieregeling versterken sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet 2022-2024	Het doel van deze regeling is versterken van de sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet zoals beschreven in het beleidskader 'Versterken sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet, gemeente Maastricht, 2022-2024	Subsidieplafond € 1.440.755
22	Ondersteuningsregeling gemeenschapshuizen	Met deze regeling wordt beoogd gemeenschapshuizen/buurthuizen te ondersteunen om een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven in de buurt, alsmede de continuïteit als gemeenschapshuis-/buurthuisfunctie te helpen waarborgen. Daarbij is het de bedoeling de gemeenschapshuizen/buurthuizen te ondersteunen in hun ontwikkeling naar zo veel mogelijk zelfstandigheid	Subsidieplafond € 40.000
23	Verordening Professionele Instellingen op het gebied van Welzijn en Zorg	Subsidiëring van prestatieplan/werkbegroting van de betreffende instelling waarbij de behoefte ervan duidelijk wordt aangegeven zodat de genoemde te realiseren doelen worden bereikt ten gunste van de ingezetenen van de gemeente.	budget € 15.220.000
24	Subsidieregeling Valpreventie (onder voorbehoud van tijdige vaststelling)	Valincidenten bij thuiswonende oudere voorkomen	€ 120.000
25	Doelgroep arrangementen Onderwijs - Jeugdhulp (er wordt een nieuwe subsidieregeling regionaal vastgesteld, naar verwachting Q4 2024)	Subsidie voor scholen van speciaalonderwijs. Het kan daarbij gaan om basale-, maar ook om meer specifieke ondersteuning vanuit jeugdhulp, die moet passen bij de doelgroep en moet aansluiten bij het ondersteuningsprofiel van school.	voorlopig subsidie € 1.361.815 (maastricht's deel)
	Programma 8 volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, stadsvernieuwing		
26	Subsidieregeling Vraaggericht bouwen 2021	Het hoofddoel van deze regeling is dat de gemeente Maastricht ook voor toekomstige generaties een aantrekkelijke woonstad is. Het doel dat deze regeling wil bereiken om aan is het inwoners meer zeggenschap te geven over het bouwen van hun woning.	subsidieplafond € 175.000
27	Subsidieregeling Stimulering verduurzaming vastgoed Maastricht 2023-2024.	Organisaties en ondernemingen kunnen subsidie aanvragen voor verduurzaming of een energiescan van één of meer gebouwen gelegen in de gemeente Maastricht.	Totaal subsidieplafond: € 2.103.000
28	Subsidieregeling duurzame mobiliteit MKB gemeente Maastricht 2024	De transitie naar emissieloos-vervoer voor het MKB vergemakkelijken en de kosten verlagen	€ 600.000
29	Subsidieregeling isolatiemaatregelen gemeente Maastricht 2024 (nog vast te stellen)	Verstrekken van subsidie voor limitatief aantal isolatiemaatregelen	€ 1.969.295
	Programma 0 bestuur en ondersteuning		
30	Reglement burgerbegroting	Met een burgerbudget kunnen inwoners van Maastricht zelf bepalen hoe overheidsgeld wordt besteed.	budget € 750.000
31	Subsidieregeling Leefbaarheidsfonds 2024-2025	Betrokkenheid en eigenaarschap onder bewoners in hun buurt vergroten en versterken	maximaal budget 2024 €1,1 mln.

Ad 3. Overzicht van verleende en aangevraagde subsidies 2024 naar soort, naar programma en naar regeling

Programma 0 – Bestuur en ondersteuning

Incidentele subsidies

Relatie	Project	Verleend
Stichting Mondiaal Maastricht	Subsidie 2024	€ 67.109
Stichting Buurtbalans	Aanvraag subsidie 2024 in het kader van burgerparticipatie	€ 1.225
Stichting Sphinx	Sphinx x De Balie 2024	€ 10.000
Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht	Aanschaf Riksj	€ 14.906
Stichting Wyckerpoort Actief	Dodenherdenking 2024	€ 750
Stichting Samen Onbepert (aangevraagd)	Startsubsidie Buurtnetwerk Boschstraatkwartier	€ 3.000
Stichting Sphinxkwartier (aangevraagd)	Opstartsubsidie Bewonersplatform Belvédère	€ 3.000
Atletiek Maastricht (aangevraagd)	Vrijheidsestafette 80 jaar vrijheid	€ 90.000

Burgerbegroting

Relatie	Project	Verleend
Stichting Stadsnomade	#13 Drinkwatertappunt op sportpark de Griend	€ 9.300,00
Natuurlijk persoon	#23 100 meter Groene Loper	€ 150,00
Speeltuinwerk Limbrug	#47 Geinig Graven in de Speeltuin	€ 10.100,00
Stichting Buurtnetwerk Wittevrouwenveld	#55 Voel je thuis	€ 1.500,00
Stichting Serve the City Maastricht	#71 Big Volunteer Week	€ 8.359,00
CNME	#145 Natuurspeeltuin De Gouden Wereld	€ 11.000,00
CNME	#147 Natuurspeeltuin bij de Kippen van Mariaberg	€ 15.230,00
Stichting Buurtnetwerk Wittevrouwenveld	#152 De Sociale Barbecue	€ 3.200,00
Stichting Verkeers Veiligheids Groep Maastricht	#166 Het geven van verkeerslessen en praktijklessen aan vluchtelingen, Oekraïne, studenten en middelbare scholen	€ 3.500,00
Stichting Buurtnetwerk Mariaberg	#184 Kinderdag mariaberg	€ 1.450,00
Stichting Velorium	#199 Veilig fietsplezier	€ 8.275,00
Natuurlijk persoon	#202 Barbecue Criekenput	€ 4.465,00
Stichting Bewoners Hulpteam Mariaberg	#34 Redt de Gezèt vaan Mariaberg!	€ 1.000,00
Stichting Buurtnetwerk Us Sint Maartenspoort	#90 Maak buiten een beetje binnen	€ 1.100,00
Natuurlijk persoon	#52 Dörpsmerret	€ 1.500,00
Natuurlijk persoon	#114 Hof van Daalhof	€ 2.100,00
Stichting Buurtnetwerk Us Sint Maartenspoort	#89 Ontmoeting rond de tafel	€ 2.600,00
Natuurlijk persoon	#31 Kinderplattegrond	€ 3.500,00
Stichting de Groene Poort Oost	#110 Informatiebord voor activiteiten in Buurtpark de Groene Poort Oost.	€ 3.520,00
Natuurlijk persoon	#9 Ontdek Maastricht	€ 4.000,00
Natuurlijk persoon	#59 De Heeg, 45 jaar jong	€ 4.000,00
Stichting Trefpunt Akerpoort	#104 De Huiskamer Heugemerveld: Een Warme Ontmoetingsplek voor Eenzame Ouderen	€ 5.000,00
Stichting Griend360	#176 Beweeg mee met Griend360 ^o	€ 5.000,00
Stichting Serve the City Maastricht	#183 Workshops: Vriendschap. Gezelschap.	€ 7.046,08
Stichting Stadsnomade	#16 Workshop Woensdag	€ 11.000,00
Stichting Kenniscentrum Empowerment Maastricht	#85 Vlindertuin	€ 13.750,00
Stichting Serve the City Maastricht	#164 Samen erop uit! Tegen eenzaamheid	€ 15.000,00
Stichting Code 043	#64 PopUp Youth Café	€ 21.000,00
Natuurlijk persoon	#1 Spelenderwijs uit de eenzaamheid	€ 7.250,00
Stichting Stadsnomade	#33 Floormanager voor de vrijhaven	€ 5.320,00
Volkstuinders Vereniging de Heeg	#39 Deeltuin	€ 1.600,00
Natuurlijk persoon	#60 Tongersehof, het Père Lachaise van Maastricht	€ 1.900,00
Natuurlijk persoon	#69 Atelier Punaise: Atelier van vrije expressie om allemaal samen te schilderen	€ 10.518,00
De Vereniging Maastrichtse Harmonie Kunst Door Oefening	#74 Geef Harmonie KDO weer een stem !	€ 798,00
De Vereniging Maastrichtse Harmonie Kunst Door Oefening	#75 De jeugd (van KDO) heeft de toekomst	€ 3.046,36
Student Association Fugax	#87 Student Association Fugax	€ 6.734,00

Fanfare "Concordia" De Limburgse Jagers van 1843	#101 45 nieuwe hemden voor Jubileumjaar 2024 Concordia Maastricht	€ 2.719,78
Stichting Buurtnetwerk Us Sint Maartenspoort	#107 Zorg dat je er snel bij bent (AED)	€ 3.041,00
Stichting Scouting Waterwerk Jan van Gent	#129 Eco-vlet voor waterscouting Jan van Gent	€ 14.000,00
Stichting Buurtnetwerk Mariaberg	#137 Mini Musea Mariaberg	€ 9.030,00
Sportvereniging Watervrienden Maastricht.	#154 Waterplezier	€ 4.950,00
Stichting Buurtnetwerk Jekerdal-Sint Pieter-Villapark Maastricht	#157 Pieterbuurt Buurttuin: "SAMEN kleuren": Speelplaats, Aandacht, Mensen en Natuur	€ 5.800,00
Stichting Huisvesting Rizzjemint	#165 Behoud vereniging door aanwas leden en bestuur	€ 2.250,00
Stichting Bewoners Hulpteam Mariaberg	#175 Naaiatelier Mariaberg	€ 1.600,00
Stichting Buurtnetwerk Mariaberg	#180 Gruuts op diech	€ 10.412,50
Stichting Vrun van de Wieker Fanfaar	#195 Nieuwe Uniformen Wieker Fanfare	€ 10.000,00
Stichting Kom Leren	#44 ZIEZO de natuurtuin	€ 5.000,00
Stichting Buurtnetwerk Us Sint Maartenspoort	#92 Snoeien doet de buurttuin nog mooier bloeien	€ 900,00
Stichting Volkstuinen Complex 't Hesperhöfke	#95 DE OPSTAP	€ 13.342,00
Stichting Vrijheidspark Maastricht	#113 Ervaar, Pluk en Proef KRUIDEN uit jouw BUURT	€ 2.727,00
Stichting Bewoners Hulpteam Mariaberg	#126 De inleup in actie	€ 1.500,00
Stichting Bewoners Hulpteam Mariaberg	#28 Wassen in Blauwdorp	€ 2.960,00
RKSV Heer	#100 Verduurzaming wassen/kleding	€ 15.354,00
Studio Sufi	#187 FLOWER NINJAS	€ 20.350,00
Stichting Buurtnetwerk Wittevrouwenveld	#53 JO COENEN ALLEE	€ 500,00
Stichting Bewoners Hulpteam Mariaberg	#139 Hoe meer kippen, Hoe meer getokkel, Hoe meer eieren.	€ 4.980,00
Stichting Bewoners Hulpteam Mariaberg	#143 HELP de kippen de winter door.	€ 1.715,00
Stichting Buurtnetwerk Jekerdal-Sint Pieter-Villapark Maastricht	#159 Buurttuin St.Pieter SAMEN-spelen: Samen= Speelplaats, Aandacht, Mensen en Natuur	€ 6.726,00
Stichting Verkeers Veiligheids Groep Maastricht	#160 Stichting Verkeers Veiligheids Groep Maastricht	€ 600,00
Natuurlijk persoon	#83 Buurtbistro Manjefiek Malberg	€ 405,76
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€355.674,48</i>

Leefbaarheidsfonds

Relatie	Project	Verleend
Stichting Wyckerpoort Actief	Lief & Leedstraten Wyckerpoort	€ 2.950,00
Stg. Fietsbank Maastricht	Uitgiftepunt broodnodig Pottenberg	€ 4.500,00
Stichting Trajekt	Iftar Caberg	€ 750,00
Buurtbelangen Nazareth	Lief en Leedstraten Nazareth	€ 4.900,00
Stichting Buurtnetwerk Heugemerveld	Tegelwippen Heugemerveld	€ 250,00
Stichting Buurtnetwerk Us Sint Maartenspoort	Social Sofa	€ 4.900,00
Stichting Buurtraad Pottenberg	Uitbreiding met speel-elementen t.b.v. natuurontdekplek Terra Sigillata	€ 15.000,00
Stichting Trajekt	Buurtbrök 't Potterieke	€ 56.008,18
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€ 89.258,18</i>
Stichting Buurtcentrum "De Romein" (aangevraagd)	Zomerprogramma voor de thuisblijvers in Pottenberg	€ 3.000,00
Stichting Trajekt (aangevraagd)	Zomerprogramma voor de thuisblijvers, "goed idee voor je straat", nieuwjaarstreffen	€ 3.950,00
Stichting Trajekt (aangevraagd)	Avond van de Buurt Mariaberg	€ 2.000,00
Stichting Trajekt (aangevraagd)	Heldin- Caberg-Malpertuis, 2024	€ 1.275,05
Stichting Buurtnetwerk Heugemerveld (aangevraagd)	Multiculturele dag Heugemerveld	€ 1.350,00
Stichting Trajekt (aangevraagd)	Verfraaien Trafohuisjes Enexis in Pottenberg	€ 14.520,00
Stichting Trajekt (aangevraagd)	Heldin Pottenberg 2024	€ 1.775,05
Stichting Buurtplatform Brusselsepoort (aangevraagd)	Inrichting permanent BEIhuis	€ 20.325,00
Woningstichting Servatius (aangevraagd)	Gemeenschappelijke opruimactie	€ 10.800,00
Stichting Trajekt (aangevraagd)	Halloween	€ 5.000,00

Programma 1 – Veiligheid

Incidentele subsidie

Relatie	Project	Subsidie 2024
Halt-Team Limburg	Preventie-activiteiten 2024	€ 58.581

Programma 3 Economie

Begrotingssubsidie

Relatie	Project	Subsidie 2024
Centrummanagement Maastricht	Bijdrage jaarbegroting	€ 551.374
Maastricht Convention Bureau	Exploitatiesubsidie 2023-2026	€ 535.000
Maastricht Marketing	convenant 2021-2024	€ 963.460
Starterscentrum Limburg	Subsidie 2024	€ 58.912
GIP Aken Eurode	Subsidie 2024	€ 112.375
SGA Maastricht (Podium 24)	Subsidie 2024	€ 156.000
SGA Kerkrade	Subsidie 2024	€ 71.450
Jumping Indoor Maastricht	Exploitatiesubsidie 2023-2025	€ 60.000
Amstel Gold Race	Exploitatiesubsidie 2023-2027	€ 65.000
SAHOT	bijdrage convenant 2024, dekking uit toeristenbelasting	€ 114.000
Maastricht Convention Bureau (beheerder)	bijdrage convenant 2024, dekking uit toeristenbelasting	€ 228.000
Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL)	Subsidie 2024	€ 379.920
Stichting Cultura Mosae (Tefaf)	Subsidie 2024	€ 35.500
Flikken Maastricht	Subsidie 2024	€ 20.000

Incidentele subsidies

Relatie	Project	Verleend
Samenwerkende industrie Maastricht	Subsidie 2024	€ 40.000
European Institute of Public Administration	EPSA 2023-2024	€ 20.000
Arapaha B.V.	RegioDeal	€ 28.536
UNU Merit	Subsidy Request for Cine ONU Event at Lumière Cinema	€ 850
Stichting Bedrijventerreinmanagement Zuid-Limburg SBZL	Circulaire Bedrijventerreinen gemeente Maastricht	€ 30.000

Duurzame mobiliteit MKB Gemeente Maastricht 2024

Relatie	Project	Aangevraagd
MSM-Edison B.V. (aangevraagd)	Investering laadpaal	€ 627,00

Programma 4 – Onderwijs

Incidentele subsidies

Relatie	Project	Aangevraagd
MosaLira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding	Zorg in onderwijstijd CSN SO	€ 56.000
MosaLira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding	Zorg in onderwijstijd SBO Talententuin	€ 28.000

Subsidieregeling Educatieve Agenda Maastricht

Relatie	Project	Aangevraagd
Vereniging Suringar	Schakelgroep Emile Wesly	€ 37.200,00
Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs, Samenwerkingsbestuur voor bijzonder en openbaar onderwijs	Inclusief onderwijs voor NT2-leerlingen Porta via de Educatieve Agenda Maastricht	€ 25.000,00
MosaLira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding	Schoolarrangement kindcentrum Samen Wyck	€ 37.042,00
MosaLira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding	EAM De Letterdoes	€ 35.000,00
MosaLira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding	EAM Manjefiek	€ 37.500,00
MosaLira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding	EAM CSN VSO Lees en tel mee	€ 15.000,00
MosaLira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding	EAM CSN SO Lees en tel mee	€ 15.000,00
	Totaal aangevraagd	€ 201.742,00

Verordening Kindgebonden Subsidie Voorschoolse Educatie Gemeente Maastricht

Relatie	Project	Verleend
KDV Klein Duimpje	Kindgebonden financiering	€ 30.520,00
Peuteropvang de Vlinderboom (voormalig Hummel-Kids)	Kindgebonden financiering	€ 50.292,36
Kids-Home	Kindgebonden financiering	€ 14.904,00
MIK Kinderopvang BV	Kindgebonden financiering	€ 1.642.292,00
KDV 't Hummelke	Kindgebonden financiering	€ 30.016,00
BV Kinderopvang Pinokkio Maastricht	Kindgebonden financiering	€ 296.869,66
Samen Spelen BV	Kindgebonden financiering	€ 420.960,12
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€ 2.485.854,14</i>

Verordening Voor- en Voorschoolse Educatie (VVE) & Taalactiviteit Primair Onderwijs (TPO): Voorschoolse Educatie

Relatie	Project	Verleend
KDV Klein Duimpje	Locatiegebonden subsidie VVE 2024	€ 7.637,83
Peuteropvang de Vlinderboom (voormalig Hummel-Kids)	Locatiegebonden subsidie VVE 2024	€ 11.466,67
Kids-Home	Locatiegebonden subsidie VVE 2024	€ 20.722,14
KDV 't Hummelke	Locatiegebonden subsidie VVE 2024	€ 10.361,07
BV Kinderopvang Pinokkio Maastricht	Locatiegebonden subsidie VVE 2024	€ 50.495,28
Samen Spelen BV	Locatiegebonden subsidie VVE 2024	€ 105.962,26
MIK Kinderopvang BV	Locatiegebonden subsidie VVE 2024	€ 308.745,18
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€ 515.390,43</i>

Voorschoolse Educatie

Relatie	Projectnaam	Verleend
Stichting Smart Limburg	Vroegschoolse Educatie 2024	€ 5.946,48
Stichting Kom Leren	Vroegschoolse Educatie 2024	€ 41.625,36
Vereniging Suringar	Vroegschoolse Educatie 2024	€ 11.892,96
Mosa Lira	Vroegschoolse Educatie 2024	€ 95.143,68
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€ 154.608,48</i>

Taalactiviteiten Primair Onderwijs (TPO)

Relatie	Projectnaam	Aangevraagd
Vereniging Suringar	Taalactiviteiten Vereniging Suringar	€ 12.000,00
Mosa Lira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding	Aanvraag TPO taalklassen schooljaar 2024-2025	€ 200.000,00
Stichting SMART Limburg	Aanvraag subsidie TPO	€ 200.000,00
	<i>Totaal aangevraagd</i>	<i>€ 412.000,00</i>

Subsidieregeling Jeugdbescherming en Jeugdreclassering Regio Zuid-Limburg 2023

Relatie	Project	Verleend
Bureau Jeugdzorg Limburg Centraal Bureau	Uitvoer Jeugdbescherming en Jeugdreclassering 2024	€ 14.026.816,80
Stg. Leger des Heils, Jeugdbescherming & Reclassering	Uitvoer Jeugdbescherming en Jeugdreclassering 2024	€ 344.575,60
Stg. William Schrikker Jeugdbescherming & Jeugdreclassering	Uitvoer Jeugdbescherming en Jeugdreclassering 2024	€ 2.554.503,25
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€ 16.925.895,65</i>

Programma 5 – Sport, Cultuur en Recreatie

Begrotingssubsidies

Relatie	Project	Subsidie 2024
Stichting Oranje Comité Maastricht	Maastrichtse cultuur	€ 5.910
Stichting Sint Nicolaas Maastricht	Maastrichtse cultuur	€ 2.809
Toneelgroep Maastricht	Huurcompensatie 2024	€ 43.437
Lumière	Huurcompensatie 2024	€ 87.939

Bureau Europa	Huurcompensatie 2024	€ 61.361
Jeugdfonds Cultuur	Subsidie 2024	€ 86.000
Theatercollectief Het Geluid	Subsidie 2024	€ 29.972

Incidentele subsidies

Relatie	Project	Subsidie 2024
Stichting Profronde Maastricht	Ridderronde Maastricht 2024	€ 7.500
Stichting Festivals Limburg	Kunstbende Limburg 2024	€ 8.000
Stichting Reuzengilde Gigantius	11e internationale reuzenstoet 2024	€ 27.630
Schiepers Fysio & Osteo	Valpreventie 2024	€ 3.111,15
Fysiotherapie Hamelers-Heijboer	Valpreventie 2024	€ 3.111,15
RTV Maastricht	The Sixties	€ 75.000
Stichting de Bühne	Gluren bij de Buren 2024	€ 7.500
Stichting Roots Unlimited	Diverse projecten 2024	€ 4.430
Stichting JekerKlassiek	JekerKlassiek Jubileum	€ 3.000
Stichting Pro Organo	orgelfestival l'Europe & l'Orgue	€ 5.000
Stichting Popmuziek Limburg (aangevraagd)	Jan Smeets Fonds	€ 5.000
KUMA muziekschool (aangevraagd)	Subsidie KUMA Muziekschool Maastricht	€ 120.000
Stichting Theaterschool De Zuiderlingen (aangevraagd)	Cursusjaar 2024-2025 Theaterschool De Zuiderlingen	€ 50.055
Stichting Velorium (aangevraagd)	Aanvraag betreft de beschikking op 2 juli 2024 goedgekeurd door de Raad	€ 150.000

Subsidieregeling Amateurkunsten Maastricht: Boekjaarsubsidies

Relatie	Project	Verleend
Harmonie St. Michael	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 10.148,00
Mestreechter Operette Vereniging	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.360,00
Stichting Ouderen Societeit Belfort	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.788,00
Vocal Group Odeon	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.039,00
Zaate Hermenie de Katerjach	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 4.208,00
Zangkoor Ascension	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.627,00
Toneelvereniging Alles is Drama	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.160,00
Fanfare Du Kwatsj	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 3.992,00
Musique Complete	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 3.452,00
R.K. Harmonie St. Caecilia De Gele Rijders	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 5.828,00
La Muze	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.360,00
Mixed Harmony Maastricht	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 6.044,00
Stichting Kimogo Vivas	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.039,00
Harmonie Heer Vooruit	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 9.824,00
Mannenzanggroep Wieker Hofzengers	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 1.344,00
Zaank en Kemedievereiniging Maos en Neker	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.788,00
Kamerkoor Maastricht	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.413,00
Gemengd Koor Sjantee Scharn	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.948,00
Gemengd Koor Stem des Volks Maastricht	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.894,00
Koninklijke Harmonie Ster van Maastricht	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 10.364,00
Stichting Limburgse Koorschool Kokoz	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 3.536,00
De Vereniging Maastrichtse Harmonie Kunst Door Oefening	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 8.852,00
Fanfare St. Cornelius	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 7.772,00
Limpro	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.160,00
Toneelvereniging M'46	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.160,00
Kon. Zangvereniging Mastreechter Staar	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 7.920,00
Vereniging Mestreechter Gelegenheidskoer	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 1.932,00
Zangkoor Don Bosco	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 1.986,00
Harmonie Wilhelmina	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 10.256,00
Vereniging Toonkunstkoor Maastricht	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 3.857,00
Show- and Marchingband Maastrichtse Verkennerband	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 13.820,00
Stichting Limburgs Jeugd Symfonie Orkest	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 11.228,00

ENCI-Koor	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.093,00
Stichting Seniorenmuziek Maastricht	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 6.044,00
Zangkoor l'Esperance	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.039,00
Maastrichtse Twirling Stars	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 1.172,00
Harmonie St. Walburga	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 11.120,00
Toneelvereniging De vriendenkring	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.160,00
Natuurlijk persoon	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 1.611,00
Harmonie St. Petrus en Paulus	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 20.408,00
Senioren Drumband Mestreech	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.804,00
Koor Catotsh	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 1.772,00
Kamerkoor Quartna	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.199,00
Symfonieorkest Avanti	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 5.828,00
Stichting ArkA Symfonie Orkest	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 6.908,00
Segura! Escola de Samba Maastricht	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 6.044,00
Vocal Group Celebrations	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.039,00
Fanfare Sint Servatius	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 10.904,00
Kinderkoor Sjamaes	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 1.772,00
Kon. Harmonie van Heer	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 8.528,00
Wieker Fanfare St. Franciscus	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 5.828,00
Harmonie St. Pieter 1890	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 4.316,00
Universiteitsorkest Maastricht	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 7.988,00
Kon. St. Caeciliakoor Heer	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 4.177,00
Stichting Vocaal Ensemble Lingua e Musica	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.413,00
Les Philfolles	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 3.236,00
Gemengde Zangvereniging Crescendo	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.306,00
Vocalgroup Mes Amie	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 4.071,00
Fanfare "Concordia" De Limburgse Jagers van 1843	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 5.720,00
Stichting PAKhuis	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.160,00
Kon. erkend Mannenkoor Borgharen	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.788,00
Vrouwenkoor Femmeuse	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.199,00
Het Garderegiment De Kachelpiepers	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 7.184,00
Stichting Volle Petaj, Batucada de Maastricht	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 3.452,00
Zangvereniging De Looier Twie	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.093,00
Ouderenkoor Ouch Joonk Gewees	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 1.879,00
2ENJOY Vocal Group	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.734,00
Toneelgroep Blik	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.160,00
Toneelgroep Papaver	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 2.160,00
Universiteitskoor Maastricht	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 5.942,00
Fanfare St. Hubertus	Boekjaar amateurkunsten 2024	€ 5.612,00
	Totaal verleend	€ 333.962,00

Projectsubsidies Amateurkunsten

Relatie	Projectnaam	Verleend
Stichting Hip Hop International Netherlands	Netherlands Hip Hop Dance Championship weekend 2024!	€ 5.000,00
Kon. Harmonie van Heer	Samenwerking Basisschool Scharn 2024	€ 5.000,00
Gemengd Koor Sjantee Scharn	Masterclass Carla Maffioletti	€ 800,00
Fanfare St. Cornelius	Blazersklas 2024	€ 2.000,00
Stichting CoMa Maastricht	Sound Bowl 2024	€ 700,00
Harmonie Heer Vooruit	Nieuw Talent Orkest	€ 2.500,00
Kon. Zangvereniging Mastreechter Staar	Projectaanvraag Staar Academie	€ 5.000,00
Vocalgroup Mes Amie	Music at the Museum	€ 1.000,00
Koninklijke Harmonie Ster van Maastricht	Muziek voor iedereen	€ 5.000,00
Stichting Wolken theater	CIRCUS O OF DREAMS	€ 1.000,00
Mestreechter Operette Vereniging	Dat is de Mestreechter geis	€ 2.500,00
Harmonie St. Michael	Regionaal Jeugd Harmonie Orkest	€ 5.000,00
Stichting Trichtse Verkenersband Sterre der Zee	Samenwerking Aloysius en MVB Maastricht	€ 5.000,00
Stichting Trichtse Verkenersband Sterre der Zee	Samenwerking Kindcentrum Belfort en MVB Maastricht	€ 5.000,00
Stichting Trichtse Verkenersband Sterre der Zee	Workshops tbv kwaliteitsverbetering	€ 1.342,50
Koninklijke Zangvereniging "Mastreechter Staar"	Ontdek je Stem 2024	€ 5.000,00
Stichting Limburgs Jeugd Symfonie Orkest	Workshops LJSO 2024	€ 3.150,00
Stichting Vocallis	Internationaal Festival Vocallis 2024	€ 3.000,00
Fanfare St. Cornelius	Projectsubsidie	€ 2.500,00

Gemengd koor Sjantée Scharn	Winterconcert koor Sjantée en harmonie Heer Vooruit	€ 3.600,00
Kamerkoor Transparence	Concert KAMERKOOR TRANSPARENCE	€ 500,00
Koninklijke Zangvereniging "Mastreechter Staar"	Staar Zang Academie	€ 5.000,00
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€ 69.592,50</i>
Maastrichtse Harmonie Kunst door Oefening (aangevraagd)	Kerstconcert 2024	€ 1.100,00

Subsidieregeling Meerjarige subsidies professionele kunst Maastricht 2021-2024

Relatie	Projectnaam	Verleend
Stichting de Muziekgieterij	Herhaald subsidieverzoek Bruis 2024	€ 70.553,00
Stichting de Muziekgieterij	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 1.456.376,69
Philharmonie Zuid-Nederland, vestiging Maastricht	Herhaald verzoek cultuurplansubsidie 2024	€ 243.429,38
Stichting Viewmaster	Herhaald verzoek cultuurplansubsidie 2024	€ 12.024,00
Stichting Toneelgroep Maastricht	Herhaald verzoek cultuurplansubsidie 2024	€ 181.352,00
CineSud	Herhaald verzoek cultuurplansubsidie 2024	€ 30.061,00
Stichting Prinses Christina Concours	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 10.283,00
Stichting Cultura Mosae	Herhaald subsidieverzoek Festival MAAS! 2024	€ 48.096,00
RTV Maastricht	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 339.251,00
Stichting Lumiere Cinema	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 310.106,00
Stichting Bureau Europa	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 79.113,00
Stichting Hoge Fronten	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 30.061,00
Marres CC	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 186.939,00
Stichting Nederlandse Dansdagen	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 296.194,00
Sally Dansgezelschap Maastricht	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 41.162,00
Stichting Musica Sacra Maastricht	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 120.242,00
Stichting Jazz Maastricht	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 42.182,00
Stichting FashionClash	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 24.049,00
Intro in Situ	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 51.185,00
Stichting Via Zuid	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 60.121,00
Stichting Ateliers Maastricht	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 114.026,00
Jan van Eyck Academie	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 86.093,00
Stichting Opera Zuid	Herhaald subsidieverzoek 2024	€ 154.134,00
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€ 3.987.033,07</i>

Subsidieregeling Impuls Jongerencultuur Maastricht 2023 – 2024

Relatie	Project	Verleend
Fotomuseum aan het Vrijthof	Morgen gaat het beter	€ 10.000,00
Stichting de Zuiderlingen	De Werkplaats	€ 9.555,50
Artichoque Art	TEFAF & Talents tussen cultureel erfgoed	€ 5.000,00
Stichting Provinciaal Museum Limburg (Het Bonnefantenmuseum)	YOUNG OFFICE	€ 10.000,00
Stichting Opera Compact	Fairy Jungle	€ 10.000,00
COC Limburg	Queer Art Club	€ 5.000,00
Stichting FashionClash	Pop-up Atelier	€ 10.000,00
Stichting De Tempeleers	Seizoen 2023 - 2024	€ 9.999,00
Stichting Mestreechs Volleks Tejater	Tsjittie Tsjittie Beng Beng	€ 10.000,00
Godelieve Theater	ROUWRAVE	€ 5.000,00
Sally Dansgezelschap Maastricht	Dansstudio op de 1e etage in AINSI	€ 59.400,00
	<i>totaal verleend</i>	<i>€ 143.954,50</i>
Stichting Liox (aangevraagd)	XIX	€ 9.500,00

Subsidieregeling studentenstad 2023-2026

Relatie	Project	Verleend
Maastricht University Student Service Centre	Huurteam	€ 15.000,00
Maastricht Universiteit	Huurteam 2024	€ 30.000,00
Maastricht Universiteit	Educatie Betrokken Gemeenschap	€ 15.000,00
Maastricht Universiteit	Inkom 2024	€ 18.700,00
Maastricht Universiteit	Mymaastricht	€ 30.000,00
Maastricht Universiteit	Student Initiative Helpdesk	€ 20.000,00
Stichting Zuyd Hogeschool	Livingroom Maastricht en Randwyck iArts-Rest for the Wicked	€ 13.000,00
Stichting Zuyd Hogeschool	Doe dagenMuziekdagenen Stages opleiding docent muziek	€ 5.000,00
SV Amphitryon	Student city grant scheme	€ 2.500,00

	<i>Totaal verleend</i>	€ 149.200,00
Stichting Zuyd Hogeschool (aangevraagd)	projecten Academie iArts	€ 22.080,00

Beleidsnota speeltuinen

Relatie	Project	Verleend
Stichting Futura / Speeltuin Fort Willem	Vervangingssubsidie 2024	€ 7.381,00
Stichting Futura / Speeltuin Fort Willem	Exploitatiesubsidie 2024	€ 7.329,00
Stichting Natuurspeeltuin De Mergelhoof	Exploitatiesubsidie 2024	€ 3.486,00
Stichting Speelvoorziening In den Drinck	Exploitatiesubsidie 2024	€ 3.428,00
Stichting Natuurspeeltuin De Mergelhoof	Vervangingssubsidie 2024	€ 5.481,00
Stichting Speelvoorziening In den Drinck	Vervangingssubsidie 2024	€ 5.438,00
	<i>Totaal verleend</i>	€ 32.543,00

Bewegen chronisch zieken

Relatie	Project	Verleend
Maastrichtse Gehandicapten Sportvereniging	Subsidie 2024	€ 601,60
Stichting Therapeutisch Sporten regio Maastricht	Sportactiviteiten chronisch zieken 2024	€ 3.501,50
	<i>Totaal verleend</i>	€ 4.103,10

Museaal beleid, de stad als podium, gemeente Maastricht 2024-2026

Relatie	Project	Verleend
Stichting Eurban Tour	S.A.C./ Store. Arts. Concepts.	€ 6.000,00
Fotomuseum aan het Vrijthof	Buurtfotografiemuseum	€ 10.000,00
PontArte v.o.f.	I'm at my wits end	€ 3.110,70
Intro in Situ	Deflection van Paul Devens / Opus voor een fietsenstalling	€ 9.150,00
Stichting Marres, huis voor hedendaagse cultuur	Katja Heitmann Motus Mori RELIQUIEM	€ 10.000,00
PontArte	Tijdelijk collage kunstwerk op de muur bij Galerie PontArte, Kapoenstraat 29, Maastricht	€ 4.758,77
Stichting Centre Céramique Maastricht - Bibliotheek & Museum	Triceratops-in-Recidence	€ 10.000,00
Comma	Jendela	€ 10.000,00
Stichting Limestone Books	Bibliomaniac Fantasy	€ 9.715,00
Stichting Centre Céramique Maastricht - Bibliotheek & Museum	Maastricht Schilderkunst Unlocked 1	€ 10.000,00
Natuurlijk persoon	Katalista Dreaming	€ 5.195,00
Stichting Ateliers Maastricht	'Laten we het over Kunst hebben'	€ 4.580,00
Natuurlijk persoon	Aldegonda Hoeberechts: een leven in tien schilderijen en tien brieven	€ 1.925,00
PontArte	Miss Seafood en de Nachtmerrievreters	€ 3.523,00
Natuurlijk persoon	Parel aan de Rechtstraat	€ 6.369,00
	<i>Totaal verleend</i>	€ 104.326,47
Benefit2Art (aangevraagd)	What do artists do all day?/ Take over S.A.C./Kleurverhalen in de Rechtstraat.	€ 3.139,78
Stichting Puntianak (aangevraagd)	'yellow brick, blue brick, perpetually' talent-development trajectory and group exhibition	€ 4.307,50
Natuurlijk persoon (aangevraagd)	AAN TAFEL in het Pesthuys podium Maastricht	€ 5.000,00
Natuurlijk persoon (aangevraagd)	Achter de Schijn Maastricht	€ 2.425,00
Natuurlijk persoon (aangevraagd)	Wat er al is	€ 8.900,43
Natuurlijk persoon (aangevraagd)	Geelshop On The Road	€ 7.896,00

Mestreechter taol en cultuur 2024-2026

Relatie	Project	Aangevraagd
Fred Lloret Producties	Culturele Broedplaats Belvédère	€ 10.000,00

Beheer stadspark en kinderboerderij

Relatie	Project	Verleend bedrag
Stichting Boerderij Daalhoeve	Beheer Stadspark 2024	€ 53.965
Kinderboerderij De Heeg	Exploitatiesubsidie 2024	€ 15.897,74
	<i>Totaal verleend</i>	€ 69.862,74

Verduurzaming vastgoed

Culturele organisaties	Projectnaam	Verleend
Stichting Vrienden van de Maastrichtse Harmonie "Kunst door Oefening"	Verduurzaming vastgoed	€ 50.000,00
Stichting Huisvesting Maastrichtse Verkennersband	Verduurzaming vastgoed	€ 50.000,00
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€ 100.000,00</i>
Amateursport	Projectnaam	Verleend
VV Scharn	Verduurzaming vastgoed	€ 12.000,00
Geusselt Sport	Verduurzaming vastgoed	€ 11.628,80
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€ 23.628,80</i>
Stichting Beheer Tennispark Kimbria (aangevraagd)	Aanschaf Ledverlichting tennisbanen	€ 12.000
Ondernemingen	Projectnaam	Verleend
Stichting Het Werkgebouw	Energiescan	€ 2.500,00
Villa Trepetie	Energiescan	€ 475,00
G.I.S. Janssen Holding B.V.	Verduurzaming vastgoed	€ 5.000,00
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€ 7.975,00</i>
AK Vastgoed B.V. (aangevraagd)	Verduurzaming vastgoed	€ 5.000,00

Programma 6 – Sociaal Domein

Incidentele subsidies

Stichting Plexat	Laagdrempelige ontmoetingsplek	€ 57.000
Kinderboerderij De Heeg	Dagbesteding (Algemene voorzieningen) 2024	€ 62.859,50
Stg. The Masters	Dagbesteding 2024	€ 83.830
Azaro-Dagbesteding	Dagbesteding 2024	€ 138.550,65
Stichting Boerderij Daalhoeve	Dagbestedingsplekken 2024	€ 545.500
Athos	Dagbesteding 2024	€ 491.400
Stichting Werkhuis Maastricht Noordoost	Algemene Voorziening Dagactiviteiten 2024	€ 162.552
Stg. Fietsbank Maastricht	Subsidie 2024	€ 67.180
Stichting Gehandicaptenzorg Limburg (SGL)	Buddyzorg 2024	€ 12.057
Stichting @Ease	Voorzetting activiteiten 2024	€ 145.000
Stichting Buurtbemiddeling Maastricht	Buurtbemiddeling 2024	€ 65.000
Stichting LEFteam	Plusvoorziening Maastricht 2024	€ 11.200
ZIO Geestelijke Gezondheidszorg	inzet POH GGZ Kind en Jeugd in Maastricht 2024	€ 451.218
Stichting FIRST Fiscale Rechtshulp, Faculteit der Rechtsgeleerdheid	Fiscale rechtshulp schooljaar 2023-2024	€ 3.620
Stichting Samen voor Maastricht	Sterk in Verbinden 2024	€ 75.000
Maastricht UMC+ - COACH	Coach Food 2024	€ 40.250
Stichting Buurtservice Maastricht	Algemene Voorzieningen Inwonersondersteuning 2024	€ 25.000
COC Limburg	Regenboogsteden 2024	€ 20.000
Stichting Match Maastricht	Brighter Futures	€ 20.000
Stg. The Masters	Uitvoeringskosten doorstroom Martinushuis	€ 12.710,10
Stichting Mestreech Sjöld Vrij	cofinanciering SchuldHulpMaatjes 2024	€ 20.000
Humanitas	Signaalpunt tegen Eenzaamheid 2024	€ 45.000
Zonta Club Mergelland	buitenexpositie 'Femicide'	€ 6.873
Henriëtte van Gasteren Fotografie	Silent Scream	€ 1.500
Stichting Relim (aangevraagd)	Specificatie inzet Relim voor stadsbeheer Maastricht 2024	€ 99.600,00
Stichting Meet Maastricht (aangevraagd)	Ukrainian House	€ 69.000

Versterken sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet 2022-2024

Relatie	Project	Verleend
Stichting Senior Centraal	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024 Good Veurein TV	€ 27.900,00
Stichting Fantastiké	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 5.443,08
Stichting Aangenaam Wolder Campagne	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 5.250,00
Stichting Buurtcentrum Sint Pieter	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 10.845,00
BNMO afdeling Limburg	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 500,00
Maastrichtse Alevitische-Bektatische Kulturele Vereniging	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 10.500,00
Stichting De Sijlaaimetten	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 500,00
Stichting Buurtnetwerk Binnenstad Maastricht	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.315,00
Stichting Buurtplatform Wyck	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.092,00
Stichting Ouderenproject Geinen Daank	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.500,00
Stichting Buurtnetwerk Jekerdal-Sint Pieter-Villapark Maastricht	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.635,75
Stichting Buurtnetwerk Heugemerveld	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.200,00
Stichting Ouderen Societeit Belfort	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 11.750,00
Scoutinggroep De Eburonen	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 7.500,00
Stichting Trefpunt Akerpoort	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 7.500,00
Stichting Buurtnetwerk Kommelkwartier	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 3.825,00
Stg. 't Heegeneerke	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 8.615,00
Stichting Buurtnetwerk Us Sint Maartenspoort	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.850,00
Deken Hanneman Stichting	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 15.000,00
Scouting Amby	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 15.000,00
Ondersteuning bij Arbeidsbeperking en Re-integratie Maastricht en Heuvelland	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 1.500,00
Stichting Alzheimer Nederland regio Zuid Zuidwest Limburg	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 1.800,00
Vereniging Buurtnetwerk Campagne	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 5.600,00
Stichting Buurtraad Oud-Caberg	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.850,00
Stichting Scouting Titus Brandsma Maastricht	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 8.315,00
Stichting Buurtnetwerk Like De Heeg	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.600,00
Stichting Werkgroep Hazendans	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.100,00
Stichting Buurtnetwerk Ceramique	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 9.278,00
Stichting Buurtnetwerk Scharn	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.600,00
Stg. Burgerinitiatief Boschstraatkwartier Oost (BBOOST)	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 5.460,00
Stichting Dorpsraad Itteren	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 13.803,00
Buurtraad Borgharen	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 3.600,00
Stichting Smile	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 22.013,00
Stichting Vrouwenrechtswinkel Maastricht	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 400,00
Stichting De Gordiaanse Knoop	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 1.040,00
Stichting Henri Dunant Florence Nightingale	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 15.000,00
Stg. Buurtraad Limmel	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.850,00
Stichting Vrijheidspark Maastricht	Subsidie Vrijwillige inzet 2024	€ 500,00
Scouting Maastricht West	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 15.000,00
Stichting Buurtraad Pottenberg	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 3.600,00
Gouden Uren	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.010,00
Stichting Maastricht voor Iedereen	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 18.050,00
Stichting Quiet Community Maastricht	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 45.697,64
Stichting Buurtplatform Amby	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 14.600,00
Stichting 't Gilde Maastricht	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 15.600,00
Stichting Kenniscentrum Empowerment Maastricht	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 90.200,00
Stichting Vorkje Prikken	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 20.000,00
Stichting Connect Maastricht	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 18.000,00
Stichting Velorium	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 27.000,00
Stichting Proef Tuin Tapijn	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.670,90
Armeense Stichting ANI	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 8.000,00
Stichting LEFteam	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 40.000,00
Scouting Anne Frank St. Jan Heer	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 15.000,00
Stichting Jeugdwerk de Maaskluiwers	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 7.738,00
Stichting Ouders voor Ouders	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 22.875,00
Stichting Jeugdwerk Pottenberg	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 12.050,00
Stichting Buurtnetwerk Veer Zien Malberg	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 12.950,00
Buurtbelangen Nazareth	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 21.355,00
Stichting Buurtplatform Belfort en Daalhof	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 17.100,00
Stichting Wyckerpoort Actief	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 5.850,00

Stg.Huiskamer ad Maas Borgharen	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 7.428,00
Stichting Buurtplatform Brusselsepoort	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 24.200,00
Stichting Lotgenotengroep Autisme Limburg	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.400,00
Stichting Samen Groener Maastricht Noord-West	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 4.190,00
Stichting Serve the City Maastricht	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 63.981,21
Scouting St. Gerlach	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 15.000,00
Stichting Turks Cultureel Centrum Tevhid	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 35.050,00
COC Limburg	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 34.578,00
Stichting Toon Hermans Huis	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 50.000,00
Stichting Buurtplatforms Groot Heer	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 6.846,00
Vereniging Scouting Fons Olterdissen	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 13.709,00
Stichting Code 043	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 98.250,00
Stichting Buurtnetwerk Wittevrouwenveld	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 8.850,00
The innBetween Stg Maastr. Studenten	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 59.000,00
Stichting Moetiara Maloekoe	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 10.150,00
Stichting Scouting Waterwerk Jan van Gent	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 15.000,00
Stichting Kinderboerderij Limmel	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 19.041,39
Stichting Samen Onbepakt	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 50.000,00
Stichting Leefbaarheid Boschpoort/Boscherveld	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 19.685,00
Stichting Buurtnetwerk Mariaberg	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 12.972,10
Resto VanHarte (hoofdkantoor)	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 20.000,00
Stichting Dorpsraad Ifteren	Subsidie Vrijwillige Inzet 2024	€ 269,00
	Totaal verleend	€ 1.279.976,07

Investeringsubsidie gemeenschapshuizen/ 40% regeling

Relatie	Project	Verleend
Stichting Buurtcentrum Nazareth	40% Buurtcentrum Nazareth	€ 765,82
Stichting Trefcentrum Wittevrouwenveld	40% Trefcentrum Wittevrouwenveld	€ 390,20
Stichting Beheer Kapelaan Lochtmanhuis	Ondersteuningsregeling Gemeenschapshuizen	€ 920,20
Stichting Gemeenschapshuis AMBY	Stichting Gemeenschapshuis Amby	€ 210,25
	<i>Totaal verleend</i>	<i>€ 2.286,47</i>
Stichting Ontmoetingscentrum Heer (aangevraagd)	Aanschaf inventaris Aen de Wan	€ 313,38
Stichting Buurtcentrum Daalhof e.o. (aangevraagd)	Onkruid verwijderaar	€ 3.025,00

Professionele instellingen op het gebied van Welzijn en Zorg

Relatie	Project	Verleend
Slachtofferhulp Nederland, regio Zuidoost	Slachtofferhulp 2024	€ 45.189,00
MEE Zuid-Limburg	Clïëntondersteuning 2024	€ 1.361.404,00
GGD Zuid-Limburg	Vangnet OGGZ Maastricht - Heuvelland 2024	€ 419.879,00
Anti Discriminatie Voorziening Limburg	Uitvoering Gemeenschappelijke Regeling 2024	€ 329.688,72
GGD Zuid-Limburg	JOGG 2024	€ 49.935,00
Stichting Trajekt	Samen werken aan een sterkere sociale basis 2024	€ 8.490.253,00
Mondriaan	WMO Participatie en Verslavingspreventie 2024	€ 1.852.853,00
LEVANTOgroep	Vrijwilligers 2024	€ 44.400,00
Humanitas	diverse projecten 2024	€ 420.625,00
Leger des Heils Centrum voor Wonen, Zorg en welzijn	VLOT 2024	€ 108.654,00
Stichting Relim	diverse activiteiten 2024	€ 142.311,00
Stichting LEVANTOgroep	In2YourPlace 2024	€ 52.000,00
Stichting Buurtgezinnen	Inzet coördinator en back-office buurtgezinnen	€ 83.700,00
Xonar	CSGL 2024	€ 172.384,00
Mondriaan	GGZ jongerenpreventie 2024	€ 43.071,00
Xonar Vrouwenopvang & -hulpverlening	coördinatie AWARE 2024	€ 11.262,20
Xonar Vrouwenopvang & -hulpverlening	Vrouwenopvang en -hulpverlening 2024	€ 2.422.675,50
Stichting Trajekt	MBO-coach Vista College 2024	€ 90.000,00
GGD Zuid-Limburg	CSGL 2024	€ 80.625,49
Stg. Envida, onderdeel Steunpunt Mantelzorg Zuid	subsidie Steunpunt Mantelzorg 2024	€ 552.691,00
LEVANTOgroep	Loket Housing 2024	€ 94.500,00
LEVANTOgroep	Woonbegeleiding aan huis 2024	€ 10.000,00
	Totaal verleend	€ 16.878.100,91

Subsidieregeling Doelgroeparrangementen Onderwijs-Jeugdhulp Zuid-Limburg (regio)

Relatie	Project	Verleend
INNOVO	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp SO De Pylar jaar 2024	€ 348.873,60
INNOVO	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp SO Catharinaschool 2024	€ 331.218,08

INNOVO	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp SBO De Griffel jaar 2024	€ 364.622,91
Onderwijsstichting MOVARE	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp Jan Baptist jaar 2024	€ 298.487,21
Onderwijsstichting MOVARE	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp De Boemerang jaar 2024	€ 167.904,00
Stichting Kindante	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp De Blinker jaar 2024	€ 127.672,10
Stichting Kindante	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp Parkschool 2024	€ 594.440,00
Stichting Kindante	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp Xaverius jaar 2024	€ 585.055,00
Stichting Kindante	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp het Mozaïek jaar 2024	€ 149.432,00
Onderwijsstichting MOVARE	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp SBO De Wissel jaar 2024	€ 237.762,14
Adelante - Zorggroep	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp Tyltyschool De Maasgouw jaar 2024	€ 267.148,70
Adelante - Zorggroep	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp Mytyschool Encanto jaar 2024	€ 1.391.765,40
Onderwijsstichting MOVARE	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp SBO Arcadia jaar 2024	€ 119.815,25
Mosa Lira	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp CSN VSO Maastricht2024	€ 283.068,51
Mosa Lira	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp CSN SO Maastricht 2024	€ 450.066,67
Mosa Lira	Doelgroeparrangement Onderwijs Jeugdhulp Talentuïn jaar 2024	€ 218.132,18
	Totaal regionaal verleend	€ 5.935.463,75

Programma 8 – volkshuisvesting ruimtelijke ordening stadvernieuwing

Energiesubsidie Welzijnsorganisaties 2023-2024

Relatie	Project	Verleend
Scouting Anne Frank St. Jan Heer	Energiesubsidie Welzijnsorganisatie 2023 - 2024	€ 235,75
COC Limburg	Energiesubsidie Welzijnsorganisatie 2023 - 2024	€ 338,47
Stichting Boerderij Daalhoeve	Energiesubsidie Welzijnsorganisatie 2023 - 2024	€ 3.888,00
Stichting Toon Hermans Huis	Energiesubsidie Welzijnsorganisatie 2023 - 2024	€ 3.471,12
	Totaal verleend	€ 7.933,34

Verduurzaming vastgoed

Gemeenschapshuizen	Projectnaam	Verleend
Stichting Wijkcentrum Oud Caberg	Verduurzaming vastgoed	€ 50.000,00
Buurtcentrum Sint Pieter	Verduurzaming vastgoed	€ 50.000,00
	Totaal verleend	€ 100.000,00
Welzijnsorganisaties	Projectnaam	Verleend
Stichting Turks Cultureel Centrum Tevhid	Verduurzaming vastgoed	€ 36.950,59
Scoutinggroep De Eburonen	Verduurzaming vastgoed	€ 2.000,00
Vereniging Scouting Fons Olterdissen	Verduurzaming vastgoed	€ 1.950,00
	Totaal verleend	€ 40.900,59
Stichting Sociaal Opbouwwerk Heugem-Randwyck (aangevraagd)	Verduurzaming vastgoed	€ 49.999,69

Ad 4. Overzicht aangevraagde subsidies 2025 naar soort, naar programma en naar regeling

Programma 0 – Bestuur en ondersteuning

Burgerbegroting

Relatie	Project	
Stichting Sphinxkwartier	Aanvraag Salon Mestreech	€ 10.000
Natuurlijk persoon	Omvormen spelaanleidingen Hubert Parisstraat	€ 15.000
Natuurlijk persoon	Materialen Jeugd Jokers VC	€ 5.357,56
Stichting Wasserette	De Mariatuin, oogsten in Mariaberg	€ 11.050,00
Natuurlijk persoon	DE STAD ALS PODIUM-'VEER ZIEN US!'	€ 5.000,00
Relatie	Project	
Natuurlijk persoon	Lezen is leuk! Onze jeugd = Onze toekomst	€ 60.000,00
Natuurlijk persoon	Vrijwilligers dankjewel!	€ 3.200,00
Natuurlijk persoon	Sportief verbonden: Jouw Buurt In Actie	€ 4.860,00
Natuurlijk persoon	Speelplezier voor jong en oud in het groen	€ 9.157,30
Stichting Velorium	Vergroenen dak	€ 34.000,00
Stichting Sevagram Verwenzorg	Kunst verbindt de wijk, buurtgenoten en	€ 11.000,00
Mode Gadet	Her aanleggen / onderhoud bloembakken	€ 3.535,00
Koninklijke Harmonie van Maastricht 1825	Instrumenten t.b.v. blazersklasopleidingen	€ 7.490,00
Natuurlijk persoon	Bloeiende bermen	€ 5.000,00
Natuurlijk persoon	Theatervoorstelling Inclusie Mentale gezondheid	€ 5.000,00

Natuurlijk persoon	Kunst op de Bak - Kunstzinnige afvalbakken	€ 10.955,00
Natuurlijk persoon	Vergroenen en klimaatbestendiger maken 4	€ 4.019,98
Natuurlijk persoon	Doorontwikkeling Theater Werkplaats Maastricht	€ 18.555,20
Natuurlijk persoon	Sportief verbonden: Jouw Buurt In Actie	€ 45.000,00
Natuurlijk persoon	The Expat Motherhood Network	€ 5.000,00
Maastrichtse Harmonie Kunst door Oefening	Muzikale ontdekking	€ 3.900,00
Stichting Jeugd- en Verenigingsbelangen St.	Thee-resia Samentuin: Thee, Rozen en Verbinding	€ 6.750,00
Gamelicious	Workshops en activiteiten in Het Bos Van De Mogelijkheden.	€ 25.000,00
Natuurlijk persoon	Opfleuren Malberg	€ 15.950,00
Natuurlijk persoon	Bomen in Sphinxlunet	€ 15.600,00
Stichting tot Exploitatie Gebouw Ster der	Herinrichten Sterzaal tbv Huiskamer Binnenstad	€ 23.000,00
Natuurlijk persoon	Griend360° in beweging	€ 11.900,00
Natuurlijk persoon	Een kist vol gezelligheid	€ 5.000,00
Stichting Trichtse Verkennerband Sterre der Zee	Nieuwe uniformjassen MVB (Verkennerband)	€ 29.760,00
Natuurlijk persoon	Werving Kaderleden	€ 4.500,00
Stichting de Groene Poort Oost	Jeu de boulesbanen met bankjes in Buurtpark de Groene Poort Oost	€ 15.000,00
Natuurlijk persoon	De juiste aangename temperatuur	€ 5.000,00
Natuurlijk persoon	Welkom in de Hof	€ 4.993,00
Natuurlijk persoon	Inclusief Spelen met visuele beperking	€ 5.000,00
Natuurlijk persoon	Opknappen speelplaats buurthuis de Aw Sjaol te Boschpoort	€ 35.000,00
Stichting Buurtcentrum Daalhof en omstreken	Kindermiddag	€ 3.500,00
Volkstuindersvereniging AMBY	Een groen trefpunt voor Amby	€ 98.454,57
Stichting Buurtplatform Brusselsepoort	'Van Plein naar Park: het Orleansplein wordt klimaatbestendig en groen'	€ 74.438,84
Maastrichtse Harmonie Kunst door Oefening	Petit Montmartre Daalhof	€ 4.850,00
Natuurlijk persoon	Plezier in zwemmen	€ 4.800,00
Limpro	Licht voor Limpro	€ 1.200,00
Natuurlijk persoon	AR fotospeurtocht door de Maastrichtse geschiedenis	€ 10.500,00
Stichting Buurtnetwerk Wittevrouwenveld	De Witte Doorluiper	€ 20.000,00
Natuurlijk persoon	Natuur speeltuin	€ 32.300,00
Rooms Katholieke Sportvereniging Heer	100 jarig jubileum, voor iedereen	€ 5.000,00
Natuurlijk persoon	Boekbeschrijving fototentoonstelling "Moetiara, de parel van Maastricht"	€ 28.000,00
Maastrichtse Reddingsbrigade	Red de Redders!	€ 35.000,00
Natuurlijk persoon	Street Heroes	€ 5.000,00
Ondernemersvereniging Stokstraatkwartier	De Groene Haven	€ 21.000,00
Natuurlijk persoon	Hemden harmonie St Michael	€ 1.948,10
Stichting tot Exploitatie Gebouw Ster der Toekomst	Toekomstbestendig inrichten Sterzaal voor muzikanten	€ 51.000,00
Natuurlijk persoon	Keramiek sporthal Caberg	€ 3.000,00
Natuurlijk persoon	Vergroening Spoorzone/Meerssenerweg	€ 30.000,00
Stichting Wyckerpoort Actief	Miene vogel kump gevloge	€ 1.839,00
Natuurlijk persoon	SpelenderWijs Vooruit	€ 15.250,00
Therapeutisch Theater	Forumtheater Maastricht	€ 10.245,00
Stichting Gemeenschapshuis Oud-Vroenhoven	Veiligheid voorop.	€ 15.732,00
Stichting Wyckerpoort Actief	Groene Dwarsliggers	€ 18.147,00
Relatie	Project	
Stichting Wyckerpoort Actief	Groene (Z)walker	€ 23.250,00
Natuurlijk persoon	Halloween in Bosscherveld	€ 750,00
Natuurlijk persoon	Telefoon van de wind	€ 5.000,00
Stichting Buurtnetwerk Us Sint Maartenspoort	Kopje Koffie voor Sint Maartenspoort	€ 840,00
Stichting Buurtnetwerk Us Sint Maartenspoort	Kleine opslag container voor de Buurttuin Sint Maartenspoort	€ 3.675,00
Natuurlijk persoon	De Gouden Wereld	€ 29.825,00
Natuurlijk persoon	Nieuwe kienkaarten	€ 1.500,00
Stichting Buurtplatform Brusselsepoort	Veilig bewegen in de Fons Olterdissenstraat	€ 31.350,00
Stichting Sevagram Verwenzorg	Een Social Sofa voor Campagne	€ 5.725,00

Vereniging Buurtnetwerk Campagne	"Hof aan de Zouw"	€ 36.520,00
Stichting Vrienden van Kloostertuin Opveld	Samen zorgen voor de Groene Parel	€ 7.491,00
Natuurlijk persoon	Positieve Vitaliteit en activiteit in het Jekerkwartier/Binnenstad voor en door bewoners	€ 5.000,00
Stichting Dorpsraad Ifteren	Speelbrook	€ 21.266,00
Stichting Dorpsraad Ifteren	Wandelbrook	€ 24.848,00
Natuurlijk persoon	3008. Verduurzamen Tuin gereedschap en	€ 4.592,05
Natuurlijk persoon	1011. Muzieklessenaars plus verlichting	€ 4.000,00
Stichting Scouting Waterwerk Jan van Gent	1010. Tweede ecovlet voor Waterscouting	€ 20.000,00
Stichting Buurtplatform Brusselsepoort	2022. Het permanente BEIhuis	€ 20.325,00
Stichting Kinder- en Zorgboerderij De Heeg	4007. kind en dier bewegen bij ons met plezier	€ 18.722,35
Stichting Fietsbank Maastricht	Broodnodig Maastricht	€ 13.430,00
Natuurlijk persoon	4006. Kom je Spelen?	€ 27.690,00
Fanfare St. Cornelius	1009. Laat de jeugd in Borgharen Door blazen*.	€ 15.000,00
Natuurlijk persoon	Gele banken Voltaplein	€ 4.840,00
Natuurlijk persoon	4005. Positief gezond in winters Maastricht	€ 6.960,00
Natuurlijk persoon	3007. Zonder water geen groen	€ 1.320,68
Natuurlijk persoon	1008. "VERLICHT LIMMEL!"	€ 2.000,37
Natuurlijk persoon	Een buurthuis (voor jonge en oud) in de Griend	€ 24.000,00
Natuurlijk persoon	Kleinschalige overdekte Urban Sports in de Griend	€ 16.500,00
Natuurlijk persoon	Jongerencultuur in de Griend Garage	€ 16.500,00
Stichting Trefpunt Akerpoort	2021. Samen op Stap: Busreizen voor Ouderen in Heugemerveld 2025	€ 4.500,00
Natuurlijk persoon	2020. Maaltijdvoorziening ouderengroep	€ 5.000,00
Stichting Buurtcentrum Daalhof en omstreken	2019. Koffie apparaat	€ 3.500,00
Natuurlijk persoon	3006. pluktuin malberg	€ 10.000,00
Natuurlijk persoon	2018. Kinderattracties Markt Samenwerkende	€ 2.811,75
Vereniging van Eigenaren Stapelwoningen	3005. Vergroening en duurzaam Ovidiushof	€ 30.000,00
Stichting Buurtnetwerk Wittevrouwenveld	1007. Wanneer, Wat, Waar? Activiteitendisplay's in de wijk	€ 3.500,00
Natuurlijk persoon	1006. Podcast Historisch Maastricht	€ 5.000,00
Natuurlijk persoon	2017. Samen één Watervrienden Maastricht	€ 4.950,00
Stichting Buurtnetwerk Heugemerveld	2016. International-day Heugemerveld	€ 2.750,00
Stichting Serve the City Maastricht	2015. Klikken & Kletsen	€ 3.000,00
Stichting Serve the City Maastricht	2014. Gezellig Hepke	€ 5.000,00
Natuurlijk persoon	3004. Een Groen Plantsoen	€ 71.000,00
Stichting Ouderen Sociëteit Belfort	4004. Belfort een bruisende ontmoetingsplek voor jong en oud met twee jeu de boulesbanen	€ 11.500,00
Natuurlijk persoon	2013. Lief & Leed kastjes in de buurt	€ 2.740,00
Natuurlijk persoon	2012. Wie doet de afwas vandaag ?	€ 3.400,00
Natuurlijk persoon	3003. Pierre Kempark Fauna biodiversiteit	€ 5.000,00
Natuurlijk persoon	2011. Fietsles voor allochtone vrouwen	€ 5.000,00
Natuurlijk persoon	4003. Verbind en ontdek Maastricht op een sportieve manier	€ 4.000,00
Stichting VanHarte	2009. 'Potten en pannen' voor ontmoetingsdiners	€ 2.857,00
Stichting Gemeenschapshuis Oud-Vroenhoven	2010. Ouderen Wolder en omstreken gaan samen koken en samen eten	€ 1.300,00
Stichting VanHarte	2008. Ontmoet andere culturen tijdens gezellige Werelddiners	€ 9.036,00
Natuurlijk persoon	2006. Barbecue Residentie Reynaerde	€ 4.750,00
Relatie	Project	
Stichting Gemeenschapshuis Oud-Vroenhoven	2007. Zet de ouderen van Wolder en omstreken in	€ 777,00
Natuurlijk persoon	1003. Boschpoort	€ 10.000,00
Harmonie Wilhelmina	1004. Luidsprekers voor Harmonie Wilhelmina	€ 1.000,00
Natuurlijk persoon	2005. Halloween in Heer	€ 2.000,00
Natuurlijk persoon	2004. Organiseren van opendag in de Moskee	€ 5.150,00
Natuurlijk persoon	3002. Vergroenen van de buurt	€ 7.500,00
Natuurlijk persoon	2003. Activiteit verbreekt eenzaamheid	€ 3.650,00
Natuurlijk persoon	4002. Hardloopbruggetje Heugem	€ 4.400,00
Natuurlijk persoon	3001. Rue Fleurie (Dopplerdomein)	€ 4.588,50
Love Maastricht	1002. Liefdeslotjes kunstwerk Maastricht	€ 70.000,00

Natuurlijk persoon	2002. Trefpunt Randwyck	€ 1.000,00
Harmonie Wilhelmina	1001. Nieuwe uniformbroeken	€ 12.750,00
Stichting Ontmoetingscentrum Heer	2001. Nieuwe doorschuifvaatwasser Aen de Wan	€ 10.304,00
Natuurlijk persoon	4001. Jeu de Boules Vergiliushof/Pliniushof (Samen Ballen in Daalhof)	€ 5.500,00

Programma 1 – Veiligheid

Begrotingssubsidie

Relatie	Project	Aangevraagd bedrag
Stichting Halt	Subsidie aanvraag 2025	€ 61.392,00

Programma 5 – Sport, Cultuur en Recreatie

Begrotingssubsidies

Relatie	Project	Aangevraagd bedrag
Stichting Jim (Jumping Indoor Maastricht)	Subsidie JIM 2025 2027NL	€ 75.000,00
Stichting Centrummanagement Maastricht	Centrum Management Maastricht 2025	€ 650.000,00

Subsidieregeling Amateurkunsten Maastricht Boekjaarsubsidies

Relatie	Project	Aangevraagd bedrag
Harmonie "Heer-Vooruit"	Harmonie Heer Vooruit 2025	€ 12.431,00
Gemengd koor Sjantée Scharn	aanvraag boekjaar subsidie	€ 3.042,00
R.K. Harmonie St. Caecilia "De Gele Rijders"	Boekjaarsubsidie 2025	€ 6.161,00
Senioren Drumband Mestreech 12-12-12	Subsidie boekjaar 2025	€ 2.861,00
Zangvereniging De Looier Twie	De Looier Twie boekjaar 2025	€ 2.500,00
Vocal Group Celebrations	Boekjaarsubsidie koor	€ 2.286,00
Ghesellen Van den Sanck	Activiteiten Koor Ghesellen Van den Sanck	€ 1.584,00
Fanfare St. Servatius	Boekjaarsubsidie 2025	€ 10.231,00
Mixed Harmony Maastricht	Boekjaarsubsidie 2025	€ 6.381,00
La Muze	Subsidieaanvraag zangkoor La Muze	€ 2.286,00
Harmonie Wilhelmina	Amateurkunsten boekjaarsubsidie 2025	€ 10.781,00
Zangkoor Don Bosco	Zangkoor Don Bosco	€ 2.232,00
Zaatehermenie Katerjach	Katerjach Mestreech	€ 4.300,00

Landelijke BIS professionele kunst

Relatie	Project	Aangevraagd bedrag
Stichting Opera Zuid	Landelijke BIS 2025-2028	€ 148.348,00
Stichting Provinciaal Museum Limburg (Het Bonnefantenmuseum)	Landelijke BIS 2025-2028	€ 30.000,00
Stichting Nederlandse Dansdagen	Landelijke BIS 2025-2028	€ 296.194,00
Stichting Van Eyck	Landelijke BIS 2025-2028	€ 86.093,00
Stichting SALLY Dansgezelschap Maastricht	Landelijke BIS 2025-2028	€ 81.162,00
Stichting Toneelgroep Maastricht	Landelijke BIS 2025-2028	€ 260.273,00
Stichting Marres, huis voor hedendaagse cultuur	Landelijke BIS 2025-2028	€ 186.393,00
Stichting philharmonie zuidnederland	Landelijke BIS 2025-2028	€ 243.429,00

Meerjarige dynamiek professionele kunst

Relatie	Project	Aangevraagd bedrag
Stichting Rover	Dynamiek 2025 - 2028	€ 30.000,00
STICHTING HOGE FRONTEN	Hoge Fronten - meerjarige dynamiek	€ 30.000,00
Stichting Jazz Maastricht	Jazz Maastricht - Meerjarige dynamiek	€ 30.000,00
Stichting Muzieklab ROZ	Muzieklab ROZ - meerjarige dynamiek	€ 30.000,00
Stichting Oxygen - Academy of Dance	Oxygen academy of dance - meerjarige dynamiek	€ 30.000,00
Stichting Wolk	Dynamiek 2025 - 2028	€ 30.000,00
Stichting Oxygen	Oxygen - Meerjarige dynamiek	€ 30.000,00
Stichting Ensemble '88	Ensemble 88 - Meerjarige dynamiek	€ 30.000,00
Stichting Viewmaster	Stichting Viewmaster Meerjarige Dynamiek	€ 30.000,00
Stichting SoAP	Dynamiek 2025 - 2028	€ 30.000,00
Stichting video power	Dynamiek 2025 - 2028	€ 75.000,00

Stichting Theatercollectief Het geluid	Dynamiek 2025-2028	€ 30.000,00
Stichting Intro in situ	Dynamiek 2025-2028	€ 75.000,00
Stichting FashionClash	Dynamiek 2025-2028	€ 30.000,00
Stichting CineSud	Dynamiek 2025-2028	€ 30.000,00
Stichting Musica Sacra	Dynamiek 2025-2028	€ 75.000,00
Stichting Via Zuid	Dynamiek 2025-2028	€ 30.000,00
Stichting Museum aan het Vrijthof	Dynamiek 2025 - 2028	€ 75.000,00
Stichting Bureau Europa	Dynamiek 2025 - 2028	€ 75.000,00
Stichting Opera Compact	Dynamiek 2025 - 2028	€ 30.000,00

Programma 6 – Sociaal Domein

Begrotingssubsidie

Relatie	Project	Aangevraagd bedrag
Stichting Fietsbank Maastricht	Fietsbank 2025	€ 65.700,00
Stichting @ease	Subsidieaanvraag @ease Maastricht 2025	€ 149.300,00
Stichting ZIO Geestelijke GezondheidsZorg	Subsidieaanvraag POH Jeugd 2025	€ 468.275,00
Stichting Buurtbemiddeling Maastricht	Aanvraag gemeentelijke bijdrage 2025	€ 65.000,00
Stichting Gehandicaptenzorg	Buddyzorg 2025	€ 12.418,00
Stichting Plexat	Subsidieaanvraag 2025 Plexat	€ 58.000,00
Stichting Azaro	Aanvraag subsidie dagbesteding	€ 162.100,00
Stichting Zorgoppas	Ontlasten mantelzorgende ouders door inzetten Zorgoppas	€ 24.100,00
Stichting Boerderij Daalhoeve	Dagbestedingsplekken (Algemene Voorzieningen) 2025	€ 572.825,00
Stichting Boerderij Daalhoeve	Beheer Stadspark 2025	€ 49.935,00
Stichting LEFteam	VSV Plusvoorziening Maastricht 2025	€ 25.000,00
Stichting LEFteam	Coöperatie Blauwdorp vrij toegankelijke dagbesteding 2025	€ 74.500,00

Subsidieregeling Jeugdbescherming en Jeugdreclassering Regio Zuid-Limburg 2023

Relatie	Project	Verleend
Stichting Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering	Jeugdbescherming en jeugdreclassering 2025	€ 444.545,09
Stichting Bureau Jeugdzorg Limburg	Aanvraag Bureau Jeugdzorg Limburg 2025	€ 13.291.089,00
William Schrikker Stichting Jeugdbescherming & Jeugdreclassering	Aanvraag subsidie Jeugdbescherming en Jeugdreclassering 2025	€ 3.100.866,00

Versterken sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet

Relatie	Project	Aangevraagd bedrag
Stichting Buurtnetwerk Heugemerveld	BNW subsidie 2025	€ 4.938,00
Stichting Samen Onbeperkt	Subsidie 2025	€ 50.000,00
Stichting Ouders voor Ouders	Aanvraag subsidie vrijwillige inzet 2025	€ 20.000,00
Stichting Trefpunt Akerpoort	Huiskamer Heugemerveld	€ 8.750,00
Vereniging Buurtnetwerk Campagne	Subsidie vrijwillige inzet 2025	€ 5.440,00
Amby, afdeling van ZijActief Limburg	jaarlijkse subsidie 2025	€ 750,00
Stichting Naast	Ondersteunen en begeleiden van naasten v. verslaafden	€ 29.000,00
Stichting 't Heegeneerke	Subsidie aanvraag 2025	€ 13.576,00
Stichting Alzheimer Nederland	Alzheimer Café Maastricht	€ 1.500,00

Professionele instellingen op het gebied van Welzijn en Zorg

Relatie	Project	Aangevraagd bedrag
Stichting Chris en Voorkom!	Uitvoer 2025	€ 6.430,36
Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg	VLot Maastricht 2025	€ 134.163,00
Stichting Trajekt	Trajekt 2025	€ 11.822.157,00
Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg	Aanvraag subsidie 2025 Vangnet OGGZ	€ 438.667,00
Stichting Relim	Subsidie 2025	€ 152.273,00

Stichting Envida	Versterking en ondersteuning mantelzorgers Gemeente Maastricht 2025	€ 571.599,00
Stichting LEVANTOgroep	Loket Housing	0
Stichting Xonar	XONAR Vrouwenopvang & Hulpverlening Subsidieaanvraag 2025	€ 2.802.604,00
Stichting Xonar	XONAR Vrouwenopvang & Hulpverlening Subsidieaanvraag Coördinatie AWARE 2025	€ 12.655,80
Stichting Xonar	Subsidieaanvraag XONAR Meldpunt en Casemanagement CSGl 2025	€ 129.857,50
Stichting LEVANTOgroep	Woonbegeleiding aan huis	€ 12.500,00
Stichting LEVANTOgroep	In2YourPlace	€ 55.000,00
Stichting LEVANTOgroep	LEVANTOgroep Vrijwilligers	€ 67.190,00
Stichting MEE Zuid-Limburg	Subsidieaanvraag Cliëntondersteuning 2025-2027 MEE Zuid-Limburg	€ 1.432.742,00
HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw	Subsidieaanvraag Humanitas Maastricht 2025	€ 627.915,00
Stichting Anti Discriminatie Voorziening Limburg	Subsidieaanvraag 2025 St. Antidiscriminatievoorzieningen Limburg	€ 996.600,00
Stichting Buurtgezinnen	Subsidieaanvraag Buurtgezinnen 2025	€ 83.700,00
OA B.V.	subsidie aanvraag 2025	€ 491.400,00
Stichting Mondriaan	GGZ jongeren preventie	€ 74.288,00
Stichting Mondriaan	Subsidie (Verslavings)preventie, Heroïneproject, Inloopvoorzieningen en WMO-activiteiten	€ 1.946.768,00
Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg	Subsidieaanvraag JOGG Maastricht 2025	€ 54.711,00
Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg	Aanvraag subsidie Centrum Seksueel Geweld Limburg 2025	€ 115.408,75
Stichting Slachtofferhulp Nederland	Juridische en psychosociale hulp aan slachtoffers van verkeersongevallen en gewelddelicten	€ 47.498,00

Bijlage 5 Overzicht EU-subsidies

Overzicht Maastrichtse projecten die medegefinancierd worden met Europese middelen in 2025:

1. Projecten met (in)directe financiële participatie van gemeente Maastricht.

Projectnaam	Programma/ verlener	Projectkosten totaal	Eigen bijdrage	% financiering EU	Europese bijdrage	EU gelden voor Gem. Maastricht
Europe Direct Maastricht	EU Commissie	€ 40.000	€ 2.000	Lump Sum	€ 38.000	€ 38.000

Projectnaam	Programma/ verlener	Projectkosten totaal	Eigen bijdrage Gem Maastricht	% financiering EU	Europese bijdrage	EU gelden voor Gem. Maastricht
Syschemiq – Gem. Maastricht is deelnemer via projectpartner Verenging Afval Samenwerking Limburg (ASL)	HORIZON EUROPE	€ 158.780	€ 0	100%	€ 158.750	€ 0

Projectnaam	Programma/ verlener	Projectkosten totaal	Eigen bijdrage partners totaal	% financiering EU	Europese bijdrage totaal	EU gelden voor Gem. Maastricht ⁴
Klimaatrobuust Stadsgroen	Interreg NL- Vlaanderen	€ 4.796.907	€ 2.398.454	50%	€ 2.398.454	€ 261.426

Projectnaam	Programma/ verlener	Projectkosten totaal	Eigen bijdrage partners totaal	% financiering EU	Europese bijdrage totaal	EU gelden voor Gem. Maastricht
ESF+ 2 ^e tranche 2024-2025 ⁵	ESF+ 2 ^e tranche	€ 6.900.000	€ 4.159.503	40%	€ 2.740.497	€ 675.515

2. Projecten met (in)directe participatie anderzijds door gemeente Maastricht.

Projectnaam	Programma/ verlener	Projectkosten totaal	Eigen bijdrage	% financiering EU	Europese bijdrage	EU gelden voor Gem. Maastricht
YUFE4Postdocs – Gem. Maastricht is partner in project.	HORIZON EUROPE	€ 14,171 mln.			€ 7.307 mln.	€ 0

⁴ Hiervoor geldt dat ook Provinciale cofinanciering inmiddels is toegezegd ter hoogte van € 130.000.

⁵ Deze subsidie is in regionaal AMR-verband aangevraagd met een looptijd van 1-2-2024 tot 1-1-2026. Daarbij geldt dat van de maximale subsidie 15% gereserveerd wordt t.b.v. ondersteuning en daarnaast 15% voor de AMR Zuid-Limburg t.b.v. de inzet van regionale activiteiten/projecten. Voor de verdeling van de middelen tussen Parkstad (PSL), Westelijke mijnstreek (WM) en Maastricht-Heuvelland (MH) gelden respectievelijk de volgende percentages 49,8% (PSL), 19,9% (WM) en 30,3 (MH).

Bijlage 6 Stand van zaken burgerinitiatieven

Een burgerinitiatief is een verzoek van een groep inwoners om een plan of ontwikkeling op de agenda van de raad te zetten. Voorbeelden zijn: de bouw van een jeugdhonk, het plaatsen van een bank waar ouderen kunnen samenkomen, het opzetten van een nieuw museum of een mooi pand de monumentenstatus geven.

Voor een gemeentebreed voorstel geldt dat minstens 300 mensen het burgerinitiatiefvoorstel moeten ondersteunen. Deze mensen zijn kiesgerechtigd. Gaat het om een buurtgericht voorstel, dan moeten 100 mensen het ondersteunen. Zij moeten wel wonen in de buurt waar het voorstel over gaat.

Afspraak tussen college en raad is dat het college de raad via de Planning & Control documenten informeert hoe raadsbesluiten gekoppeld aan een burgerinitiatief zijn opgepakt.

Stand van zaken burgerinitiatieven per 1 juli 2024

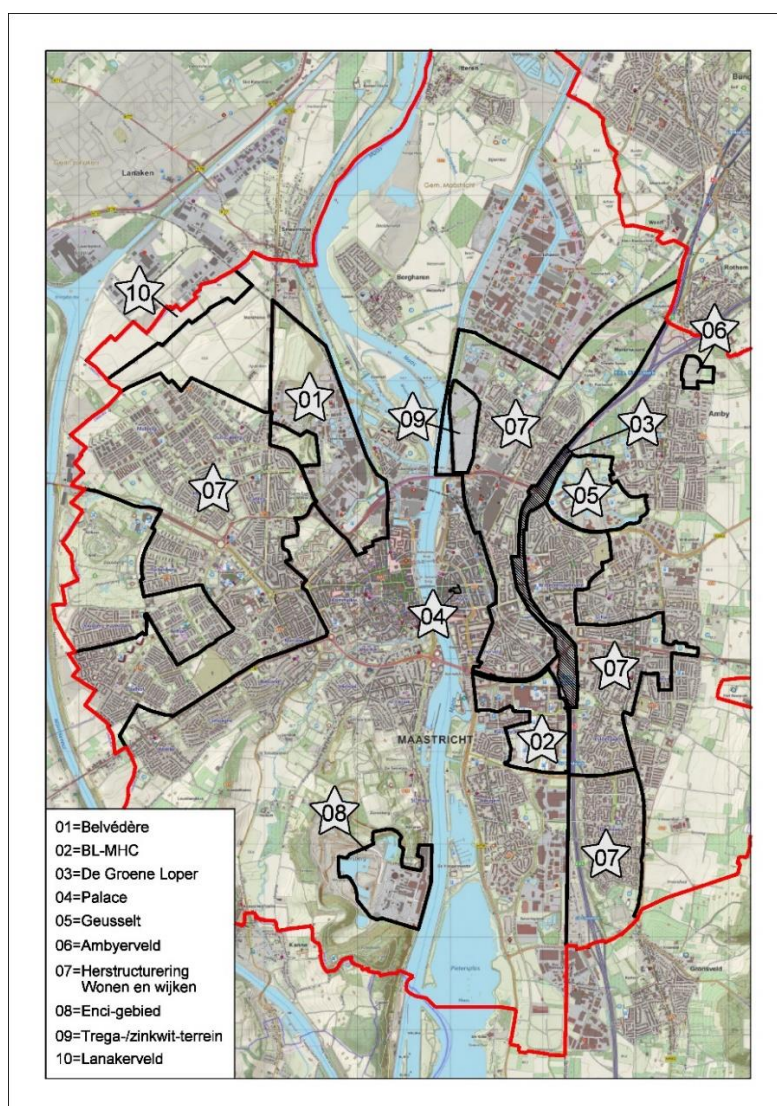
Niet van toepassing. Er is recent geen burgerinitiatief behandeld door de raad.

Bijlage 7 Grootstedelijke projecten

Insteek van stadsontwikkeling is het ruimtelijk raamwerk van de stad te versterken. Hier gaat het om de verbetering van de verkeersinfrastructuur, van de groene en andere openbare ruimtes en van de publieke voorzieningen. Ook willen we de stedelijkheid van de stad verder ontwikkelen. Onder stedelijkheid verstaan we een klimaat waarin mensen elkaar spontaan persoonlijk kunnen ontmoeten. Dit betekent dat permanent delen van de stad verbouwd worden om ze gereed te maken voor nieuwe wensen en uitdagingen. Trefwoorden hierbij zijn herstructurering en herbestemming.

De rol van de gemeente in stadsontwikkeling is aan verandering onderhevig. De complexiteit is toegenomen en de realisatie/ontwikkeling wordt meer en meer door de markt overgenomen. Dit vraagt een continue samenhangende sturing, regie en actieve rol door de gemeente op programma's en gebiedsontwikkeling. In voorliggende begroting 2025 geven we aan welke prestaties we willen realiseren bij onze grootstedelijke projecten.

Figuur grootstedelijke projecten in Maastricht
(aan deze figuur kunnen geen rechten worden ontleend)

1 Belvédère Maastricht (uitvoering door verbonden partijen Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. en Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht B.V.)

Het door de raad vastgestelde ambitiesdocument "Het Antwoord van de Sphinx" is sinds 2013 de leidraad bij de ontwikkeling van het Belvédèregebied. Tal van functies (wonen, werken, onderzoeken, leren, ontspannen, experimenteren) worden hier op nieuwe manieren met elkaar verbonden. Het totaalprogramma Belvédère in het noordwesten van Maastricht kent (van 'zuid naar noord') drie deelgebieden: het Sphinxkwartier, het Frontenpark en het Noorderbrugtracé (inclusief Retailpark Belvédère en het Bedrijventerrein Bosscherveld). De looptijd van het project is door de raad in 2022 vastgesteld tot eind 2030.

Beoogde prestaties 2025

Realisatie 2025

Planvorming, studies en uitwerkingen

In 2024/2025 worden de bereikte resultaten en de resterende opgaven en mogelijkheden voor het Belvédère gebied opnieuw tegen het licht gehouden om op basis daarvan de koers t/m 2030 opnieuw vast te stellen. Daarbij wordt ook een doorkijk naar de mogelijke ontwikkelingen tot 2040 gemaakt om te onderzoeken welke bijdrage het Belvédère gebied kan bieden aan de opgaves van de omgevingsvisie 2040 welke eveneens in ontwikkeling is.

Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier

- Uitwerken randvoorwaarden ondergrondse parkeergarage en woningbouw Sphinx Noord en start van de tender.
- Opstellen omgevingsplan en uitwerking Landbouwbelang.
- Uitdetaileren ontwerp Verlengde Maasboulevard en aansluitende verkeersstructuur mede in relatie tot de keuzes inzake OV-as en Bassinbrug.
- Voorbereiden woningbouwontwikkeling Sappi Zuid West

Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium

- Laatste fase planontwikkeling Frontenpark, waaronder invulling van locatie Gashouder en Kazemat A.

Deelgebied/grex Belvédère 3 Bedrijventerrein Bosscherveld (incl. Retailpark Belvédère)

- Voorbereiden planontwikkeling resterende deel van het Retailpark mede op basis van de uitkomsten van de actualisatie van "Het Antwoord van de Sphinx" en de omgevingsvisie.

Uitvoering

Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier

- Tenderprocedure woningbouw en parkeergarage Sphinx-Noord
- Woningbouw boven Loods 5
- Samen met Stichting Sphinxkwartier werken aan gebiedsmanagement/promotie in het Sphinxkwartier (continu)

Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium

- Basisherstel ten behoeve van behoud Gashouder en Kazemat A
- Herbestemmen Franssensingel 65
- Programmeren op en rond stadsweide en Gashouder (continu).

Deelgebied/grex Belvédère 3 Bedrijventerrein Bosscherveld (incl. Retailpark Belvédère)

- Faciliteren van initiatieven die bijdragen aan het realiseren van de ambitie van het Retailpark.
- Blijvend (aandacht voor kansen) revitaliseren van het bestaande industrieterrein Bosscherveld.

2 Brightlands Maastricht Health Campus (BL-MHC)

In nauwe samenwerking met onze gebiedspartners Universiteit Maastricht, Maastricht UMC+ en Provincie Limburg werken we aan de doorontwikkeling van de Brightlands Maastricht Health Campus in Randwyck. Doel is om de Campus te ontwikkelen tot een magneet voor talent en ondernemers uit de hele wereld. We willen gezamenlijk de aantrekkingskracht van dit stadsdeel verbeteren: Randwyck als motor van de Zuid-Limburgse kenniseconomie, waar het goed werken, wonen en verblijven is. Het plangebied omvat het stadsdeel Randwyck met de Brightlands Maastricht Health Campus en het bedrijventerrein Maastricht-Zuid. De Campus verbindt deze stadsdelen in één ecosysteem voor innovatie, met baanbrekend onderzoek, hoogwaardig onderwijs, en kennisintensieve bedrijvigheid. Kenniseconomie wordt verbonden met vakmanschap en lokale mkb-bedrijven en creëert daarmee brede werkgelegenheid.

Beoogde prestaties 2025

Realisatie 2025

Planvorming, studies en uitwerkingen

- Oplevering van de - samen met UM en MUMC+ en de Provincie - medio 2024 gestarte integrale ontwikkeling van het businessplan voor de Brightlands Maastricht Health Campus.
- Met het in 2024 vastgestelde nieuwe narratief als onderlegger wordt - als onderdeel van voormeld businessplan - een nieuwe stedenbouwkundige visie en ontwikkelstrategie voor het plangebied uitgewerkt, ter vervanging van de in 2014 vastgestelde structuurvisie voor de BL-MHC.
- Voortzetting van de integrale planvoorbereiding ten behoeve van de doortrekking van de Groene Loper in combinatie de herinrichting van de “Kop van de T” t/m medio 2025, waarna:
 - Europese aanbesteding respectievelijk contractering aannemer in Q3 en Q4
 - Werkvoorbereiding aannemer in Q4.
- Studie naar verdere mogelijkheden voor verbinding van de campus met de omliggende wijken, de Maas en de binnenstad.
- Studie c.q. planvoorbereiding ten behoeve van de realisering van een derde incubator met een divers programma op een centrale locatie in het gebied.
- Voortzetting van het in 2024 gestarte proces van opwaardering van station ‘Maastricht Randwyck’ tot een aantrekkelijk station, inclusief een nieuwe stationsnaam.
- Planvoorbereiding voor studentenhuisvesting in combinatie met andere gewenste programma’s op de locatie P0 aan de Universiteitssingel.
- Het desgevraagd begeleiden van planinitiatieven voor (ver)nieuwbouw MUMC+ en UM.

Uitvoering

- Zo mogelijk uitvoeren van de vergroening en het verminderen van het aantal parkeerplaatsen op maaiveldniveau.
- Zo mogelijk uitvoering geven aan het creëren van dynamiek door de aanwezigheid van horeca, sport en cultuur.
- Start uitvoering doortrekking van de Groene Loper in combinatie de herinrichting van de “Kop van de T” in Q4 2025.

3 De Groene Loper

Het integrale project A2/De Groene loper is een langjarig project met een horizon in de gebiedsontwikkeling tot 2026. De openstelling van de tunnel is conform planning eind 2016 gerealiseerd. In 2017 en 2018 is de grootste aandacht uitgegaan naar de oplevering van de openbare ruimte. Sindsdien resteert de gebiedsontwikkeling met 1.043 woningen en maximaal 30.000 m2 overige functies door Avenue2/Ballast Nedam. Het stedenbouwkundige plan en het daarbij behorende beeldkwaliteitsplan (Masterplan A2 en vormgevingsvisie-C) zijn in 2017 vastgesteld als kader daartoe. De integrale opgave in deze gebiedsontwikkeling is niet alleen fysiek, maar kent ook een maatschappelijke agenda en een nadrukkelijke focus op verbinden van de omliggende buurten en een duurzame ontwikkeling. De planbegeleiding werd gecoördineerd door het Projectbureau A2 en inzet is gericht op het verbinden van de omgeving en partners zoals woningcorporaties, onderwijsinstellingen en buurtnetwerken. Sinds 1 april 2023 zijn de werkzaamheden overgedragen naar de lijnorganisaties Gemeente Maastricht en Rijkswaterstaat.

Beoogde prestaties 2025

Realisatie 2025

Planvorming, studies en uitwerkingen

- Ondersteuning/toetsing bij het realiseren van de diverse bouwlocaties Avenue2 zal door de gemeente opgepakt worden heel 2025.
 - Binnen project A2 is Avenue2 aan zet om de volgende locaties tot ontwikkeling te brengen:
 - Sportveldenlocatie (tussen Groene Loper en Noormannensingel), planontwikkeling in 2024, verkoop 2024-2025.
 - Toren Noord eventueel i.c.m. Leger des Heils, planontwikkeling in 2024-2025.
 - Toren Zuid, planontwikkeling in 2025.
 - Praxislocatie (in zuidelijk deel, gedeelte tegen bedrijventerrein Heerderdwardsstraat), planuitwerking in 2025.
 - Locatie Vista (terrein tussen Groene Loper en Vista College), wordt heroverwogen in samenhang met Essentlocatie.
 - Twee kantoorlocaties (in zuid en noord), verkoop in 2024 e.v.
- Aangrenzend aan project A2 gaat het om de projecten:
- KPN-locatie Noormannensingel, planontwikkeling in 2024-2025.
 - Essentterrein (James Wattstraat), planontwikkeling in 2024-2025.
 - Witte Gebouw, Kolonel Millerstraat, planontwikkeling 2025.
 - Boks- en Jongensschool, tweeling, realisatie 2025.

Uitvoering

- In 2025 zal Avenue2 het noordelijk deel verder afbouwen (exclusief toren van 70 meter). In het middendeel wordt de planvoorbereiding van een 200 tal appartementen afgerond, de verkoop gestart en zal in 2025 gestart worden met de bouw.
In het zuidelijk deel worden de appartementen langs de Kennedysingel verder afgebouwd en opgeleverd. De eerste fase van de grondgebonden woningen is in 2024 opgeleverd. Tevens wordt gestart met de afbouw van de openbare ruimte in deze wijk. In 2025 wordt de 2^e fase van de grondgebonden woningen ontwikkeld.

4 Palace	
De naam "Palace" refereert aan de voormalige cinema in Wyck. Na beëindiging van de bioscoop-activiteiten is een kans ontstaan voor nieuwe functie(s) op deze centrumlocatie. Na lang onderhandelen heeft de gemeente overeenstemming bereikt met een initiatiefnemer over de herontwikkeling van deze locatie, met een hotel, hotelappartementen, stadsvilla's, ondergrondse parkeergarage en nieuwe openbare ruimte. Na het akkoord voor de verkoop van deze locatie door de gemeenteraad, is in 2021 het bestemmingsplan vastgesteld, als volgende stap om tot realisatie te komen.	
Beoogde prestaties 2025	Realisatie 2025
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> <ul style="list-style-type: none"> Naar verwachting wordt in 2025 de onteigeningsprocedure afgerond. 	
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> Bij gunstige uitkomsten van de lopende procedure (minnelijk of middels onteigening), wordt het (sloop)werk in 2025 aanbesteed en ook met de uitvoering gestart. 	

5 Geusselpark	
Geusselpark betreft de uitvoering van de laatste fase van het Masterplan Geusselpark+ 2011, waarin een mix aan functies zoals wonen, sport, recreatie en bedrijvigheid wordt gerealiseerd.	
Beoogde prestaties 2025	Realisatie 2025
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> <ul style="list-style-type: none"> Opstellen van een gebiedsvisie voor de herinrichting van het Stadionplein conform de mobiliteits-ambities zoals die in het Coalitieakkoord 2022 zijn vastgelegd, mogelijk gekoppeld aan planontwikkeling voor de realisatie van studentenhuysvesting op de Zuidwesthoek van het Stadionplein, al dan niet via een tender of in gezamenlijkheid met de hoteleigenaar. 	
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> Gefaseerde oplevering van de woningbouw op woonscheggen 1 en 2 vanaf voorjaar t/m eind 2025. (Her)inrichting bestaande en nieuwe openbare infrastructuur rondom nieuwbouwwoningen scheggen 1 en 2. 	

Overige projecten

6 Ambyerveld	
De uitbreidingslocatie Ambyerveld, aan de uiterste noordoostzijde van de stad, wordt ontwikkeld door de gemeente in samenwerking met Bouwfonds Property Development (BPD). Het gebied biedt ruimte aan 35 vrije sector kavels, 22 consumentgerichte vrijesectorwoningen (ontwikkeling door BPD) en twee superkavels voor wooncomplexen, allen in het topsegment.	
Beoogde prestaties 2025	Realisatie 2025
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> In 2025 zal naar verwachting de laatste vrije sector kavel, van de in totaal 35 kavels, worden geleverd. De 2 superkavels (bedoeld voor 2 appartementencomplexen van totaal maximaal 12 woningen) zullen worden uitgegeven via inschakeling van een makelaar. 	

7 Herstructurering: projecten Wonen en Wijken

Begin 2022 hebben we de herijking van de herstructurering (2016-2021) geëvalueerd. Daarna zijn voor de periode 2022-2026 nieuwe afspraken met de corporaties over onze herstructureringsopgaven vastgesteld.

We kijken hierbij naar de veerkracht van de wijken en stemmen daar onze integrale inzet op af. Ook leggen we de verbinding met stedelijke woonprogrammering (2021-2030) en verduurzaming. Zo kan herstructurering een belangrijke bijdrage blijven leveren aan onze woonmilieus.

De herstructureringsafspraken maken vanaf nu onderdeel uit van de meerjarige prestatieafspraken met de corporaties, onder de noemer "Gebiedsgerichte Aanpak".

Binnen de gebiedsgerichte aanpak geven we per buurt inzicht in de afspraken wat betreft ontwikkeling (renovatie, sloop/nieuwbouw, aanleg openbare ruimte, verduurzaming, groen). En de verbinding met leefbaarheid en bewonersinitiatieven.

Naast de afronding van de nog lopende projecten, is er afgestemd over de toekomstige projecten. De insteek hierbij is om zoveel mogelijk samen met de corporaties op te trekken om de slagkracht te vergroten in die buurten waar het nodig is. Er is voor de periode 2022-2026 afgesproken dat we met prioriteit samen aan de slag gaan in: Pottenberg, Mariaberg, Caberg-Malpertuis, Limmel-Nazareth, De Heeg en Daalhof.

Beoogde prestaties 2025	Realisatie 2025
<ul style="list-style-type: none"> ○ Wittevrouwenveld: <ul style="list-style-type: none"> ○ In het kader van het integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs (PO) zal de bouw van het Kern Kind Centrum (KKC) de Groene Loper in 2025 in uitvoering zijn. ○ In 2025 wordt voor plan Bauduinstraat fase 2 de omgevingsplanprocedure afgerond en een omgevingsvergunning verleend. Tevens wordt gestart met het bouwrijp maken van het terrein. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Limmel-Nazareth: <ul style="list-style-type: none"> ○ Herontwikkeling Hoeve Rome. De hoofdbouw van hoeve Rome is eind 2023 verkocht aan de hoogstbiedende partij. De schuur van Hoeve Rome blijft eigendom van de gemeente. Afhankelijk van de resultaten van een haalbaarheidsonderzoek dat in 2024 wordt uitgevoerd, wordt het gebruik van de schuur door enkele buurtorganisaties in 2025 geformaliseerd. Het streven is om hieromtrent per 1 januari 2025 een huurovereenkomst te sluiten. ○ Voor het bouwplan van Servatius (23 woningen) op de kop Balijeweg/Populierweg is begin 2023 het bestemmingsplan gewijzigd en in 2024 heeft Servatius een aannemer gecontracteerd. De ambitie is om eind 2024 te starten met de realisatie en het bouwplan en de herinrichting van de openbare ruimte in 2025 af te ronden. ○ De verdere vernieuwing Nazareth i.s.m. Woonpunt, renovatie, sloop/nieuwbouw en openbare ruimte, is uitgewerkt. Begin 2025 wordt gestart met de herinrichting van de openbare ruimte, waarbij gestart wordt aan de noordzijde van de wijk. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Wyckerpoort: <ul style="list-style-type: none"> ● Integrale planontwikkeling Kolonel Millerstraat door Woonpunt, Servatius, Avenue 2 en gemeente. Partijen zijn in gesprek om te komen tot een integrale herontwikkeling van de betreffende locaties en gebouwen, te weten Blauwe gebouw (Leger des Heils) in relatie tot geplande woontoren Geusseltheuvel en de Witte flat (sloop en nieuwbouw Woonpunt). ● Mosa Porselein/SAM Decorfabriek. Door de eigenaren van de Mosa Porselein/SAM Decorfabriek (Wijkontwikkelingsmaatschappij Maastricht BV) wordt verder gewerkt aan de herontwikkeling van deze locatie. Het bestemmingsplan is door de gemeenteraad in 2024 vastgesteld. Hiertegen is beroep aangetekend bij de Raad van State. Over de implicaties voor het plan zal in 2025 duidelijkheid moeten komen. Parallel aan deze procedure wordt het ontwerp van de woningen uitgewerkt en de voorbereiding van het bouwrijp maken gedaan. Zodat direct wanneer er duidelijkheid is over het bestemmingsplan, gestart kan worden met de verkoop en de werkzaamheden. 	

<ul style="list-style-type: none"> ○ Heer-Scharn: <ul style="list-style-type: none"> ● Plan Laan in den Drink voormalige zwembadlocatie Heer. In 2024 zijn de diverse procedures doorlopen. Na de voorbereiding in 2025 kan naar verwachting eind 2025/begin 2026 gestart worden met de bouw, die dan naar verwachting eind 2026/begin 2027 gereed zal zijn. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Malberg: <ul style="list-style-type: none"> ● Gebiedsontwikkeling Albertknoop i.s.m. Belgische overheden en bedrijven. Het realiseren van een groenzone (over de grens heen) ter afscherming van de bedrijven op het Belgische bedrijventerrein Europark in combinatie met wateropvangvoorzieningen en het realiseren van ecologische voorzieningen t.b.v. het project zonneweide, wordt begin 2025 opgeleverd. Voor dit plan is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met de partijen Fluvius, Sunvest en de gemeenten Lanaken en Maastricht. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Caberg-Malpertuis: <ul style="list-style-type: none"> ○ In 2025 zijn 22 ggb-woningen binnen de 1^e fase deelplan Widelanken gerealiseerd. ○ In 2025 is de 2^e fase van het deelplan Widelanken gestart met de bouw van 35 huurappartementen. Voor de bouw van 18 ggb koopwoningen is een particuliere partij gevonden. ○ In 2025 wordt de nieuwbouw centrumplan Malpertuis en de nieuwe openbare ruimte rondom de nieuwbouw opgeleverd. ○ In opdracht van Woonpunt en Servatius zijn in 2025 renovatieprojecten (groot onderhoud huurwoningen in combinatie met verduurzamen) in Caberg en Malpertuis in uitvoering. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Mariaberg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Een nieuw plan voor de omgeving Seringenstraat is in voorbereiding bij Woonpunt (voormalig Biedermeierplan). Doorstart realisatie vond plaats in 2022 en 2023 en de voorbereiding van de bouw heeft plaatsgevonden in 2024. Start bouw wordt verwacht in 2025. ○ De aanpak van Blauwdorp en realisatie van de Blauwe Loper krijgen steeds verder vorm. Aan de Blauwe Loper heeft de gemeente aan de Louisestraat ter hoogte van het Bentinckpark nog een stuk grond in eigendom. Hierop is vanuit de plannen Blauwe Loper een lichte horecagelegenheid voorzien. Bezoekers van het park, dat in 2024 is opgeleverd, kunnen hier verpozen. De voorbereidingen van de nadere invulling van deze ontwikkeling worden in 2025 opgestart. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Pottenberg: <p>In 2025 is Woonpunt verder aan de slag met de ontwikkeling (nieuwbouw) van het Poortgebouw en de Mammoetflat in Pottenberg. Dit proces is om uiteenlopende redenen eind 2021 vertraagd en is vanaf medio 2022 weer opgepakt, samen met de gemeente en de partners in de buurt.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Voor Poortgebouw en Mammoetflat is door Woonpunt gewerkt aan een ontwerp om te komen tot sloop en herbouw van beide objecten binnen de stedenbouwkundige visie en rekening houdend met de bijzondere status vanuit de Rijksdienst Cultureel Erfgoed voor deze voorbeeld wederopbouwwijk. Woonpunt is begin 2024 gestart met de sloop en de nieuwbouw wordt uitgevoerd in 2025, met uitloop naar 2026. ● In 2024 is gestart met een ontwerpproces voor de inrichting van het Terra Cottaplein (laag deel). Insteek is om dit samen met bewoners vorm te geven, gericht op vergroening, ontmoeting en beweging. In 2025 vindt naar verwachting uitvoering van de herinrichting van de openbare ruimte plaats. ● Het sociale netwerk in de buurt wordt via de werkgroep Positief Pottenberg en de werkgroep sociaal verder versterkt. Pottenberg is aangemerkt als één van de wijken in het kader van de veerkrachtige wijkenbenadering. 	

<ul style="list-style-type: none"> ○ Daalhof: Daalhof is in het kader van de gebiedsgerichte aanpak aangemerkt als wijk waar de gemeente samen met de corporaties aan de slag gaat. <ul style="list-style-type: none"> ▪ De renovatie van de flat aan de Veliahof is gereed in 2024. In opdracht van Servatius is de renovatie van de naastgelegen flat aan de Palatijnhof in 2025 in uitvoering. ▪ Vanuit een in 2024 gemaakte analyse, is toegewerkt aan een ruimtelijk document (kader) voor de grote groene openbare ruimte tussen en rondom de drie grote flats (Veliahof/Palatijnhof/Aureliushof). Met dit richtinggevend kader als basis wordt in 2025, in overleg met bewoners en betrokken partners, een ontwerp vastgesteld. In lijn met het ontwerp zijn in 2025 de eerste verbeteracties in de openbare ruimte in uitvoering. Het plan is erop gericht de openbare ruimte te verbeteren vanuit de kansen die er liggen, met als doel dat de openbare ruimte ook wordt gebruikt. Het stimuleren van bewegen en ontmoeten is onderdeel van het plan. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Brusselse Poort: <ul style="list-style-type: none"> ○ Planproces voor de uitbreiding van het winkelcentrum aan de Eenhoornsingel is in 2024 afgerond en de eigenaar is gestart met de uitbreiding, welke naar verwachting eind 2025 gereed zal zijn. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Centrum De Heeg: <ul style="list-style-type: none"> ○ In samenwerking met de nieuwe eigenaar CRA Vastgoed wordt de ontwikkelrichting verder uitgewerkt en concreet gemaakt. In het geval dit leidt tot haalbare en uitvoerbare plannen, zullen deze in 2025 worden voorgelegd ter verdere besluitvorming en kunnen eventuele planologische procedures worden voorbereid. ○ Waar mogelijk probeert de nieuwe eigenaar leegstaande winkelpanden direct van een nieuwe functie te voorzien, al dan niet in tijdelijkheid. ○ Vooruitlopend op de sloop van de sporthal, wordt er in 2025 gestart met de bouw van een nieuwe binnensportvoorziening nabij gemeenschapshuis de Boeckel. ○ Met het steeds concreter worden van de ontwikkelrichting, worden ook de bewoners van De Heeg intensiever betrokken. 	

8 Plan van Transformatie Enci-gebied

In 2010 hebben gemeente, provincie Limburg, ENCI, Natuurmonumenten en SPA (bewoners) het Plan van Transformatie ENCI-gebied (PvT) vastgesteld. In december 2021 heeft de raad ingestemd met een Actualisatie van het PvT. ENCI heeft in 2022 het bedrijfsterrein verkocht aan Limburg Real Estate (LRE). In 2023 hebben alle partijen ingestemd met het overdragen van de verplichtingen van ENCI aan LRE en is er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten. Op basis hiervan wordt de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) opgeheven. De vijf partijen werken gezamenlijk verder aan de ontwikkeling van het ENCI-gebied op basis van de Actualisatie van het PvT 2021 en de Wijzigingsovereenkomst 2023.

Beoogde prestaties 2025	Realisatie 2025
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking middels de Stuurgroep, waarvoor organisatie en voorzitterschap bij de gemeente ligt. • In opdracht van LRE stelt RDVA een Masterplan op voor het bedrijventerrein. Het Ambitiedocument uit 2023 en het Ruimtelijk Kader uit 2024 is hiervoor de basis. Het is de verwachting dat het Masterplan in 2025 aan onder meer de raad ter instemming wordt voorgelegd, als aanvulling op de PvT Actualisatie van 2021. • Als het toekomstbeeld van het bedrijventerrein geborgd is en de uitvoering hiervan ook voldoende zekerheid biedt, zal de gemeente starten met de verkoop van de hoge overgangszone 50+ NAP. Over verdeling van kosten en opbrengsten zijn afspraken vastgelegd tussen gemeente, provincie en LRE. • Besluitvorming over aanwijzing van de monumentale status voor het bedrijventerrein, inclusief het oven 8 complex, is in 2024 in gang gezet door rijk en gemeente. Afwikkeling van de procedures en finale besluitvorming gebeurt in 2025. • Planologische verankering (bestemming) vindt naar verwachting niet plaats via één integraal omgevingsplan voor het gehele ENCI-gebied, maar via deelplannen. Op basis van het Masterplan start in 2025 de uitwerking van de planologische borging voor (delen van) het bedrijventerrein. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoewel het aantal feitelijke initiatieven de afgelopen periode nog niet heel groot is geweest, geeft LRE aan zo snel mogelijk nieuwe bedrijven aan te trekken voor (al dan niet tijdelijke) vestiging op het bedrijventerrein. Dit kan een positief effect hebben op veiligheid en beheersbaarheid. Het wegingskader dat was opgenomen in het Voorbereidingsbesluit van september 2023, is in 2024 omgezet in een Beleidsregel. Nieuwe initiatieven die afwijken van de vigerende bestemming moeten getoetst worden aan het reguliere publiekrechtelijke kader, inclusief deze Beleidsregel. • Natuurmonumenten heeft op basis van haar Ontwikkeldkader ENCI groeve (2024) plannen concreet uitgewerkt voor inrichting/toegankelijkheid van de groeve, de water-/natuurspeelplek en de lage overgangszone op 38+ NAP. Zij streven om 2025 de uitvoering te starten. De voortgang is echter mede afhankelijk van stikstofbeperkingen. Hier wordt door partijen gezamenlijk een strategie voor bepaald. 	

9 Trega/Zinkwitterrein

Voor het gebied Trega/Zinkwit is medio 2022 een gebiedsvisie vastgesteld. Behalve de gemeente zijn hier onder meer eigenaren, omliggende ondernemers en het buurtnetwerk Limmel bij betrokken. De visie voorziet in een programma van circa 990 woningen, een stedelijke werklocatie van circa 3 ha en een verbetering van de infrastructuur in en rondom en plangebied zodat er meerwaarde ontstaat qua veiligheid, bereikbaarheid en verbinding met stad en Maas. Hoofdzakelijke vanwege stikstofregelgeving is het niet mogelijk om voor het gehele plangebied een integraal bestemmingsplan te maken. Daardoor zijn zowel de financiële haalbaarheid als de planologische mogelijkheden onzeker. Om mogelijke ongewenste ontwikkelingen te voorkomen is er een Voorbereidingsbesluit genomen. In januari 2024 heeft gemeente het Tregaterrein aangekocht en is nu meer actieve regie mogelijk op planning en voortgang.

Beoogde prestaties 2025	Realisatie 2025
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> <ul style="list-style-type: none"> Aan de hand van de gebiedsvisie Limmel aan de Maas is in 2024 de voorbereiding voor de uitwerking van de eerste fase(n) woningbouwontwikkeling opgestart. De samenhang tussen stikstofregels, planologische mogelijkheden en financiële haalbaarheid blijven daarbij de grootste uitdaging. Naar verwachting wordt eerste helft 2025 inzichtelijk welk deel van de gebiedsontwikkeling (programmatisch en kwalitatief) tot actieve ontwikkeling kan komen. 	
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> Afhankelijk van de te doorlopen planologische procedures kan naar verwachting al in 2025 worden gestart met de eerste uitvoeringswerkzaamheden (sanering en aanleg infrastructuur). 	

10 Lanakerveld	
<p>In 2020 heeft Sunvest de aanbesteding voor de aanleg van een zonneweide van ca.40 hectare op het Lanakerveld gewonnen. In de ontwerpfase is nauw samengewerkt met betrokkenen om middels het inrichten van een brede groenzone het zicht op de Belgische industrie visueel af te schermen. Tevens zijn in het ontwerp diverse ecologische maatregelen meegenomen om de impact op het leefgebied van beschermde diersoorten in de omgeving te mitigeren. Inmiddels is het nieuwe bestemmingplan onherroepelijk en is er een omgevingsvergunning verstrekt.</p>	
Beoogde prestaties 2025	Realisatie 2025
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> In 2025 wordt naar verwachting het kabel- en leidingtracé afgerond. De Zonneweide zal naar verwachting in 2025 operationeel zijn. De groeninrichting van de grenszone, welke in samenwerking met de Belgische partners wordt gerealiseerd, wordt in 2025 opgeleverd. 	

Bijlage 8 Raming algemene uitkering gemeentefonds

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven									
Maatstaf	2025		2026		2027		2028		
	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	
1g-2 WOZ niet-woningen eigenaren	21.708.127,00	-6.683.932,30	21.708.127,00	-6.683.932,30	21.708.127,00	-6.683.932,30	21.708.127,00	-6.683.932,30	
1h-2 WOZ niet-woningen gebruikers	20.964.482,00	-4.909.881,68	20.964.482,00	-4.909.881,68	20.964.482,00	-4.909.881,68	20.964.482,00	-4.909.881,68	
1a Waarde woningen eigenaren	150.454.976,00	-13.751.584,81	150.454.976,00	-13.751.584,81	150.454.976,00	-13.751.584,81	150.454.976,00	-13.751.584,81	
Subtotaal		-25.345.398,79		-25.345.398,79		-25.345.398,79		-25.345.398,79	
Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is									
Maatstaf	2025		2026		2027		2028		
	Berekend Aantal	Bedrag in basis	Berekend Aantal	Bedrag in basis	Berekend Aantal	Bedrag in basis	Berekend Aantal	Bedrag in basis	
8a-3 Bijstandsontvangers	3.370,67	17.271.936,43	3.366,00	17.238.565,08	3.366,00	17.345.671,20	3.366,00	17.305.245,54	
2 Inwoners	124.942,00	46.824.513,34	125.626,00	47.123.568,86	125.848,00	47.050.791,76	126.067,00	46.861.625,24	
7c-4 Huishoudens met laag inkomen boven drempel	12.947,10	48.715.405,82	12.866,10	41.645.635,79	12.785,10	41.411.961,71	12.704,10	41.140.703,36	
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond	15.527,00	5.989.695,52	15.527,00	5.991.248,22	15.527,00	5.990.937,68	15.527,00	5.969.510,42	
3c Eenspersoonshuishoudens	39.387,00	6.673.733,28	39.546,00	6.393.401,82	39.427,00	6.374.557,36	39.208,00	6.340.717,76	
8b Loonkostensubsidie	347	1.778.093,93	347	1.777.118,86	347	1.788.160,40	347	1.783.992,93	
4a Inwoners jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	15.379,00	8.652.071,61	15.428,00	7.770.775,04	15.474,00	7.793.944,32	15.597,00	7.855.896,96	
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.114,00	1.154.694,42	1.114,00	1.154.059,44	1.114,00	1.161.222,46	1.114,00	1.158.515,44	
5d-2 Inwoners 75+ met drempel	6.090,48	8.213.804,04	6.329,44	8.143.520,80	6.662,12	8.572.149,80	7.034,98	9.054.230,31	
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel	13.665,80	3.673.230,38	13.597,40	3.487.189,20	13.575,20	3.481.631,54	13.553,30	3.476.963,58	
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)	134.241,00	1.457.857,26	135.060,00	1.466.751,60	135.724,00	1.473.962,64	136.373,00	1.481.010,78	
14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)	186.731,00	29.064.680,15	187.871,00	27.156.753,05	188.794,00	27.290.172,70	189.696,00	27.373.132,80	
14c-2 Landelijke centrumfunctie	177.474,00	8.059.094,34	178.557,00	8.108.273,37	179.435,00	8.148.143,35	180.292,00	8.187.059,72	
15e Leerlingen VVO	4.644,00	1.787.475,60	4.675,20	1.799.484,48	4.732,00	1.821.346,80	4.795,20	1.845.672,48	
15d Leerlingen (VISO)	2.187,56	1.156.475,47	2.187,56	1.156.475,47	2.187,56	1.156.475,47	2.187,56	1.156.475,47	
15h-3 Onderwijsachterstand	5.661,00	853.905,24	5.638,00	850.435,92	5.624,00	848.324,16	5.610,00	846.212,40	
38 Bedrijfsvestigingen	12.090,00	1.629.490,20	12.090,00	1.629.490,20	12.090,00	1.629.490,20	12.090,00	1.629.490,20	
30 Historische woningen in bewoonde kernen	10.137,00	805.688,76	10.137,00	805.688,76	10.137,00	805.688,76	10.137,00	805.688,76	
29 Historische woningen in bewoonde oorden									
1930	12.746,00	538.773,42	12.746,00	538.773,42	12.746,00	538.773,42	12.746,00	538.773,42	
27c Oppervlak historische kernen, opslag kernen > 65 ha	101	3.408.289,44	101	3.408.289,44	101	3.408.289,44	101	3.408.289,44	
36 Kernen	2	229.985,98	2	227.789,48	2	227.792,66	2	227.702,64	
36a Kernen met 500 of meer adressen	1	75.166,66	1	75.166,66	1	75.166,66	1	75.166,66	
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	1.162,00	36.486,80	1.162,00	36.486,80	1.162,00	36.486,80	1.162,00	36.486,80	
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	24.148,80	324.076,94	24.281,01	325.851,11	24.323,91	326.426,94	24.366,24	326.994,98	
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septemb. 2016)	181.753,23	15.774.363,09	183.840,60	16.887.597,79	185.927,97	17.079.343,60	188.015,34	17.229.726,03	
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	49	143.861,55	49	143.861,55	49	143.861,55	49	143.861,55	
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	597	6.413.875,47	597	6.413.875,47	597	6.413.875,47	597	6.413.875,47	
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	49	388.329,90	49	386.723,68	49	386.723,68	49	386.723,68	
23a Oppervlakte bebouwing woonkernen	597	4.056.650,47	597	4.064.268,54	597	4.064.268,54	597	4.064.268,54	
19 Oppervlakte binnenwater	440	55.484,00	440	55.484,00	440	55.484,00	440	55.484,00	
16 Oppervlakte land	5.572,00	217.308,00	5.572,00	217.308,00	5.572,00	217.308,00	5.572,00	217.308,00	
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	5.572,00	143.311,84	5.572,00	143.311,84	5.572,00	143.311,84	5.572,00	143.311,84	
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septemb. 2016)	70.529,00	832.242,20	71.339,00	841.800,20	72.149,00	851.358,20	72.959,00	849.972,35	
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septemb. 2016) * bodemfactor woonkernen	70.529,00	3.737.331,71	71.339,00	3.780.253,61	72.149,00	3.823.175,51	72.959,00	3.866.097,41	
39 Vast bedrag	1	980.357,93	1	980.357,93	1	980.357,93	1	971.557,22	
Subtotaal		231.131.741,18		222.225.635,48		222.916.636,55		223.227.744,18	
Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)									
Jaren	2025		2026		2027		2028		
Uitkeringsfactor	1,457		1,4248		1,4348		1,4445		
Subtotaal (B x C (=uf))		336.758.946,91		316.627.085,43		319.840.790,13		322.452.476,48	
Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is									
Maatstaf	2025		2026		2027		2028		
	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	
56g Suppletie-uitkering nieuw verdeelstelsel 2023	-9.692.459,00	-9.692.459,00	-9.692.459,00	-9.692.459,00	-9.692.459,00	-9.692.459,00	-9.692.459,00	-9.692.459,00	
Subtotaal		-9.692.459,00		-9.692.459,00		-9.692.459,00		-9.692.459,00	
Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is									
Maatstaf	2025		2026		2027		2028		
	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	
72 Beeldende kunst en vormgeving (DU)	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	
102 Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)	6.057.283,00	6.057.283,00	6.057.283,00	6.057.283,00	6.057.283,00	6.057.283,00	6.057.283,00	6.057.283,00	
106 Vrouwenopvang (DU)	4.137.230,00	4.137.230,00	3.776.453,00	3.776.453,00	3.775.854,00	3.775.854,00	3.775.854,00	3.775.854,00	
115 Jeugd (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
162 Veiligheidshuizen (DU)	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	159.802,00	159.802,00	159.802,00	159.802,00	159.802,00	159.802,00	159.802,00	159.802,00	
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	629.631,00	629.631,00	629.631,00	629.631,00	629.631,00	629.631,00	629.631,00	629.631,00	
266 Maatschappelijke begeleiding (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	61.936,00	61.936,00	61.936,00	61.936,00	61.936,00	61.936,00	61.936,00	61.936,00	
280 Impulsgelden Weerbaar Bestuur/Veilig wonen (DU)	7.062,00	7.062,00	7.062,00	7.062,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
306 Veilige steden (DU)	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
351 LHBTI-empatiebeleid (DU)	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
381 Experiment gesloten coffeeshops (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
402 Bodembescherming (DU)	358.855,00	358.855,00	358.855,00	358.855,00	358.855,00	358.855,00	358.855,00	358.855,00	
409 Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
417 Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag (DU)	337.034,00	337.034,00	337.034,00	337.034,00	337.034,00	337.034,00	n.v.t.	n.v.t.	
421 Extra capaciteit BOAs (DU)	50.702,00	50.702,00	50.702,00	50.702,00	50.702,00	50.702,00	50.702,00	50.702,00	
427 Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
428 Wet kwaliteitsborging bouwen (DU)	69.873,00	69.873,00	69.346,00	69.346,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
435 Antidiscriminatie voorzieningen (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
444 Nationaal Actieplan Dakloosheid (DU)	865.197,00	865.197,00	865.197,00	865.197,00	865.197,00	865.197,00	865.197,00	865.197,00	
Subtotaal		13.736.490,00		13.375.186,00		13.248.179,00		12.911.145,00	
Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein									
Maatstaf	2025		2026		2027		2028		
	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	
259 Beschermd Wonen (IU)	24.800.888,00	24.800.888,00	24.811.079,00	24.811.079,00	24.811.079,00	24.811.079,00	24.811.079,00	24.811.079,00	
260 Participatie (IU)	19.335.149,00	19.335.149,00	18.542.075,00	18.542.075,00	18.152.107,00	18.152.107,00	17.312.221,00	17.312.221,00	
Subtotaal		44.136.037,00		43.353.154,00		42.963.186,00		42.123.300,00	
Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker									
Aanvullingen v/d gebruiker	2025		2026		2027		2028		
	Opgave	Uitkering	Opgave	Uitkering	Opgave	Uitkering	Opgave	Uitkering	
Subtotaal		0		0		0		0	
Totaal		359.593.616,11		338.317.567,63		341.014.297,33		342.449.063,68	

Bijlage 9 Mutaties meicirculaire 2024

De gemeentefonds uitkering bestaat uit drie onderdelen: de algemene uitkering, de decentralisatie-uitkeringen en de integratie-uitkeringen.

De algemene uitkering wordt verdeeld aan de hand maatstaven. Het geld is niet geormerkt en het hoort tot de algemene middelen van de gemeente en hiermee tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Dat is ook de reden waarom de mutaties in de algemene uitkering worden meegenomen in de budgettaire kaders. De omvang van de algemene uitkering loopt gelijk op met de uitgavenontwikkeling van de verschillende ministeries. Als de uitgaven van de ministeries stijgen, groeit het gemeentefonds verhoudingsgewijs mee. Als de uitgaven van de ministeries dalen door bijvoorbeeld bezuinigingen, dan krimpt het gemeentefonds. Dit heet: 'samen de trap op, samen de trap af' en het wordt ook wel de normeringssystematiek genoemd.

Decentralisatie-uitkeringen kan het Rijk binnen het gemeentefonds gebruiken als het tijdelijke middelen betreft, bijzondere indexatie-afspraken kent of als een goede verdeling niet lukt via de maatstaven van de algemene uitkering. Hoewel decentralisatie-uitkeringen niet geormerkt zijn, worden deze wel met een bepaalde bestemming door het Rijk verstrekt. Strikt genomen is een nieuwe taak dan ook de bevoegdheid van de raad. Maar omdat het geld met een bepaalde bedoeling wordt verstrekt, doet de ambtelijke organisatie bestedingsvoorstellen aan het college en neemt de bedragen op in de begroting. Omdat het in tegenstelling tot mutaties in de algemene uitkering om budgettair neutrale wijzigingen gaat (tegenover de extra inkomsten staan ook extra kosten voor de realisatie van een beoogd doel) worden de mutaties in de decentralisatie-uitkeringen niet op-/meegenomen in de budgettaire kaders.

Integratie-uitkeringen kunnen worden gezien als decentralisatie-uitkeringen die de uitgesproken intentie van het Rijk kennen om uiteindelijk op te worden genomen in de algemene uitkering. Deze uitkeringen zijn dan ook fors afgenomen de afgelopen jaren. De laatste resterende pijlers zijn Beschermd Wonen en Participatie. Ook voor de mutaties in de integratie-uitkeringen geldt dat we de effecten daarvan niet meenemen in de budgettaire kaders.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkering: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

De raad wordt als volgt geïnformeerd over de intensiveringen en nieuwe taken uit de circulaires:

- o Meicirculaire 2024 >>> Begroting 2025
- o Septemercirculaire 2024 >>> Bestuursrapportage-2 2024
- o Decemercirculaire 2024 >>> Jaarrekening 2024

Uit de meicirculaire 2024 volgen onderstaande nieuwe taken (bedragen x € 1.000).

	2024	2025	2026	2027	2028
Taakmutaties					
Kiescollege niet ingezetenen					
Handelsregister	-7.209	-2.791	-2.650	-2.686	-2.721
Basisregistratie Personen (BRP) experiment	2.375				
Handhaving energielabel C kantoren			771	778	784
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	351.601	356.487	335.129	337.554	339.848
Correctie extrapolatie participatie					59.720
Werkdrukverlaging jeugdbescherming	236.076	239.463	224.504	225.234	225.986
Vrijval reservering compensatieregelingen Voogdij 18+		249.478	233.919	234.704	235.512
Loon- en prijsbijstelling Voogdij 18+	12.721	12.885	12.065	12.087	12.112
Ketensystemen Jeugd	-5.209	-5.281			
Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg	-220.551				
Besparingsverlies Jeugd		3.887.702			
Wmo hulpmiddelen	41.549	61.700			
Subtotaal:	411.353	4.799.643	803.738	807.671	871.241
IU/DU/SU					
WMO (met name huishoudelijke hulp)					
Vrouwenopvang (DU)	13.078	13.079	11.938	11.937	11.937
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	-258	-258	-258	-258	-258
Maatschappelijke begeleiding (DU)	18.960				
Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	-25.786	-25.786	-25.786	-25.786	-25.786
Veilige steden (DU)	30.000	30.000	30.000		
LHBTI-emanipatiebeleid (DU)	20.000	20.000	20.000		
Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	7.099				
Jeugd (DU)		-230.543	-230.543	-230.543	-230.543
Armoedebestrijding kinderen (DU)		12.763	12.763	12.763	12.763
Uitvoeringskosten Omgevingswet	356.772				
Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus					
Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen	17.227				
Nationaal actieplan dakloosheid	865.197	865.197	865.197	865.197	865.197
Subtotaal:	1.302.289	684.452	683.311	633.310	633.310
3 D's in het sociaal domein					
Beschermde Wonen (IU)	1.286.281	1.286.773	1.287.308	1.287.308	1.287.308
Participatie (IU)	2.288.397	1.634.729	1.579.094	1.585.812	1.515.347
Subtotaal:	3.574.678	2.921.502	2.866.402	2.873.120	2.802.655

Het effect op de algemene middelen van de meicirculaire 2024 is in het budgettaire kader van de 1^e bestuursrapportage 2024 meegenomen.

Bijlage 10 Ambities coalitieakkoord 2022-2026

1	Veerkrachtige wijken
	Ambities voor de middellange termijn
1.M1	De beweging naar samenhangend, oplossingsgericht werken aan veerkrachtige wijken starten we in twee nog nader te bepalen gebieden. In deze aanpak komen niet regelingen centraal te staan, maar de oplossingen. We doen dit in nauwe samenspraak met inwoners en de partners in de wijk: zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs, cultuur, woningbouwcorporaties en ondernemers. Daarbij sluiten we aan bij goede voorbeelden uit de rest van het land. Gezien de forse impact op zowel de eigen organisatie als onze partners doen we dit stap voor stap.
1.M2	Door het sluiten van een sociaal contract met de wijk slaan we in deze twee gebieden met de bewoners en maatschappelijke partners de handen ineen. In zo'n sociaal contract spreken we concrete meetbare doelen met elkaar af. Voor de gemeente betekent dit dat we verder kijken dan de individuele indicatie voor de Jeugdwet, de Participatiewet en de WMO, en dat we met bewoners en partners gaan kijken naar oplossingen die werken voor de buurt. Daarvoor moeten we een breed aantal budgetten durven ontschotten en zaken durven loslaten. Een voorbeeld van deze werkwijze is de Doorbraakmethode. Niet meer overlegtafels, maar een beter gesprek aan de keukentafel. Een overheid die meer zichtbaar en aanspreekbaar is in de wijk, en daar haar beste mensen voor inzet.
1.M3	Om die omslag te kunnen maken, om te werken vanuit en om samen te werken met mensen en buurten is eerst groot onderhoud nodig. De basis moet op orde. We moeten meer grip krijgen op de instroom en de uitstroom in de diverse regelingen, zodat we ondersteuning kunnen garanderen voor de mensen die het echt nodig hebben. We zetten onze inzet om meer grip te krijgen op het aantal en de kwaliteit van de aanbieders voort, om zo meer grip te krijgen op de uitgaven. Daarvoor hebben we ook betere data nodig. Zodat we weten wat de effecten zijn van ons beleid en tijdig kunnen bijsturen. Dit gaat allemaal niet vanzelf, daar is tijd en menskracht voor nodig
	Ambities voor de periode 2022-2026
1.C1	In twee gebieden werken we samen met inwoners en andere daar werkzame partijen aan een wijkontwikkelingsplan voor de middellange termijn. Oplossingen zijn daarbij leidend, we laten ons daarbij niet op voorhand beperken door hoe zaken op dit moment georganiseerd zijn. We doen dit stap voor stap, in afstemming met het proces van organisatieontwikkeling. De basis op orde krijgen is immers randvoorwaardelijk.
1.C2	Daarom continueren we het verbeterplan Duurzaam Sociaal Domein. Op 1 januari 2023 zijn de meeste onderdelen daarvan geïmplementeerd, maar het zal nog wel twee jaar duren voor de effecten daarvan volop zichtbaar zijn. De in gang gezette acties om financieel meer grip te krijgen op het Sociaal Domein worden doorgezet. Eerder afgesproken bezuinigingen moeten binnen het Sociaal Domein worden ingevuld. Bij de begroting 2023 zullen daarvoor voorstellen worden gedaan. Daarbij kijken we ook naar mogelijkheden van Euro- pese subsidies.
1.C3	Deze nieuwe werkwijze, te beginnen in twee gebieden, betekent ook dat we gaan bezien of de dienstverlening niet langer wordt geconcentreerd aan de Randwycksingel maar in het kader van schaalverkleining op termijn niet beter stap voor stap meer naar de wijken toe wordt gebracht.
1.C4	De toegepaste methodiek in de 50-gezinnen-aanpak (doorbraakmethode) wordt waar nodig verbeterd en doorgezet. Preventie en vroegsignalering krijgen hierbij meer aandacht.
1.C5	Vrij toegankelijke, laagdrempelige, wijkgerichte voorzieningen, die een sociale basis voor ontmoeting en ontwikkeling vormen.

1.C6	We gaan ons inzetten om te komen tot een regiodeal Zuid-Limburg, waarvoor we onze ambitie rondom veerkrachtige wijken willen inbrengen
------	--

2 Gebiedsontwikkeling	
Ambities voor de middellange termijn	
2.M1	We werken verder aan het slechten van nog resterende oost-west-barrières, zoals het spoor, denk aan de ambities rondom de stationsomgeving. Hiervoor gaan we actief lobbyen richting het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (Mirt) van de rijksoverheid, in samenhang met de omvorming van Maastricht tot doorreisstation. Plannen van betrokken inwoners worden daarbij meegewogen.
2.M2	Ook werken we aan het versterken van de noord-zuid-relatie door de verbinding met de Maas te versterken (inclusief meer ruimte voor de rivier), gericht op veiligheid, op het versterken van de aantrekkelijkheid van de Maasoeveren en de bereikbaarheid van beide zijden van de Maas.
2.M3	Een van onze grootste gebiedsopgaven is de doorontwikkeling van de Campus Randwyck, ook wel de Maastricht Health Campus genoemd. Hier moet tegelijkertijd de inmiddels belangrijkste economische motor van de stad kunnen doorgroeien en ook een aantrekkelijk en betaalbaar woon- en verblijfsklimaat worden gecreëerd. Voor de huidige bewoners van Randwyck, maar ook om voldoende studentenwoningen te bouwen om de verwachte groei op te vangen.
2.M4	Randwyck is de plek in de stad waar we op markante plekken met bouwen de hoogte in kunnen. Daarbij stellen we eisen aan architectonische kwaliteit, zodat een aantrekkelijke skyline ontstaat. Om het gebied aantrekkelijker te maken gaan we met partners in gesprek over vergroening en het verminderen van het aantal parkeerplaatsen op maaiveld- niveau. De aansluiting vanuit de A2 naar Randwyck vraagt tenslotte om verbetering.
2.M5	De Groene Loper wordt verbonden met de campus en het economisch cluster van de campus wordt doorgetrokken naar bedrijventerrein Maastricht-Zuid. De campus wordt verbonden met de omliggende wijken.
2.M6	Maastricht is een kennisstad. De universiteit en de Hogeschool Zuyd spelen niet alleen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van de kenniseconomie en de arbeidsmarkt, maar zijn ook van grote betekenis voor de ruimtelijke ontwikkeling van onder meer het centrum. We gaan met de kennisinstellingen in gesprek over hun rol en betekenis in het centrum, in de stad en in Zuid-Limburg. We bezien samen hoe we die rol kunnen bestendigen en tegelijkertijd tegemoet kunnen komen aan hun wens om huisvesting bij de tijd te brengen.
Ambities voor de periode 2022-2026	
2.C1	In een aantal belangrijke gebieden van de stad voorzien we in de komende jaren grote ontwikkelingen. Denk aan het ENCI-terrein, Limmel aan de Maas, Belvédère, kwetsbare buurten en de Maasoeveren. Die ontwikkelingen moeten ons niet overkomen, daar willen we sturing en richting aan geven, zodat ze passen in onze omgevingsvisie en invulling geven aan de opgaven die we hebben in de stad en het bevorderen van brede welvaart.
2.C2	We gaan actief het gesprek aan met de partners in Randwyck om tot een concreet plan voor gebiedsontwikkeling te komen, inclusief verbinding met aangrenzende wijken.
2.C3	Samen met partijen geven we verdere richting aan de ontwikkeling van de binnenstad, gericht op een mix van functies, waar ook wonen en cultuur onderdeel van uitmaken.
2.C4	Voor twee gebieden maken we samen met bewoners en partners wijkontwikkelingsplannen voor de middellange termijn.

2.C5	We onderzoeken op welke wijze bestemmingsplannen voor het centrum aangepast moeten worden om grip te houden op de ontwikkelingen, zodat wonen, winkelen en recreëren in balans zijn. Daarbij kijken we onder meer naar opkoopbescherming, een doelgroepenverordening, branchering en mengformules daarbinnen ('blurring').
2.C6	We onderzoeken of er welstandsluwere of welstandsvrije zones in de stad kunnen komen. Oplossingen worden gezocht voor het dreigend tekort aan bedrijventerreinen.

3	Veiligheid en leefbaarheid
	Ambities voor de middellange termijn
3.M1	Samen met nieuwe opzet participatie met de buurt binnen het gebiedsgericht werken kijken naar gerichte plannen per buurt en regio op de aanpak daarvan.
3.M2	Lobby in regionaal verband richting Den Haag voor meer politiecapaciteit in Limburg.
	Ambities voor de periode 2022-2026
3.C1	Uitbreiding van het aantal boa's, in te zetten op straat. Daarvoor kijken we ook naar vermindering administratieve lasten.
3.C2	Inzet boa's in de nachtelijke uren wordt opnieuw ingevoerd.
3.C3	Daarnaast meer handhaving ten behoeve van dierenwelzijn.
3.C4	Actualiseren beleidskader dierenwelzijn, met aandacht voor evacuatie bij hoog water.
3.C5	Na uitbreiding van het aantal fietsparkeer plekken striktere handhaving op foutgeparkeerde fietsen.
3.C6	Aandacht voor het verbeteren van de verkeersveiligheid in de wijken.
3.C7	Aandacht voor de (verkeers)veiligheid in de omgeving van scholen.
3.C8	De hondenbelasting wordt verlaagd tot kostendekkend niveau, vanuit het oogpunt dat de vervuiler betaalt.

4	Wonen
	Ambities voor de middellange termijn
4.M1	Betaalbare, toekomstbestendige en duurzame kamers, appartementen en huizen realiseren voor diverse doelgroepen in Maastricht door actief woonbeleid.
4.M2	Stimuleren van doorstroom op de woningmarkt.
4.M3	Sturen op en faciliteren van grootschalige, volwaardige en betaalbare studentencampussen.
	Ambities voor de periode 2022-2026
4.C1	Woningbouw op het Trega-Zinkwit terrein in Limmel, die zorgt voor een kwalitatieve aanvulling op het woningaanbod van Limmel door een passende mix van betaalbare en duurdere woningen. Deze ontwikkeling zorgt er voor dat Limmel ruimtelijk met de Maas en de stad wordt verbonden.
4.C2	Doorontwikkeling van woningbouw en ontmoetingsplekken op de campus Randwyck.
4.C3	Gerichte aandacht voor innovatieve projecten zoals collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) bij woningbouw en projecten.

4.C4	Doorstroom op de woningmarkt door het toevoegen van levensloopbestendige woningen voor senioren en betere communicatie over de voor- en nadelen van een mogelijke verhuizing.
4.C5	Meer starterswoningen voor alleenstaanden en jonge gezinnen.
4.C6	We evalueren de 40-40-40 regeling en zoeken naar instrumenten die een alternatief zijn om de leefbaarheid in de wijken te borgen.
4.C7	Het bouwen van studentencampussen met aantrekkelijke voorzieningen.
4.C8	Compact bouwen (inbreiding) in plaats van uitbreiding van de bebouwde kom, met op nader te bepalen plekken ruimte voor hoogbouw.
4.C9	We onderzoeken of het WMO-beleid aangepast kan worden om bestaande complexen geschikt te maken voor langer thuis wonen en gezamenlijke voorzieningen.
4.C10	We stellen een woonzorgvisie op waarbij wonen en zorg aan elkaar verbonden worden voor diverse doelgroepen.
4.C11	De samenwerking met de corporaties pakken we anders aan: strategischer, meer gebiedsgericht en met meer oog voor maatschappelijk rendement. De afschaffing van de verhuurdersheffing geeft meer ruimte voor verduurzaming (hetgeen zorgt voor lagere energielasten), voor nieuwbouw voor prioritaire groepen en leefbaarheid. Zo ontstaat er een win-win situatie.

5	Klimaat en energie
	Ambities voor de middellange termijn
5.M1	Aanpak hoogwaterproblematiek samen met betrokken partners, op een wijze die ook kwaliteiten toevoegt aan de stad. Maatregelen die op korte termijn genomen kunnen worden, nemen we uiteraard op korte termijn.
5.M2	Uitvoering geven aan de transitievisie warmte en het verduurzamen van de bestaande bebouwing, met name door isolatie van woningen.
5.M3	In navolging van de regionale energiestrategie inzetten op het verhogen van duurzame energieproductie, zoveel mogelijk via multifunctioneel ruimtegebruik, waarbij de vertaling in het centrumstedelijk gebied extra zorgvuldigheid vereist vanwege beperkingen in ruimte en multifunctioneel gebruik.
5.M4	Koers houden bij het verduurzamen van de gemeentelijke organisatie door stapsgewijs het wagenpark en de gemeentelijke gebouwen verder energieneutraal te maken richting het einddoel van 2030.
	Ambities voor de periode 2022-2026
5.C1	Verduurzaming nieuwbouwprojecten. Dat doen we bij 'eigen' projecten maar dat nemen we ook op in prestatieafspraken met de woningcorporaties.
5.C2	Voor nieuwbouw zetten we ook in op hergebruik en circulariteit van bouwmaterialen.
5.C3	Ook stimuleren we particuliere woningeigenaren tot verduurzaming en bouwen we actief aan allianties om hen hierbij te ondersteunen, bijvoorbeeld het rijksprogramma isolatie. Bijzondere aandacht verdienen hierbij (on)mogelijkheden rondom monumentale panden.
5.C4	We zetten in op de mogelijkheden van groene waterstof en zoeken hierin naar samenwerking.

5.C5	We zetten in op het vergroenen van de gehele stad, met bijzondere aandacht voor het centrumstedelijke gebied en biodiversiteit. Op die manier kunnen we hittestress tegengaan, het opnemen van water bevorderen, ons bomenbestand uitbreiden en een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving creëren die beweging stimuleert.
5.C6	In overleg met ondernemers en bewoners verkennen we of aanloopstraten in de binnenstad om te vormen zijn tot fietsstraten waar de auto te gast is, bij voorkeur binnen regulier onderhoud.
5.C7	In overeenstemming met bewoners en ondernemers Wyck autoluwer maken.
5.C8	Bij scholen geven we nadrukkelijker aan dat daar sprake is van een schoolzone waar passend rijgedrag bij hoort.
5.C9	Verdere uitbouw van P&R-locaties aan de randen van de stad, waar mogelijk in slimme combinaties met andere ruimteclaims zoals zonneweides.
5.C10	In het centrum wordt een forse uitbreiding van het aantal fietsparkeerplaatsen gerealiseerd. Als dat op korte termijn niet mogelijk blijkt in bestaande panden wordt serieus gekeken naar een nieuwe ondergrondse stalling.
5.C11	We kijken of de milieuzone een effectieve maatregel kan zijn om de luchtkwaliteit in de stad te verbeteren. Wij kijken daarbij ook naar de koppelkans met Zero-Emission-zone voor Stadslogistiek (ZES), onder meer op het gebied van de daarvoor benodigde cameratechniek.
5.C12	Herijking van het afvalbeleid.
5.C13	Investeren in meer groene schoolpleinen.

6	Participatie
	Ambities voor de middellange termijn
6.M1	Verbeteren van het gesprek met de stad waardoor het vertrouwen in de (gemeentelijke) overheid groeit.
6.M2	Integraler werken in de wijk als basis voor een nieuwe wijkgerichte aanpak
	Ambities voor de periode 2022-2026
6.C1	Introductie van stadsdeelregisseurs en stads- deelwethouders rondom zeven stadsdelen, inclusief adequate werkbudgetten.
6.C2	Er komt een participatieverordening, waardoor inwoners meer in staat zijn om mee te denken en om oplossingen te realiseren in de eigen wijk. Belangrijk om participatieprocessen te evalueren.
6.C3	Een burgerraad wordt ingesteld voor de actualisatie van de omgevingsvisie.
6.C4	Er komt meer ruimte voor het uitdaagrecht, ofwel het 'right to challenge'.
6.C5	De burgerbegroting wordt verder uitgebouwd.
6.C6	Meer integraal werken in de wijk wordt gestimuleerd.

7 Economie en arbeidsmarkt	
Ambities voor de middellange termijn	
7.M1	Ruimte voor starters en scale ups in en rond de Health Campus in Randwyck en bedrijventerrein Maastricht Zuid zodat het ecosysteem voor de innovatieve kenniseconomie versterkt wordt.
7.M2	We stimuleren kennis en vakmanschap op het gebied van gezondheid (zoals voeding en life sciences), duurzaamheid (zoals circulariteit) en creativiteit (zoals de kunsten en de creatieve industrie). Samen met de partners maken we dit zichtbaarder, meer toegepast en dat hiervan ook inwoners profiteren. Innovatie is het sleutelwoord, waarbij het gaat om kennis en vakmanschap op alle niveaus: MBO, HBO en WO.
7.M3	We versterken een interessante mix van functies van horeca, retail, recreatie, cultuur, wonen en werken zodat de binnenstad van Maastricht verder groeit naar een ontmoetings- en verblijfsstad. Het hart van de stad is de plek waar behalve geconsumeerd, ook gemaakt, gewoond en gecreëerd wordt.
7.M4	We willen dat iedereen die dat kan, ook aan de slag gaat. Iedereen heeft talenten. We zoeken naar mogelijkheden om ieders talent maatschappelijk in te zetten, door middel van betaald werk, opleiding of vrijwilligerswerk. We helpen mee in de zoektocht naar creatieve oplossingen. Daaraan te werken is een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgevers, overheden, onderwijsinstellingen en werknemers.
7.M5	We onderzoeken om naast de landelijke bijstandsnorm mensen meer ruimte te geven om bij te verdienen en gebruiken daarbij goede voorbeelden uit de rest van het land.
Ambities voor de periode 2022-2026	
7.C1	Intensiever en meer gestructureerd overleg van het stadsbestuur noodzakelijk met de kennispartners in de stad.
7.C2	Samen met partners zoals de Health Campus en Liof-Acquisitie werken aan het aantrekken van bedrijven en industrieën die passen in het kennisprofiel van de stad, met speciale aandacht voor aansluiting bij de ontwikkelingen op en rond de Health Campus, in ieder geval in de vorm van het realiseren van een tweede 'incubator'.
7.C3	Mogelijkheden onderzoeken om een meer bij de (kennis)economische ontwikkelingen in de stad en bij het profiel van de stad passend opleidingsaanbod te stimuleren.
7.C4	Vergroten en promoten van het aanbod aan gratis taalcursussen Nederlands voor studenten. We gaan hierover in gesprek met de Universiteit Maastricht over de wijze waarop zij hun verantwoordelijkheid hierin invullen.
7.C5	Accountmanagers voor MKB, meer faciliterend beleid.
7.C6	Stimuleren van actieve acquisitie van congressen, in eerste instantie via het Maastricht Convention Bureau.
7.C7	Het Werkcentrum wordt in Centre Ceramique verder uitgewerkt tot laagdrempelige ontmoetingsplek voor alle vragen over arbeidsmarkt, onderwijs en de toeleiding naar werk.
7.C8	In de regio Zuid-Limburg werken we samen aan één werkgeversservicepunt dat onder de noemen werkcentrum de (digitale) toegangspoort wordt voor alle dienstverlenende organisaties waar ook werkgevers en werknemers toe behoren.
7.C9	Iedereen moet mee kunnen doen, ook de mensen die moeilijker toe te leiden zijn naar de arbeidsmarkt. We zetten in op activering van deze groep, met toeleiding naar werk waar mogelijk.

7.C10	Circulaire economie bevorderen en in samenwerking met ondernemers en Samenwerkende Industrierreinen Maastricht hiervoor concrete plannen maken.
-------	---

8	Cultuur
Ambities voor de middellange termijn	
8.M1	Vergroten van de mogelijkheden voor alle jeugdigen om cultuur te kunnen meemaken.
8.M2	Versterken van de verbinding tussen amateurs en professionals, omdat die dynamiek nieuw talent helpt ontdekken en de verenigingen vitaal houdt.
8.M3	Versterken van netwerk tussen culturele makers onderling en met maatschappelijke en economische partijen in de stad en regio, onder andere via faciliteren en stimuleren cross-overs om bijdrage te leveren aan vraagstukken van de stad.
8.M4	Bijdragen leveren aan vergroten veerkracht van de wijken in samenwerking met culturele partners.
8.M5	Met makers, instellingen en activiteiten impuls geven aan ontwikkeling van diversiteit van functies in binnenstad en daarmee een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het centrum als "place to become"
8.M6	De bijdrage van cultuur voor ambities Maastricht als "gezonde stad" meer uitwerken en zichtbaar maken
Ambities voor de periode 2022-2026	
8.C1	We geven een impuls aan cultuureducatie, zoals de ondersteuning van het muziekonderwijs op scholen, zo mogelijk in samenwerking met amateurverenigingen.
8.C2	We ondersteunen en investeren meer in onze amateurverenigingen. Zij zijn van grote waarde voor de stad.
8.C3	We stimuleren de samenwerking tussen deze verenigingen met andere maatschappelijke organisaties in de buurt en met de professionele makers, instellingen en kunstopleidingen die onze stad rijk is. Zo ondersteunen we de veerkracht van inwoners en wijken.
8.C4	We stimuleren en ondersteunen initiatieven op het gebied van Maastrichtse taal- en cultuur.
8.C5	In 2024 organiseren we een Maastrichtjaar om de verbindende kracht van cultuur in de stad een impuls te geven.
8.C6	Inzetten op meer (tijdelijke) ruimte voor makers samen met maatschappelijke partners: leegstandsbeheerders, woningcorporaties en particuliere eigenaren.
8.C7	We houden vast aan de realisatie van een Middenzaal omdat dit de positie van de amateurkunst in de stad versterkt en hen een eigen podium geeft. We onderzoeken de realisatie in het theater aan het Vrijthof, omdat dit de voorkeurslocatie voor deze middenzaal is.
8.C8	We onderzoeken hoe de Bonbonnière weer een vitale rol kan vervullen in onze stad, bij voorkeur in een culturele context.
8.C9	De openingstijden van Centre Céramique worden verruimd.
8.C10	De subsidie voor de Muziekgieterij wordt conform afspraak tot 2024 stap voor stap verhoogd. In 2024 wordt bekeken wat structureel nodig is.

8.C11	We gaan actief museumbelied voeren en reserveren daarvoor een bescheiden bedrag.
8.C12	We blijven met het Rijk en onze regionale partners samenwerken bij de verdere ontwikkeling van de stedelijke cultuurregio en reserveren middelen om de rijksregeling te matchen.
8.C13	We koesteren ons religieus erfgoed en bekijken hoe we onze monumentale kerkgebouwen via herbestemming kunnen behouden voor de toekomst. We reserveren ook hier middelen om regelingen te matchen via een Maastrichts kerkenprogramma (onderhoud en herbestemming).
8.C14	We benutten de verbindende kracht van cultuur met onze maatschappelijke opgaven en de verbeeldingskracht van cultuur met gebiedsontwikkeling.
8.C15	We onderzoeken – in samenspraak met regio en Provincie - of een kandidatuur voor Culturele Hoofdstad in 2033 de verbindende kracht van cultuur in de (Eur)regio kan versterken en welke Zuid-Limburgse stad hiervoor het meest kansrijk is. Daarnaast gaan we actief op zoek naar meer culturele samenwerking over de grens.
8.C16	We stimuleren cultureel ondernemerschap bij onze culturele instellingen. We bekijken op welke manier we het Theater aan het Vrijthof intern kunnen verzelfstandigen.

9	Sport en bewegen
	Ambities voor de middellange termijn
9.M1	Verhogen sport- en beweegdeelname van de Maastrichtenaar
9.M2	Gezamenlijk gebruik van sportaccommodaties als ontmoetingspunt in de wijk
	Ambities voor de periode 2022-2026
9.C1	Voortzetten programma's Maastricht Sport in combinatie met partners.
9.C2	Verbeteren van de sportaccommodaties.
9.C3	Bevorderen van multifunctioneel gebruik van sport- en overige (wijk)accommodaties.
9.C4	Verbeteren van sport- en spelmogelijkheden in de openbare ruimte.
9.C5	Right to Challenge voor organisaties die zelf verantwoordelijk willen zijn voor hun voorzieningen
9.C6	Koesteren grote sportevenementen
9.C7	Gesprekken met MVV over talentontwikkeling en maatschappelijke verbinding.

10	Maastricht en de (Eu)regio
	Ambities voor de middellange termijn
10.M1	Betere samenwerking met de grensgemeenten.
10.M2	Verder verbeteren van de samenwerking in de Euregio, liefst via concrete gezamenlijke projecten.
10.M3	Aansluiten bij en bevorderen van regionale, provinciale en landelijke initiatieven op het gebied van grensoverschrijdend openbaar vervoer, waarbij een betere en snellere openbaar vervoersverbindingen met Luik/Brussel en Aken.

Ambities voor de periode 2022-2026	
10.C1	(Behoeft)onderzoek naar een betere en snellere openbaar vervoersverbinding (intercity) tussen Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen, met meer en latere vertrektijden.
10.C2	Voortzetting van de samenwerking met de gemeenten in Zuid-Limburg, waarbij goede onderlinge verhoudingen en zakelijke afspraken hand in hand gaan.
10.C3	Samen met Provincie Limburg en Maastricht University kijken naar hernieuwde invulling van Maastricht als Europese stad.
10.C4	Binnen NOVI Zuid-Limburg werken we samen met (Eu)regionale partners aan het verzilveren van (grensoverschrijdende) kansen op het gebied van onder meer circulaire economie en brede welvaart.
10.C5	Verstevigen lobbycapaciteit.

11 Onderwijs en jeugd	
Ambities voor de middellange termijn	
11.M1	Bevorderen van kansengelijkheid, te beginnen in het onderwijs.
11.M2	Brede scholengemeenschap aan beide zijden van de Maas.
Ambities voor de periode 2022-2026	
11.C1	Aanpak laaggeletterdheid
11.C2	Elk kind toegang tot boeken (incl. stimuleren van bibliotheek op school), tot sport en cultuur
11.C3	Snelle en goede inburgering nieuwkomers via taal en werk
11.C4	Nadere invulling van het transformatieplan jeugd, met inzet op integrale ondersteuning jeugdige, langdurige contracten met zorgaanbieders, de herinrichting van de toegang en nieuwe landelijke afspraken over het financieel kader.
11.C5	Onderzoek naar de bekostiging van de huisvesting van het PO en VO.
11.C6	Brede scholengemeenschappen met een zo ruim mogelijk aanbod van opleidingen aan beide zijden van de Maas.
11.C7	Onderzoek naar de wenselijkheid van meer internationaal aanbod in basis- en voortgezet onderwijs.
11.C8	Verder onderzoeken we mogelijkheden voor het aanbieden van schoolontbijt/schoollunch in het kader van gezond kindcentrum in beweging.

12 Bestuur, organisatie en financiën	
Ambitie voor de periode 2022-2026	
12.C1	Het stadsbestuur moet meer vanuit samenwerking vorm en inhoud geven aan de ontwikkeling van onze stad en de daarmee gepaard gaande opgaven. Meer werken vanuit partnerschap en vertrouwen. Met een programma dat uitnodigt om samen te werken en te verbinden op inhoud, met daarop de inwoners, buurt en wijk centraal gepositioneerd. Daarbij is een stevige gebiedsgerichte werkwijze vanuit bestuur én organisatie noodzakelijk om de verbinding naar wijken en buurten te herstellen. In deze benadering past ook een open dialoog met de raad.

Bijlage 11 Verloop begroting per programma

In deze bijlage is per programma (het niveau waarop de raad de begroting vaststelt) het verloop van de begroting na vaststelling van de 1e Bestuursrapportage 2024 opgenomen. De in deze overzichten opgenomen budgettair neutrale wijzigingen worden hierna toegelicht. Een toelichting op de wijzigingen met een resultaatteffect is in de begroting opgenomen (vanaf pagina 221).

Toelichting budgettair neutrale begrotingswijzigingen

De budgettair neutrale begrotingswijzigingen hebben betrekking op wijzigingen die geen resultaatteffect hebben. Het betreft veelal administratief technische mutaties/verschuivingen tussen taakvelden binnen een programma of tussen programma's.

1. Actualisatie formatieplannen en verwerking Cao-effect

De medio 2023 doorgevoerde reorganisatie was nog niet vertaald naar de formatieplannen en daarom nog niet verwerkt in de begroting 2024. Deze vertaling heeft in 2024 plaatsgevonden. In de 1^e Bestuursrapportage 2024 heeft een deel van deze, budgettair neutrale, verwerking plaatsgevonden. Het tweede en laatste deel is verwerkt in de voorliggende begroting. De formatieplannen en de verdeling van de hieruit voortkomende loonkosten naar de diverse taakvelden zijn verder geactualiseerd. Dit leidt tot verschuivingen tussen programma's en taakvelden. Gelijkijdig heeft de verwerking van de gevolgen van de Cao 2024 plaatsgevonden ten laste van de centrale stelpost indexering op taakveld 0.8 Overige baten en lasten bij programma 0.

2. Invullen taakstellingen

Dit betreft het verder invullen van in de primaire begroting opgenomen taakstellingen. Hiermee worden de betreffende taakstellingen ingevuld en verwerkt op de budgetten waar deze gerealiseerd moeten worden.

3. Overheveling lasten jachthaven St. Pieter (van taakveld 5.2 naar taakveld 2.3)

De lasten inzake de jachthaven St. Pieter waren verwerkt op taakveld 5.2 Sportaccommodaties. Deze horen echter op basis van het (bijgestelde) informatievoorschrift IV3 (landelijke richtlijnen) te worden verwerkt op taakveld 2.3 Recreatieve havens.

4. Overheveling onderhoudslasten bij het Theater

Een deel van de onderhoudslasten bij het Theater werd tot nu toe jaarlijks bekostigd vanuit budgetten die bij het taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting waren ondergebracht. De hiervoor beschikbare middelen worden nu verwerkt op taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie.

5. Actualisatie grondexploitaties

Dit betreft de bijstelling van de verdeling van de baten en lasten over de verschillende begrotingsjaren op basis van een geactualiseerde liquiditeitsprognose. Bijstelling van de prognoses en hieruit voortkomende hercalculaties heeft, zoals gebruikelijk, bij de jaarstukken 2024 plaats. Voor een nadere toelichting op de grondexploitaties verwijzen we naar de paragraaf grondexploitaties in de begroting en het in bijlage 3 opgenomen overzicht.

6. Actualisatie mutaties reserves

De actualisatie van de inzet van reserves leidt tot bijstellingen van de door de reserves gedekte lasten en de mutaties in de reserves. Een geactualiseerd verloopoverzicht van de reserves alsmede een toelichting op de reserves treft u in de begroting aan vanaf pagina 235.

7. Actualisatie kapitaallasten (investeringen)

De actualisatie van de investeringsplanningen leidt tot verschuivingen van kapitaallasten in de tijd. Deze worden middels deze begrotingswijziging verwerkt. Wijzigingen in de kapitaallasten (incl. rente) die worden veroorzaakt door de actualisatie van de investeringsplanning worden tijdelijk verwerkt op de stelpost kapitaallasten (programma 0, taakveld 0.8 Overige baten en lasten).

8. Actualisatie afvalbegroting

De afvalbegroting is geactualiseerd (incl. de verwerking van de indexering van de baten en lasten).

9. Indexering baten en lasten 2025 en volgende jaren

Dit betreft de indexering van de baten (met het vastgestelde percentage van 3,3%) en de materiële lasten (met 2,2%) die ten gunste resp. ten laste van de stelpost indexering (programma0, taakveld 0.8 Overige baten en lasten) hebben plaatsgevonden. De indexering van de personele lasten heeft, in afwachting van nieuwe Cao-afspraken, nog niet plaatsgevonden. De hiervoor beschikbare ruimte is geparkeerd op de eerdergenoemde stelpost indexering

10. Indexering meerjareninvesteringsplan (MJIP)

De in het meerjareninvesteringsplan (MJIP) opgenomen investeringen zijn geïndexeerd. Dit leidt tot hogere beschikbare investeringskrediet en hogere kapitaallasten. Die hogere lasten zijn gedekt uit de hiervoor op de stelpost kapitaallasten beschikbaar gestelde middelen.

11. Herberekening renteresultaat

De benodigde financiering is gebaseerd op de in de voorliggende begroting opgenomen planningen en ramingen (zoals de actuele investeringsplanning, het actuele verloopoverzicht van de reserves en voorzieningen etc.). Dit leidt tot een bijstelling van de rentelasten inzake de financiering en de doorbelasting van die rentelasten aan de taakvelden (via de renteomslag).

Verloop begroting 2024-2028																									
(bedragen x € 1.000)																									
Begroting 2024																									
2025																									
2026																									
2027																									
2028																									
1 Veiligheid	2024		2025		2026		2027		2028		2029														
	balen	bielen	toevoeging reserves	onttrekking reserves	geraadresultaat	balen	bielen	toevoeging reserves	onttrekking reserves	geraadresultaat	balen	bielen	toevoeging reserves	onttrekking reserves	geraadresultaat										
Begroting na te bestuursrapportage 2024																									
1. Actualisatie biomatplannen en verwerking Cao-effect	22.974	822	69	132	-22.089	23.724	822	0	197	-22.705	23.664	822	0	209	-22.653	23.641	822	0	120	-22.696	23.641	822	0	120	-22.696
2. Invulling taakstellingen 2024	-98	0	0	0	98	-98	0	0	0	98	-98	0	0	0	98	-120	0	0	0	120	-120	0	0	0	120
6. Actualisatie mutaties reserves	-2	0	0	0	2	-2	0	0	0	2	-2	0	0	0	2	-2	0	0	0	2	-2	0	0	0	2
7. Actualisatie kapitaalreserves (investeringen)	0	0	0	0	0	139	0	0	139	0	139	0	0	139	0	304	0	0	304	0	-31	0	0	0	-31
9. Indexering balen en lasten 2025 en volgende jaren	0	0	0	0	0	-62	0	0	-62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
Budgetair neutrale begrotingswijzigingen	0	0	0	0	0	323	27	0	0	-286	321	27	0	0	-284	323	27	0	0	-286	323	27	0	0	-286
Begroting na budgetair neutrale wijzigingen	-100	0	0	0	100	300	27	0	77	-196	360	27	0	139	-194	505	27	0	304	-174	772	27	0	-29	-174
Begroting na te bestuursrapportage 2024																									
C. Effect meiorculaire 2024	22.874	822	69	132	-21.989	24.024	849	0	274	-22.901	24.044	849	0	348	-22.847	24.146	849	0	427	-22.870	24.146	849	0	94	-22.870
J. Dierwelzijn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-88	88	0	0	0	-88	88	0	0	0	-88	88	0	0	0	-88
Diverse bijstellingen	-1	0	0	0	1	-1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-32	0	0	0	0	32
Begrotingswijzigingen met resultaat-effect	-1	0	0	0	1	87	0	0	0	-87	88	0	0	0	-88	88	0	0	0	-88	88	0	0	0	-88
Begroting na wijzigingen	22.873	822	69	132	-21.988	24.111	849	0	274	-22.988	24.132	849	0	348	-22.935	24.234	849	0	427	-22.958	24.234	849	0	94	-22.958
2 Verkeer, vervoer en waterstaat																									
Begroting na te bestuursrapportage 2024																									
1. Actualisatie biomatplannen en verwerking Cao-effect	36.402	6.038	3.512	2.174	-31.702	43.383	5.618	3.512	2.924	-38.353	35.654	5.618	3.512	2.898	-30.650	35.115	5.618	3.512	3.224	-29.785	35.115	5.618	3.512	3.224	-29.785
2. Invulling taakstellingen 2024	229	0	0	0	-229	229	0	0	0	-229	229	0	0	0	-229	229	0	0	0	-229	229	0	0	0	-229
3. Oermeelning balen jachtbaan St. Pieter (van taakveld 5.2 naar taakveld 2.3)	-108	0	0	0	108	-108	0	0	0	108	-108	0	0	0	108	-108	0	0	0	108	-108	0	0	0	108
6. Actualisatie mutaties reserves	43	0	0	0	-43	43	0	0	0	-43	43	0	0	0	-43	43	0	0	0	-43	43	0	0	0	-43
7. Actualisatie kapitaalreserves (investeringen)	6.976	0	113	6.513	0	1.129	463	150	816	0	376	488	194	112	0	703	483	204	154	0	446	418	169	197	0
9. Indexering balen en lasten 2025 en volgende jaren	-484	0	0	-45	449	-324	0	0	390	714	635	0	127	929	267	749	0	254	915	-88	1.513	0	381	971	-823
10. Indexering meelijareninvesteringplan (Mijp)	0	0	0	0	0	317	188	77	0	-206	306	188	80	0	-198	305	188	83	0	-200	305	188	86	0	-203
Budgetair neutrale begrotingswijzigingen	0	0	0	0	0	154	0	0	0	-154	211	0	0	0	-211	290	0	0	0	-290	344	0	0	0	-344
Begroting na budgetair neutrale wijzigingen	6.646	576	113	6.469	285	1.440	651	227	1.206	190	1.592	646	407	1.041	-306	1.917	641	541	1.069	-742	2.772	606	636	1.168	-1.634
Begroting na te bestuursrapportage 2024																									
L. Finanstelling Erico Deux	43.048	6.614	3.625	8.642	-31.417	44.823	6.269	3.739	4.130	-38.163	37.246	6.264	3.913	3.939	-30.956	37.026	6.259	4.053	4.293	-30.527	37.887	6.224	4.148	4.392	-31.419
M. Ophooging exploitatiebudget Topdagen	0	0	0	0	0	450	0	0	-450	0	450	0	0	-450	0	450	0	0	0	-450	450	0	0	0	-450
Diverse bijstellingen	0	0	0	0	0	200	0	0	0	-200	200	0	0	0	-200	200	0	0	0	-200	200	0	0	0	-200
Begrotingswijzigingen met resultaat-effect	0	1	0	0	1	650	1	0	1	-648	650	0	1	-1	-2	651	1	0	1	-649	650	1	0	0	-649
Begroting na wijzigingen	43.048	6.615	3.625	8.642	-31.416	45.473	6.270	3.739	4.131	-38.811	37.896	6.264	3.914	3.938	-31.608	37.677	6.260	4.053	4.294	-31.176	38.537	6.225	4.148	4.392	-32.068
3 Economie																									
Begroting na te bestuursrapportage 2024																									
1. Actualisatie biomatplannen en verwerking Cao-effect	11.948	8.987	271	2.616	-616	10.353	11.225	271	563	1.164	9.756	11.044	271	363	1.380	9.264	10.708	271	211	1.384	9.264	10.708	271	211	1.384
5. Actualisatie grondexploitaties	188	0	0	0	-188	188	0	0	0	-188	188	0	0	0	-188	188	0	0	0	-188	188	0	0	0	-188
6. Actualisatie mutaties reserves	-85	0	0	-85	0	-325	-325	0	0	-149	-149	-149	0	0	0	336	336	0	0	0	337	337	0	0	0
7. Actualisatie kapitaalreserves (investeringen)	-2	0	0	0	2	1	0	0	0	-1	1	0	0	0	-1	1	0	0	0	-1	-2	0	0	0	2
9. Indexering balen en lasten 2025 en volgende jaren	0	0	0	0	0	86	347	0	0	261	86	347	0	0	261	86	347	0	0	261	86	347	0	0	261
Budgetair neutrale begrotingswijzigingen	0	0	0	0	0	771	22	0	821	72	126	198	0	0	72	617	663	0	0	72	609	664	0	0	75
Begroting na budgetair neutrale wijzigingen	12.302	9.240	271	2.531	-802	11.124	11.247	271	1.384	1.236	9.882	11.242	271	363	1.452	9.675	11.391	271	211	1.456	9.673	11.392	271	211	1.459
Diverse bijstellingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	-2	0	0	0	2
Begrotingswijzigingen met resultaat-effect	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	-2	0	0	0	2
Begroting na wijzigingen	12.302	9.240	271	2.531	-802	11.124	11.247	271	1.384	1.236	9.881	11.242	271	363	1.453	9.675	11.392	271	211	1.457	9.671	11.392	271	211	1.461

Verloop begroting 2024-2028																									
(bedragen x € 1.000)																									
	Begroting 2024				2025				2026				2027				2028								
	balen	balen	toevoeging reserves	onttrekking reserves	geramd resultaat	balen	balen	toevoeging reserves	onttrekking reserves	geramd resultaat	balen	balen	toevoeging reserves	onttrekking reserves	geramd resultaat	balen	balen	toevoeging reserves	onttrekking reserves	geramd resultaat					
4 Onderwijs																									
Begroting na te Bestuursrapportage 2024	14.610	7.032	0	0	-7.578	15.671	7.090	0	0	-8.581	15.900	6.601	0	0	-9.299	16.265	6.601	0	0	-9.664	16.265	6.601	0	0	-9.664
1. Actualisatie formatieplannen en verwerking Cao-effect	-471	0	0	0	471	-471	0	0	0	471	-381	0	0	0	381	-381	0	0	0	381	-381	0	0	0	381
4. Overneming onderhoud vastgoed naar Theater	-69	0	0	0	69	-69	0	0	0	69	-69	0	0	0	69	-69	0	0	0	69	-69	0	0	0	69
6. Actualisatie mutaties reserves	200	0	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Actualisatie kapitaallasten (investeringen)	-16	0	0	0	16	-427	0	0	0	427	-766	0	0	0	766	-477	0	0	0	477	661	0	0	0	-661
9. Indexering balen en lasten 2025 en volgende jaren	0	0	0	0	0	208	104	0	0	-104	212	104	0	0	-108	210	104	0	0	-106	210	104	0	0	-106
10. Indexering meerjareninvesteringplan (MJP)	0	0	0	0	0	30	0	0	0	-30	54	0	0	0	-54	105	0	0	0	-105	201	0	0	0	-201
Budgetair neutrale begrotingswijzigingen	-366	0	0	200	566	-729	104	0	0	833	-950	104	0	0	1.054	-612	104	0	0	716	622	104	0	0	-518
Begroting na budgetair neutrale wijzigingen	14.254	7.032	0	200	-7.022	14.942	7.194	0	0	-7.748	14.950	6.705	0	0	-8.245	15.653	6.705	0	0	-8.948	16.887	6.705	0	0	-10.182
Diverse bijstellingen	-1	1	0	0	2	-2	0	0	0	2	-1	0	0	0	1	-1	0	0	0	1	-1	0	0	0	1
Begroting wijzigingen met resultaat-effect	-1	1	0	0	2	-2	0	0	0	2	-1	0	0	0	1	-1	0	0	0	1	-1	0	0	0	1
Begroting na wijzigingen	14.253	7.033	0	200	-7.020	14.940	7.194	0	0	-7.746	14.949	6.705	0	0	-8.244	15.652	6.705	0	0	-8.947	16.886	6.705	0	0	-10.181
5 Sport, cultuur en recreatie																									
Begroting na te Bestuursrapportage 2024	56.331	11.020	1.074	2.417	-43.968	55.801	10.842	1.074	1.178	-44.855	56.063	10.941	1.074	774	-45.422	54.753	11.041	1.074	763	-44.023	54.753	11.041	1.074	763	-44.023
1. Actualisatie formatieplannen en verwerking Cao-effect	-311	8	0	0	319	-311	8	0	0	319	-311	8	0	0	319	-311	8	0	0	319	-311	8	0	0	319
2. Invulling taakstellingen 2024	-21	0	0	0	21	-21	0	0	0	21	-21	0	0	0	21	-21	0	0	0	21	-21	0	0	0	21
3. Overneming lasten jachthaven St. Pieter (van raakveld 5.2 naar raakveld 2.3)	-43	0	0	0	43	-43	0	0	0	43	-43	0	0	0	43	-43	0	0	0	43	-43	0	0	0	43
4. Overneming onderhoud vastgoed naar Theater	69	0	0	0	-69	69	0	0	0	-69	69	0	0	0	-69	69	0	0	0	-69	69	0	0	0	-69
6. Actualisatie mutaties reserves	4.147	196	0	3.951	0	694	0	0	694	0	123	0	0	123	0	153	0	0	153	0	173	0	0	173	0
7. Actualisatie kapitaallasten (investeringen)	-569	-68	0	9	510	-2.070	-64	0	4	2.010	-1.649	-64	0	4	1.589	-1.192	-64	0	4	1.132	-404	-64	0	-25	315
9. Indexering balen en lasten 2025 en volgende jaren	0	0	0	0	0	582	124	26	0	-484	582	139	26	0	-469	578	142	26	0	-462	579	142	26	0	-463
10. Indexering meerjareninvesteringplan (MJP)	0	0	0	0	0	10	0	0	0	-10	47	0	0	0	-47	88	0	0	0	-88	130	0	0	0	-130
Budgetair neutrale begrotingswijzigingen	3.272	136	0	3.960	824	-1.090	68	26	698	1.830	-1.203	83	26	127	1.387	-679	86	26	157	696	172	86	26	148	36
Begroting na budgetair neutrale wijzigingen	59.603	11.156	1.074	6.377	-43.144	54.711	10.910	1.100	1.876	-43.025	54.860	11.024	1.100	901	-44.035	54.074	11.127	1.100	920	-43.127	54.925	11.127	1.100	911	-43.987
H. Versteking cultuurbeleid	0	0	0	0	0	135	0	0	0	-135	135	0	0	0	-135	135	0	0	0	-135	135	0	0	0	-135
I. Binnensportaccommodaties: faciliteiten wettelijke taak Bewegingsordenwv en sport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	435	0	0	0	-435
J. Diermewelzijn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	-20	20	0	0	0	-20	20	0	0	0	-20
N. Walruur en onroend Vind Klop	0	0	0	0	0	30	0	0	0	-30	30	0	0	0	-30	30	0	0	0	-30	30	0	0	0	-30
Diverse bijstellingen	-2	0	0	0	2	-1	0	1	1	-164	185	1	1	1	-184	182	1	1	1	-182	-2	1	1	1	0
Begrotingswijzigingen met resultaat-effect	-2	0	0	0	2	-1	0	1	1	-164	185	1	1	1	-184	182	1	1	1	-182	618	1	1	1	-618
Begroting na wijzigingen	59.601	11.156	1.074	6.377	-43.142	54.875	10.910	1.101	1.877	-43.189	55.045	11.025	1.101	902	-44.219	54.256	11.128	1.101	920	-43.309	55.543	11.128	1.101	911	-44.605

Verloop begroting 2024-2028																									
(bedragen x € 1.000)																									
	Begroting 2024				2025				2026				2027				2028								
	balen	balen	toevoeging reserves	onttrekking reserves	geraad resultaat	balen	balen	toevoeging reserves	onttrekking reserves	geraad resultaat	balen	balen	toevoeging reserves	onttrekking reserves	geraad resultaat	balen	balen	toevoeging reserves	onttrekking reserves	geraad resultaat					
6 Sociaal Domein																									
Begroting na te Bestuursrapportage 2024	282.960	89.135	2.841	9.204	-167.462	269.583	78.478	2.580	2.403	-191.282	264.502	80.652	2.512	1.513	-184.849	264.105	80.705	2.511	1.308	-184.603	264.325	80.721	2.511	1.308	-184.807
1. Actualisatie formatieplannen en verwerking Cao-effect	154	157	0	0	3	-55	157	0	0	212	-261	157	0	0	418	-261	157	0	0	418	-261	157	0	0	418
2. Invulling taakstellingen 2024	5	0	0	0	-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Actualisatie mutaties reserves	-624	-53	19	-652	0	-242	-104	40	-98	0	-217	-155	62	0	0	-217	-155	62	0	0	-217	-655	-438	0	0
7. Actualisatie kapitaallasten (investeringen)	-29	0	0	0	29	-8	0	0	0	8	-8	0	0	0	8	-8	0	0	0	8	0	0	0	0	0
9. Indexering belen en lasten 2025 en volgende jaren	0	0	0	0	0	2.755	308	0	0	-2.447	2.756	309	0	0	-2.447	2.757	312	0	0	-2.445	2.755	312	0	0	-2.443
10. Indexering meefinanciëleplannen (Mijf)	0	0	0	0	0	2	0	0	0	-2	3	0	0	0	-3	4	0	0	0	-4	4	0	0	0	-4
Budgetair neutrale begrotingswijzigingen	-404	104	19	-552	27	2.462	361	40	-98	-2.229	2.273	371	62	0	-2.024	2.275	374	62	0	-2.023	2.281	-166	-438	0	-2.029
Begroting na budgetair neutrale wijzigingen	282.466	89.239	2.860	8.652	-167.435	272.035	78.839	2.620	2.305	-193.511	266.775	80.963	2.574	1.513	-186.873	266.380	81.019	2.573	1.308	-186.626	266.606	80.535	2.073	1.308	-186.836
C. Effect meicollatie 2024	0	0	0	0	0	-350	0	0	0	350	-362	0	0	0	362	-386	0	0	0	386	-2.076	0	0	0	2.076
G. Ontmoeting in gemeenschapshuizen	0	0	0	0	0	50	0	0	0	-50	150	0	0	0	-150	150	0	0	0	-150	150	0	0	0	-150
Diverse bijstellingen	1	-1	0	1	-1	1	0	0	-2	-2	-1	0	-1	0	2	-2	0	0	0	2	-2	0	0	0	2
Begrotingswijzigingen met resultaat-effect	1	-1	0	1	-1	-299	0	-1	-2	298	-213	0	-1	0	214	-238	0	0	0	238	-1.928	0	0	0	1.928
Begroting na wijzigingen	282.467	89.238	2.860	8.653	-167.436	271.736	78.839	2.619	2.303	-193.213	266.562	80.963	2.573	1.513	-186.659	266.142	81.019	2.573	1.308	-186.388	264.678	80.535	2.073	1.308	-184.908
7 Volksgezondheid en milieu																									
Begroting na te Bestuursrapportage 2024	57.451	61.070	5.018	1.517	118	50.881	54.426	5.064	0	-1.519	50.098	45.454	719	3.750	-1.613	46.601	45.591	719	660	-1.069	46.700	45.591	719	660	-1.168
1. Actualisatie formatieplannen en verwerking Cao-effect	141	0	0	0	-141	162	0	0	0	-162	130	0	0	0	-130	97	0	0	0	-97	97	0	0	0	-97
6. Actualisatie mutaties reserves	-206	0	900	694	0	300	0	0	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Actualisatie kapitaallasten (investeringen)	-88	-93	0	-5	-5	-994	-169	0	825	0	-954	-133	0	0	821	-1.031	-214	0	0	817	-1.070	-216	0	0	864
8. Actualisatie aktebegroting	-244	-244	0	0	0	204	1.503	-615	0	1.914	116	1.472	-615	0	1.971	24	1.415	-615	0	2.006	-10	1.416	-615	0	2.041
9. Indexering belen en lasten 2025 en volgende jaren	0	0	0	0	0	188	548	1	0	359	188	548	1	0	359	188	548	1	0	359	188	548	1	0	359
Budgetair neutrale begrotingswijzigingen	-397	-337	900	694	-746	-140	1.882	-614	300	2.396	-820	1.887	-614	0	3.021	-722	1.749	-614	0	3.085	-795	1.749	-614	0	3.157
Begroting na budgetair neutrale wijzigingen	57.054	60.733	5.918	2.211	-28	50.741	56.308	4.450	300	1.417	49.578	47.341	105	3.750	1.408	45.879	47.340	105	660	2.016	45.905	47.339	105	660	1.989
D. AB besluit Omgevingsdient Zuid-Limburg	0	0	0	0	0	150	0	0	0	-150	150	0	0	0	-150	150	0	0	0	-150	150	0	0	0	-150
O. Elektrificatie van het gemeentelijk wagenpark	0	0	0	0	0	0	625	625	0	0	0	625	625	0	0	0	625	625	0	0	0	625	625	0	0
R. Behaar bodeminformatiesysteem	0	0	0	0	0	60	0	0	0	-60	100	0	0	0	-100	100	0	0	0	-100	100	0	0	0	-100
Diverse bijstellingen	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	-1	-1	0	0	0	1	1	1	0	0	0
Begrotingswijzigingen met resultaat-effect	0	-1	0	0	-1	210	625	625	0	-210	250	624	625	0	-251	249	625	625	0	-249	251	626	625	0	-250
Begroting na wijzigingen	57.054	60.732	5.918	2.211	-29	50.951	56.933	5.075	300	1.207	49.828	47.965	730	3.750	1.157	46.128	47.965	730	660	1.767	46.156	47.965	730	660	1.739

Bijlage 12 Afkortingen

AB	Algemeen bestuur
ACM	Autoriteit Consument en Markt
ADV-Limburg	Antidiscriminatievoorziening Limburg
AINSI	Art Industry Nature Society Innovation
A&O Fonds	Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Gemeenten
APPA	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
APV	Algemene plaatselijke verordening
ASL	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg
AvA	Algemene vergadering van aandeelhouders
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AVL	Afvalverwijdering Limburg
BAG	Basisregistraties voor adressen en gebouwen
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BCF	BTW-compensatiefonds
BENG	Bijna energieneutrale gebouwen
BGE	Bouwgrondexploitatie
BGG	Begeleiding groep
BGM	Buitengoed Geul en Maas
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIBOB	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIE	Bouwgronden in exploitatie
BIS	Basisinfrastructuur
BMG	Buitengoed Geul en Maas
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BO	Basisonderwijs
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOG	Bebouwd onroerend goed
BOL	Beroeps opleidende leerweg
BO-MIRT	Bestuurlijke overleggen Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
BOWW(Z)	Bestuurlijk overleg wonen wijken (en zorg)
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie personen
BRZO	Besluit risico zware ongevallen
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BUIG	Gebundelde uitkering
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CC	Centre Céramique
CHNT	Cultural Heritage and New Technologies
CNME	Centrum voor Natuur en Milieu Educatie
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID	Coronavirus disease (coronavirusziekte)
CO2	Koolstofdioxide
CPB	Centraal Planbureau
CPI	Consumentenprijsindex
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CSV	Customer Service Valley
DB	Dagelijks bestuur
DMJOP	Duurzame meerjaren onderhoudsplanning
DOR	Digitaal Opkopers Register
DSD	Duurzaam sociaal domein
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EAA	European Association of Archaeologists
EADTU	European Association of Distant Teaching Universities
EAM	Educatieve Agenda Maastricht
ECB	Europese Centrale Bank
EFFORTS	European Federation of FORTified Sites
EIPA	European Institute of Public Administration
EJC	European Journalism Centre

EMM	Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V.
EMR	Euregio Maas-Rijn
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENCI	Eerste Nederlandse Cement Industrie
ENG	Energieneutrale gebouwen
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EPZ	N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland
EU	Europese Unie
ESZL	Economische Samenwerking Zuid-Limburg
FIDO	Wet financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel leeftijdsontslag
FMI	Funciemengingsindex
FTE	Fulltime-equivalent
GEO	Geografische (informatie)
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GTE-E	Groente-, fruit- en tuinafval - etensresten
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIDS	Gezond in de stad
GOAB	Gemeentelijke Onderwijsachterstandenbeleid
GR	Gemeenschappelijke regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
GRP	Gemeentelijk rioleringsplan
GW	Gemeentewet
HAVO	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
HbH	Hulp bij huishouden
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
HCL	Historisch Centrum Limburg
HIC	High Impact Crime
HRM	Human Resource Management
I&A	Informatisering en automatisering
IBOR	Integraal beheer openbare ruimte
IBS	In bewaring stellingsprocedure
ICT	Informatie en communicatie technologie
IHP	Integraal huisvestingsplan
IKC	Integrale kindcentra
IMOC	Prijs materiële overheidsconsumptie
IND	Immigratie- en naturalisatiedienst
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal overleg
IPW	Instituut voor Publieke Waarden
IRM	Integraal riviermanagement
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing
IVA	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten
IVM	Integrale veiligheidsmonitor
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JIM	Jumping Indoor Maastricht
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
KBL	Kredietbank Limburg
KCA	Klein chemisch afval
KIOR	Kunst in de openbare ruimte
KKC	Kern kindcentrum
KPI	Kritieke prestatie-indicatoren
LEA	Lokale educatieve agenda
LED	Light-emitting diode (licht-emitterende diode)
LIOF	Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering
LISA	Landelijk informatiesysteem van arbeidsplaatsen
LLV	Leerlingenvervoer
LPA	Leerplichtambtenaar
LPW	Leerplichtwet
LVO	Limburgs voortgezet onderwijs
MAA	Maastricht Aachen Airport
MAHHL	Maastricht-Aken-Heerlen-Hasselt- Luik
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs

MCB	Maastricht Congres Bureau/Maastricht Convention Bureau
MEA	Maastrichts energie akkoord
MECC	Maastrichts Expositie en Congres Centrum
MERAC	Mobilising European Research in Astrophysics and Cosmology
MEV	Macro economische verkenning
MHC	Maastricht Health Campus
MIC	Maastricht International Centre
MIK	Maastrichts informatieknooppunt
MIK	Meldpunt integriteit & klachten
MIRT	Meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport
MIVA	Mindervaliden
MJIP	Meerjaren investeringsplan
MJOP	Meerjaren onderhoudsplanning
MJP	Meerjarenprogramma
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MO	Maatschappelijke opvang
MOBW	Maatschappelijke opvang en beschermd wonen
MPGV	Meerjarenprognose grond- en vastgoedexploitaties
MSM	Maastricht School of Management
MTB	Maastrichtse Toeleveringsbedrijven
MUMC+	Maastricht Universitair Medisch Centrum
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
NDE	Natuur en duurzaamheid educatie
NEN	Nederlandse norm
NHMM	Natuurhistorisch Museum Maastricht
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NNGB	Nederlandse Norm Gezond Bewegen
NOW	Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid
NS	Nederlandse Spoorwegen
NV	Naamloze vennootschap
NVVB	Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken
OBS	Openbare basisschool
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OHV	Onderwijshuisvesting
O&O	Onderzoek & ontwikkeling
OOG	Onbebouwd onroerend goed
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerende zaakbelasting
PAS	Programmatische aanpak stikstof
PBD	Plastic, blik en drinkpakken
PBE	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PGB	Persoonsgebonden budget
PO	Primair onderwijs
POH	Praktijkondersteuning huisartsen
PPS	Publiek private samenwerking
P&C	Planning en control
P&O	Personeel en organisatie
POC	Percentage of Completion
P&R	Park en ride
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling
PvA	Plan van aanpak
PvT	Plan van transformatie
P&W	Park en walk
PW	Participatiewet
PZN	Philharmonie ZuidNederland
RAMS	Reliability, availability, maintainability en safety (betrouwbaarheid, beschikbaarheid, onderhoudbaarheid en veiligheid)
RAV	Regionale ambulancevoorziening
REA	Regionaal Educatieve Agenda
RES	Regionale energie strategie
RIB	Raadsinformatiebrief
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
ROB	Raad voor het openbaar bestuur

RSL	Regionale samenwerking leerplicht
RSO	Richtlijn Sportdeelname Onderzoek
RTV	Regionale televisie
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RvC	Raad van commissarissen
RvT	Raad van toezicht
RWS	Rijkswaterstaat
SAHOT	Stichting Samenwerkende Hotels Maastricht
SAM	Stichting Ateliers Maastricht
SCCDK	Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten
SDG	Sustainable development goals
SGA	Service Grensoverschrijdende Arbeidsmarkt
SIF	Sociaal Investerings Fonds
SIM	Samenwerkende Industrieterreinen Maastricht
SISA	Single Information Single Audit
SO	Speciaal Onderwijs
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
SOME	Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied
SPUK	Specifieke uitkering stimulering
SPV	Special purpose vehicle
SSC	Shared service center
SSRS	Stikstofregistratiesysteem
STOP	Stappen, trappen, openbaar vervoer en personenauto
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SVREZL	Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg
SW	Sociale werkvoorziening
SZ	Sociale Zaken
SZMH	Sociale Zaken Maastricht Heuvelland
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TEFAF	The European Fine Art Foundation
TiM	Thuis in Maastricht
TOM	Team Ondernemen Maastricht
TONK	Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten
TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TVL	Tegemoetkoming vaste lasten
UM	Universiteit Maastricht
UNU-MERIT	United Nations University - Maastricht Economic and social Research and training centre on Innovation and Technology
UWCM	United World College Maastricht
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VEGAL	Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg
VHROSV	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroeps onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VOG	Verklaring omtrent gedrag
VPI	Vertrouwenspersoon integriteit
VRI	Verkeersregelinstallatie
VRZL	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
(V)SO	(Voortgezet) speciaal onderwijs
VSV	Vroegtijdig schoolverlaters
VT	Veilig Thuis
VTA	Visual tree assessment
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WbWM	Wonen boven Winkels Maastricht
WBQA	Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten
WGA	Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WiFi	Wireless fidelity
WLZ	Wet langdurige zorg
WML	NV Waterleidingsmaatschappij Limburg
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning

WNB	Wet natuurbescherming
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOM	Werk Ontwikkelingsmaatschappij
WON	Wet onafhankelijk netbeheer
WOZ	Waardering onroerende zaken
WRO	Wet ruimtelijke ordening
WSNP	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WW	Werkloosheidswet
WWB	Werkloze beroepsbevolking
YCND	Your coach next door
YUFE	Young Universities for the Future of Europe
ZES	Zero emissie stadslogistiek
ZL	Zuid Limburg
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel

